

Holy Bible

Aionian Edition®

Η Καινή Διαθήκη
Greek NT Westcott / Hort

AionianBible.org
The world's first Holy Bible untranslation
100% free to copy and print
also known as " The Purple Bible "

Holy Bible Aionian Edition ®
Η Καινή Διαθήκη
Greek NT Westcott / Hort

Creative Commons Attribution Noncommercial Share-Alike, 2018-2021

Source text: Unbound.Biola.edu

Source version: 2/7/2021

Source copyright: Creative Commons Attribution Noncommercial Share-Alike
Brooke Foss Westcott and Fenton John Anthony Hort, 1881

Formatted by Speedata Publisher version 4.6.0 on 11/26/2021

100% Free to Copy and Print

<http://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc
<http://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Ελληνική at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation!* What is an *un-translation?* Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a lexicon. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates ten additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

This *un-translation* helps us to see these ten underlying words in context. The original translation is unaltered and a note is added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org and with the Android App. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Κατά Ματθαίου	11
Κατά Μαρκού	45
Κατά Λουκᾶν	67
Κατά Ιωαννῆν	103
Πραξεις	131
Προς Ρωμαιούς	167
Προς Κορινθιούς Α'	181
Προς Κορινθιούς Β'	194
Προς Γαλατας	203
Προς Εφεσιους	208
Προς Φιλιππησιους	213
Προς Κολοσσαεις	217
Προς Θεσσαλονικεις Α'	220
Προς Θεσσαλονικεις Β'	223
Προς Τιμοθεον Α'	225
Προς Τιμοθεον Β'	229
Προς Τίτον	232
Προς Φιλημονα	234
Προς Εβραιους	235
Ιακωβου	245
Πετρου Α'	249
Πετρου Β'	253
Ιωαννου Α'	256
Ιωαννου Β'	260
Ιωαννου Γ'	261
Ιουδα	262
Αποκαλυψις Ιωαννου	264

APPENDIX

Reader's Guide

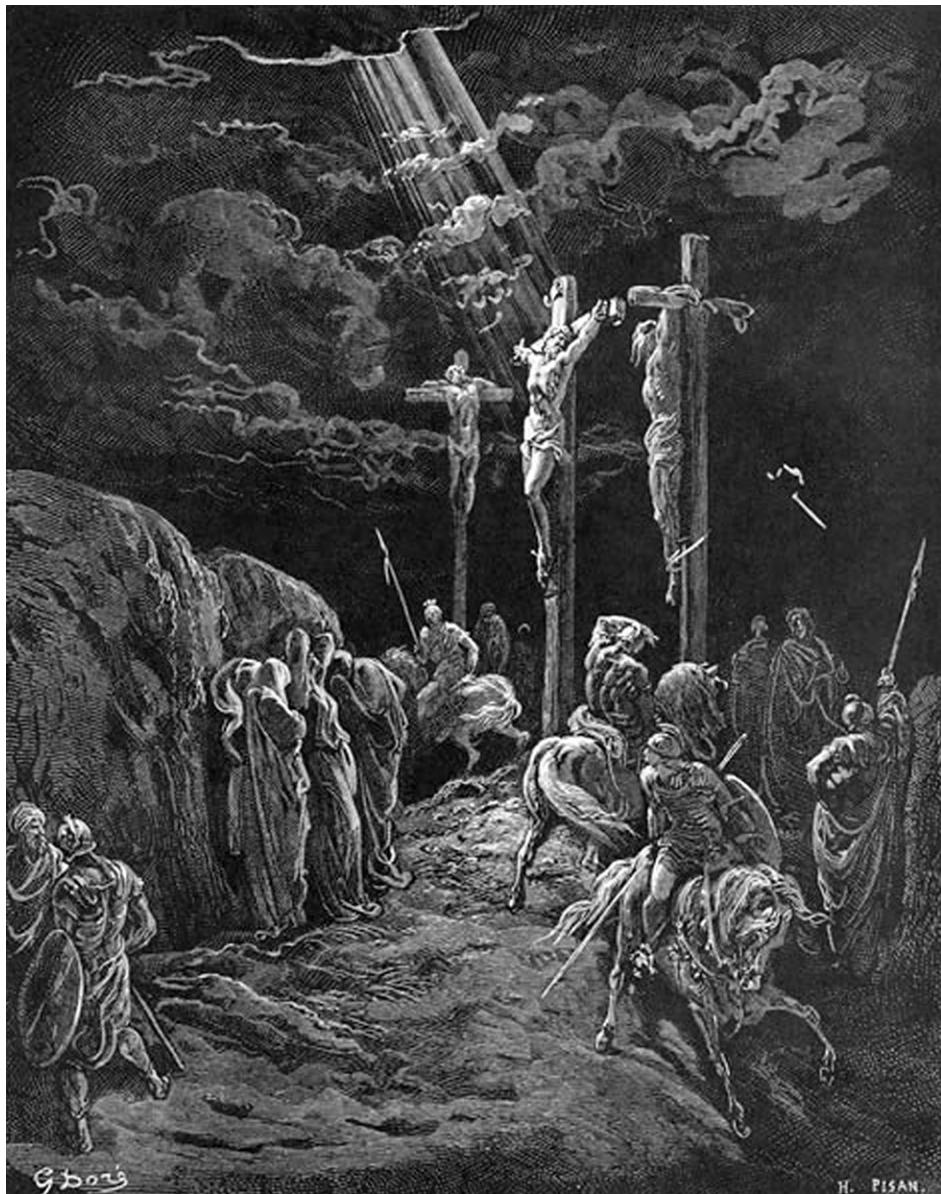
Glossary

Maps

Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

G. DORÉ

H. PISAN.

ο δε ιησους ελεγεν πατερ αφες αυτοις ου γαρ οιδασιν τι ποιουσιν
διαμεριζομενοι δε τα ιματια αυτου εβαλον {VAR 1: κληρον } {VAR 2: κληρους }
Κατα Λουκαν 23:34

Κατά Ματθαίου

1 βιβλος γενεσεως ιησου χριστου υιου δαυιδ υιου αβρααμ **2** αβρααμ εγεννησεν τον ισαακ ισαακ δε εγεννησεν τον ιακωβ ιακωβ δε εγεννησεν τον ιουδαν και τους αδελφους αυτου **3** ιουδας δε εγεννησεν τον φαρες και τον ζαρα εκ της θαμαρ φαρες δε εγεννησεν τον εσρωμ εσρωμ δε εγεννησεν τον αραμ **4** αραμ δε εγεννησεν τον αμιναδαβ αμιναδαβ δε εγεννησεν τον ναασσων ναασσων δε εγεννησεν τον σαλμων **5** σαλμων δε εγεννησεν τον βοες εκ της ραχαβ βοες δε εγεννησεν τον ιωβηδ εκ της ρουθ ιωβηδ δε εγεννησεν τον ιεσσαι **6** ιεσσαι δε εγεννησεν τον δαυιδ τον βασιλεα δαυιδ δε εγεννησεν τον σολοιμωνα εκ της του ουριου **7** σολοιμων δε εγεννησεν τον ροβοαμ ροβοαμ δε εγεννησεν τον αβια αβια δε εγεννησεν τον ασαφ **8** ασαφ δε εγεννησεν τον ιωσαφατ ιωσαφατ δε εγεννησεν τον ιωραμ ιωραμ δε εγεννησεν τον οζιαν **9** οζιας δε εγεννησεν τον ιωαθαμ ιωαθαμ δε εγεννησεν τον {VAR1: αχας αχας } {VAR2: αχαζ αχαζ } δε εγεννησεν τον εζεκιαν **10** εζεκιας δε εγεννησεν τον μανασση μανασσης δε εγεννησεν τον αμως αμως δε εγεννησεν τον ιωσιαν **11** ιωσιας δε εγεννησεν τον ιεχονιαν και τους αδελφους αυτου επι της μετοικεσιας βαβυλωνος **12** μετα δε την μετοικεσιαν βαβυλωνος ιεχονιας εγεννησεν τον σαλαθιηλ σαλαθιηλ δε εγεννησεν τον ζοροβαβελ **13** ζοροβαβελ δε εγεννησεν τον αβιουδ αβιουδ δε εγεννησεν τον ελιακιμ ελιακιμ δε εγεννησεν τον αζωρ **14** αζωρ δε εγεννησεν τον σαδωκ σαδωκ δε εγεννησεν τον αχιμ αχιμ δε εγεννησεν τον ελιουδ **15** ελιουδ δε εγεννησεν τον ελεαζαρ ελεαζαρ δε εγεννησεν τον ματθαν ματθαν δε εγεννησεν τον ιακωβ **16** ιακωβ δε εγεννησεν τον ιωσηφ τον ανδρα μαριας εξ ης εγεννηθη ιησους ο λεγομενος χριστος **17** πασαι ουν αι γενεαι απο αβρααμ εως δαυιδ γενεαι δεκατεσσαρες και απο δαυιδ εως

της μετοικεσιας βαβυλωνος γενεαι δεκατεσσαρες και απο της μετοικεσιας βαβυλωνος εως του χριστου γενεαι δεκατεσσαρες **18** του δε {VAR1: [ιησου] } {VAR2: ιησου } χριστου η γενεσις ουτως ην μνηστευθεισης της μητρος αυτου μαριας τω ιωσηφ πριν η συνελθειν αυτους ευρεθη εν γαστρι εχουσα εκ πνευματος αγιου **19** ιωσηφ δε ο ανηρ αυτης δικαιος ων και μη θελων αυτην δειγματισαι εβουληθη λαθρα απολυσαι αυτην **20** ταυτα δε αυτου ενθυμηθεντος ιδου αγγελος κυριου κατ οναρ εφανη αυτω λεγων ιωσηφ υιος δαυιδ μη φοβηθης παραλαβειν μαριαν την γυναικα σου το γαρ εν αυτη γεννηθεν εκ πνευματος εστιν αγιου **21** τεξεται δε υιον και καλεσεις το ονομα αυτου ιησουν αυτος γαρ σωσει τον λαον αυτου απο των αμαρτιων αυτων **22** τουτο δε ολον γεγονεν ινα πληρωθη το ρηθεν υπο κυριου δια του προφητου λεγοντος **23** ιδου η παρθενος εν γαστρι εξει και τεξεται υιον και καλεσουσιν το ονομα αυτου εμμανουηλ ο εστιν μεθερμηνευομενον μεθ ημων ο θεος **24** εγερθεις δε {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιωσηφ απο του υπνου εποιησεν ως προσεταξεν αυτω ο αγγελος κυριου και παρελαβειν την γυναικα αυτου **25** και ουκ εγινωσκεν αυτην εως {VAR1: [ου] } {VAR2: ου } ετεκεν υιον και εκαλεσεν το ονομα αυτου ιησουν

2 του δε ιησου γεννηθεντος εν βηθλεεμ της ιουδαιας εν ημεραις ηρωδου του βασιλεως ιδου μαγοι απο ανατολων παρεγενοντο εις ιεροσολυμα **2** λεγοντες που εστιν ο τεχθεις βασιλευς των ιουδαιων ειδομεν γαρ αυτου τον αστερα εν τη ανατολη και ηλθομεν προσκυνησαι αυτω **3** ακουνσας δε ο βασιλευς ηρωδης εταραχθη και πασα ιεροσολυμα μετ αυτου **4** και συναγαγων παντας τους αρχιερεις και γραμματεις του λαου επυνθανετο παρ αυτων που ο χριστος γενναται **5** οι δε ειπαν αυτω εν βηθλεεμ της ιουδαιας ουτως γαρ γεγραπται δια του προφητου **6** και

συ βηθλεεμ γη ιουδα ουδαμως ελαχιστη ει εν τοις ηγεμοσιν ιουδα εκ σου γαρ εξελευσεται ηγουμενος οστις ποιμανει τον λαον μου τον ισραηλ 7 τοτε ηρωδης λαθρα καλεσας τους μαγων ηκριβωσεν παρ αυτων τον χρονον του φαινομενου αστερος 8 και πεμψας αυτους εις βηθλεεμ ειπεν πορευθεντες εξετασατε ακριβως περι του παιδιου επαν δε ευρητε απαγγειλατε μοι οπως καγω ελθων προσκυνησω αυτω 9 οι δε ακουσαντες του βασιλεως επορευθησαν και ιδου ο αστηρ ον ειδον εν τη ανατολη προηγεν αυτους εως ελθων εσταθη επανω ου ην το παιδιον 10 ιδοντες δε τον αστερα εχαρησαν χαραν μεγαλην σφοδρα 11 και ελθοντες εις την οικιαν ειδον το παιδιον μετα μαριας της μητρος αυτου και πεσοντες προσεκυνησαν αυτω και ανοιξαντες τους θησαυρους αυτων προσηνεγκαν αυτω δωρα χρυσον και λιβανον και σμυρναν 12 και χρηματισθεντες κατ οναρ μη ανακαμψαι προς ηρωδην δι αλλης οδου ανεχωρησαν εις την χωραν αυτων 13 αναχωρησαντων δε αυτων ιδου αγγελος κυριου φαινεται κατ οναρ τω ιωσηφ λεγων εγερθεις παραλαβε το παιδιον και την μητερα αυτου και φευγε εις αιγυπτον και ισθι εκει εως αν ειπω σοι μελλει γαρ ηρωδης ζητειν το παιδιον του απολεσαι αυτο 14 ο δε εγερθεις παρελαβεν το παιδιον και την μητερα αυτου νυκτος και ανεχωρησεν εις αιγυπτον 15 και ην εκει εως της τελευτης ηρωδου ινα πληρωθη το ρηθεν υπο κυριου δια του προφητου λεγοντος εξ αιγυπτου εκαλεσα τον υιον μου 16 τοτε ηρωδης ιδων οτι ενεπαιχθη υπο των μαγων εθυμωθη λιαν και αποστειλας ανειλεν παντας τους παιδας τους εν βηθλεεμ και εν πασιν τοις οριοις αυτης απο διετους και κατωτερω κατα τον χρονον ον ηκριβωσεν παρα των μαγων 17 τοτε επληρωθη το ρηθεν δια ιερεμιου του προφητου λεγοντος 18 φωνη εν ραμα ηκουσθη κλαυθμος και οδυρμος πολυς ραχηλ κλαιουσα τα τεκνα

αυτης και ουκ ηθελεν παρακληθηναι οτι ουκ εισιν 19 τελευτησαντος δε του ηρωδου ιδου αγγελος κυριου φαινεται κατ οναρ τω ιωσηφ εν αιγυπτω 20 λεγων εγερθεις παραλαβε το παιδιον και την μητερα αυτου και πορευου εις γην ισραηλ τεθνηκασιν γαρ οι ζητουντες την ψυχην του παιδιου 21 ο δε εγερθεις παρελαβεν το παιδιον και την μητερα αυτου και εισηλθεν εις γην ισραηλ 22 ακουσας δε οτι αρχελαος βασιλευει της ιουδαιας αντι του πατρος αυτου ηρωδου εφοβηθη εκει απελθειν χρηματισθεις δε κατ οναρ ανεχωρησεν εις τα μερη της γαλιλαιας 23 και ελθων κατωκησεν εις πολιν λεγομενην ναζαρετ οπως πληρωθη το ρηθεν δια των προφητων οτι ναζωραιος κληθησεται

3 εν δε ταις ημεραις εκειναις παραγινεται ιωαννης ο βαπτιστης κηρυσσων εν τη ερημω της ιουδαιας 2 {VAR2: [και] } λεγων μετανοειτε ηγγικεν γαρ η βασιλεια των ουρανων 3 ουτος γαρ εστιν ο ρηθεις δια ησαιου του προφητου λεγοντος φωνη βωντος εν τη ερημω ετοιμασατε την οδον κυριου ευθειας ποιειτε τας τριβους αυτου 4 αυτος δε ο ιωαννης ειχεν το ενδυμα αυτου απο τριχων καμηλου και ζωνην δερματινην περι την οσφυν αυτου η δε τροφη ην αυτου ακριδες και μελι αγριον 5 τοτε εξεπορευετο προς αυτον ιεροσολυμα και πασα η ιουδαια και πασα η περιχωρος του ιορδανου 6 και εβαπτιζοντο εν τω ιορδανη ποταμω υπ αυτου εξομολογουμενοι τας αμαρτιας αυτων 7 ιδων δε πολλους των φαρισαιων και σαδδουκαιων ερχομενους επι το βαπτισμα {VAR2: αυτου } ειπεν αυτοις γεννηματα εχιδνων τις υπεδειξεν υμιν φυγειν απο της μελλουσης οργης 8 ποιησατε ουν καρπον αξιον της μετανοιας 9 και μη δοξητε λεγειν εν εαυτοις πατερα εχομεν τον αβρααμ λεγω γαρ υμιν οτι δυναται ο θεος εκ των λιθων τουτων εγειραι τεκνα τω αβρααμ 10 ηδη δε η αξινη προς την ριζαν των δενδρων κειται παν ουν δενδρον

μη ποιουν καρπον καλον εκκοπτεται και εις πυρ βαλλεται **11** εγω μεν υμας βαπτιζω εν υδατι εις μετανοιαν ο δε οπισω μου ερχομενος ισχυροτερος μου εστιν ου ουκ ειμι ικανος τα υποδηματα βαστασαι αυτος υμας βαπτισει εν πνευματι αγιω και πυρι **12** ου το πνυον εν τη χειρι αυτου και διακαθαριει την αλωνα αυτου και συναξει τον σιτον αυτου εις την αποθηκην το δε αχυρον κατακαυσει πυρι ασβεστω **13** τοτε παραγινεται ο ιησους απο της γαλιλαιας επι τον ιορδανην προς τον ιωαννην του βαπτισθηναι υπ αυτου **14** ο δε {VAR2: ιωαννης} διεκωλυεν αυτον λεγων εγω χρειαν εχω υπο σου βαπτισθηναι και συ ερχη προς με **15** αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν {VAR1: αυτω} {VAR2: προς αυτον} αφες αρτι ουτως γαρ πρεπον εστιν ημιν πληρωσαι πασαν δικαιοισυνην τοτε αφιησιν αυτον **16** βαπτισθεις δε ο ιησους ευθυς ανεβη απο του υδατος και ιδου ηνεωχθησαν {VAR2: [αυτω]} οι ουρανοι και ειδεν {VAR1: πνευμα} {VAR2: [το] πνευμα [του]} θεου καταβαινον ωσει περιστεραν {VAR2: [και]} ερχομενον επ αυτον **17** και ιδου φωνη εκ των ουρανων λεγουσα ουτος εστιν ο υιος μου ο αγαπητος εν ω ευδοκησα

4 τοτε {VAR1: [ο]} {VAR2: ο} ιησους ανηχθη εις την ερημον υπο του πνευματος πειρασθηναι υπο του διαβολου **2** και νηστευσας ημερας τεσσερακοντα και νυκτας τεσσερακοντα υστερον επεινασεν **3** και προσελθων ο πειραζων ειπεν αυτω ει υιος ει του θεου {VAR1: ειπον} {VAR2: ειπε} ινα οι λιθοι ουτοι αρτοι γενωνται **4** ο δε αποκριθεις ειπεν γεγραπται ουκ επ αρτω μονω ζησεται ο ανθρωπος αλλ επι παντι ρηματι εκπορευομενω δια στοματος θεου **5** τοτε παραλαμβανει αυτον ο διαβολος εις την αγιαν πολιν και εστησεν αυτον επι το πτερυγιον του ιερου **6** και λεγει αυτω ει υιος ει του θεου βαλε σεαυτον κατω γεγραπται γαρ οτι τοις αγγελοις αυτου εντελειται περι σου και

επι χειρων αρουσιν σε μηποτε προσκοψης προς λιθον τον ποδα σου **7** εφη αυτω ο ιησους παλιν γεγραπται ουκ εκπειρασεις κυριον τον θεον σου **8** παλιν παραλαμβανει αυτον ο διαβολος εις ορος υψηλον λιαν και δεικνυσιν αυτω πασας τας βασιλειας του κοσμου και την δοξαν αυτων **9** και ειπεν αυτω ταυτα σοι παντα δωσω εαν πεσων προσκυνησης μοι **10** τοτε λεγει αυτω ο ιησους υπαγε σατανα γεγραπται γαρ κυριον τον θεον σου προσκυνησεις και αυτω μονω λατρευσεις **11** τοτε αφιησιν αυτον ο διαβολος και ιδου αγγελοι προσηλθον και διηκονουν αυτω **12** ακουσας δε οτι ιωαννης παρεδοθη ανεχωρησεν εις την γαλιλαιαν **13** και καταλιπων την ναζαρα ελθων κατωκησεν εις καφαρναουμ την παραθαλασσιαν εν οριοις ζαβουλων και νεφθαλιμ **14** ινα πληρωθη το ρηθεν δια ησαιου του προφητου λεγοντος **15** γη ζαβουλων και γη νεφθαλιμ οδον θαλασσης περαν του ιορδανου γαλιλαια των εθνων **16** ο λαος ο καθημενος εν {VAR1: σκοτια} {VAR2: σκοτει} φως ειδεν μεγα και τοις καθημενοις εν χωρα και σκια θανατου φως ανετειλεν αυτοις **17** απο τοτε ηρξατο ο ιησους κηρυσσειν και λεγειν μετανοειτε γηγικεν γαρ η βασιλεια των ουρανων **18** περιπατων δε παρα την θαλασσαν της γαλιλαιας ειδεν δυο αδελφους σιμωνα τον λεγομενον πετρον και ανδρεαν τον αδελφον αυτου βαλλοντας αμφιβληστρον εις την θαλασσαν ησαν γαρ αλιεις **19** και λεγει αυτοις δευτε οπισω μου και ποιησω υμας αλιεις ανθρωπων **20** οι δε ευθεως αφεντες τα δικτυα ηκολουθησαν αυτω **21** και προβας εκειθεν ειδεν αλλους δυο αδελφους ιακωβον τον του ζεβεδαιου και ιωαννην τον αδελφον αυτου εν τω πλοιω μετα ζεβεδαιου του πατρος αυτων καταρτιζοντας τα δικτυα αυτων και εκαλεσεν αυτους **22** οι δε ευθεως αφεντες το πλοιον και τον πατερα αυτων ηκολουθησαν αυτω **23** και περιηγεν εν ολη τη γαλιλαια διδασκων εν ταις συναγωγαις αυτων

και κηρυσσων το ευαγγελιον της βασιλειας και θεραπευων πασαν νοσον και πασαν μαλακιαν εν τω λαω **24** και απηλθεν η ακοη αυτου εις ολην την συριαν και προσηνεγκαν αυτω παντας τους κακως εχοντας ποικιλαις νοσοις και βασανοις συνεχομενους {VAR2: [και] } δαιμονιζομενους και σεληνιαζομενους και παραλυτικους και εθεραπευσεν αυτους **25** και ηκολουθησαν αυτω οχλοι πολλοι απο της γαλιλαιας και δεκαπολεως και ιεροσολυμων και ιουδαιας και περαν του ιορδανου

5 ιδων δε τους οχλους ανεβη εις το ορος και καθισαντος αυτου προσηλθαν {VAR1: [αυτω] } {VAR2: αυτω } οι μαθηται αυτου **2** και ανοιξας το στομα αυτου εδιδασκεν αυτους λεγων **3** μακαριοι οι πτωχοι τω πνευματι οτι αυτων εστιν η βασιλεια των ουρανων **4** μακαριοι οι πενθουντες οτι αυτοι παρακληθησονται **5** μακαριοι οι πραιεις οτι αυτοι κληρονομησουσιν την γην **6** μακαριοι οι πεινωντες και διψωντες την δικαιοσυνην οτι αυτοι χορτασθησονται **7** μακαριοι οι ελεημονες οτι αυτοι ελεηθησονται **8** μακαριοι οι καθαροι τη καρδια οτι αυτοι τον θεον οφονται **9** μακαριοι οι ειρηνοποιοι οτι {VAR1: [αυτοι] } {VAR2: αυτοι } νιοι θεου κληθησονται **10** μακαριοι οι δεδιωγμενοι ενεκεν δικαιοσυνης οτι αυτων εστιν η βασιλεια των ουρανων **11** μακαριοι εστε οταν ονειδισωσιν υμας και διωξωσιν και ειπωσιν παν πονηρον καθ υμων {VAR1: ψευδομενοι } {VAR2: [ψευδομενοι] } ενεκεν εμου **12** χαιρετε και αγαλλιασθε οτι ο μισθος υμων πολυς εν τοις ουρανοις ουτως γαρ εδιωξαν τους προφητας τους προ υμων **13** υμεις εστε το αλας της γης εαν δε το αλας μωρανθη εν τινι αλισθησεται εις ουδεν ισχυει ετι ει μη βληθεν εξω καταπατεισθαι υπο των ανθρωπων **14** υμεις εστε το φως του κοσμου ου δυναται πολις κρυβηναι επανω ορους κειμενη **15** ουδε καιουσιν λυχνον και τιθεασιν αυτον υπο τον μοδιον αλλ

επι την λυχνιαν και λαμπει πασιν τοις εν τη οικια **16** ουτως λαμψατω το φως υμων εμπροσθεν των ανθρωπων οπως ιδωσιν υμων τα καλα εργα και δοξασωσιν τον πατερα υμων τον εν τοις ουρανοις **17** μη νομισητε οτι ηλθον καταλυσαι τον νομον η τους προφητας ουκ ηλθον καταλυσαι αλλα πληρωσαι **18** αμην γαρ λεγω υμιν εως αν παρελθη ο ουρανος και η γη ιωτα εν η μια κεραια ου μη παρελθη απο του νομου εως {VAR1: [αν] } {VAR2: αν } παντα γενηται **19** ος εαν ουν λυση μιαν των εντολων τουτων των ελαχιστων και διδαξη ουτως τους ανθρωπους ελαχιστος κληθησεται εν τη βασιλεια των ουρανων ος δ αν ποιηση και διδαξη ουτος μεγας κληθησεται εν τη βασιλεια των ουρανων **20** λεγω γαρ υμιν οτι εαν μη περισσευση υμων η δικαιοσυνη πλειον των γραμματων και φαρισαιων ου μη εισελθητε εις την βασιλειαν των ουρανων **21** ηκουσατε οτι ερρεθη τοις αρχαιοις ου φονευσεις ος δ αν φονευση ενοχος εσται τη κρισει **22** εγω δε λεγω υμιν οτι πας ο οργιζομενος τω αδελφω αυτου ενοχος εσται τη κρισει ος δ αν ειπη τω αδελφω αυτου ρακα ενοχος εσται τω συνεδριω ος δ αν ειπη μωρε ενοχος εσται εις την γεενναν του πυρος (Geenna g1067) **23** εαν ουν προσφερης το δωρον σου επι το θυσιαστηριον κακει μνησθης οτι ο αδελφος σου εχει τι κατα σου **24** αφες εκει το δωρον σου εμπροσθεν του θυσιαστηριου και υπαγε πρωτον διαλλαγηθι τω αδελφω σου και τοτε ελθων προσφερε το δωρον σου **25** ισθι ευνοων τω αντιδικω σου ταχι εως οτου ει μετ αυτου εν τη οδω μηποτε σε παραδω ο αντιδικος τω κριτη και ο κριτης τω υπηρετη και εις φυλακην βληθηση **26** αμην λεγω σοι ου μη εξελθης εκειθεν εως αν αποδως τον εσχατον κοδραντην **27** ηκουσατε οτι ερρεθη ου μοιχευσεις **28** εγω δε λεγω υμιν οτι πας ο βλεπων γυναικα προς το επιθυμησαι {VAR1: [αυτην] } {VAR2: αυτην } ηδη εμοιχευσεν αυτην

εν τη καρδια αυτου **29** ει δε ο οφθαλμος σου ο δεξιος σκανδαλιζει σε εξελε αυτον και βαλε απο σου συμφερει γαρ σοι ινα αποληται εν των μελων σου και μη ολον το σωμα σου βληθη εις γεενναν (**Geenna g1067**) **30** και ει η δεξια σου χειρ σκανδαλιζει σε εικκοφον αυτην και βαλε απο σου συμφερει γαρ σοι ινα αποληται εν των μελων σου και μη ολον το σωμα σου εις γεενναν απελθη

(**Geenna g1067**) **31** ερρεθη δε ος αν απολυση την γυναικα αυτου δοτω αυτη αποστασιον **32** εγω δε λεγω υμιν οτι πας ο απολυων την γυναικα αυτου παρεκτος λογου πορνειας ποιει αυτην μοιχευθηναι {VAR1: [και } {VAR2: και] ος εαν απολελυμενην γαμηση {VAR1: μοιχαται } {VAR2: μοιχαται } **33** παλιν ηκουσατε οτι ερρεθη τοις αρχαιοις ουκ επιορκησεις αποδωσεις δε τω κυριω τους ορκους σου **34** εγω δε λεγω υμιν μη ομοσαι ολως μητε εν τω ουρανω οτι θρονος εστιν του θεου **35** μητε εν τη γη οτι υποποδιον εστιν των ποδων αυτου μητε εις ιεροσολυμα οτι πολις εστιν του μεγαλου βασιλεως **36** μητε εν τη κεφαλη σου ομοσης οτι ου δυνασαι μιαν τριχα λευκην ποιησαι η μελαιναν **37** εστω δε ο λογος υμων ναι ναι ου ου το δε περισσον τουτων εκ του πονηρου εστιν **38** ηκουσατε οτι ερρεθη οφθαλμον αντι οφθαλμου και οδοντα αντι οδοντος **39** εγω δε λεγω υμιν μη αντιστηναι τω πονηρω αλλ οστις σε ραπιζει εις την δεξιαν σιαγονα [σου] στρεψον αυτω και την αλλην **40** και τω θελοντι σοι κριθηναι και τον χιτωνα σου λαβειν αφες αυτω και το ιματιον **41** και οστις σε αγγαρευσει μιλιον εν υπαγε μετ αυτου δυο **42** τω αιτουντι σε δος και τον θελοντα απο σου δανισασθαι μη αποστραφης **43** ηκουσατε οτι ερρεθη αγαπησεις τον πλησιον σου και μισησεις τον εχθρον σου **44** εγω δε λεγω υμιν αγαπατε τους εχθρους υμων και προσευχεσθε υπερ των διωκοντων υμας **45** οπως γενησθε υιοι του πατρος υμων του εν ουρανοις οτι τον ηλιον αυτου ανατελλει επι πονηρους

και αγαθους και βρεχει επι δικαιους και αδικους **46** εαν γαρ αγαπησητε τους αγαπωντας υμας τινα μισθον εχετε ουχι και οι τελωναι το αυτο ποιουσιν **47** και εαν ασπασησθε τους αδελφους υμων μονον τι περισσον ποιειτε ουχι και οι εθνικοι το αυτο ποιουσιν **48** εσεσθε ουν υμεις τελειοι ως ο πατηρ υμων ο ουρανιος τελειος εστιν

6 προσεχετε [δε] την δικαιοσυνην υμων μη ποιειν εμπροσθεν των ανθρωπων προς το θεαθηναι αυτοις ει δε μη γε μισθον ουκ εχετε παρα τω πατρι υμων τω εν τοις ουρανοις **2** οταν ουν ποιης ελεημοσυνην μη σαλπισης εμπροσθεν σου ωσπερ οι υποκριται ποιουσιν εν ταις συναγωγαις και εν ταις ρυμαις οπως δοξασθωσιν υπο των ανθρωπων αμην λεγω υμιν απεχουσιν τον μισθον αυτων **3** σου δε ποιουντος ελεημοσυνην μη γνωτω η αριστερα σου τι ποιει η δεξια σου **4** οπως η σου η ελεημοσυνη εν τω κρυπτω και ο πατηρ σου ο βλεπων εν τω κρυπτω αποδωσει σοι **5** και οταν προσευχησθε ουκ εσεσθε ως οι υποκριται οτι φιλουσιν εν ταις συναγωγαις και εν ταις γωνιαις των πλατειων εστωτες προσευχεσθαι οπως φανωσιν τοις ανθρωποις αμην λεγω υμιν απεχουσιν τον μισθον αυτων **6** συ δε οταν προσευχη εισελθε εις το ταμειον σου και κλεισας την θυραν σου προσευξαι τω πατρι σου τω εν τω κρυπτω και ο πατηρ σου ο βλεπων εν τω κρυπτω αποδωσει σοι **7** προσευχομενοι δε μη βατταλογησητε ωσπερ οι εθνικοι δοκουσιν γαρ οτι εν τη πολυλογια αυτων εισακουσθησονται **8** μη ουν ομοιωθητε αυτοις οιδεν γαρ {VAR1: [ο θεος] } ο πατηρ υμων ων χρειαν εχετε προ του υμας αιτησαι αυτον **9** ουτως ουν προσευχεσθε υμεις πατερ ημων ο εν τοις ουρανοις αγιασθητω το ονομα σου **10** ελθετω η βασιλεια σου γενηθητω το θελημα σου ως εν ουρανω και επι γης **11** τον αρτον ημων τον επιουσιον δος ημιν σημερον **12** και αφες ημιν τα οφειληματα ημων ως και

ημεις αφηκαμεν τοις οφειλεταις ημων 13 και μη εισενεγκης ημας εις πειρασμον αλλα ρυσαι ημας απο του πονηρου 14 εαν γαρ αφητε τοις ανθρωποις τα παραπτωματα αυτων αφησει και υμιν ο πατηρ υμων ο ουρανιος 15 εαν δε μη αφητε τοις ανθρωποις {VAR1: [τα παραπτωματα αυτων]} ουδε ο πατηρ υμων αφησει τα παραπτωματα υμων 16 οταν δε νηστευητε μη γινεσθε ως οι υποκριται σκυθρωποι αφανιζουσιν γαρ τα προσωπα αυτων οπως φανωσιν τοις ανθρωποις νηστευοντες αμην λεγω υμιν απεχουσιν τον μισθον αυτων 17 συ δε νηστευων αλειψαι σου την κεφαλην και το προσωπον σου νιψαι 18 οπως μη φανης τοις ανθρωποις νηστευων αλλα τω πατρι σου τω εν τω κρυφαιω και ο πατηρ σου ο βλεπων εν τω κρυφαιω αποδωσει σοι 19 μη θησαυριζετε υμιν θησαυρους επι της γης οπου σης και βρωσις αφανιζει και οπου κλεπται διορυσσουσιν και κλεπτουσιν 20 θησαυριζετε δε υμιν θησαυρους εν ουρανω οπου ουτε σης ουτε βρωσις αφανιζει και οπου κλεπται ου διορυσσουσιν ουδε κλεπτουσιν 21 οπου γαρ εστιν ο θησαυρος σου εκει εσται {VAR1: [και]} {VAR2: και} η καρδια σου 22 ο λυχνος του σωματος εστιν ο οφθαλμος εαν ουν η ο οφθαλμος σου απλους ολον το σωμα σου φωτεινον εσται 23 εαν δε ο οφθαλμος σου πονηρος η ολον το σωμα σου σκοτεινον εσται ει ουν το φως το εν δοι σκοτος εστιν το σκοτος ποσον 24 ουδεις δυναται δυσιν κυριοις δουλευειν η γαρ τον ενα μισησει και τον ετερον αγαπησει η ενος ανθεξεται και του ετερου καταφρονησει ου δυνασθε θεω δουλευειν και μαμωνα 25 δια τουτο λεγω υμιν μη μεριμνατε τη ψυχη υμων τι φαγητε [η τι πιητε] μηδε τω σωματι υμων τι ενδυσησθε ουχι η ψυχη πλειον εστιν της τροφης και το σωμα του ενδυματος 26 εμβλεψατε εις τα πετεινα του ουρανου οτι ου σπειρουσιν ουδε θεριζουσιν ουδε συναγουσιν εις αποθηκας και ο πατηρ υμων ο ουρανιος τρεφει

αυτα ουχ υμεις μαλλον διαφερετε αυτων 27 τις δε εξ υμων μεριμνων δυναται προσθειναι επι την ηλικιαν αυτου πηχυν ενα 28 και περι ενδυματος τι μεριμνατε καταμαθετε τα κρινα του αγρου πως αυξανουσιν ου κοπιωσιν ουδε νηθουσιν 29 λεγω δε υμιν οτι ουδε σολομων εν παση τη δοξη αυτου περιεβαλετο ως εν τουτων 30 ει δε τον χορτον του αγρου σημερον οντα και αυριον εις κλιβανον βαλλομενον ο θεος ουτως αφιεννυσιν ου πολλω μαλλον υμας ολιγοπιστοι 31 μη ουν μεριμνησητε λεγοντες τι φαγωμεν η τι πιωμεν η τι περιβαλωμεθα 32 παντα γαρ ταυτα τα εθνη επιζητουσιν οιδεν γαρ ο πατηρ υμων ο ουρανιος οτι χρηζετε τουτων απαντων 33 ζητειτε δε πρωτον την βασιλειαν {VAR2: [του θεου]} και την δικαιοισυνην αυτου και ταυτα παντα προστεθησεται υμιν 34 μη ουν μεριμνησητε εις την αυριον η γαρ αυριον μεριμνησει εαυτης αρκετον τη ημερα η κακια αυτης

7 μη κρινετε ινα μη κριθητε 2 εν ω γαρ κριματι κρινετε κριθησεσθε και εν ω μετρω μετρειτε μετρηθησεται υμιν 3 τι δε βλεπεις το καρφος το εν τω οφθαλμω του αδελφου σου την δε εν τω σω οφθαλμω δοκον ου κατανοεις 4 η πως ερεις τω αδελφω σου αφες εκβαλω το καρφος εκ του οφθαλμου σου και ιδου η δοκος εν τω οφθαλμω σου 5 υποκριτα εκβαλε πρωτον εκ του οφθαλμου σου την δοκον και τοτε διαβλεψεις εκβαλειν το καρφος εκ του οφθαλμου του αδελφου σου 6 μη δωτε το αγιον τοις κυσιν μηδε βαλητε τους μαργαριτας υμων εμπροσθεν των χοιρων μηποτε καταπατησουσιν αυτους εν τοις ποσιν αυτων και στραφεντες ρηξωσιν υμας 7 αιτειτε και δοθησεται υμιν ζητειτε και ευρησετε κρουνετε και ανοιγησεται υμιν 8 πας γαρ ο αιτων λαμβανει και ο ζητων ευρισκει και τω κρουνοντι ανοιγησεται 9 η τις {VAR2: εστιν} εξ υμων ανθρωπος ον αιτησει ο νιος αυτου αρτον μη λιθον επιδωσει αυτω 10 η και ιχθυν αιτησει μη οφιν επιδωσει αυτω

11 ει ουν υμεις πονηροι οντες οιδατε δοματα αγαθα διδοναι τοις τεκνοις υμων ποσω μαλλον ο πατηρ υμων ο εν τοις ουρανοις δωσει αγαθα τοις αιτουσιν αυτον **12** παντα ουν οσα εαν θελητε ινα ποιωσιν υμιν οι ανθρωποι ουτως και υμεις ποιειτε αυτοις ουτος γαρ εστιν ο νομος και οι προφηται **13** εισελθατε δια της στενης πυλης οτι πλατεια {VAR2: η πυλη } και ευρυχωρος η οδος η απαγουσα εις την απωλειαν και πολλοι εισιν οι εισερχομενοι δι αυτης **14** {VAR1: οτι } {VAR2: τι } στενη η πυλη και τεθλιμμενη η οδος η απαγουσα εις την ζωην και ολιγοι εισιν οι ευρισκοντες αυτην **15** προσεχετε απο των ψευδοπροφητων οιτινες ερχονται προς υμας εν ενδυμασιν προβατων εσωθεν δε εισιν λυκοι αρπαγες **16** απο των καρπων αυτων επιγνωσεσθε αυτους μητι συλλεγουσιν απο ακανθων σταφυλας η απο τριβολων συκα **17** ουτως παν δενδρον αγαθον καρπους καλους ποιει το δε σαπρον δενδρον καρπους πονηρους ποιει **18** ου δυναται δενδρον αγαθον καρπους πονηρους {VAR1: ενεγκειν } {VAR2: ποιειν } ουδε δενδρον σαπρον καρπους καλους ποιειν **19** παν δενδρον μη ποιουν καρπον καλον εκκοπτεται και εις πυρ βαλλεται **20** αρα γε απο των καρπων αυτων επιγνωσεσθε αυτους **21** ου πας ο λεγων μοι κυριε κυριε εισελευσεται εις την βασιλειαν των ουρανων αλλ ο ποιων το θελημα του πατρος μου του εν τοις ουρανοις **22** πολλοι ερουσιν μοι εν εκεινη τη ημερα κυριε κυριε ου τω σω ονοματι επροφητευσαμεν και τω σω ονοματι δαιμονια εξεβαλομεν και τω σω ονοματι δυναμεις πολλας εποιησαμεν **23** και τοτε ομολογησω αυτοις οτι ουδεποτε εγνων υμας αποχωρειτε απ εμου οι εργαζομενοι την ανομιαν **24** πας ουν οστις ακουει μου τους λογους {VAR1: [τουτους] } {VAR2: τουτους } και ποιει αυτους ομοιωθησεται ανδρι φρονιμω οστις ωκοδομησεν αυτου την οικιαν επι την πετραν **25** και κατεβη η βροχη

και ηλθον οι ποταμοι και επνευσαν οι ανεμοι και προσεπεσαν τη οικια εκεινη και ουκ επεσεν τεθεμελιωτο γαρ επι την πετραν **26** και πας ο ακουων μου τους λογους τουτους και μη ποιων αυτους ομοιωθησεται ανδρι μωρω οστις ωκοδομησεν αυτου την οικιαν επι την αμμον **27** και κατεβη η βροχη και ηλθον οι ποταμοι και επνευσαν οι ανεμοι και προσεκοψαν τη οικια εκεινη και επεσεν και ην η πτωσις αυτης μεγαλη **28** και εγενετο οτε ετελεσεν ο ιησους τους λογους τουτους εξεπλησσοντο οι οχλοι επι τη διδαχη αυτου **29** ην γαρ διδασκων αυτους ως εξουσιαν εχων και ουχ ως οι γραμματεις αυτων

8 καταβαντος δε αυτου απο του ορους ηκολουθησαν αυτω οχλοι πολλοι **2** και ιδου λεπρος προσελθων προσεκυνει αυτω λεγων κυριε εαν θελης δυνασαι με καθαρισαι **3** και εκτεινας την χειρα ηψατο αυτου λεγων θελω καθαρισθητι και ευθεως εκαθαρισθη αυτου η λεπρα **4** και λεγει αυτω ο ιησους ορα μηδενι ειπης αλλα υπαγε σεαυτον δειξον τω ιερει και προσενεγκον το δωρον ο προσεταξεν μωυσης εις μαρτυριον αυτοις **5** εισελθοντος δε αυτου εις καφαρναουμ προσηλθεν αυτω εκατονταρχος παρακαλων αυτον **6** και λεγων κυριε ο παις μου βεβληται εν τη οικια παραλυτικος δεινως βασανιζομενος **7** {VAR2: και } λεγει αυτω εγω ελθων θεραπευσω αυτον **8** {VAR1: αποκριθεις δε } {VAR2: και αποκριθεις } ο εκατονταρχος εφη κυριε ουκ ειμι ικανος ινα μου υπο την στεγην εισελθης αλλα μονον ειπε λογω και ιαθησεται ο παις μου **9** και γαρ εγω ανθρωπος ειμι υπο εξουσιαν {VAR1: [τασσομενος] } εχων υπ εμαυτον στρατιωτας και λεγω τουτω πορευθητι και πορευεται και αλλω ερχου και ερχεται και τω δουλω μου ποιησον τουτο και ποιει **10** ακουσας δε ο ιησους εθαυμασεν και ειπεν τοις ακολουθουσιν αμην λεγω υμιν παρ ουδενι τοσαυτην πιστιν εν τω ισραηλ ευρον **11** λεγω

δε υμιν οτι πολλοι απο ανατολων και δυσμων ηξουσιν και ανακλιθησονται μετα αβρααμ και ισαακ και ιακωβ εν τη βασιλεια των ουρανων 12 οι δε υιοι της βασιλειας εκβληθησονται εις το σκοτος το εξωτερον εκει εσται ο κλαυθμος και ο βρυγμος των οδοντων 13 και ειπεν ο ιησους τω εκατονταρχη υπαγε ως επιστευσας γεννηθητω σοι και ιαθη ο παις {VAR2: [αυτου] } εν τη ωρα εκεινη 14 και ελθων ο ιησους εις την οικιαν πετρου ειδεν την πενθεραν αυτου βεβλημενην και πυρεσσουσαν 15 και ηψατο της χειρος αυτης και αφηκεν αυτην ο πυρετος και ηγερθη και διηκονει αυτω 16 οψιας δε γενομενης προσηνεγκαν αυτω δαιμονιζομενους πολλους και εξεβαλεν τα πνευματα λογω και παντας τους κακως εχοντας εθεραπευσεν 17 οπως πληρωθη το ρηθεν δια ησαιου του προφητου λεγοντος αυτος τας ασθενειας ημων ελαβεν και τας νοσους εβαστασεν 18 ιδων δε ο ιησους οχλον περι αυτον εκελευσεν απελθειν εις το περαν 19 και προσελθων εις γραμματευς ειπεν αυτω διδασκαλε ακολουθησω σοι οπου εαν απερχη 20 και λεγει αυτω ο ιησους αι αλωπεκες φωλεους εχουσιν και τα πετεινα του ουρανου κατασκηνωσεις ο δε υιος του ανθρωπου ουκ εχει που την κεφαλην κλινη 21 ετερος δε των μαθητων {VAR2: [αυτου] } ειπεν αυτω κυριε επιτρεψον μοι πρωτον απελθειν και θαψαι τον πατερα μου 22 ο δε ιησους λεγει αυτω ακολουθει μοι και αφες τους νεκρους θαψαι τους εαυτων νεκρους 23 και εμβαντι αυτω εις {VAR2: το } πλοιον ηκολουθησαν αυτω οι μαθηται αυτου 24 και ιδου σεισμος μεγας εγενετο εν τη θαλασση ωστε το πλοιον καλυπτεσθαι υπο των κυματων αυτος δε εκαθευδεν 25 και προσελθοντες ηγειραν αυτον λεγοντες κυριε σωσον απολλυμεθα 26 και λεγει αυτοις τι δειλοι εστε ολιγοπιστοι τοτε εγερθεις επετιμησεν τοις ανεμοις και τη θαλασση και εγενετο γαληνη μεγαλη 27 οι δε ανθρωποι

εθαυμασαν λεγοντες ποταπος εστιν ουτος οτι και οι ανεμοι και η θαλασσα αυτω υπακουουσιν 28 και ελθοντος αυτου εις το περαν εις την χωραν των γαδαρηνων υπηντησαν αυτω δυο δαιμονιζομενοι εκ των μνημειων εξερχομενοι χαλεποι λιαν ωστε μη ισχυειν τινα παρελθειν δια της οδου εκεινης 29 και ιδου εκραξαν λεγοντες τι ημιν και σοι υιε του θεου ηλθες ωδε προ καιρου βασανισαι ημας 30 ην δε μακραν απ αυτων αγελη χοιρων πολλων βισκομενη 31 οι δε δαιμονες παρεκαλουν αυτον λεγοντες ει εκβαλλεις ημας αποστειλον ημας εις την αγελην των χοιρων 32 και ειπεν αυτοις υπαγετε οι δε εξελθοντες απηλθον εις τους χοιρους και ιδου ωρμησεν πασα η αγελη κατα του κρημνου εις την θαλασσαν και απεθανον εν τοις υδασιν 33 οι δε βισκοντες εφυγον και απελθοντες εις την πολιν απηγγειλαν παντα και τα των δαιμονιζομενων 34 και ιδου πασα η πολις εξηλθεν εις υπαντησιν τω ιησου και ιδοντες αυτον παρεκαλεσαν οπως μεταβη απο των οριων αυτων

9 και εμβας εις πλοιον διεπερασεν και ηλθεν εις την ιδιαν πολιν 2 και ιδου προσεφερον αυτω παραλυτικον επι κλινης βεβλημενον και ιδων ο ιησους την πιστιν αυτων ειπεν τω παραλυτικω θαρσει τεκνον αφιενται σου αι αμαρτιαι 3 και ιδου τινες των γραμματεων ειπαν εν εαυτοις ουτος βλασφημει 4 και {VAR1: ειδως } {VAR2: ιδων } ο ιησους τας ενθυμησεις αυτων ειπεν ινα τι ενθυμεισθε πονηρα εν ταις καρδιαις υμων 5 τι γαρ εστιν ευκοπωτερον ειπειν αφιενται σου αι αμαρτιαι η ειπειν εγειρε και περιπατει 6 ινα δε ειδητε οτι εξουσιαν εχει ο υιος του ανθρωπου επι της γης αφιεναι αμαρτιας τοτε λεγει τω παραλυτικω {VAR1: εγειρε } {VAR2: εγερθεις } αρον σου την κλινην και υπαγε εις τον οικον σου 7 και εγερθεις απηλθεν εις τον οικον αυτου 8 ιδοντες δε οι οχλοι εφοβηθησαν και εδοξασαν τον θεον τον δοντα εξουσιαν τοιαυτην τοις

ανθρωποις 9 και παραγων ο ιησους εκειθεν ειδεν ανθρωπον καθημενον επι το τελωνιον μαθθαιον λεγομενον και λεγει αυτω ακολουθει μοι και αναστας ηκολουθησεν αυτω 10 και εγενετο αυτου ανακειμενου εν τη οικια και ιδου πολλοι τελωναι και αμαρτωλοι ελθοντες συνανεκειντο τω ιησου και τοις μαθηταις αυτου 11 και ιδοντες οι φαρισαιοι ελεγον τοις μαθηταις αυτου δια τι μετα των τελωνων και αμαρτωλων εσθιει ο διδασκαλος υμων 12 ο δε ακουσας ειπεν ου χρειαν εχουσιν οι ισχυοντες ιατρου αλλ οι κακως εχοντες 13 πορευθεντες δε μαθετε τι εστιν ελεος θελω και ου θυσιαν ου γαρ ηλθον καλεσαι δικαιους αλλα αμαρτωλους 14 τοτε προσερχονται αυτω οι μαθηται ιωαννου λεγοντες δια τι ημεις και οι φαρισαιοι νηστευομεν {VAR2: [πολλα] } οι δε μαθηται σου ου νηστευοντιν 15 και ειπεν αυτοις ο ιησους μη δυνανται οι υιοι του νυμφωνος πενθειν εφ οσον μετ αυτων εστιν ο νυμφιος ελευσονται δε ημεραι οταν απαρθη απ αυτων ο νυμφιος και τοτε νηστευσοντιν 16 ουδεις δε επιβαλλει επιβλημα ρακους αγναφου επι ιματιω παλαιω αιρει γαρ το πληρωμα αυτου απο του ιματιου και χειρον σχισμα γινεται 17 ουδε βαλλουσιν οινον νεον εις ασκους παλαιους ει δε μη γε ρηγγυνται οι ασκοι και ο οινος εκχειται και οι ασκοι απολλυνται αλλα βαλλουσιν οινον νεον εις ασκους καινους και αμφοτεροι συντηρουνται 18 ταυτα αυτου λαλουντος αυτοις ιδου αρχων {VAR1: [εις] προσελθων } {VAR2: εις ελθων } προσεκυνει αυτω λεγων οτι η θυγατηρ μου αρτι ετελευτησεν αλλα ελθων επιθες την χειρα σου επ αυτην και ζησεται 19 και εγερθεις ο ιησους {VAR1: ηκολουθει } {VAR2: ηκολουθησεν } αυτω και οι μαθηται αυτου 20 και ιδου γυνη αιμορροουσα δωδεκα ετη προσελθουσα οπισθεν ηψατο του κρασπεδου του ιματιου αυτου 21 ελεγεν γαρ εν εαυτη εαν μονον αφωμαι του ιματιου αυτου σωθησομαι 22 ο δε ιησους στραφεις

και ιδων αυτην ειπεν θαρσει θυγατερ η πιστις σου σεσωκεν σε και εσωθη η γυνη απο της ωρας εκεινης 23 και ελθων ο ιησους εις την οικιαν του αρχοντος και ιδων τους αυλητας και τον οχλον θορυβουμενον 24 ελεγεν αναχωρειτε ου γαρ απεθανεν το κορασιον αλλα καθευδει και κατεγελων αυτου 25 οτε δε εξεβληθη ο οχλος εισελθων εκρατησεν της χειρος αυτης και ηγερθη το κορασιον 26 και εξηλθεν η φημη αυτη εις ολην την γην εκεινην 27 και παραγοντι εκειθεν τω ιησου ηκολουθησαν {VAR2: [αυτω] } δυο τυφλοι κραζοντες και λεγοντες ελεησον ημας {VAR1: υιε } {VAR2: υιος } δαυιδ 28 ελθοντι δε εις την οικιαν προσηλθον αυτω οι τυφλοι και λεγει αυτοις ο ιησους πιστευετε οτι δυναμαι τουτο ποιησαι λεγουσιν αυτω ναι κυριε 29 τοτε ηψατο των οφθαλμων αυτων λεγων κατα την πιστιν υμων γενηθητω υμιν 30 και ηνεωχθησαν αυτων οι οφθαλμοι και ενεβριμηθη αυτοις ο ιησους λεγων ορατε μηδεις γινωσκετω 31 οι δε εξελθοντες διεφημισαν αυτον εν ολη τη γη εκεινη 32 αυτων δε εξερχομενων ιδου προσηνεγκαν αυτω {VAR2: ανθρωπον } κωφον δαιμονιζομενον 33 και εκβληθεντος του δαιμονιου ελαλησεν ο κωφος και εθαυμασαν οι οχλοι λεγοντες ουδεποτε εφανη ουτως εν τω ισραηλ 34 {VAR1: [οι] } {VAR2: οι } δε φαρισαιοι ελεγον εν τω αρχοντι των δαιμονιων εκβαλλει τα {VAR1: δαιμονια } {VAR2: δαιμονια } 35 και περιηγεν ο ιησους τας πολεις πασας και τας κωμας διδασκων εν ταις συναγωγαις αυτων και κηρυσσων το ευαγγελιον της βασιλειας και θεραπευων πασαν νοσον και πασαν μαλακιαν 36 ιδων δε τους οχλους εσπλαγχνισθη περι αυτων οτι ησαν εσκυλμενοι και ερριμμενοι ωσει προβατα μη εχοντα ποιμενα 37 τοτε λεγει τοις μαθηταις αυτου ο μεν θερισμος πολυς οι δε εργαται ολιγοι 38 δεηθητε ουν του κυριου του θερισμου οπως εκβαλη εργατας εις τον θερισμον αυτου

10

και προσκαλεσαμένος τους δωδεκα μαθητας αυτου εδώκεν αυτοις εξουσιαν πνευματων ακαθαρτων ωστε εκβαλλειν αυτα και θεραπευειν πασαν νοσον και πασαν μαλακιαν **2** των δε δωδεκα αποστολων τα ονοματα εστιν ταυτα πρωτος σιμων ο λεγομενος πετρος και ανδρεας ο αδελφος αυτου και ιακωβος ο του ζεβεδαιου και ιωαννης ο αδελφος αυτου **3** φιλιππος και βαρθολομαιος θωμας και μαθθαιος ο τελωνης ιακωβος ο του αλφαιου και θαδδαιος **4** σιμων ο καναναιος και ιουδας ο ισκαριωτης ο και παραδους αυτον **5** τουτους τους δωδεκα απεστειλεν ο ιησους παραγγειλας αυτοις λεγων εις οδον εθνων μη απελθητε και εις πολιν σαμαρειτων μη εισελθητε **6** πορευεσθε δε μαλλον προς τα προβατα τα απολωλοτα οικου ισραηλ **7** πορευομενοι δε κηρυσσετε λεγοντες οτι ηγγικεν η βασιλεια των ουρανων **8** ασθενουντας θεραπευετε νεκρους εγειρετε λεπρους καθαριζετε δαιμονια εκβαλλετε δωρεαν ελαβετε δωρεαν δοτε **9** μη κτησησθε χρυσον μηδε αργυρον μηδε χαλκον εις τας ζωνας υμων **10** μη πηραν εις οδον μηδε δυο χιτωνας μηδε υποδηματα μηδε ραβδον αξιος γαρ ο εργατης της τροφης αυτου **11** εις ην δ αν πολιν η κωμην εισελθητε εξετασατε τις εν αυτη αξιος εστιν κακει μεινατε εως αν εξελθητε **12** εισερχομενοι δε εις την οικιαν ασπασασθε αυτην **13** και εαν μεν η η οικια αξια ελθατω η ειρηνη υμων επ αυτην εαν δε μη η αξια η ειρηνη υμων {VAR1: εφ } {VAR2: προς } υμας επιστραφητω **14** και ος αν μη δεξηται υμας μηδε ακουση τους λογους υμων εξερχομενοι εξω της οικιας η της πολεως εκεινης εκτιναξατε τον κονιορτον των ποδων υμων **15** αμην λεγω υμιν ανεκτοτερον εσται γη σοδομων και γομορρων εν ημερα κρισεως η τη πολει εκεινη **16** ιδου εγω αποστελλω υμας ως προβατα εν μεσω λυκων γινεσθε ουν φρονιμοι ως οι οφεις και ακεραιοι ως αι περιστεραι **17** προσεχετε δε απο των ανθρωπων

παραδωσουσιν γαρ υμας εις συνεδρια και εν ταις συναγωγαις αυτων μαστιγωσουσιν υμας **18** και επι ηγεμονας δε και βασιλεις αχθησεσθε ενεκεν εμου εις μαρτυριον αυτοις και τοις εθνεσιν **19** οταν δε παραδωσιν υμας μη μεριμνησητε πως η τι λαλησητε δοθησεται γαρ υμιν εν εκεινη τη ωρα τι λαλησητε **20** ου γαρ υμεις εστε οι λαλουντες αλλα το πνευμα του πατρος υμων το λαλουν εν υμιν **21** παραδωσει δε αδελφος αδελφον εις θανατον και πατηρ τεκνον και επαναστησονται τεκνα επι γονεις και θανατωσουσιν αυτους **22** και εσεσθε μισουμενοι υπο παντων δια το ονομα μου ο δε υπομεινας εις τελος ουτος σωθησεται **23** οταν δε διωκωσιν υμας εν τη πολει ταυτη φευγετε εις την ετεραν αμην γαρ λεγω υμιν ου μη τελεσητε τας πολεις {VAR1: [του] {VAR1: του } {VAR2: ισραηλ εως } } {VAR2: αν } ελθη ο υιος του ανθρωπου **24** ουκ εστιν μαθητης υπερ τον διδασκαλον ουδε δουλος υπερ τον κυριον αυτου **25** αρκετον τω μαθητη ινα γενηται ως ο διδασκαλος αυτου και ο δουλος ως ο κυριος αυτου ει τον οικοδεσποτην βεελζεβουλ επεκαλεσαν ποσω μαλλον τους οικιακους αυτου **26** μη ουν φοβηθητε αυτους ουδεν γαρ εστιν κεκαλυμμενον ο ουκ αποκαλυφθησεται και κρυπτον ο ου γνωσθησεται **27** ο λεγω υμιν εν τη σκοτια ειπατε εν τω φωτι και ο εις το ους ακουετε κηρυξατε επι των δωματων **28** και μη {VAR1: φοβηθητε } {VAR2: φοβεισθε } απο των {VAR1: αποκτεινοντων } {VAR2: αποκτεννοντων } το σωμα την δε ψυχην μη δυναμενων αποκτειναι φοβεισθε δε μαλλον τον δυναμενον και ψυχην και σωμα απολεσαι εν γεεννῃ (Geenna g1067) **29** ουχι δυο στρουθια ασσαριου πωλειται και εν εξ αυτων ου πεσειται επι την γην ανευ του πατρος υμων **30** υμων δε και αι τριχες της κεφαλης πασαι ηριθμημεναι εισιν **31** μη ουν φοβεισθε πολλων στρουθιων διαφερετε υμεις **32** πας ουν οστις ομολογησει εν εμοι εμπροσθεν των ανθρωπων

ομολογησω καγω εν αυτω εμπροσθεν του πατρος μου του εν {VAR1: τοις } {VAR2: [τοις]} ουρανοις 33 οστις {VAR1: δε } {VAR2: δ αν } αρνησηται με εμπροσθεν των ανθρωπων αρνησομαι καγω αυτον εμπροσθεν του πατρος μου του εν {VAR1: τοις } {VAR2: [τοις]} ουρανοις 34 μη νομισητε οτι ηλθον βαλειν ειρηνην επι την γην ουκ ηλθον βαλειν ειρηνην αλλα μαχαιραν 35 ηλθον γαρ διχασαι ανθρωπον κατα του πατρος αυτου και θυγατερα κατα της μητρος αυτης και νυμφην κατα της πενθερας αυτης 36 και εχθροι του ανθρωπου οι οικιακοι αυτου 37 ο φιλων πατερα η μητερα υπερ εμε ουκ εστιν μου αξιος και ο φιλων υιον η θυγατερα υπερ εμε ουκ εστιν μου αξιος 38 και ος ου λαμβανει τον σταυρον αυτου και ακολουθει οπισω μου ουκ εστιν μου αξιος 39 ο ευρων την ψυχην αυτου απολεσει αυτην και ο απολεσας την ψυχην αυτου ενεκεν εμου ευρησει αυτην 40 ο δεχομενος υμας εμε δεχεται και ο εμε δεχομενος δεχεται τον αποστειλαντα με 41 ο δεχομενος προφητην εις ονομα προφητου μισθον προφητου λημψεται και ο δεχομενος δικαιον εις ονομα δικαιου μισθον δικαιου λημψεται 42 και ος αν ποτιση ενα των μικρων τουτων ποτηριον ψυχρου μονον εις ονομα μαθητου αμην λεγω υμιν ου μη απολεση τον μισθον αυτου

11 και εγενετο οτε ετελεσεν ο ιησους διατασσων τοις δωδεκα μαθηταις αυτου μετεβη εκειθεν του διδασκειν και κηρυσσειν εν ταις πολεσιν αυτων 2 ο δε ιωαννης ακουσας εν τω δεσμωτηριω τα εργα του χριστου πεμψας δια των μαθητων αυτου 3 ειπεν αυτω συ ει ο ερχομενος η ετερον προσδοκωμεν 4 και αποκριθεις ο ιησους ειπεν αυτοις πορευθεντες απαγγειλατε ιωαννη α ακουετε και βλεπετε 5 τυφλοι αναβλεπουσιν και χωλοι περιπατουσιν λεπροι καθαριζονται και κωφοι ακουουσιν και νεκροι εγειρονται και πτωχοι ευαγγελιζονται 6 και μακαριος εστιν ος εαν μη σκανδαλισθη εν εμοι 7 τουτων

δε πορευομενων ηρξατο ο ιησους λεγειν τοις οχλοις περι ιωαννου τι εξηλθατε εις την ερημον θεασασθαι καλαμον υπο ανεμου σαλευομενον 8 αλλα τι εξηλθατε ιδειν ανθρωπον εν μαλακοις ημφιεσμενον ιδου οι τα μαλακα φορουντες εν τοις οικοις των βασιλεων {VAR2: εισιν } 9 αλλα τι εξηλθατε {VAR1: προφητην ιδειν } {VAR2: ιδειν προφητην } ναι λεγω υμιν και περισσοτερον προφητου 10 ουτος εστιν περι ου γεγραπται ιδου εγω αποστελλω τον αγγελον μου προ προσωπου σου ος κατασκευασει την οδον σου εμπροσθεν σου 11 αμην λεγω υμιν ουκ εγηγερται εν γεννητοις γυναικων μειζων ιωαννου του βαπτιστου ο δε μικροτερος εν τη βασιλεια των ουρανων μειζων αυτου εστιν 12 απο δε των ημερων ιωαννου του βαπτιστου εως αρτι η βασιλεια των ουρανων βιαζεται και βιασται αρπαζουσιν αυτην 13 παντες γαρ οι προφηται και ο νομος εως ιωαννου επροφητευσαν 14 και ει θελετε δεξασθαι αυτος εστιν ηλιας ο μελλων ερχεσθαι 15 ο εχων ωτα ακουετω 16 τινι δε ομοιωσα την γενεαν ταυτην ομοια εστιν παιδιοις καθημενοις εν ταις αγοραις α προσφωνουντα τοις ετεροις 17 λεγουσιν ηυλησαμεν υμιν και ουκ ωρχησασθε εθρηνησαμεν και ουκ εκοψασθε 18 ηλθεν γαρ ιωαννης μητε εσθιων μητε πινων και λεγουσιν δαιμονιον εχει 19 ηλθεν ο υιος του ανθρωπου εσθιων και πινων και λεγουσιν ιδου ανθρωπος φαγος και οινοποτης τελωνων φιλος και αμαρτωλων και εδικαιωθη η σοφια απο των εργων αυτης 20 τοτε ηρξατο ονειδιζειν τας πολεις εν αις εγενοντο αι πλεισται δυναμεις αυτου οτι ου μετενοησαν 21 ουαι σοι χοραζιν ουαι σοι βηθσαιδα οτι ει εν τυρω και σιδωνι εγενοντο αι δυναμεις αι γενομεναι εν υμιν παλαι αν εν σακκω και σποδω μετενοησαν 22 πλην λεγω υμιν τυρω και σιδωνι ανεκτοτερον εσται εν ημερα κρισεως η υμιν 23 και συ καφαρναουμ μη εως ουρανου υψωθηση εως αδου καταβηση

οτι ει εν σοδομοις εγενηθησαν αι δυναμεις αι γενομεναι εν δοι εμεινεν αν μεχρι της σημερον
(Hadēs g86) 24 πλην λεγω υμιν οτι γη σοδομων ανεκτοτερον εσται εν ημερα κρισεως η σοι 25 εν εκεινω τω καιρω αποκριθεις ο ιησους ειπεν εξομολογουμαι σοι πατερ κυριε του ουρανου και της γης οτι εκρυψας ταυτα απο σοφων και συνετων και απεκαλυψας αυτα νηπιοις 26 ναι ο πατηρ οτι ουτως ευδοκια εγενετο εμπροσθεν σου 27 παντα μοι παρεδοθη υπο του πατρος μου και ουδεις επιγινωσκει τον υιον ει μη ο πατηρ ουδε τον πατερα τις επιγινωσκει ει μη ο υιος και ω εαν βουληται ο υιος αποκαλυψαι 28 δεντε προς με παντες οι κοπιωντες και πεφορτισμενοι καγω αναπαυσω υμας 29 αρατε τον ζυγον μου εφ υμας και μαθετε απ εμου οτι πρανς ειμι και ταπεινος τη καρδια και ευρηστε αναπαυσιν ταις ψυχαις υμων 30 ο γαρ ζυγος μου χρηστος και το φορτιον μου ελαφρον εστιν

12 εν εκεινω τω καιρω επορευθη ο ιησους τοις σαββασιν δια των σποριμων οι δε μαθηται αυτου επεινασαν και ηρξαντο τιλλειν σταχνας και εσθιειν 2 οι δε φαρισαιοι ιδοντες ειπαν αυτω ιδου οι μαθηται σου ποιουσιν ο ουκ εξεστιν ποιειν εν σαββατω 3 ο δε ειπεν αυτοις ουκ ανεγνωτε τι εποιησεν δαυιδ οτε επεινασεν και οι μετ αυτου 4 πως εισηλθεν εις τον οικον του θεου και τους αρτους της προθεσεως εφαγον ο ουκ εξον ην αυτω φαγειν ουδε τοις μετ αυτου ει μη τοις ιερευσιν μονοις 5 η ουκ ανεγνωτε εν τω νομω οτι τοις σαββασιν οι ιερεις εν τω ιερω το σαββατον βεβηλουσιν και αναιτιοι εισιν 6 λεγω δε υμιν οτι του ιερου μειζον εστιν ωδε 7 ει δε εγνωκειτε τι εστιν ελεος θελω και ου θυσιαν ουκ αν κατεδικασατε τους αναιτιους 8 κυριος γαρ εστιν του σαββατου ο υιος του ανθρωπου 9 και μεταβας εκειθεν ηλθεν εις την συναγωγην αυτων 10 και ιδου ανθρωπος χειρα εχων ξηραν και επηρωτησαν αυτον λεγοντες

ει εξεστιν τοις σαββασιν {VAR1: θεραπευειν } {VAR2: θεραπευσαι } ινα κατηγορησωσιν αυτου 11 ο δε ειπεν αυτοις τις {VAR1: [εσται] } {VAR2: εσται } εξ υμων ανθρωπος ος εξει προβατον εν και εαν εμπεση τουτο τοις σαββασιν εις βιθυνον ουχι κρατησει αυτο και εγερει 12 ποσω ουν διαφερει ανθρωπος προβατου ωστε εξεστιν τοις σαββασιν καλως ποιειν 13 τοτε λεγει τω ανθρωπω εκτεινον σου την χειρα και εξετεινεν και απεκατεσταθη υγιης ως η αλλη 14 εξελθοντες δε οι φαρισαιοι συμβουλιον ελαβον κατ αυτου οπως αυτον απολεσωσιν 15 ο δε ιησους γνους ανεχωρησεν εκειθεν και ηκολουθησαν αυτω {VAR2: [οχλοι] } πολλοι και εθεραπευσεν αυτους παντας 16 και επετιμησεν αυτοις ινα μη φανερον αυτον ποιησωσιν 17 ινα πληρωθη το ρηθεν δια ησαιου του προφητου λεγοντος 18 ιδου ο παις μου ον ηρετισα ο αγαπητος μου {VAR2: εις } ον ευδοκησεν η ψυχη μου θησω το πνευμα μου επ αυτον και κρισιν τοις εθνεσιν απαγγελει 19 ουκ ερισει ουδε κραυγασει ουδε ακουσει τις εν ταις πλατειαις την φωνην αυτου 20 καλαμον συντετριμμενον ου κατεαξει και λινον τυφομενον ου σβεσει εως αν εκβαλη εις νικος την κρισιν 21 και τω ονοματι αυτου εθνη ελπιουσιν 22 τοτε {VAR1: προσηνεγκαν αυτω δαιμονιζομενον τυφλον και κωφον } {VAR2: προσηνεχθη αυτω δαιμονιζομενος τυφλος και κωφος } και εθεραπευσεν αυτον ωστε τον κωφον λαλειν και βλεπειν 23 και εξισταντο παντες οι οχλοι και ελεγον μητι ουτος εστιν ο υιος δαυιδ 24 οι δε φαρισαιοι ακουσαντες ειπον ουτος ουκ εκβαλλει τα δαιμονια ει μη εν τω βεελζεβουλ αρχοντι των δαιμονιων 25 ειδως δε τας ενθυμησεις αυτων ειπεν αυτοις πασα βασιλεια μερισθεισα καθ εαυτης ερημουται και πασα πολις η οικια μερισθεισα καθ εαυτης ου σταθησεται 26 και ει ο σατανας τον σαταναν εκβαλλει εφ εαυτον εμερισθη πως ουν σταθησεται η βασιλεια

αυτου 27 και ει εγω εν βεελζεβουλ εκβαλλω τα δαιμονια οι υιοι υμων εν τινι εκβαλλουσιν δια τουτο αυτοι κριται εσονται υμων 28 ει δε εν πνευματι θεου εγω εκβαλλω τα δαιμονια αρα εφθασεν εφ υμας η βασιλεια του θεου 29 η πως δυναται τις εισελθειν εις την οικιαν του ισχυρου και τα σκευη αυτου αρπασαι εαν μη πρωτον δηση τον ισχυρον και τοτε την οικιαν αυτου διαρπασει 30 ο μη ων μετ εμου κατ εμου εστιν και ο μη συναγων μετ εμου σκορπιζει 31 δια τουτο λεγω υμιν πασα αμαρτια και βλασφημια αφεθησεται τοις ανθρωποις η δε του πνευματος βλασφημια ουκ αφεθησεται 32 και ος εαν ειπη λογον κατα του υιου του ανθρωπου αφεθησεται αυτω ος δ αν ειπη κατα του πνευματος του αγιου ουκ αφεθησεται αυτω ουτε εν τουτω τω αιωνι ουτε εν τω μελλοντι (aiōn g165) 33 η ποιησατε το δενδρον καλον και τον καρπον αυτου καλον η ποιησατε το δενδρον σαπρον και τον καρπον αυτου σαπρον εκ γαρ του καρπου το δενδρον γινωσκεται 34 γεννηματα εχιδνων πως δυνασθε αγαθα λαλειν πονηροι οντες εκ γαρ του περισσευματος της καρδιας το στομα λαλει 35 ο αγαθος ανθρωπος εκ του αγαθου θησαυρου εκβαλλει αγαθα και ο πονηρος ανθρωπος εκ του πονηρου θησαυρου εκβαλλει πονηρα 36 λεγω δε υμιν οτι παν ρημα αργον ο λαλησουσιν οι ανθρωποι αποδωσουσιν περι αυτου λογον εν ημερα κρισεως 37 εκ γαρ των λογων σου δικαιωθηση και εκ των λογων σου καταδικασθηση 38 τοτε απεκριθησαν αυτω τινες των γραμματεων και φαρισαιων λεγοντες διδασκαλε θελομεν απο σου σημειον ιδειν 39 ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις γενεα πονηρα και μοιχαλις σημειον επιζητει και σημειον ου δοθησεται αυτη ει μη το σημειον ιωνα του προφητου 40 ωσπερ γαρ ην ιωνας εν τη κοιλια του κητους τρεις ημερας και τρεις νυκτας ουτως εσται ο υιος του ανθρωπου εν τη καρδια της γης τρεις ημερας και τρεις νυκτας 41 ανδρες

νινευιται αναστησονται εν τη κρισει μετα της γενεας ταυτης και κατακρινουσιν αυτην οτι μετενοησαν εις το κηρυγμα ιωνα και ιδου πλειον ιωνα ωδε 42 βασιλισσα νοτου εγερθησεται εν τη κρισει μετα της γενεας ταυτης και κατακρινει αυτην οτι ηλθεν εκ των περατων της γης ακουσαι την σοφιαν σολομωνος και ιδου πλειον σολομωνος ωδε 43 οταν δε το ακαθαρτον πνευμα εξελθη απο του ανθρωπου διερχεται δι ανυδρων τοπων ζητουν αναπαυσιν και ουχ ευρισκει 44 τοτε λεγει εις τον οικον μου επιστρεψω οθεν εξηλθον και ελθον ευρισκει σχολαζοντα {VAR1: [και] } σεσαρωμενον και κεκοσμημενον 45 τοτε πορευεται και παραλαμβανει μεθ εαυτου επτα ετερα πνευματα πονηροτερα εαυτου και εισελθοντα κατοικει εκει και γινεται τα εσχατα του ανθρωπου εκεινου χειρονα των πρωτων ουτως εσται και τη γενεα ταυτη τη πονηρα 46 ετι αυτου λαλουντος τοις οχλοις ιδου η μητηρ και οι αδελφοι αυτου ειστηκεισαν εξω ζητουντες αυτω λαλησαι 47 {VAR2: [ειπεν δε τις αυτω ιδου η μητηρ σου και οι αδελφοι σου εξω εστηκασιν ζητουντες σοι λαλησαι] } 48 ο δε αποκριθεις ειπεν τω λεγοντι αυτω τις εστιν η μητηρ μου και τινες εισιν οι αδελφοι μου 49 και εκτεινας την χειρα {VAR1: [αυτου] } {VAR2: αυτου} επι τους μαθητας αυτου ειπεν ιδου η μητηρ μου και οι αδελφοι μου 50 οστις γαρ αν ποιηση το θελημα του πατρος μου του εν ουρανοις αυτος μου αδελφος και αδελφη και μητηρ εστιν

13 εν τη ημερα εκεινη εξελθων ο ιησους της οικιας εκαθητο παρα την θαλασσαν 2 και συνηχθησαν προς αυτον οχλοι πολλοι ωστε αυτον εις πλοιον εμβαντα καθησθαι και πας ο οχλος επι τον αιγιαλον ειστηκει 3 και ελαλησεν αυτοις πολλα εν παραβολαις λεγων ιδου εξηλθεν ο σπειρων του σπειρειν 4 και εν τω σπειρειν αυτον α μεν επεσεν παρα την οδον και ελθοντα τα πετεινα κατεφαγεν αυτα 5 αλλα δε επεσεν επι τα

πετρωδη οπου ουκ ειχεν γην πολλην και ευθεως εξανετειλεν δια το μη εχειν βαθος γης 6 ηλιου δε ανατειλαντος εκαυματισθη και δια το μη εχειν ριζαν εξηρανθη 7 αλλα δε επεσεν επι τας ακανθας και ανεβησαν αι ακανθαι και {VAR1: απεπνιξαν } {VAR2: επνιξαν } αυτα 8 αλλα δε επεσεν επι την γην την καλην και εδιδου καρπον ο μεν εκατον ο δε εξηκοντα ο δε τριακοντα 9 ο εχων ωτα ακουετω 10 και προσελθοντες οι μαθηται ειπαν αυτω δια τι εν παραβολαις λαλεις αυτοις 11 ο δε αποκριθεις ειπεν {VAR2: αυτοις } οτι υμιν δεδοται γνωναι τα μυστηρια της βασιλειας των ουρανων εκεινοις δε ου δεδοται 12 οστις γαρ εχει δοθησεται αυτω και περισσευθησεται οστις δε ουκ εχει και ο εχει αρθησεται απ αυτου 13 δια τουτο εν παραβολαις αυτοις λαλω οτι βλεποντες ου βλεπουσιν και ακουοντες ουκ ακουουσιν ουδε συνιουσιν 14 και αναπληρουται αυτοις η προφητεια ησαιου η λεγουσα ακοη ακουσετε και ου μη συνητε και βλεποντες βλεψετε και ου μη ιδητε 15 επαχυνθη γαρ η καρδια του λαου τουτου και τοις ωσιν βαρεως ηκουσαν και τους οφθαλμους αυτων εκαμμυσαν μηποτε ιδωσιν τοις οφθαλμοις και τοις ωσιν ακουσωσιν και τη καρδια συνωσιν και επιστρεψωσιν και ιασομαι αυτους 16 υμων δε μακαριοι οι οφθαλμοι οτι βλεπουσιν και τα ωτα {VAR1: [υμων] } {VAR2: υμων } οτι ακουουσιν 17 αμην γαρ λεγω υμιν οτι πολλοι προφηται και δικαιοι επεθυμησαν ιδειν α βλεψετε και ουκ ειδαν και ακουσαι α ακουετε και ουκ ηκουσαν 18 υμεις ουν ακουσατε την παραβολην του σπειραντος 19 παντος ακουοντος τον λογον της βασιλειας και μη συνιεντος ερχεται ο πονηρος και αρπαζει το εσπαρμενον εν τη καρδια αυτου ουτος εστιν ο παρα την οδον σπαρεις 20 ο δε επι τα πετρωδη σπαρεις ουτος εστιν ο τον λογον ακουων και ευθυς μετα χαρας λαμβανων αυτον 21 ουκ εχει δε ριζαν εν εαυτω αλλα προσκαιρος εστιν γενομενης δε θλιψεως

η διωγμου δια τον λογον ευθυς σκανδαλιζεται 22 ο δε εις τας ακανθας σπαρεις ουτος εστιν ο τον λογον ακουων και η μεριμνα του αιωνος και η απατη του πλουτου συμπνιγει τον λογον και ακαρπος γινεται (aiōn g165) 23 ο δε επι την καλην γην σπαρεις ουτος εστιν ο τον λογον ακουων και συνιεις ος δη καρποφορει και ποιει ο μεν εκατον ο δε εξηκοντα ο δε τριακοντα 24 αλλην παραβολην παρεθηκεν αυτοις λεγων αμοιωθη η βασιλεια των ουρανων ανθρωπω σπειραντι καλον σπερμα εν τω αγρω αυτου 25 εν δε τω καθευδειν τους ανθρωπους ηλθεν αυτου ο εχθρος και επεσπειρεν ζιζανια ανα μεσον του σιτου και απηλθεν 26 οτε δε εβλαστησεν ο χορτος και καρπον εποιησεν τοτε εφανη και τα ζιζανια 27 προσελθοντες δε οι δουλοι του οικοδεσποτου ειπον αυτω κυριε ουχι καλον σπερμα εσπειρας εν τω σω αγρω ποθεν ουν εχει ζιζανια 28 ο δε εφη αυτοις εχθρος ανθρωπος τουτο εποιησεν οι δε {VAR1: αυτω λεγουσιν } {VAR2: δουλοι λεγουσιν αυτω } θελεις ουν απελθοντες συλλεξωμεν αυτα 29 ο δε φησιν ου μηποτε συλλεγοντες τα ζιζανια εκριζωσητε αμα αυτοις τον σιτον 30 αφετε συναυξανεσθαι αμφοτερα εως του θερισμου και εν καιρω του θερισμου ερω τοις θερισταις συλλεξατε πρωτον τα ζιζανια και δησατε αυτα {VAR1: [εις] } {VAR2: εις } δεσμας προς το κατακαυσαι αυτα τον δε σιτον {VAR1: συναγετε } {VAR2: συναγαγετε } εις την αποθηκην μουν 31 αλλην παραβολην παρεθηκεν αυτοις λεγων ομοια εστιν η βασιλεια των ουρανων κοκκω σιναπεως ον λαβων ανθρωπος εσπειρεν εν τω αγρω αυτου 32 ο μικροτερον μεν εστιν παντων των σπερματων οταν δε αυξηθη μειζον των λαχανων εστιν και γινεται δενδρον ωστε ελθειν τα πετεινα του ουρανου και κατασκηνουν εν τοις κλαδοις αυτου 33 αλλην παραβολην {VAR1: [ελαλησεν αυτοις] } {VAR2: ελαλησεν αυτοις } ομοια εστιν η βασιλεια των ουρανων ζυμη

ην λαβουσα γυνη ενεκρυψεν εις αλευρου σατα τρια εως ου εχυμωθη ολον 34 ταυτα παντα ελαλησεν ο ιησους εν παραβολαις τοις οχλοις και χωρις παραβολης ουδεν ελαλει αυτοις 35 οπως πληρωθη το ρηθεν δια του προφητου λεγοντος ανοιξω εν παραβολαις το στομα μου ερευνομαι κεκρυμμενα απο καταβολης {VAR2: [κοσμου]} 36 τοτε αφεις τους οχλους ηλθεν εις την οικιαν και προσηλθον αυτω οι μαθηται αυτου λεγοντες διασαφησον ημιν την παραβολην των ζιζανιων του αγρου 37 ο δε αποκριθεις ειπεν ο σπειρων το καλον σπερμα εστιν ο υιος του ανθρωπου 38 ο δε αγρος εστιν ο κοσμος το δε καλον σπερμα ουτοι εισιν οι υιοι της βασιλειας τα δε ζιζανια εισιν οι υιοι του πονηρου 39 ο δε εχθρος ο σπειρας αυτα εστιν ο διαβολος ο δε θερισμος συντελεια αιωνος εστιν οι δε θερισται αγγελοι εισιν {αιδη g165} 40 ωσπερ ουν συλλεγεται τα ζιζανια και πυρι {VAR1: κατακαιεται } {VAR2: (κατακαιεται)} ουτως εσται εν τη συντελεια του αιωνος {αιδη g165} 41 αποστελει ο υιος του ανθρωπου τους αγγελους αυτου και συλλεξουσιν εκ της βασιλειας αυτου παντα τα σκανδαλα και τους ποιουντας την ανομιαν 42 και βαλουσιν αυτους εις την καμινον του πυρος εκει εσται ο κλαυθμος και ο βρυγμος των οδοντων 43 τοτε οι δικαιοι εκλαμψουσιν ως ο ηλιος εν τη βασιλεια του πατρος αυτων ο εχων ωτα ακουετω 44 ομοια εστιν η βασιλεια των ουρανων θησαυρω κεκρυμμενων εν τω αγρω ον ευρων ανθρωπος εκρυψεν και απο της χαρας αυτου υπαγει και πωλει {VAR2: παντα } οσα εχει και αγοραζει τον αγρον εκεινον 45 παλιν ομοια εστιν η βασιλεια των ουρανων {VAR2: ανθρωπω } εμπορω ζητουντι καλους μαργαριτας 46 ευρων δε ενα πολυτιμον μαργαριτην απελθων πεπρακεν παντα οσα ειχεν και ηγορασεν αυτον 47 παλιν ομοια εστιν η βασιλεια των ουρανων σαγηνη βληθειση εις την θαλασσαν και εκ παντος γενους συναγαγουση 48 ην οτε επληρωθη αναβιβασαντες

επι τον αιγιαλον και καθισαντες συνελεξαν τα καλα εις αγγη τα δε σαπρα εξω εβαλον 49 ουτως εσται εν τη συντελεια του αιωνος εξελευσονται οι αγγελοι και αφοριουσιν τους πονηρους εκ μεσου των δικαιων {αιδη g165} 50 και βαλουσιν αυτους εις την καμινον του πυρος εκει εσται ο κλαυθμος και ο βρυγμος των οδοντων 51 συνηκατε ταυτα παντα λεγουσιν αυτω ναι 52 ο δε ειπεν αυτοις δια τουτο πας γραμματευς μαθητευθεις τη βασιλεια των ουρανων ομοιος εστιν ανθρωπω οικοδεσποτη οστις εκβαλλει εκ του θησαυρου αυτου καινα και παλαια 53 και εγενετο οτε ετελεσεν ο ιησους τας παραβολας ταυτας μετηρεν εκειθεν 54 και ελθων εις την πατριδα αυτου εδιδασκεν αυτους εν τη συναγωγη αυτων ωστε εκπλησσεσθαι αυτους και λεγειν ποθεν τουτω η σοφια αυτη και αι δυναμεις 55 ουχ ουτος εστιν ο του τεκτονος υιος ουχ η μητηρ αυτου λεγεται μαριαμ και οι αδελφοι αυτου ιακωβος και ιωσηφ και σιμων και ιουδας 56 και αι αδελφαι αυτου ουχι πασαι προς ημας εισιν ποθεν ουν τουτω ταυτα παντα 57 και εσκανδαλιζοντο εν αυτω ο δε ιησους ειπεν αυτοις ουκ εστιν προφητης ατιμος ει μη εν τη πατριδι και εν τη οικια αυτου 58 και ουκ εποιησεν εκει δυναμεις πολλας δια την απιστιαν αυτων

14 εν εκεινω τω καιρω ηκουσεν ηρωδης ο τετρααρχης την ακοην ιησου 2 και ειπεν τοις παισιν αυτου ουτος εστιν ιωαννης ο βαπτιστης αυτος ηγερθη απο των νεκρων και δια τουτο αι δυναμεις ενεργουσιν εν αυτω 3 ο γαρ ηρωδης κρατησας τον ιωαννην εδησεν {VAR2: [αυτον]} και εν φυλακη απεθετο δια ηρωδιαδα την γυναικα φιλιππου του αδελφου αυτου 4 ελεγεν γαρ ο ιωαννης αυτω ουκ εξεστιν σοι εχειν αυτην 5 και θελων αυτον αποκτειναι εφοβηθη τον οχλον οτι ως προφητην αυτον ειχον 6 γενεσιοις δε γενομενοις του ηρωδου ωρχησατο η θυγατηρ της ηρωδιαδος εν τω μεσω και ηρεσεν τω ηρωδη

7 οθεν μεθ ορκου αμολογησεν αυτη δουναι ο εαν αιτησηται 8 η δε προβιβασθεισα υπο της μητρος αυτης δος μοι φησιν ωδε επι πινакι την κεφαλην ιωαννου του βαπτιστου 9 και λυπηθεις ο βασιλευς δια τους ορκους και τους συνανακειμενους εκελευσεν δοθηναι 10 και πεμψας απεκεφαλισεν {VAR2: [τον]} ιωαννην εν τη φυλακη 11 και ηνεχθη η κεφαλη αυτου επι πινακι και εδοθη τω κορασιω και ηνεγκεν τη μητρι αυτης 12 και προσελθοντες οι μαθηται αυτου ηραν το πτωμα και εθαψαν {VAR1: αυτον} {VAR2: (αυτον)} και ελθοντες απηγγειλαν τω ιησουν 13 ακουσας δε ο ιησους ανεχωρησεν εκειθεν εν πλοιω εις ερημον τοπον κατ ιδιαν και ακουσαντες οι οχλοι ηκολουθησαν αυτω πεζη απο των πολεων 14 και εξελθων ειδεν πολυν οχλον και εσπλαγχνισθη επ αυτοις και εθεραπευσεν τους αρρωστους αυτων 15 οψιας δε γενομενης προσηλθον αυτω οι μαθηται λεγοντες ερημος εστιν ο τοπος και η ωρα ηδη παρηλθεν απολυσον τους οχλους ινα απελθοντες εις τας κωμας αγορασωσιν εαυτοις βρωματα 16 ο δε {VAR1: ιησους} {VAR2: [ιησους]} ειπεν αυτοις ου χρειαν εχουσιν απελθειν δοτε αυτοις υμεις φαγειν 17 οι δε λεγουσιν αυτω ουκ εχομεν ωδε ει μη πεντε αρτους και δυο ιχθυας 18 ο δε ειπεν φερετε μοι ωδε αυτους 19 και κελευσας τους οχλους ανακλιθηναι επι του χορτου λαβων τους πεντε αρτους και τους δυο ιχθυας αναβλεψας εις τον ουρανον ευλογησεν και κλασας εδωκεν τοις μαθηταις τους αρτους οι δε μαθηται τοις οχλοις 20 και εφαγον παντες και εχορτασθησαν και ηραν το περισσευνον των κλασματων δωδεκα κοφινους πληρεις 21 οι δε εσθιοντες ησαν ανδρες ωσει πεντακισχιλιοι χωρις γυναικων και παιδιων 22 και {VAR1: [ευθεως]} {VAR2: ευθεως} ηναγκασεν τους μαθητας εμβηναι εις {VAR2: το} πλοιον και προαγειν αυτον εις το περαν εως ου απολυση τους οχλους 23 και απολυσας τους

οχλους ανεβη εις το ορος κατ ιδιαν προσευξασθαι οψιας δε γενομενης μονος ην εκει 24 το δε πλοιον ηδη σταδιους πολλους απο της γης απειχεν βασανιζομενον υπο των κυματων ην γαρ εναντιος ο ανεμος 25 τεταρτη δε φυλακη της νυκτος ηλθεν προς αυτους περιπατων επι την θαλασσαν 26 οι δε μαθηται ιδοντες αυτον επι της θαλασσης περιπατουντα εταραχθησαν λεγοντες οτι φαντασμα εστιν και απο του φοβου εκραξαν 27 ευθυς δε ελαλησεν [ο ιησους] αυτοις λεγων θαρσειτε εγω ειμι μη φοβεισθε 28 αποκριθεις δε {VAR1: ο πετρος ειπεν αυτω} {VAR2: αυτω ο πετρος ειπεν} κυριε ει συ ει κελευσον με ελθειν προς σε επι τα υδατα 29 ο δε ειπεν ελθε και καταβας απο του πλοιου {VAR2: [ο]} πετρος περιεπατησεν επι τα υδατα και ηλθεν προς τον ιησουν 30 βλεπων δε τον ανεμον {VAR2: [ισχυρον]} εφοβηθη και αρξαμενος καταποντιζεσθαι εκραξεν λεγων κυριε σωσον με 31 ευθεως δε ο ιησους εκτεινας την χειρα επελαβετο αυτου και λεγει αυτω ολιγοπιστε εις τι εδιστασας 32 και αναβαντων αυτων εις το πλοιον εκοπασεν ο ανεμος 33 οι δε εν τω πλοιω προσεκυνησαν αυτω λεγοντες αληθως θεου υιος ει 34 και διαπερασαντες ηλθον επι την γην εις γεννησαρετ 35 και επιγνοντες αυτον οι ανδρες του τοπου εκεινου απεστειλαν εις ολην την περιχωρον εκεινην και προσηνεγκαν αυτω παντας τους κακως εχοντας 36 και παρεκαλουν {VAR1: [αυτον]} {VAR2: αυτον} ινα μονον αψωνται του κρασπεδου του ιματιου αυτου και οσοι ηψαντο διεσωθησαν

15 τοτε προσερχονται τω ιησου απο ιεροσολυμων φαρισαιοι και γραμματεις λεγοντες 2 δια τι οι μαθηται σου παραβαινουσιν την παραδοσιν των πρεσβυτερων ου γαρ νιπτονται τας χειρας {VAR2: [αυτων]} οταν αρτον εσθιωσιν 3 ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις δια τι και υμεις παραβαινετε την εντολην του

θεου δια την παραδοσιν υμων 4 ο γαρ θεος ειπεν τιμα τον πατερα και την μητερα και ο κακολογων πατερα η μητερα θανατω τελευτατω 5 υμεις δε λεγετε ος αν ειπη τω πατρι η τη μητρι δωρον ο εαν εξ εμου ωφεληθης ου μη τιμησει τον πατερα αυτου 6 και ηκυρωσατε τον λογον του θεου δια την παραδοσιν υμων 7 υποκριται καλως επροφητευσεν περι υμων ησαιας λεγων 8 ο λαος ουτος τοις χειλεσιν με τιμα η δε καρδια αυτων πορρω απεχει απ εμου 9 ματην δε σεβονται με διδασκοντες διδασκαλιας ενταλματα ανθρωπων 10 και προσκαλεσαμενος τον οχλον ειπεν αυτοις ακουνετε και συνιετε 11 ου το εισερχομενον εις το στομα κοινοι τον ανθρωπον αλλα το εκπορευομενον εκ του στοματος τουτο κοινοι τον ανθρωπον 12 τοτε προσελθοντες οι μαθηται λεγουσιν αυτω οιδας οτι οι φαρισαιοι ακουσαντες τον λογον εσκανδαλισθησαν 13 ο δε αποκριθεις ειπεν πασα φυτεια ην ουκ εφυτευσεν ο πατηρ μου ο ουρανιος εκριζωθησεται 14 αφετε αυτους τυφλοι εισιν οδηγοι {VAR2: [τυφλων]} τυφλος δε τυφλον εαν οδηγη αμφοτεροι εις βοθυνον πεσουνται 15 αποκριθεις δε ο πετρος ειπεν αυτω φρασον ημιν την παραβολην {VAR2: [ταυτην]} 16 ο δε ειπεν ακμην και υμεις ασυνετοι εστε 17 ου νοειτε οτι παν το εισπορευομενον εις το στομα εις την κοιλιαν χωρει και εις αφεδρωνα εκβαλλεται 18 τα δε εκπορευομενα εκ του στοματος εκ της καρδιας εξερχεται κακεινα κοινοι τον ανθρωπον 19 εκ γαρ της καρδιας εξερχονται διαλογισμοι πονηροι φονοι μοιχειαι πορνειαι κλοπαι ψευδομαρτυριαι βλασφημιαι 20 ταυτα εστιν τα κοινουντα τον ανθρωπον το δε ανιπτοις χερσιν φαγειν ου κοινοι τον ανθρωπον 21 και εξελθων εκειθεν ο ιησους ανεχωρησεν εις τα μερη τυρου και σιδωνος 22 και ιδου γυνη χαναναια απο των οριων εκεινων εξελθουσα εκραζεν λεγουσα ελεησον με κυριε νιος δανιδ η θυγατηρ μου

κακως δαιμονιζεται 23 ο δε ουκ απεκριθη αυτη λογον και προσελθοντες οι μαθηται αυτου ηρωτουν αυτον λεγοντες απολυσον αυτην οτι κραζει οπισθεν ημων 24 ο δε αποκριθεις ειπεν ουκ απεσταλην ει μη εις τα προβατα τα απολωλοτα οικου ισραηλ 25 η δε ελθουσα προσεκυνει αυτω λεγουσα κυριε βοηθει μοι 26 ο δε αποκριθεις ειπεν ουκ εστιν καλον λαβειν τον αρτον των τεκνων και βαλειν τοις κυναριοις 27 η δε ειπεν ναι κυριε και {VAR1: [γαρ]} {VAR2: γαρ} τα κυναρια εσθιει απο των ψιχιων των πιπτοντων απο της τραπεζης των κυριων αυτων 28 τοτε αποκριθεις ο ιησους ειπεν αυτη ω γυναι μεγαλη σου η πιστις γενηθητω σοι ως θελεις και ιαθη η θυγατηρ αυτης απο της ωρας εκεινης 29 και μεταβας εκειθεν ο ιησους ηλθεν παρα την θαλασσαν της γαλιλαιας και αναβας εις το ορος εκαθητο εκει 30 και προσηλθον αυτω οχλοι πολλοι εχοντες μεθ εαυτων χωλους {VAR1: κυλλους τυφλους} {VAR2: τυφλους κυλλους} κωφους και ετερους πολλους και ερριψαν αυτους παρα τους ποδας αυτου και εθεραπευσεν αυτους 31 ωστε τον οχλον θαυμασαι βλεποντας κωφους λαλουντας {VAR2: κυλλους υγιεις} και χωλους περιπατουντας και τυφλους βλεποντας και εδοξασαν τον θεον ισραηλ 32 ο δε ιησους προσκαλεσαμενος τους μαθητας αυτου ειπεν σπλαγχνιζομαι επι τον οχλον οτι {VAR1: [ηδη]} {VAR2: ηδη} ημεραι τρεις προσμενουσιν μοι και ουκ εχουσιν τι φαγωσιν και απολυσαι αυτους νηστεις ου θελω μηποτε εκλυθωσιν εν τη οδω 33 και λεγουσιν αυτω οι μαθηται ποθεν ημιν εν ερημια αρτοι τοσουτοι ωστε χορτασαι οχλον τοσουτον 34 και λεγει αυτοις ο ιησους ποσους αρτους εχετε οι δε ειπαν επτα και ολιγα ιχθυδια 35 και παραγγειλας τω οχλω αναπεσειν επι την γην 36 ελαβεν τους επτα αρτους και τους ιχθυας και ευχαριστησας εκλασεν και εδιδου τοις μαθηταις οι δε μαθηται τοις οχλοις 37 και

εφαγον παντες και εχορτασθησαν και το περισσευον των κλασματων ηραν επτα σπυριδας πληρεις 38 οι δε εσθιοντες ησαν τετρακισχιλιοι ανδρες χωρις γυναικων και παιδιων 39 και απολυσας τους οχλους ενεβη εις το πλοιον και ηλθεν εις τα ορια μαγαδαν

16 και προσελθοντες {VAR1: [οι] } {VAR2: οι } φαρισαιοι και σαδδουκαιοι πειραζοντες

επηρωτησαν αυτον σημειον εκ του ουρανου επιδειξι αυτοις 2 ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις {VAR1: [[οψιας] } {VAR2: [οψιας] γενομενης λεγετε ευδια πυρραζει γαρ ο ουρανος 3 και πρωι σημερον χειμων πυρραζει γαρ στυγναζων ο ουρανος το μεν προσωπον του ουρανου γινωσκετε διακρινειν τα δε σημεια των καιρων ου {VAR1: δυνασθε]] } {VAR2: δυνασθε] } 4 γενεα πονηρα και μοιχαλις σημειον επιζητει και σημειον ου δοθησεται αυτη ει μη το σημειον ιωνα και καταλιπων αυτους απηλθεν 5 και ελθοντες οι μαθηται εις το περαν επελαθοντο αρτους λαβειν 6 ο δε ιησους ειπεν αυτοις ορατε και προσεχετε απο της ζυμης των φαρισαιων και σαδδουκαιων 7 οι δε διελογιζοντο εν εαυτοις λεγοντες οτι αρτους ουκ ελαβομεν 8 γνους δε ο ιησους ειπεν τι διαλογιζεσθε εν εαυτοις ολιγοπιστοι οτι αρτους ουκ εχετε 9 ουπω νοειτε ουδε μνημονευετε τους πεντε αρτους των πεντακισχιλιων και ποσους κοφινους ελαβετε 10 ουδε τους επτα αρτους των τετρακισχιλιων και ποσας σπυριδας ελαβετε 11 πως ου νοειτε οτι ου περι αρτων ειπον υμιν προσεχετε δε απο της ζυμης των φαρισαιων και σαδδουκαιων 12 τοτε συνηκαν οτι ουκ ειπεν προσεχειν απο της ζυμης {VAR1: [των αρτων] } {VAR2: των αρτων } αλλα απο της διδαχης των φαρισαιων και σαδδουκαιων 13 ελθων δε ο ιησους εις τα μερη καισαρειας της φιλιππου ηρωτα τους μαθητας αυτου λεγων τινα λεγουσιν οι ανθρωποι ειναι τον υιον του ανθρωπου 14 οι δε ειπαν οι μεν ιωαννην τον βαπτιστην αλλοι δε ηλιαν ετεροι

δε ιερεμιαν η ενα των προφητων 15 λεγει αυτοις υμεις δε τινα με λεγετε ειναι 16 αποκριθεις δε σιμων πετρος ειπεν συ ει ο χριστος ο υιος του θεου του ζωντος 17 αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν αυτω μακαριος ει σιμων βαριωνα οτι σαρξ και αιμα ουκ απεκαλυψεν σοι αλλ ο πατηρ μου ο εν {VAR1: [τοις] } {VAR2: τοις } ουρανοις 18 καγω δε σοι λεγω οτι συ ει πετρος και επι ταυτη τη πετρα οικοδομησω μου την εκκλησιαν και πυλαι αδου ου κατισχυσουσιν αυτης (Hadēs g86) 19 δωσω σοι τας κλειδας της βασιλειας των ουρανων και ο εαν δησης επι της γης εσται δεδεμενον εν τοις ουρανοις και ο εαν λυσης επι της γης εσται λελυμενον εν τοις ουρανοις 20 τοτε {VAR1: επετιμησεν } {VAR2: διεστειλατο } τοις μαθηταις ινα μηδενι ειπωσιν οτι αυτος εστιν ο χριστος 21 απο τοτε ηρξατο {VAR1: ιησους χριστος } {VAR2: ο ιησους } δεικνυειν τοις μαθηταις αυτου οτι δει αυτον εις ιεροσολυμα απελθειν και πολλα παθειν απο των πρεσβυτερων και αρχιερεων και γραμματεων και αποκτανθηναι και τη τριτη ημερα εγερθηναι 22 και προσλαβομενος αυτον ο πετρος ηρξατο επιτιμαν αυτω λεγων ιλεως σοι κυριε ου μη εσται σοι τουτο 23 ο δε στραφεις ειπεν τω πετρω υπαγε οπισω μου σατανα σκανδαλον ει εμου οτι ου φρονεις τα του θεου αλλα τα των ανθρωπων 24 τοτε {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους ειπεν τοις μαθηταις αυτου ει τις θελει οπισω μου ελθειν απαρησασθω εαυτον και αρατω τον σταυρον αυτου και ακολουθειτω μοι 25 ος γαρ εαν θελη την ψυχην αυτου σωσαι απολεσει αυτην ος δ αν απολεση την ψυχην αυτου ενεκεν εμου ευρησει αυτην 26 τι γαρ ωφεληθησεται ανθρωπος εαν τον κοσμον ολον κερδηση την δε ψυχην αυτου ζημιωθη η τι δωσει ανθρωπος ανταλλαγμα της ψυχης αυτου 27 μελλει γαρ ο υιος του ανθρωπου ερχεσθαι εν τη δοξη του πατρος αυτου μετα των αγγελων αυτου και τοτε αποδωσει εκαστω κατα την πραξιν αυτου 28

αμην λεγω υμιν οτι εισιν τινες των ωδε εστωτων οιτινες ου μη γευσωνται θανατου εως αν ιδωσιν τον υιον του ανθρωπου ερχομενον εν τη βασιλεια αυτου

17 και μεθ ημερας εξ παραλαμβανει ο ιησους τον πετρον και ιακωβον και ιωαννην τον αδελφον αυτου και αναφερει αυτους εις ορος υψηλον κατ ιδιαν **2** και μετεμορφωθη εμπροσθεν αυτων και ελαμψεν το προσωπον αυτου ως ο ηλιος τα δε ιματια αυτου εγενετο λευκα ως το φως **3** και ιδου ωφθη αυτοις μωσης και ηλιας συλλαλουντες μετ αυτου **4** αποκριθεις δε ο πετρος ειπεν τω ιησου κυριε καλον εστιν ημας ωδε ειναι ει θελεις ποιησω ωδε τρεις σκηνας σοι μιαν και μωσει μιαν και ηλια μιαν **5** ετι αυτου λαλουντος ιδου νεφελη φωτεινη επεσκιασεν αυτους και ιδου φωνη εκ της νεφελης λεγουσα ουτος εστιν ο νιος μου ο αγαπητος εν ω ευδοκησα ακουετε αυτου **6** και ακουσαντες οι μαθηται επεσαν επι προσωπον αυτων και εφοβηθησαν σφοδρα **7** και προσηλθεν ο ιησους και αψαμενος αυτων ειπεν εγερθητε και μη φοβεισθε **8** επαραντες δε τους οφθαλμους αυτων ουδενα ειδον ει μη αυτον ιησουν μονον **9** και καταβαινοντων αυτων εκ του ορους ενετειλατο αυτοις ο ιησους λεγων μηδενι ειπητε το οραμα εως ου ο νιος του ανθρωπου εκ νεκρων εγερθη **10** και επηρωτησαν αυτον οι μαθηται λεγοντες τι ουν οι γραμματεις λεγουσιν οτι ηλιαν δει ελθειν πρωτον **11** ο δε αποκριθεις ειπεν ηλιας μεν ερχεται και αποκαταστησει παντα **12** λεγω δε υμιν οτι ηλιας ηδη ηλθεν και ουκ επεγνωσαν αυτον αλλα εποιησαν εν αυτω οσα ηθελησαν ουτως και ο νιος του ανθρωπου μελλει πασχειν υπ αυτων **13** τοτε συνηκαν οι μαθηται οτι περι ιωαννου του βαπτιστου ειπεν αυτοις **14** και ελθοντων προς τον οχλον προσηλθεν αυτω ανθρωπος γονυπετων αυτον **15** και λεγων κυριε ελεησον μου τον υιον οτι σεληνιαζεται και κακως {VAR1: εχει } {VAR2:

πασχει } πολλακις γαρ πιπτει εις το πυρ και πολλακις εις το υδωρ **16** και προσηνεγκα αυτον τοις μαθηταις σου και ουκ ηδυνηθησαν αυτον θεραπευσαι **17** αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν ω γενεα απιστος και διεστραμμενη εως ποτε μεθ υμων εσομαι εως ποτε ανεξομαι υμων φερετε μοι αυτον ωδε **18** και επετιμησεν αυτω ο ιησους και εξηλθεν απ αυτου το δαιμονιον και εθεραπευθη ο παις απο της ωρας εκεινης **19** τοτε προσελθοντες οι μαθηται τω ιησου κατ ιδιαν ειπον δια τι ημεις ουκ ηδυνηθημεν εκβαλειν αυτο **20** ο δε λεγει αυτοις δια την ολιγοπιστιαν υμων αμην γαρ λεγω υμιν εαν εχητε πιστιν ως κοκκον σιναπεως ερειτε τω ορει τουτω μεταβα ενθεν εκει και μεταβησεται και ουδεν αδυνατησει υμιν **22** συστρεφομενων δε αυτων εν τη γαλιλαια ειπεν αυτοις ο ιησους μελλει ο νιος του ανθρωπου παραδιδοσθαι εις χειρας ανθρωπων **23** και αποκτενουσιν αυτον και τη τριτη ημερα εγερθησεται και ελυπηθησαν σφοδρα **24** ελθοντων δε αυτων εις καφαρναουμ προσηλθον οι τα διδραχμα λαμβανοντες τω πετρω και ειπαν ο διδασκαλος υμων ου τελει {VAR1: τα } {VAR2: [τα] } διδραχμα **25** λεγει ναι και ελθοντα εις την οικιαν προεφθασεν αυτον ο ιησους λεγων τι σοι δοκει σιμων οι βασιλεις της γης απο τινων λαμβανουσιν τελη η κηνσον απο των υιων αυτων η απο των αλλοτριων **26** ειποντος δε απο των αλλοτριων εφη αυτω ο ιησους αρα γε ελευθεροι εισιν οι νιοι **27** ινα δε μη σκανδαλισωμεν αυτους πορευθεις εις θαλασσαν βαλε αγκιστρον και τον αναβαντα πρωτον ιχθυν αρον και ανοιξας το στομα αυτου ευρησεις στατηρα εκεινον λαβων δος αυτοις αντι εμου και σου

18 εν εκεινη τη ωρα προσηλθον οι μαθηται τω ιησου λεγοντες τις αρα μειζων εστιν εν τη βασιλεια των ουρανων **2** και προσκαλεσαμενος παιδιον εστησεν αυτο εν μεσω αυτων **3** και ειπεν αμην λεγω υμιν εαν μη στραφητε και γενησθε

ως τα παιδιά ου μη εισελθητε εις την βασιλειαν των ουρανων 4 οστις ουν ταπεινωσει εαυτον ως το παιδιον τουτο ουτος εστιν ο μειζων εν τη βασιλεια των ουρανων 5 και ος εαν δεξηται εν παιδιον τοιουτο επι τω ονοματι μου εμε δεχεται 6 ος δ αν σκανδαλιση ενα των μικρων τουτων των πιστευοντων εις εμε συμφερει αυτω ινα κρεμασθη μυλος ονικος περι τον τραχηλον αυτου και καταποντισθη εν τω πελαγει της θαλασσης 7 ουαι τω κοσμω απο των σκανδαλων αναγκη γαρ ελθειν τα σκανδαλα πλην ουαι τω ανθρωπω δι ου το σκανδαλον ερχεται 8 ει δε η χειρ σου η ο πους σου σκανδαλιζει σε εκκοψον αυτον και βαλε απο σου καλον σοι εστιν εισελθειν εις την ζωην κυλλον η χωλον η δυο χειρας η δυο ποδας εχοντα βληθηναι εις το πυρ το αιωνιον (aiōnios g166) 9 και ει ο οφθαλμος σου σκανδαλιζει σε εξελε αυτον και βαλε απο σου καλον σοι εστιν μονοφθαλμον εις την ζωην εισελθειν η δυο οφθαλμους εχοντα βληθηναι εις την γεενναν του πυρος (Geenna g1067) 10 ορατε μη καταφρονησητε ενος των μικρων τουτων λεγω γαρ υμιν οτι οι αγγελοι αυτων εν ουρανοις δια παντος βλεπουσιν το προσωπον του πατρος μου του εν ουρανοις 12 τι υμιν δοκει εαν γενηται τινι ανθρωπω εκατον προβατα και πλανηθη εν εξ αυτων ουχι αφησει τα ενενηκοντα εννεα επι τα ορη και πορευθεις ζητει το πλανωμενον 13 και εαν γενηται ευρειν αυτο αμην λεγω υμιν οτι χαιρει επ αυτω μαλλον η επι τοις ενενηκοντα εννεα τοις μη πεπλανημενοις 14 ουτως ουκ εστιν θελημα εμπροσθεν του πατρος {VAR1: μου } {VAR2: υμων } του εν ουρανοις ινα αποληται εν των μικρων τουτων 15 εαν δε αμαρτηση {VAR2: [εις σε] } ο αδελφος σου υπαγε ελεγξον αυτον μεταξιν σου και αυτου μονου εαν σου ακουση εκερδησας τον αδελφον σου 16 εαν δε μη ακουση παραλαβε μετα σου ετι ενα η δυο ινα επι στοματος δυο μαρτυρων η τριων

σταθη παν ρημα 17 εαν δε παρακουση αυτων {VAR1: ειπον } {VAR2: ειπε } τη εκκλησια εαν δε και της εκκλησιας παρακουση εστω σοι ωσπερ ο εθνικος και ο τελωνης 18 αμην λεγω υμιν οσα εαν δησητε επι της γης εσται δεδεμενα εν ουρανω και οσα εαν λυσητε επι της γης εσται λελυμενα εν ουρανω 19 παλιν [αμην] λεγω υμιν οτι εαν δυο συμφωνησωσιν εξ υμων επι της γης περι παντος πραγματος ου εαν αιτησωνται γενησεται αυτοις παρα του πατρος μου του εν ουρανοις 20 ου γαρ εισιν δυο η τρεις συνηγμενοι εις το εμον ονομα εκει ειμι εν μεσω αυτων 21 τοτε προσελθων ο πετρος ειπεν {VAR1: [αυτω] } {VAR2: αυτω } κυριε ποσακις αμαρτησει εις εμε ο αδελφος μου και αφησω αυτω εως επτακις 22 λεγει αυτω ο ιησους ου λεγω σοι εως επτακις αλλα εως εβδομηκοντακις επτα 23 δια τουτο ωμοιωθη η βασιλεια των ουρανων ανθρωπω βασιλει ος ηθελησεν συναραι λογον μετα των δουλων αυτου 24 αρξαμενου δε αυτου συναιρειν {VAR1: προσηχθη εις αυτω } {VAR2: προσηνεχθη αυτω εις } οφειλετης μυριων ταλαντων 25 μη εχοντος δε αυτου αποδουναι εκελευσεν αυτον ο κυριος πραθηναι και την γυναικα και τα τεκνα και παντα οσα εχει και αποδοθηναι 26 πεσων ουν ο δουλος προσεκυνει αυτω λεγων μακροθυμησον επ εμοι και παντα αποδωσω σοι 27 σπλαγχνισθεις δε ο κυριος του δουλου {VAR1: [εκεινου] } {VAR2: εκεινου } απελυσεν αυτον και το δανειον αφηκεν αυτω 28 εξελθων δε ο δουλος εκεινος ευρεν ενα των συνδουλων αυτου ος ωφειλεν αυτω εκατον δηναρια και κρατησας αυτον επνιγεν λεγων αποδοις ει τι οφειλεις 29 πεσων ουν ο συνδουλος αυτου παρεκαλει αυτον λεγων μακροθυμησον επ εμοι και αποδωσω σοι 30 ο δε ουκ ηθελεν αλλα απελθων εβαλεν αυτον εις φυλακην εως αποδω το οφειλομενον 31 ιδοντες ουν οι συνδουλοι αυτου τα γενομενα ελυπηθησαν σφοδρα και ελθοντες διεσαφησαν

τω κυριω εαυτων παντα τα γενομενα 32 τοτε προσκαλεσαμενος αυτον ο κυριος αυτου λεγει αυτω δουλε πονηρε πασαν την οφειλην εκεινην αφηκα σοι επει παρεκαλεσας με 33 ουκ εδει και σε ελεησαι τον συνδουλον σου ως καγω σε ηλεησα 34 και οργισθεις ο κυριος αυτου παρεδωκεν αυτον τοις βασανισταις εως {VAR1: [ου] } {VAR2: ου } αποδω παν το οφειλομενον 35 ουτως και ο πατηρ μου ο ουρανιος ποιησει υμιν εαν μη αφητε εκαστος τω αδελφω αυτου απο των καρδιων υμων

19 και εγενετο οτε ετελεσεν ο ιησους τους

λογους τουτους μετηρεν απο της γαλιλαιας και ηλθεν εις τα ορια της ιουδαιας περαν του ιορδανου 2 και ηκολουθησαν αυτω οχλοι πολλοι και εθεραπευσεν αυτους εκει 3 και προσηλθον αυτω φαρισαιοι πειραζοντες αυτον και λεγοντες ει εξεστιν {VAR2: ανθρωπω } απολυσαι την γυναικα αυτου κατα πασαν αιτιαν 4 ο δε αποκριθεις ειπεν ουκ ανεγνωτε οτι ο κτισας απ αρχης αρσεν και θηλυ εποιησεν αυτους 5 και ειπεν ενεκα τουτου καταλειψει ανθρωπος τον πατερα και την μητερα και κολληθησεται τη γυναικι αυτου και εσονται οι δυο εις σαρκα μιαν 6 ωστε ουκετι εισιν δυο αλλα σαρξ μια ο ουν ο θεος συνεζευξεν ανθρωπος μη χωριζετω 7 λεγουσιν αυτω τι ουν μωσης ενετειλατο δουναι βιβλιον αποστασιου και απολυσαι {VAR2: [αυτην] } 8 λεγει αυτοις οτι μωσης προς την σκληροκαρδιαν υμων επετρεψεν υμιν απολυσαι τας γυναικας υμων απ αρχης δε ου γεγονεν ουτως 9 λεγω δε υμιν οτι ος αν απολυση την γυναικα αυτου μη επι πορνεια και γαμηση αλλην μοιχαται 10 λεγουσιν αυτω οι μαθηται {VAR2: [αυτου] } ει ουτως εστιν η αιτια του ανθρωπου μετα της γυναικος ου συμφερει γαμησαι 11 ο δε ειπεν αυτοις ου παντες χωρουσιν τον λογον {VAR2: [τουτον] } αλλ οις δεδοται 12 εισιν γαρ ευνουχοι οιτινες εκ κοιλιας μητρος εγεννηθησαν ουτως και εισιν ευνουχοι

οιτινες ευνουχισθησαν υπο των ανθρωπων και εισιν ευνουχοι οιτινες ευνουχισαν εαυτους δια την βασιλειαν των ουρανων ο δυναμενος χωρειν χωρειτω 13 τοτε προσηνεχθησαν αυτω παιδια ινα τας χειρας επιθη αυτοις και προσευχηται οι δε μαθηται επετιμησαν αυτοις 14 ο δε ιησους ειπεν αφετε τα παιδια και μη κωλυετε αυτα ελθειν προς με των γαρ τοιουτων εστιν η βασιλεια των ουρανων 15 και επιθεις τας χειρας αυτοις επορευθη εκειθεν 16 και ιδου εις προσελθων αυτω ειπεν διδασκαλε τι αγαθον ποιησω ινα σχω ζωην αιωνιον (αιδοπιος g166) 17 ο δε ειπεν αυτω τι με ερωτας περι του αγαθου εις εστιν ο αγαθος ει δε θελεις εις την ζωην εισελθειν {VAR1: τηρει } {VAR2: τηρησον } τας εντολας 18 λεγει αυτω ποιας ο δε ιησους {VAR1: εφη } {VAR2: ειπεν } το ου φονευσεις ου μοιχευσεις ου κλεψεις ου ψευδομαρτυρησεις 19 τιμα τον πατερα και την μητερα και αγαπησεις τον πλησιον σου ως σεαυτον 20 λεγει αυτω ο νεανισκος {VAR1: ταυτα παντα } {VAR2: παντα ταυτα } εφυλαξα τι ετι ιστερω 21 εφη αυτω ο ιησους ει θελεις τελειος ειναι υπαγε πωλησον σου τα υπαρχοντα και δος [τοις] πτωχοις και εξεις θησαυρον εν ουρανοις και δευρο ακολουθει μοι 22 ακουσας δε ο νεανισκος τον λογον {VAR1: [τουτον] } απηλθεν λυπουμενος ην γαρ εχων κτηματα πολλα 23 ο δε ιησους ειπεν τοις μαθηταις αυτου αμην λεγω υμιν οτι πλουσιος δυσκολως εισελευσεται εις την βασιλειαν των ουρανων 24 παλιν δε λεγω υμιν ευκοπωτερον εστιν καμηλον δια {VAR1: τρηματος ραφιδος εισελθειν η πλουσιον } {VAR2: τρυπηματος ραφιδος διελθειν η πλουσιον εισελθειν } εις την βασιλειαν του θεου 25 ακουσαντες δε οι μαθηται εξεπλησσοντο σφοδρα λεγοντες τις αρα δυναται σωθηναι 26 εμβλεψας δε ο ιησους ειπεν αυτοις παρα ανθρωποις τουτο αδυνατον εστιν παρα δε θεω παντα δυνατα 27 τοτε αποκριθεις ο πετρος ειπεν αυτω ιδου ημεις

αφηκαμεν παντα και ηκολουθησαμεν σοι τι αρα εσται ημιν 28 ο δε ιησους ειπεν αυτοις αμην λεγω υμιν οτι υμεις οι ακολουθησαντες μοι εν τη παλιγγενεσια οταν καθιση ο υιος του ανθρωπου επι θρονου δοξης αυτου καθησεσθε και υμεις επι δωδεκα θρονους κρινοντες τας δωδεκα φυλας του ισραηλ 29 και πας οστις αφηκεν οικιας η αδελφους η αδελφας η πατερα η μητερα η τεκνα η αγρους ενεκεν του {VAR1: εμου ονοματος πολλαπλασιονα } {VAR2: ονοματος μου εκατονταπλασιονα } λημψεται και ζωην αιωνιον κληρονομησει (aiōnios g166) 30 πολλοι δε εσονται πρωτοι εσχατοι και εσχατοι πρωτοι

20 ομοια γαρ εστιν η βασιλεια των ουρανων ανθρωπω οικοδεσποτη οστις εξηλθεν αμα πρωι μισθωσασθαι εργατας εις τον αμπελωνα αυτου 2 συμφωνησας δε μετα των εργατων εκ δηναριου την ημεραν απεστειλεν αυτους εις τον αμπελωνα αυτου 3 και εξελθων περι τριτην ωραν ειδεν αλλους εστωτας εν τη αγορα αργους 4 και εκεινοις ειπεν υπαγετε και υμεις εις τον αμπελωνα και ο εαν η δικαιον δωσω υμιν 5 οι δε απηλθον παλιν [δε] εξελθων περι εκτην και ενατην ωραν εποιησεν ωσαυτως 6 περι δε την ενδεκατην εξελθων ευρεν αλλους εστωτας και λεγει αυτοις τι ωδε εστηκατε ολην την ημεραν αργοι 7 λεγουσιν αυτω οτι ουδεις ημας εμισθωσατο λεγει αυτοις υπαγετε και υμεις εις τον αμπελωνα 8 οψιας δε γενομενης λεγει ο κυριος του αμπελωνος τω επιτροπω αυτου καλεσον τους εργατας και αποδος {VAR2: αυτοις } τον μισθον αρξαμενος απο των εσχατων εως των πρωτων 9 {VAR1: ελθοντες δε } {VAR2: και ελθοντες } οι περι την ενδεκατην ωραν ελαβον ανα δηναριον 10 και ελθοντες οι πρωτοι ενομισαν οτι πλειον λημψονται και ελαβον [το] ανα δηναριον και αυτοι 11 λαβοντες δε εγογγυζον κατα του οικοδεσποτου 12 λεγοντες ουτοι οι εσχατοι μιαν ωραν εποιησαν και ισους {VAR1:

αυτους ημιν } {VAR2: ημιν αυτους } εποιησας τοις βαστασασιν το βαρος της ημερας και τον καυσωνα 13 ο δε αποκριθεις ενι αυτων ειπεν εταιρε ουκ αδικω σε ουχι δηναριου συνεφωνησας μοι 14 αρον το σον και υπαγε θελω δε τουτω τω εσχατω δουναι ως και σοι 15 {VAR2: [η] } ουκ εξεστιν μοι ο θελω ποιησαι εν τοις εμοις η ο οφθαλμος σου πονηρος εστιν οτι εγω αγαθος ειμι 16 ουτως εσονται οι εσχατοι πρωτοι και οι πρωτοι εσχατοι 17 {VAR1: μελλων δε αναβαινειν } {VAR2: και αναβαινων ο } ιησους εις ιεροσολυμα παρελαβεν τους δωδεκα [μαθητας] κατ ιδιαν και εν τη οδω ειπεν αυτοις 18 ιδου αναβαινομεν εις ιεροσολυμα και ο υιος του ανθρωπου παραδοθησεται τοις αρχιερευσιν και γραμματευσιν και κατακρινουσιν αυτον {VAR1: [θανατω] } {VAR2: θανατω } 19 και παραδωσουσιν αυτον τοις εθνεσιν εις το εμπαιξαι και μαστιγωσαι και σταυρωσαι και τη τριτη ημερα εγερθησεται 20 τοτε προσηλθεν αυτω η μητηρ των υιων ζεβεδαιου μετα των υιων αυτης προσκυνουσα και αιτουσα τι απ αυτου 21 ο δε ειπεν αυτη τι θελεις λεγει αυτω ειπε ινα καθισωσιν ουτοι οι δυο υιοι μου εις εκ δεξιων {VAR2: σου } και εις εξ ευωνυμων σου εν τη βασιλεια σου 22 αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν ουκ οιδατε τι αιτεισθε δυνασθε πιειν το ποτηριον ο εγω μελλω πινειν λεγουσιν αυτω δυναμεθα 23 λεγει αυτοις το μεν ποτηριον μου πιεσθε το δε καθισαι εκ δεξιων μου και εξ ευωνυμων ουκ εστιν εμον {VAR2: [τουτο] } δουναι αλλ οις ητοιμασται υπο του πατρος μου 24 και ακουσαντες οι δεκα ηγανακτησαν περι των δυο αδελφων 25 ο δε ιησους προσκαλεσαμενος αυτους ειπεν οιδατε οτι οι αρχοντες των εθνων κατακυριευουσιν αυτων και οι μεγαλοι κατεξουσιαζουσιν αυτων 26 ουχ ουτως {VAR1: εστιν } {VAR2: εσται } εν υμιν αλλ ος {VAR1: αν } {VAR2: εαν } θελη εν υμιν μεγας γενεσθαι εσται υμων διακονος 27 και ος αν θελη εν υμιν ειναι πρωτος εσται υμων δουλος 28 ωσπερ

ο νιος του ανθρωπου ουκ ηλθεν διακονηθηναι
αλλα διακονησαι και δουναι την ψυχην αυτου
λυτρον αντι πολλων **29** και εκπορευομενων
αυτων απο ιεριχω ηκολουθησεν αυτω οχλος
πολυς **30** και ιδου δυο τυφλοι καθημενοι παρα
την οδον ακουσαντες οτι ιησους παραγει εκραξαν
λεγοντες {VAR1: κυριε ελεησον ημας } {VAR2:
ελεησον ημας [κυριε] } νιος δαυιδ **31** ο δε οχλος
επετιμησεν αυτοις ινα σιωπησωσιν οι δε μειζον
εκραξαν λεγοντες {VAR1: κυριε ελεησον ημας }
{VAR2: ελεησον ημας κυριε } νιος δαυιδ **32** και
στας {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους εφωνησεν
αυτους και ειπεν τι θελετε ποιησω υμιν **33**
λεγουσιν αυτω κυριε ινα ανοιγωσιν οι οφθαλμοι
ημων **34** σπλαγχνισθεις δε ο ιησους ηψατο των
ομματων αυτων και ευθεως ανεβλεψαν και
ηκολουθησαν αυτω

21 και οτε ηγγισαν εις ιεροσολυμα και ηλθον

εις βηθφαγη εις το ορος των ελαιων τοτε
ιησους απεστειλεν δυο μαθητας **2** λεγων αυτοις
πορευεσθε εις την κωμην την κατεναντι υμων
και ευθεως ευρησετε ονον δεδεμενην και πωλον
μετ αυτης λυσαντες αγαγετε μοι **3** και εαν τις
υμιν ειπη τι ερειτε οτι ο κυριος αυτων χρειαν εχει
ευθυς δε αποστελει αυτους **4** τουτο δε γεγονεν ινα
πληρωθη το ρηθεν δια του προφητου λεγοντος
5 ειπατε τη θυγατρι σιων ιδου ο βασιλευς σου
ερχεται σοι πραυς και επιβεβηκως επι ονον και
επι πωλον υιον υποζυγιου **6** πορευθεντες δε οι
μαθηται και ποιησαντες καθως συνεταξεν αυτοις
ο ιησους **7** ηγαγον την ονον και τον πωλον και
επεθηκαν επ αυτων τα ιματια και επεκαθισεν
επανω αυτων **8** ο δε πλειστος οχλος εστρωσαν
εαυτων τα ιματια εν τη οδω αλλοι δε εκοπτον
κλαδους απο των δενδρων και εστρωννυον εν
τη οδω **9** οι δε οχλοι οι προαγοντες αυτον και
οι ακολουθουντες εκραζον λεγοντες ωσαννα
τω υιω δαυιδ ευλογημενος ο ερχομενος εν
ονοματι κυριου ωσαννα εν τοις υψιστοις **10**

και εισελθοντος αυτου εις ιεροσολυμα εσεισθη
πασα η πολις λεγουσα τις εστιν ουτος **11** οι δε
οχλοι ελεγον ουτος εστιν ο προφητης ιησους
ο απο ναζαρεθ της γαλιλαιας **12** και εισηλθεν
ιησους εις το ιερον και εξεβαλεν παντας τους
πωλουντας και αγοραζοντας εν τω ιερω και τας
τραπεζας των κολλυβιστων κατεστρεψεν και τας
καθεδρας των πωλουντων τας περιστερας **13**
και λεγει αυτοις γεγραπται ο οικος μου οικος
προσευχης κληθησεται υμεις δε αυτον ποιειτε
σπηλαιον ληστων **14** και προσηλθον αυτω τυφλοι
και χωλοι εν τω ιερω και εθεραπευσεν αυτους
15 ιδοντες δε οι αρχιερεις και οι γραμματεις
τα θαυμασια α εποιησεν και τους παιδας τους
κραζοντας εν τω ιερω και λεγοντας ωσαννα
τω υιω δαυιδ ηγανακτησαν **16** και ειπαν αυτω
ακουεις τι ουτοι λεγουσιν ο δε ιησους λεγει
αυτοις ναι ουδεποτε ανεγνωτε οτι εκ στοματος
νηπιων και θηλαζοντων κατηπτισα αινον **17** και
καταλιπων αυτους εξηλθεν εξω της πολεως εις
βηθανιαν και ηυλισθη εκει **18** πρωι δε {VAR1:
επαναγαγων } {VAR2: επαναγων } εις την πολιν
επεινασεν **19** και ιδων συκην μιαν επι της οδου
ηλθεν επ αυτην και ουδεν ευρεν εν αυτη ει
μη φυλλα μονον και λεγει αυτη {VAR1: ου }
μηκετι εκ σου καρπος γενηται εις τον αιωνα
και εξηρανθη παραχρημα η συκη (*αιδη g165*) **20**
και ιδοντες οι μαθηται εθαυμασαν λεγοντες
πως παραχρημα εξηρανθη η συκη **21** αποκριθεις
δε ο ιησους ειπεν αυτοις αμην λεγω υμιν εαν
εχητε πιστιν και μη διακριθητε ου μονον το της
συκης ποιησετε αλλα καν τω ορει τουτω ειπητε
αρθητι και βληθητι εις την θαλασσαν γενησεται
22 και παντα οσα αν αιτησητε εν τη προσευχη
πιστευοντες λημψεσθε **23** και ελθοντος αυτου
εις το ιερον προσηλθον αυτω διδασκοντι οι
αρχιερεις και οι πρεσβυτεροι του λαου λεγοντες
εν ποια εξουσια ταυτα ποιεις και τις σοι εδωκεν
την εξουσιαν ταυτην **24** αποκριθεις {VAR1: [δε]

} {VAR2: δε } ο ιησους ειπεν αυτοις ερωτησω υμας καγω λογον ενα ον εαν ειπητε μοι καγω υμιν ερω εν ποια εξουσια ταυτα ποιω 25 το βαπτισμα το ιωαννου ποθεν ην εξ ουρανου η εξ ανθρωπων οι δε διελογιζοντο εν εαυτοις λεγοντες εαν ειπωμεν εξ ουρανου ερει ημιν δια τι ουν ουκ επιστευσατε αυτω 26 εαν δε ειπωμεν εξ ανθρωπων φοβουμεθα τον οχλον παντες γαρ ως προφητην εχουσιν τον ιωαννην 27 και αποκριθεντες τω ιησου ειπαν ουκ οιδαμεν εφη αυτοις και αυτος ουδε εγω λεγω υμιν εν ποια εξουσια ταυτα ποιω 28 τι δε υμιν δοκει ανθρωπος ειχεν τεκνα δυο {VAR2: και } προσελθων τω πρωτω ειπεν τεκνον υπαγε σημερον εργαζου εν τω αμπελωνι 29 ο δε αποκριθεις ειπεν {VAR1: εγω κυριε και ουκ } {VAR2: ου θελω υστερον δε μεταμεληθεις } απηλθεν 30 προσελθων δε τω {VAR1: δευτερω } {VAR2: ετερω } ειπεν ωσαντως ο δε αποκριθεις ειπεν {VAR1: ου θελω υστερον μεταμεληθεις } {VAR2: εγω κυριε και ουκ } απηλθεν 31 τις εκ των δυο εποιησεν το θελημα του πατρος λεγουσιν ο {VAR1: υστερος } {VAR2: πρωτος } λεγει αυτοις ο ιησους αμην λεγω υμιν οτι οι τελωναι και αι πορναι προαγουσιν υμας εις την βασιλειαν του θεου 32 ηλθεν γαρ ιωαννης προς υμας εν οδω δικαιοσυνης και ουκ επιστευσατε αυτω οι δε τελωναι και αι πορναι επιστευσαν αυτω υμεις δε ιδοντες ουδε μετεμεληθητε υστερον του πιστευσαι αυτω 33 αλλην παραβολην ακουσατε ανθρωπος ην οικοδεσποτης οστις εφυτευσεν αμπελωνα και φραγμον αυτω περιεθηκεν και ωρυξεν εν αυτω ληνον και ωκοδομησεν πυργον και εξεδετο αυτον γεωργοις και απεδημησεν 34 οτε δε ηγγισεν ο καιρος των καρπων απεστειλεν τους δουλους αυτου προς τους γεωργους λαβειν τους καρπους αυτου 35 και λαβοντες οι γεωργοι τους δουλους αυτου ον μεν εδειραν ον δε απεκτειναν ον δε ελιθοβολησαν 36 παλιν απεστειλεν αλλους

δουλους πλειονας των πρωτων και εποιησαν αυτοις ωσαντως 37 υστερον δε απεστειλεν προς αυτους τον υιον αυτου λεγων εντραπησονται τον υιον μου 38 οι δε γεωργοι ιδοντες τον υιον ειπον εν εαυτοις ουτος εστιν ο κληρονομος δευτε αποκτεινωμεν αυτον και σχωμεν την κληρονομιαν αυτου 39 και λαβοντες αυτον εξεβαλον εξω του αμπελωνος και απεκτειναν 40 οταν ουν ελθη ο κυριος του αμπελωνος τι ποιησει τοις γεωργοις εκεινοις 41 λεγουσιν αυτω κακους κακως απολεσει αυτους και τον αμπελωνα εκδωσεται αλλοις γεωργοις οιτινες αποδωσουσιν αυτω τους καρπους εν τοις καιροις αυτων 42 λεγει αυτοις ο ιησους ουδεποτε ανεγνωτε εν ταις γραφαις λιθον ον απεδοκιμασαν οι οικοδομουντες ουτος εγενηθη εις κεφαλην γωνιας παρα κυριου εγενετο αυτη και εστιν θαυμαστη εν οφθαλμοις ημων 43 δια τουτο λεγω υμιν οτι αρθησεται αφ υμων η βασιλεια του θεου και δοθησεται εθνει πιοιουντι τους καρπους αυτης 44 [και ο πεσων επι τον λιθον τουτον συνθλασθησεται εφ ον δ αν πεση λικημσει αυτον] 45 και ακουσαντες οι αρχιερεις και οι φαρισαιοι τας παραβολας αυτου εγνωσαν οτι περι αυτων λεγει 46 και ζητουντες αυτον κρατησαι εφοβηθησαν τους οχλους επει εις προφητην αυτον ειχον

22 και αποκριθεις ο ιησους παλιν ειπεν εν παραβολαις αυτοις λεγων 2 ωμοιωθη η βασιλεια των ουρανων ανθρωπω βασιλει οστις εποιησεν γαμους τω νιω αυτου 3 και απεστειλεν τους δουλους αυτου καλεσαι τους κεκλημενους εις τους γαμους και ουκ ηθελον ελθειν 4 παλιν απεστειλεν αλλους δουλους λεγων ειπατε τοις κεκλημενοις ιδου το αριστον μου ητοιμακα οι ταυροι μου και τα σιτιστα τεθυμενα και παντα ετοιμα δευτε εις τους γαμους 5 οι δε αμελησαντες απηλθον ος μεν εις τον ιδιον αγρον ος δε επι την εμποριαν αυτου 6 οι δε λοιποι

κρατησαντες τους δουλους αυτου υβρισαν και απεκτειναν 7 ο δε βασιλευς ωργισθη και πεμψας τα στρατευματα αυτου απωλεσεν τους φονεις εκεινους και την πολιν αυτων ενεπρησεν 8 τοτε λεγει τοις δουλοις αυτου ο μεν γαμος ετοιμος εστιν οι δε κεκλημενοι ουκ ησαν αξιοι 9 πορευεσθε ουν επι τας διεξοδους των οδων και οσους εαν ευρητε καλεσατε εις τους γαμους 10 και εξελθοντες οι δουλοι εκεινοι εις τας οδους συνηγαγον παντας ους ευρον πονηρους τε και αγαθους και επλησθη ο {VAR1: νυμφων } {VAR2: γαμος } ανακειμενων 11 εισελθων δε ο βασιλευς θεασασθαι τους ανακειμενους ειδεν εκει ανθρωπον ουκ ενδεδυμενον ενδυμα γαμου 12 και λεγει αυτω εταιρε πως εισηλθες ωδε μη εχων ενδυμα γαμου ο δε εφιμωθη 13 τοτε ο βασιλευς ειπεν τοις διακονοις δησαντες αυτου ποδας και χειρας εκβαλετε αυτον εις το σκοτος το εξωτερον εκει εσται ο κλαυθμος και ο βρυγμος των οδοντων 14 πολλοι γαρ εισιν κλητοι ολιγοι δε εκλεκτοι 15 τοτε πορευθεντες οι φαρισαιοι συμβουλιον ελαβον οπως αυτον παγιδευσωσιν εν λογω 16 και αποστελλουσιν αυτω τους μαθητας αυτων μετα των ηρωδιανων {VAR1: λεγοντας } {VAR2: λεγοντες } διδασκαλε οιδαμεν οτι αληθης ει και την οδον του θεου εν αληθεια διδασκεις και ου μελει σοι περι ουδενος ου γαρ βλεπεις εις προσωπον ανθρωπων 17 {VAR1: ειπον } {VAR2: ειπε } ουν ημιν τι σοι δοκει εξεστιν δουναι κηνσον καισαρι η ου 18 γνους δε ο ιησους την πονηριαν αυτων ειπεν τι με πειραζετε υποκριται 19 επιδειξατε μοι το νομισμα του κηνσου οι δε προσηνεγκαν αυτω δηναριον 20 και λεγει αυτοις τινος η εικων αυτη και η επιγραφη 21 λεγουσιν {VAR2: αυτω } καισαρος τοτε λεγει αυτοις αποδοτε ουν τα καισαρος καισαρι και τα του θεου τω θεω 22 και ακουσαντες εθαυμασαν και αφεντες αυτον απηλθαν 23 εν εκεινη τη ημερα προσηλθον

αυτω σαδδουκαιοι λεγοντες μη ειναι αναστασιν και επηρωτησαν αυτον 24 λεγοντες διδασκαλε μωσης ειπεν εαν τις αποθανη μη εχων τεκνα επιγαμβρευσει ο αδελφος αυτου την γυναικα αυτου και αναστησει σπερμα τω αδελφω αυτου 25 ησαν δε παρ ημιν επτα αδελφοι και ο πρωτος γημας ετελευτησεν και μη εχων σπερμα αφηκεν την γυναικα αυτου τω αδελφω αυτου 26 ομοιως και ο δευτερος και ο τριτος εως των επτα 27 υστερον δε παντων απεθανεν η γυνη 28 εν τη αναστασει ουν τινος των επτα εσται γυνη παντες γαρ εσχον αυτην 29 αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν αυτοις πλανασθε μη ειδοτες τας γραφας μηδε την δυναμιν του θεου 30 εν γαρ τη αναστασει ουτε γαμουσιν ουτε γαμιζονται αλλ αως αγγελοι εν τω ουρανω εισιν 31 περι δε της αναστασεως των νεκρων ουκ ανεγνωτε το ρηθεν υμιν υπο του θεου λεγοντος 32 εγω ειμι ο θεος αβρααμ και ο θεος ισαακ και ο θεος ιακωβ ουκ εστιν [ο] θεος νεκρων αλλα ζωντων 33 και ακουσαντες οι οχλοι εξεπλησσοντο επι τη διδαχη αυτου 34 οι δε φαρισαιοι ακουσαντες οτι εφιμωσεν τους σαδδουκαιους συνηχθησαν επι το αυτο 35 και επηρωτησεν εις εξ αυτων {VAR1: νομικος } {VAR2: [νομικος] } πειραζων αυτον 36 διδασκαλε ποια εντολη μεγαλη εν τω νομω 37 ο δε εφη αυτω αγαπησεις κυριον τον θεον σου εν ολη {VAR2: τη } καρδια σου και εν ολη τη ψυχη σου και εν ολη τη διανοια σου 38 αυτη εστιν η μεγαλη και πρωτη εντολη 39 δευτερα {VAR2: δε } ομοια αυτη αγαπησεις τον πλησιον σου ως σεαυτον 40 εν ταυταις ταις δυσιν εντολαις ολος ο νομος κρεμαται και οι προφηται 41 συνηγμενων δε των φαρισαιων επηρωτησεν αυτους ο ιησους 42 λεγων τι υμιν δοκει περι του χριστου τινος υιος εστιν λεγουσιν αυτω του δαυιδ 43 λεγει αυτοις πως ουν δαυιδ εν πνευματι καλει αυτον κυριον λεγων 44 ειπεν κυριος τω κυριω μου καθου εκ δεξιων μου εως αν θω τους εχθρους

σου υποκατώ των ποδών σου **45** ει ουν δαυιδ καλεὶ αὐτὸν κύριον πῶς νιος αὐτον εστιν **46** και ουδεις εδυνατο αποκριθηναι αυτω λογον ουδε ετολμησεν τις απ εκεινης της ημερας επερωτησαι αυτον ουκετι

23 τοτε {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους ελαλησεν τοις οχλοις και τοις μαθηταις αυτου **2** λεγων επι της μωυσεως καθεδρας εκαθισαν οι γραμματεις και οι φαρισαιοι **3** παντα ουν οσα εαν ειπωσιν υμιν ποιησατε και τηρειτε κατα δε τα εργα αυτων μη ποιειτε λεγουσιν γαρ και ου ποιουσιν **4** δεσμευουσιν δε φορτια βαρεα {VAR2: [και δυσβαστακτα] } και επιτιθεασιν επι τους ωμους των ανθρωπων αυτοι δε τω δακτυλω αυτων ου θελουσιν κινησαι αυτα **5** παντα δε τα εργα αυτων ποιουσιν προς το θεαθηναι τοις ανθρωποις πλατυνουσιν γαρ τα φυλακτηρια αυτων και μεγαλυνουσιν τα κρασπεδα **6** φιλουσιν δε την πρωτοκλισιαν εν τοις δειπνοις και τας πρωτοκαθεδριας εν ταις συναγωγαις **7** και τους ασπασμους εν ταις αγοραις και καλεισθαι υπο των ανθρωπων ραββι **8** υμεις δε μη κληθητε ραββι εις γαρ εστιν υμων ο διδασκαλος παντες δε υμεις αδελφοι εστε **9** και πατερα μη καλεσητε υμων επι της γης εις γαρ εστιν υμων ο πατηρ ο ουρανιος **10** μηδε κληθητε καθηγηται οτι καθηγητης υμων εστιν εις ο χριστος **11** ο δε μειζων υμων εσται υμων διακονος **12** οστις δε υψωσει εαυτον ταπεινωθησεται και οστις ταπεινωσει εαυτον υψωθησεται **13** ουαι δε υμιν γραμματεις και φαρισαιοι υποκριται οτι κλειετε την βασιλειαν των ουρανων εμπροσθεν των ανθρωπων υμεις γαρ ουκ εισερχεσθε ουδε τους εισερχομενους αφιετε εισελθειν **15** ουαι υμιν γραμματεις και φαρισαιοι υποκριται οτι περιαγετε την θαλασσαν και την ξηραν ποιησαι ενα προσηλυτον και οταν γενηται ποιειτε αυτον υιον γεενης διπλοτερον υμων (Geenna g1067) **16** ουαι υμιν οδηγοι τυφλοι οι λεγοντες ος αν

ομοση εν τω ναω ουδεν εστιν ος δ αν ομοση εν τω χρυσω του ναου οφειλει **17** μωροι και τυφλοι τις γαρ μειζων εστιν ο χρυσος η ο ναος ο αγιασας τον χρυσον **18** και ος αν ομοση εν τω θυσιαστηριω ουδεν εστιν ος δ αν ομοση εν τω δωρω τω επανω αυτου οφειλει **19** τυφλοι τι γαρ μειζον το δωρον η το θυσιαστηριον το αγιαζον το δωρον **20** ο ουν ομοσας εν τω θυσιαστηριω ομνυει εν αυτω και εν πασιν τοις επανω αυτου **21** και ο ομοσας εν τω ναω ομνυει εν αυτω και εν τω κατοικουντι αυτον **22** και ο ομοσας εν τω ουρανω ομνυει εν τω θρονω του θεου και εν τω καθημενω επανω αυτου **23** ουαι υμιν γραμματεις και φαρισαιοι υποκριται οτι αποδεκατουτε το ηδυοσμον και το ανηθον και το κυμινον και αφηκατε τα βαρυτερα του νομου την κρισιν και το ελεος και την πιστιν ταυτα {VAR1: δε } {VAR2: [δε] } εδει ποιησαι κακεινα μη {VAR1: αφειναι } {VAR2: αφιεναι } **24** οδηγοι τυφλοι {VAR2: οι } **25** διυλιζοντες τον κωνωπα την δε καμηλον καταπινοντες **25** ουαι υμιν γραμματεις και φαρισαιοι υποκριται οτι καθαριζετε το εξωθεν του ποτηριου και της παροψιδος εσωθεν δε γεμουσιν εξ αρπαγης και ακρασιας **26** φαρισαιε τυφλε καθαρισον πρωτον το εντος του ποτηριου {VAR1: [και της παροψιδος] } ινα γενηται και το εκτος αυτου καθαρον **27** ουαι υμιν γραμματεις και φαρισαιοι υποκριται οτι παρομοιαζετε ταφοις κεκονιαμενοις οιτινες εξωθεν μεν φαινονται ωραιοι εσωθεν δε γεμουσιν οστεων νεκρων και πασης ακαθαρσιας **28** ουτως και υμεις εξωθεν μεν φαινεσθε τοις ανθρωποις δικαιοι εσωθεν δε εστε μεστοι υποκρισεως και ανομιας **29** ουαι υμιν γραμματεις και φαρισαιοι υποκριται οτι οικοδομειτε τους ταφους των προφητων και κοσμειτε τα μνημεια των δικαιων **30** και λεγετε ει ημεθα εν ταις ημεραις των πατερων ημων ουκ αν ημεθα αυτων κοινωνοι εν τω αιματι των προφητων **31** ωστε μαρτυρειτε εαυτοις οτι νιοι

εστε των φονευσαντων τους προφητας **32** και υμεις πληρωσατε το μετρον των πατερων υμων **33** οφεις γεννηματα εχιδνων πως φυγητε απο της κρισεως της γεεννης (**Geenna g1067**) **34** δια τουτο ιδου εγω αποστελλω προς υμας προφητας και σοφους και γραμματεις εξ αυτων αποκτενειτε και σταυρωσετε και εξ αυτων μαστιγωσετε εν ταις συναγωγαις υμων και διωξετε απο πολεως εις πολιν **35** οπως ελθη εφ υμας παν αιμα δικαιον εκχυννομενον επι της γης απο του αιματος αβελ του δικαιου εως του αιματος ζαχαριου νιου βαραχιου ον εφονευσατε μεταξυ του ναου και του θυσιαστηριου **36** αμην λεγω υμιν ηξει ταυτα παντα επι την γενεαν ταυτην **37** ιερουσαλημ ιερουσαλημ η αποκτεινουσα τους προφητας και λιθοβολουσα τους απεσταλμενους προς αυτην ποσακις ηθελησα επισυναγαγει τα τεκνα σου ον τροπον ορνις επισυναγει τα νοσσια {VAR1: [αυτης] } {VAR2: αυτης} υπο τας πτερυγας και ουκ ηθελησατε **38** ιδου αφιεται υμιν ο οικος υμων {VAR2: ερημος} **39** λεγω γαρ υμιν ου μη με ιδητε απ αρτι εως αν ειπητε ευλογημενος ο ερχομενος εν ονοματι κυριου

24 και εξελθων ο ιησους απο του ιερου επορευετο και προσηλθον οι μαθηται αυτου επιδειξαι αυτω τας οικοδομας του ιερου **2** ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις ου βλεπετε ταυτα παντα αμην λεγω υμιν ου μη αφεθη ωδε λιθος επι λιθον ος ου καταλυθησεται **3** καθημενου δε αυτου επι του ορους των ελαιων προσηλθον αυτω οι μαθηται κατ ιδιαν λεγοντες {VAR1: ειπον} {VAR2: ειπε} ημιν ποτε ταυτα εσται και τι το σημειον της σης παρουσιας και συντελειας του αιωνος (**aiōn g165**) **4** και αποκριθεις ο ιησους ειπεν αυτοις βλεπετε μη τις υμας πλανηση **5** πολλοι γαρ ελευσονται επι τω ονοματι μου λεγοντες εγω ειμι ο χριστος και πολλους πλανησουσιν **6** μελλησετε δε ακουειν πολεμους και ακοας πολεμων ορατε μη θροεισθε δει γαρ γενεσθαι αλλ ουπω εστιν

το τελος **7** εγερθησεται γαρ εθνος επι εθνος και βασιλεια επι βασιλειαν και εσονται λιμοι και σεισμοι κατα τοπους **8** παντα δε ταυτα αρχη ωδινων **9** τοτε παραδωσουσιν υμας εις θλιψιν και αποκτενουσιν υμας και εσεσθε μισουμενοι υπο παντων των εθνων δια το ονομα μου **10** και τοτε σκανδαλισθησονται πολλοι και αλληλους παραδωσουσιν και μισησουσιν αλληλους **11** και πολλοι ψευδοπροφηται εγερθησονται και πλανησουσιν πολλους **12** και δια το πληθυνθηναι την ανομιαν ψυγησεται η αγαπη των πολλων **13** ο δε υπομεινας εις τελος ουτος σωθησεται **14** και κηρυχθησεται τουτο το ευαγγελιον της βασιλειας εν ολη τη οικουμενη εις μαρτυριον πασιν τοις εθνεσιν και τοτε ηξει το τελος **15** οταν ουν ιδητε το βδελυγμα της ερημωσεως το ρηθεν δια δανιηλ του προφητου εστος εν τοπω αγιω ο αναγινωσκων νοειτω **16** τοτε οι εν τη ιουδαια φευγετωσαν εις τα ορη **17** ο επι του δωματος μη καταβατω αραι τα εκ της οικιας αυτου **18** και ο εν τω αγρω μη επιστρεψατω οπισω αραι το ιματιον αυτου **19** ουαι δε ταις εν γαστρι εχουσαις και ταις θηλαζουσαις εν εκειναις ταις ημεραις **20** προσευχεσθε δε ινα μη γενηται η φυγη υμων χειμωνος μηδε σαββατω **21** εσται γαρ τοτε θλιψις μεγαλη οια ου γεγονεν απ αρχης κοσμου εως του νυν ουδ ου μη γενηται **22** και ει μη εκολοβωθησαν αι ημεραι εκειναι ουκ αν εσωθη πασα σαρξ δια δε τους εκλεκτους κολοβωθησονται αι ημεραι εκειναι **23** τοτε εαν τις υμιν ειπη ιδου ωδε ο χριστος η ωδε μη πιστευσητε **24** εγερθησονται γαρ ψευδοχριστοι και ψευδοπροφηται και δωσουσιν σημεια μεγαλα και τερατα ωστε {VAR1: πλανασθαι } {VAR2: πλανησαι } ει δυνατον και τους εκλεκτους **25** ιδου προειρηκα υμιν **26** εαν ουν ειπωσιν υμιν ιδου εν τη ερημω εστιν μη εξελθητε ιδου εν τοις ταμειοις μη πιστευσητε **27** ωσπερ γαρ η αστραπη εξερχεται απο ανατολων και φαινεται εως δυσμων ουτως

εσται η παρουσία του νιου του ανθρωπου 28 οπου εαν η το πτώμα εκει συναχθήσονται οι αετοι 29 ευθεως δε μετα την θλιψιν των ημερων εκεινων ο ηλιος σκοτισθήσεται και η σεληνη ου δώσει το φεγγος αυτης και οι αστερες πεσουνται απο του ουρανου και αι δυναμεις των ουρανων σαλευθήσονται 30 και τοτε φανησεται το σημειον του νιου του ανθρωπου εν ουρανω και τοτε κοψονται πασαι αι φυλαι της γης και οφονται τον νιον του ανθρωπου ερχομενον επι των νεφελων του ουρανου μετα δυναμεως και δοξης πολλης 31 και αποστελει τους αγγελους αυτου μετα σαλπιγγος μεγαλης και επισυναξουσιν τους εκλεκτους αυτου εκ των τεσσαρων ανεμων απ ακρων ουρανων εως [των] ακρων αυτων 32 απο δε της συκης μαθετε την παραβολην οταν ηδη ο κλαδος αυτης γενηται απαλος και τα φυλλα εκφυη γινωσκετε οτι εγγυς το θερος 33 ουτως και υμεις οταν ιδητε παντα ταυτα γινωσκετε οτι εγγυς εστιν επι θυραις 34 αμην λεγω υμιν οτι ου μη παρελθη η γενεα αυτη εως {VAR1: [αν] } {VAR2: αν } παντα ταυτα γενηται 35 ο ουρανος και η γη παρελευσεται οι δε λογοι μου ου μη παρελθωσιν 36 περι δε της ημερας εκεινης και ωρας ουδεις οιδεν ουδε οι αγγελοι των ουρανων ουδε ο νιος ει μη ο πατηρ μονος 37 ωσπερ γαρ αι ημεραι του νωε ουτως εσται η παρουσία του νιου του ανθρωπου 38 ως γαρ ησαν εν ταις ημεραις [εκειναις] ταις προ του κατακλυσμου τρωγοντες και πινοντες γαμουντες και γαμιζοντες αχρι ης ημερας εισηλθεν νωε εις την κιβωτον 39 και ουκ εγνωσαν εως ηλθεν ο κατακλυσμος και ηρεν απαντας ουτως εσται {VAR2: [και] } η παρουσία του νιου του ανθρωπου 40 τοτε {VAR1: εσονται δυο } {VAR2: δυο εσονται } εν τω αγρω εις παραλαμβανεται και εις αφιεται 41 δυο αληθουσαι εν τω μυλω μια παραλαμβανεται και μια αφιεται 42 γηργορειτε ουν οτι ουκ οιδατε ποια ημερα ο κυριος υμων ερχεται 43 εκεινο

δε γινωσκετε οτι ει ηδει ο οικοδεσποτης ποια φυλακη ο κλεπτης ερχεται εγρηγορησεν αν και ουκ αν ειασεν διορυχθηναι την οικιαν αυτου 44 δια τουτο και υμεις γινεσθε ετοιμοι οτι η ου δοκειτε ωρα ο νιος του ανθρωπου ερχεται 45 τις αρα εστιν ο πιστος δουλος και φρονιμος ον κατεστησεν ο κυριος επι της οικετειας αυτου του δουναι αυτοις την τροφην εν καιρω 46 μακαριος ο δουλος εκεινος ον ελθων ο κυριος αυτου ευρησει ουτως ποιουντα 47 αμην λεγω υμιν οτι επι πασιν τοις υπαρχουσιν αυτου καταστησει αυτον 48 εαν δε ειπη ο κακος δουλος εκεινος εν τη καρδια αυτου χρονιζει μου ο κυριος 49 και αρχηται τυπτειν τους συνδουλους αυτου εσθιη δε και πινη μετα των μεθυοντων 50 ηξει ο κυριος του δουλου εκεινου εν ημερα η ου προσδοκα και εν ωρα η ου γινωσκει 51 και διχοτομησει αυτον και το μερος αυτου μετα των υποκριτων θησει εκει εσται ο κλαυθμος και ο βρυγμος των οδοντων

25 τοτε ομοιωθησεται η βασιλεια των ουρανων δεκα παρθενοις αιτινες λαβουσαι τας λαμπαδας εαυτων εξηλθον εις υπαντησιν του νυμφιου 2 πεντε δε εξ αυτων ησαν μωραι και πεντε φρονιμοι 3 αι γαρ μωραι λαβουσαι τας λαμπαδας {VAR1: [αυτων] } {VAR2: αυτων } ουκ ελαβον μεθ εαυτων ελαιον 4 αι δε φρονιμοι ελαβον ελαιον εν τοις αγγειοις μετα των λαμπαδων εαυτων 5 χρονιζοντος δε του νυμφιου εννυσταξαν πασαι και εκαθευδον 6 μεσης δε νυκτος κραυγη γεγονεν ιδου ο νυμφιος εξερχεσθε εις απαντησιν {VAR2: [αυτου] } 7 τοτε ηγερθησαν πασαι αι παρθενοι εκειναι και εκοσμησαν τας λαμπαδας εαυτων 8 αι δε μωραι ταις φρονιμοις ειπαν δοτε ημιν εκ του ελαιου υμων οτι αι λαμπαδες ημων σβεννυνται 9 απεκριθησαν δε αι φρονιμοι λεγουσαι μηποτε ου μη αρκεση ημιν και υμιν πορευεσθε μαλλον προς τους πωλουντας και αγορασατε εαυταις

10 απερχομενων δε αυτων αγορασαι ηλθεν ο νυμφιος και αι ετοιμοι εισηλθον μετ αυτου εις τους γαμους και εκλεισθη η θυρα 11 υστερον δε ερχονται και αι λοιπαι παρθενοι λεγουσαι κυριε κυριε ανοιξον ημιν 12 ο δε αποκριθεις ειπεν αμην λεγω υμιν ουκ οιδα υμας 13 γρηγορειτε ουν οτι ουκ οιδατε την ημεραν ουδε την ωραν 14 ωσπερ γαρ ανθρωπος αποδημων εκαλεσεν τους ιδιους δουλους και παρεδωκεν αυτοις τα υπαρχοντα αυτου 15 και ω μεν εδωκεν πεντε ταλαντα ω δυο ω δε εν εκαστω κατα την ιδιαν δυναμιν και απεδημησεν ευθεως 16 πορευθεις ο τα πεντε ταλαντα λαβων ηργασατο εν αυτοις και εκερδησεν αλλα πεντε 17 ωσαντως ο τα δυο εκερδησεν αλλα δυο 18 ο δε το εν λαβων απελθων ωρυζεν γην και εκρυψεν το αργυριον του κυριου αυτου 19 μετα δε πολυν χρονον ερχεται ο κυριος των δουλων εκεινων και συναιρει λογον μετ αυτων 20 και προσελθων ο τα πεντε ταλαντα λαβων προσηνεγκεν αλλα πεντε ταλαντα λεγων κυριε πεντε ταλαντα μοι παρεδωκας ιδε αλλα πεντε ταλαντα εκερδησα 21 εφη αυτω ο κυριος αυτου εν δουλε αγαθε και πιστε επι ολιγα ης πιστος επι πολλων σε καταστησω εισελθε εις την χαραν του κυριου σου 22 προσελθων {VAR2: [δε] } και ο τα δυο ταλαντα ειπεν κυριε δυο ταλαντα μοι παρεδωκας ιδε αλλα δυο ταλαντα εκερδησα 23 εφη αυτω ο κυριος αυτου εν δουλε αγαθε και πιστε επι ολιγα ης πιστος επι πολλων σε καταστησω εισελθε εις την χαραν του κυριου σου 24 προσελθων δε και ο το εν ταλαντον ειληφως ειπεν κυριε εγνων σε οτι σκληρος ει ανθρωπος θεριζων οπου ουκ εσπειρας και συναγων οθεν ου διεσκορπισας 25 και φοβηθεις απελθων εκρυψα το ταλαντον σου εν τη γη ιδε εχεις το σον 26 αποκριθεις δε ο κυριος αυτου ειπεν αυτω πονηρε δουλε και οκνηρε ηδεις οτι θεριζω οπου ουκ εσπειρα και συναγω οθεν ου διεσκορπισα 27 εδει σε ουν βαλειν τα αργυρια μου τοις τραπεζιταις

και ελθων εγω εκομισαμην αν το εμον συν τοκω 28 αρατε ουν απ αυτου το ταλαντον και δοτε τω εχοντι τα δεκα ταλαντα 29 τω γαρ εχοντι παντι δοθησεται και περισσευθησεται του δε μη εχοντος και ο εχει αρθησεται απ αυτου 30 και τον αχρειον δουλον εκβαλετε εις το σκοτος το εξωτερον εκει εσται ο κλαυθμος και ο βρυγμος των οδοντων 31 οταν δε ελθη ο υιος του ανθρωπου εν τη δοξη αυτου και παντες οι αγγελοι μετ αυτου τοτε καθισει επι θρονου δοξης αυτου 32 και συναχθησονται εμπροσθεν αυτου παντα τα εθνη και αφορισει αυτους απ αλληλων ωσπερ ο ποιμην αφοριζει τα προβατα απο των εριφων 33 και στησει τα μεν προβατα εκ δεξιων αυτου τα δε εριφια εξ ευωνυμων 34 τοτε ερει ο βασιλευς τοις εκ δεξιων αυτου δευτε οι ευλογημενοι του πατρος μου κληρονομησατε την ητοιμασμενην υμιν βασιλειαν απο καταβολης κοσμου 35 επεινασα γαρ και εδωκατε μοι φαγειν εδιψησα και εποτισατε με ξενος ημην και συνηγαγετε με 36 γυμνος και περιεβαλετε με ησθενησα και επεσκεψαθε με εν φυλακη ημην και ηλθατε προς με 37 τοτε αποκριθησονται αυτω οι δικαιοι λεγοντες κυριε ποτε σε ειδομεν πεινωντα και εθρεψαμεν η διψωντα και εποτισαμεν 38 ποτε δε σε ειδομεν ξενον και συνηγαγομεν η γυμνον και περιεβαλομεν 39 ποτε δε σε ειδομεν ασθενουντα η εν φυλακη και ηλθομεν προς σε 40 και αποκριθεις ο βασιλευς ερει αυτοις αμην λεγω υμιν εφ οσον εποιησατε ενι τουτων των αδελφων μου των ελαχιστων εμοι εποιησατε 41 τοτε ερει και τοις εξ ευωνυμων πορευεσθε απ εμου {VAR2: [οι] } κατηραμενοι εις το πυρ το αιωνιον το ητοιμασμενον τω διαβολω και τοις αγγελοις αυτου (aiōnios g166) 42 επεινασα γαρ και ουκ εδωκατε μοι φαγειν {VAR1: [και] } εδιψησα και ουκ εποτισατε με 43 ξενος ημην και ου συνηγαγετε με γυμνος και ου περιεβαλετε με ασθενης και εν φυλακη και ουκ επεσκεψαθε

με 44 τοτε αποκριθησονται και αυτοι λεγοντες κυριε ποτε σε ειδομεν πεινωντα η διψωντα η ξενον η γυμνον η ασθενη η εν φυλακη και ου διηκονησαμεν σοι 45 τοτε αποκριθησεται αυτοις λεγων αμην λεγω υμιν εφ οσον ουκ εποιησατε ενι τουτων των ελαχιστων ουδε εμοι εποιησατε 46 και απελευσονται ουτοι εις κολασιν αιωνιον οι δε δικαιοι εις ζωην αιωνιον (aiōnios g166)

26 και εγενετο οτε ετελεσεν ο ιησους παντας

τους λογους τουτους ειπεν τοις μαθηταις αυτου 2 οιδατε οτι μετα δυο ημερας το πασχα γινεται και ο υιος του ανθρωπου παραδιδοται εις το σταυρωθηναι 3 τοτε συνηχθησαν οι αρχιερεις και οι πρεσβυτεροι του λαου εις την αυλην του αρχιερεως του λεγομενου καιαφα 4 και συνεβουλευσαντο ινα τον ιησουν δολω κρατησωσιν και αποκτεινωσιν 5 ελεγον δε μη εν τη εορτη ινα μη θορυβος γενηται εν τω λαω 6 του δε ιησου γενομενου εν βηθανια εν οικια σιμωνος του λεπρου 7 προσηλθεν αυτω γυνη εχουσα αλαβαστρον μυρον βαρυτιμου και κατεχεεν επι της κεφαλης αυτου ανακειμενου 8 ιδοντες δε οι μαθηται ηγανακτησαν λεγοντες εις τι η απωλεια αυτη 9 εδυνατο γαρ τουτο πραθηναι πολλου και δοθηναι πτωχοις 10 γνους δε ο ιησους ειπεν αυτοις τι κοπους παρεχετε τη γυναικι εργον γαρ καλον ηργασατο εις εμε 11 παντοτε γαρ τους πτωχους εχετε μεθ εαυτων εμε δε ου παντοτε εχετε 12 βαλουσα γαρ αυτη το μυρον τουτο επι του σωματος μου προς το ενταφιασαι με εποιησεν 13 αμην λεγω υμιν οπου εαν κηρυχθη το ευαγγελιον τουτο εν ολω τω κοσμω λαληθησεται και ο εποιησεν αυτη εις μνημοσυνον αυτης 14 τοτε πορευθεις εις των δωδεκα ο λεγομενος ιουδας ισκαριωτης προς τους αρχιερεις 15 ειπεν τι θελετε μοι δουναι καγω υμιν παραδωσω αυτον οι δε εστησαν αυτω τριακοντα αργυρια 16 και απο τοτε εζητει ευκαιριαν ινα αυτον παραδω 17 τη δε πρωτη

των αζυμων προσηλθον οι μαθηται τω ιησου λεγοντες που θελεις ετοιμασωμεν σοι φαγειν το πασχα 18 ο δε ειπεν υπαγετε εις την πολιν προς τον δεινα και ειπατε αυτω ο διδασκαλος λεγει ο καιρος μου εγγυς εστιν προς σε ποιω το πασχα μετα των μαθητων μου 19 και εποιησαν οι μαθηται ως συνεταξεν αυτοις ο ιησους και ητοιμασαν το πασχα 20 οφιας δε γενομενης ανεκειτο μετα των δωδεκα {VAR1: [μαθητων] } 21 και εσθιοντων αυτων ειπεν αμην λεγω υμιν οτι εις εξ υμων παραδωσει με 22 και λυπουμενοι σφοδρα ηρξαντο λεγειν αυτω εις εκαστος μητι εγω ειμι κυριε 23 ο δε αποκριθεις ειπεν ο εμβαψας μετ εμου την χειρα εν τω τρυβλιω ουτος με παραδωσει 24 ο μεν υιος του ανθρωπου υπαγει καθως γεγραπται περι αυτου ουαι δε τω ανθρωπω εκεινω δι ου ο υιος του ανθρωπου παραδιδοται καλον ην αυτω ει ουκ εγεννηθη ο ανθρωπος εκεινος 25 αποκριθεις δε ιουδας ο παραδιδοντος αυτον ειπεν μητι εγω ειμι ραββι λεγει αυτω συ ειπας 26 εσθιοντων δε αυτων λαβων ο ιησους αρτον και ευλογησας εκλασεν και δους τοις μαθηταις ειπεν λαβετε φαγετε τουτο εστιν το σωμα μου 27 και λαβων ποτηριον {VAR1: [και] } {VAR2: και } ευχαριστησας εδωκεν αυτοις λεγων πιετε εξ αυτου παντες 28 τουτο γαρ εστιν το αιμα μου της διαθηκης το περι πολλων εκχυννομενον εις αφεσιν αμαρτιων 29 λεγω δε υμιν ου μη πιω απ αρτι εκ τουτου του γενηματος της αμπελου εως της ημερας εκεινης οταν αυτο πινω μεθ υμων καινον εν τη βασιλεια του πατρος μου 30 και υμνησαντες εξηλθον εις το ορος των ελαιων 31 τοτε λεγει αυτοις ο ιησους παντες υμεις σκανδαλισθησεθε εν εμοι εν τη νυκτι ταυτη γεγραπται γαρ παταξω τον ποιμενα και διασκορπισθησονται τα προβατα της ποιμνης 32 μετα δε το εγερθηναι με προαξω υμας εις την γαλιλαιαν 33 αποκριθεις δε ο πετρος ειπεν αυτω ει παντες σκανδαλισθησονται εν σοι

εγω ουδεποτε σκανδαλισθησομαι 34 εφη αυτω ο ιησους αμην λεγω σοι οτι εν ταυτη τη νυκτι πριν αλεκτορα φωνησαι τρις απαρνηση με 35 λεγει αυτω ο πετρος καν δεη με συν σοι αποθανειν ου μη σε απαρνησομαι ομοιως και παντες οι μαθηται ειπαν 36 τοτε ερχεται μετ αυτων ο ιησους εις χωριον λεγομενον γεθσημανι και λεγει τοις μαθηταις καθισατε αυτου εως [ου] απελθων εκει προσευξωμαι 37 και παραλαβων τον πετρον και τους δυο υιους ζεβεδαιου ηρξατο λυπεισθαι και αδημονειν 38 τοτε λεγει αυτοις περιλυπος εστιν η ψυχη μου εως θανατου μεινατε αδε και γρηγορειτε μετ εμου 39 και προελθων μικρον επεσεν επι προσωπον αυτου προσευχομενος και λεγων πατερ μου ει δυνατον εστιν παρελθατω απ εμου το ποτηριον τουτο πλην ουχ ως εγω θελω αλλ ως συ 40 και ερχεται προς τους μαθητας και ευρισκει αυτους καθευδοντας και λεγει τω πετρω ουτως ουκ ισχυσατε μιαν ωραν γρηγορησαι μετ εμου 41 γρηγορειτε και προσευχεσθε ινα μη εισελθητε εις πειρασμον το μεν πνευμα προθυμον η δε σαρξ ασθενης 42 παλιν εκ δευτερου απελθων προσηυξατο {VAR1: [λεγων] } {VAR2: λεγων } πατερ μου ει ου δυναται τουτο παρελθειν εαν μη αυτο πιω γενηθητω το θελημα σου 43 και ελθων παλιν ευρεν αυτους καθευδοντας ησαν γαρ αυτων οι οφθαλμοι βεβαρημενοι 44 και αφεις αυτους παλιν απελθων προσηυξατο εκ τριτου τον αυτον λογον ειπων παλιν 45 τοτε ερχεται προς τους μαθητας και λεγει αυτοις καθευδετε {VAR2: [το] } λοιπον και αναπαυεσθε ιδου ηγγικεν η ωρα και ο υιος του ανθρωπου παραδιδοται εις χειρας αμαρτωλων 46 εγειρεσθε αγωμεν ιδου ηγγικεν ο παραδιδους με 47 και ετι αυτου λαλουντος ιδου ιουδας εις των δωδεκα ηλθεν και μετ αυτου οχλος πολυς μετα μαχαιρων και ξυλων απο των αρχιερεων και πρεσβυτερων του λαου 48 ο δε παραδιδους αυτον εδωκεν αυτοις σημειον λεγων ον αν φιλησω αυτος εστιν

κρατησατε αυτον 49 και ευθεως προσελθων τω ιησου ειπεν χαιρε ραββι και κατεφιλησεν αυτον 50 ο δε ιησους ειπεν αυτω εταιρε εφ ο παρει τοτε προσελθοντες επεβαλον τας χειρας επι τον ιησουν και εκρατησαν αυτον 51 και ιδου εις των μετα ιησου εκτεινας την χειρα απεσπασεν την μαχαιραν αυτου και παταξας τον δουλον του αρχιερεως αφειλεν αυτου το ωτιον 52 τοτε λεγει αυτω ο ιησους αποστρεψον την μαχαιραν σου εις τον τοπον παντες γαρ οι λαβοντες μαχαιραν εν μαχαιρη απολουνται 53 η δοκεις οτι ου δυναμαι παρακαλεσαι τον πατερα μου και παραστησει μοι αφτι πλειω δωδεκα λεγιωνας αγγελων 54 πως ουν πληρωθωσιν αι γραφαι οτι ουτως δει γενεσθαι 55 εν εκεινη τη ωρα ειπεν ο ιησους τοις οχλοις ως επι ληστην εξηλθατε μετα μαχαιρων και ξυλων συλλαβειν με καθ ημεραν εν τω ιερω εκαθεζομην διδασκων και ουκ εκρατησατε με 56 τουτο δε ολον γεγονεν ινα πληρωθωσιν αι γραφαι των προφητων τοτε οι μαθηται παντες αφεντες αυτον εφυγον 57 οι δε κρατησαντες τον ιησουν απηγαγον προς καιαφαν τον αρχιερεα οπου οι γραμματεις και οι πρεσβυτεροι συνηχησαν 58 ο δε πετρος ηκολουθει αυτω {VAR1: [απο] } {VAR2: απο } μακροθεν εως της αυλης του αρχιερεως και εισελθων εσω εκαθητο μετα των υπηρετων ιδειν το τελος 59 οι δε αρχιερεις και το συνεδριον ολον εζητουν ψευδομαρτυριαν κατα του ιησου οπως αυτον θανατωσωσιν 60 και ουχ ευρον πολλων προσελθοντων ψευδομαρτυρων υστερον δε προσελθοντες δυο 61 ειπαν ουτος εφη δυναμαι καταλυσαι τον ναον του θεου και δια τριων ημερων οικοδομησαι 62 και αναστας ο αρχιερευς ειπεν αυτω ουδεν αποκρινη τι ουτοι σου καταμαρτυρουσιν 63 ο δε ιησους εσιωπα και ο αρχιερευς ειπεν αυτω εξορκιζω σε κατα του θεου του ζωντος ινα ημιν ειπης ει συ ει ο χριστος ο υιος του θεου 64 λεγει αυτω ο

ιησους συ ειπας πλην λεγω υμιν απ αρτι οψεσθε τον υιον του ανθρωπου καθημενον εκ δεξιων της δυναμεως και ερχομενον επι των νεφελων του ουρανου **65** τοτε ο αρχιερευς διερρηξεν τα ιματια αυτου λεγων εβλασφημησεν τι ετι χρειαν εχομεν μαρτυρων ιδε νυν ηκουσατε την βλασφημιαν **66** τι υμιν δοκει οι δε αποκριθεντες ειπαν ενοχος θανατου εστιν **67** τοτε ενεπτυσαν εις το προσωπον αυτου και εκολαφισαν αυτον οι δε εραπισαν **68** λεγοντες προφητευσον ημιν χριστε τις εστιν ο παισας σε **69** ο δε πετρος εκαθητο εξω εν τη αυλη και προσηλθεν αυτω μια παιδισκη λεγουσα και συ ησθα μετα ιησου του γαλιλαιου **70** ο δε ηρνησατο εμπροσθεν παντων λεγων ουκ οιδα τι λεγεις **71** εξελθοντα δε εις τον πυλωνα ειδεν αυτον αλλη και λεγει τοις εκει ουτος ην μετα ιησου του ναζωραιου **72** και παλιν ηρνησατο μετα ορκου οτι ουκ οιδα τον ανθρωπον **73** μετα μικρον δε προσελθοντες οι εστωτες ειπον τω πετρω αληθως και συ εξ αυτων ει και γαρ η λαλια σου δηλον σε ποιει **74** τοτε ηρξατο καταθεματιζειν και ομνυειν οτι ουκ οιδα τον ανθρωπον και ευθεως αλεκτωρ εφωνησεν **75** και εμνησθη ο πετρος του ρηματος ιησου ειρηκοτος οτι πριν αλεκτορα φωνησαι τρις απαρνηση με και εξελθων εξω εκλαυσεν πικρως

27 πρωιας δε γενομενης συμβουλιον ελαβον παντες οι αρχιερεις και οι πρεσβυτεροι του λαου κατα του ιησου ωστε θανατωσαι αυτον **2** και δησαντες αυτον απηγαγον και παρεδωκαν πιλατω τω ηγεμονι **3** τοτε ιδων ιουδας ο {VAR1: παραδους } {VAR2: παραδιδους } αυτον οτι κατεκριθη μεταμεληθεις εστρεψεν τα τριακοντα αργυρια τοις αρχιερευσιν και πρεσβυτεροις **4** λεγων ημαρτον παραδους αιμα {VAR1: δικαιον } {VAR2: αθωον } οι δε ειπαν τι προς ημας συ οψη **5** και ριψας τα αργυρια εις τον ναον ανεχωρησεν και απελθων απηγξατο **6** οι δε αρχιερεις λαβοντες τα αργυρια ειπαν ουκ εξεστιν βαλειν αυτα

εις τον κορβαναν επει τιμη αιματος εστιν **7** συμβουλιον δε λαβοντες ηγορασαν εξ αυτων τον αγρον του κεραμεως εις ταφην τοις ξενοις **8** διο εκληθη ο αγρος εκεινος αγρος αιματος εως της σημερον **9** τοτε επληρωθη το ρηθεν δια τερεμιου του προφητου λεγοντος και ελαβον τα τριακοντα αργυρια την τιμην του τετιμημενου ον ετιμησαντο απο ιων ισραηλ **10** και εδωκαν αυτα εις τον αγρον του κεραμεως καθα συνεταξεν μοι κυριος **11** ο δε ιησους εσταθη εμπροσθεν του ηγεμονος και επηρωτησεν αυτον ο ηγεμων λεγων συ ει ο βασιλευς των ιουδαιων ο δε ιησους εφη συ λεγεις **12** και εν τω κατηγορεισθαι αυτον υπο των αρχιερεων και πρεσβυτερων ουδεν απεκρινατο **13** τοτε λεγει αυτω ο πιλατος ουκ ακουεις ποσα σου καταμαρτυρουσιν **14** και ουκ απεκριθη αυτω προς ουδε εν ρημα ωστε θαυμαζειν τον ηγεμονα λιαν **15** κατα δε εορτην ειωθει ο ηγεμων απολυειν ενα τω οχλω δεσμιον ον ηθελον **16** ειχον δε τοτε δεσμιον επισημον λεγομενον {VAR2: [ιησουν] } βαραββαν **17** συνηγμενων ουν αυτων ειπεν αυτοις ο πιλατος τινα θελετε απολυσω υμιν {VAR1: [τον] } {VAR2: [ιησουν τον] } βαραββαν η ιησουν τον λεγομενον χριστον **18** ηδει γαρ οτι δια φθονον παρεδωκαν αυτον **19** καθημενου δε αυτου επι του βηματος απεστειλεν προς αυτον η γυνη αυτου λεγουσα μηδεν σοι και τω δικαιω εκεινω πολλα γαρ επαθον σημερον κατ οναρ δι αυτον **20** οι δε αρχιερεις και οι πρεσβυτεροι επεισαν τους οχλους ινα αιτησωνται τον βαραββαν τον δε ιησουν απολεσωσιν **21** αποκριθεις δε ο ηγεμων ειπεν αυτοις τινα θελετε απο των δυο απολυσω υμιν οι δε ειπαν τον βαραββαν **22** λεγει αυτοις ο πιλατος τι ουν ποιησω ιησουν τον λεγομενον χριστον λεγουσιν παντες σταυρωθητω **23** ο δε εφη τι γαρ κακον εποιησεν οι δε περισσως εκραζον λεγοντες σταυρωθητω **24** ιδων δε ο πιλατος οτι ουδεν ωφελει αλλα μαλλον θορυβος

γινεται λαβων υδωρ απενιψατο τας χειρας {VAR1: κατεναντι } {VAR2: απεναντι } του οχλου λεγων αθωος ειμι απο του αιματος τουτου υμεις οψεσθε 25 και αποκριθεις πας ο λαος ειπεν το αιμα αυτου εφ ημας και επι τα τεκνα ημων 26 τοτε απελυσεν αυτοις τον βαραβραν τον δε ιησουν φραγελλωσας παρεδωκεν ινα σταυρωθη 27 τοτε οι στρατιωται του ηγεμονος παραλαβοντες τον ιησουν εις το πραιτωριον συνηγαγον επι αυτον ολην την σπειραν 28 και εκδυσαντες αυτον χλαμυδα κοκκινην περιεθηκαν αυτω 29 και πλεξαντες στεφανον εξ ακανθων επεθηκαν επι της κεφαλης αυτου και καλαμον εν τη δεξιᾳ αυτου και γονυπετησαντες εμπροσθεν αυτου ενεπαιξαν αυτω λεγοντες χαιρε βασιλευ των ιουδαιων 30 και εμπτυσαντες εις αυτον ελαβον τον καλαμον και ετυπτον εις την κεφαλην αυτου 31 και οτε ενεπαιξαν αυτω εξεδυσαν αυτον την χλαμυδα και ενεδυσαν αυτον τα ιματια αυτου και απηγαγον αυτον εις το σταυρωσαι 32 εξερχομενοι δε ευρον ανθρωπον κυρηναιον ονοματι σιμωνα τουτον ηγγαρευσαν ινα αρη τον σταυρον αυτου 33 και ελθοντες εις τοπον λεγομενον γολγοθα ο εστιν κρανιου τοπος λεγομενος 34 εδωκαν αυτω πιειν οινον μετα χολης μεμιγμενον και γευσαμενος ουκ ηθελησεν πιειν 35 σταυρωσαντες δε αυτον διεμερισαντο τα ιματια αυτου βαλλοντες κληρον 36 και καθημενοι ετηρουν αυτον εκει 37 και επεθηκαν επανω της κεφαλης αυτου την αιτιαν αυτου γεγραμμενην ουτος εστιν ιησους ο βασιλευς των ιουδαιων 38 τοτε σταυρουνται συν αυτω δυο λησται εις εκ δεξιων και εις εξ ευωνυμων 39 οι δε παραπορευομενοι εβλασφημουν αυτον κινουντες τας κεφαλας αυτων 40 και λεγοντες ο καταλυων τον ναον και εν τρισιν ημεραις οικοδομων σωσον σεαυτον ει υιος ει του θεου {VAR2: [και] } καταβηθι απο του σταυρου 41 ομοιως {VAR1: [και] } {VAR2: και } οι αρχιερεις εμπαιζοντες

μετα των γραμματεων και πρεσβυτερων ελεγον 42 αλλους εσωσεν εαυτον ου δυναται σωσαι βασιλευς ισραηλ εστιν καταβατω νυν απο του σταυρου και πιστευσομεν επι αυτον 43 πεποιθεν επι τον θεον ρυσασθω νυν ει θελει αυτον ειπεν γαρ οτι θεου ειμι υιος 44 το δ αυτο και οι λησται οι συσταυρωθεντες συν αυτω ανειδιζον αυτον 45 απο δε εκτης ωρας σκοτος εγενετο επι πασαν την γην εως ωρας ενατης 46 περι δε την ενατην ωραν {VAR1: εβοησεν } {VAR2: ανεβοησεν } ο ιησους φωνη μεγαλη λεγων {VAR1: ελωι ελωι } {VAR2: ηλι ηλι } λεμα σαβαχθανι τουτ εστιν θεε μου μου ινα τι με εγκατελιπες 47 τινες δε των εκει εστηκοτων ακουσαντες ελεγον οτι ηλιαν φωνει ουτος 48 και ευθεως δραμων εις εξ αυτων και λαβων σπογγον πλησας τε οξους και περιθεις καλαμω εποτιζεν αυτον 49 οι δε λοιποι {VAR1: ειπαν } {VAR2: ελεγον } αφες ιδωμεν ει ερχεται ηλιας σωσων αυτον {VAR1: [[αλλος δε λαβων λογχην ενυξεν αυτου την πλευραν και εξηλθεν υδωρ και αιμα]] } 50 ο δε ιησους παλιν κραζας φωνη μεγαλη αφηκεν το πνευμα 51 και ιδου το καταπετασμα του ναου εσχισθη {VAR1: [απ] } {VAR2: απ } ανωθεν εως κατω εις δυο και η γη εσεισθη και αι πετραι εσχισθησαν 52 και τα μνημεια ανεωχθησαν και πολλα σωματα των κεκοιμημενων αγιων ηγερθησαν 53 και εξελθοντες εκ των μνημειων μετα την εγερσιν αυτου εισηλθον εις την αγιαν πολιν και ενεφανισθησαν πολλοις 54 ο δε εκατονταρχος και οι μετ αυτου τηρουντες τον ιησουν ιδοντες τον σεισμον και τα {VAR1: γινομενα } {VAR2: γενομενα } εφοβηθησαν σφοδρα λεγοντες αληθως θεου υιος ην ουτος 55 ησαν δε εκει γυναικες πολλαι απο μακροθεν θεωρουσαι αιτινες ηκολουθησαν τω ιησου απο της γαλιλαιας διακονουσαι αυτω 56 εν αις ην μαρια η μαγδαληνη και μαρια η του ιακωβου και ιωσηφ μητηρ και η μητηρ των υιων ζεβεδαιου 57

οψιας δε γενομενης ηλθεν ανθρωπος πλουσιος απο αριμαθαιας τουνομα ιωσηφ ος και αυτος εμαθητευθη τω ιησου 58 ουτος προσελθων τω πιλατο ητησατο το σωμα του ιησου τοτε ο πιλατος εκελευσεν αποδοθηναι 59 και λαβων το σωμα ο ιωσηφ ενετυλιξεν αυτο [εν] σινδονι καθαρα 60 και εθηκεν αυτο εν τω καινω αυτου μνημειω ο ελατομησεν εν τη πετρα και προσκυλισας λιθον μεγαν τη θυρα του μνημειου απηλθεν 61 ην δε εκει μαριαμ η μαγδαληνη και η αλλη μαρια καθημεναι απεναντι του ταφου 62 τη δε επαυριον ητις εστιν μετα την παρασκευην συνηχθησαν οι αρχιερεις και οι φαρισαιοι προς πιλατον 63 λεγοντες κυριε εμνησθημεν οτι εκεινος ο πλανος ειπεν ετι ζων μετα τρεις ημερας εγειρομαι 64 κελευσον ουν ασφαλισθηναι τον ταφον εως της τριτης ημερας μηποτε ελθοντες οι μαθηται {VAR2: αυτου } κλεψωσιν αυτον και ειπωσιν τω λωα ηγερθη απο των νεκρων και εσται η εσχατη πλανη χειρων της πρωτης 65 εφη αυτοις ο πιλατος εχετε κουστωδιαν υπαγετε ασφαλισασθε ως οιδατε 66 οι δε πορευθεντες ησφαλισαντο τον ταφον σφραγισαντες τον λιθον μετα της κουστωδιας

28 οψε δε σαββατων τη επιφωσκουση εις μιαν σαββατων ηλθεν {VAR1: μαρια } {VAR2: μαριαμ} η μαγδαληνη και η αλλη μαρια θεωρησαι τον ταφον 2 και ιδου σεισμος εγενετο μεγας αγγελος γαρ κυριου καταβας εξ ουρανου και προσελθων απεκυλισεν τον λιθον και εκαθητο επανω αυτου 3 ην δε η ειδεα αυτου ως αστραπη και το ενδυμα αυτου λευκον ως χιων 4 απο δε του φοβου αυτου εσεισθησαν οι τηρουντες και εγενηθησαν ως νεκροι 5 αποκριθεις δε ο αγγελος ειπεν ταις γυναιξιν μη φοβεισθε υμεις οιδα γαρ οτι ιησουν τον εσταυρωμενον ζητειτε 6 ουκ εστιν ωδε ηγερθη γαρ καθως ειπεν δευτε ιδετε τον τοπον οπου εκειτο 7 και ταχυ πορευθεισαι ειπατε τοις μαθηταις αυτου οτι ηγερθη απο των νεκρων

και ιδου προαγει υμας εις την γαλιλαιαν εκει αυτον οψεσθε ιδου ειπον υμιν 8 και απελθουσαι ταχυ απο του μνημειου μετα φοβου και χαρας μεγαλης εδραμον απαγγειλαι τοις μαθηταις αυτου 9 και ιδου ιησους υπηντησεν αυταις λεγων χαιρετε αι δε προσελθουσαι εκρατησαν αυτου τους ποδας και προσεκυνησαν αυτω 10 τοτε λεγει αυταις ο ιησους μη φοβεισθε υπαγετε απαγγειλατε τοις αδελφοις μου ινα απελθωσιν εις την γαλιλαιαν κακει με οψονται 11 πορευομενων δε αυτων ιδου τινες της κουστωδιας ελθοντες εις την πολιν απηγγειλαν τοις αρχιερευσιν απαντα τα γενομενα 12 και συναχθεντες μετα των πρεσβυτερων συμβουλιον τε λαβοντες αργυρια ικανα εδωκαν τοις στρατιωταις 13 λεγοντες ειπατε οτι οι μαθηται αυτου νυκτος ελθοντες εκλεψαν αυτον ημων κοιμωμενων 14 και εαν ακουσθη τουτο επι του ηγεμονος ημεις πεισομεν {VAR2: [αυτον] } και υμας αμεριμνους ποιησομεν 15 οι δε λαβοντες {VAR2: τα } αργυρια εποιησαν ως εδιδαχθησαν και διεφημισθη ο λογος ουτος παρα ιουδαιοις μεχρι της σημερον [ημερας] 16 οι δε ενδεκα μαθηται επορευθησαν εις την γαλιλαιαν εις το ορος ου εταξατο αυτοις ο ιησους 17 και ιδοντες αυτον προσεκυνησαν οι δε εδιστασαν 18 και προσελθων ο ιησους ελαλησεν αυτοις λεγων εδοθη μοι πασα εξουσια εν ουρανω και επι [της] γης 19 πορευθεντες ουν μαθητευσατε παντα τα εθνη βαπτιζοντες αυτους εις το ονομα του πατρος και του υιου και του αγιου πνευματος 20 διδασκοντες αυτους τηρειν παντα οσα ενετειλαμην υμιν και ιδου εγω μεθ υμων ειμι πασας τας ημερας εως της συντελειας του αιωνος (aiōn g165)

Κατά Μαρκον

1 αρχη του ευαγγελιου ιησου χριστου {VAR2: [υιου θεου] } **2** καθως γεγραπται εν τω ησαια τω προφητη ιδου αποστελλω τον αγγελον μου προ προσωπου σου ος κατασκευασει την οδον σου **3** φωνη βιωντος εν τη ερημω ετοιμασατε την οδον κυριου ευθειας ποιειτε τας τριβους αυτου **4** εγενετο ιωαννης {VAR1: ο } {VAR2: [ο] } βαπτιζων εν τη ερημω {VAR2: και } κηρυσσων βαπτισμα μετανοιας εις αφεσιν αμαρτιων **5** και εξεπορευετο προς αυτον πασα η ιουδαια χωρα και οι ιεροσολυμιται παντες και εβαπτιζοντο υπ αυτου εν τω ιορδανη ποταμω εξομολογουμενοι τας αμαρτιας αυτων **6** και ην ο ιωαννης ενδεδυμενος τριχας καμηλου και ζωνην δερματινην περι την οσφυν αυτου και εσθιων ακριδας και μελι αγριον **7** και εκηρυσσεν λεγων ερχεται ο ισχυροτερος μου οπισω {VAR1: [μου] } {VAR2: μου } ουκ ειμι ικανος κυψας λυσαι τον ιμαντα των υποδηματων αυτου **8** εγω εβαπτισα υμας υδατι αυτος δε βαπτισει υμας {VAR2: εν } πνευματι αγιω **9** και εγενετο εν εκειναις ταις ημεραις ηλθεν ιησους απο ναζαρετ της γαλιλαιας και εβαπτισθη εις τον ιορδανην υπο ιωαννου **10** και ευθυς αναβαινων εκ του υδατος ειδεν σχιζομενους τους ουρανους και το πνευμα ως περιστεραν καταβαινον εις αυτον **11** και φωνη {VAR1: [εγενετο] } {VAR2: εγενετο } εκ των ουρανων συ ει ο νιος μου ο αγαπητος εν σοι ευδοκησα **12** και ευθυς το πνευμα αυτον εκβαλλει εις την ερημον **13** και ην εν τη ερημω τεσσερακοντα ημερας πειραζομενος υπο του σατανα και ην μετα των θηριων και οι αγγελοι διηκονουν αυτω **14** {VAR1: και μετα } {VAR2: μετα δε } το παραδοθηναι τον ιωαννην ηλθεν ο ιησους εις την γαλιλαιαν κηρυσσων το ευαγγελιον του θεου **15** {VAR1: [και λεγων] } {VAR2: και λεγων } οτι πεπληρωται ο καιρος και ηγγικεν η

βασιλεια του θεου μετανοειτε και πιστευετε εν τω ευαγγελιω **16** και παραγων παρα την θαλασσαν της γαλιλαιας ειδεν σιμωνα και ανδρεαν τον αδελφον σιμωνος αμφιβαλλοντας εν τη θαλασση ησαν γαρ αλιεις **17** και ειπεν αυτοις ο ιησους δευτε οπισω μου και ποιησω υμας γενεσθαι αλιεις ανθρωπων **18** και ευθυς αφεντες τα δικτυα ηκολουθησαν αυτω **19** και προφας ολιγον ειδεν ιακωβον τον του ζεβεδαιου και ιωαννην τον αδελφον αυτου και αυτους εν τω πλοιω καταρτιζοντας τα δικτυα **20** και ευθυς εκαλεσεν αυτους και αφεντες τον πατερα αυτων ζεβεδαιον εν τω πλοιω μετα των μισθωτων απηλθον οπισω αυτου **21** και εισπορευονται εις καφαρναουμ και ευθυς τοις σαββασιν εισελθων εις την συναγωγην εδιδασκεν **22** και εξεπλησσοντο επι τη διδαχη αυτου ην γαρ διδασκων αυτους ως εξουσιαν εχων και ουχ ως οι γραμματεις **23** και ευθυς ην εν τη συναγωγη αυτων ανθρωπος εν πνευματι ακαθαρτω και ανεκραξεν **24** λεγων τι ημιν και σοι ιησου ναζαρηνη ηλθες απολεσαι ημας οιδα σε τις ει ο αγιος του θεου **25** και επετιμησεν αυτω ο ιησους {VAR1: [λεγων] } {VAR2: λεγων } φιμωθητι και εξελθε εξ αυτου **26** και σπαραξαν αυτον το πνευμα το ακαθαρτον και φωνησαν φωνη μεγαλη εξηλθεν εξ αυτου **27** και εθαμβηθησαν απαντες ωστε συζητειν {VAR1: αυτους } {VAR2: προς εαυτους } λεγοντας τι εστιν τουτο διδαχη καινη κατ εξουσιαν και τοις πνευμασιν τοις ακαθαρτοις επιτασσει και υπακουουσιν αυτω **28** και εξηλθεν η ακοη αυτου ευθυς πανταχου εις ολην την περιχωρον της γαλιλαιας **29** και ευθυς εκ της συναγωγης εξελθοντες ηλθον εις την οικιαν σιμωνος και ανδρεου μετα ιακωβου και ιωαννου **30** η δε πενθερα σιμωνος κατεκειτο πυρεσσουσα και ευθυς λεγουσιν αυτω περι αυτης **31** και προσελθων ηγειρεν αυτην κρατησας της χειρος και αφηκεν αυτην ο πυρετος και διηκονει αυτοις **32** οψιας δε γενομενης οτε {VAR1: εδυσεν

} {VAR2: εδυ } ο ηλιος εφερον προς αυτον παντας τους κακως εχοντας και τους δαιμονιζομενους 33 και ην ολη η πολις επισυνηγμενη προς την θυραν 34 και εθεραπευσεν πολλους κακως εχοντας ποικιλαις νοσοις και δαιμονια πολλα εξεβαλεν και ουκ ηφιεν λαλειν τα δαιμονια οτι ηδεισαν αυτον {VAR1: [χριστον ειναι] } 35 και πρωι εννυχα λιαν αναστας εξηλθεν {VAR1: [και απηλθεν] } {VAR2: και απηλθεν } εις ερημον τοπον κακει προσηυχετο 36 και κατεδιωξεν αυτον σιμων και οι μετ αυτου 37 και ευρον αυτον και λεγουσιν αυτω οτι παντες ζητουσιν σε 38 και λεγει αυτοις αγωμεν αλλαχου εις τας εχομενας κωμοπολεις ινα και εκει κηρυξω εις τουτο γαρ εξηλθον 39 και ηλθεν κηρυσσων εις τας συναγωγας αυτων εις ολην την γαλιλαιαν και τα δαιμονια εκβαλλων 40 και ερχεται προς αυτον λεπρος παρακαλων αυτον [και γονυπετων] {VAR2: και } λεγων αυτω οτι εαν θελης δυνασαι με καθαρισαι 41 και σπλαγχνισθεις εκτεινας την χειρα αυτου ηψατο και λεγει αυτω θελω καθαρισθητι 42 και ευθυς απηλθεν απ αυτου η λεπρα και εκαθαρισθη 43 και εμβριμησαμενος αυτω ευθυς εξεβαλεν αυτον 44 και λεγει αυτω ορα μηδενι μηδεν ειπης αλλα υπαγε σεαυτον δειξον τω ιερει και προσενεγκε περι του καθαρισμου σου α προσεταξεν μωσης εις μαρτυριον αυτοις 45 ο δε εξελθων ηρξατο κηρυσσειν πολλα και διαφημιζειν τον λογον ωστε μηκετι αυτον δυνασθαι φανερως εις πολιν εισελθειν αλλ εξω επ ερημοις τοποις {VAR1: [ην] } {VAR2: ην } και ηρχοντο προς αυτον παντοθεν

2 και εισελθων παλιν εις καφαρναου δι ημερων ηκουσθη οτι εν οικω εστιν 2 και συνηχθησαν πολλοι ωστε μηκετι χωρειν μηδε τα προς την θυραν και ελαλει αυτοις τον λογον 3 και ερχονται φεροντες προς αυτον παραλυτικον αιρομενον υπο τεσσαρων 4 και μη δυναμενοι προσενεγκαι αυτω δια τον οχλον απεστεγασαν την στεγην οπου ην και εξορυξαντες χαλωσιν

τον κραβαττον οπου ο παραλυτικος κατεκειτο 5 και ιδων ο ιησους την πιστιν αυτων λεγει τω παραλυτικω τεκνον αφιενται σου αι αμαρτια 6 ησαν δε τινες των γραμματεων εκει καθημενοι και διαλογιζομενοι εν ταις καρδιαις αυτων 7 τι ουτος ουτως λαλει βλασφημει τις δυναται αφιεναι αμαρτιας ει μη εις ο θεος 8 και ευθυς επιγνους ο ιησους τω πνευματι αυτου οτι {VAR1: [ουτως] } {VAR2: ουτως } διαλογιζονται εν εαυτοις λεγει {VAR1: [αυτοις] } {VAR2: αυτοις } τι ταυτα διαλογιζεσθε εν ταις καρδιαις υμων 9 τι εστιν ευκοπωτερον ειπειν τω παραλυτικω αφιενται σου αι αμαρτια η ειπειν {VAR1: εγειρου [και] } {VAR2: εγειρε και } αρον τον κραβαττον σου και περιπατει 10 ινα δε ειδητε οτι εξουσιαν εχει ο υιος του ανθρωπου αφιεναι αμαρτιας επι της γης λεγει τω παραλυτικω 11 σοι λεγω εγειρε αρον τον κραβαττον σου και υπαγε εις τον οικον σου 12 και ηγερθη και ευθυς αρας τον κραβαττον εξηλθεν εμπροσθεν παντων ωστε εξιστασθαι παντας και δοξαζειν τον θεον {VAR1: [λεγοντας] } {VAR2: λεγοντας } οτι ουτως ουδεποτε ειδομεν 13 και εξηλθεν παλιν παρα την θαλασσαν και πας ο οχλος ηρχετο προς αυτον και εδιδασκεν αυτους 14 και παραγων ειδεν λευιν τον του αλφαιου καθημενον επι το τελωνιον και λεγει αυτω ακολουθει μοι και αναστας ηκολουθησεν αυτω 15 και γινεται κατακεισθαι αυτον εν τη οικια αυτου και πολλοι τελωναι και αμαρτωλοι συνανεκειντο τω ιησου και τοις μαθηταις αυτου ησαν γαρ πολλοι και ηκολουθουν αυτω 16 και οι γραμματεις των φαρισαιων ιδοντες οτι εσθιει μετα των αμαρτωλων και τελωνων ελεγον τοις μαθηταις αυτου οτι μετα των τελωνων και αμαρτωλων εσθιει 17 και ακουσας ο ιησους λεγει αυτοις [οτι] ου χρειαν εχουσιν οι ισχυοντες ιατρου αλλ οι κακως εχοντες ουκ ηλθον καλεσαι δικαιους αλλα αμαρτωλους 18 και ησαν οι μαθηται ιωαννου και οι φαρισαιοι νηστευοντες

και ερχονται και λεγουσιν αυτω δια τι οι μαθηται ιωαννου και οι μαθηται των φαρισαιων νηστευουσιν οι δε σοι {VAR1: [μαθηται]} {VAR2: μαθηται} ου νηστευουσιν 19 και ειπεν αυτοις ο ιησους μη δυνανται οι υιοι του νυμφωνος εν ω ο νυμφιος μετ αυτων εστιν νηστευειν οσον χρονον εχουσιν τον νυμφιον μετ αυτων ου δυνανται νηστευειν 20 ελευσονται δε ημεραι οταν απαρθη απ αυτων ο νυμφιος και τοτε νηστευσουσιν εν εκεινη τη ημερα 21 ουδεις επιβλημα ρακους αγναφου επιραπτει επι ιματιον παλαιον ει δε μη αιρει το πληρωμα απ αυτου το καινον του παλαιου και χειρον σχισμα γινεται 22 και ουδεις βαλλει οινον νεον εις ασκους παλαιους ει δε μη ρηξει ο οινος τους ασκους και ο οινος απολλυται και οι ασκοι {VAR1: [αλλα]} {VAR2: αλλα} οινον νεον εις ασκους {VAR1: καινους} {VAR2: καινους} 23 και εγενετο αυτον εν τοις σαββασιν {VAR1: διαπορευεσθαι} {VAR2: παραπορευεσθαι} δια των σποριμων και οι μαθηται αυτου ηρξαντο οδον ποιειν τιλλοντες τους σταχνας 24 και οι φαρισαιοι ελεγον αυτω ιδε τι ποιουσιν τοις σαββασιν ο ουκ εξεστιν 25 και λεγει αυτοις ουδεποτε ανεγνωτε τι εποιησεν δαυιδ οτε χρειαν εσχεν και επεινασεν αυτος και οι μετ αυτου 26 {VAR1: [πως]} {VAR2: πως} εισηλθεν εις τον οικον του θεου επι αβιαθαρ αρχιερεως και τους αρτους της προθεσεως εφαγεν ους ουκ εξεστιν φαγειν ει μη τους ιερεις και εδωκεν και τοις συν αυτω ουσιν 27 και ελεγεν αυτοις το σαββατον δια τον ανθρωπον εγενετο και ουχ ο ανθρωπος δια το σαββατον 28 ωστε κυριος εστιν ο υιος του ανθρωπου και του σαββατου

3 και εισηλθεν παλιν εις {VAR2: την} συναγωγην και ην εκει ανθρωπος εξηραμμενην εχων την χειρα 2 και παρετηρουν αυτον ει τοις σαββασιν θεραπευσει αυτον ινα κατηγορησωσιν αυτου 3 και λεγει τω ανθρωπω τω την {VAR1: χειρα εχοντι ξηραν} {VAR2: ξηραν χειρα εχοντι} εγειρε εις το

μεσον 4 και λεγει αυτοις εξεστιν τοις σαββασιν {VAR1: αγαθοποιησαι } {VAR2: αγαθον ποιησαι } η κακοποιησαι ψυχην σωσαι η αποκτειναι οι δε εσιωπων 5 και περιβλεψαμενος αυτους μετ οργης συλλυπουμενος επι τη πωρωσει της καρδιας αυτων λεγει τω ανθρωπω εκτεινον την χειρα {VAR1: σου } και εξετεινειν και απεκατεσταθη η χειρ αυτου 6 και εξελθοντες οι φαρισαιοι ευθυς μετα των ηρωδιανων συμβουλιον εδιδουν κατ αυτου οπως αυτον απολεσωσιν 7 και ο ιησους μετα των μαθητων αυτου ανεχωρησεν προς την θαλασσαν και πολυ πληθος απο της γαλιλαιας {VAR1: ηκολουθησεν } {VAR2: [ηκολουθησεν]} και απο της ιουδαιας 8 και απο ιεροσολυμων και απο της ιδουμαιας και περαν του ιορδανου και περι τυρον και σιδωνα πληθος πολυ ακουοντες οσα {VAR1: ποιει } {VAR2: εποιει } ηλθον προς αυτον 9 και ειπεν τοις μαθηταις αυτου ινα πλοιαριον προσκαρτερη αυτω δια τον οχλον ινα μη θλιβωσιν αυτον 10 πολλους γαρ εθεραπευσεν ωστε επιπιπτειν αυτω ινα αυτου αφωνται οσοι ειχον μαστιγας 11 και τα πνευματα τα ακαθαρτα οταν αυτον εθεωρουν προσεπιπτον αυτω και εκραζον {VAR1: λεγοντα} {VAR2: λεγοντες} οτι συ ει ο υιος του θεου 12 και πολλα επετιμα αυτοις ινα μη αυτον φανερον ποιησωσιν 13 και αναβαινει εις το ορος και προσκαλειται ους ηθελεν αυτος και απηλθον προς αυτον 14 και εποιησεν δωδεκα {VAR1: ους και αποστολους ανομασεν } {VAR2: [ους και αποστολους ανομασεν]} ινα ωσιν μετ αυτου και ινα αποστελλη αυτους κηρυσσειν 15 και εχειν εξουσιαν εκβαλλειν τα δαιμονια {VAR1: και εποιησεν τους δωδεκα } {VAR2: [και εποιησεν τους δωδεκα]} 16 και επεθηκεν ονομα τω σιμωνι πετρον 17 και ιακωβον τον του ζεβεδαιου και ιωαννην τον αδελφον του ιακωβου και επεθηκεν αυτοις {VAR1: ονομα } {VAR2: (ονοματα)} βοανηργες ο εστιν υιοι βροντης 18 και ανδρεαν και φιλιππον και βαρθολομαιον

και μαθθαιον και θωμαν και ιακωβον τον του αλφαιου και θαδδαιον και σιμωνα τον καναναιον

19 και ιουδαν ισκαριωθ ος και παρεδωκεν αυτον και ερχεται εις οικον 20 και συνερχεται παλιν [ο] οχλος ωστε μη δυνασθαι αυτους μηδε αρτον φαγειν 21 και ακουσαντες οι παρ αυτου εξηλθον κρατησαι αυτον ελεγον γαρ οτι εξεστη 22 και οι γραμματεις οι απο ιεροσολυμων καταβαντες ελεγον οτι βεελζεβουλ εχει και οτι εν τω αρχοντι των δαιμονιων εκβαλλει τα δαιμονια 23 και προσκαλεσαμενος αυτους εν παραβολαις ελεγεν αυτοις πως δυναται σατανας σαταναν εκβαλλειν 24 και εαν βασιλεια εφ εαυτην μερισθη ου δυναται σταθηναι η βασιλεια εκεινη 25 και εαν οικια εφ εαυτην μερισθη ου δυνησται η οικια εκεινη {VAR1: στηναι } {VAR2: σταθηναι } 26 και ει ο σατανας ανεστη εφ εαυτον και εμερισθη ου δυναται στηναι αλλα τελος εχει 27 αλλ ου δυναται ουδεις εις την οικιαν του ισχυρου εισελθων τα σκευη αυτου διαρπασαι εαν μη πρωτον τον ισχυρον δηση και τοτε την οικιαν αυτου διαρπασει 28 αμην λεγω υμιν οτι παντα αφεθησetai τοις νιοις των ανθρωπων τα αμαρτηματα και αι βλασφημιαι οσα εαν βλασφημησωσιν 29 ος δ αν βλασφημηση εις το πνευμα το αγιον ουκ εχει αφεσιν εις τον αιωνα αλλα ενοχος εστιν αιωνιου αμαρτηματος (αιδη g165, αιδη g166) 30 οτι ελεγον πνευμα ακαθαρτον εχει 31 και {VAR1: ερχονται } {VAR2: ερχεται } η μητηρ αυτου και οι αδελφoi αυτου και εξω στηκοντες απεστειλαν προς αυτον καλουντες αυτον 32 και εκαθητο περι αυτον οχλος και λεγουσιν αυτω ιδου η μητηρ σου και οι αδελφoi σου {VAR2: [και αι αδελφai σου] } εξω ζητουσιν σε 33 και αποκριθεις αυτοις λεγει τις εστιν η μητηρ μου και οι αδελφoi {VAR2: [μου] } 34 και περιβλεψαμενος τους περι αυτον κυκλω καθημενους λεγει ιδε η μητηρ μου και οι αδελφoi μου 35 ος {VAR2: [γαρ] } αν ποιηση το θελημα

του θεου ουτος αδελφος μου και αδελφη και μητηρ εστιν

4 και παλιν ηρξατο διδασκειν παρα την θαλασσαν και συναγεται προς αυτον οχλος πλειστος ωστε αυτον εις πλοιον εμβαντα καθησθαι εν τη θαλασση και πας ο οχλος προς την θαλασσαν επι της γης ησαν 2 και εδιδασκεν αυτους εν παραβολαις πολλα και ελεγεν αυτοις εν τη διδαχη αυτου 3 ακουντεται ιδου εξηλθειν ο σπειρων σπειραι 4 και εγενετο εν τω σπειρειν ο μεν επεσεν παρα την οδον και ηλθεν τα πετεινα και κατεφαγεν αυτο 5 και αλλο επεσεν επι το πετρωδες {VAR1: [και] } οπου ουκ ειχεν γην πολλην και ευθυς εξαντειλεν δια το μη εχειν βαθος γης 6 και οτε ανετειλεν ο ηλιος εκαυματισθη και δια το μη εχειν ριζαν εξηρανθη 7 και αλλο επεσεν εις τας ακανθας και ανεβησαν αι ακανθαι και συνεπνιξαν αυτο και καρπον ουκ εδωκεν 8 και αλλα επεσεν εις την γην την καλην και εδιδου καρπον αναβαινοντα και αυξανομενα και εφερεν {VAR1: εις } {VAR2: εν } τριακοντα και εν εξηκοντα και εν εκατον 9 και ελεγεν ος εχει ωτα ακουειν ακουετω 10 και οτε εγενετο κατα μονας ηρωτων αυτον οι περι αυτον συν τοις δωδεκα τας παραβολαις 11 και ελεγεν αυτοις υμιν το μυστηριον δεδοται της βασιλειας του θεου εκεινοις δε τοις εξω εν παραβολαις τα παντα γινεται 12 ινα βλεποντες βλεπωσιν και μη ιδωσιν και ακουοντες ακουωσιν και μη συνιωσιν μηποτε επιστρεψωσιν και αφεθη αυτοις 13 και λεγει αυτοις ουκ οιδατε την παραβολην ταυτην και πως πασας τας παραβολαις γνωσεσθε 14 ο σπειρων τον λογον σπειρει 15 ουτοι δε εισιν οι παρα την οδον οπου σπειρεται ο λογος και οταν ακουσωσιν ευθυς ερχεται ο σατανας και αιρει τον λογον τον εσπαρμενον εις αυτους 16 και ουτοι εισιν {VAR1: ομοιως } οι επι τα πετρωδη σπειρομενοι οι οταν ακουσωσιν τον λογον ευθυς μετα χαρας λαμβανουσιν αυτον 17 και ουκ

εχουσιν ριζαν εν εαυτοις αλλα προσκαιροι εισιν ειτα γενομενης θλιψεως η διωγμου δια τον λογον ευθυς σκανδαλιζονται 18 και αλλοι εισιν οι εις τας ακανθας σπειρομενοι ουτοι εισιν οι τον λογον ακουσαντες 19 και αι μεριμναι του αιωνος και η απατη του πλουτου και αι περι τα λοιπα επιθυμιαι εισπορευομεναι συμπνιγουσιν τον λογον και ακαρπος γινεται (αιδη g165) 20 και εκεινοι εισιν οι επι την γην την καλην σπαρεντες οιτινες ακουουσιν τον λογον και παραδεχονται και καρποφορουσιν εν τριακοντα και {VAR1: [εν] } {VAR2: εν } εξηκοντα και {VAR1: [εν] } {VAR2: εν } εκατον 21 και ελεγεν αυτοις {VAR1: οτι } μητι ερχεται ο λυχνος ινα υπο τον μοδιον τεθη η υπο την κλινην ουχ ινα επι την λυχνιαν τεθη 22 ου γαρ εστιν κρυπτον εαν μη ινα φανερωθη ουδε εγενετο αποκρυφον αλλ ινα ελθη εις φανερον 23 ει τις εχει ωτα ακουειν ακουετω 24 και ελεγεν αυτοις βλεπετε τι ακουετε εν ω μετρω μετρειτε μετρηθησεται υμιν και προστεθησεται υμιν 25 ος γαρ εχει δοθησεται αυτω και ος ουκ εχει και ο εχει αρθησεται απ αυτου 26 και ελεγεν ουτως εστιν η βασιλεια του θεου ως ανθρωπος βαλη τον σπορον επι της γης 27 και καθευδη και εγειρηται νυκτα και ημεραν και ο σπορος βλαστα και μηκυνηται ως ουκ οιδεν αυτος 28 αυτοματη η γη καρποφορει πρωτον χορτον {VAR1: ειτεν σταχυν ειτεν πληρη } {VAR2: ειτα σταχυν ειτα (πληρης) } σιτον εν τω σταχυι 29 οταν δε παραδοι ο καρπος ευθυς αποστελλει το δρεπανον οτι παρεστηκεν ο θερισμος 30 και ελεγεν πως ομοιωσωμεν την βασιλειαν του θεου η εν τινι αυτην παραβολη θωμεν 31 ως κοκκω σιναπεως ος οταν σπαρη επι της γης μικροτερον ον παντων των σπερματων των επι της γης 32 και οταν σπαρη αναβαινει και γινεται μειζον παντων των λαχανων και ποιει κλαδους μεγαλους ωστε δυνασθαι υπο την σκιαν αυτου τα πετεινα του ουρανου κατασκηνουν 33 και τοιαυταις παραβολαις πολλαις ελαλει αυτοις

τον λογον καθως ηδυναντο ακουειν 34 χωρις δε παραβολης ουκ ελαλει αυτοις κατ ιδιαν δε τοις ιδιοις μαθηταις επελυεν παντα 35 και λεγει αυτοις εν εκεινη τη ημερα οψιας γενομενης διελθωμεν εις το περαν 36 και αφεντες τον οχλον παραλαμβανουσιν αυτον ως ην εν τω πλοιω και αλλα πλοια ην μετ αυτου 37 και γινεται λαιλαψ μεγαλη ανεμου και τα κυματα επεβαλλεν εις το πλοιον ωστε ηδη γεμιζεσθαι το πλοιον 38 και αυτος ην εν τη πρυμνη επι το προσκεφαλαιον καθευδων και εγειρουσιν αυτον και λεγουσιν αυτω διδασκαλε ου μελει σοι οτι απολλυμεθα 39 και διεγερθεις επετιμησεν τω ανεμω και ειπεν τη θαλασση σιωπα πεφιμωσο και εκοπασεν ο ανεμος και εγενετο γαληνη μεγαλη 40 και ειπεν αυτοις τι δειλοι εστε ουπω εχετε πιστιν 41 και εφοβηθησαν φοβον μεγαν και ελεγον προς αλληλους τις αρα ουτος εστιν οτι και ο ανεμος και η θαλασσα υπακουει αυτω

5 και ηλθον εις το περαν της θαλασσης εις την χωραν των γερασηνων 2 και εξελθοντος αυτου εκ του πλοιου {VAR1: [ευθυς] } {VAR2: ευθυς} υπηντησεν αυτω εκ των μνημειων ανθρωπος εν πνευματι ακαθαρτω 3 ος την κατοικησιν ειχεν εν τοις μνημασιν και ουδε αλυσει ουκετι ουδεις εδυνατο αυτον δησαι 4 δια το αυτον πολλακις πεδαις και αλυσειν δεδεσθαι και διεσπασθαι υπ αυτου τας αλυσεις και τας πεδας συντετριφθαι και ουδεις ισχυν αυτον δαμασαι 5 και δια παντος νυκτος και ημερας εν τοις μνημασιν και εν τοις ορεσιν ην κραζων και κατακοπτων εαυτον λιθοις 6 και ιδων τον ιησουν απο μακροθεν εδραμεν και προσεκυνησεν {VAR1: αυτον } {VAR2: αυτω } 7 και κραζας φωνη μεγαλη λεγει τι εμοι και σοι ιησου υιε του θεου του υψιστου ορκιω σε τον θεον μη με βασανισης 8 ελεγεν γαρ αυτω εξελθε το πνευμα το ακαθαρτον εκ του ανθρωπου 9 και επηρωτα αυτον τι ονομα σοι και λεγει αυτω λεγιων ονομα μοι οτι πολλοι εσμεν 10 και

παρεκαλει αυτον πολλα ινα μη αυτα αποστειλη εξω της χωρας 11 ην δε εκει προς τω ορει αγελη χοιρων μεγαλη βοσκομενη 12 και παρεκαλεσαν αυτον λεγοντες πεμψον ημας εις τους χοιρους ινα εις αυτους εισελθωμεν 13 και επετρεψεν αυτοις και εξελθοντα τα πνευματα τα ακαθαρτα εισηλθον εις τους χοιρους και ωρμησεν η αγελη κατα του κρημνου εις την θαλασσαν ως δισχιλιοι και επνιγοντο εν τη θαλασση 14 και οι βοσκοντες αυτους εφυγον και απηγγειλαν εις την πολιν και εις τους αγρους και ηλθον ιδειν τι εστιν το γεγονος 15 και ερχονται προς τον ιησουν και θεωρουσιν τον δαιμονιζομενον καθημενον ιματισμενον και σωφρονουντα τον εσχηκοτα τον λεγιωνα και εφοβηθησαν 16 και διηγησαντο αυτοις οι ιδοντες πως εγενετο τω δαιμονιζομενω και περι των χοιρων 17 και ηρξαντο παρακαλειν αυτον απελθειν απο των οριων αυτων 18 και εμβαινοντος αυτου εις το πλοιον παρεκαλει αυτον ο δαιμονισθεις ινα μετ αυτον η 19 και ουκ αφηκεν αυτον αλλα λεγει αυτω υπαγε εις τον οικον σου προς τους σους και απαγγειλον αυτοις οσα ο κυριος σοι πεποιηκεν και ηλεησεν σε 20 και απηλθεν και ηρξατο κηρυσσειν εν τη δεκαπολει οσα εποιησεν αυτω ο ιησους και παντες εθαυμαζον 21 και διαπερασαντος του ιησου {VAR1: εν τω πλοιω } {VAR2: [εν τω πλοιω] } παλιν εις το περαν συνηχθη οχλος πολυς επ αυτον και ην παρα την θαλασσαν 22 και ερχεται εις των αρχισυναγωγων ονοματι ιαιρος και ιδων αυτον πιπτει προς τους ποδας αυτου 23 και παρακαλει αυτον πολλα λεγων οτι το θυγατριον μου εσχατως εχει ινα ελθων επιθης τας χειρας αυτη ινα σωθη και ζηση 24 και απηλθεν μετ αυτου και ηκολουθει αυτω οχλος πολυς και συνεθλιβον αυτον 25 και γυνη ουσα εν ρυσει αιματος δωδεκα ετη 26 και πολλα παθουσα υπο πολλων ιατρων και δαπανησασα τα παρ αυτης παντα και μηδεν αφεληθεισα αλλα μαλλον εις

το χειρον ελθουσα {VAR1: τα } περι του ιησου ελθουσα εν τω οχλω οπισθεν ηψατο του ιματιου αυτου 28 ελεγεν γαρ οτι εαν αψωμαι καν των ιματιων αυτου σωθησομαι 29 και ευθυς εξηρανθη η πηγη του αιματος αυτης και εγνω τω σωματι οτι ιαται απο της μαστιγος 30 και ευθυς ο ιησους επιγνους εν εαυτω την εξ αυτου δυναμιν εξελθουσαν επιστραφεις εν τω οχλω ελεγεν τις μου ηψατο των ιματιων 31 και ελεγον αυτω οι μαθηται αυτου βλεπεις τον οχλον συνθλιβοντα σε και λεγεις τις μου ηψατο 32 και περιεβλεπετο ιδειν την τουτο ποιησασαν 33 η δε γυνη φοβηθεισα και τρεμουσα ειδυια ο γεγονεν αυτη ηλθεν και προσεπεσεν αυτω και ειπεν αυτω πασαν την αληθειαν 34 ο δε ειπεν αυτη θυγατηρ η πιστις σου σεσωκεν σε υπαγε εις ειρηνην και ισθι υγιης απο της μαστιγος σου 35 ετι αυτου λαλουντος ερχονται απο του αρχισυναγωγου λεγοντες οτι η θυγατηρ σου απεθανεν τι ετι σκυλλεις τον διδασκαλον 36 ο δε ιησους παρακουσας τον λογον λαλουμενον λεγει τω αρχισυναγωγω μη φοβου μονον πιστευε 37 και ουκ αφηκεν ουδενα μετ αυτου συνακολουθησαι ει μη τον πετρον και ιακωβον και ιωαννην τον αδελφον ιακωβου 38 και ερχονται εις τον οικον του αρχισυναγωγου και θεωρει θορυβον και κλαιοντας και αλαλαζοντας πολλα 39 και εισελθων λεγει αυτοις τι θορυβεισθε και κλαιετε το παιδιον ουκ απεθανεν αλλα καθευδει 40 και κατεγελων αυτου αυτος δε εκβαλων παντας παραλαμβανει τον πατερα του παιδιου και την μητερα και τους μετ αυτου και εισπορευεται οπου ην το παιδιον 41 και κρατησας της χειρος του παιδιου λεγει αυτη ταλιθα κουμ ο εστιν μεθερμηνευομενον το κορασιον σοι λεγω εγειρε 42 και ευθυς ανεστη το κορασιον και περιεπατει ην γαρ ετων δωδεκα και εξεστησαν {VAR1: ευθυς } {VAR2: [ευθυς] } εκστασει μεγαλη 43 και

διεστειλατο αυτοις πολλα ινα μηδεις γνοι τουτο και ειπεν δοθηναι αυτη φαγειν

6 και εξηλθεν εκειθεν και ερχεται εις την πατριδα αυτου και ακολουθουσιν αυτω οι μαθηται αυτου **2** και γενομενου σαββατου ηρξατο διδασκειν εν τη συναγωγη και {VAR1: οι } πολλοι ακουοντες εξεπλησσοντο λεγοντες ποθεν τουτω ταυτα και τις η σοφια η δοθεισα τουτω και αι δυναμεις τοιαυται δια των χειρων αυτου γινομεναι **3** ουχ ουτος εστιν ο τεκτων ο νιος της μαριας και αδελφος ιακωβου και ιωσητος και ιουδα και σιμωνος και ουκ εισιν αι αδελφαι αυτου ωδε προς ημας και εσκανδαλιζοντο εν αυτω **4** και ελεγεν αυτοις ο ιησους οτι ουκ εστιν προφητης ατιμος ει μη εν τη πατριδι αυτου και εν τοις συγγενευσιν αυτου και εν τη οικια αυτου **5** και ουκ εδυνατο εκει ποιησαι ουδεμιαν δυναμιν ει μη ολιγοις αρρωστοις επιθεις τας χειρας εθεραπευσεν **6** και {VAR1: εθαυμασεν } {VAR2: εθαυμαζεν } δια την απιστιαν αυτων και περιηγεν τας κωμας κυκλω διδασκων **7** και προσκαλειται τους δωδεκα και ηρξατο αυτους αποστελλειν δυο δυο και εδιδου αυτοις εξουσιαν των πνευματων των ακαθαρτων **8** και παρηγγειλεν αυτοις ινα μηδεν αιρωσιν εις οδον ει μη ραβδον μονον μη αρτον μη πηραν μη εις την ζωνην χαλκον **9** αλλα υποδεδεμενους σανδαλια και μη {VAR1: ενδυσασθαι } {VAR2: ενδυσησθε } δυο χιτωνας **10** και ελεγεν αυτοις οπου εαν εισελθητε εις οικιαν εκει μενετε εως αν εξελθητε εκειθεν **11** και ος αν τοπος μη δεξηται υμας μηδε ακουσωσιν υμων εκπορευομενοι εκειθεν εκτιναξατε τον χουν τον υποκατω των ποδων υμων εις μαρτυριον αυτοις **12** και εξελθοντες εκηρυξαν ινα μετανωσιν **13** και δαιμονια πολλα εξεβαλλον και ηλειφον ελαιω πολλους αρρωστους και εθεραπευον **14** και ηκουσεν ο βασιλευς ηρωδης φανερον γαρ εγενετο το ονομα αυτου και ελεγον οτι ιωαννης ο βαπτιζων εγηγερται εκ νεκρων και δια τουτο

ενεργουσιν αι δυναμεις εν αυτω **15** αλλοι δε ελεγον οτι ηλιας εστιν αλλοι δε ελεγον οτι προφητης ως εις των προφητων **16** ακουσας δε ο ηρωδης ελεγεν ον εγω απεκεφαλισα ιωαννην ουτος ηγερθη **17** αυτος γαρ ο ηρωδης αποστειλας εκρατησεν τον ιωαννην και εδησεν αυτον εν φυλακη δια ηρωδιαδα την γυναικα φιλιππου του αδελφου αυτου οτι αυτην εγαμησεν **18** ελεγεν γαρ ο ιωαννης τω ηρωδη οτι ουκ εξεστιν σοι εχειν την γυναικα του αδελφου σου **19** η δε ηρωδιας ενειχεν αυτω και ηθελεν αυτον αποκτειναι και ουκ ηδυνατο **20** ο γαρ ηρωδης εφοβειτο τον ιωαννην ειδως αυτον ανδρα δικαιον και αγιον και συνετηρει αυτον και ακουσας αυτου πολλα ηπορει και ηδεως αυτου ηκουεν **21** και γενομενης ημερας ευκαιρου οτε ηρωδης τοις γενεσιοις αυτου δειπνον εποιησεν τοις μεγιστασιν αυτου και τοις χιλιαρχοις και τοις πρωτοις της γαλιλαιας **22** και εισελθουσης της θυγατρος αυτου ηρωδιαδος και ορχησαμενης ηρεσεν τω ηρωδη και τοις συνανακειμενοις {VAR1: ο δε βασιλευς ειπεν } {VAR2: ειπεν ο βασιλευς } τω κορασιω αιτησον με ο εαν θελης και δωσω σοι **23** και ωμοσεν αυτη {VAR2: [πολλα] } ο τι εαν με αιτησης δωσω σοι εως ημισους της βασιλειας μου **24** και εξελθουσα ειπεν τη μητρι αυτης τι αιτησωμαι η δε ειπεν την κεφαλην ιωαννου του βαπτιζοντος **25** και εισελθουσα ευθυς μετα σπουδης προς τον βασιλεα ητησατο λεγουσα θελω ινα εξαυτης δως μοι επι πινакι την κεφαλην ιωαννου του βαπτιστου **26** και περιλυπος γενομενος ο βασιλευς δια τους ορκους και τους ανακειμενους ουκ ηθελησεν αθετησαι αυτην **27** και ευθυς αποστειλας ο βασιλευς σπεκουλατορα επεταξεν ενεγκαι την κεφαλην αυτου **28** και απελθων απεκεφαλισεν αυτον εν τη φυλακη και ηνεγκεν την κεφαλην αυτου επι πινακι και εδωκεν αυτην τω κορασιω και το κορασιον εδωκεν αυτην τη μητρι αυτης **29** και ακουσαντες οι μαθηται αυτου ηλθον

και ηραν το πτωμα αυτου και εθηκαν αυτο εν μνημειω 30 και συναγονται οι αποστολοι προς τον ιησον και απηγγειλαν αυτω παντα οσα εποιησαν και οσα εδιδαξαν 31 και λεγει αυτοις δευτε υμεις αυτοι κατ ιδιαν εις ερημον τοπον και αναπαυσασθε ολιγον ησαν γαρ οι ερχομενοι και οι υπαγοντες πολλοι και ουδε φαγειν ευκαιρουν 32 και απηλθον εν τω πλοιω εις ερημον τοπον κατ ιδιαν 33 και ειδον αυτους υπαγοντας και {VAR1: εγνωσαν } {VAR2: επεγνωσαν } πολλοι και πεζη απο πασων των πολεων συνεδραμον εκει και προηλθον αυτους 34 και εξελθων ειδεν πολυν οχλον και εσπλαγχνισθη επ αυτους οτι ησαν ως προβατα μη εχοντα ποιμενα και ηρξατο διδασκειν αυτους πολλα 35 και ηδη ωρας πολλης γενομενης προσελθοντες αυτω οι μαθηται αυτου ελεγον οτι ερημος εστιν ο τοπος και ηδη ωρα πολλη 36 απολυσον αυτους ινα απελθοντες εις τους κυκλω αγρους και κωμας αγορασωσιν εαυτοις τι φαγωσιν 37 ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις δοτε αυτοις υμεις φαγειν και λεγουσιν αυτω απελθοντες αγορασωμεν δηναριων διακοσιων αρτους και δωσομεν αυτοις φαγειν 38 ο δε λεγει αυτοις ποσους {VAR1: εχετε αρτους } {VAR2: αρτους εχετε } υπαγετε ιδετε και γνοντες λεγουσιν πεντε και δυο ιχθυας 39 και επεταξεν αυτοις {VAR1: ανακλιθηναι } {VAR2: ανακλιναι } παντας συμποσια συμποσια επι τω χλωρω χορτω 40 και ανεπεσαν πρασιαι πρασιαι κατα εκατον και κατα πεντηκοντα 41 και λαβων τους πεντε αρτους και τους δυο ιχθυας αναβλεψας εις τον ουρανον ευλογησεν και κατεκλασεν τους αρτους και εδιδου τοις μαθηταις {VAR2: [αυτου] } ινα παρατιθωσιν αυτοις και τους δυο ιχθυας εμερισεν πασιν 42 και εφαγον παντες και εχορτασθησαν 43 και ηραν κλασματα δωδεκα κοφινων πληρωματα και απο των ιχθυων 44 και ησαν οι φαγοντες {VAR1: τους αρτους } {VAR2: [τους αρτους] } πεντακισχιλιοι ανδρες 45 και

ευθυς ηναγκασεν τους μαθητας αυτου εμβηναι εις το πλοιον και προαγειν εις το περαν προς βηθσαιδαν εως αυτος απολυει τον οχλον 46 και αποταξαμενος αυτοις απηλθεν εις το ορος προσευξασθαι 47 και οφιας γενομενης ην το πλοιον εν μεσω της θαλασσης και αυτος μονος επι της γης 48 και ιδων αυτους βασανιζομενους εν τω ελαυνειν ην γαρ ο ανεμος εναντιος αυτοις περι τεταρτην φυλακην της νυκτος ερχεται προς αυτους περιπατων επι της θαλασσης και ηθελεν παρελθειν αυτους 49 οι δε ιδοντες αυτον επι της θαλασσης περιπατουντα εδοξαν οτι φαντασμα εστιν και ανεκραξαν 50 παντες γαρ αυτον ειδον και εταραχθησαν ο δε ευθυς ελαλησεν μετ αυτων και λεγει αυτοις θαρσειτε εγω ειμι μη φοβεισθε 51 και ανεβη προς αυτους εις το πλοιον και εκοπασεν ο ανεμος και λιαν {VAR2: [εκ περισσου] } εν εαυτοις εξισταντο 52 ου γαρ συνηκαν επι τοις αρτοις αλλ ην αυτων η καρδια πεπωρωμενη 53 και διαπερασαντες επι την γην ηλθον εις γεννησαρετ και προσωριμισθησαν 54 και εξελθοντων αυτων εκ του πλοιου ευθυς επιγνοντες αυτον 55 περιεδραμον ολην την χωραν εκεινην και ηρξαντο επι τοις κραβαττοις τους κακως εχοντας περιφερειν οπου ηκουον οτι εστιν 56 και οπου αν εισεπορευετο εις κωμας η εις πολεις η εις αγρους εν ταις αγοραις ετιθεσαν τους ασθενουντας και παρεκαλουν αυτον ινα καν του κρασπεδου του ιματιου αυτου αψωνται και οσοι αν ηψαντο αυτου εσωζοντο

7 και συναγονται προς αυτον οι φαρισαιοι και τινες των γραμματεων ελθοντες απο ιεροσολυμων 2 και ιδοντες τινας των μαθητων αυτου οτι κοιναις χερσιν τουτ εστιν ανιπτοις εσθιουσιν τους αρτους 3 οι γαρ φαρισαιοι και παντες οι ιουδαιοι εαν μη πυγμη νιψωνται τας χειρας ουκ εσθιουσιν κρατουντες την παραδοσιν των πρεσβυτερων 4 και απ αγορας εαν μη {VAR1: βαντισωνται } {VAR2: βαπτισωνται } ουκ

εσθιουσιν και αλλα πολλα εστιν α παρελαβον κρατειν βαπτισμους ποτηριων και ξεστων και χαλκιων {VAR2: [και κλινων] } 5 και επερωτωσιν αυτον οι φαρισαιοι και οι γραμματεις δια τι ου περιπατουσιν οι μαθηται σου κατα την παραδοσιν των πρεσβυτερων αλλα κοιναις χερσιν εσθιουσιν τον αρτον 6 ο δε ειπεν αυτοις καλως επροφητευσεν ησαιας περι υμων των υποκριτων ως γεγραπται {VAR1: οτι } {VAR2: [οτι] } ουτος ο λαος τοις χειλεσιν με τιμα η δε καρδια αυτων πορρω απεχει απ εμου 7 ματην δε σεβονται με διδασκοντες διδασκαλιας ενταλματα ανθρωπων 8 αφεντες την εντολην του θεου κρατειτε την παραδοσιν των ανθρωπων 9 και ελεγεν αυτοις καλως αθετειτε την εντολην του θεου ινα την παραδοσιν υμων {VAR1: τηρησητε } {VAR2: στησητε } 10 μωσης γαρ ειπεν τιμα τον πατερα σου και την μητερα σου και ο κακολογων πατερα η μητερα θανατω τελευτατω 11 υμεις δε λεγετε εαν ειπη ανθρωπος τω πατρι η τη μητρι κορβαν ο εστιν δωρον ο εαν εξ εμου ωφεληθης 12 ουκετι αφιετε αυτον ουδεν ποιησαι τω πατρι η τη μητρι 13 ακυρουντες τον λογον του θεου τη παραδοσει υμων η παρεδωκατε και παρομοια τοιαυτα πολλα ποιειτε 14 και προσκαλεσαμενος παλιν τον οχλον ελεγεν αυτοις ακουσατε μου παντες και συνετε 15 ουδεν εστιν εξωθεν του ανθρωπου εισπορευομενον εις αυτον ο δυναται κοινωσαι αυτον αλλα τα εκ του ανθρωπου εκπορευομενα εστιν τα κοινουντα τον ανθρωπον 17 και οτε εισηλθεν εις οικον απο του οχλου επηρωτων αυτον οι μαθηται αυτου την παραβολην 18 και λεγει αυτοις ουτως και υμεις ασυνετοι εστε ου νοειτε οτι παν το εξωθεν εισπορευομενον εις τον ανθρωπον ου δυναται αυτον κοινωσαι 19 οτι ουκ εισπορευεται αυτου εις την καρδιαν αλλ εις την κοιλιαν και εις τον αφεδρωνα εκπορευεται καθαριζων παντα τα βρωματα 20 ελεγεν δε οτι το εκ του ανθρωπου εκπορευομενον εκεινο

κοινοι τον ανθρωπον 21 εσωθεν γαρ εκ της καρδιας των ανθρωπων οι διαλογισμοι οι κακοι εκπορευονται πορνειαι κλοπαι φονοι 22 μοιχειαι πλεονεξιαι πονηραι δολος ασελγεια οφθαλμος πονηρος βλασφημια υπερηφανια αφροσυνη 23 παντα ταυτα τα πονηρα εσωθεν εκπορευεται και κοινοι τον ανθρωπον 24 εκειθεν δε αναστας απηλθειν εις τα ορια τυρου {VAR1: [και σιδωνος] } και εισελθων εις οικιαν ουδενα ηθελεν γνωναι και ουκ {VAR1: ηδυνασθη } {VAR2: ηδυνηθη } λαθειν 25 αλλ ευθυς ακουσασα γυνη περι αυτου ης ειχεν το θυγατριον αυτης πνευμα ακαθαρτον ελθουσα προσεπεσεν προς τους ποδας αυτου 26 η δε γυνη ην ελληνις συροφοινικισσα τω γενει και ηρωτα αυτον ινα το δαιμονιον εκβαλη εκ της θυγατρος αυτης 27 και ελεγεν αυτη αφες πρωτον χορτασθηναι τα τεκνα ου γαρ εστιν καλον λαβειν τον αρτον των τεκνων και τοις κυναριοις βαλειν 28 η δε απεκριθη και λεγει αυτω {VAR1: ναι } κυριε και τα κυναρια υποκατω της τραπεζης εσθιουσιν απο των ψιχιων των παιδιων 29 και ειπεν αυτη δια τουτον τον λογον υπαγε εξεληλυθεν εκ της θυγατρος σου το δαιμονιον 30 και απελθουσα εις τον οικον αυτης ευρεν το παιδιον βεβλημενον επι την κλινην και το δαιμονιον εξεληλυθος 31 και παλιν εξελθων εκ των οριων τυρου ηλθεν δια σιδωνος εις την θαλασσαν της γαλιλαιας ανα μεσον των οριων δεκαπολεως 32 και φερουσιν αυτω κωφον και μογιλαλον και παρακαλουσιν αυτον ινα επιθη αυτω την χειρα 33 και απολαβομενος αυτον απο του οχλου κατ ιδιαν εβαλεν τους δακτυλους αυτου εις τα ωτα αυτου και πτυσας ηψατο της γλωσσης αυτου 34 και αναβλεψας εις τον ουρανον εστεναξεν και λεγει αυτω εφφαθα ο εστιν διανοιχθητι 35 και {VAR2: [ευθεως] } ηνοιγησαν αυτου αι ακοαι και ελυθη ο δεσμος της γλωσσης αυτου και ελαλει ορθως 36 και διεστειλατο αυτοις ινα μηδενι λεγωσιν οσον δε αυτοις διεστελλετο

αυτοι μαλλον περισσοτερον εκηρυσσον 37 και υπερπερισσως εξεπλησσοντο λεγοντες καλως παντα πεποιηκεν και τους κωφους ποιει ακουειν και {VAR2: [τους] } αλαλους λαλειν

8 εν εκειναις ταις ημεραις παλιν πολλου οχλου οντος και μη εχοντων τι φαγωσιν προσκαλεσαμενος τους μαθητας λεγει αυτοις 2 σπλαγχνιζομαι επι τον οχλον οτι ηδη ημεραι τρεις προσμενουσιν μοι και ουκ εχουσιν τι φαγωσιν 3 και εαν απολυσω αυτους νηστεις εις οικον αυτων εκλυθησονται εν τη οδω και τινες αυτων απο μακροθεν {VAR1: εισιν } {VAR2: ηκασιν } 4 και απεκριθησαν αυτω οι μαθηται αυτου οτι ποθεν τουτους δυνησεται τις ωδε χορτασαι αρτων επ ερημιας 5 και ηρωτα αυτους ποσους εχετε αρτους οι δε ειπαν επτα 6 και παραγγελλει τω οχλω αναπεσειν επι της γης και λαβων τους επτα αρτους ευχαριστησας εκλασεν και εδιδουν τοις μαθηταις αυτου ινα παρατιθωσιν και παρεθηκαν τω οχλω 7 και ειχον ιχθυδια ολιγα και ευλογησας αυτα ειπεν και ταυτα παρατιθεναι 8 και εφαγον και εχορτασθησαν και ηραν περισσευματα κλασματων επτα σπυριδας 9 ησαν δε ως τετρακισχιλιοι και απελυσεν αυτους 10 και ευθυς εμβας εις το πλοιον μετα των μαθητων αυτου ηλθεν εις τα μερη δαλμανουθα 11 και εξηλθον οι φαρισαιοι και ηρξαντο συζητειν αυτω ζητουντες παρ αυτου σημειον απο του ουρανου πειραζοντες αυτον 12 και αναστεναζας τω πνευματι αυτου λεγει τι η γενεα αυτη ζητει σημειον αμην λεγω {VAR2: υμιν } ει δοθησεται τη γενεα ταυτη σημειον 13 και αφεις αυτους παλιν εμβας απηλθεν εις το περαν 14 και επελαθοντο λαβειν αρτους και ει μη ενα αρτον ουκ ειχον μεθ εαυτων εν τω πλοιω 15 και διεστελλετο αυτοις λεγων ορατε βλεπετε απο της ζυμης των φαρισαιων και της ζυμης ηρωδου 16 και διελογιζοντο προς αλληλους οτι αρτους ουκ εχουσιν 17 και γνους λεγει αυτοις τι διαλογιζεσθε

οτι αρτους ουκ εχετε ουπω νοειτε ουδε συνιετε πεπωρωμενην εχετε την καρδιαν υμων 18 οφθαλμους εχοντες ου βλεπετε και ωτα εχοντες ουκ ακουετε και ου μνημονευετε 19 οτε τους πεντε αρτους εκλασα εις τους πεντακισχιλιους ποσους κοφινους κλασματων πληρεις ηρατε λεγουσιν αυτω δωδεκα 20 οτε τους επτα εις τους τετρακισχιλιους ποσων σπυριδων πληρωματα κλασματων ηρατε και λεγουσιν {VAR1: αυτω } {VAR2: [αυτω] } επτα 21 και ελεγεν αυτοις ουπω συνιετε 22 και ερχονται εις βιθσαιδαν και φερουσιν αυτω τυφλον και παρακαλουσιν αυτον ινα αυτου αψηται 23 και επιλαβομενος της χειρος του τυφλου εξηνεγκεν αυτον εξω της κωμης και πτυσας εις τα ομματα αυτου επιθεις τας χειρας αυτω επηρωτα αυτον ει τι βλεπεις 24 και αναβλεψας ελεγεν βλεπω τους ανθρωπους οτι ως δενδρα ορω περιπατουντας 25 ειτα παλιν {VAR1: εθηκεν } {VAR2: επεθηκεν } τας χειρας επι τους οφθαλμους αυτου και διεβλεψεν και απεκατεστη και ενεβλεπεν τηλαυγως απαντα 26 και απεστειλεν αυτον εις οικον αυτου λεγων μηδε εις την κωμην εισελθης 27 και εξηλθεν ο ιησους και οι μαθηται αυτου εις τας κωμας καισαρειας της φιλιππου και εν τη οδω επηρωτα τους μαθητας αυτου λεγων αυτοις τινα με λεγουσιν οι ανθρωποι ειναι 28 οι δε ειπαν αυτω λεγοντες {VAR1: οτι } {VAR2: [οτι] } ιωαννην τον βαπτιστην και αλλοι ηλιαν αλλοι δε οτι εις των προφητων 29 και αυτος επηρωτα αυτους υμεις δε τινα με λεγετε ειναι αποκριθεις ο πετρος λεγει αυτω συ ει ο χριστος 30 και επετιμησεν αυτοις ινα μηδενι λεγωσιν περι αυτου 31 και ηρξατο διδασκειν αυτους οτι δει τον υιον του ανθρωπου πολλα παθειν και αποδοκιμασθηναι υπο των πρεσβυτερων και των αρχιερεων και των γραμματεων και αποκτανθηναι και μετα τρεις ημερας αναστηναι 32 και παρρησια τον λογον ελαλει και προσλαβομενος ο πετρος αυτον

ηρξατο επιτιμαν αυτω **33** ο δε επιστραφεις και ιδων τους μαθητας αυτου επετιμησεν πετρω και λεγει υπαγει οπισω μου σατανα οτι ου φρονεις τα του θεου αλλα τα των ανθρωπων **34** και προσκαλεσαμενος τον οχλον συν τοις μαθηταις αυτου ειπεν αυτοις ει τις θελει οπισω μου {VAR1: ελθειν } {VAR2: ακολουθειν } απαρνησασθω εαυτον και αρατω τον σταυρον αυτου και ακολουθειτω μοι **35** ος γαρ εαν θελη την {VAR1: εαυτου ψυχην } {VAR2: ψυχην αυτου } σωσαι απολεσει αυτην ος δ αν απολεσει την ψυχην αυτου ενεκεν {VAR1: [εμου και] } {VAR2: εμου και } του ευαγγελιου σωσει αυτην **36** τι γαρ ωφελει ανθρωπον κερδησαι τον κοσμον ολον και ζημιωθηναι την ψυχην αυτου **37** τι γαρ δοι ανθρωπος ανταλλαγμα της ψυχης αυτου **38** ος γαρ εαν επαισχυνθη με και τους εμους λογους εν τη γενεα ταυτη τη μοιχαλιδι και αμαρτωλω και ο υιος του ανθρωπου επαισχυνθησεται αυτον οταν ελθη εν τη δοξη του πατρος αυτου μετα των αγγελων των αγιων

9 και ελεγεν αυτοις αμην λεγω υμιν οτι εισιν τινες ωδε των εστηκοτων οιτινες ου μη γευσωνται θανατου εως αν ιδωσιν την βασιλειαν του θεου εληλυθιαν εν δυναμει **2** και μετα ημερας εξ παραλαμβανει ο ιησους τον πετρον και τον ιακωβον και {VAR2: τον } ιωαννην και αναφερει αυτους εις ορος υψηλον κατ ιδιαν μονους και μετεμορφωθη εμπροσθεν αυτων **3** και τα ιματια αυτου εγενετο στιλβοντα λευκα λιαν οια γναφευς επι της γης ου δυναται ουτως λευκαναι **4** και ωφθη αυτοις ηλιας συν μωσει και ησαν συλλαλουντες τω ιησου **5** και αποκριθεις ο πετρος λεγει τω ιησου ραββι καλον εστιν ημας ωδε ειναι και ποιησωμεν τρεις σκηνας σοι μιαν και μωσει μιαν και ηλια μιαν **6** ου γαρ ηδει τι αποκριθη εκφοβοι γαρ εγενοντο **7** και εγενετο νεφελη επισκιαζουσα αυτοις και εγενετο φωνη εκ της νεφελης ουτος εστιν ο υιος μου ο αγαπητος

ακουετε αυτου **8** και εξαπινα περιβλεψαμενοι ουκετι ουδενα ειδον {VAR1: μεθ εαυτων ει μη τον ιησουν μονον } {VAR2: αλλα τον ιησουν μονον μεθ εαυτων } **9** και καταβαινοντων αυτων εκ του ορους διεστειλατο αυτοις ινα μηδενι α ειδον διηγησωνται ει μη οταν ο υιος του ανθρωπου εκ νεκρων αναστη **10** και τον λογον εκρατησαν προς εαυτους συζητουντες τι εστιν το εκ νεκρων αναστηναι **11** και επηρωτων αυτον λεγοντες οτι λεγουσιν οι γραμματεις οτι ηλιαν δει ελθειν πρωτον **12** ο δε εφη αυτοις ηλιας μεν ελθων πρωτον αποκαθιστανει παντα και πως γεγραπται επι τον υιον του ανθρωπου ινα πολλα παθη και εξουδενηθη **13** αλλα λεγω υμιν οτι και ηλιας εληλυθεν και εποιησαν αυτω οσα ηθελον καθως γεγραπται επι αυτον **14** και ελθοντες προς τους μαθητας ειδον οχλον πολυν περι αυτους και γραμματεις συζητουντας προς αυτους **15** και ευθυς πας ο οχλος ιδοντες αυτον εξεθαμβηθησαν και προστρεχοντες ησπαζοντο αυτον **16** και επηρωτησεν αυτους τι συζητειτε προς αυτους **17** και απεκριθη αυτω εις εκ του οχλου διδασκαλε ηνεγκα τον υιον μου προς σε εχοντα πνευμα αλαλον **18** και οπου εαν αυτον καταλαβη ρησσει αυτον και αφριζει και τριζει τους οδοντας και ξηραινεται και ειπα τοις μαθηταις σου ινα αυτο εκβαλωσιν και ουκ ισχυσαν **19** ο δε αποκριθεις αυτοις λεγει ω γενεα απιστος εως ποτε προς υμας εσομαι εως ποτε ανεξομαι υμων φερετε αυτον προς με **20** και ηνεγκαν αυτον προς αυτον και ιδων αυτον το πνευμα ευθυς συνεσπαραξεν αυτον και πεσων επι της γης εκυλιετο αφριζων **21** και επηρωτησεν τον πατερα αυτου ποσος χρονος εστιν ως τουτο γεγονεν αυτω ο δε ειπεν εκ παιδιοθεν **22** και πολλακις και εις πυρ αυτον εβαλεν και εις ουδατα ινα απολεση αυτον αλλ ει τι δυνη βοηθησον ημιν σπλαγχνισθεις εφ ημας **23** ο δε ιησους ειπεν αυτω το ει δυνη παντα δυνατα τω πιστευοντι **24** ευθυς κραξας ο

πατηρ του παιδιού ελεγεν πιστευω βοηθει μου τη απιστια 25 ιδων δε ο ιησους οτι επισυντρεχει οχλος επετιμησεν τω πνευματι τω ακαθαρτω λεγων αυτω το αλαλον και κωφον πνευμα εγω επιτασω σοι εξελθε εξ αυτου και μηκετι εισελθης εις αυτον 26 και κραξας και πολλα σπαραξας εξηλθεν και εγενετο ωσει νεκρος ωστε τους πολλους λεγιν οτι απεθανεν 27 ο δε ιησους κρατησας της χειρος αυτου ηγειρεν αυτον και ανεστη 28 και εισελθοντος αυτου εις οικον οι μαθηται αυτου κατ ιδιαν επηρωτων αυτον οτι ημεις ουκ ηδυνηθημεν εκβαλειν αυτο 29 και ειπεν αυτοις τουτο το γενος εν ουδενι δυναται εξελθειν ει μη εν προσευχη 30 κακειθεν εξελθοντες {VAR1: επορευοντο } {VAR2: παρεπορευοντο } δια της γαλιλαιας και ουκ ηθελεν ινα τις γνοι 31 εδιδασκεν γαρ τους μαθητας αυτου και ελεγεν {VAR1: [αυτοις] } {VAR2: αυτοις } οτι ο υιος του ανθρωπου παραδιδοται εις χειρας ανθρωπων και αποκτενουσιν αυτον και αποκτανθεις μετα τρεις ημερας αναστησεται 32 οι δε ηγνουσυν το ρημα και εφοβουντο αυτον επερωτησαι 33 και ηλθον εις καφαρναουμ και εν τη οικια γενομενος επηρωτα αυτους τι εν τη οδω διελογιζεσθε 34 οι δε εσιωπων προς αλληλους γαρ διελεχθησαν εν τη οδω τις μειζων 35 και καθισας εφωνησεν τους δωδεκα και λεγει αυτοις ει τις θελει πρωτος ειναι εσται παντων εσχατος και παντων διακονος 36 και λαβων παιδιον εστησεν αυτο εν μεσω αυτων και εναγκαλισαμενος αυτο ειπεν αυτοις 37 ος αν {VAR1: [εν] } {VAR2: εν } των τοιουτων παιδιων δεξηται επι τω ονοματι μου εμε δεχεται και ος αν εμε δεχηται ουκ εμε δεχεται αλλα τον αποστειλαντα με 38 εφη αυτω ο ιωαννης διδασκαλε ειδομεν τινα εν τω ονοματι σου εκβαλλοντα δαιμονια και εκωλυομεν αυτον οτι ουκ ηκολουθει ημιν 39 ο δε ιησους ειπεν μη κωλυετε αυτον ουδεις γαρ εστιν ος ποιησει δυναμιν επι τω ονοματι μου και δυνησεται

ταχυ κακολογησαι με 40 ος γαρ ουκ εστιν καθ ημων υπερ ημων εστιν 41 ος γαρ αν ποτιση υμας ποτηριον υδατος εν ονοματι οτι χριστου εστε αμην λεγω υμιν οτι ου μη απολεση τον μισθον αυτου 42 και ος αν σκανδαλιση ενα των μικρων τουτων των πιστευοντων {VAR2: [εις εμε] } καλον εστιν αυτω μαλλον ει περικειται μυλος ονικος περι τον τραχηλον αυτου και βεβληται εις την θαλασσαν 43 και εαν {VAR1: σκανδαλιση } {VAR2: σκανδαλιζη } σε η χειρ σου αποκοψον αυτην καλον εστιν σε κυλλον εισελθειν εις την ζωην η τας δυο χειρας εχοντα απελθειν εις την γεενναν εις το πυρ το ασβεστον (Geenna g1067) 45 και εαν ο πους σου σκανδαλιζη σε αποκοψον αυτον καλον εστιν σε εισελθειν εις την ζωην χωλον η τους δυο ποδας εχοντα βληθηναι εις την γεενναν (Geenna g1067) 47 και εαν ο οφθαλμος σου σκανδαλιζη σε εκβαλε αυτον καλον σε εστιν μονοφθαλμον εισελθειν εις την βασιλειαν του θεου η δυο οφθαλμους εχοντα βληθηναι εις {VAR2: την } γεενναν (Geenna g1067) 48 οπου ο σκωληξ αυτων ου τελευτα και το πυρ ου σιεννυται 49 πας γαρ πυρι αλισθησεται 50 καλον το αλας εαν δε το αλας αναλον γενηται εν τινι αυτο αρτυσετε εχετε εν εαυτοις αλα και ειρηνευετε εν αλληλοις

10 και εκειθεν αναστας ερχεται εις τα ορια της ιουδαιας {VAR1: και } {VAR2: [και] } περαν του ιορδανου και συμπορευονται παλιν οχλοι προς αυτον και ως ειωθει παλιν εδιδασκεν αυτους 2 και {VAR1: [προσελθοντες φαρισαιοι] } {VAR2: προσελθοντες φαρισαιοι } επηρωτων αυτον ει εξεστιν ανδρι γυναικα απολυσαι πειραζοντες αυτον 3 ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις τι υμιν ενετειλατο μωυσης 4 οι δε ειπαν επετρεψεν μωυσης βιβλιον αποστασιου γραψαι και απολυσαι 5 ο δε ιησους ειπεν αυτοις προς την σκληροκαρδιαν υμων εγραψεν υμιν την εντολην ταυτην 6 απο δε αρχης κτισεως αρσεν

και θήλυ εποιησεν {VAR1: [αυτους] } {VAR2: αυτους} 7 ενεκεν τουτου καταλειψει ανθρωπος τον πατερα αυτου και την μητερα {VAR2: [και προσκολληθησεται προς την γυναικα αυτου] } 8 και εσονται οι δυο εις σαρκα μιαν ωστε ουκετι εισιν δυο αλλα μια σαρξ 9 ο ουν ο θεος συνεζευξεν ανθρωπος μη χωριζετω 10 και εις την οικιαν παλιν οι μαθηται περι τουτου επηρωτων αυτον 11 και λεγει αυτοις ος αν απολυση την γυναικα αυτου και γαμηση αλλιην μοιχαται επ αυτην 12 και εαν αυτη απολυσασα τον ανδρα αυτης γαμηση αλλον μοιχαται 13 και προσεφερον αυτω παιδια ινα αυτων αφηται οι δε μαθηται επετιμησαν αυτοις 14 ιδων δε ο ιησους ηγανακτησεν και ειπεν αυτοις αφετε τα παιδια ερχεσθαι προς με μη κωλυετε αυτα των γαρ τοιουτων εστιν η βασιλεια του θεου 15 αμην λεγω υμιν ος αν μη δεξηται την βασιλειαν του θεου ως παιδιον ου μη εισελθη εις αυτην 16 και εναγκαλισαμενος αυτα κατευλογει τιθεις τας χειρας επ αυτα 17 και εκπορευομενον αυτου εις οδον προσδραμων εις και γονυπετησας αυτον επηρωτα αυτον διδασκαλε αγαθε τι ποιησω ινα ζωην αιωνιον κληρονομησω (αιδονιος g166) 18 ο δε ιησους ειπεν αυτω τι με λεγεις αγαθον ουδεις αγαθος ει μη εις ο θεος 19 τας εντολας οιδας μη φονευσης μη μοιχευσης μη κλεψης μη ψευδομαρτυρησης μη αποστερησης τιμα τον πατερα σου και την μητερα 20 ο δε εφη αυτω διδασκαλε ταυτα παντα εφυλαξαμην εκ νεοτητος μου 21 ο δε ιησους εμβλεψας αυτω ηγαπησεν αυτον και ειπεν αυτω εν σε υστερει υπαγε οσα εχεις πωλησον και δος [τοις] πτωχοις και εξεις θησαυρον εν ουρανω και δευρο ακολουθει μοι 22 ο δε στυγνασας επι τω λογω απηλθεν λυπουμενος ην γαρ εχων κτηματα πολλα 23 και περιβλεψαμενος ο ιησους λεγει τοις μαθηταις αυτου πως δυσκολως οι τα χρηματα εχοντες εις την βασιλειαν του θεου εισελευσονται 24 οι δε

μαθηται εθαμβουντο επι τοις λογοις αυτου ο δε ιησους παλιν αποκριθεις λεγει αυτοις τεκνα πως δυσκολον εστιν εις την βασιλειαν του θεου εισελθειν 25 ευκοπωτερον εστιν καμηλον δια {VAR1: τρυμαλιας } {VAR2: [της] τρυμαλιας [της] } ραφιδος διελθειν η πλουσιον εις την βασιλειαν του θεου εισελθειν 26 οι δε περισσως εξεπλησσοντο λεγοντες προς {VAR1: αυτον } {VAR2: εαυτους } και τις δυναται σωθηναι 27 εμβλεψας αυτοις ο ιησους λεγει παρα ανθρωποις αδυνατον αλλ ου παρα θεω παντα γαρ δυνατα παρα {VAR1: [τω] } {VAR2: τω } θεω 28 ηρξατο λεγειν ο πετρος αυτω ιδου ημεις αφηκαμεν παντα και ηκολουθηκαμεν σοι 29 εφη ο ιησους αμην λεγω υμιν ουδεις εστιν ος αφηκεν οικιαν η αδελφους η αδελφας η μητερα η πατερα η τεκνα η αγρους ενεκεν εμου και {VAR1: [ενεκεν] } {VAR2: ενεκεν } του ευαγγελιου 30 εαν μη λαβη εκατονταπλασιονα νυν εν τω καιρω τουτω οικιας και αδελφους και αδελφας και μητερας και τεκνα και αγρους μετα διωγμων και εν τω αιωνι τω ερχομενω ζωην αιωνιον (αιδονιος g165, αιδονιος g166) 31 πολλοι δε εσονται πρωτοι εσχατοι και [οι] εσχατοι πρωτοι 32 ησαν δε εν τη οδω αναβαινοντες εις ιεροσολυμα και ην προαγων αυτους ο ιησους και εθαμβουντο οι δε ακολουθουντες εφοβουντο και παραλαβων παλιν τους δωδεκα ηρξατο αυτοις λεγειν τα μελλοντα αυτω συμβαινειν 33 οτι ιδου αναβαινομεν εις ιεροσολυμα και ο υιος του ανθρωπου παραδοθησεται τοις αρχιερευσιν και τοις γραμματευσιν και κατακρινουσιν αυτον θανατω και παραδωσουσιν αυτον τοις εθνεσιν 34 και εμπαιξουσιν αυτω και εμπτυσουσιν αυτω και μαστιγωσουσιν αυτον και αποκτενουσιν και μετα τρεις ημερας αναστησεται 35 και προσπορευονται αυτω ιακωβος και ιωαννης οι {VAR1: [δυο] } υιοι ζεβεδαιου λεγοντες αυτω διδασκαλε θελομεν ινα ο εαν αιτησωμεν σε ποιησης ημιν 36 ο δε ειπεν αυτοις τι θελετε {VAR2: [με] } ποιησω υμιν 37 οι

δε ειπαν αυτω δος ημιν ινα εις σου εκ δεξιων και εις εξ αριστερων καθισωμεν εν τη δοξη σου 38 ο δε ιησους ειπεν αυτοις ουκ οιδατε τι αιτεισθε δυνασθε πιειν το ποτηριον ο εγω πινω η το βαπτισμα ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθηναι 39 οι δε ειπαν αυτω δυναμεθα ο δε ιησους ειπεν αυτοις το ποτηριον ο εγω πινω πιεσθε και το βαπτισμα ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθησεσθε 40 το δε καθισαι εκ δεξιων μου η εξ ευωνυμων ουκ εστιν εμον δουναι αλλ οις ητοιμασται 41 και ακουσαντες οι δεκα ηρξαντο αγανακτειν περι ιακωβου και ιωαννου 42 και προσκαλεσαμενος αυτους ο ιησους λεγει αυτοις οιδατε οτι οι δοκουντες αρχειν των εθνων κατακυριευουσιν αυτων και οι μεγαλοι αυτων κατεξουσιαζουσιν αυτων 43 ουχ ουτως δε εστιν εν υμιν αλλ ος αν θελη μεγας γενεσθαι εν υμιν εσται υμων διακονος 44 και ος αν θελη εν υμιν ειναι πρωτος εσται παντων δουλος 45 και γαρ ο υιος του ανθρωπου ουκ ηλθεν διακονηθηναι αλλα διακονησαι και δουναι την ψυχην αυτου λυτρον αντι πολλων 46 και ερχονται εις ιεριχω και εκπορευομενου αυτου απο ιεριχω και των μαθητων αυτου και οχλου ικανου ο υιος τιμαιου βαρτιμαιος τυφλος προσαιτης εκαθητο παρα την οδον 47 και ακουσας οτι ιησους ο ναζαρηνος εστιν ηρξατο κραζειν και λεγειν υιε δαυιδ ιησου ελεησον με 48 και επετιμων αυτω πολλοι ινα σιωπηση ο δε πολλω μαλλον εκραζεν υιε δαυιδ ελεησον με 49 και στας ο ιησους ειπεν φωνησατε αυτον και φωνουσιν τον τυφλον λεγοντες αυτω θαρσει εγειρε φωνει σε 50 ο δε αποβαλων το ιματιον αυτου αναπηδησας ηλθεν προς τον ιησουν 51 και αποκριθεις αυτω ο ιησους ειπεν τι σoi θελεις ποιησω ο δε τυφλος ειπεν αυτω ραββουνι ινα αναβλεψω 52 και ο ιησους ειπεν αυτω υπαγε η πιστις σου σεσωκεν σε και ευθυς ανεβλεψεν και ηκολουθει αυτω εν τη οδω

11 και οτε εγγιζουσιν εις ιεροσολυμα εις βηθφαγη και βηθανιαν προς το ορος των ελαιων αποστελλει δυο των μαθητων αυτου 2 και λεγει αυτοις υπαγετε εις την κωμην την κατεναντι υμων και ευθυς εισπορευομενοι εις αυτην ευρηστε πωλον δεδεμενον εφ ον ουδεις ουπω ανθρωπων εκαθισεν λυσατε αυτον και φερετε 3 και εαν τις υμιν ειπη τι ποιειτε τουτο ειπατε ο κυριος αυτου χρειαν εχει και ευθυς αυτον αποστελλει παλιν ωδε 4 και απηλθον και ευρον πωλον δεδεμενον προς θυραν εξω επι του αμφοδου και λυουσιν αυτον 5 και τινες των εκει εστηκοτων ελεγον αυτοις τι ποιειτε λυοντες τον πωλον 6 οι δε ειπαν αυτοις καθως ειπεν ο ιησους και αφηκαν αυτους 7 και φερουσιν τον πωλον προς τον ιησουν και επιβαλλουσιν αυτω τα ιματια αυτων και εκαθισεν επ αυτον 8 και πολλοι τα ιματια αυτων εστρωσαν εις την οδον αλλοι δε στιβαδας κοψαντες εκ των αγρων 9 και οι προαγοντες και οι ακολουθουσιν εκραζον ωσαννα ευλογημενος ο ερχομενος εν ονοματι κυριου 10 ευλογημενη η ερχομενη βασιλεια του πατρος ημων δαυιδ ωσαννα εν τοις υψιστοις 11 και εισηλθεν εις ιεροσολυμα εις το ιερον και περιβλεψαμενος παντα {VAR1: οψε } {VAR2: οψιας} ηδη ουσης της ωρας εξηλθεν εις βηθανιαν μετα των δωδεκα 12 και τη επαυριον εξελθοντων αυτων απο βηθανιας επεινασεν 13 και ιδων συκην απο μακροθεν εχουσαν φυλα ηλθεν ει αρα τι ευρησει εν αυτη και ελθων επ αυτην ουδεν ευρεν ει μη φυλλα ο γαρ καιρος ουκ ην συκων 14 και αποκριθεις ειπεν αυτη μηκετι εις τον αιωνα εκ σου μηδεις καρπον φαγοι και ηκουον οι μαθηται αυτου (aiōn g165) 15 και ερχονται εις ιεροσολυμα και εισελθων εις το ιερον ηρξατο εκβαλλειν τους πωλουντας και τους αγοραζοντας εν τω ιερω και τας τραπεζας των κολλυβιστων και τας καθεδρας των πωλουντων τας περιστερας κατεστρεψεν 16 και ουκ ηφιεν ινα τις διενεγκη

σκευος δια του ιερου 17 και εδιδασκεν και ελεγεν {VAR2: αυτοις } ου γεγραπται οτι ο οικος μου οικος προσευχης κληθησεται πασιν τοις εθνεσιν υμεις δε πεποιηκατε αυτον σπηλαιον ληστων 18 και ηκουσαν οι αρχιερεις και οι γραμματεις και εζητουν πως αυτον απολεσωσιν εφοβουντο γαρ αυτον πας γαρ ο οχλος εξεπλησσετο επι τη διδαχη αυτου 19 και οταν οψη εγενετο εξεπορευοντο εξω της πολεως 20 και παραπορευομενοι πρωι ειδον την συκην εξηραμμενην εκ ριζων 21 και αναμνησθεις ο πετρος λεγει αυτω ραββι ιδε η συκη ην κατηρασω εξηρανται 22 και αποκριθεις ο ιησους λεγει αυτοις εχετε πιστιν θεου 23 αμην λεγω υμιν οτι ος αν ειπη τω ορει τουτω αρθητι και βληθητι εις την θαλασσαν και μη διακριθη εν τη καρδια αυτου αλλα πιστευη οτι ο λαλει γινεται εσται αυτω 24 δια τουτο λεγω υμιν παντα οσα προσευχεσθε και αιτεισθε πιστευετε οτι ελαβετε και εσται υμιν 25 και οταν στηκετε προσευχομενοι αφιετε ει τι εχετε κατα τινος ινα και ο πατηρ υμων ο εν τοις ουρανοις αφη υμιν τα παραπτωματα υμων 27 και ερχονται παλιν εις ιεροσολυμα και εν τω ιερω περιπατουντος αυτου ερχονται προς αυτον οι αρχιερεις και οι γραμματεις και οι πρεσβυτεροι 28 και ελεγον αυτω εν ποια εξουσια ταυτα ποιεις η τις σοι εδωκεν την εξουσιαν ταυτην ινα ταυτα ποιης 29 ο δε ιησους ειπεν αυτοις επερωτησω υμας ενα λογον και αποκριθητε μοι και ερω υμιν εν ποια εξουσια ταυτα ποιω 30 το βαπτισμα το ιωαννου εξ ουρανου ην η εξ ανθρωπων αποκριθητε μοι 31 και διελογιζοντο προς εαυτους λεγοντες εαν ειπωμεν εξ ουρανου ερει δια τι [ουν] ουκ επιστευσατε αυτω 32 αλλα ειπωμεν εξ ανθρωπων εφοβουντο τον οχλον απαντες γαρ ειχον τον ιωαννην οντως οτι προφητης ην 33 και αποκριθεντες τω ιησου λεγουσιν ουκ οιδαμεν και ο ιησους λεγει αυτοις ουδε εγω λεγω υμιν εν ποια εξουσια ταυτα ποιω

12 και ηρξατο αυτοις εν παραβολαις λαλειν αμπελωνα ανθρωπος εφυτευσεν και περιεθηκεν φραγμον και ωρυξεν υποληνιον και ωκοδομησεν πυργον και εξεδετο αυτον γεωργοις και απεδημησεν 2 και απεστειλεν προς τους γεωργους τω καιρω δουλον ινα παρα των γεωργων λαβη απο των καρπων του αμπελωνος 3 και λαβοντες αυτον εδειραν και απεστειλαν κενον 4 και παλιν απεστειλεν προς αυτους αλλον δουλον κακεινον εκεφαλιωσαν και ητιμασαν 5 και αλλον απεστειλεν κακεινον απεκτειναν και πολλους αλλους ους μεν δεροντες ους δε αποκτεννοντες 6 ετι ενα ειχεν υιον αγαπητον απεστειλεν αυτον εσχατον προς αυτους λεγων οτι εντραπησονται τον υιον μου 7 εκεινοι δε οι γεωργοι προς εαυτους ειπαν οτι ουτος εστιν ο κληρονομος δευτε αποκτεινωμεν αυτον και ημων εσται η κληρονομια 8 και λαβοντες απεκτειναν αυτον και εξεβαλον αυτον εξω του αμπελωνος 9 τι {VAR2: [ουν] } ποιησει ο κυριος του αμπελωνος ελευσεται και απολεσει τους γεωργους και δωσει τον αμπελωνα αλλοις 10 ουδε την γραφην ταυτην ανεγνωτε λιθον ον απεδοκιμασαν οι οικοδομουντες ουτος εγενηθη εις κεφαλην γωνιας 11 παρα κυριου εγενετο αυτη και εστιν θαυμαστη εν οφθαλμοις ημων 12 και εζητουν αυτον κρατησαι και εφοβηθησαν τον οχλον εγνωσαν γαρ οτι προς αυτους την παραβολην ειπεν και αφεντες αυτον απηλθον 13 και αποστελλουσιν προς αυτον τινας των φαρισαιων και των ηρωδιανων ινα αυτον αγρευσωσιν λογω 14 και ελθοντες λεγουσιν αυτω διδασκαλε οιδαμεν οτι αληθης ει και ου μελει σοι περι ουδενος ου γαρ βλεπεις εις προσωπον ανθρωπων αλλ επ αληθειας την οδον του θεου διδασκεις εξεστιν δουναι κηνσον καισαρι η ου 15 δωμεν η μη δωμεν ο δε ειδως αυτων την υποκρισιν ειπεν αυτοις τι με πειραζετε φερετε μοι δηναριον ινα ιδω 16 οι δε ηνεγκαν και

λεγει αυτοις τινος η εικων αυτη και η επιγραφη οι δε ειπαν αυτω καισαρος 17 ο δε ιησους ειπεν {VAR2: αυτοις } τα καισαρος αποδοτε καισαρι και τα του θεου τω θεω και εξεθαυμαζον επ αυτω 18 και ερχονται σαδδουκαιοι προς αυτον οιτινες λεγουσιν αναστασιν μη ειναι και επηρωτων αυτον λεγοντες 19 διδασκαλε μωυσης εγραψεν ημιν οτι εαν τινος αδελφος αποθανη και καταλιπη γυναικα και μη αφη τεκνον ινα λαβη ο αδελφος αυτου την γυναικα και εξαναστηση σπερμα τω αδελφω αυτου 20 επτα αδελφoi ησαν και ο πρωτος ελαβεν γυναικα και αποθνησκων ουκ αφηκεν σπερμα 21 και ο δευτερος ελαβεν αυτην και απεθανεν μη καταλιπων σπερμα και ο τριτος ωσαντως 22 και οι επτα ουκ αφηκαν σπερμα εσχατον παντων και η γυνη απεθανεν 23 εν τη αναστασει {VAR2: [οταν αναστωσιν] } τινος αυτων εσται γυνη οι γαρ επτα εσχον αυτην γυναικα 24 εφη αυτοις ο ιησους ου δια τουτο πλανασθε μη ειδοτες τας γραφας μηδε την δυναμιν του θεου 25 οταν γαρ εκ νεκρων αναστωσιν ουτε γαμουσιν ουτε γαμιζονται αλλ εισιν ως αγγελοι εν τοις ουρανοις 26 περι δε των νεκρων οτι εγειρονται ουκ ανεγνωτε εν τη βιβλω μωυσεως επι του βατου πως ειπεν αυτω ο θεος λεγων εγω ο θεος αβρααμ και {VAR2: [ο] } θεος ισαακ και {VAR2: [ο] } θεος ιακωβ 27 ουκ εστιν θεος νεκρων αλλα ζωντων πολυ πλανασθε 28 και προσελθων εις των γραμματεων ακουσας αυτων συζητουντων {VAR1: ειδως} {VAR2: ιδων } οτι καλως απεκριθη αυτοις επηρωτησεν αυτον ποια εστιν εντολη πρωτη παντων 29 απεκριθη ο ιησους οτι πρωτη εστιν ακουε ισραηλ κυριος ο θεος ημων κυριος εις εστιν 30 και αγαπησεις κυριον τον θεον σου εξ ολης {VAR2: της} καρδιας σου και εξ ολης της ψυχης σου και εξ ολης της διανοιας σου και εξ ολης της ισχυος σου 31 δευτερα αυτη αγαπησεις τον πλησιον σου ως σεαυτον μειζων τουτων αλλη εντολη ουκ εστιν

32 {VAR2: και } ειπεν αυτω ο γραμματευς καλως διδασκαλε επ αληθειας ειπες οτι εις εστιν και ουκ εστιν αλλος πλην αυτου 33 και το αγαπαν αυτον εξ ολης {VAR2: της} καρδιας και εξ ολης της συνεσεως και εξ ολης της ισχυος και το αγαπαν τον πλησιον ως εαυτον περισσοτερον εστιν παντων των ολοκαυτωματων και θυσιων 34 και ο ιησους ιδων {VAR1: αυτον } {VAR2: [αυτον] } οτι νουνεχως απεκριθη ειπεν αυτω ου μακραν {VAR1: [ει] } {VAR2: ει } απο της βασιλειας του θεου και ουδεις ουκετι ετολμα αυτον επερωτησαι 35 και αποκριθεις ο ιησους ελεγεν διδασκων εν τω ιερω πως λεγουσιν οι γραμματεις οτι ο χριστος υιος δαυιδ εστιν 36 αυτος δαυιδ ειπεν εν τω πνευματι τω αγιω ειπεν κυριος τω κυριω μου καθου εκ δεξιων μου εως αν θω τους εχθρους σου υποκατω των ποδων σου 37 αυτος δαυιδ λεγει αυτον κυριον και ποθεν αυτον εστιν υιος και {VAR1: ο } {VAR2: [ο] } πολυς οχλος ηκουεν αυτου ηδεως 38 και εν τη διδαχη αυτου ελεγεν βλεπετε απο των γραμματεων των θελοντων εν στολαις περιπατειν και ασπασμους εν ταις αγοραις 39 και πρωτοκαθεδριας εν ταις συναγωγαις και πρωτοκλισιας εν τοις δειπνοις 40 οι κατεσθιοντες τας οικιας των χηρων και προφασει μακρα προσευχομενοι ουτοι λημψονται περισσοτερον κριμα 41 και καθισας κατεναντι του γαζοφυλακιου εθεωρει πως ο οχλος βαλλει χαλκον εις το γαζοφυλακιον και πολλοι πλουσιοι εβαλλον πολλα 42 και ελθουσα μια χηρα πτωχη εβαλεν λεπτα δυο ο εστιν κοδραντης 43 και προσκαλεσαμενος τους μαθητας αυτου ειπεν αυτοις αμην λεγω υμιν οτι η χηρα αυτη η πτωχη πλειον παντων εβαλεν των βαλλοντων εις το γαζοφυλακιον 44 παντες γαρ εκ του περισσευοντος αυτοις εβαλον αυτη δε εκ της υστερησεως αυτης παντα οσα ειχεν εβαλεν ολον τον βιον αυτης

13

και εκπορευομενου αυτου εκ του ιερου λεγει αυτω εις των μαθητων αυτου διδασκαλε ιδε ποταποι λιθοι και ποταπαι οικοδομαι 2 και ο ιησους ειπεν αυτω βλεπεις ταυτας τας μεγαλας οικοδομας ου μη αφεθη ωδε λιθος επι λιθον ος ου μη καταλυθη 3 και καθημενου αυτου εις το ορος των ελαιων κατεναντι του ιερου επηρωτα αυτον κατ ιδιαν πετρος και ιακωβος και ιωαννης και ανδρεας 4 ειπον ημιν ποτε ταυτα εσται και τι το σημειον οταν μελλη ταυτα συντελεισθαι παντα 5 ο δε ιησους ηρξατο λεγειν αυτοις βλεπετε μη τις υμας πλανηση 6 πολλοι ελευσονται επι τω ονοματι μου λεγοντες οτι εγω ειμι και πολλους πλανησουσιν 7 οταν δε ακουσητε πολεμους και ακοας πολεμων μη θροεισθε δει γενεσθαι αλλ ουπω το τελος 8 εγερθησetai γαρ εθνος επ εθνος και βασιλεια επι βασιλειαν εσονται σεισμοι κατα τοπους εσονται λιμοι αρχη ωδινων ταυτα 9 βλεπετε δε υμεις εαυτους παραδωσουσιν υμας εις συνεδρια και εις συναγωγας δαρησεσθε και επι ηγεμονων και βασιλεων σταθησεσθε ενεκεν εμου εις μαρτυριον αυτοις 10 και εις παντα τα εθνη πρωτον δει κηρυχθηναι το ευαγγελιον 11 και οταν αγωσιν υμας παραδιδοντες μη προμεριμνατε τι λαλησητε αλλ ο εαν δοθη υμιν εν εκεινη τη ωρα τουτο λαλειτε ου γαρ εστε υμεις οι λαλουντες αλλα το πνευμα το αγιον 12 και παραδωσει αδελφος αδελφον εις θανατον και πατηρ τεκνον και επαναστησονται τεκνα επι γονεις και θανατωσουσιν αυτους 13 και εσεοθε μισουμενοι υπο παντων δια το ονομα μου ο δε υπομεινας εις τελος ουτος σωθησetai 14 οταν δε ιδητε το βδελυγμα της ερημωσεως εστηκοτα οπου ου δει ο αναγινωσκων νοειτω τοτε οι εν τη ιουδαια φευγετωσαν εις τα ορη 15 ο {VAR2: [δε]} επι του δωματος μη καταβατω μηδε εισελθατω {VAR1: τι αραι } {VAR2: αραι τι } εκ της οικιας αυτου 16 και ο εις τον αγρον μη επιστρεψατω εις τα οπισω αραι το ιματιον αυτου 17 ουαι δε ταις εν

γαστρι εχουσαις και ταις θηλαζουσαις εν εκειναις ταις ημεραις 18 προσευχεσθε δε ινα μη γενηται χειμωνος 19 εσονται γαρ αι ημεραι εκειναι θλιψις οια ου γεγονεν τοιαυτη απ αρχης κτισεως ην εκτισεν ο θεος εως του νυν και ου μη γενηται 20 και ει μη εκολοβωσεν κυριος τας ημερας ουκ αν εσωθη πασα σαρξ αλλα δια τους εκλεκτους ους εξελεξατο εκολοβωσεν τας ημερας 21 και τοτε εαν τις υμιν ειπη ιδε ωδε ο χριστος ιδε εκει μη πιστευετε 22 εγερθησονται γαρ ψευδοχριστοι και ψευδοπροφηται και δωσουσιν σημεια και τερατα προς το αποπλαναν ει δυνατον τους εκλεκτους 23 υμεις δε βλεπετε προειρηκα υμιν παντα 24 αλλα εν εκειναις ταις ημεραις μετα την θλιψιν εκεινην ο ηλιος σκοτισθησetai και η σεληνη ου δωσει το φεγγος αυτης 25 και οι αστερες εσονται εκ του ουρανου πιπτοντες και αι δυναμεις αι εν τοις ουρανοις σαλευθησονται 26 και τοτε οφονται τον υιον του ανθρωπου ερχομενον εν νεφελαις μετα δυναμεως πολλης και δοξης 27 και τοτε αποστελει τους αγγελους και επισυναξει τους εκλεκτους [αυτου] εκ των τεσσαρων ανεμων απ ακρου γης εως ακρου ουρανου 28 απο δε της συκης μαθετε την παραβολην οταν ηδη ο κλαδος αυτης απαλος γενηται και εκφυη τα φυλλα γινωσκετε οτι εγγυς το θερος εστιν 29 ουτως και υμεις οταν ιδητε ταυτα γινομενα γινωσκετε οτι εγγυς εστιν επι θυραις 30 αμην λεγω υμιν οτι ου μη παρελθη η γενεα αυτη μεχρις ου ταυτα παντα γενηται 31 ο ουρανος και η γη παρελευσονται οι δε λογοι μου ου {VAR2: μη } παρελευσονται 32 περι δε της ημερας εκεινης η της ωρας ουδεις οιδεν ουδε οι αγγελοι εν ουρανω ουδε ο υιος ει μη ο πατηρ 33 βλεπετε αγρυπνειτε ουκ οιδατε γαρ ποτε ο καιρος {VAR1: [εστιν]} {VAR2: εστιν} 34 ως ανθρωπος αποδημος αφεις την οικιαν αυτου και δους τοις δουλοις αυτου την εξουσιαν εκαστω το εργον αυτου και τω θυρωρω ενετειλατο ινα γρηγορη 35 γρηγορειτε ουν ουκ οιδατε γαρ ποτε

ο κυριος της οικιας ερχεται η οψη η μεσουνκτιον η αλεκτοροφωνιας η πρωι 36 μη ελθων εξαιφνης ευρη υμας καθευδοντας 37 ο δε υμιν λεγω πασιν λεγω γρηγορειτε

14 ην δε το πασχα και τα αζυμα μετα δυο ημερας και εζητουν οι αρχιερεις και οι γραμματεις πως αυτον εν δολω κρατησαντες αποκτεινωσιν 2 ελεγον γαρ μη εν τη εορτη μηποτε εσται θορυβος του λαου 3 και οντος αυτου εν βιθανια εν τη οικια σιμωνος του λεπρου κατακειμενου αυτου ηλθεν γυνη εχουσα αλαβαστρον μυρου ναρδου πιστικης πολυτελους συντριψασα την αλαβαστρον κατεχεεν αυτου της κεφαλης 4 ησαν δε τινες αγανακτουντες προς εαυτους εις τι η απωλεια αυτη του μυρου γεγονεν 5 ηδυνατο γαρ τουτο το μυρον πραθηναι επανω δηναριων τριακοσιων και δοθηναι τοις πτωχοις και ενεβριμωντο αυτη 6 ο δε ιησους ειπεν αφετε αυτην τι αυτη κοπους παρεχετε καλον εργον ηργασατο εν εμοι 7 παντοτε γαρ τους πτωχους εχετε μεθ εαυτων και οταν θελητε δυνασθε αυτοις {VAR1: [παντοτε]} ευ ποιησαι εμε δε ου παντοτε εχετε 8 ο εσχεν εποιησεν προελαβεν μυρισαι το σωμα μου εις τον ενταφιασμον 9 αμην δε λεγω υμιν οπου εαν κηρυχθη το ευαγγελιον εις ολον τον κοσμον και ο εποιησεν αυτη λαληθησεται εις μνημοσυνον αυτης 10 και ιουδας ισκαριωθ ο εις των δωδεκα απηλθεν προς τους αρχιερεις ινα αυτον παραδοι αυτοις 11 οι δε ακουσαντες εχαρησαν και επηγγειλαντο αυτω αργυριον δουναι και εζητει πως αυτον ευκαιρως παραδοι 12 και τη πρωτη ημερα των αζυμων οτε το πασχα εθυνον λεγουσιν αυτω οι μαθηται αυτου που θελεις απελθοντες ετοιμασωμεν ινα φαγης το πασχα 13 και αποστελλει δυο των μαθητων αυτου και λεγει αυτοις υπαγετε εις την πολιν και απαντησει υμιν ανθρωπος κεραμιον υδατος βασταζων ακολουθησατε αυτω 14 και οπου εαν εισελθη ειπατε τω οικοδεσποτη οτι ο διδασκαλος

λεγει που εστιν το καταλυμα μου οπου το πασχα μετα των μαθητων μου φαγω 15 και αυτος υμιν δειξει αναγαιον μεγα εστρωμενον ετοιμον και εκει ετοιμασατε ημιν 16 και εξηλθον οι μαθηται και ηλθον εις την πολιν και ευρον καθως ειπεν αυτοις και ητοιμασαν το πασχα 17 και οφιας γενομενης ερχεται μετα των δωδεκα 18 και ανακειμενων αυτων και εσθιοντων ο ιησους ειπεν αμην λεγω υμιν οτι εις εξ υμων παραδωσει με ο εσθιων μετ εμου 19 ηρξαντο λυπεισθαι και λεγειν αυτω εις κατα εις μητι εγω 20 ο δε ειπεν αυτοις εις των δωδεκα ο εμβαπτομενος μετ εμου εις το {VAR1: [εν]} τρυβλιον 21 οτι ο μεν υιος του ανθρωπου υπαγει καθως γεγραπται περι αυτου ουαι δε τω ανθρωπω εκεινω δι ου ο υιος του ανθρωπου παραδιδοται καλον αυτω ει ουκ εγεννηθη ο ανθρωπος εκεινος 22 και εσθιοντων αυτων λαβων αρτον ευλογησας εκλασεν και εδωκεν αυτοις και ειπεν λαβετε τουτο εστιν το σωμα μου 23 και λαβων ποτηριον ευχαριστησας εδωκεν αυτοις και επιον εξ αυτου παντες 24 και ειπεν αυτοις τουτο εστιν το αιμα μου της διαθηκης το εκχυννομενον υπερ πολλων 25 αμην λεγω υμιν οτι ουκετι ου μη πιω εκ του γενηματος της αμπελου εως της ημερας εκεινης οταν αυτο πινω καινον εν τη βασιλεια του θεου 26 και υμνησαντες εξηλθον εις το ορος των ελαιων 27 και λεγει αυτοις ο ιησους οτι παντες σκανδαλισθησεθε οτι γεγραπται παταξω τον ποιμενα και τα προβατα διασκορπισθησονται 28 αλλα μετα το εγερθηναι με προαξω υμας εις την γαλιλαιαν 29 ο δε πετρος εφη αυτω ει και παντες σκανδαλισθησονται αλλ ουκ εγω 30 και λεγει αυτω ο ιησους αμην λεγω σοι οτι συ σημερον ταυτη τη νυκτι πριν η δις αλεκτορα φωνησαι τρις με απαρνηση 31 ο δε εκπερισσως ελαλει εαν δεη με συναποθανειν σοι ου μη σε απαρνησομαι ωσαυτως {VAR1: [δε]} {VAR2: δε} και παντες ελεγον 32 και ερχονται εις χωριον

ου το ονομα γεθσημανι και λεγει τοις μαθηταις αυτου καθισατε ωδε εως προσευξωμαι 33 και παραλαμβανει τον πετρον και {VAR1: τον } {VAR2: [τον] {VAR1: ιακωβον και } {VAR2: τον } [τον] } ιωαννην μετ αυτου και ηρξατο εκθαμβεισθαι και αδημονειν 34 και λεγει αυτοις περιλυπος εστιν η ψυχη μου εως θανατου μεινατε ωδε και γρηγορειτε 35 και προελθων μικρον επιπτεν επι της γης και προσηυχετο ινα ει δυνατον εστιν παρελθη απ αυτου η ωρα 36 και ελεγεν αββα ο πατηρ παντα δυνατα σοι παρενεγκε το ποτηριον τουτο απ εμου αλλ ου τι εγω θελω αλλα τι συ 37 και ερχεται και ευρισκει αυτους καθευδοντας και λεγει τω πετρω σιμων καθευδεις ουκ ισχυσας μιαν ωραν γρηγορησαι 38 γρηγορειτε και προσευχεσθε ινα μη ελθητε εις πειρασμον το μεν πνευμα προθυμον η δε σαρξ ασθενης 39 και παλιν απελθων προσηυχατο {VAR1: [τον αυτον λογον ειπων] } {VAR2: τον αυτον λογον ειπων } 40 και παλιν ελθων ευρεν αυτους καθευδοντας ησαν γαρ αυτων οι οφθαλμοι καταβαρυνομενοι και ουκ ηδεισαν τι αποκριθωσιν αυτω 41 και ερχεται το τριτον και λεγει αυτοις καθευδετε {VAR1: [το] } {VAR2: το } λοιπον και αναπαυεσθε απεχει ηλθεν η ωρα ιδου παραδιδοται ο υιος του ανθρωπου εις τας χειρας των αμαρτωλων 42 εγειρεσθε αγωμεν ιδου ο παραδιδους με ηγγικεν 43 και ευθυς ετι αυτου λαλουντος παραγινεται {VAR1: [ο] } ιουδας εις των δωδεκα και μετ αυτου οχλος μετα μαχαιρων και ξυλων παρα των αρχιερεων και των γραμματεων και των πρεσβυτερων 44 δεδωκει δε ο παραδιδους αυτον συσσημον αυτοις λεγων ον αν φιλησω αυτος εστιν κρατησατε αυτον και απαγετε ασφαλως 45 και ελθων ευθυς προσελθων αυτω λεγει ραββι και κατεφιλησεν αυτον 46 οι δε επεβαλον τας χειρας αυτω και εκρατησαν αυτον 47 εις δε [τις] των παρεστηκοτων σπασαμενος την μαχαιραν επαισεν τον δουλον του αρχιερεως και

αφειλεν αυτου το ωταριον 48 και αποκριθεις ο ιησους ειπεν αυτοις ως επι ληστην εξηλθατε μετα μαχαιρων και ξυλων συλλαβειν με 49 καθημεραν ημην προς υμας εν τω ιερω διδασκων και ουκ εκρατησατε με αλλ ινα πληρωθωσιν αι γραφαι 50 και αφεντες αυτον εφυγον παντες 51 και νεανισκος τις συνηκολουθει αυτω περιβεβλημενος σινδονα επι γυμνου και κρατουσιν αυτον 52 ο δε καταλιπων την σινδονα γυμνος εφυγεν 53 και απηγαγον τον ιησουν προς τον αρχιερεα και συνερχονται παντες οι αρχιερεις και οι πρεσβυτεροι και οι γραμματεις 54 και ο πετρος απο μακροθεν ηκολουθησεν αυτω εως εσω εις την αυλην του αρχιερεως και ην συγκαθημενος μετα των υπηρετων και θερμαινομενος προς το φως 55 οι δε αρχιερεις και ολον το συνεδριον εζητουν κατα του ιησου μαρτυριαν εις το θανατωσαι αυτον και ουχ ηυρισκον 56 πολλοι γαρ εψευδομαρτυρουν κατ αυτου και ισαι αι μαρτυριαι ουκ ησαν 57 και τινες ανασταντες εψευδομαρτυρουν κατ αυτου λεγοντες 58 οτι ημεις ηκουσαμεν αυτου λεγοντος οτι εγω καταλυσω τον ναον τουτον τον χειροποιητον και δια τριων ημερων αλλον αχειροποιητον οικοδομησω 59 και ουδε ουτως ιση ην η μαρτυρια αυτων 60 και αναστας ο αρχιερευς εις μεσον επηρωτησεν τον ιησουν λεγων ουκ αποκρινη ουδεν τι ουτοι σου καταμαρτυρουσιν 61 ο δε εσιωπα και ουκ απεκρινατο ουδεν παλιν ο αρχιερευς επηρωτα αυτον και λεγει αυτω συ ει ο χριστος ο υιος του ευλογητου 62 ο δε ιησους ειπεν εγω ειμι και οιψεσθε τον υιον του ανθρωπου εκ δεξιων καθημενον της δυναμεως και ερχομενον μετα των νεφελων του ουρανου 63 ο δε αρχιερευς διαρρηξας τους χιτωνας αυτου λεγει τι ετι χρειαν εχομεν μαρτυρων 64 ηκουσατε της βλασφημιας τι υμιν φαινεται οι δε παντες κατεκριναν αυτον ενοχον ειναι θανατου 65 και ηρξαντο τινες εμπτυειν αυτω και περικαλυπτειν αυτου το

προσωπον και κολαφιζειν αυτον και λεγειν αυτω προφητευσον και οι υπηρεται ραπισμασιν αυτον ελαβον 66 και οντος του πετρου κατω εν τη αυλη ερχεται μια των παιδισκων του αρχιερεως 67 και ιδουσα τον πετρον θερμαινομενον εμβλεψασα αυτω λεγει και συ μετα του ναζαρηνου ησθα του ιησου 68 ο δε ηρνησατο λεγων ουτε οιδα ουτε επισταμαι συ τι λεγεις και εξηλθεν εχω εις το προαυλιον {VAR2: [και αλεκτωρ εφωνησεν]} 69 και η παιδισκη ιδουσα αυτον ηρξατο παλιν λεγειν τοις παρεστωσιν οτι ουτος εξ αυτων εστιν 70 ο δε παλιν ηρνειτο και μετα μικρον παλιν οι παρεστωτες ελεγον τω πετρω αληθως εξ αυτων ει και γαρ γαλιλαιος ει 71 ο δε ηρξατο αναθεματιζειν και ομνυναι οτι ουκ οιδα τον ανθρωπον τουτον ον λεγετε 72 και ευθυς εκ δευτερου αλεκτωρ εφωνησεν και ανεμνησθη ο πετρος το ρημα ως ειπεν αυτω ο ιησους οτι πριν αλεκτορα {VAR1: δις φωνησαι } {VAR2: φωνησαι δις } τρις με απαρνηση και επιβαλων εκλαιειν

15 και ευθυς πρωι συμβουλιον ποιησαντες οι αρχιερεις μετα των πρεσβυτερων και γραμματεων και ολον το συνεδριον δησαντες τον ιησουν απινεγκαν και παρεδωκαν πλατω 2 και επηρωτησεν αυτον ο πιλατος συ ει ο βασιλευς των ιουδαιων ο δε αποκριθεις αυτω λεγει συ λεγεις 3 και κατηγορουν αυτου οι αρχιερεις πολλα 4 ο δε πιλατος παλιν επηρωτα αυτον {VAR1: [λεγων] } {VAR2: λεγων } ουκ αποκρινη ουδεν ιδε ποσα σου κατηγορουσιν 5 ο δε ιησους ουκετι ουδεν απεκριθη ωστε θαυμαζειν τον πιλατον 6 κατα δε εορτην απελυεν αυτοις ενα δεσμιον ον παρητουντο 7 ην δε ο λεγομενος βαραββας μετα των στασιαστων δεδεμενος οιτινες εν τη στασει φονον πεποιηκεισαν 8 και αναβας ο οχλος ηρξατο αιτεισθαι καθως εποιει αυτοις 9 ο δε πιλατος απεκριθη αυτοις λεγων θελετε απολυσω υμιν τον βασιλεα των ιουδαιων 10 εγινωσκεν γαρ οτι δια φθονον παραδεδωκεισαν

αυτον {VAR1: [οι αρχιερεις] } {VAR2: οι αρχιερεις } 11 οι δε αρχιερεις ανεσεισαν τον οχλον ινα μαλλον τον βαραββαν απολυση αυτοις 12 ο δε πιλατος παλιν αποκριθεις ελεγεν αυτοις τι ουν {VAR1: ποιησω [ον] λεγετε } {VAR2: [θελετε] ποιησω [ον λεγετε] } τον βασιλεα των ιουδαιων 13 οι δε παλιν εκραξαν σταυρωσον αυτον 14 ο δε πιλατος ελεγεν αυτοις τι γαρ εποιησεν κακον οι δε περισσως εκραξαν σταυρωσον αυτον 15 ο δε πιλατος βουλομενος τω οχλω το ικανον ποιησαι απελυσεν αυτοις τον βαραββαν και παρεδωκεν τον ιησουν φραγελλωσας ινα σταυρωθη 16 οι δε στρατιωται απηγαγον αυτον εσω της αυλης ο εστιν πραιτωριον και συγκαλουσιν ολην την σπειραν 17 και ενδιδυσκουσιν αυτον πορφυραν και περιτιθεασιν αυτω πλεξαντες ακανθινον στεφανον 18 και ηρξαντο ασπαζεσθαι αυτον χαιρε βασιλευ των ιουδαιων 19 και ετυπτον αυτον την κεφαλην καλαμω και ενεπτυον αυτω και τιθεντες τα γονατα προσεκυνον αυτω 20 και οτε ενεπαιξαν αυτω εξεδυσαν αυτον την πορφυραν και ενεδυσαν αυτον τα ιματια αυτου και εξαγουσιν αυτον ινα σταυρωσωσιν αυτον 21 και αγγαρευουσιν παραγοντα τινα σιμωνα κυρηναιον ερχομενον απ αγρου τον πατερα αλεξανδρου και ρουφου ινα αρη τον σταυρον αυτου 22 και φερουσιν αυτον επι τον γολγοθαν τοπον ο εστιν {VAR1: μεθερμηνευομενος } {VAR2: μεθερμηνευομενον } κρανιου τοπος 23 και εδιδουν αυτω εσμυρνισμενον οινον ος δε ουκ ελαβεν 24 και σταυρουσιν αυτον και διαμεριζονται τα ιματια αυτου βαλλοντες κληρον επ αυτα τις τι αρη 25 ην δε ωρα τριτη και εσταυρωσαν αυτον 26 και ην η επιγραφη της αιτιας αυτου επιγεγραμμενη ο βασιλευς των ιουδαιων 27 και συν αυτω σταυρουσιν δυο ληστας ενα εκ δεξιων και ενα εξ ευωνυμων αυτου 29 και οι παραπορευομενοι εβλασφημουν αυτον κινουντες τας κεφαλας αυτων και λεγοντες ουα

ο καταλυμάνων τον ναόν και οικοδομών {VAR1: [εν]} {VAR2: εν} τρισιν ημεραῖς 30 σωσον σεαυτον καταβάς από του σταυρου 31 ομοιώς και οι αρχιερεις εμπαιζόντες προς αλληλους μετα των γραμματεων ελεγον αλλους εσωσεν εαυτον ου δυναται σωσαι 32 ο χριστος ο βασιλευς ισραηλ καταβατω νυν από του σταυρου ινα ιδωμεν και πιστευσωμεν και οι συνεσταυρωμενοι συν αυτω ωνειδίζον αυτον 33 και γενομενης ωρας εκτης σκοτος εγενετο εφ ολην την γην εως ωρας ενατης 34 και τη ενατη ωρα εβοησεν ο ιησους φωνη μεγαλη ελωι ελωι {VAR1: λαμα } {VAR2: λεμα } σαβαχθανι ο εστιν μεθερμηνευομενον ο θεος μου {VAR1: [ο θεος μου] } {VAR2: ο θεος μου } εις τι εγκατελιπες με 35 και τινες των παρεστηκοτων ακουσαντες ελεγον ιδε ηλιαν φωνει 36 δραμων δε τις {VAR2: [και] } γεμισας σπογγον οξους περιθεις καλαμω εποτιζεν αυτον λεγων αφετε ιδωμεν ει ερχεται ηλιας καθελειν αυτον 37 ο δε ιησους αφεις φωνην μεγαλην εξεπνευσεν 38 και το καταπετασμα του ναου εσχιοθη εις δυο απ ανωθεν εως κατω 39 ιδων δε ο κεντυριων ο παρεστηκως εξ εναντιας αυτου οτι ουτως εξεπνευσεν ειπεν αληθως ουτος ο ανθρωπος νιος θεου ην 40 ησαν δε και γυναικες απο μακροθεν θεωρουσαι εν αις και {VAR1: μαριαμ } {VAR2: μαρια } η μαγδαληνη και μαρια η ιακωβου του μικρου και ιωσητος μητηρ και σαλωμη 41 αι οτε ην εν τη γαλιλαια ηκολουθουν αυτω και διηκονουν αυτω και αλλαι πολλαι αι συναναβασαι αυτω εις ιεροσολυμα 42 και ηδη οψιας γενομενης επει ην παρασκευη ο εστιν προσαββατον 43 ελθων ιωσηφ {VAR2: [ο] } απο αριμαθαιας ευσχημων βουλευτης ος και αυτος ην προσδεχομενος την βασιλειαν του θεου τολμησας εισηλθεν προς τον πιλατον και ητησατο το σωμα του ιησου 44 ο δε πιλατος εθαυμασεν ει ηδη τεθνηκεν και προσκαλεσαμενος τον κεντυριωνα επηρωτησεν αυτον ει {VAR1: ηδη } {VAR2: παλαι

} απεθανεν 45 και γνους απο του κεντυριωνος εδωρησατο το πτωμα τω ιωσηφ 46 και αγορασας σινδονα καθελων αυτον ενειλησεν τη σινδονι και εθηκεν αυτον εν {VAR1: μνηματι } {VAR2: μνημειω } ο ην λελατομημενον εκ πετρας και προσεκυλισεν λιθον επι την θυραν του μνημειου 47 η δε μαρια η μαγδαληνη και μαρια η ιωσητος εθεωρουν που τεθειται

16 και διαγενομενου του σαββατου {VAR1: [η]}

} μαρια η μαγδαληνη και μαρια η [του] ιακωβου και σαλωμη ηγορασαν αρωματα ινα ελθουσαι αλειψωσιν αυτον 2 και λιαν πρωι {VAR1: [τη] } {VAR2: τη } μια των σαββατων ερχονται επι το μνημειον ανατειλαντος του ηλιου 3 και ελεγον προς εαυτας τις αποκυλισει ημιν τον λιθον εκ της θυρας του μνημειου 4 και αναβλεψασι θεωρουσιν οτι {VAR1: ανακεκυλισται } {VAR2: αποκεκυλισται } ο λιθος ην γαρ μεγας σφοδρα 5 και εισελθουσαι εις το μνημειον ειδον νεανισκον καθημενον εν τοις δεξιοις περιβεβλημενον στολην λευκην και εξεθαμβηθησαν 6 ο δε λεγει αυταις μη εκθαμβεισθε ιησουν ζητειτε τον ναζαρηνον τον εσταυρωμενον ηγερθη ουκ εστιν ωδε ιδε ο τοπος οπου εθηκαν αυτον 7 αλλα υπαγετε ειπατε τοις μαθηταις αυτου και τω πετρω οτι προαγει υμας εις την γαλιλαιαν εκει αυτον οψεσθε καθως ειπεν υμιν 8 και εξελθουσαι εφυγον απο του μνημειου ειχεν γαρ αυτας τρομος και εκστασις και ουδενι ουδεν ειπαν εφοβουντο γαρ 9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) [[αναστας δε πρωι πρωτη σαββατου εφανη πρωτον μαρια τη μαγδαληνη παρ ης εκβεβληκει επτα δαιμονια 10 εκεινη πορευθεισα απηγγειλεν τοις μετ αυτου γενομενοις πενθουσιν και κλαιουσιν 11 κακεινοι ακουσαντες οτι ζη και εθεαθη υπ αυτης ηπιστησαν 12 μετα δε ταυτα δυσιν εξ αυτων περιπατουσιν εφανερωθη εν ετερα μορφη πορευομενοις εις αγρον 13 κακεινοι

απελθοντες απηγγειλαν τοις λοιποις ουδε
εκεινοις επιστευσαν 14 υστερον [δε] ανακειμενοις
αυτοις τοις ενδεκα εφανερωθη και ωνειδισεν
την απιστιαν αυτων και σκληροκαρδιαν οτι
τοις θεασαμενοις αυτον εγηγερμενον {VAR1: [εκ
νεκρων]} ουκ επιστευσαν 15 και ειπεν αυτοις
πορευθεντες εις τον κοσμον απαντα κηρυξατε
το ευαγγελιον παση τη κτισει 16 ο πιστευσας
και βαπτισθεις σωθησεται ο δε απιστησας
κατακριθησεται 17 σημεια δε τοις πιστευσασιν
{VAR1: ακολουθησει ταυτα } {VAR2: ταυτα
παρακολουθησει } εν τω ονοματι μου δαιμονια
εκβαλουσιν γλωσσαις λαλησουσιν {VAR2: καιναις
} 18 [και εν ταις χερσιν] οφεις αρουσιν καν
θανασιμον τι πιωσιν ου μη αυτους βλαψη επι
αρρωστους χειρας επιθησουσιν και καλως εξουσιν
19 ο μεν ουν κυριος {VAR1: [ιησους] } {VAR2:
ιησους } μετα το λαλησαι αυτοις ανελημφθη εις
τον ουρανον και εκαθισεν εκ δεξιων του θεου 20
εκεινοι δε εξελθοντες εκηρυξαν πανταχου του
κυριου συνεργουντος και τον λογον βεβαιουντος
δια των επακολουθουντων σημειων]] [[παντα δε
τα παρηγγελμενα τοις περι τον πετρον συντομως
εξηγγειλαν μετα δε ταυτα και αυτος ο ιησους
απο ανατολης και αχρι δυσεως εξαπεστειλεν
δι αυτων το iερον και αφθαρτον κηρυγμα της
αιωνιου {VAR1: σωτηριας]] } {VAR2: σωτηριας
αμην]] }

Κατα Λουκαν

1 επειδηπερ πολλοι επεχειρησαν αναταξασθαι διηγησιν περι των πεπληροφορημενων εν ημιν πραγματων **2** καθως παρεδοσαν ημιν οι απ αρχης αυτοπται και υπηρεται γενομενοι του λογου **3** εδοξεν καμοι παρηκολουθηκοτι ανωθεν πασιν ακριβως καθεξης σοι γραψαι κρατιστε θεοφιλε **4** ινα επιγνως περι ων κατηχηθης λογων την ασφαλειαν **5** εγενετο εν ταις ημεραις ηρωδου βασιλεως της ιουδαιας ιερευς τις ονοματι **ζαχαριας** εξ εφημεριας αβια και γυνη αυτω εκ των θυγατερων ααρων και το ονομα αυτης ελισαβετ **6** ησαν δε δικαιοι αμφοτεροι εναντιον του θεου πορευομενοι εν πασαις ταις εντολαις και δικαιωμασιν του κυριου αμεμπτοι **7** και ουκ ην αυτοις τεκνον καθοτι ην {VAR1: [η] } {VAR2: η } ελισαβετ στειρα και αμφοτεροι προφεβηκοτες εν ταις ημεραις αυτων ησαν **8** εγενετο δε εν τω ιερατευειν αυτον εν τη ταξι της εφημεριας αυτου εναντι του θεου **9** κατα το εθος της ιερατειας ελαχεν του θυμιασαι εισελθων εις τον ναον του κυριου **10** και παν το πληθος ην του λαου προσευχομενον εξω τη ωρα του θυμιαματος **11** ωφθη δε αυτω αγγελος κυριου εστως εκ δεξιων του θυσιαστηριου του θυμιαματος **12** και εταραχθη **ζαχαριας** ιδων και φοβος επεπεσεν επ αυτον **13** ειπεν δε προς αυτον ο αγγελος μη φοβου **ζαχαρια** διοτι εισηκουσθη η δεησις σου και η γυνη σου ελισαβετ γεννησει υιον σοι και καλεσεις το ονομα αυτου ιωαννην **14** και εσται χαρα σοι και αγαλλιασις και πολλοι επι τη γενεσει αυτου χαρησονται **15** εσται γαρ μεγας ενωπιον {VAR2: [του] } κυριου και οινον και σικερα ου μη πιη και πνευματος αγιου πλησθησetai ετι εκ κοιλιας μητρος αυτου **16** και πολλους των υιων ισραηλ επιστρεψει επι κυριον τον θεον αυτων **17** και αυτος προελευσεται ενωπιον αυτου εν πνευματι και δυναμει ηλιου επιστρεψαι καρδιας

πατερων επι τεκνα και απειθεις εν φρονησει δικαιων ετοιμασαι κυριω λαον κατεσκευασμενον **18** και ειπεν **ζαχαριας** προς τον αγγελον κατα τι γνωσομai τουτο εγω γαρ ειμι πρεσβυτης και η γυνη μου προβεβηκυia εν ταις ημεραις αυτης **19** και αποκριθεις ο αγγελος ειπεν αυτω εγω ειμι γαβριηλ ο παρεστηκως ενωπιον του θεου και απεσταλην λαλησαι προς σε και ευαγγελισασθαι σοι ταυτa **20** και ιδου εση σιωπων και μη δυναμενος λαλησαι αχρι ης ημερας γενηται ταυτa ανθω ουκ επιστευσας τοις λογοις μου οιτινες πληρωθησονται εις τον καιρον αυτων **21** και ην ο λαος προσδοκων τον **ζαχαριαν** και εθαυμαζον εν τω χρονιζειν εν τω ναω αυτον **22** εξελθων δε ουκ εδυνατο λαλησαι αυτοις και επεγνωσαν οτι οπτασιαν εωρακεν εν τω ναω και αυτος ην διανευων αυτοις και διεμενεν κωφος **23** και εγενετο ως επλησθησαν αι ημεραι της λειτουργιας αυτου απηλθεν εις τον οικον αυτου **24** μετα δε ταυτας τας ημερας συνελαβεν ελισαβετ η γυνη αυτου και περιεκρυβεν εαυτην μηνας πεντε λεγουσα **25** οτι ουτως μοι πεποιηκεν κυριος εν ημεραις αις επειδεν αφελειν ονειδος μου εν ανθρωποις **26** εν δε τω μηνι τω εκτω απεσταλη ο αγγελος γαβριηλ απo του θεου εις πολιν της γαλιλαιας η ονομα ναζαρεθ **27** προς παρθενον εμνηστευμενην ανδρι ω ονομα ιωσηφ εξ οικου δαυιδ και το ονομα της παρθενου μαριαμ **28** και εισελθων προς αυτην ειπεν χαιρε κεχαριτωμενη ο κυριος μετa σου **29** η δε επi τω λογω διεταραχθη και διελογιζετο ποταπος ειη ο ασπασμος ουτος **30** και ειπεν ο αγγελος αυτη μη φοβου μαριαμ ευρες γαρ χαριν παρα τω θεω **31** και ιδου συλλημψη εν γαστρι και τεξη υιον και καλεσεις το ονομα αυτου ιησουν **32** ουτος εσται μεγας και υιος υψιστου κληθησetai και δωσει αυτω κυριος ο θεος τον θρονον δαυιδ του πατρος αυτου **33** και βασιλευσει επi τον οικον ιακωβ εις τους αιωνας και της βασιλειας αυτου ουκ εσται τελος (αιδη g165)

34 ειπεν δε μαριαμ προς τον αγγελον πως εσται τουτο επει ανδρα ου γινωσκω 35 και αποκριθεις ο αγγελος ειπεν αυτη πνευμα αγιον επελευσεται επι σε και δυναμις υψιστου επισκιασει σοι διο και το γεννωμενον αγιον κληθησεται υιος θεου 36 και ιδου ελισαβετ η συγγενις σου και αυτη συνειληφεν υιον εν γηρει αυτης και ουτος μην εκτος εστιν αυτη τη καλουμενη στειρα 37 οτι ουκ αδυνατησει παρα του θεου παν ρημα 38 ειπεν δε μαριαμ ιδου η δουλη κυριου γενοιτο μοι κατα το ρημα σου και απηλθεν απ αυτης ο αγγελος 39 αναστασα δε μαριαμ εν ταις ημεραις ταυταις επορευθη εις την ορεινην μετα σπουδης εις πολιν ιουδα 40 και εισηλθεν εις τον οικον ζαχαριου και ησπασατο την ελισαβετ 41 και εγενετο ως ηκουσεν τον ασπασμον της μαριας η ελισαβετ εσκιρτησεν το βρεφος εν τη κοιλια αυτης και επλησθη πνευματος αγιου η ελισαβετ 42 και ανεφωνησεν κραυγη μεγαλη και ειπεν ευλογημενη συ εν γυναιξιν και ευλογημενος ο καρπος της κοιλιας σου 43 και ποθεν μοι τουτο ινα ελθη η μητηρ του κυριου μου προς εμε 44 ιδου γαρ ως εγενετο η φωνη του ασπασμου σου εις τα ωτα μου εσκιρτησεν εν αγαλλιασει το βρεφος εν τη κοιλια μου 45 και μακαρια η πιστευσασα οτι εσται τελειωσις τοις λελαλημενοις αυτη παρα κυριου 46 και ειπεν μαριαμ μεγαλυνει η ψυχη μου τον κυριον 47 και ηγαλλιασεν το πνευμα μου επι τω θεω τω σωτηρι μου 48 οτι επεβλεψεν επι την ταπεινωσιν της δουλης αυτου ιδου γαρ απο του νυν μακαριουσιν με πασαι αι γενεαι 49 οτι εποιησεν μοι μεγαλα ο δυνατος και αγιον το ονομα αυτου 50 και το ελεος αυτου εις γενεας και γενεας τοις φοβουμενοις αυτον 51 εποιησεν κρατος εν βραχιονι αυτου διεσκορπισεν υπερηφανους διανοια καρδιας αυτων 52 καθειλεν δυναστας απο θρονων και υψωσεν ταπεινους 53 πεινωντας ενεπλησεν αγαθων και πλουτουντας εξαπεστειλεν κενους

54 αντελαβετο ισραηλ παιδος αυτου μνησθηναι ελεους 55 καθως ελαλησεν προς τους πατερας ημων τω αβρααμ και τω σπερματι αυτου εις τον αιωνα (αιων g165) 56 εμεινεν δε μαριαμ συν αυτη ως μηνας τρεις και υπεστρεψεν εις τον οικον αυτης 57 τη δε ελισαβετ επλησθη ο χρονος του τεκειν αυτην και εγεννησεν υιον 58 και ηκουσαν οι περιοικοι και οι συγγενεις αυτης οτι εμεγαλυνεν κυριος το ελεος αυτου μετ αυτης και συνεχαιρον αυτη 59 και εγενετο εν τη ημερα τη ογδοη ηλθον περιτεμειν το παιδιον και εκαλουν αυτο επι τω ονοματι του πατρος αυτου ζαχαριαν 60 και αποκριθεισα η μητηρ αυτου ειπεν ουχι αλλα κληθησεται ιωαννης 61 και ειπαν προς αυτην οτι ουδεις εστιν εκ της συγγενειας σου ος καλειται τω ονοματι τουτω 62 ενενευον δε τω πατρι αυτου το τι αν θελοι καλεισθαι αυτο 63 και αιτησας πινακιδιον εγραψεν λεγων ιωαννης εστιν ονομα αυτου και εθαυμασαν παντες 64 ανεωχθη δε το στομα αυτου παραχρημα και η γλωσσα αυτου και ελαλει ευλογων τον θεον 65 και εγενετο επι παντας φοβος τους περιοικουντας αυτους και εν ολη τη ορεινη της ιουδαιας διελαλειτο παντα τα ρηματα ταυτα 66 και εθεντο παντες οι ακουσαντες εν τη καρδια αυτων λεγοντες τι αρα το παιδιον τουτο εσται και γαρ χειρ κυριου ην μετ αυτου 67 και ζαχαριας ο πατηρ αυτου επλησθη πνευματος αγιου και επροφητευσεν λεγων 68 ευλογητος κυριος ο θεος του ισραηλ οτι επεσκεψατο και εποιησεν λυτρωσιν τω λαω αυτου 69 και ηγειρεν κερας σωτηριας ημιν εν οικω δαινιδ παιδος αυτου 70 καθως ελαλησεν δια στοματος των αγιων απ αιωνος προφητων αυτου (αιων g165) 71 σωτηριαν εξ εχθρων ημων και εκ χειρος παντων των μισουντων ημας 72 ποιησαι ελεος μετα των πατερων ημων και μνησθηναι διαθηκης αγιας αυτου 73 ορκον ον ωμοσεν προς αβρααμ τον πατερα ημων του δουναι ημιν 74 αφοβως εκ χειρος εχθρων ρυσθεντας λατρευειν

αυτω 75 εν οσιοτητι και δικαιοσυνη ενωπιον αυτου πασαις ταις ημεραις ημων 76 και συ δε παιδιον προφητης υψιστου κληθηση προπορευση γαρ ενωπιον κυριου ετοιμασαι οδους αυτου 77 του δουναι γνωσιν σωτηριας τω λαω αυτου εν αφεσει αμαρτιων αυτων 78 δια σπλαγχνα ελεους θεου ημων εν οις επισκεψεται ημας ανατολη εξ υψους 79 επιφαναι τοις εν σκοτει και σκια θανατου καθημενοις του κατευθυναι τους ποδας ημων εις οδον ειρηνης 80 το δε παιδιον ηυξανεν και εκραταιουτο πνευματι και ην εν ταις ερημοις εως ημερας αναδειξεως αυτου προς τον ισραηλ

2 εγενετο δε εν ταις ημεραις εκειναις εξηλθεν δογμα παρα καισαρος αυγουστου απογραφεσθαι πασαν την οικουμενην **2** αυτη απογραφη πρωτη εγενετο ηγεμονευοντος της συριας κυρηνιου **3** και επορευοντο παντες απογραφεσθαι εκαστος εις την εαυτου πολιν **4** ανεβη δε και ιωσηφ απο της γαλιλαιας εκ πολεως ναζαρεθ εις την ιουδαιαν εις πολιν δαυιδ ητις καλειται βηθλεεμ δια το ειναι αυτον εξ οικου και πατριας δαυιδ **5** απογραψασθαι συν μαριαμ τη εμνηστευμενη αυτω ουση εγκυω **6** εγενετο δε εν τω ειναι αυτους εκει επλησθησαν αι ημεραι του τεκειν αυτην **7** και ετεκεν τον νιον αυτης τον πρωτοτοκον και εσπαργανωσεν αυτον και ανεκλινεν αυτον εν φατνη διοτι ουκ ην αυτοις τοπος εν τω καταλυματι **8** και ποιμενες ησαν εν τη χωρα τη αυτη αγραυλουντες και φυλασσοντες φυλακας της νυκτος επι την ποιμνην αυτων **9** και αγγελος κυριου επεστη αυτοις και δοξα κυριου περιελαμψεν αυτους και εφοβηθησαν φοβον μεγαν **10** και ειπεν αυτοις ο αγγελος μη φοβεισθε ιδου γαρ ευαγγελιζομαι υμιν χαραν μεγαλην ητις εσται παντι τω λαω **11** οτι ετεχθη υμιν σημερον σωτηρ ος εστιν χριστος κυριος εν πολει δαυιδ **12** και τουτο υμιν {VAR2: το } σημειον ευρηστε βρεφος εσπαργανωμενον και κειμενον εν φατνη **13** και εξαιφνης εγενετο

συν τω αγγελω πληθος στρατιας ουρανιον αινουντων τον θεον και λεγοντων **14** δοξα εν υψιστοις θεω και επι γης ειρηνη εν ανθρωποις ευδοκιας **15** και εγενετο ως απηλθον απ αυτων εις τον ουρανον οι αγγελοι οι ποιμενες ελαλουν προς αλληλους διελθωμεν δη εως βηθλεεμ και ιδωμεν το ρημα τουτο το γεγονος ο ο κυριος εγνωρισεν ημιν **16** και ηλθαν σπευσαντες και ανευραν την τε μαριαμ και τον ιωσηφ και το βρεφος κειμενον εν τη φατνη **17** ιδοντες δε εγνωρισαν περι του ρηματος του λαληθεντος αυτοις περι του παιδιου τουτου **18** και παντες οι ακουσαντες εθαυμασαν περι των λαληθεντων υπο των ποιμενων προς αυτους **19** η δε {VAR1: μαρια } {VAR2: μαριαμ } παντα συνετηρει τα ρηματα ταυτα συμβαλλουσα εν τη καρδια αυτης **20** και υπεστρεψαν οι ποιμενες δοξαζοντες και αινουντες τον θεον επι πασιν οις ηκουσαν και ειδον καθως ελαληθη προς αυτους **21** και οτε επλησθησαν ημεραι οκτω του περιτεμειν αυτον και εκληθη το ονομα αυτου ιησους το κληθεν υπο του αγγελου προ του συλλημφθηναι αυτον εν τη κοιλια **22** και οτε επλησθησαν αι ημεραι του καθαρισμου αυτων κατα τον νομον μωυσεως ανηγαγον αυτον εις ιεροσολυμα παραστησαι τω κυριω **23** καθως γεγραπται εν νομω κυριου οτι παν αρσεν διανοιγον μητραν αγιον τω κυριω κληθησεται **24** και του δουναι θυσιαν κατα το ειρημενον εν τω νομω κυριου ζευγος τρυγονων η δυο νοσσους περιστερων **25** και ιδου ανθρωπος ην εν ιερουσαλημ ω ονομα συμεων και ο ανθρωπος ουτος δικαιος και ευλαβης προσδεχομενος παρακλησιν του ισραηλ και πνευμα ην αγιον επ αυτον **26** και ην αυτω κεχρηματισμενον υπο του πνευματος του αγιου μη ιδειν θανατον πριν [η] αν ιδη τον χριστον κυριου **27** και ηλθεν εν τω πνευματι εις το ιερον και εν τω εισαγαγειν τους γονεις το παιδιον ιησουν του ποιησαι αυτους κατα το

ειθισμένον του νομου περι αυτου 28 και αυτος εδεξατο αυτο εις τας αγκαλας και ευλογησεν τον θεον και ειπεν 29 νυν απολυεις τον δουλον σου δεσποτα κατα το ρημα σου εν ειρηνη 30 οτι ειδον οι οφθαλμοι μου το σωτηριον σου 31 ο ητοιμασας κατα προσωπον παντων των λαων 32 φως εις αποκαλυψιν εθνων και δοξαν λαου σου ισραηλ 33 και ην ο πατηρ αυτου και η μητηρ θαυμαζοντες επι τοις λαλουμενοις περι αυτου 34 και ευλογησεν αυτους συμεων και ειπεν προς μαριαμ την μητερα αυτου ιδου ουτος κειται εις πτωσιν και αναστασιν πολλων εν τω ισραηλ και εις σημειον αντιλεγομενον 35 και σου {VAR2: [δε] } αυτης την ψυχην διελευσεται ρομφαια οπως αν αποκαλυφθωσιν εκ πολλων καρδιων διαλογισμοι 36 και ην αννα προφητης θυγατηρ φανουηλ εκ φυλης ασηρ αυτη προβεβηκυια εν ημεραις πολλαις ζησασα μετα ανδρος ετη επτα απο της παρθενιας αυτης 37 και αυτη χηρα εως ετων ογδοηκοντα τεσσαρων η ουκ αφιστατο του ιερου νηστειαις και δεησεσιν λατρευουσα νυκτα και ημεραν 38 και αυτη τη ωρα επιστασα ανθωμολογειτο τω θεω και ελαλει περι αυτου πασιν τοις προσδεχομενοις λυτρωσιν ιερουσαλημ 39 και ως ετελεσαν παντα τα κατα τον νομον κυριου επεστρεψαν εις την γαλιλαιαν εις πολιν εαυτων ναζαρεθ 40 το δε παιδιον ηνξανεν και εκραταιουτο πληρουμενον σοφια και χαρις θεου ην επ αυτο 41 και επορευοντο οι γονεις αυτου κατ ετος εις ιερουσαλημ τη εορτη του πασχα 42 και οτε εγενετο ετων δωδεκα αναβαινοντων αυτων κατα το εθος της εορτης 43 και τελειωσαντων τας ημερας εν τω υποστρεψειν αυτους υπεμεινεν ιησους ο παις εν ιερουσαλημ και ουκ εγνωσαν οι γονεις αυτου 44 νομισαντες δε αυτον ειναι εν τη συνοδια ηλθον ημερας οδον και ανεζητουν αυτον εν τοις συγγενευσιν και τοις γνωστοις 45 και μη ευροντες υπεστρεψαν εις ιερουσαλημ αναζητουντες αυτον 46 και

εγενετο μετα ημερας τρεις ευρον αυτον εν τω ιερω καθεζομενον εν μεσω των διδασκαλων και ακουοντα αυτων και επερωτωντα αυτους 47 εξισταντο δε παντες οι ακουοντες αυτου επι τη συνεσι και ταις αποκρισειν αυτου 48 και ιδοντες αυτον εξεπλαγησαν και ειπεν προς αυτον η μητηρ αυτου τεκνον τι εποιησας ημιν ουτως ιδου ο πατηρ σου {VAR1: και εγω οδυνωμενοι ζητουμεν } {VAR2: καγω οδυνωμενοι εζητουμεν } σε 49 και ειπεν προς αυτους τι οτι εζητειτε με ουκ ηδειτε οτι εν τοις του πατρος μου δει ειναι με 50 και αυτοι ου συνηκαν το ρημα ο ελαλησεν αυτοις 51 και κατεβη μετ αυτων και ηλθεν εις ναζαρεθ και ην υποτασσομενος αυτοις και η μητηρ αυτου διετηρει παντα τα ρηματα εν τη καρδια αυτης 52 και ιησους προεκοπτεν {VAR1: τη } {VAR2: [εν τη] } σοφια και ηλικια και χαριτι παρα θεω και ανθρωποις

3 εν ετει δε πεντεκαιδεκατω της ηγεμονιας τιβεριου καισαρος ηγεμονευοντος ποντιου πιλατου της ιουδαιας και τετρααρχοντος της γαλιλαιας ηρωδου φιλιππου δε του αδελφου αυτου τετρααρχοντος της ιτουραιας και τραχωνιτιδος χωρας και λυσανιου της αβιληνης τετρααρχοντος 2 επι αρχιερεως αννα και καιαφα εγενετο ρημα θεου επι ιωαννην τον ζαχαριου ιιον εν τη ερημω 3 και ηλθεν εις πασαν {VAR2: [την] } περιχωρον του ιορδανου κηρυσσων βαπτισμα μετανοιας εις αφεσιν αμαρτιων 4 ως γεγραπται εν βιβλω λογων ησαιου του προφητου φωνη βιωντος εν τη ερημω ετοιμασατε την οδον κυριου ευθειας ποιειτε τας τριβους αυτου 5 πασα φαραγξ πληρωθησεται και παν ορος και βουνος ταπεινωθησεται και εσται τα σκολια εις {VAR1: ευθειας } {VAR2: ευθειαν } και αι τραχειαι εις οδους λειας 6 και οφεται πασα σαρξ το σωτηριον του θεου 7 ελεγεν ουν τοις εκπορευομενοις οχλοις βαπτισθηναι υπ αυτου γεννηματα εχιδνων τις υπεδειξεν υμιν φυγειν

από της μελλουσης οργης 8 ποιησατε ουν καρπους αξιους της μετανοιας και μη αρξησθε λεγειν εν εαυτοις πατερα εχομεν τον αβρααμ λεγω γαρ υμιν οτι δυναται ο θεος εκ των λιθων τουτων εγειραι τεκνα τω αβρααμ 9 ηδη δε και η αξινη προς την ριζαν των δενδρων κειται παν ουν δενδρον μη ποιουν καρπον {VAR1: [καλον]} {VAR2: καλον} εκκοπτεται και εις πυρ βαλλεται 10 και επηρωτων αυτον οι οχλοι λεγοντες τι ουν ποιησωμεν 11 αποκριθεις δε ελεγεν αυτοις ο εχων δυο χιτωνας μεταδοτω τω μη εχοντι και ο εχων βρωματα ομοιως ποιειτω 12 ηλθον δε και τελωναι βαπτισθηναι και ειπαν προς αυτον διδασκαλε τι ποιησωμεν 13 ο δε ειπεν προς αυτους μηδεν πλεον παρα το διατεταγμενον υμιν πρασσετε 14 επηρωτων δε αυτον και στρατευομενοι λεγοντες τι ποιησωμεν και ημεις και ειπεν αυτοις μηδενα διασεισητε μηδε συκοφαντησητε και αρκεισθε τοις οψωνιοις υμων 15 προσδοκωντος δε του λαου και διαλογιζομενων παντων εν ταις καρδιαις αυτων περι του ιωαννου μηποτε αυτος ειη ο χριστος 16 απεκρινατο λεγων πασιν ο ιωαννης εγω μεν υδατι βαπτιζω υμας ερχεται δε ο ισχυροτερος μου ου ουκ ειμι ικανος λυσαι τον ιμαντα των υποδηματων αυτου αυτος υμας βαπτισει εν πνευματι αγιω και πυρι 17 ου το πυνον εν τη χειρι αυτου διακαθαραι την αλωνα αυτου και συναγαγειν τον σιτον εις την αποθηκην αυτου το δε αχυρον κατακαυσει πυρι ασβεστω 18 πολλα μεν ουν και ετερα παρακαλων ευηγγελιζετο τον λαον 19 ο δε ηρωδης ο τετρααρχης ελεγχομενος υπ αυτου περι ηρωδιαδος της γυναικος του αδελφου αυτου και περι παντων ων εποιησεν πονηρων ο ηρωδης 20 προσεθηκεν και τουτο επι πασιν {VAR2: [και]} κατεκλεισεν τον ιωαννην εν φυλακη 21 εγενετο δε εν τω βαπτισθηναι απαντα τον λαον και ιησου βαπτισθεντος και προσευχομενου ανεωχθηναι τον ουρανον 22 και καταβηναι το πνευμα το

αγιον σωματικω ειδει ως περιστεραν επ αυτον και φωνην εξ ουρανου γενεσθαι συ ει ο υιος μου ο αγαπητος εν σοι ευδοκησα 23 και αυτος ην ιησους αρχομενος ωσει ετων τριακοντα ων υιος ως ενομιζετο ιωσηφ του ηλι 24 του μαθθατ του λευι του μελχι του ιανναι του ιωσηφ 25 του ματταθιου του αμως του ναουμ του εσλι του ναγγαι 26 του μααθ του ματταθιου του σεμειν του ιωσηχ του ιωδα 27 του ιωαναν του ρησα του ζοροβαβελ του σαλαθηλ του νηρι 28 του μελχι του αδδι του κωσαμ του ελμαδαμ του ηρ 29 του ιησου του ελιεζερ του ιωριμ του μαθθατ του λευι 30 του συμεων του ιουδα του ιωσηφ του ιωναμ του ελιακιμ 31 του μελεα του μεννα του ματταθα του ναθαμ του δαυιδ 32 του ιεσσαι του ιωβηδ του βοος του σαλα του ναασσων 33 του {VAR2: αμιναδαβ του} αδμιν του αρνι του εσρωμ του φαρες του ιουδα 34 του ιακωβ του ισαακ του αβρααμ του θαρα του ναχωρ 35 του σερουνχ του ραγαν του φαλεκ του εβερ του σαλα 36 του καιναμ του αρφαξαδ του σημ του νωε του λαμεχ 37 του μαθουσαλα του ενωχ του ιαρετ του μαλελεηλ του καιναμ 38 του ενως του σηθ του αδαμ του θεου

4 ιησους δε πληρης πνευματος αγιου υπεστρεψεν απο του ιορδανου και ηγετο εν τω πνευματι εν τη ερημω 2 ημερας τεσσερακοντα πειραζομενος υπο του διαβολου και ουκ εφαγεν ουδεν εν ταις ημεραις εκειναις και συντελεσθεισων αυτων επεινασεν 3 ειπεν δε αυτω ο διαβολος ει υιος ει του θεου ειπε τω λιθω τουτω ινα γενηται αρτος 4 και απεκριθη προς αυτον ο ιησους γεγραπται οτι ουκ επ αρτω μονω ζησεται ο ανθρωπος 5 και αναγαγων αυτον εδειξεν αυτω πασας τας βασιλειας της οικουμενης εν στιγμη χρονου 6 και ειπεν αυτω ο διαβολος σοι δωσω την εξουσιαν ταυτην απασαν και την δοξαν αυτων οτι εμοι παραδεδοται και ω εαν θελω διδωμι αυτην 7 συ ουν εαν προσκυνησης ενωπιον εμου εσται

σου πασα 8 και αποκριθεις ο ιησους ειπεν αυτω γεγραπται κυριον τον θεον σου προσκυνησεις και αυτω μονω λατρευσεις 9 ηγαγεν δε αυτον εις ιερουσαλημ και εστησεν επι το πτερυγιον του ιερου και ειπεν {VAR1: [αυτω] } {VAR2: αυτω} ει υιος ει του θεου βαλε σεαυτον εντευθεν κατω 10 γεγραπται γαρ οτι τοις αγγελοις αυτου εντελειται περι σου του διαφυλαξαι σε 11 και οτι επι χειρων αρουσιν σε μηποτε προσκοψης προς λιθον τον ποδα σου 12 και αποκριθεις ειπεν αυτω ο ιησους οτι ειρηται ουκ εκπειρασεις κυριον τον θεον σου 13 και συντελεσας παντα πειρασμον ο διαβολος απεστη απ αυτου αχρι καιρου 14 και υπεστρεψεν ο ιησους εν τη δυναμει του πνευματος εις την γαλιλαιαν και φημη εξηλθεν καθ ολης της περιχωρου περι αυτου 15 και αυτος εδιδασκεν εν ταις συναγωγαις αυτων δοξαζομενος υπο παντων 16 και ηλθεν εις ναζαρα ου ην τεθραμμενος και εισηλθεν κατα το ειωθος αυτω εν τη ημερα των σαββατων εις την συναγωγην και ανεστη αναγνωναι 17 και επεδοθη αυτω βιβλιον του προφητου ησαιου και {VAR1: ανοιξας } {VAR2: αναπτυξας } το βιβλιον ευρεν {VAR1: [τον] } {VAR2: τον } τοπον ου ην γεγραμμενον 18 πνευμα κυριου επ εμε ου εινεκεν εχρισεν με ευαγγελισασθαι πτωχοις απεσταλκεν με κηρυξαι αιχμαλωτοις αφεσιν και τυφλοις αναβλεψιν αποστειλαι τεθραυσμενους εν αφεσει 19 κηρυξαι ενιαυτον κυριου δεκτον 20 και πτυξας το βιβλιον αποδους τω υπηρετη εκαθισεν και παντων οι οφθαλμοι εν τη συναγωγη ησαν ατενιζοντες αυτω 21 ηρδατο δε λεγειν προς αυτους οτι σημερον πεπληρωται η γραφη αυτη εν τοις ωσιν υμων 22 και παντες εμαρτυρουν αυτω και εθαυμαζον επι τοις λογοις της χαριτος τοις εκπορευομενοις εκ του στοματος αυτου και ελεγον ουχι υιος εστιν ιωσηφ ουτος 23 και ειπεν προς αυτους παντως ερειτε μοι την παραβολην ταυτην ιατρε θεραπευσον σεαυτον

οσα ηκουσαμεν γενομενα εις την καφαρναουμ ποιησον και ωδε εν τη πατριδι σου 24 ειπεν δε αμην λεγω υμιν οτι ουδεις προφητης δεκτος εστιν εν τη πατριδι αυτου 25 επ αληθειας δε λεγω υμιν πολλαι χηραι ησαν εν ταις ημεραις ηλιου εν τω ισραηλ οτε εκλεισθη ο ουρανος {VAR2: επι} ετη τρια και μηνας εξ ως εγενετο λιμος μεγας επι πασαν την γην 26 και προς ουδεμιαν αυτων επεμφθη ηλιας ει μη εις σαρεπτα της σιδωνιας προς γυναικα χηραν 27 και πολλοι λεπροι ησαν εν τω ισραηλ επι ελισαιου του προφητου και ουδεις αυτων εκαθαρισθη ει μη ναιμαν ο συρος 28 και επλησθησαν παντες θυμου εν τη συναγωγη ακουοντες ταυτα 29 και ανασταντες εξεβαλον αυτον εξω της πολεως και ηγαγον αυτον εως οφρυος του ορους εφ ου η πολις ωκοδομητο αυτων ωστε κατακρημνισαι αυτον 30 αυτος δε διελθων δια μεσου αυτων επορευετο 31 και κατηλθεν εις καφαρναουμ πολιν της γαλιλαιας και ην διδασκων αυτους εν τοις σαββασιν 32 και εξεπλησσοντο επι τη διδαχη αυτου οτι εν εξουσια ην ο λογος αυτου 33 και εν τη συναγωγη ην ανθρωπος εχων πνευμα δαιμονιου ακαθαρτου και ανεκραξεν φωνη μεγαλη 34 εα τι ημιν και σοι ιησου ναζαρηνη ηλθες απολεσαι ημας οιδα σε τις ει ο αγιος του θεου 35 και επετιμησεν αυτω ο ιησους λεγων φιμωθητι και εξελθε απ αυτου και ριψαν αυτον το δαιμονιον εις το μεσον εξηλθεν απ αυτου μηδεν βλαψαν αυτον 36 και εγενετο θαμβος επι παντας και συνελαλουν προς αλληλους λεγοντες τις ο λογος ουτος οτι εν εξουσια και δυναμει επιτασσει τοις ακαθαρτοις πνευμασιν και εξερχονται 37 και εξεπορευετο ηχος περι αυτου εις παντα τοπον της περιχωρου 38 αναστας δε απο της συναγωγης εισηλθεν εις την οικιαν σιμωνος πενθερα δε του σιμωνος ην συνεχομενη πυρετω μεγαλω και ηρωτησαν αυτον περι αυτης 39 και επιστας επανω αυτης επετιμησεν τω πυρετω και αφηκεν

αυτην παραχρημα δε αναστασα διηκονει αυτοις 40 δυνοντος δε του ηλιου απαντες οσοι ειχον ασθενουντας νοσοις ποικιλαις ηγαγον αυτους προς αυτον ο δε ενι εκαστω αυτων τας χειρας επιτιθεις εθεραπευεν αυτους 41 εξηρχετο δε και δαιμονια απο πολλων {VAR1: κραζοντα } {VAR2: (κραυγαζοντα) } και λεγοντα οτι συ ει ο νιος του θεου και επιτιμων ουκ εια αυτα λαλειν οτι ηδεισαν τον χριστον αυτον ειναι 42 γενομενης δε ημερας εξελθων επορευθη εις ερημον τοπον και οι οχλοι επεζητουν αυτον και ηλθον εως αυτου και κατειχον αυτον του μη πορευεσθαι απ αυτων 43 ο δε ειπεν προς αυτους οτι και ταις ετεραις πολεσιν ευαγγελισασθαι με δει την βασιλειαν του θεου οτι επι τουτο απεσταλην 44 και ην κηρυσσων εις τας συναγωγας της ιουδαιας

5 εγενετο δε εν τω τον οχλον επικεισθαι αυτω και ακουειν τον λογον του θεου και αυτος ην εστως παρα την λιμνην γεννησαρετ 2 και ειδεν {VAR1: πλοια δυο } {VAR2: δυο πλοια } εστωτα παρα την λιμνην οι δε αλιεις απ αυτων αποβαντες επλυνον τα δικτυα 3 εμβας δε εις εν των πλοιων ο ην σιμωνος ηρωτησεν αυτον απο της γης επαναγαγειν ολιγον καθισας δε εκ του πλοιου εδιδασκεν τους οχλους 4 ως δε επαυσατο λαλων ειπεν προς τον σιμωνα επαναγαγε εις το βαθος και χαλασατε τα δικτυα υμων εις αγραν 5 και αποκριθεις σιμων ειπεν επιστατα δι ολης νυκτος κοπιασαντες ουδεν ελαβομεν επι δε τω ρηματι σου χαλασω τα δικτυα 6 και τουτο ποιησαντες συνεκλεισαν πληθος ιχθυων πολυ διερρησσετο δε τα δικτυα αυτων 7 και κατενευσαν τοις μετοχοις εν τω ετερω πλοιων του ελθοντας συλλαβεσθαι αυτοις και ηλθον και επλησαν αμφοτερα τα πλοια ωστε βυθιζεσθαι αυτα 8 ιδων δε σιμων πετρος προσεπεσεν τοις γονασιν ιησου λεγων εξελθε απ εμου οτι ανηρ αμαρτωλος ειμι κυριε 9 θαμβος γαρ περιεσχεν αυτον και παντας τους συν αυτω επι τη αγρα των

ιχθυων ων συνελαβον 10 ομοιως δε και ιακωβον και ιωαννην υιους ζεβεδαιου οι ησαν κοινωνοι τω σιμωνι και ειπεν προς τον σιμωνα {VAR2: ο } ιησους μη φοβου απο του νυν ανθρωπους εση ζωγρων 11 και καταγαγοντες τα πλοια επι την γην αφεντες παντα ηκολουθησαν αυτω 12 και εγενετο εν τω ειναι αυτον εν μια των πολεων και ιδου ανηρ πληρης λεπρας ιδων δε τον ιησουν πεσων επι προσωπον εδεηθη αυτου λεγων κυριε εαν θελης δυνασαι με καθαρισαι 13 και εκτεινας την χειρα ηψατο αυτου λεγων θελω καθαρισθητι και ευθεως η λεπρα απηλθεν απ αυτου 14 και αυτος παρηγγειλεν αυτω μηδενι ειπειν αλλα απελθων δειξον σεαυτον τω iερει και προσενεγκε περι του καθαρισμου σου καθως προσεταξεν μωυσης εις μαρτυριον αυτοις 15 διηρχετο δε μαλλον ο λογος περι αυτου και συνηρχοντο οχλοι πολλοι ακουειν και θεραπευεσθαι απο των ασθενειων αυτων 16 αυτος δε ην υποχωρων εν ταις ερημοις και προσευχομενος 17 και εγενετο εν μια των ημερων και αυτος ην διδασκων και ησαν καθημενοι φαρισαιοι και νομοδιδασκαλοι οι ησαν εληλυθοτες εκ πασης κωμης της γαλιλαιας και ιουδαιας και iερουσαλημ και δυναμις κυριου ην εις το ιασθαι αυτον 18 και ιδου ανδρες φεροντες επι κλινης ανθρωπον ος ην παραλελυμενος και εζητουν αυτον εισενεγκειν και θειναι [αυτον] ενωπιον αυτου 19 και μη ευροντες ποιας εισενεγκωσιν αυτον δια τον οχλον αναβαντες επι το δωμα δια των κεραμων καθηκαν αυτον συν τω κλινιδιω εις το μεσον εμπροσθεν του ιησου 20 και ιδων την πιστιν αυτων ειπεν ανθρωπε αφεωνται σοι αι αμαρτιαι σου 21 και ηρξαντο διαλογιζεσθαι οι γραμματεις και οι φαρισαιοι λεγοντες τις εστιν ουτος ος λαλει βλασφημιας τις δυναται αμαρτιας αφειναι ει μη μονος ο θεος 22 επιγνους δε ο ιησους τους διαλογισμους αυτων αποκριθεις ειπεν προς αυτους τι διαλογιζεσθε εν ταις καρδιαις υμων 23 τι εστιν ευκοπωτερον

ειπειν αφεωνται σοι αι αμαρτιαι σου η ειπειν εγειρε και περιπατει 24 ινα δε ειδητε οτι ο νιος του ανθρωπου εξουσιαν εχει επι της γης αφιεναι αμαρτιας ειπεν τω παραλελυμενω σοι λεγω εγειρε και αρας το κλινιδιον σου πορευου εις τον οικον σου 25 και παραχρημα αναστας ενωπιον αυτων αρας εφ ο κατεκειτο απηλθεν εις τον οικον αυτου δοξαζων τον θεον 26 και εκστασις ελαβεν απαντας και εδοξαζον τον θεον και επλησθησαν φοβου λεγοντες οτι ειδομεν παραδοξα σημερον 27 και μετα ταυτα εξηλθεν και εθεασατο τελωνην ονοματι λευιν καθημενον επι το τελωνιον και ειπεν αυτω ακολουθει μοι 28 και καταλιπων παντα αναστας ηκολουθει αυτω 29 και εποιησεν δοχην μεγαλην λευις αυτω εν τη οικια αυτου και ην οχλος πολυς τελωνων και αλλων οι ησαν μετ αυτων κατακειμενοι 30 και εγογγυζον οι φαρισαιοι και οι γραμματεις αυτων προς τους μαθητας αυτου λεγοντες δια τι μετα των τελωνων και αμαρτωλων εσθιετε και πινετε 31 και αποκριθεις {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους ειπεν προς αυτους ου χρειαν εχουσιν οι υγιαινοντες ιατρου αλλα οι κακως εχοντες 32 ουκ εληλυθα καλεσαι δικαιους αλλα αμαρτωλους εις μετανοιαν 33 οι δε ειπαν προς αυτον οι μαθηται ιωαννου νηστευουσιν πυκνα και δεησεις ποιουνται ομοιως και οι των φαρισαιων οι δε σοι εσθιουσιν και πινουσιν 34 ο δε ιησους ειπεν προς αυτους μη δυνασθε τους νιους του νυμφωνος ενω ο νυμφιος μετ αυτων εστιν ποιησαι νηστευσαι 35 ελευσονται δε ημεραι και οταν απαρθη απ αυτων ο νυμφιος τοτε νηστευουσιν εν εκειναις ταις ημεραις 36 ελεγεν δε και παραβολην προς αυτους οτι ουδεις επιβλημα απο ιματιου καινου σχισας επιβαλλει επι ιματιον παλαιον ει δε μη γε και το καινον σχισει και τω παλαιω ου συμφωνησει το επιβλημα το απο του καινου 37 και ουδεις βαλλει οινον νεον εις ασκους παλαιους ει δε μη γε ρηξει ο οινος ο νεος τους

ασκους και αυτος εκχυθησεται και οι ασκοι απολουνται 38 αλλα οινον νεον εις ασκους καινους βλητεον 39 {VAR1: [ουδεις } {VAR2: [και ουδεις } πιων παλαιον θελει νεον λεγει γαρ ο παλαιος χρηστος {VAR1: εστιν } {VAR2: εστιν } 6 εγενετο δε εν σαββατω διαπορευεσθαι αυτον δια σποριμων και ετιλον οι μαθηται αυτου και ησθιον τους σταχνας ψωχοντες ταις χερσιν 2 τινες δε των φαρισαιων ειπαν τι ποιειτε ο ουκ εξεστιν τοις σαββασιν 3 και αποκριθεις προς αυτους ειπεν {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους ουδε τουτο ανεγνωτε ο εποιησεν δαυιδ οτε επεινασεν αυτος και οι μετ αυτου {VAR2: [οντες} } 4 [ως] εισηλθεν εις τον οικον του θεου και τους αρτους της προθεσεως λαβων εφαγεν και εδωκεν τοις μετ αυτου ουκ ουκ εξεστιν φαγειν ει μη μονους τους ιερεις 5 και ελεγεν αυτοις κυριος εστιν του σαββατου ο νιος του ανθρωπου 6 εγενετο δε εν ετερω σαββατω εισελθειν αυτον εις την συναγωγην και διδασκειν και ην ανθρωπος εκει και η χειρ αυτου η δεξια ην ξηρα 7 παρετηρουντο δε αυτον οι γραμματεις και οι φαρισαιοι ει εν τω σαββατω θεραπευει ινα ευρωσιν κατηγορειν αυτου 8 αυτος δε ηδει τους διαλογισμους αυτων ειπεν δε τω ανδρι τω ξηραν εχοντι την χειρα εγειρε και στηθι εις το μεσον και αναστας εστη 9 ειπεν δε {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους προς αυτους επερωτω υμας ει εξεστιν τω σαββατω αγαθοποιησαι η κακοποιησαι ψυχην σωσαι η απολεσαι 10 και περιβλεψαμενος παντας αυτους ειπεν αυτω εκτεινον την χειρα σου ο δε εποιησεν και απεκατεσταθη η χειρ αυτου 11 αυτοι δε επλησθησαν ανοιας και διελαλουν προς αλληλους τι αν ποιησαιεν τω ιησου 12 εγενετο δε εν ταις ημεραις ταυταις εξελθειν αυτον εις το ορος προσευξασθαι και ην διανυκτερευων εν τη προσευχη του θεου 13 και οτε εγενετο ημερα προσεφωνησεν τους μαθητας αυτου και εκλεξαμενος απ αυτων δωδεκα ους

και αποστολους ωνομασεν 14 σιμωνα ον και ωνομασεν πετρον και ανδρεαν τον αδελφον αυτου και ιακωβον και ιωαννην και φιλιππον και βαρθολομαιον 15 και μαθθαιον και θωμαν {VAR1: [και] } {VAR2: και } ιακωβον αλφαιου και σιμωνα τον καλουμενον ζηλωτην 16 και ιουδαν ιακωβου και ιουδαν ισκαριωθ ος εγενετο προδοτης 17 και καταβας μετ αυτων εστη επι τοπου πεδινου και οχλος πολυς μαθητων αυτου και πληθος πολυ του λαου απο πασης της ιουδαιας και ιερουσαλημ και της παραλιου τυρου και σιδωνος 18 οι ηλθον ακουσαι αυτου και ιαθηναι απο των νοσων αυτων και οι ενοχλουμενοι απο πνευματων ακαθαρτων εθεραπευοντο 19 και πας ο οχλος εζητουν απτεσθαι αυτου οτι δυναμις παρ αυτου εξηρχετο και ιατο παντας 20 και αυτος επαρας τους οφθαλμους αυτου εις τους μαθητας αυτου ελεγεν μακαριοι οι πτωχοι οτι υμετερα εστιν η βασιλεια του θεου 21 μακαριοι οι πεινωντες νυν οτι χορτασθησεσθε μακαριοι οι κλαιοντες νυν οτι γελασετε 22 μακαριοι εστε οταν μισησωσιν υμας οι ανθρωποι και οταν αφορισωσιν υμας και ονειδισωσιν και εκβαλωσιν το ονομα υμων ως πονηρον ενεκα του υιου του ανθρωπου 23 χαρητε εν εκεινη τη ημερα και σκιρτησατε ιδου γαρ ο μισθος υμων πολυς εν τω ουρανω κατα τα αυτα γαρ εποιουν τοις προφηταις οι πατερες αυτων 24 πλην ουαι υμιν ποις πλουσιοις οτι απεχετε την παρακλησιν υμων 25 ουαι υμιν οι εμπεπλησμενοι νυν οτι πεινασετε ουαι οι γελωντες νυν οτι πενθησετε και κλαυσετε 26 ουαι οταν {VAR1: καλως υμας } {VAR2: υμας καλως } ειπωσιν παντες οι ανθρωποι κατα τα αυτα γαρ εποιουν τοις ψευδοπροφηταις οι πατερες αυτων 27 αλλα υμιν λεγω τοις ακουουσιν αγαπατε τους εχθρους υμων καλως ποιειτε τοις μισουσιν υμας 28 ευλογειτε τους καταρωμενους υμας προσευχεσθε περι των επηρεαζοντων υμας 29 τω τυποντι σε επι την σιαγονα παρεχε και την αλλην και

απο του αιροντος σου το ιματιον και τον χιτωνα μη κωλυσης 30 παντι αιτουντι σε διδου και απο του αιροντος τα σα μη απαιτει 31 και καθως θελετε ινα ποιωσιν υμιν οι ανθρωποι ποιειτε αυτοις ομοιως 32 και ει αγαπατε τους αγαπωντας υμας ποια υμιν χαρις εστιν και γαρ οι αμαρτωλοι τους αγαπωντας αυτους αγαπωσιν 33 και [γαρ] εαν αγαθοποιητε τους αγαθοποιουντας υμας ποια υμιν χαρις εστιν και οι αμαρτωλοι το αυτο ποιουσιν 34 και εαν δανισητε παρ ων ελπιζετε λαβειν ποια υμιν χαρις [εστιν] και αμαρτωλοι αμαρτωλοις δανιζουσιν ινα απολαβωσιν τα ισα 35 πλην αγαπατε τους εχθρους υμων και αγαθοποιειτε και δανιζετε μηδεν απελπιζοντες και εσται ο μισθος υμων πολυς και εσεσθε υιοι υψιστου οτι αυτος χρηστος εστιν επι τους αχαριστους και πονηρους 36 γινεσθε οικτιρμονες καθως {VAR2: [και] } ο πατηρ υμων οικτιρμων εστιν 37 και μη κρινετε και ου μη κριθητε και μη καταδικαζετε και ου μη καταδικασθητε απολυτε και απολυθησεσθε 38 διδοτε και δοθησεται υμιν μετρον καλον πεπιεσμενον σεσαλευμενον υπερεκχυννομενον δωσουσιν εις τον κολπον υμων ω γαρ μετρω μετρειτε αντιμετρηθησεται υμιν 39 ειπεν δε και παραβολην αυτοις μητι δυναται τυφλος τυφλον οδηγειν ουχι αμφοτεροι εις βιθυνον εμπεσουνται 40 ουκ εστιν μαθητης υπερ τον διδασκαλον κατηρτισμενος δε πας εσται ως ο διδασκαλος αυτου 41 τι δε βλεπεις το καρφος το εν τω οφθαλμω του αδελφου σου την δε δοκον την εν τω ιδιω οφθαλμω ου κατανοεις 42 πως δυνασαι λεγειν τω αδελφω σου αδελφε αφες εκβαλω το καρφος το εν τω οφθαλμω σου αυτος την εν τω οφθαλμω σου δοκον ου βλεπων υποκριτα εκβαλε πρωτον την δοκον εκ του οφθαλμου σου και τοτε διαβλεψεις το καρφος το εν τω οφθαλμω του αδελφου σου εκβαλειν 43 ου γαρ εστιν δενδρον καλον ποιουν καρπον σαπρον ουδε παλιν δενδρον

σαπρον ποιουν καρπον καλον 44 εκαστον γαρ δενδρον εκ του ιδιου καρπου γινωσκεται ου γαρ εξ ακανθων συλλεγουσιν συκα ουδε εκ βατου σταφυλην τρυγωσιν 45 ο αγαθος ανθρωπος εκ του αγαθου θησαυρου της καρδιας προφερει το αγαθον και ο πονηρος εκ του πονηρου προφερει το πονηρον εκ γαρ περισσευματος καρδιας λαλει το στομα αυτου 46 τι δε με καλειτε κυριε κυριε και ου ποιειτε α λεγω 47 πας ο ερχομενος προς με και ακουων μου των λογων και ποιων αυτους υποδειξω υμιν τινι εστιν ομοιος 48 ομοιος εστιν ανθρωπω οικοδομουντι οικιαν ος εσκαψεν και εβαθυνεν και εθηκεν θεμελιον επι την πετραν πλημμυρης δε γενομενης προσερηξεν ο ποταμος τη οικια εκεινη και ουκ ισχυσεν σαλευσαι αυτην δια το καλως οικοδομησθαι αυτην 49 ο δε ακουσας και μη ποιησας ομοιος εστιν ανθρωπω οικοδομησαντι οικιαν επι την γην χωρις θεμελιον η προσερηξεν ο ποταμος και ευθυς συνεπεσεν και εγενετο το ρηγμα της οικιας εκεινης μεγα

7 επειδη επληρωσεν παντα τα ρηματα αυτου εις τας ακοας του λαου εισηλθεν εις καφαρναουμ 2 εκατονταρχου δε τινος δουλος κακως εχων ημελλεν τελευταν ος ην αυτω εντιμος 3 ακουσας δε περι του ιησου απεστειλεν προς αυτον πρεσβυτερους των ιουδαιων ερωτων αυτον οπως ελθων διασωση τον δουλον αυτου 4 οι δε παραγενομενοι προς τον ιησουν παρεκαλουν αυτον σπουδαιως λεγοντες οτι αξιος εστιν ω παρεξη τουτο 5 αγαπα γαρ το εθνος ημων και την συναγωγην αυτος ωκοδομησεν ημιν 6 ο δε ιησους επορευετο συν αυτοις ηδη δε αυτου ου μακραν απεχοντος απο της οικιας επεμψεν φιλους ο εκατονταρχης λεγων αυτω κυριε μη σκυλλου ου γαρ ικανος ειμι ινα υπο την στεγην μου εισελθης 7 διο ουδε εμαυτον ηξιωσα προς σε ελθειν αλλα ειπε λογω και ιαθητω ο παις μου 8 και γαρ εγω ανθρωπος ειμι υπο εξουσιαν τασσομενος εχων υπ

εμαυτον στρατιωτας και λεγω τουτω πορευθητι και πορευεται και αλλω ερχου και ερχεται και τω δουλω μου ποιησον τουτο και ποιει 9 ακουσας δε ταυτα ο ιησους εθαυμασεν αυτον και στραφεις τω ακολουθουντι αυτω οχλω ειπεν λεγω υμιν ουδε εν τω ισραηλ τοσαυτην πιστιν ευρον 10 και υποστρεψαντες εις τον οικον οι πεμφθεντες ευρον τον δουλον υγιαινοντα 11 και εγενετο εν τω εξης επορευθη εις πολιν καλουμενην ναιν και συνεπορευοντο αυτω οι μαθηται αυτου και οχλος πολυς 12 ως δε ηγγισεν τη πυλη της πολεως και ιδου εξεκομιζετο τεθνηκως μονογενης υιος τη μητρι αυτου και αυτη ην χηρα και οχλος της πολεως ικανος ην συν αυτη 13 και ιδων αυτην ο κυριος εσπλαγχνισθη επ αυτη και ειπεν αυτη μη κλαιε 14 και προσελθων ηψατο της σορου οι δε βασταζοντες εστησαν και ειπεν νεανισκε σοι λεγω εγερθητι 15 και ανεκαθισεν ο νεκρος και ηρξατο λαλειν και εδωκεν αυτον τη μητρι αυτου 16 ελαβεν δε φοβος παντας και εδοξαζον τον θεον λεγοντες οτι προφητης μεγας ηγερθη εν ημιν και οτι επεσκεψατο ο θεος τον λαον αυτου 17 και εξηλθεν ο λογος ουτος εν ολη τη ιουδαια περι αυτου και παση τη περιχωρω 18 και απηγγειλαν ιωαννη οι μαθηται αυτου περι παντων τουτων 19 και προσκαλεσαμενος δυο τινας των μαθητων αυτου ο ιωαννης επεμψεν προς τον κυριον λεγων συ ει ο ερχομενος η {VAR1: ετερον } {VAR2: αλλον } προσδοκωμεν 20 παραγενομενοι δε προς αυτον οι ανδρες ειπαν ιωαννης ο βαπτιστης απεστειλεν ημας προς σε λεγων συ ει ο ερχομενος η αλλον προσδοκωμεν 21 εν εκεινη τη ωρα εθεραπευσεν πολλους απο νοσων και μαστιγων και πνευματων πονηρων και τυφλοις πολλοις εχαρισατο βλεπειν 22 και αποκριθεις ειπεν αυτοις πορευθεντες απαγγειλατε ιωαννη α ειδετε και ηκουσατε τυφλοι αναβλεπουσιν χωλοι περιπατουσιν λεπροι καθαριζονται και κωφοι ακουουσιν νεκροι εγειρονται πτωχοι

ευαγγελιζονται 23 και μακαριος εστιν ος εαν μη σκανδαλισθη εν εμοι 24 απελθοντων δε των αγγελων ιωαννου ηρξατο λεγειν προς τους οχλους περι ιωαννου τι εξηλθατε εις την ερημον θεασασθαι καλαμον υπο ανεμου σαλευομενον 25 αλλα τι εξηλθατε ιδειν ανθρωπον εν μαλακοις ιματιοις ημφιεσμενον ιδου οι εν ιματισμω ενδοξω και τρυφη υπαρχοντες εν τοις βασιλειοις εισιν 26 αλλα τι εξηλθατε ιδειν προφητην ναι λεγω υμιν και περισσοτερον προφητου 27 ουτος εστιν περι ου γεγραπται ιδου αποστελλω τον αγγελον μου προ προσωπου σου ος κατασκευασει την οδον σου εμπροσθεν σου 28 λεγω υμιν μειζων εν γεννητοις γυναικων ιωαννου ουδεις εστιν ο δε μικροτερος εν τη βασιλεια του θεου μειζων αυτου εστιν 29 και πας ο λαος ακουσας και οι τελωναι εδικαιωσαν τον θεον βαπτισθεντες το βαπτισμα ιωαννου 30 οι δε φαρισαιοι και οι νομικοι την βουλην του θεου ηθετησαν εις εαυτους μη βαπτισθεντες υπ αυτου 31 τινι ουν ομοιωσω τους ανθρωπους της γενεας ταυτης και τινι εισιν ομοιοι 32 ομοιοι εισιν παιδιοις τοις εν αγορα καθημενοις και προσφωνουσιν αλληλοις α λεγει ηυλησαμεν υμιν και ουκ ωρχησασθε εθρηνησαμεν και ουκ εκλαυσατε 33 εληλυθεν γαρ ιωαννης ο βαπτιστης μη εσθιων αρτον μητε πινων οινον και λεγετε δαιμονιον εχει 34 εληλυθεν ο υιος του ανθρωπου εσθιων και πινων και λεγετε ιδου ανθρωπος φαγος και οινοποτης φιλος τελωνων και αμαρτωλων 35 και εδικαιωθη η σοφια απο παντων των τεκνων αυτης 36 ηρωτα δε τις αυτον των φαρισαιων ινα φαγη μετ αυτου και εισελθων εις τον οικον του φαρισαιου κατεκλιθη 37 και ιδου γυνη ητις ην εν τη πολει αμαρτωλος και επιγνουσα ατι κατακειται εν τη οικια του φαρισαιου κομισασα αλαβαστρον μυρου 38 και στασα οπισω παρα τους ποδας αυτου κλαιουσα τοις δακρυσιν ηρξατο βρεχειν τους ποδας αυτου και ταις θριξιν της

κεφαλης αυτης εξεμασσεν και κατεφιλει τους ποδας αυτου και ηλειφεν τω μυρω 39 ιδων δε ο φαρισαιος ο καλεσας αυτον ειπεν εν εαυτω λεγων ουτος ει ην {VAR1: [ο] } προφητης εγινωσκεν αν τις και ποταπη η γυνη ητις απτεται αυτον οτι αμαρτωλος εστιν 40 και αποκριθεις ο ιησους ειπεν προς αυτον σιμων εχω σοι τι ειπειν ο δε διδασκαλε ειπε φησιν 41 δυο χρεοφειλεται ησαν δανιστη τινι ο εις ωφειλεν δηναρια πεντακοσια ο δε ετερος πεντηκοντα 42 μη εχοντων αυτων αποδουναι αμφοτεροις εχαρισατο τις ουν αυτων πλειον αγαπησει αυτον 43 αποκριθεις σιμων ειπεν υπολαμβανω οτι ω το πλειον εχαρισατο ο δε ειπεν αυτω ορθως εκρινας 44 και στραφεις προς την γυναικα τω σιμωνι εφη βλεπεις ταυτην την γυναικα εισηλθον σου εις την οικιαν υδωρ μοι επι ποδας ουκ εδωκας αυτη δε τοις δακρυσιν εβρεξεν μου τους ποδας και ταις θριξιν αυτης εξεμαξεν 45 φιλημα μοι ουκ εδωκας αυτη δε αφης εισηλθον ου διελιπεν καταφιλουσα μου τους ποδας 46 ελαιω την κεφαλην μου ουκ ηλειψας αυτη δε μυρω ηλειψεν τους ποδας μου 47 ου χαριν λεγω σοι αφεωνται αι αμαρτιαι αυτης αι πολλαι οτι ηγαπησεν πολυ ω δε ολιγον αφιεται ολιγον αγαπα 48 ειπεν δε αυτη αφεωνται σου αι αμαρτιαι 49 και ηρξαντο οι συνανακειμενοι λεγειν εν εαυτοις τις ουτος εστιν ος και αμαρτιας αφιησιν 50 ειπεν δε προς την γυναικα η πιστις σου σεσωκεν σε πορευου εις ειρηνην

8 και εγενετο εν τω καθεξης και αυτος διωδευεν κατα πολιν και κωμην κηρυσσων και ευαγγελιζομενος την βασιλειαν του θεου και οι δωδεκα συν αυτω 2 και γυναικες τινες αι ησαν τεθεραπευμεναι απο πνευματων πονηρων και ασθενειων μαρια η καλουμενη μαγδαληνη αφης δαιμονια επτα εξεληλυθει 3 και ιωαννα γυνη χουζα επιτροπου ηρωδου και σουσαννα και ετεραι πολλαι αιτινες διηκονουν αυτοις εκ των υπαρχοντων αυταις 4 συνιοντος δε οχλου

πολλου και των κατα πολιν επιπορευομενων προς αυτον ειπεν δια παραβολης 5 εξηλθεν ο σπειρων του σπειραι τον σπορον αυτου και εν τω σπειρειν αυτον ο μεν επεσεν παρα την οδον και κατεπατηθη και τα πετεινα τον ουρανου κατεφαγεν αυτο 6 και ετερον κατεπεσεν επι την πετραν και φυεν εξηρανθη δια το μη εχειν ικμαδα 7 και ετερον επεσεν εν μεσω των ακανθων και συμφυεισαι αι ακανθαι απεπνιξαν αυτο 8 και ετερον επεσεν εις την γην την αγαθην και φυεν εποιησεν καρπον εκατονταπλασιονα ταυτα λεγων εφωνει ο εχων ωτα ακουειν ακουετω 9 επηρωτων δε αυτον οι μαθηται αυτουν τις αυτη ειη η παραβολη 10 ο δε ειπεν υμιν δεδοται γνωναι τα μυστηρια της βασιλειας του θεου τοις δε λοιποις εν παραβολαις ινα βλεποντες μη βλεπωσιν και ακουοντες μη συνιωσιν 11 εστιν δε αυτη η παραβολη ο σπορος εστιν ο λογος του θεου 12 οι δε παρα την οδον εισιν οι ακουσαντες ειτα ερχεται ο διαβολος και αιρει τον λογον απο της καρδιας αυτων ινα μη πιστευσαντες σωθωσιν 13 οι δε επι της πετρας οι οταν ακουσωσιν μετα χαρας δεχονται τον λογον και ουτοι ριζαν ουκ εχουσιν οι προς καιρον πιστευουσιν και εν καιρω πειρασμου αφιστανται 14 ο δε εις τας ακανθας πεσον ουτοι εισιν οι ακουσαντες και υπο μεριμνων και πλουτου και ηδονων του βιου πορευομενοι συμπνιγονται και ου τελεσφορουσιν 15 ο δε εν τη καλη γη ουτοι εισιν οιτινες εν καρδια καλη και αγαθη ακουσαντες τον λογον κατεχουσιν και καρποφορουσιν εν υπομονη 16 ουδεις δε λυχνον αψας καλυπτει αυτον σκευει η υποκατω κλινης τιθησιν αλλ επι λυχνιας τιθησιν ινα οι εισπορευομενοι βλεπωσιν το φως 17 ου γαρ εστιν κρυπτον ο ου φανερον γενησεται ουδε αποκρυφον ο ου μη γνωσθη και εις φανερον ελθη 18 βλεπετε ουν πως ακουετε ος αν γαρ εχη δοθησεται αυτω και ος αν μη εχη και ο δοκει εχειν αρθησεται απ αυτου 19 παρεγενετο δε προς αυτον

η μητηρ και οι αδελφοι αυτου και ουκ ηδυναντο συντυχειν αυτω δια τον οχλον 20 απηγγελη δε αυτω η μητηρ σου και οι αδελφοι σου εστηκασιν εξω ιδειν θελοντες σε 21 ο δε αποκριθεις ειπεν προς αυτους μητηρ μου και αδελφοι μου ουτοι εισιν οι τον λογον του θεου ακουοντες και ποιουντες 22 εγενετο δε εν μια των ημερων και αυτος ενεβη εις πλοιον και οι μαθηται αυτου και ειπεν προς αυτους διελθωμεν εις το περαν της λιμνης και ανηχθησαν 23 πλεοντων δε αυτων αφυπνωσεν και κατεβη λαιλαψ ανεμου εις την λιμνην και συνεπληρουντο και εκινδυνευον 24 προσελθοντες δε διηγειραν αυτον λεγοντες επιστατα επιστατα απολλυμεθα ο δε διεγερθεις επετιμησεν τω ανεμω και τω κλυδωνι του υδατος και επαυσαντο και εγενετο γαληνη 25 ειπεν δε αυτοις που η πιστις υμων φοβηθεντες δε εθαυμασαν λεγοντες προς αλληλους τις αρα ουτος εστιν οτι και τοις ανεμοις επιτασσει και τω υδατι και υπακουουσιν αυτω 26 και κατεπλευσαν εις την χωραν των γερασηνων ητις εστιν αντιπερα της γαλιλαιας 27 εξελθοντι δε αυτω επι την γην υπηντησεν ανηρ τις εκ της πολεως εχων δαιμονια και χρονω ικανω ουκ ενεδυσατο ιματιον και εν οικια ουκ εμενεν αλλ εν τοις μνημασιν 28 ιδων δε τον ιησουν ανακραζας προσεπεσεν αυτω και φωνη μεγαλη ειπεν τι εμοι και σοι ιησου υιε {VAR1: [του θεου] } {VAR2: του θεου } του υψιστου δεομαι σου μη με βασανισης 29 {VAR1: παρηγγελλεν } {VAR2: παρηγγειλεν } γαρ τω πνευματι τω ακαθαρτω εξελθειν απο του ανθρωπου πολλοις γαρ χρονοις συνηρπακει αυτον και εδεσμευετο αλυσεσιν και πεδαις φυλασσομενος και διαρρησσων τα δεσμα ηλαυνετο {VAR1: απο } {VAR2: υπο } του δαιμονιου εις τας ερημους 30 επηρωτησεν δε αυτον ο ιησους τι σοι ονομα εστιν ο δε ειπεν λεγιων οτι εισηλθεν δαιμονια πολλα εις αυτον 31 και παρεκαλουν αυτον ινα μη επιταξη αυτοις

εις την αβύσσον απελθειν (*Abyssos* g12) 32 ην δε εκεὶ αγελη χοιρῶν ικανῶν βοσκομενή εν τῷ ὄρει καὶ παρεκαλεσαν αὐτὸν ινα επιτρεψῆ αὐτοῖς εἰς εκείνους εἰσελθειν καὶ επετρεψεν αὐτοῖς 33 εξελθόντα δε τὰ δαιμονία απὸ τοῦ ανθρώπου εισῆλθον εἰς τοὺς χοιροὺς καὶ ὡρμησεν ἡ αγελη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ απεπνιγῇ 34 ιδοντες δε οἱ βοσκοντες τὸ γεγονός εφυγον καὶ απηγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς αγρούς 35 εξῆλθον δε ιδειν τὸ γεγονός καὶ ἦλθον πρὸς τὸν ιησον καὶ ευρον καθημενὸν τὸν ανθρώπον αφ' οὐ τα δαιμονία εξῆλθεν ἵματισμενὸν καὶ σωφρονούντα πάρα τοὺς ποδας {VAR1: [του]} {VAR2: του} ιησον καὶ εφοβηθησαν 36 απηγγειλαν δε αὐτοῖς οι ιδοντες πῶς εσωθῇ ο δαιμονισθεῖς 37 καὶ ηρωτησεν αὐτὸν απαν τὸ πλήθος τῆς περιχώρου τῶν γερασηνῶν απελθειν απ' αὐτῶν οτι φοβω μεγαλω συνειχοντο αὐτος δε εμβας εις πλοιον υπεστρεψεν 38 εδειτο δε αὐτου ο ανηρ αφ' ου εξεληλυθει τα δαιμονία ειναι συν αυτω απελυσεν δε αὐτον λεγων 39 υποστρεφε εις τὸν οἰκον σου καὶ διηγου οσα σοι εποιησεν ο θεος καὶ απηλθεν καθ ολην την πόλιν κηρυσσων οσα εποιησεν αυτω ο ιησους 40 εν δε τω υποστρεφειν τὸν ιησον απεδεξατο αὐτὸν ο ὥχλος ησαν γαρ παντες προσδοκωντες αὐτὸν 41 καὶ ίδου ἦλθεν ανηρ ω ονομα ιαιρος καὶ ουτος αρχων τῆς συναγωγῆς υπηρχεν καὶ πεσων παρα τοὺς ποδας {VAR2: [του]} ιησον παρεκαλει αὐτὸν εισελθειν εἰς τὸν οἰκον αὐτου 42 οτι θυγατηρ μονογενῆς ην αυτω ως ετων δωδεκα καὶ αυτῃ απεθνησκεν εν δε τω υπαγειν αὐτὸν οι ὥχλοι συνεπνιγον αὐτὸν 43 καὶ γυνὴ ουσα εν ρυσει αιματος απο ετων δωδεκα ητις {VAR2: [ιατροις προσαναλωσασα ολον τον βιον]} ουκ ισχυσεν απ ουδενος θεραπευθηναι 44 προσελθουσα οπισθεν ηψατο του κρασπεδου του ἵματιου αὐτοῦ καὶ παραχρημα εστη η ρυσις του αιματος αυτης 45 καὶ ειπεν ο ιησους τις ο

αψαμενος μου αρνουμενων δε παντων ειπεν ο πετρος επιστατα οι οχλοι συνεχουσιν σε και αποθλιβουσιν 46 ο δε ιησους ειπεν ηψατο μου τις εγω γαρ εγνων δυναμιν εξεληλυθιαν απ εμου 47 ιδουσα δε η γυνη οτι ουκ ελαθεν τρεμουσα ηλθεν και προσπεσουσα αυτω δι ην αιτιαν ηψατο αυτου απηγγειλεν ενωπιον παντος του λαου και ως ιαθη παραχρημα 48 ο δε ειπεν αυτη θυγατηρ η πιστις σου σεσωκεν σε πορευον εις ειρηνην 49 ετι αυτου λαλουντος ερχεται τις παρα του αρχισυναγωγου λεγων οτι τεθνηκεν η θυγατηρ σου μηκετι σκυλλε τον διδασκαλον 50 ο δε ιησους ακουσας απεκριθη αυτω μη φοβου μονον πιστευσον και σωθησεται 51 ελθων δε εις την οικιαν ουκ αφηκεν εισελθειν τινα συν αυτω ει μη πετρον και ιωαννην και ιακωβον και τον πατερα της παιδος και την μητερα 52 εκλαιον δε παντες και εκοπτοντο αυτην ο δε ειπεν μη κλαιετε ου γαρ απεθανεν αλλα καθευδει 53 και κατεγελων αυτου ειδοτες οτι απεθανεν 54 αυτος δε κρατησας της χειρος αυτης εφωνησεν λεγων η παις εγειρε 55 και επεστρεψεν το πνευμα αυτης και ανεστη παραχρημα και διεταξεν αυτη δοθηναι φαγειν 56 και εξεστησαν οι γονεις αυτης ο δε παρηγγειλεν αυτοις μηδενι ειπειν το γεγονος

9 συγκαλεσαμενος δε τους δωδεκα εδωκεν αυτοις δυναμιν και εξουσιαν επι παντα τα δαιμονια και νοσους θεραπευειν 2 και απεστειλεν αυτους κηρυσσειν την βασιλειαν του θεου και ιασθαι {VAR2: [τους ασθενεις]} 3 και ειπεν προς αυτους μηδεν αιρετε εις την οδον μητε ραβδον μητε πηραν μητε αρτον μητε αργυριον μητε {VAR2: [ανα]} δυο χιτωνας εχειν 4 και εις ην αν οικιαν εισελθητε εκει μενετε και εκειθεν εξερχεσθε 5 και οσοι αν μη δεχωνται υμας εξερχομενοι απο της πολεως εκεινης τον κονιορτον απο των ποδων υμων αποτινασσετε εις μαρτυριον επ αυτους 6 εξερχομενοι δε διηρχοντο κατα τας κωμας ευαγγελιζομενοι και

θεραπευοντες πανταχου 7 ηκουσεν δε ηρωδης ο τετραρχης τα γινομενα παντα και διηπορει δια το λεγεσθαι υπο τινων οτι ιωαννης ηγερθη εκ νεκρων 8 υπο τινων δε οτι ηλιας εφανη αλλων δε οτι προφητης τις των αρχαιων ανεστη 9 ειπεν δε {VAR1: [ο]} ηρωδης ιωαννην εγω απεκεφαλισα τις δε εστιν ουτος περι ου ακουω τοιαυτα και εζητει ιδειν αυτον 10 και υποστρεψαντες οι αποστολοι διηγησαντο αυτω οσα εποιησαν και παραλαβων αυτους υπεχωρησεν κατ ιδιαν εις πολιν καλουμενην βηθσαιδα 11 οι δε οχλοι γνοντες ηκολουθησαν αυτω και αποδεξαμενος αυτους ελαλει αυτοις περι της βασιλειας του θεου και τους χρειαν εχοντας θεραπειας ιατο 12 η δε ημερα ηρξατο κλινειν προσελθοντες δε οι δωδεκα ειπαν αυτω απολυτον τον οχλον ινα πορευθεντες εις τας κυκλω κωμας και αγρους καταλυσωσιν και ευρωσιν επισιτισμον οτι ωδε εν ερημω τοπω εσμεν 13 ειπεν δε προς αυτους δοτε αυτοις {VAR1: φαγειν υμεις } {VAR2: υμεις φαγειν } οι δε ειπαν ουκ εισιν ημιν πλειον η αρτοι πεντε και ιχθυες δυο ει μητι πορευθεντες ημεις αγορασωμεν εις παντα τον λαον τουτον βρωματα 14 ησαν γαρ ωσει ανδρες πεντακισχιλιοι ειπεν δε προς τους μαθητας αυτου κατακλινατε αυτους κλισιας {VAR1: ωσει } {VAR2: [ωσει] } ανα πεντηκοντα 15 και εποιησαν ουτως και κατεκλιναν απαντας 16 λαβων δε τους πεντε αρτους και τους δυο ιχθυας αναβλεψας εις τον ουρανον ευλογησεν αυτους και κατεκλασεν και εδιδου τοις μαθηταις παραθειναι τω οχλω 17 και εφαγον και εχορτασθησαν παντες και ηρθη το περισσευσαν αυτοις κλασματων κοφινοι δωδεκα 18 και εγενετο εν τω ειναι αυτον προσευχομενον κατα μονας συνησαν αυτω οι μαθηται και επηρωτησεν αυτους λεγων τινα με {VAR1: οι οχλοι λεγουσιν } {VAR2: λεγουσιν οι οχλοι } ειναι 19 οι δε αποκριθεντες ειπαν ιωαννην τον βαπτιστην αλλοι δε ηλιαν αλλοι δε

οι προφητης τις των αρχαιων ανεστη 20 ειπεν δε αυτοις υμεις δε τινα με λεγετε ειναι πετρος δε αποκριθεις ειπεν τον χριστον του θεου 21 ο δε επιτιμησας αυτοις παρηγγειλεν μηδενι λεγειν τουτο 22 ειπων οτι δει τον υιον του ανθρωπου πολλα παθειν και αποδοκιμασθηναι απο των πρεσβυτερων και αρχιερεων και γραμματεων και αποκτανθηναι και τη τριτη ημερα εγερθηναι 23 ελεγεν δε προς παντας ει τις θελει οπισω μου ερχεσθαι αρνησασθω εαυτον και αρατω τον σταυρον αυτου καθ ημεραν και ακολουθειτω μοι 24 ος γαρ αν θελη την ψυχην αυτου σωσαι απολεσει αυτην ος δ αν απολεση την ψυχην αυτου ενεκεν εμου ουτος σωσει αυτην 25 τι γαρ αφελειται ανθρωπος κερδησας τον κοσμον ολον εαυτον δε απολεσας η ζημιωθεις 26 ος γαρ αν επαισχυνθη με και τους εμους λογους τουτον ο υιος του ανθρωπου επαισχυνθησetai οταν ελθη εν τη δοξη αυτου και του πατρος και των αγιων αγγελων 27 λεγω δε υμιν αληθως εισιν τινες των αυτου εστηκοτων οι ου μη γευσωνται θανατου εως αν ιδωσιν την βασιλειαν του θεου 28 εγενετο δε μετα τους λογους τουτους ωσει ημεραι οκτω {VAR2: [και] } παραλαβων πετρον και ιωαννην και ιακωβον ανεβη εις το ορος προσευχασθαι 29 και εγενετο εν τω προσευχεσθαι αυτον το ειδος του προσωπου αυτου ετερον και ο ιματισμος αυτου λευκος εχαστραπτων 30 και ιδου ανδρες δυο συνελαλουν αυτω οιτινες ησαν μωυσης και ηλιας 31 οι οφθεντες εν δοξη ελεγον την εξοδον αυτου ην ημελλεν πληρουν εν ιερουσαλημ 32 ο δε πετρος και οι συν αυτω ησαν βεβαρημενοι υπνω διαχρηγορησαντες δε ειδον την δοξαν αυτου και τους δυο ανδρας τους συνεστωτας αυτω 33 και εγενετο εν τω διαχωριζεσθαι αυτους απ αυτου ειπεν ο πετρος προς τον ιησουν επιστατα καλον εστιν ημας ωδε ειναι και ποιησωμεν σκηνας τρεις μιαν σοι και μιαν μωυσει και μιαν ηλια μη ειδως

ο λεγει 34 ταυτα δε αυτου λεγοντος εγενετο νεφελη και επεσκιαζεν αυτους εφοβηθησαν δε εν τω εισελθειν αυτους εις την νεφελην 35 και φωνη εγενετο εκ της νεφελης λεγουσα ουτος εστιν ο νιος μου ο εκλελεγμενος αυτου ακουνετε 36 και εν τω γενεσθαι την φωνην ευρεθη ιησους μονος και αυτοι εσιγησαν και ουδενι απηγγειλαν εν εκειναις ταις ημεραις ουδενων εωρακαν 37 εγενετο δε τη εξης ημερα κατελθοντων αυτων απο του ορους συνηνησεν αυτω οχλος πολυς 38 και ιδου ανηρ απο του οχλου εβοησεν λεγων διδασκαλε δεομαι σου επιβλεψαι επι τον νιον μου οτι μονογενης μοι εστιν 39 και ιδου πνευμα λαμβανει αυτον και εξαιφνης κραζει και σπαρασσει αυτον μετα αφρου και {VAR1: μολις} {VAR2: μογις} αποχωρει απ αυτου συντριβον αυτον 40 και εδεηθην των μαθητων σου ινα εκβαλωσιν αυτο και ουκ ηδυνηθησαν 41 αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν ω γενεα απιστος και διεστραμμενη εως ποτε εσομαι προς υμας και ανεξομαι υμων προσαγαγε ωδε τον νιον σου 42 ετι δε προσερχομενου αυτου ερρηξεν αυτον το δαιμονιον και συνεσπαραξεν επετιμησεν δε ο ιησους τω πνευματι τω ακαθαρτω και ιασατο τον παιδα και απεδωκεν αυτον τω πατρι αυτου 43 εξεπλησσοντο δε παντες επι τη μεγαλειοτητι του θεου παντων δε θαυμαζοντων επι πασιν οις εποιει ειπεν προς τους μαθητας αυτου 44 θεσθε υμεις εις τα ωτα υμων τους λογους τουτους ο γαρ νιος του ανθρωπου μελλει παραδιδοσθαι εις χειρας ανθρωπων 45 οι δε ηγνουον το ρημα τουτο και ην παρακεκαλυμμενον απ αυτων ινα μη αισθωνται αυτο και εφοβουντο ερωτησαι αυτον περι του ρηματος τουτου 46 εισηλθεν δε διαλογισμος εν αυτοις το τις αν ειη μειζων αυτων 47 ο δε ιησους ειδως τον διαλογισμον της καρδιας αυτων επιλαβομενος παιδιον εστησεν αυτο παρ εαυτω 48 και ειπεν αυτοις ος εαν δεξηται τουτο το παιδιον επι τω ονοματι μου εμε δεχεται και

ος αν εμε δεξηται δεχεται τον αποστειλαντα με ο γαρ μικροτερος εν πασιν υμιν υπαρχων ουτος εστιν μεγας 49 αποκριθεις δε ιωαννης ειπεν επιστατα ειδομεν τινα εν τω ονοματι σου εκβαλλοντα δαιμονια και εκωλυομεν αυτον οτι ουκ ακολουθει μεθη ημων 50 ειπεν δε προς αυτον {VAR2: ο} ιησους μη κωλυνετε ος γαρ ουκ εστιν καθ υμων υπερ υμων εστιν 51 εγενετο δε εν τω συμπληρουσθαι τας ημερας της αναλημψεως αυτου και αυτος το προσωπον εστηρισεν του πορευεσθαι εις ιερουσαλημ 52 και απεστειλεν αγγελους προ προσωπου αυτου και πορευθεντες εισηλθον εις κωμην σαμαριτων ως ετοιμασαι αυτω 53 και ουκ εδεξαντο αυτον οτι το προσωπον αυτου ην πορευομενον εις ιερουσαλημ 54 ιδοντες δε οι μαθηται ιακωβος και ιωαννης ειπαν κυριε θελεις ειπωμεν πυρ καταβηναι απο του ουρανου και αναλωσαι αυτους 55 στραφεις δε επετιμησεν αυτοις 56 και επορευθησαν εις ετεραν κωμην 57 και πορευομενων αυτων εν τη οδω ειπεν τις προς αυτον ακολουθησω σοι οπου εαν απερχη 58 και ειπεν αυτω {VAR1: [ο]} {VAR2: ο} ιησους αι αλωπεκες φωλεους εχουσιν και τα πετεινα του ουρανου κατασκηνωσεις ο δε νιος του ανθρωπου ουκ εχει που την κεφαλην κλινη 59 ειπεν δε προς ετερον ακολουθει μοι ο δε ειπεν {VAR1: επιτρεψον μοι πρωτον απελθοντι} {VAR2: [κυριε] επιτρεψον μοι απελθοντι πρωτον} θαψαι τον πατερα μου 60 ειπεν δε αυτω αφες τους νεκρους θαψαι τους εαυτων νεκρους συ δε απελθων διαγγελλε την βασιλειαν του θεου 61 ειπεν δε και ετερος ακολουθησω σοι κυριε πρωτον δε επιτρεψον μοι αποταξασθαι τοις εις τον οικον μου 62 ειπεν δε [προς αυτον] ο ιησους ουδεις επιβαλων την χειρα επ αροτρον και βλεπων εις τα οπισω ευθετος εστιν τη βασιλεια του θεου

10 μετα δε ταυτα ανεδειξεν ο κυριος ετερους εβδομηκοντα [δυο] και απεστειλεν αυτους ανα δυο [δυο] προ προσωπου αυτου εις πασαν

πολιν και τοπον ου ημελλεν αυτος ερχεσθαι 2 ελεγεν δε προς αυτους ο μεν θερισμος πολυς οι δε εργαται ολιγοι δεηθητε ουν του κυριου του θερισμου οπως εργαταις εκβαλη εις τον θερισμον αυτου 3 υπαγετε ιδου αποστελλω υμας ως αρνας εν μεσω λυκων 4 μη βασταζετε βαλλαντιον μη πηραν μη υποδηματα και μηδενα κατα την οδον ασπασησθε 5 εις ην δ αν εισελθητε οικιαν πρωτον λεγετε ειρηνη τω οικω τουτω 6 και εαν εκει η υιος ειρηνης επαναπαησεται επ αυτον η ειρηνη υμων ει δε μη γε εφ υμας ανακαμψει 7 εν αυτη δε τη οικια μενετε εσθιοντες και πινοντες τα παρ αυτων αξιος γαρ ο εργατης του μισθου αυτου μη μεταβαινετε εξ οικιας εις οικιαν 8 και εις ην αν πολιν εισερχησθε και δεχωνται υμας εσθιετε τα παρατιθεμενα υμιν 9 και θεραπευετε τους εν αυτη ασθενεις και λεγετε αυτοις ηγγικεν εφ υμας η βασιλεια του θεου 10 εις ην δ αν πολιν εισελθητε και μη δεχωνται υμας εξελθοντες εις τας πλατειας αυτης ειπατε 11 και τον κονιορτον τον κολληθεντα ημιν εκ της πολεως υμων εις τους ποδας απομασσομεθα υμιν πλην τουτο γινωσκετε οτι ηγγικεν η βασιλεια του θεου 12 λεγω υμιν οτι σοδομοις εν τη ημερα εκεινη ανεκτοτερον εσται η τη πολει εκεινη 13 ουαι σοι χοραζιν ουαι σοι βηθσαιδα οτι ει εν τυρω και σιδωνι εγενηθησαν αι δυναμεις αι γενομεναι εν υμιν παλαι αν εν σακκω και σποδω καθημενοι μετενοησαν 14 πλην τυρω και σιδωνι ανεκτοτερον εσται εν τη κρισει η υμιν 15 και συ καφαρναουμ μη εως ουρανου υψωθηση εως του αδου καταβηση (Hadēs g86) 16 ο ακουων υμων εμου ακουει και ο αθετων υμας εμε αθετει ο δε εμε αθετων αθετει τον αποστειλαντα με 17 υπεστρεψαν δε οι εβδομηκοντα [δυο] μετα χαρας λεγοντες κυριε και τα δαιμονια υποτασσεται ημιν εν τω ονοματι σου 18 ειπεν δε αυτοις εθεωρουν τον σαταναν ως αστραπην εκ του ουρανου πεσοντα 19 ιδου δεδωκα υμιν την

εξουσιαν του πατειν επανω οφεων και σκορπιων και επι πασαν την δυναμιν του εχθρου και ουδεν υμας ου μη {VAR1: αδικησει } {VAR2: αδικηση } 20 πλην εν τουτω μη χαιρετε οτι τα πνευματα υμιν υποτασσεται χαιρετε δε οτι τα ονοματα υμων εγγεγραπται εν τοις ουρανοις 21 εν αυτη τη ωρα ηγαλλιασατο {VAR2: [εν] } τω πνευματι τω αγιω και ειπεν εξομολογουμαι σοι πατερ κυριε του ουρανου και της γης οτι απεκρυψας ταυτα απο σοφων και συνετων και απεκαλυψας αυτα νηπιοις ναι ο πατηρ οτι ουτως ευδοκια εγενετο εμπροσθεν σου 22 παντα μοι παρεδοθη υπο του πατρος μου και ουδεις γινωσκει τις εστιν ο υιος ει μη ο πατηρ και τις εστιν ο πατηρ ει μη ο υιος και ω εαν βουληται ο υιος αποκαλυψαι 23 και στραφεις προς τους μαθητας κατ ιδιαν ειπεν μακαριοι οι οφθαλμοι οι βλεποντες α βλεπετε 24 λεγω γαρ υμιν οτι πολλοι προφηται και βασιλεις ηθελησαν ιδειν α υμεις βλεπετε και ουκ ειδαν και ακουσαι α ακουετε και ουκ ηκουσαν 25 και ιδου νομικος τις ανεστη εκπειραζων αυτον λεγων διδασκαλε τι ποιησας ζωην αιωνιον κληρονομησω (αιονιος g166) 26 ο δε ειπεν προς αυτον εν τω νομω τι γεγραπται πως αναγινωσκεις 27 ο δε αποκριθεις ειπεν αγαπησεις κυριον τον θεον σου εξ ολης {VAR2: [της] } καρδιας σου και εν ολη τη ψυχη σου και εν ολη τη ισχυι σου και εν ολη τη διανοια σου και τον πλησιον σου ως σεαυτον 28 ειπεν δε αυτω ορθως απεκριθης τουτο ποιει και ζηση 29 ο δε θελων δικαιωσαι εαυτον ειπεν προς τον ιησουν και τις εστιν μου πλησιον 30 υπολαβων ο ιησους ειπεν ανθρωπος τις κατεβαινεν απο ιερουσαλημ εις ιεριχω και λησταις περιεπεσεν οι και εκδυσαντες αυτον και πληγας επιθεντες απηλθον αφεντες ημιθανη 31 κατα συγκυριαν δε ιερευς τις κατεβαινεν {VAR1: [εν] } {VAR2: εν } τη οδω εκεινη και ιδων αυτον αντιπαρηλθεν 32 ομοιως δε και λευιτης {VAR2: [γενομενος] } κατα τον τοπον ελθων και ιδων αντιπαρηλθεν

33 σαμαριτης δε τις οδευων ηλθεν κατ αυτον και ιδων εσπλαγχνισθη 34 και προσελθων κατεδησεν τα τραυματα αυτου επιχεων ελαιον και οινον επιβιβασας δε αυτον επι το ιδιον κτηνος ηγαγεν αυτον εις πανδοχειον και επεμεληθη αυτου 35 και επι την αυριον εκβαλων {VAR1: δυο δηναρια εδωκεν } {VAR2: εδωκεν δυο δηναρια } τω πανδοχει και ειπεν επιμεληθητι αυτου και ο τι αν προσδαπανησης εγω εν τω επανερχεσθαι με αποδωσω σοι 36 τις τουτων των τριων πλησιον δοκει σοι γεγονεναι του εμπεσοντος εις τους ληστας 37 ο δε ειπεν ο ποιησας το ελεος μετ αυτου ειπεν δε αυτω {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους πορευου και συ ποιει ομοιως 38 εν δε τω πορευεσθαι αυτους αυτος εισηλθεν εις κωμην τινα γυνη δε τις ονοματι μαρθα υπεδεξατο αυτον {VAR1: εις την οικιαν } 39 και τηδε ην αδελφη καλουμενη μαριαμ [η] και παρακαθεσθεισα προς τους ποδας του κυριου ηκουεν τον λογον αυτου 40 η δε μαρθα περιεσπατο περι πολλην διακονιαν επιστασα δε ειπεν κυριε ου μελει σοι οτι η αδελφη μου μονην με {VAR1: κατελειπεν διακονειν ειπον } {VAR2: κατελιπεν διακονειν ειπε } ουν αυτη ινα μοι συναντιλαβηται 41 αποκριθεις δε ειπεν αυτη ο κυριος μαρθα μαρθα μεριμνας και θορυβαζη περι πολλα 42 {VAR1: ολιγων δε εστιν χρεια η ενος } {VAR2: ενος δε εστιν χρεια } μαριαμ γαρ την αγαθην μεριδα εξελεξατο ητις ουκ αφαιρεθησetai αυτης

11 και εγενετο εν τω ειναι αυτον εν τοπω τινι προσευχομενον ως επαυσατο ειπεν τις των μαθητων αυτου προς αυτον κυριε διδαξον ημας προσευχεσθαι καθως και ιωαννης εδιδαξεν τους μαθητας αυτου 2 ειπεν δε αυτοις οταν προσευχησθε λεγετε πατερ αγιασθητω το ονομα σου ελθετω η βασιλεια σου 3 τον αρτον ημων τον επιουσιον διδου ημιν το καθ ημεραν 4 και αφες ημιν τας αμαρτιας ημων και γαρ αυτοι αφιομεν παντι οφειλοντι ημιν και μη εισενεγκης

ημας εις πειρασμον 5 και ειπεν προς αυτους τις εξ υμων εξει φιλον και πορευεσται προς αυτον μεσονυκτιου και ειπη αυτω φιλε χρησον μοι τρεις αρτους 6 επειδη φιλος μου παρεγενετο εξ οδου προς με και ουκ εχω ο παραθησα αυτω 7 κακεινος εσωθεν αποκριθεις ειπη μη μοι κοπους παρεχε ηδη η θυρα κεκλεισται και τα παιδια μου μετ εμου εις την κοιτην εισιν ου δυναμαι αναστας δουναι σοι 8 λεγω υμιν ει και ου δωσει αυτω αναστας δια το ειναι φιλον αυτου δια γε την αναιδειαν αυτου εγερθεις δωσει αυτω οσων χρηζει 9 καγω υμιν λεγω αιτειτε και δοθησεται υμιν ζητειτε και ευρησετε κρουνετε και ανοιγησεται υμιν 10 πας γαρ ο αιτων λαμβανει και ο ζητων ευρισκει και τω κρουοντι {VAR1: ανοιγησεται } {VAR2: (ανοιγησεται) } 11 τινα δε εξ υμων τον πατερα αιτησει ο υιος ιχθυν {VAR1: μη } {VAR2: και } αυτι ιχθυος οφιν αυτω επιδωσει 12 η και αιτησει ων επιδωσει αυτω σκορπιον 13 ει ουν υμεις πονηροι υπαρχοντες οιδατε δοματα αγαθα διδοναι τοις τεκνοις υμων ποσω μαλλον ο πατηρ [ο] εξ ουρανου δωσει πνευμα αγιον τοις αιτουσιν αυτον 14 και ην εκβαλλων δαιμονιον {VAR2: [και αυτο ην] } κωφον εγενετο δε του δαιμονιου εξελθοντος ελαλησεν ο κωφος και εθαυμασαν οι οχλοι 15 τινες δε εξ αυτων ειπον εν βεελζεβουλ τω αρχοντι των δαιμονιων εκβαλλει τα δαιμονια 16 ετεροι δε πειραζοντες σημειον εξ ουρανου εζητουν παρ αυτου 17 αυτος δε ειδως αυτων τα διανοηματα ειπεν αυτοις πασα βασιλεια εφ εαυτην διαιμερισθεισα ερημουνται και οικος επι οικον πιπτει 18 ει δε και ο σατανας εφ εαυτον διεμερισθη πως σταθησεται η βασιλεια αυτου οτι λεγετε εν βεελζεβουλ εκβαλλειν με τα δαιμονια 19 ει δε εγω εν βεελζεβουλ εκβαλλω τα δαιμονια οι υιοι υμων εν τινι εκβαλλουσιν δια τουτο αυτοι υμων κριται εσονται 20 ει δε εν δακτυλω θεου [εγω] εκβαλλω τα δαιμονια αρα εφθασεν εφ υμας η βασιλεια του θεου 21 οταν ο

ισχυρος καθωπλισμενος φυλασση την εαυτου αυλην εν ειρηνη εστιν τα υπαρχοντα αυτου 22 επαν δε ισχυροτερος αυτου επελθων νικηση αυτον την πανοπλιαν αυτου αιρει εφη επεποιθει και τα σκυλα αυτου διαδιδωσιν 23 ο μη ων μετ εμου κατ εμου εστιν και ο μη συναγων μετ εμου σκορπιζει 24 οταν το ακαθαρτον πνευμα εξελθη απο του ανθρωπου διερχεται δι ανυδρων τοπων ζητουν αναπαυσιν και μη ευρισκον [τοτε] λεγει υποστρεψω εις τον οικον μου οθεν εξηλθον 25 και ελθον ευρισκει {VAR1: [σχολαζοντα]} } σεσαρωμενον και κεκοσμημενον 26 τοτε πορευεται και παραλαμβανει ετερα πνευματα πονηροτερα εαυτου επτα και εισελθοντα κατοικει εκει και γινεται τα εσχατα του ανθρωπου εκεινου χειρονα των πρωτων 27 εγενετο δε εν τω λεγειν αυτον ταυτα επαρασα τις φωνην γυνη εκ του οχλου ειπεν αυτω μακαρια η κοιλια η βαστασασα σε και μαστοι ους εθηλασας 28 αυτος δε ειπεν μενουν μακαριοι οι ακουοντες τον λογον του θεου και φυλασσοντες 29 των δε οχλων επαθροιζομενων ηρξατο λεγειν η γενεα αυτη γενεα πονηρα εστιν σημειον ζητει και σημειον ου δοθησεται αυτη ει μη το σημειον ιωνα 30 καθως γαρ εγενετο {VAR1: [ο]} } ιωνας τοις νινευιταις σημειον ουτως εσται και ο υιος του ανθρωπου τη γενεα ταυτη 31 βασιλισσα νοτου εγερθησεται εν τη κρισει μετα των ανδρων της γενεας ταυτης και κατακρινει αυτους οτι ηλθεν εκ των περατων της γης ακουσαι την σοφιαν σολομωνος και ιδου πλειον σολομωνος ωδε 32 ανδρες νινευιται αναστησονται εν τη κρισει μετα της γενεας ταυτης και κατακρινουσιν αυτην οτι μετενοησαν εις το κηρυγμα ιωνα και ιδου πλειον ιωνα ωδε 33 ουδεις λυχνον αψας εις κρυπτην τιθησιν {VAR1: ουδε υπο τον μοδιον } {VAR2: [ουδε υπο τον μοδιον]} αλλ επι την λυχνιαν ινα οι εισπορευομενοι το φως βλεπωσιν 34 ο λυχνος του σωματος εστιν ο οφθαλμος

σου οταν ο οφθαλμος σου απλους η και ολον το σωμα σου φωτεινον εστιν επαν δε πονηρος η και το σωμα σου σκοτεινον 35 σκοπει ουν μη το φως το εν σοι σκοτος εστιν 36 ει ουν το σωμα σου ολον φωτεινον μη εχον μερος τι σκοτεινον εσται φωτεινον ολον ως οταν ο λυχνος τη αστραπη φωτιζη σε 37 εν δε τω λαλησαι ερωτα αυτον φαρισαιος οπως αριστηση παρ αυτω εισελθων δε ανεπεσεν 38 ο δε φαρισαιος ιδων εθαυμασεν οτι ου πρωτον εβαπτισθη προ του αριστου 39 ειπεν δε ο κυριος προς αυτον νυν υμεις οι φαρισαιοι το εξωθεν του ποτηριου και του πινακος καθαριζετε το δε εσωθεν υμων γεμει αρπαγης και πονηριας 40 αφρονες ουχ ο ποιησας το εξωθεν και το εσωθεν εποιησεν 41 πλην τα ενοντα δοτε ελεημοσυνην και ιδου παντα καθαρα υμιν εστιν 42 αλλα ουαι υμιν τοις φαρισαιοις οτι αποδεκατουτε το ηδυοσμον και το πηγανον και παν λαχανον και παρερχεσθε την κρισιν και την αγαπην του θεου ταυτα δε εδει ποιησαι κακεινα μη παρειναι 43 ουαι υμιν τοις φαρισαιοις οτι αγαπατε την πρωτοκαθεδριαν εν ταις συναγωγαις και τους ασπασμους εν ταις αγοραις 44 ουαι υμιν οτι εστε ως τα μνημεια τα αδηλα και οι ανθρωποι {VAR1: οι } {VAR2: [οι]} περιπατουντες επανω ουκ οιδασιν 45 αποκριθεις δε τις των νομικων λεγει αυτω διδασκαλε ταυτα λεγων και ημας υβριζεις 46 ο δε ειπεν και υμιν τοις νομικοις ουαι οτι φορτιζετε τους ανθρωπους φορτια δυσβαστακτα και αυτοι ενι των δακτυλων υμων ου προσψαυτε τοις φορτιοις 47 ουαι υμιν οτι οικοδομειτε τα μνημεια των προφητων οι δε πατερες υμων απεκτειναν αυτους 48 αρα μαρτυρες εστε και συνευδοκειτε τοις εργοις των πατερων υμων οτι αυτοι μεν απεκτειναν αυτους υμεις δε οικοδομειτε 49 δια τουτο και η σοφια του θεου ειπεν αποστελω εις αυτους προφητας και αποστολους και εξ αυτων αποκτενουσιν και διωξουσιν 50 ινα εκζητηθη το αιμα παντων

των προφητων το εκκεχυμένον από καταβολής κοσμου από της γενεας ταυτης **51** από αιματος αφελ εως αιματος ζαχαριου του απολομενου μεταξυ του θυσιαστηριου και του οικου ναι λεγω υμιν εκζητηθησεται απο της γενεας ταυτης **52** ουαι υμιν τοις νομικοις οτι ηρατε την κλειδα της γνωσεως αυτοι ουκ εισηλθατε και τους εισερχομενους εκωλυσατε **53** κακειθεν εξελθοντος αυτου ηρξαντο οι γραμματεις και οι φαρισαιοι δεινως ενεχειν και αποστοματιζειν αυτον περι πλειονων **54** ενεδρευοντες αυτον θηρευσαι τι εκ του στοματος αυτου

12 εν οις επισυναχθεισων των μυριαδων του οχλου ωστε καταπατειν αλληλους ηρξατο λεγειν προς τους μαθητας αυτου πρωτον προσεχετε εαυτοις απο της ζυμης ητις εστιν υποκρισις των φαρισαιων **2** ουδεν δε συγκεκαλυμμενον εστιν ο ουκ αποκαλυφθησεται και κρυπτον ο ου γνωσθησεται **3** ανθ ων οσα εν τη σκοτια ειπατε εν τω φωτι ακουσθησεται και ο προς το ους ελαλησατε εν τοις ταμειοις κηρυχθησεται επι των δωματων **4** λεγω δε υμιν τοις φιλοις μου μη φοβηθητε απο των αποκτεινοντων το σωμα και μετα ταυτα μη εχοντων περισσοτερον τι ποιησαι **5** υποδειξω δε υμιν τινα φοβηθητε φοβηθητε τον μετα το αποκτειναι εχοντα εξουσιαν εμβαλειν εις την γεννηναν ναι λεγω υμιν τουτον φοβηθητε (**Geenna g1067**) **6** ουχι πεντε στρουθια πωλουνται ασσαριων δυο και εν εξ αυτων ουκ εστιν επιλελησμενον ενωπιον του θεου **7** αλλα και αι τριχες της κεφαλης υμων πασαι ηριθμηνται μη φοβεισθε πολλων στρουθιων διαφερετε **8** λεγω δε υμιν πας οις αν {VAR1: ομολογησει } {VAR2: ομολογηση } εν εμοι εμπροσθεν των ανθρωπων και ο νιος του ανθρωπου ομολογησει εν αυτω εμπροσθεν των αγγελων του θεου **9** ο δε αρνησαμενος με ενωπιον των ανθρωπων απαρνηθησεται ενωπιον των αγγελων του θεου **10** και πας ος ερει λογον

εις τον νιον του ανθρωπου αφεθησεται αυτω τω δε εις το αγιον πνευμα βλασφημησαντι ουκ αφεθησεται **11** οταν δε εισφερωσιν υμας επι τας συναγωγας και τας αρχας και τας εξουσιας μη μεριμνησητε πως {VAR1: [η τι] } {VAR2: η τι } απολογησθε η τι ειπητε **12** το γαρ αγιον πνευμα διδαξει υμας εν αυτη τη ωρα α δει ειπειν **13** ειπεν δε τις εκ του οχλου αυτω διδασκαλε ειπε τω αδελφω μου μερισασθαι μετ εμου την κληρονομιαν **14** ο δε ειπεν αυτω ανθρωπε τις με κατεστησεν κριτην η μεριστην εφ υμας **15** ειπεν δε προς αυτους ορατε και φυλασσεσθε απο πασης πλεονεξιας οτι ουκ εν τω περισσευειν τινι η ζωη αυτου εστιν εκ των υπαρχοντων αυτω **16** ειπεν δε παραβολην προς αυτους λεγων ανθρωπου τινος πλουσιου ευφορητεν η χωρα **17** και διελογιζετο εν εαυτω λεγων τι ποιησω οτι ουκ εχω που συναξω τους καρπους μου **18** και ειπεν τουτο ποιησω καθελω μου τας αποθηκας και μειζονας οικοδομησω και συναξω εκει παντα τον σιτον και τα αγαθα μου **19** και ερω τη ψυχη μου ψυχη εχεις πολλα αγαθα {VAR1: [κειμενα } {VAR2: κειμενα } εις ετη πολλα αναπαυου φαγε {VAR1: πιε] } {VAR2: πιε } ευφραινου **20** ειπεν δε αυτω ο θεος αφρων ταυτη τη νυκτι την ψυχην σου {VAR1: αιτουσιν } {VAR2: απαιτουσιν } απο σου α δε ητοιμασας τινι εσται **21** {VAR1: [ουτως } {VAR2: ουτως } ο θησαυριζων εαυτω και μη εις θεον {VAR1: πλουτων] } {VAR2: πλουτων } **22** ειπεν δε προς τους μαθητας [αυτου] δια τουτο λεγω υμιν μη μεριμνατε τη ψυχη τι φαγητε μηδε τω σωματι {VAR1: [υμων] } τι ενδυσησθε **23** η γαρ ψυχη πλειον εστιν της τροφης και το σωμα του ενδυματος **24** κατανοησατε τους κορακας οτι ου σπειρουσιν ουδε θεριζουσιν οις ουκ εστιν ταμειον ουδε αποθηκη και ο θεος τρεφει αυτους ποσω μαλλον υμεις διαφερετε των πετεινων **25** τις δε εξ υμων μεριμνων δυναται επι την ηλικιαν αυτου προσθειναι πηχυν **26** ει ουν ουδε

ελαχιστον δυνασθε τι περι των λοιπων μεριμνατε 27 κατανοησατε τα κρινα πως αυξανει ου κοπια ουδε νηθει λεγω δε υμιν ουδε σολομων εν παση τη δοξη αυτου περιεβαλετο ως εν τουτων 28 ει δε εν αγρω τον χορτον οντα σημερον και αυριον εις κλιβανον βαλλομενον ο θεος ουτως αμφιεζει ποσω μαλλον υμας ολιγοπιστοι 29 και υμεις μη ζητειτε τι φαγητε και τι πιητε και μη μετεωριζεσθε 30 ταυτα γαρ παντα τα εθνη του κοσμου επιζητουσιν υμων δε ο πατηρ οιδεν οτι χρηζετε τουτων 31 πλην ζητειτε την βασιλειαν αυτου και ταυτα προστεθησεται υμιν 32 μη φοβου το μικρον ποιμνιον οτι ευδοκησεν ο πατηρ υμων δουναι υμιν την βασιλειαν 33 πωλησατε τα υπαρχοντα υμων και δοτε ελεημοσυνην ποιησατε εαυτοις βαλλαντια μη παλαιουμενα θησαυρον ανεκλειπτον εν τοις ουρανοις οπου κλεπτης ουκ εγγιζει ουδε σης διαφθειρει 34 οπου γαρ εστιν ο θησαυρος υμων εκει και η καρδια υμων εσται 35 εστωσαν υμων αι οσφυες περιεζωσμεναι και οι λυχνοι καιομενοι 36 και υμεις ομοιοι ανθρωποις προσδεχομενοις τον κυριον εαυτων ποτε αναλυση εκ των γαμων ινα ελθοντος και κρουσαντος ευθεως ανοιξωσιν αυτω 37 μακαριοι οι δουλοι εκεινοι ους ελθων ο κυριος ευρησει γρηγορουντας αμην λεγω υμιν οτι περιζωσεται και ανακλινει αυτους και παρελθων διακονησει αυτοις 38 καν εν τη δευτερα καν εν τη τριτη φυλακη ελθη και ευρη ουτως μακαριοι εισιν εκεινοι 39 τουτο δε γινωσκετε οτι ει ηδει ο οικοδεσποτης ποια ωρα ο κλεπτης ερχεται {VAR1: εγρηγορησεν αν και ουκ } {VAR2: ουκ αν } αφηκεν διορυχθηναι τον οικον αυτου 40 και υμεις γινεσθε ετοιμοι οτι η ωρα ου δοκειτε ο υιος του ανθρωπου ερχεται 41 ειπεν δε ο πετρος κυριε προς ημας την παραβολην ταυτην λεγεις η και προς παντας 42 και ειπεν ο κυριος τις αρα εστιν ο πιστος οικονομος ο φρονιμος ον καταστησει ο κυριος επι της θεραπειας αυτου του

διδοναι εν καιρω [το] σιτομετριον 43 μακαριος ο δουλος εκεινος ον ελθων ο κυριος αυτου ευρησει ποιουντα ουτως 44 αληθως λεγω υμιν οτι επι πασιν τοις υπαρχουσιν αυτου καταστησει αυτον 45 εαν δε ειπη ο δουλος εκεινος εν τη καρδια αυτου χρονιζει ο κυριος μου ερχεσθαι και αρξηται τυπτειν τους παιδας και τας παιδισκας εσθιειν τε και πινειν και μεθυσκεσθαι 46 ηξει ο κυριος του δουλου εκεινου εν ημερα η ου προσδοκα και εν ωρα η ου γινωσκει και διχοτομησει αυτον και το μερος αυτου μετα των απιστων θησει 47 εκεινος δε ο δουλος ο γνους το θελημα του κυριου αυτου και μη ετοιμασας η ποιησας προς το θελημα αυτου δαρησεται πολλας 48 ο δε μη γνους ποιησας δε αξια πληγων δαρησεται ολιγας παντι δε ω εδοθη πολυ πολυ ζητηθησεται παρ αυτου και ω παρεθεντο πολυ περισσοτερον αιτησουσιν αυτον 49 πυρ ηλθον βαλειν επι την γην και τι θελω ει ηδη ανηφθη 50 βαπτισμα δε εχω βαπτισθηναι και πως συνεχομαι εως οτου τελεσθη 51 δοκειτε οτι ειρηνην παρεγενομην δουναι εν τη γη ουχι λεγω υμιν αλλ η διαμερισμον 52 εσονται γαρ απο του νυν πεντε εν ενι οικω διαμεμερισμενοι τρεις επι δυσιν και δυο επι τρισιν 53 διαμερισθησονται πατηρ επι υιω και υιος επι πατρι μητηρ επι {VAR2: την } θυγατερα και θυγατηρ επι την μητερα πενθερα επι την νυμφην αυτης και νυμφη επι την πενθεραν 54 ελεγεν δε και τοις οχλοις οταν ιδητε {VAR2: [την] } νεφελην ανατελλουσαν επι δυσμων ευθεως λεγετε οτι ομφρος ερχεται και γινεται ουτως 55 και οταν νοτον πνεοντα λεγετε οτι καυσων εσται και γινεται 56 υποκριται το προσωπον της γης και του ουρανου οιδατε δοκιμαζειν τον καιρον δε τουτον πως ουκ οιδατε δοκιμαζειν 57 τι δε και αφ εαυτων ου κρινετε το δικαιον 58 ως γαρ υπαγεις μετα του αντιδικου σου επ αρχοντα εν τη οδω δος εργασιαν απηλλαχθαι {VAR1: [απ] } {VAR2: απ } αυτου μηποτε κατασυρη σε προς τον κριτην και ο κριτης σε παραδωσει τω

πρακτορι και ο πρακτωρ σε βαλει εις φυλακην
59 λεγω σοι ου μη εξελθης εκειθεν εως και το
εσχατον λεπτον αποδως

13 παρησαν δε τινες εν αυτω τω καιρω

απαγγελλοντες αυτω περι των γαλιλαιων
ων το αιμα πιλατος εμιξεν μετα των θυσιων
αυτων 2 και αποκριθεις ειπεν αυτοις δοκειτε οτι
οι γαλιλαιοι ουτοι αμαρτωλοι παρα παντας τους
γαλιλαιους εγενοντο οτι ταυτα πεπονθασιν 3
ουχι λεγω υμιν αλλ εαν μη μετανοητε παντες
ομοιως απολεισθε 4 η εκεινοι οι δεκαοκτω
εφ ους επεσεν ο πυργος εν τω σιλωαμ και
απεκτεινεν αυτους δοκειτε οτι αυτοι οφειλεται
εγενοντο παρα παντας τους ανθρωπους τους
κατοικουντας ιερουσαλημ 5 ουχι λεγω υμιν αλλ
εαν μη {VAR1: μετανοησητε} {VAR2: μετανοητε}
παντες ωσαυτως απολεισθε 6 ελεγεν δε ταυτην
την παραβολην συκην ειχεν τις πεφυτευμενην
εν τω αμπελωνι αυτου και ηλθεν ζητων καρπον
εν αυτη και ουχ ευρεν 7 ειπεν δε προς τον
αμπελουργον ιδου τρια ετη αφ ου ερχομαι ζητων
καρπον εν τη συκη ταυτη και ουχ ευρισκω
εκκοψον {VAR2: [ουν]} αυτην ινα τι και την γην
καταργει 8 ο δε αποκριθεις λεγει αυτω κυριε
αφες αυτην και τουτο το ετος εως οτου σκαψω
περι αυτην και βαλω κοπρια 9 καν μεν ποιηση
καρπον εις το μελλον ει δε μη γε εκκοψεις αυτην
10 ην δε διδασκων εν μια των συναγωγων εν
τοις σαββασιν 11 και ιδου γυνη πνευμα εχουσα
ασθενειας ετη δεκαοκτω και ην συγκυπτουσα
και μη δυναμενη ανακυψαι εις το παντελες 12
ιδων δε αυτην ο ιησους προσεφωνησεν και ειπεν
αυτη γυναι απολελυσαι της ασθενειας σου 13
και επεθηκεν αυτη τας χειρας και παραχρημα
ανωρθωθη και εδοξαζεν τον θεον 14 αποκριθεις
δε ο αρχισυναγωγος αγανακτων οτι τω σαββατω
εθεραπευσεν ο ιησους ελεγεν τω οχλω οτι εξ
ημεραι εισιν εν αις δει εργαζεσθαι εν αυταις
ουν ερχομενοι θεραπευεσθε και μη τη ημερα

του σαββατου 15 απεκριθη δε αυτω ο κυριος
και ειπεν υποκριται εκαστος υμων τω σαββατω
ου λυει τον βουν αυτου η τον ονον απο της
φατνης και {VAR1: απαγων } {VAR2: απαγαγων }
ποτιζει 16 ταυτην δε θυγατερα αβρααμ ουσαν ην
εδησεν ο σατανας ιδου δεκα και οκτω ετη ουκ
εδει λυθηναι απο του δεσμου τουτου τη ημερα
του σαββατου 17 και ταυτα λεγοντος αυτου
κατησχυνοντο παντες οι αντικειμενοι αυτω και
πας ο οχλος εχαιρεν επι πασιν τοις ενδοξοις τοις
γινομενοις υπ αυτου 18 ελεγεν ουν τινι ομοια
εστιν η βασιλεια του θεου και τινι ομοιωσω
αυτην 19 ομοια εστιν κοκκω σιναπεως ον λαβων
ανθρωπος εβαλεν εις κηπον εαυτου και ηυξησεν
και εγενετο εις δενδρον και τα πετεινα του
ουρανου κατεσκηνωσεν εν τοις κλαδοις αυτου
20 και παλιν ειπεν τινι ομοιωσω την βασιλειαν
του θεου 21 ομοια εστιν ζυμη ην λαβουσα γυνη
{VAR1: εκρυψεν } {VAR2: (ενεκρυψεν) } εις
αλευρον σατα τρια εως ου εζυμωθη ολον 22 και
διεπορευετο κατα πολεις και κωμας διδασκων και
πορειαν ποιουμενος εις ιεροσολυμα 23 ειπεν δε
τις αυτω κυριε ει ολιγοι οι σωζομενοι ο δε ειπεν
προς αυτους 24 αγωνιζεσθε εισελθειν δια της
στενης θυρας οτι πολλοι λεγω υμιν ζητησουσιν
εισελθειν και ουκ ισχυσουσιν 25 αφ ου αν εγερθη
ο οικοδεσποτης και αποκλεισθη την θυραν και
αρξησθε εξω εσταναι και κρουειν την θυραν
λεγοντες κυριε ανοιξον ημιν και αποκριθεις ερει
υμιν ουκ οιδα υμας ποθεν εστε 26 τοτε αρξεσθε
λεγειν εφαγομεν ενωπιον σου και επιομεν και
εν ταις πλατειαις ημων εδιδαξας 27 και ερει
λεγων υμιν ουκ οιδα {VAR2: [υμας] } ποθεν εστε
αποστητε απ εμου παντες εργαται αδικιας 28 εκει
εσται ο κλαυθμος και ο βρυγμος των οδοντων
οταν οψησθε αβρααμ και ισαακ και ιακωβ και
παντας τους προφητας εν τη βασιλεια του θεου
υμας δε εκβαλλομενους εξω 29 και ηξουσιν απο
ανατολων και δυσμων και απο βορρα και νοτου

και ανακλιθησονται εν τη βασιλεια του θεου **30** και ιδου εισιν εσχατοι οι εσονται πρωτοι και εισιν πρωτοι οι εσονται εσχατοι **31** εν αυτη τη ωρᾳ προσηλθαν τινες φαρισαιοι λεγοντες αυτω εξελθε και πορευου εντευθεν οτι ηρωδης θελει σε αποκτειναι **32** και ειπεν αυτοις πορευθεντες ειπατε τη αλωπεκι ταυτη ιδου εκβαλλω δαιμονια και ιασεις αποτελω σημερον και αυριον και τη τριτη τελειουμαι **33** πλην δει με σημερον και αυριον και τη εχομενη πορευεσθαι οτι ουκ ενδεχεται προφητην απολεσθαι εξω ιερουσαλημ **34** ιερουσαλημ ιερουσαλημ η αποκτεινουσα τους προφητας και λιθοβολουσα τους απεσταλμενους προς αυτην ποσακις ηθελησα επισυναξαι τα τεκνα σου ον τροπον ορνις την εαυτης νοσσιαν υπο τας πτερυγας και ουκ ηθελησατε **35** ιδου αφιεται υμιν ο οικος υμων λεγω [δε] υμιν ου μη ιδητε με εως {VAR2: [ηξει οτε] } ειπητε ευλογημενος ο ερχομενος εν ονοματι κυριου

14 και εγενετο εν τω ελθειν αυτον εις οικον

τινος των αρχοντων [των] φαρισαιων σαββατω φαγειν αρτον και αυτοι ησαν παρατηρουμενοι αυτον **2** και ιδου ανθρωπος τις ην υδρωπικος εμπροσθεν αυτου **3** και αποκριθεις ο ιησους ειπεν προς τους νομικους και φαρισαιους λεγων εξεστιν τω σαββατω θεραπευσαι η ου **4** οι δε ησυχασαν και επιλαβομενος ιασατο αυτον και απελυσεν **5** και προς αυτους ειπεν τινος υμων υιος η βους εις φρεαρ πεσειται και ουκ ευθεως ανασπασει αυτον εν ημερα του σαββατου **6** και ουκ ισχυσαν ανταποκριθηναι προς ταυτα **7** ελεγεν δε προς τους κεκλημενους παραβολην επεχων πως τας πρωτοκλισιας εξελεγοντο λεγων προς αυτους **8** οταν κληθης υπο τινος εις γαμους μη κατακλιθης εις την πρωτοκλισιαν μηποτε εντιμοτερος σου η κεκλημενος υπ αυτου **9** και ελθων ο σε και αυτον καλεσας ερει σοι δος τουτω τοπον και τοτε αρξη μετα αισχυνης τον εσχατον τοπον κατεχειν **10** αλλ οταν κληθης πορευθεις

αναπεσε εις τον εσχατον τοπον ινα οταν ελθη ο κεκληκως σε ερει σοι φιλε προσαναβηθι ανωτερον τοτε εσται σοι δοξα ενωπιον παντων των συνανακειμενων σοι **11** οτι πας ο υψων εαυτον ταπεινωθησεται και ο ταπεινων εαυτον υψωθησεται **12** ελεγεν δε και τω κεκληκοτι αυτον οταν ποιης αριστον η δειπνον μη φωνει τους φιλους σου μηδε τους αδελφους σου μηδε τους συγγενεις σου μηδε γειτονας πλουσιους μηποτε και αυτοι αντικαλεσωσιν σε και γενηται ανταποδομα σοι **13** αλλ οταν δοχην ποιης καλει πτωχους αναπειρους χωλους τυφλους **14** και μακαριος εση οτι ουκ εχουσιν ανταποδουναι σοι ανταποδοθησεται γαρ σοι εν τη αναστασει των δικαιων **15** ακουσας δε τις των συνανακειμενων ταυτα ειπεν αυτω μακαριος οστις φαγεται αρτον εν τη βασιλεια του θεου **16** ο δε ειπεν αυτω ανθρωπος τις εποιει δειπνον μεγα και εκαλεσεν πολλους **17** και απεστειλεν τον δουλον αυτου τη ωρᾳ του δειπνου ειπεν τοις κεκλημενοις ερχεσθε οτι ηδη ετοιμα εστιν **18** και ηρξαντο απο μιας παντες παραιτεισθαι ο πρωτος ειπεν αυτω αγρον ηγορασα και εχω αναγκην εξελθων ιδειν αυτον ερωτω σε εχε με παρητημενον **19** και ετερος ειπεν ζευγη βων ηγορασα πεντε και πορευομαι δοκιμασαι αυτα ερωτω σε εχε με παρητημενον **20** και ετερος ειπεν γυναικα εγημα και δια τουτο ου δυναμαι ελθειν **21** και παραγενομενος ο δουλος απιγγειλεν τω κυριω αυτου ταυτα τοτε οργισθεις ο οικοδεσποτης ειπεν τω δουλω αυτου εξελθε ταχεως εις τας πλατειας και ρυμας της πολεως και τους πτωχους και αναπειρους και τυφλους και χωλους εισαγαγε ωδε **22** και ειπεν ο δουλος κυριε γεγονεν ο επεταξας και ετι τοπος εστιν **23** και ειπεν ο κυριος προς τον δουλον εξελθε εις τας οδους και φραγμους και αναγκασον εισελθειν ινα γεμισθη μου ο οικος **24** λεγω γαρ υμιν οτι ουδεις των ανδρων εκεινων των κεκλημενων γευσεται μου του δειπνου **25** συνεπορευοντο

δε αυτω οχλοι πολλοι και στραφεις ειπεν προς αυτους **26** ει τις ερχεται προς με και ου μισει τον πατερα εαυτου και την μητερα και την γυναικα και τα τεκνα και τους αδελφους και τας αδελφας ετι τε και την ψυχην εαυτου ου δυναται ειναι μου μαθητης **27** οστις ου βασταζει τον σταυρον εαυτου και ερχεται οπισω μου ου δυναται ειναι μου μαθητης **28** τις γαρ εξ υμων θελων πυργον οικοδομησαι ουχι πρωτον καθισας ψηφιζει την δαπανην ει εχει εις απαρτισμον **29** ινα μηποτε θεντος αυτου θεμελιον και μη ισχυοντος εκτελεσαι παντες οι θεωρουντες αρξωνται αυτω εμπαιζειν **30** λεγοντες οτι ουτος ο ανθρωπος ηρξατο οικοδομειν και ουκ ισχυσεν εκτελεσαι **31** η τις βασιλευς πορευομενος ετερω βασιλει συμβαλειν εις πολεμον ουχι καθισας πρωτον βουλευσεται ει δυνατος εστιν εν δεκα χιλιασιν υπαντησαι τω μετα εικοσι χιλιαδων ερχομενω επ αυτον **32** ει δε μη γε ετι αυτου πορρω οντος πρεσβειαν αποστειλας ερωτα {VAR2: τα } προς ειρηνην **33** ουτως ουν πας εξ υμων ος ουκ αποτασσεται πασιν τοις εαυτου υπαρχουσιν ου δυναται ειναι μου μαθητης **34** καλον ουν το αλας εαν δε και το αλας μωρανθη εν τινι αρτυθησεται **35** ουτε εις γην ουτε εις κοπριαν ευθετον εστιν εξω βαλλουσιν αυτο ο εχων ωτα ακουειν ακουετα

15 ησαν δε αυτω εγγιζοντες παντες οι τελωναι και οι αμαρτωλοι ακουειν αυτου **2** και διεγογγυζον οι τε φαρισαιοι και οι γραμματεις λεγοντες οτι ουτος αμαρτωλους προσδεχεται και συνεσθιει αυτοις **3** ειπεν δε προς αυτους την παραβολην ταυτην λεγων **4** τις ανθρωπος εξ υμων εχων εκατον προβατα και απολεσας εξ αυτων εν ου καταλεπει τα ενενηκοντα εννεα εν τη ερημω και πορευεται επι το απολωλος εως ευρη αυτο **5** και ευρων επιτιθησιν επι τους ωμους αυτου χαιρων **6** και ελθων εις τον οικον συγκαλει τους φιλους και τους γειτονας λεγων

αυτοις συγχαρητε μοι οτι ευρον το προβατον μου το απολωλος **7** λεγω υμιν οτι ουτως χαρα εν τω ουρανω εσται επι ενι αμαρτωλω μετανοουντι η επι ενενηκοντα εννεα δικαιοις οιτινες ου χρειαν εχουσιν μετανοιας **8** η τις γυνη δραχμας εχουσα δεκα εαν απολεση δραχμην μιαν ουχι απτει λυχνον και σαροι την οικιαν και ζητει επιμελως εως ου ευρη **9** και ευρουσα συγκαλει τας φιλας και γειτονας λεγουσα συγχαρητε μοι οτι ευρον την δραχμην ην απωλεσα **10** ουτως λεγω υμιν γινεται χαρα ενωπιον των αγγελων του θεου επι ενι αμαρτωλω μετανοουντι **11** ειπεν δε ανθρωπος τις ειχεν δυο υιους **12** και ειπεν ο νεωτερος αυτων τω πατρι πατερ δος μοι το επιβαλλον μερος της ουσιας ο δε διειλεν αυτοις τον βιον **13** και μετ ου πολλας ημερας συναγαγων παντα ο νεωτερος υιος απεδημησεν εις χωραν μακραν και εκει διεσκορπισεν την ουσιαν αυτου ζων ασωτως **14** δαπανησαντος δε αυτου παντα εγενετο λιμος ισχυρα κατα την χωραν εκεινην και αυτος ηρξατο υστερεισθαι **15** και πορευθεις εκολληθη ενι των πολιτων της χωρας εκεινης και επεμψεν αυτον εις τους αγρους αυτου βοσκειν χοιρους **16** και επεθυμει χορτασθηναι εκ των κερατιων ων ησθιον οι χοιροι και ουδεις εδιδου αυτω **17** εις εαυτον δε ελθων εφη ποσοι μισθιοι του πατρος μου περισσευονται αρτων εγω δε λιμω ωδε απολλυμαι **18** αναστας πορευσομαι προς τον πατερα μου και ερω αυτω πατερ ημαρτον εις τον ουρανον και ενωπιον σου **19** ουκετι ειμι αξιος κληθηναι υιος σου ποιησον με ως ενα των μισθιων σου **20** και αναστας ηλθεν προς τον πατερα εαυτου ετι δε αυτου μακραν απεχοντος ειδεν αυτον ο πατηρ αυτου και εσπλαγχνισθη και δραμων επεπεσεν επι τον τραχηλον αυτου και κατεφιλησεν αυτον **21** ειπεν δε ο υιος αυτω πατερ ημαρτον εις τον ουρανον και ενωπιον σου ουκετι ειμι αξιος κληθηναι υιος σου {VAR1: [ποιησον με ως ενα των μισθιων σου] } **22**

ειπεν δε ο πατηρ προς τους δουλους αυτου ταχυ εξενεγκατε στολην την πρωτην και ενδυσατε αυτον και δοτε δακτυλιον εις την χειρα αυτου και υποδηματα εις τους ποδας 23 και φερετε τον μοσχον τον σιτευτον θυσατε και φαγοντες ευφρανθωμεν 24 οτι ουτος ο υιος μου νεκρος ην και ανεζησεν ην απολωλως και ευρεθη και ηρξαντο ευφραινεσθαι 25 ην δε ο υιος αυτου ο πρεσβυτερος εν αγρω και ως ερχομενος ηγγισεν τη οικια ηκουσεν συμφωνιας και χορων 26 και προσκαλεσαμενος ενα των παιδων επυνθανετο τι αν ειη ταυτα 27 ο δε ειπεν αυτω οτι ο αδελφος σου ηκει και εθυσεν ο πατηρ σου τον μοσχον τον σιτευτον οτι υγιαινοντα αυτον απελαβεν 28 ωργισθη δε και ουκ θελεν εισελθειν ο δε πατηρ αυτου εξελθων παρεκαλει αυτον 29 ο δε αποκριθεις ειπεν τω πατρι αυτου ιδου τοσαυτα ετη δουλευω σοι και ουδεποτε εντολην σου παρηλθον και εμοι ουδεποτε εδωκας εριφον ινα μετα των φιλων μου ευφρανθω 30 οτε δε ο υιος σου ουτος ο καταφαγων σου τον βιον μετα πορνων ηλθεν εθυσας αυτω τον σιτευτον μοσχον 31 ο δε ειπεν αυτω τεκνον συ παντοτε μετ εμου ει και παντα τα εμα σα εστιν 32 ευφρανθηναι δε και χαρηναι εδει οτι ο αδελφος σου ουτος νεκρος ην και εζησεν και απολωλως και ευρεθη

16 ελεγεν δε και προς τους μαθητας ανθρωπος τις ην πλουσιος ος ειχεν οικονομον και ουτος διεβληθη αυτω ως διασκορπιζων τα υπαρχοντα αυτου 2 και φωνησας αυτον ειπεν αυτω τι τουτο ακουω περι σου αποδος τον λογον της οικονομιας σου ου γαρ δυνη ετι οικονομειν 3 ειπεν δε εν εαυτω ο οικονομος τι ποιησω οτι ο κυριος μου αφαιρειται την οικονομιαν απ εμου σκαπτειν ουκ ισχυω επαιτειν αισχυνομαι 4 εγνων τι ποιησω ινα οταν μετασταθω εκ της οικονομιας δεξωνται με εις τους οικους {VAR1: εαυτων } {VAR2: αυτων } 5 και προσκαλεσαμενος ενα εκαστον των χρεοφειλετων του κυριου εαυτου

ελεγεν τω πρωτω ποσον οφειλεις τω κυριω μου 6 ο δε ειπεν εκατον βατους ελαιου ο δε ειπεν αυτω δεξαι σου τα γραμματα και καθισας ταχεως γραψων πεντηκοντα 7 επειτα ετερω ειπεν συ δε ποσον οφειλεις ο δε ειπεν εκατον κορους σιτου λεγει αυτω δεξαι σου τα γραμματα και γραψων ογδοηκοντα 8 και επηνεσεν ο κυριος τον οικονομον της αδικιας οτι φρονιμως εποιησεν οτι οι υιοι του αιωνος τουτου φρονιμωτεροι υπερ τους υιους του φωτος εις την γενεαν την εαυτων εισιν (aiōn g165) 9 και εγω υμιν λεγω εαυτοις ποιησατε φιλους εκ του μαμωνα της αδικιας ινα οταν εκλιπη δεξωνται υμας εις τας αιωνιους σκηνας (aiōnios g166) 10 ο πιστος εν ελαχιστω και εν πολλω πιστος εστιν και ο εν ελαχιστω αδικος και εν πολλω αδικος εστιν 11 ει ουν εν τω αδικω μαμωνα πιστοι ουκ εγενεσθε το αληθινον τις υμιν πιστευσει 12 και ει εν τω αλλοτριω πιστοι ουκ εγενεσθε το {VAR1: ημετερον τις δωσει υμιν } {VAR2: υμετερον τις υμιν δωσει } 13 ουδεις οικετης δυναται δυσιν κυριοις δουλευειν η γαρ τον ενα μισησει και τον ετερον αγαπησει η ενος ανθεξεται και του ετερου καταφρονησει ου δυνασθε θεω δουλευειν και μαμωνα 14 ηκουν δε ταυτα παντα οι φαρισαιοι φιλαργυροι υπαρχοντες και εξεμυκτηριζον αυτον 15 και ειπεν αυτοις υμεις εστε οι δικαιουντες εαυτους ενωπιον των ανθρωπων ο δε θεος γινωσκει τας καρδιας υμων οτι το εν ανθρωποις υψηλον βδελυγμα ενωπιον του θεου 16 ο νομος και οι προφηται μεχρι ιωαννου απο τοτε η βασιλεια του θεου ευαγγελιζεται και πας εις αυτην βιαζεται 17 ευκοπωτερον δε εστιν τον ουρανον και την γην παρελθειν η του νομου μιαν κεραιαν πεσειν 18 πας ο απολιων την γυναικα αυτου και γαμων ετεραν μοιχευει και ο απολελυμενην απο ανδρος γαμων μοιχευει 19 ανθρωπος δε τις ην πλουσιος και ενεδιδυσκετο πορφυραν και βυσσον ευφραινομενος καθ ημεραν λαμπρως

20 πτωχος δε τις ονοματι λαζαρος εβεβλητο προς τον πυλωνα αυτου ειλκωμενος 21 και επιθυμων χορτασθηναι απο των πιπτοντων απο της τραπεζης του πλουσιου αλλα και οι κυνες ερχομενοι επελειχον τα ελκη αυτου 22 εγενετο δε αποθανειν τον πτωχον και απενεχθηναι αυτον υπο των αγγελων εις τον κολπον αβρααμ απεθανεν δε και ο πλουσιος και εταφη 23 και εν τω αδη επαρας τους οφθαλμους αυτου υπαρχων εν βασανοις ορα αβρααμ απο μακροθεν και λαζαρον εν τοις κολποις αυτου (**Hadēs 986**) 24 και αυτος φωνησας ειπεν πατερ αβρααμ ελεησον με και πεμψον λαζαρον ινα βαψη το ακρον του δακτυλου αυτου υδατος και καταψυξη την γλωσσαν μου οτι οδυνωμαι εν τη φλογι ταυτη 25 ειπεν δε αβρααμ τεκνον μνησθητι οτι απελαβες τα αγαθα σου εν τη ζωη σου και λαζαρος ομοιως τα κακα νυν δε ωδε παρακαλειται συ δε οδυνασαι 26 και εν πασιν τουτοις μεταξυ ημων και υμων χασμα μεγα εστηρικται οπως οι θελοντες διαβηναι ενθεν προς υμας μη δυνωνται μηδε εκειθεν προς ημας διαπερωσιν 27 ειπεν δε ερωτω σε ουν πατερ ινα πεμψης αυτον εις τον οικον του πατρος μου 28 εχω γαρ πεντε αδελφους οπως διαμαρτυρηται αυτοις ινα μη και αυτοι ελθωσιν εις τον τοπον τουτον της βασανου 29 λεγει δε αβρααμ εχουσιν μωνσεα και τους προφητας ακουσατωσαν αυτων 30 ο δε ειπεν ουχι πατερ αβρααμ αλλ εαν τις απο νεκρων πορευθη προς αυτους μετανοησουσιν 31 ειπεν δε αυτω ει μωνσεως και των προφητων ουκ ακουουσιν ουδ εαν τις εκ νεκρων αναστη πεισθησονται

17 ειπεν δε προς τους μαθητας αυτου ανενδεκτον εστιν του τα σκανδαλα μη ελθειν πλην ουαι δι ου ερχεται 2 λυσιτελει αυτω ει λιθος μυλικος περικειται περι τον τραχηλον αυτου και ερριπται εις την θαλασσαν η ινα σκανδαλιση των μικρων τουτων ενα 3 προσεχετε

εαυτοις εαν αμαρτη ο αδελφος σου επιτιμησον αυτω και εαν μετανοηση αφες αυτω 4 και εαν επτακις της ημερας αμαρτηση εις σε και επτακις επιστρεψη προς σε λεγων μετανοω αφησεις αυτω 5 και ειπαν οι αποστολοι τω κυριω προσθες ημιν πιστιν 6 ειπεν δε ο κυριος ει εχετε πιστιν ως κοκκον σιναπεως ελεγετε αν τη συκαμινω [ταυτη] εκριζωθητι και φυτευθητι εν τη θαλασση και υπηκουσεν αν υμιν 7 τις δε εξ υμων δουλον εχων αροτριωντα η ποιμανοντα ος εισελθοντι εκ του αγρου ερει αυτω ευθεως παρελθων αναπεσε 8 αλλ ουχι ερει αυτω ετοιμασον τι δειπνησω και περιζωσαμενος διακονει μοι εως φαγω και πιω και μετα ταυτα φαγεσαι και πιεσαι συ 9 μη εχει χαριν τω δουλω οτι εποιησεν τα διαταχθεντα 10 ουτως και υμεις οταν ποιησητε παντα τα διαταχθεντα υμιν λεγετε οτι δουλοι αχρειοι εσμεν ο ωφειλομεν ποιησαι πεποιηκαμεν 11 και εγενετο εν τω πορευεσθαι εις ιερουσαλημ και αυτος διηρχετο δια μεσον σαμαρειας και γαλιλαιας 12 και εισερχομενον αυτου εις τινα κωμην απηντησαν {VAR2: [αυτω] } δεκα λεπροι ανδρες οι {VAR1: ανεστησαν } {VAR2: εστησαν } πορρωθεν 13 και αυτοι ηραν φωνην λεγοντες ιησου επιστατα ελεησον ημας 14 και ιδων ειπεν αυτοις πορευθεντες επιδειξατε εαυτους τοις ιερευσιν και εγενετο εν τω υπαγειν αυτους εκαθαρισθησαν 15 εις δε εξ αυτων ιδων οτι ιαθη υπεστρεψεν μετα φωνης μεγαλης δοξαζων τον θεον 16 και επεσεν επι προσωπον παρα τους ποδας αυτου ευχαριστων αυτω και αυτος ην σαμαριτης 17 αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν {VAR1: ουχ } {VAR2: ουχι } οι δεκα εκαθαρισθησαν οι {VAR1: [δε] } {VAR2: δε } εννεα που 18 ουχ ευρεθησαν υποστρεψαντες δουναι δοξαν τω θεω ει μη ο αλλογενης ουτος 19 και ειπεν αυτω αναστας πορευου η πιστις σου σεσωκεν σε 20 επερωτηθεις δε υπο των φαρισαιων ποτε ερχεται η βασιλεια του θεου απεκριθη αυτοις

και ειπεν ουκ ερχεται η βασιλεια του θεου μετα παρατηρησεως 21 ουδε ερουσιν ιδου ωδε η εκει ιδου γαρ η βασιλεια του θεου εντος υμων εστιν 22 ειπεν δε προς τους μαθητας ελευσονται ημεραι οτε επιθυμησετε μιαν των ημερων του υιου του ανθρωπου ιδειν και ουκ οψεσθε 23 και ερουσιν υμιν ιδου εκει {VAR1: η } {VAR2: [η] } ιδου ωδε μη {VAR1: [απελθητε μηδε] } {VAR2: απελθητε μηδε } διωξητε 24 ωσπερ γαρ η αστραπη αστραπτουσα εκ της υπο τον ουρανον εις την υπ ουρανον λαμπει ουτως εσται ο υιος του ανθρωπου {VAR2: [εν τη ημερα αυτου] } 25 πρωτον δε δει αυτον πολλα παθειν και αποδοκιμασθηναι απο της γενεας ταυτης 26 και καθως εγενετο εν ταις ημεραις νωε ουτως εσται και εν ταις ημεραις του υιου του ανθρωπου 27 ησθιον επινον εγαμουν εγαμιζοντο αχρι ης ημερας εισηλθεν νωε εις την κιβωτον και ηλθεν ο κατακλυσμος και απωλεσεν παντας 28 ομοιως καθως εγενετο εν ταις ημεραις λωτ ησθιον επινον ηγοραζον επωλουν εφυτευν οκοδομουν 29 η δε ημερα εξηλθεν λωτ απο σοδομων εβρεξεν πυρ και θειον απ ουρανου και απωλεσεν παντας 30 κατα τα αυτα εσται η ημερα ο υιος του ανθρωπου αποκαλυπτεται 31 εν εκεινη τη ημερα ος εσται επι του δωματος και τα σκευη αυτου εν τη οικια μη καταβατω αραι αυτα και ο εν αγρω ομοιως μη επιστρεψιατω εις τα οπισω 32 μνημονευετε της γυναικος λωτ 33 ος εαν ζητηση την ψυχην αυτου περιποιησασθαι απολεσει αυτην ος δ αν {VAR1: απολεσει } {VAR2: απολεση } ζωογονησει αυτην 34 λεγω υμιν ταυτη τη νυκτι εσονται δυο επι κλινης {VAR1: [μιας] } {VAR2: μιας } ο εις παραλημφθησεται και ο ετερος αφεθησεται 35 εσονται δυο αληθουσαι επι το αυτο η μια παραλημφθησεται η δε ετερα αφεθησεται 37 και αποκριθεντες λεγουσιν αυτω που κυριε ο δε ειπεν αυτοις οπου το σωμα εκει και οι αετοι επισυναχθησονται

18 ελεγεν δε παραβολην αυτοις προς το δειν παντοτε προσευχεσθαι αυτους και μη εγκακειν 2 λεγων κριτης τις ην εν τινι πολει τον θεον μη φοβουμενος και ανθρωπον μη εντρεπομενος 3 χηρα δε ην εν τη πολει εκεινη και ηρχετο προς αυτον λεγουσα εκδικησον με απο του αντιδικου μου 4 και ουκ ηθελεν επι χρονον μετα {VAR1: ταυτα δε } {VAR2: δε ταυτα } ειπεν εν εαυτω ει και τον θεον ου φοβουμαι ουδε ανθρωπον εντρεπομαι 5 δια γε το παρεχειν μοι κοπον την χηραν ταυτην εκδικησω αυτην ινα μη εις τελος ερχομενη υπωπιαζη με 6 ειπεν δε ο κυριος ακουσατε τι ο κριτης της αδικιας λεγει 7 ο δε θεος ου μη ποιηση την εκδικησιν των εκλεκτων αυτου των βωντων αυτω ημερας και νυκτος και μακροθυμει επ αυτοις 8 λεγω υμιν οτι ποιησει την εκδικησιν αυτων εν ταχει πλην ο υιος του ανθρωπου ελθων αρα ευρησει την πιστιν επι της γης 9 ειπεν δε και προς τινας τους πεποιθοτας εφ εαυτοις οτι εισιν δικαιοι και εξουθενουντας τους λοιπους την παραβολην ταυτην 10 ανθρωποι δυο ανεβησαν εις το iερον προσευχασθαι {VAR2: ο } εις φαρισαιος και ο ετερος τελωνης 11 ο φαρισαιος σταθεις {VAR1: ταυτα προς εαυτον } {VAR2: προς εαυτον ταυτα } προσηγετο ο θεος ευχαριστω σοι οτι ουκ ειμι ωσπερ οι λοιποι των ανθρωπων αρπαγες αδικοι μοιχοι η και ως ουτος ο τελωνης 12 νηστευν δις του σαββατου {VAR1: αποδεκατευω } {VAR2: αποδεκατω } παντα οσα κτωμαι 13 ο δε τελωνης μακροθεν εστως ουκ ηθελεν ουδε τους οφθαλμους επαραι εις τον ουρανον αλλ ετυπτεν το στηθος {VAR1: εαυτου } {VAR2: αυτου } λεγων ο θεος ιλασθητι μοι τω αμαρτωλω 14 λεγω υμιν κατεβη ουτος δεδικαιωμενος εις τον οικον αυτου παρ εκεινον οτι πας ο υψων εαυτον ταπεινωθησεται ο δε ταπεινων εαυτον υψωθησεται 15 προσεφερον δε αυτω και τα βρεφη ινα αυτων απτηται ιδοντες δε οι μαθηται

επετιμων αυτοις 16 ο δε ιησους προσεκαλεσατο {VAR1: [αυτα] } {VAR2: αυτα } λεγων αφετε τα παιδια ερχεσθαι προς με και μη κωλυετε αυτα των γαρ τοιουτων εστιν η βασιλεια του θεου 17 αμην λεγω υμιν ος αν μη δεξηται την βασιλειαν του θεου ως παιδιον ου μη εισελθη εις αυτην 18 και επηρωτησεν τις αυτον αρχων λεγων διδασκαλε αγαθε τι ποιησας ζωην αιωνιον κληρονομησω (aiōnios g166) 19 ειπεν δε αυτω ο ιησους τι με λεγεις αγαθον ουδεις αγαθος ει μη εις {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } θεος 20 τας εντολας οιδας μη μοιχευσης μη φονευσης μη κλεψης μη ψευδομαρτυρησης τιμα τον πατερα σου και την μητερα 21 ο δε ειπεν ταυτα παντα εφυλαξα εκ νεοτητος 22 ακουσας δε ο ιησους ειπεν αυτω ετι εν σοι λειπει παντα οσα εχεις πωλησον και διαδος πτωχοις και εξεις θησαυρον εν [τοις] ουρανοις και δευρο ακολουθει μοι 23 ο δε ακουσας ταυτα περιλυπος εγενηθη ην γαρ πλουσιος σφοδρα 24 ιδων δε αυτον {VAR1: [ο] ιησους } {VAR2: ο ιησους [περιλυπον γενομενον] } ειπεν πως δυσκολως οι τα χρηματα εχοντες εις την βασιλειαν του θεου εισπορευονται 25 ευκοπωτερον γαρ εστιν καμηλον δια τρηματος βελονης εισελθειν η πλουσιον εις την βασιλειαν του θεου εισελθειν 26 ειπαν δε οι ακουσαντες και τις δυναται σωθηναι 27 ο δε ειπεν τα αδυνατα παρα ανθρωποις δυνατα παρα τω θεω εστιν 28 ειπεν δε ο πετρος ιδου ημεις αφεντες τα ιδια ηκολουθησαμεν σοι 29 ο δε ειπεν αυτοις αμην λεγω υμιν οτι ουδεις εστιν ος αφηκεν οικιαν η γυναικα η αδελφους η γονεις η τεκνα ενεκεν της βασιλειας του θεου 30 ος ουχι μη {VAR1: λαβη } {VAR2: (απολαβη) } πολλαπλασιονα εν τω καιρω τουτω και εν τω αιωνι τω ερχομενω ζωην αιωνιον (aiōn g165, aiōnios g166) 31 παραλαβων δε τους δωδεκα ειπεν προς αυτους ιδου αναβαινομεν εις ιερουσαλημ και τελεσθησεται παντα τα γεγραμμενα δια των προφητων τω

νιω του ανθρωπου 32 παραδοθησεται γαρ τοις εθνεσιν και εμπαιχθησεται και υβρισθησεται και εμπτυσθησεται 33 και μαστιγωσαντες αποκτενουσιν αυτον και τη ημερα τη τριτη ανασθησεται 34 και αυτοι ουδεν τουτων συνηκαν και ην το ρημα τουτο κεκρυμμενον απ αυτων και ουκ εγινωσκον τα λεγομενα 35 εγενετο δε εν τω εγγιζειν αυτον εις ιεριχω τυφλος τις εκαθητο παρα την οδον επαιτων 36 ακουσας δε οχλου διαπορευομενου επυνθανετο τι ειη τουτο 37 απηγγειλαν δε αυτω οτι ιησους ο ναζωραιος παρερχεται 38 και εβοησεν λεγων ιησου νιε δαυιδ ελεησον με 39 και οι προαγοντες επετιμων αυτω ινα σιγηση αυτος δε πολλω μαλλον εκραζεν νιε δαυιδ ελεησον με 40 σταθεις δε {VAR2: ο } ιησους εκελευσεν αυτον αχθηναι προς αυτον εγγισαντος δε αυτου επηρωτησεν αυτον 41 τι σοι θελεις ποιησω ο δε ειπεν κυριε ινα αναβλεψω 42 και ο ιησους ειπεν αυτω αναβλεψον η πιστις σου σεσωκεν σε 43 και παραχρημα ανεβλεψεν και ηκολουθει αυτω δοξαζων τον θεον και πας ο λαος ιδων εδωκεν αινον τω θεω

19 και εισελθων διηρχετο την ιεριχω 2 και ιδου ανηρ ονοματι καλουμενος ζακχαιος και αυτος ην αρχιτελωνης και αυτος πλουσιος 3 και εζητει ιδειν τον ιησουν τις εστιν και ουκ ηδυνατο απο του οχλου οτι τη ηλικια μικρος ην 4 και προδραμων εις το εμπροσθεν ανεβη επι συκομορεαν ινα ιδη αυτον οτι εκεινης ημελλεν διερχεσθαι 5 και ως ηλθεν επι τον τοπον αναβλεψας {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους ειπεν προς αυτον ζακχαιε σπευσας καταβηθι σημερον γαρ εν τω οικω σου δει με μειναι 6 και σπευσας κατεβη και υπεδεξατο αυτον χαιρων 7 και ιδοντες παντες διεγογυζον λεγοντες οτι παρα αμαρτωλω ανδρι εισηλθεν καταλυσαι 8 σταθεις δε ζακχαιος ειπεν προς τον κυριον ιδου τα ημισια μου των υπαρχοντων κυριε {VAR1: [τοις] } {VAR2: τοις } πτωχοις διδωμι και ει

τίνος τι εσυκοφαντησα αποδιδωμι τετραπλουν
9 ειπεν δε προς αυτον {VAR1: [ο] } {VAR2: ο }
ιησους οτι σημερον σωτηρια τω οικω τουτω
εγενετο καθοτι και αυτος νιος αβρααμ {VAR1:
[εστιν] } {VAR2: εστιν } 10 ηλθεν γαρ ο νιος
του ανθρωπου ζητησαι και σωσαι το απολωλος
11 ακουοντων δε αυτων ταυτα προσθεις ειπεν
παραβολην δια το εγγυς ειναι ιερουσαλημ αυτον
και δοκειν αυτους οτι παραχρημα μελλει η
βασιλεια του θεου αναφαινεσθαι 12 ειπεν ουν
ανθρωπος τις ευγενης επορευθη εις χωραν
μακραν λαβειν εαυτω βασιλειαν και υποστρεψαι
13 καλεσας δε δεκα δουλους εαυτου εδωκεν
αυτοις δεκα μνας και ειπεν προς αυτους {VAR1:
πραγματευσασθαι } {VAR2: πραγματευσασθε }
εν ω ερχομαι 14 οι δε πολιται αυτου εμισουν
αυτον και απεστειλαν πρεσβειαν οπισω αυτου
λεγοντες ου θελομεν τουτον βασιλευσαι εφ
ημας 15 και εγενετο εν τω επανελθειν αυτον
λαβοντα την βασιλειαν και ειπεν φωνηθηναι
αυτω τους δουλους τουτους οις δεδωκει το
αργυριον ινα γνοι τι διεπραγματευσαντο 16
παρεγενετο δε ο πρωτος λεγων κυριε η μνα σου
δεκα προστηρασατο μνας 17 και ειπεν αυτω
ευγε αγαθε δουλε οτι εν ελαχιστω πιστος εγενου
ισθι εξουσιαν εχων επανω δεκα πολεων 18
και ηλθεν ο δευτερος λεγων η μνα σου κυριε
εποιησεν πεντε μνας 19 ειπεν δε και τουτω και
συ επανω γινου πεντε πολεων 20 και ο ετερος
ηλθεν λεγων κυριε ιδου η μνα σου ην ειχον
αποκειμενην εν σουδαριω 21 εφοβουμην γαρ σε
οτι ανθρωπος αυστηρος ει αιρεις ο ουκ εθηκας
και θεριζεις ο ουκ εσπειρας 22 λεγει αυτω εκ
του στοματος σου κρινω σε πονηρε δουλε ηδεις
οτι εγω ανθρωπος αυστηρος ειμι αιρων ο ουκ
εθηκα και θεριζων ο ουκ εσπειρα 23 και δια τι
ουκ εδωκας μου το αργυριον επι τραπεζαν καγω
ελθων συν τοκω αν αυτο επραξα 24 και τοις
παρεστωσιν ειπεν αρατε απ αυτου την μναν και

δοτε τω τας δεκα μνας εχοντι 25 και ειπαν αυτω
κυριε εχει δεκα μνας 26 λεγω υμιν οτι παντι
τω εχοντι δοθησεται απο δε του μη εχοντος
και ο εχει αρθησεται 27 πλην τους εχθρους μου
τουτους τους μη θελησαντας με βασιλευσαι επ
αυτους αγαγετε ωδε και κατασφαξατε αυτους
εμπροσθεν μου 28 και ειπων ταυτα επορευετο
εμπροσθεν αναβαινων εις ιεροσολυμα 29 και
εγενετο ως ηγγισεν εις βηθφαγη και {VAR1:
βηθανια } {VAR2: (βηθανιαν) } προς το ορος
το καλουμενον ελαιων απεστειλεν δυο των
μαθητων 30 λεγων υπαγετε εις την κατεναντι
κωμην εν η εισπορευομενοι ευρησετε πωλον
δεδεμενον εφ ον ουδεις πωποτε ανθρωπων
εκαθισεν και λυσαντες αυτον αγαγετε 31 και
εαν τις υμας ερωτα δια τι λυετε ουτως ερειτε
οτι ο κυριος αυτου χρειαν εχει 32 απελθοντες δε
οι απεσταλμενοι ευρον καθως ειπεν αυτοις 33
λυοντων δε αυτων τον πωλον ειπαν οι κυριοι
αυτου προς αυτους τι λυετε τον πωλον 34 οι
δε ειπαν οτι ο κυριος αυτου χρειαν εχει 35 και
ηγαγον αυτον προς τον ιησουν και επιριψαντες
αυτων τα ιματια επι τον πωλον επεβιβασαν τον
ιησουν 36 πορευομενον δε αυτου υπεστρωνυνον
τα ιματια {VAR1: εαυτων } {VAR2: αυτων }
εν τη οδω 37 εγγιζοντος δε αυτου ηδη προς
τη καταβασει του ορους των ελαιων ηρξαντο
απαν το πληθος των μαθητων χαιροντες αινειν
τον θεον φωνη μεγαλη περι πασων ων ειδον
δυναμεων 38 λεγοντες ευλογημενος ο ερχομενος
ο βασιλευς εν ονοματι κυριου εν ουρανω ειρηνη
και δοξα εν υψιστοις 39 και τινες των φαρισαιων
απο του οχλου ειπαν προς αυτον διδασκαλε
επιτιμησον τοις μαθηταις σου 40 και αποκριθεις
ειπεν λεγω υμιν εαν ουτοι σιωπησουσιν οι λιθοι
κραξουσιν 41 και ως ηγγισεν ιδων την πολιν
εκλαυσεν επ αυτην 42 λεγων οτι ει εγνως εν
τη ημερα ταυτη και συ τα προς ειρηνην νυν
δε εκρυβη απο οφθαλμων σου 43 οτι ξουσιν

ημεραι επι σε και παρεμβαλουσιν οι εχθροι σου χαρακα σοι και περικυκλωσουσιν σε και συνεξουσιν σε παντοθεν **44** και εδαφιουσιν σε και τα τεκνα σου εν σοι και ουκ αφησουσιν λιθον επι λιθον εν σοι ανθ ων ουκ εγνως τον καιρον της επισκοπης σου **45** και εισελθων εις το ιερον ηρξατο εκβαλλειν τους πωλουντας **46** λεγων αυτοις γεγραπται και εσται ο οικος μου οικος προσευχης υμεις δε αυτον εποιησατε σπηλαιον ληστων **47** και ην διδασκων το καθ ημεραν εν τω ιερω οι δε αρχιερεις και οι γραμματεις εζητουν αυτον απολεσαι και οι πρωτοι του λαου **48** και ουχ ευρισκον το τι ποιησωσιν ο λαος γαρ απας εξεκρεματο αυτου ακουων

20 και εγενετο εν μια των ημερων διδασκοντος

αυτου τον λαον εν τω ιερω και ευαγγελιζομενου επεστησαν οι αρχιερεις και οι γραμματεις συν τοις πρεσβυτεροις **2** και ειπαν λεγοντες προς αυτον ειπον ημιν εν ποια εξουσια ταυτα ποιεις η τις εστιν ο δους σοι την εξουσιαν ταυτην **3** αποκριθεις δε ειπεν προς αυτους ερωτησω υμας καγω λογον και ειπατε μοι **4** το βαπτισμα ιωαννου εξ ουρανου ην η εξ ανθρωπων **5** οι δε συνελογισαντο προς εαυτους λεγοντες οτι εαν ειπωμεν εξ ουρανου ερει δια τι ουκ επιστευσατε αυτω **6** εαν δε ειπωμεν εξ ανθρωπων ο λαος απας καταλιθασει ημας πεπεισμενος γαρ εστιν ιωαννην προφητην ειναι **7** και απεκριθησαν μη ειδεναι ποθεν **8** και ο ιησους ειπεν αυτοις ουδε εγω λεγω υμιν εν ποια εξουσια ταυτα ποιω **9** ηρξατο δε προς τον λαον λεγειν την παραβολην ταυτην ανθρωπος {VAR2: [τις] } εφυτευσεν αμπελωνα και εξεδετο αυτον γεωργοις και απεδημησεν χρονους ικανους **10** και καιρω απεστειλεν προς τους γεωργους δουλον ινα απο του καρπου του αμπελωνος δωσουσιν αυτω οι δε γεωργοι εξαπεστειλαν αυτον δειραντες κενον **11** και προσεθετο ετερον πεμψαι δουλον οι δε κακεινον

δειραντες και ατιμασαντες εξαπεστειλαν κενον **12** και προσεθετο τριτον πεμψαι οι δε και τουτον τραυματισαντες εξεβαλον **13** ειπεν δε ο κυριος του αμπελωνος τι ποιησω πεμψω τον υιον μου τον αγαπητον ισως τουτον εντραπησονται **14** ιδοντες δε αυτον οι γεωργοι διελογιζοντο προς αλληλους λεγοντες ουτος εστιν ο κληρονομος αποκτεινωμεν αυτον ινα ημων γενηται η κληρονομια **15** και εκβαλοντες αυτον εξω του αμπελωνος απεκτειναν τι ουν ποιησει αυτοις ο κυριος του αμπελωνος **16** ελευσεται και απολεσει τους γεωργους τουτους και δωσει τον αμπελωνα αλλοις ακουσαντες δε ειπαν μη γενοιτο **17** ο δε εμβλεψας αυτοις ειπεν τι ουν εστιν το γεγραμμενον τουτο λιθον ον απεδοκιμασαν οι οικοδομουντες ουτος εγενηθη εις κεφαλην γωνιας **18** πας ο πεσων επ εκεινον τον λιθον συνθλασθεται εφ ον δ αν πεση λικμησει αυτον **19** και εζητησαν οι γραμματεις και οι αρχιερεις επιβαλειν επ αυτον τας χειρας εν αυτη τη ωρᾳ και εφοβηθησαν τον λαον εγνωσαν γαρ οτι προς αυτους ειπεν την παραβολην ταυτην **20** και παρατηρησαντες απεστειλαν εγκαθετους υποκρινομενους εαυτους δικαιους ειναι ινα επιλαβωνται αυτου λογου ωστε παραδουναι αυτον τη αρχη και τη εξουσια του ηγεμονος **21** και επηρωτησαν αυτον λεγοντες διδασκαλε οιδαμεν οτι ορθως λεγεις και διδασκεις και ου λαμβανεις προσωπον αλλ επ αληθειας την οδον του θεου διδασκεις **22** εξεστιν ημας καισαρι φορον δουναι η ου **23** κατανοησας δε αυτων την πανουργιαν ειπεν προς αυτους **24** δειξατε μοι δηναριον τινος εχει εικονα και επιγραφην οι δε ειπαν καισαρος **25** ο δε ειπεν προς αυτους τοινυν αποδοτε τα καισαρος καισαρι και τα του θεου τω θεω **26** και ουκ ισχυσαν επιλαβεσθαι {VAR1: του } {VAR2: αυτου } ρηματος εναντιον του λαου και θαυμασαντες επι τη αποκρισει αυτου εσιγησαν **27** προσελθοντες δε τινες των σαδδουκαιων

οι {VAR1: λεγοντες } {VAR2: (αντιλεγοντες) } αναστασιν μη ειναι επηρωτησαν αυτον 28 λεγοντες διδασκαλε μωσης εγραψεν ημιν εαν τινος αδελφος αποθανη εχων γυναικα και ουτος ατεκνος η ινα λαβη ο αδελφος αυτου την γυναικα και εξαναστηση σπερμα τω αδελφω αυτου 29 επτα ουν αδελφοι ησαν και ο πρωτος λαβων γυναικα απεθανεν ατεκνος 30 και ο δευτερος 31 και ο τριτος ελαβεν αυτην ωσαντως δε και οι επτα ου κατελιπον τεκνα και απεθανον 32 υστερον και η γυνη απεθανεν 33 η γυνη ουν εν τη αναστασει τινος αυτων γινεται γυνη οι γαρ επτα εσχον αυτην γυναικα 34 και ειπεν αυτοις ο ιησους οι υιοι του αιωνος τουτου γαμουσιν και γαμισκονται (αιον 9165) 35 οι δε καταξιωθεντες του αιωνος εκεινου τυχειν και της αναστασεως της εκ νεκρων ουτε γαμουσιν ουτε γαμιζονται (αιον 9165)

36 ουδε γαρ αποθανειν ετι δυνανται ισαγγελοι γαρ εισιν και υιοι εισιν θεου της αναστασεως υιοι οντες 37 οτι δε εγειρονται οι νεκροι και μωσης εμηνυσεν επι της βατου ως λεγει κυριον τον θεον αβρααμ και θεον ισαακ και θεον ιακωβ 38 θεος δε ουκ εστιν νεκρων αλλα ζωντων παντες γαρ αυτω ζωσιν 39 αποκριθεντες δε τινες των γραμματεων ειπαν διδασκαλε καλως ειπας 40 ουκετι γαρ ετολμων επερωταν αυτον ουδεν 41 ειπεν δε προς αυτους πως λεγουσιν τον χριστον ειναι δαυιδ υιον 42 αυτος γαρ δαυιδ λεγει εν βιβλω ψαλμων ειπεν κυριος τω κυριω μου καθου εκ δεξιων μου 43 εως αν θω τους εχθρους σου υποποδιον των ποδων σου 44 δαυιδ ουν {VAR1: αυτον κυριον } {VAR2: κυριον αυτον } καλει και πως αυτου υιος εστιν 45 ακουοντος δε παντος του λαου ειπεν τοις μαθηταις {VAR2: [αυτου] } 46 προσεχετε απο των γραμματεων των θελοντων περιπατειν εν στολαις και φιλουντων ασπασμους εν ταις αγοραις και πρωτοκαθεδριας εν ταις συναγωγαις και πρωτοκλισιας εν τοις δειπνοις 47 οι κατεσθιουσιν τας οικιας των χηρων και

προφασει μακρα προσευχονται ουτοι λημψονται περισσοτερον κριμα

21 αναβλεψας δε ειδεν τους βαλλοντας εις το γαζοφυλακιον τα δωρα αυτων πλουσιους 2 ειδεν δε τινα χηραν πενιχραν βαλλουσαν εκει λεπτα δυο 3 και ειπεν αληθως λεγω υμιν οτι η χηρα αυτη η πτωχη πλειον παντων εβαλεν 4 παντες γαρ ουτοι εκ του περισσευοντος αυτοις εβαλον εις τα δωρα αυτη δε εκ του υστερηματος αυτης παντα τον βιον ον ειχεν εβαλεν 5 και τινων λεγοντων περι του iερου οτι λιθοις καλοις και αναθημασιν κεκοσμηται ειπεν 6 ταυτα α θεωρειτε ελευσονται ημεραι εν αις ουκ αφεθησεται λιθος επι λιθω {VAR1: ωδε } ος ου καταλυθησεται 7 επηρωτησαν δε αυτον λεγοντες διδασκαλε ποτε ουν ταυτα εσται και τι το σημειον οταν μελλη ταυτα γινεσθαι 8 ο δε ειπεν βλεπετε μη πλανηθητε πολλοι γαρ ελευσονται επι τω ονοματι μου λεγοντες εγω ειμι και ο καιρος ηγγικεν μη πορευθητε οπισω αυτων 9 οταν δε ακουσητε πολεμους και ακαταστασιας μη πτοηθητε δει γαρ ταυτα γενεσθαι πρωτον αλλ ουκ ευθεως το τελος 10 τοτε ελεγεν αυτοις εγερθησεται εθνος επ εθνος και βασιλεια επι βασιλειαν 11 σεισμοι τε μεγαλοι και κατα τοπους {VAR1: λοιμοι και λιμοι } {VAR2: λιμοι και λοιμοι } εσονται φοβητρα τε και απ ουρανου σημεια μεγαλα εσται 12 προ δε τουτων παντων επιβαλουσιν εφ υμας τας χειρας αυτων και διωξουσιν παραδιδοντες εις τας συναγωγας και φυλακας απαγομενους επι βασιλεις και ηγεμονας ενεκεν του ονοματος μου 13 αποβησεται υμιν εις μαρτυριον 14 θετε ουν εν ταις καρδιαις υμων μη προμελεταν απολογηθηναι 15 εγω γαρ δωσω υμιν στομα και σοφιαν η ου δυνησονται αντιστηναι η αντειπειν απαντες οι αντικειμενοι υμιν 16 παραδοθησεσθε δε και υπο γονεων και αδελφων και συγγενων και φιλων και θανατωσουσιν εξ υμων 17 και εσεσθε μισουμενοι υπο παντων δια

το ονόμα μου 18 και θριξ εκ της κεφαλής υμων ου μη αποληται 19 εν τη υπομονη υμων {VAR1: κτησεσθε } {VAR2: κτησασθε } τας ψυχας υμων 20 οταν δε ιδητε κυκλουμενην υπο στρατοπεδων ιερουσαλημ τοτε γνωτε οτι ηγγικεν η ερημωσις αυτης 21 τοτε οι εν τη ιουδαια φευγετωσαν εις τα ορη και οι εν μεσω αυτης εκχωρειτωσαν και οι εν ταις χωραις μη εισερχεσθωσαν εις αυτην 22 οτι ημεραι εκδικησεως αυται εισιν του πλησθηναι παντα τα γεγραμμενα 23 ουαι ταις εν γαστρι εχουσαις και ταις θηλαζουσαις εν εκειναις ταις ημεραις εσται γαρ αναγκη μεγαλη επι της γης και ορη τω λωα τουτω 24 και πεσουνται στοματι μαχαιρης και αιχμαλωτισθησονται εις τα εθνη παντα και ιερουσαλημ εσται πατουμενη υπο εθνων αχρις ου πληρωθωσιν {VAR1: [και εσονται] } καιροι εθνων 25 και εσονται σημεια εν ηλιω και σεληνη και αστροις και επι της γης συνοχη εθνων εν απορια ηχους θαλασσης και σαλου 26 αποψυχοντων ανθρωπων απο φοβου και προσδοκιας των επερχομενων τη οικουμενη αι γαρ δυναμεις των ουρανων σαλευθησονται 27 και τοτε οφονται τον υιον του ανθρωπου ερχομενον εν νεφελη μετα δυναμεως και δοξης πολλης 28 αρχομενων δε τουτων γινεσθαι ανακυψατε και επαρατε τας κεφαλας υμων διοτι εγγιζει η απολυτρωσις υμων 29 και ειπεν παραβολην αυτοις ιδετε την συκην και παντα τα δενδρα 30 οταν προβαλωσιν ηδη βλεποντες αφ εαυτων γινωσκετε οτι ηδη εγγυς το θερος εστιν 31 ουτως και υμεις οταν ιδητε ταυτα γινομενα γινωσκετε οτι εγγυς εστιν η βασιλεια του θεου 32 αμην λεγω υμιν οτι ου μη παρελθη η γενεα αυτη εως {VAR1: [αν] } {VAR2: αν } παντα γενηται 33 ο ουρανος και η γη παρελευσονται οι δε λογοι μου ου μη παρελευσονται 34 προσεχετε δε εαυτοις μηποτε βαρηθωσιν {VAR1: αι καρδιαι υμων } {VAR2: υμων αι καρδιαι } εν κραιπαλη και μεθη και μεριμναις βιωτικαις και επιστη

εφ υμας αιφνιδιος η ημερα εκεινη 35 ως παγις επεισελευσεται γαρ επι παντας τους καθημενους επι προσωπον πασης της γης 36 αγρυπνειτε δε εν παντι καιρω δεομενοι ινα κατισχυσητε εκφυγειν ταυτα παντα τα μελλοντα γινεσθαι και σταθηναι εμπροσθεν του υιου του ανθρωπου 37 ην δε τας ημερας εν τω ιερω διδασκων τας δε νυκτας εξερχομενος ηυλιζετο εις το ορος το καλουμενον ελαιων 38 και πας ο λαος ωρθιζεν προς αυτον εν τω ιερω ακουειν αυτου

22 ηγγιζεν δε η εορτη των αζυμων η λεγομενη πασχα 2 και εζητουν οι αρχιερεις και οι γραμματεις το πως ανελωσιν αυτον εφοβουντο γαρ τον λαον 3 εισηλθεν δε σατανας εις ιουδαν τον καλουμενον ισκαριωτην οντα εκ του αριθμου των δωδεκα 4 και απελθων συνελαλησεν τοις αρχιερευσιν και στρατηγοις το πως αυτοις παραδω αυτον 5 και εχαρησαν και συνεθεντο αυτω αργυριον δουναι 6 και εξωμολογησεν και εζητει ευκαιριαν του παραδουναι αυτον ατερ οχλου αυτοις 7 ηλθεν δε η ημερα των αζυμων {VAR2: [εν] } η εδει θυεσθαι το πασχα 8 και απεστειλεν πετρον και ιωαννην ειπων πορευθεντες ετοιμασατε ημιν το πασχα ινα φαγωμεν 9 οι δε ειπαν αυτω που θελεις ετοιμασωμεν 10 ο δε ειπεν αυτοις ιδου εισελθοντων υμων εις την πολιν συναντησει υμιν ανθρωπος κεραμιον υδατος βασταζων ακολουθησατε αυτω εις την οικιαν εις ην εισπορευεται 11 και ερειτε τω οικοδεσποτη της οικιας λεγει σοι ο διδασκαλος που εστιν το καταλυμα οπου το πασχα μετα των μαθητων μου φαγω 12 κακεινος υμιν δειξει αναγαιον μεγα εστρωμενον εκει ετοιμασατε 13 απελθοντες δε ευρον καθως ειρηκει αυτοις και ητοιμασαν το πασχα 14 και οτε εγενετο η ωρα ανεπεσεν και οι αποστολοι συν αυτω 15 και ειπεν προς αυτους επιθυμια επεθυμησα τουτο το πασχα φαγειν μεθ υμων προ του με παθειν 16 λεγω γαρ υμιν οτι

ου μη φαγω αυτο εως οτου πληρωθη εν τη βασιλεια του θεου 17 και δεξαμενος ποτηριον ευχαριστησας ειπεν λαβετε τουτο και διαμερισατε εις εαυτους 18 λεγω γαρ υμιν {VAR2: [οτι] } ου μη πιω απο του νυν απο του γενηματος της αμπελου εως ου η βασιλεια του θεου ελθη 19 και λαβων αρτον ευχαριστησας εκλασεν και εδωκεν αυτοις λεγων τουτο εστιν το σωμα μου {VAR1: [[το] } {VAR2: το } υπερ υμων διδομενον τουτο ποιειτε εις την εμην αναμνησιν 20 και το ποτηριον ωσαυτως μετα το δειπνησαι λεγων τουτο το ποτηριον η καινη διαθηκη εν τω αιματι μου το υπερ υμων {VAR1: εκχυννομενον] } {VAR2: εκχυννομενον } 21 πλην ιδου η χειρ του παραδιδοντος με μετ εμου επι της τραπεζης 22 οτι ο νιος μεν του ανθρωπου κατα το ωρισμενον πορευεται πλην ουαι τω ανθρωπω εκεινω δι ου παραδιδοται 23 και αυτοι ηρξαντο συζητειν προς εαυτους το τις αρα ειη εξ αυτων ο τουτο μελλων πρασσειν 24 εγενετο δε και φιλονεικια εν αυτοις το τις αυτων δοκει ειναι μειζων 25 ο δε ειπεν αυτοις οι βασιλεις των εθνων κυριευουσιν αυτων και οι εξουσιαζοντες αυτων ευεργεται καλουνται 26 υμεις δε ουχ ουτως αλλ ο μειζων εν υμιν γινεσθω ως ο νεωτερος και ο ηγουμενος ως ο διακονων 27 τις γαρ μειζων ο ανακειμενος η ο διακονων ουχι ο ανακειμενος εγω δε εν μεσω υμων ειμι ως ο διακονων 28 υμεις δε εστε οι διαμεμενηκοτες μετ εμου εν τοις πειρασμοις μου 29 καγω διατιθεμαι υμιν καθως διεθετο μοι ο πατηρ μου βασιλειαν 30 ινα εσθητε και πινητε επι της τραπεζης μου εν τη βασιλεια μου και {VAR1: καθησθε } {VAR2: καθησεσθε } επι θρονων τας δωδεκα φυλας κρινοντες του ισραηλ 31 σιμων σιμων ιδου ο σατανας εξητησατο υμας του σινιασαι ως τον σιτον 32 εγω δε εδεηθην περι σου ινα μη εκλιπη η πιστις σου και συ ποτε επιστρεψας στηρισον τους αδελφους σου 33 ο δε ειπεν αυτω κυριε μετα σου ετοιμος ειμι και

εις φυλακην και εις θανατον πορευεσθαι 34 ο δε ειπεν λεγω σοι πετρε ου φωνησει σημερον αλεκτωρ εως τρις με απαρνηση ειδεναι 35 και ειπεν αυτοις οτε απεστειλα υμας ατερ βαλλαντιου και πηρας και υποδηματων μη τινος υστερησατε οι δε ειπαν ουθενος 36 ειπεν δε αυτοις αλλα νυν ο εχων βαλλαντιον αρατω ομοιως και πηραν και ο μη εχων πωλησατω το ιματιον αυτου και αγορασατω μαχαιραν 37 λεγω γαρ υμιν οτι τουτο το γεγραμμενον δει τελεσθηναι εν εμοι το και μετα ανομων ελογισθη και γαρ το περι εμου τελος εχει 38 οι δε ειπαν κυριε ιδου μαχαιραι αωδε δυο ο δε ειπεν αυτοις ικανον εστιν 39 και εξελθων επορευθη κατα το εθος εις το ορος των ελαιων ηκολουθησαν δε αυτω {VAR1: [και] } {VAR2: και } οι μαθηται 40 γενομενος δε επι του τοπου ειπεν αυτοις προσευχεσθε μη εισελθειν εις πειρασμον 41 και αυτος απεσπασθη απ αυτων ωσει λιθου βολην και θεις τα γονατα προσηγετο 42 λεγων πατερ ει βουλει παρενεγκε τουτο το ποτηριον απ εμου πλην μη το θελημα μου αλλα το σον γινεσθω 43 [[ωφθη δε αυτω αγγελος {VAR1: απο του } {VAR2: απ } ουρανου ενισχυων αυτον 44 και γενομενος εν αγωνια εκτενεστερον προσηγετο και εγενετο ο ιδρως αυτου ωσει θρομβοι αιματος καταβαινοντες επι την γην]] 45 και αναστας απο της προσευχης ελθων προς τους μαθητας ευρεν κοιμωμενους αυτους απο της λυπης 46 και ειπεν αυτοις τι καθευδετε ανασταντες προσευχεσθε ινα μη εισελθητε εις πειρασμον 47 ετι αυτου λαλουντος ιδου οχλος και ο λεγομενος ιουδας εις των δωδεκα προηρχετο αυτους και ηγιισεν τω ιησου φιλησαι αυτον 48 ιησους δε ειπεν αυτω ιουδα φιληματι τον νιον του ανθρωπου παραδιδως 49 ιδοντες δε οι περι αυτον το εσομενον ειπαν κυριε ει παταξομεν εν μαχαιρη 50 και επαταξεν εις τις εξ αυτων του αρχιερεως τον δουλον και αφειλεν το ους αυτου το δεξιον 51 αποκριθεις δε {VAR1: [ο] } {VAR2: ο

} ιησους ειπεν εατε εως τουτου και αψαμενος του ωτιου ιασατο αυτον **52** ειπεν δε ιησους προς τους παραγενομενους επ αυτον αρχιερεις και στρατηγους του ιερου και πρεσβυτερους ως επι ληστην εξηλθατε μετα μαχαιρων και ξυλων **53** καθ ημεραν οντος μου μεθ υμων εν τω ιερω ουκ εξετεινατε τας χειρας επ εμε αλλ αυτη εστιν υμων η ωρα και η εξουσια του σκοτους **54** συλλαβοντες δε αυτον ηγαγον και εισηγαγον εις την οικιαν του αρχιερεως ο δε πετρος ηκολουθει μακροθεν **55** περιαψαντων δε πυρ εν μεσω της αυλης και συγκαθισαντων εκαθητο ο πετρος μεσος αυτων **56** ιδουσα δε αυτον παιδισκη τις καθημενον προς το φως και ατενισασα αυτω ειπεν και ουτος συν αυτω ην **57** ο δε ιηρησατο λεγων ουκ οιδα αυτον γυναι **58** και μετα βραχυ ετερος ιδων αυτον εφη και συ εξ αυτων ει ο δε πετρος εφη ανθρωπε ουκ ειμι **59** και διαστασης ωσει ωρας μιας αλλος τις διυσχυριζετο λεγων επ αληθειας και ουτος μετ αυτου ην και γαρ γαλιλαιος εστιν **60** ειπεν δε ο πετρος ανθρωπε ουκ οιδα ο λεγεις και παραχρημα ετι λαλουντος αυτου εφωνησεν αλεκτωρ **61** και στραφεις ο κυριος ενεβλεψεν τω πετρω και υπεμνησθη ο πετρος του ρηματος του κυριου ως ειπεν αυτω οτι πριν αλεκτορα φωνησαι σημερον απαρνηση με τρις **62** {VAR1: [και] } {VAR2: και} εξελθων εξω εκλαυσεν {VAR1: πικρως} } {VAR2: πικρως} **63** και οι ανδρες οι συνεχοντες αυτον ενεπαιζον αυτω δεροντες **64** και περικαλυψαντες αυτον επηρωτων λεγοντες προφητευσον τις εστιν ο παισας σε **65** και ετερα πολλα βλασφημουντες ελεγον εις αυτον **66** και ως εγενετο ημερα συνηχθη το πρεσβυτεριον του λαου αρχιερεις τε και γραμματεις και απηγαγον αυτον εις το συνεδριον αυτων λεγοντες **67** ει συ ει ο χριστος ειπον ημιν ειπεν δε αυτοις εαν υμιν ειπω ου μη πιστευσητε **68** εαν δε ερωτησω ου μη αποκριθητε **69** απο του νυν δε εσται ο υιος του ανθρωπου καθημενος εκ δεξιων της δυναμεως

του θεου **70** ειπαν δε παντες συ ουν ει ο υιος του θεου ο δε προς αυτους εφη υμεις λεγετε οτι εγω ειμι **71** οι δε ειπαν τι ετι εχομεν μαρτυριας χρειαν αυτοι γαρ ηκουσαμεν απο του στοματος αυτου

23 και ανασταν απαν το πληθος αυτων ηγαγον αυτον επι τον πιλατον **2** ηρξαντο δε κατηγορειν αυτου λεγοντες τουτον ευραμεν διαστρεφοντα το εθνος ημων και κωλυοντα φορους καισαρι διδοναι και λεγοντα εαυτον χριστον βασιλεα ειναι **3** ο δε πιλατος ηρωτησεν αυτον λεγων συ ει ο βασιλευς των ιουδαιων ο δε αποκριθεις αυτω εφη συ λεγεις **4** ο δε πιλατος ειπεν προς τους αρχιερεις και τους οχλους ουδεν ευρισκω αιτιον εν τω ανθρωπω τουτω **5** οι δε επισχυνον λεγοντες οτι ανασειει τον λαον διδασκων καθ ολης της ιουδαιας και αρξαμενος απο της γαλιλαιας εως ωδε **6** πιλατος δε ακουσας επηρωτησεν ει {VAR1: [ο] } {VAR2: ο} ανθρωπος γαλιλαιος εστιν **7** και επιγνους οτι εκ της εξουσιας ηρωδου εστιν ανεπεμψεν αυτον προς ηρωδην οντα και αυτον εν ιεροσολυμοις εν ταυταις ταις ημεραις **8** ο δε ιηρωδης ιδων τον ιησουν εχαρη λιαν ην γαρ εξ ικανων χρονων θελων ιδειν αυτον δια το ακουειν περι αυτου και ηλπιζεν τι σημειον ιδειν υπ αυτου γινομενον **9** επηρωτα δε αυτον εν λογοις ικανοις αυτος δε ουδεν απεκρινατο αυτω **10** ειστηκεισαν δε οι αρχιερεις και οι γραμματεις ευτονως κατηγορουντες αυτου **11** εξουθενησας δε αυτον {VAR2: [και] } ο ηρωδης συν τοις στρατευμασιν αυτου και εμπαιξας περιβαλων εσθητα λαμπραν ανεπεμψεν αυτον τω πιλατω **12** εγενοντο δε φιλοι ο τε ηρωδης και ο πιλατος εν αυτη τη ημερα μετ αλληλων προυπηρχον γαρ εν εχθρα οντες προς αυτους **13** πιλατος δε συγκαλεσαμενος τους αρχιερεις και τους αρχοντας και τον λαον **14** ειπεν προς αυτους προσηνεγκατε μοι τον ανθρωπον τουτον ως

αποστρεφοντα τον λαον και ιδου εγω ενωπιον υμων ανακρινας ουθεν ευρον εν τω ανθρωπω τουτω αιτιον ων κατηγορειτε κατ αυτον 15 αλλ ουδε ηρωδης ανεπεμψεν γαρ αυτον προς ημας και ιδου ουδεν αξιον θανατου εστιν πεπραγμενον αυτω 16 παιδευσας ουν αυτον απολυσω 18 ανεκραγον δε παμπληθει λεγοντες αιρε τουτον απολυσον δε ημιν τον βαραββαν 19 οστις ην δια στασιν τινα γενομενην εν τη πολει και φονον βληθεις εν τη φυλακη 20 παλιν δε ο πιλατος προσεφωνησεν αυτοις θελων απολυσαι τον ιησουν 21 οι δε επεφωνουν λεγοντες σταυρου σταυρου αυτον 22 ο δε τριτον ειπεν προς αυτους τι γαρ κακον εποιησεν ουτος ουδεν αιτιον θανατου ευρον εν αυτω παιδευσας ουν αυτον απολυσω 23 οι δε επεκειντο φωναις μεγαλαις αιτουμενοι αυτον σταυρωθηναι και κατισχυνον αι φωναι αυτων 24 και πιλατος επεκρινεν γενεσθαι το αιτημα αυτων 25 απελυσεν δε τον δια στασιν και φονον βεβλημενον εις φυλακην ον ητουντο τον δε ιησουν παρεδωκεν τω θεληματι αυτων 26 και ως απηγαγον αυτον επιλαβομενοι σιμωνα τινα κυρηναιον ερχομενον απ αγρου επεθηκαν αυτω τον σταυρον φερειν οπισθεν του ιησου 27 ηκολουθει δε αυτω πολυ πληθος του λαου και γυναικων αι εκοπτοντο και εθρηνουν αυτον 28 στραφεις δε προς αυτας {VAR2: [ο]} ιησους ειπεν θυγατερες ιερουσαλημ μη κλαιετε επ εμε πλην εφ εαυτας κλαιετε και επι τα τεκνα υμων 29 οτι ιδου ερχονται ημεραι εν αις ερουσιν μακαριαι αι στειραι και αι κοιλιαι αι ουκ εγεννησαν και μαστοι οι ουκ εθρεψαν 30 τοτε αρξονται λεγειν τοις ορεσιν πεσετε εφ ημας και τοις βουνοις καλυψατε ημας 31 οτι ει εν {VAR2: τω} υγρω ξυλω ταυτα ποιουσιν εν τω ξηρω τι γενηται 32 ηγοντο δε και ετεροι κακουργοι δυο συν αυτω αναιρεθηναι 33 και οτε ηλθον επι τον τοπον τον καλουμενον κρανιον εκει εσταυρωσαν αυτον και τους κακουργους ον μεν εκ δεξιων

ον δε εξ αριστερων 34 [[ο δε ιησους ελεγεν πατερ αφες αυτοις ου γαρ οιδασιν τι ποιουσιν]] διαμεριζομενοι δε τα ιματια αυτου εβαλον {VAR1: κληρον } {VAR2: κληρους } 35 και ειστηκει ο λαος θεωρων εξεμυκτηριζον δε και οι αρχοντες λεγοντες αλλους εσωσεν σωσατω εαυτον ει ουτος εστιν ο χριστος του θεου ο εκλεκτος 36 ενεπαιξαν δε αυτω και οι στρατιωται προσερχομενοι οξος προσφεροντες αυτω 37 και λεγοντες ει συ ει ο βασιλευς των ιουδαιων σωσον σεαυτον 38 ην δε και επιγραφη επ αυτω ο βασιλευς των ιουδαιων ουτος 39 εις δε των κρεμασθεντων κακουργων εβλασφημει αυτον {VAR2: λεγων } ουχι συ ει ο χριστος σωσον σεαυτον και ημας 40 αποκριθεις δε ο ετερος επιτιμων αυτω εφη ουδε φοβη συ τον θεον οτι ειν τω αυτω κριματι ει 41 και ημεις μεν δικαιως αξια γαρ ων επραξαμεν απολαμβανομεν ουτος δε ουδεν ατοπον επραξεν 42 και ελεγεν ιησου μνησθητι μου οταν ελθης εις την βασιλειαν σου 43 και ειπεν αυτω αμην σοι λεγω σημερον μετ εμου εση εν τω παραδεισω 44 και ην ηδη ωσει ωρα εκτη και σκοτος εγενετο εφ ολην την γην εως ωρας ενατης 45 του ηλιου {VAR1: εκλειποντος } {VAR2: εκλιποντος } εσχισθη δε το καταπετασμα του ναου μεσον 46 και φωνησας φωνη μεγαλη ο ιησους ειπεν πατερ εις χειρας σου παρατιθεμαι το πνευμα μου τουτο δε ειπων εξεπνευσεν 47 ιδων δε ο εκατονταρχης το γενομενον εδοξαζεν τον θεον λεγων οντως ο ανθρωπος ουτος δικαιος ην 48 και παντες οι συμπαραγενομενοι οχλοι επι την θεωριαν ταυτην θεωρησαντες τα γενομενα τυπτοντες τα στηθη υπεστρεφον 49 ειστηκεισαν δε παντες οι γνωστοι αυτω απο μακροθεν και γυναικες αι συνακολουθουσαι αυτω απο της γαλιλαιας ορωσαι ταυτα 50 και ιδου ανηρ ονοματι ιωσηφ βουλευτης υπαρχων {VAR2: [και] } ανηρ αγαθος και δικαιος 51 ουτος ουκ ην συγκατατεθειμενος τη βουλη και τη πραξει αυτων απο αριμαθαιας

πολεως των ιουδαιων ος προσεδεχετο την βασιλειαν του θεου 52 ουτος προσελθων τω πιλατω ητησατο το σωμα του ιησου 53 και καθελων ενετυλιξεν αυτο σινδονι και εθηκεν αυτον εν μνηματι λαξευτω ου ουκ ην ουδεις ουπω κειμενος 54 και ημερα ην παρασκευης και σαββατον επεφωσκεν 55 κατακολουθησασι δε αι γυναικες αιτινες ησαν συνεληλυθυιαι εκ της γαλιλαιας αυτω εθεασαντο το μνημειον και ως ετεθη το σωμα αυτου 56 υποστρεψασι δε ητοιμασαν αρωματα και μυρα και το μεν σαββατον ησυχασαν κατα την εντολην

24 τη δε μια των σαββατων ορθρου βαθεως

επι το μνημα ηλθον φερουσαι α ητοιμασαν αρωματα 2 ευρον δε τον λιθον αποκεκυλισμενον απο τον μνημειον 3 εισελθουσαι δε ουχ ευρον το σωμα {VAR1: [[του κυριου ιησου]] } {VAR2: του κυριου ιησου } 4 και εγενετο εν τω απορεισθαι αυτας περι τουτου και ιδου ανδρες δυο επεστησαν αυταις εν εσθητι αστραπτουση 5 εμφοβων δε γενομενων αυτων και κλινουσων τα προσωπα εις την γην ειπαν προς αυτας τι ζητειτε τον ζωντα μετα των νεκρων 6 {VAR1: [[ουκ εστιν ωδε αλλα ηγερθη]] } {VAR2: ουκ εστιν ωδε αλλα ηγερθη } μνησθητε ως ελαλησεν υμιν ετι ων εν τη γαλιλαια 7 λεγων τον υιον του ανθρωπου οτι δει παραδοθηναι εις χειρας ανθρωπων αμαρτωλων και σταυρωθηναι και τη τριτη ημερα αναστηναι 8 και εμνησθησαν των ρηματων αυτου 9 και υποστρεψασι {VAR1: [απο του μνημειου] } {VAR2: απο του μνημειου } απηγγειλαν ταυτα παντα τοις ενδεκα και πασιν τοις λοιποις 10 ησαν δε η μαγδαληνη μαρια και ιωαννα και μαρια η ιακωβου και αι λοιπαι συν αυταις ελεγον προς τους αποστολους ταυτα 11 και εφανησαν ενωπιον αυτων ωσει ληρος τα ρηματα ταυτα και ηπιστουν αυταις 12 {VAR1: [[ο] } {VAR2: ο } δε πετρος αναστας εδραμεν επι το μνημειον και παρακυψας βλεπει τα οθονια μονα και απηλθεν προς εαυτον

θαυμαζων το {VAR1: γεγονος]] } {VAR2: γεγονος } 13 και ιδου δυο εξ αυτων εν αυτη τη ημερα ησαν πορευομενοι εις κωμην απεχουσαν σταδιους εξηκοντα απο ιερουσαλημ η ονομα εμμαους 14 και αυτοι ωμιλουν προς αλληλους περι παντων των συμβεβηκοτων τουτων 15 και εγενετο εν τω ομιλειν αυτους και συζητειν {VAR1: [και] } {VAR2: και } αυτος ιησους εγγισας συνεπορευετο αυτοις 16 οι δε οφθαλμοι αυτων εκρατουντο του μη επιγνωναι αυτον 17 ειπεν δε προς αυτους τινες οι λογοι ουτοι ους αντιβαλλετε προς αλληλους περιπατουντες και εσταθησαν σκυθρωποι 18 αποκριθεις δε εις ονοματι κλεοπας ειπεν προς αυτον συ μονος παροικεις ιερουσαλημ και ουκ εγνως τα γενομενα εν αυτη εν ταις ημεραις ταυταις 19 και ειπεν αυτοις ποια οι δε ειπαν αυτω τα περι ιησου του ναζαρηνου ος εγενετο ανηρ προφητης δυνατος εν εργω και λογω εναντιον του θεου και παντος του λαου 20 οπως τε παρεδωκαν αυτον οι αρχιερεις και οι αρχοντες ημων εις κριμα θανατου και εσταυρωσαν αυτον 21 ημεις δε ηλπιζομεν οτι αυτος εστιν ο μελλων λυτρουσθαι τον ισραηλ αλλα γε και συν πασιν τουτοις τριτην ταυτην ημεραν αγει αφ ου ταυτα εγενετο 22 αλλα και γυναικες τινες εξ ημων εξεστησαν ημας γενομεναι ορθριναι επι το μνημειον 23 και μη ευρουσαι το σωμα αυτου ηλθον λεγουσαι και οπτασιαν αγγελων εωρακεναι οι λεγουσιν αυτον ζην 24 και απηλθον τινες των συν ημιν επι το μνημειον και ευρον ουτως καθως {VAR2: και } αι γυναικες ειπον αυτον δε ουκ ειδον 25 και αυτος ειπεν προς αυτους ω ανοητοι και βραδεις τη καρδια του πιστευειν επι πασιν οις ελαλησαν οι προφηται 26 ουχι ταυτα εδει παθειν τον χριστον και εισελθειν εις την δοξαν αυτου 27 και αρξαμενος απο μωυσεως και απο παντων των προφητων διερμηνευσεν αυτοις εν πασαις ταις γραφαις τα περι εαυτου 28 και ηγγισαν εις την

κωμην ου επορευοντο και αυτος προσεποιησατο πορρωτερον πορευεσθαι 29 και παρεβιασαντο αυτον λεγοντες μεινον μεθ ημων οτι προς εσπεραν εστιν και κεκλικεν ηδη η ημερα και εισηλθεν του μειναι συν αυτοις 30 και εγενετο εν τω κατακλιθηναι αυτον μετ αυτων λαβων τον αρτον ευλογησεν και κλασας επεδιδου αυτοις 31 αυτων δε διηνοιχθησαν οι οφθαλμοι και επεγνωσαν αυτον και αυτος αφαντος εγενετο απ αυτων 32 και ειπαν προς αλληλους ουχι η καρδια ημων καιομενη ην {VAR2: [εν ημιν]} ως ελαλει ημιν εν τη οδω ως διηνοιγεν ημιν τας γραφας 33 και ανασταντες αυτη τη ωρα υπεστρεψαν εις ιερουσαλημ και ευρον ηθροισμενους τους ενδεκα και τους συν αυτοις 34 λεγοντας οτι οντως ηγερθη ο κυριος και αφθη σιμωνι 35 και αυτοι εξηγουντο τα εν τη οδω και ως εγνωσθη αυτοις εν τη κλασει του αρτου 36 ταυτα δε αυτων λαλουντων αυτος εστη εν μεσω αυτων {VAR1: [[και λεγει αυτοις ειρηνη υμιν]]} {VAR2: και λεγει αυτοις ειρηνη υμιν} 37 πτοηθεντες δε και εμφοβοι γενομενοι εδοκουν πνευμα θεωρειν 38 και ειπεν αυτοις τι τεταραγμενοι εστε και δια τι διαλογισμοι αναβαινουσιν εν τη καρδια υμων 39 ιδετε τας χειρας μου και τους ποδας μου οτι εγω ειμι αυτος ψηλαφησατε με και ιδετε οτι πνευμα σαρκα και οστεα ουκ εχει καθως εμε θεωρειτε εχοντα 40 {VAR1: [[και]} {VAR2: και} τουτο ειπων εδειξεν αυτοις τας χειρας και τους {VAR1: ποδας]} {VAR2: ποδας} 41 ετι δε απιστουντων αυτων απο της χαρας και θαυμαζοντων ειπεν αυτοις εχετε τι βρωσιμον ενθαδε 42 οι δε επεδωκαν αυτω ιχθυος οπτου μερος 43 και λαβων ενωπιον αυτων εφαγεν 44 ειπεν δε προς αυτους ουτοι οι λογοι μου ους ελαλησα προς υμας ετι ων συν υμιν οτι δει πληρωθηναι παντα τα γεγραμμενα εν τω νομω μωυσεως και τοις προφηταις και φαλμοις περι εμου 45 τοτε διηνοιξεν αυτων τον νουν του συνιεναι τας γραφας 46 και ειπεν

αυτοις οτι ουτως γεγραπται παθειν τον χριστον και αναστηναι εκ νεκρων τη τριτη ημερα 47 και κηρυχθηναι επι τω ονοματι αυτου μετανοιαν εις αφεσιν αμαρτιων εις παντα τα εθνη αρξαμενοι απο ιερουσαλημ 48 υμεις μαρτυρες τουτων 49 και {VAR1: ιδου εγω εξαποστελλω} {VAR2: [ιδου] εγω αποστελλω} την επαγγελιαν του πατρος μου εφ υμας υμεις δε καθισατε εν τη πολει εως ου ενδυσησθε εξ υψους δυναμιν 50 εξηγαγεν δε αυτους {VAR2: [εξω]} εως προς βηθανιαν και επαρας τας χειρας αυτου ευλογησεν αυτους 51 και εγενετο εν τω ευλογειν αυτον αυτους διεστη απ αυτων {VAR1: [[και ανεφερετο εις τον ουρανον]]} {VAR2: και ανεφερετο εις τον ουρανον} 52 και αυτοι {VAR1: [[προσκυνησαντες αυτον]]} {VAR2: προσκυνησαντες αυτον} υπεστρεψαν εις ιερουσαλημ μετα χαρας μεγαλης 53 και ησαν δια παντος εν τω ιερω ευλογουντες τον θεον

Κατά Ιωαννην

1εν αρχῃ ην ο λογος και ο λογος ην προς τον θεον και θεος ην ο λογος **2** ουτος ην εν αρχῃ προς τον θεον **3** παντα δι αυτου εγενετο και χωρις αυτου εγενετο ουδε εν ο γεγονεν **4** εν αυτω ζωη ην και η ζωη ην το φως των ανθρωπων **5** και το φως εν τη σκοτια φαινει και η σκοτια αυτο ου κατελαβεν **6** εγενετο ανθρωπος απεσταλμενος παρα θεου ονομα αυτω ιωαννης **7** ουτος ηλθεν εις μαρτυριαν ινα μαρτυρηση περι του φωτος ινα παντες πιστευσωσιν δι αυτου **8** ουκ ην εκεινος το φως αλλ ινα μαρτυρηση περι του φωτος **9** ην το φως το αληθινον ο φωτιζει παντα ανθρωπον ερχομενον εις τον κοσμον **10** εν τω κοσμω ην και ο κοσμος δι αυτου εγενετο και ο κοσμος αυτον ουκ εγνω **11** εις τα ιδια ηλθεν και οι ιδιοι αυτον ου παρελαβον **12** οσοι δε ελαφον αυτον εδωκεν αυτοις εξουσιαν τεκνα θεου γενεσθαι τοις πιστευουσιν εις το ονομα αυτου **13** οι ουκ εξ αιματων ουδε εκ θεληματος σαρκος ουδε εκ θεληματος ανδρος αλλ εκ θεου εγεννηθησαν **14** και ο λογος σαρξ εγενετο και εσκηνωσεν εν ημιν και εθεασαμεθα την δοξαν αυτου δοξαν ως μονογενους παρα πατρος πληρης χαριτος και αληθειας **15** ιωαννης μαρτυρει περι αυτου και κεκραγεν λεγων ουτος ην {VAR1: ο ειπων } {VAR2: ον ειπον } ο οπισω μου ερχομενος εμπροσθεν μου γεγονεν οτι πρωτος μου ην **16** οτι εκ του πληρωματος αυτου ημεις παντες ελαβομεν και χαριν αντι χαριτος **17** οτι ο νομος δια μωσεως εδοθη η χαρις και η αληθεια δια ιησου χριστου εγενετο **18** θεον ουδεις εωρακεν πωποτε μονογενης θεος ο ων εις τον κολπον του πατρος εκεινος εξηγησατο **19** και αυτη εστιν η μαρτυρια του ιωαννου οτε απεστειλαν {VAR1: προς αυτον } {VAR2: [προς αυτον] } οι ιουδαιοι εξ ιεροσολυμων ιερεις και λευιταις ινα ερωτησωσιν αυτον συ τις ει **20** και ωμολογησεν

και ουκ ηρνησατο και ωμολογησεν οτι εγω ουκ ειμι ο χριστος **21** και ηρωτησαν αυτον τι ουν {VAR1: [συ] } {VAR2: συ } ηλιας ει και λεγει ουκ ειμι ο προφητης ει συ και απεκριθη ου **22** ειπαν ουν αυτω τις ει ινα αποκρισιν δωμεν τοις πεμψασιν ημας τι λεγεις περι σεαυτου **23** εφη εγω φωνη βιωντος εν τη ερημω ευθυνατε την οδον κυριου καθως ειπεν ησαιας ο προφητης **24** και απεσταλμενοι ησαν εκ των φαρισαιων **25** και ηρωτησαν αυτον και ειπαν αυτω τι ουν βαπτιζεις ει συ ουκ ει ο χριστος ουδε ηλιας ουδε ο προφητης **26** απεκριθη αυτοις ο ιωαννης λεγων εγω βαπτιζω εν υδατι μεσος υμων {VAR1: στηκει } {VAR2: εστηκεν } ον υμεις ουκ οιδατε **27** {VAR2: ο } οπισω μου ερχομενος ου ουκ ειμι [εγω] αξιος ινα λυσω αυτου τον ιμαντα του υποδηματος **28** ταυτα εν βηθανια εγενετο περαν του ιορδανου οπου ην ο ιωαννης βαπτιζων **29** τη επαυριον βλεπει τον ιησουν ερχομενον προς αυτον και λεγει ιδε ο αμνος του θεου ο αιρων την αμαρτιαν του κοσμου **30** ουτος εστιν υπερ ου εγω ειπον οπισω μου ερχεται ανηρ ος εμπροσθεν μου γεγονεν οτι πρωτος μου ην **31** καγω ουκ ηδειν αυτον αλλ ινα φανερωθη τω ισραηλ δια τουτο ηλθον εγω εν υδατι βαπτιζων **32** και εμαρτυρησεν ιωαννης λεγων οτι τεθεαμαι το πνευμα καταβαινον ως περιστεραν εξ ουρανου και εμεινεν επ αυτον **33** καγω ουκ ηδειν αυτον αλλ ο πεμψας με βαπτιζειν εν υδατι εκεινος μοι ειπεν εφ ον αν ιδης το πνευμα καταβαινον και μενον επ αυτον ουτος εστιν ο βαπτιζων εν πνευματι αγιω **34** καγω εωρακα και μεμαρτυρηκα οτι ουτος εστιν ο υιος του θεου **35** τη επαυριον παλιν ειστηκει {VAR2: ο } ιωαννης και εκ των μαθητων αυτου δυο **36** και εμβλεψας τω ιησου περιπατουντι λεγει ιδε ο αμνος του θεου **37** και ηκουσαν οι δυο μαθηται αυτου λαλουντος και ηκολουθησαν τω ιησου **38** στραφεις δε ο ιησους και θεασαμενος αυτους ακολουθουντας λεγει αυτοις τι ζητειτε οι δε

ειπαν αυτω ραββι ο λεγεται μεθερμηνευομενον διδασκαλε που μενεις 39 λεγει αυτοις ερχεσθε και οψεσθε ηλθαν ουν και ειδαν που μενει και παρ αυτω εμειναν την ημεραν εκεινην ωρα ην ως δεκατη 40 ην ανδρεας ο αδελφος σιμωνος πετρου εις εκ των δυο των ακουσαντων παρα ιωαννου και ακολουθησαντων αυτω 41 ευρισκει ουτος πρωτον τον αδελφον τον ιδιον σιμωνα και λεγει αυτω ευρηκαμεν τον μεσσιαν ο εστιν μεθερμηνευομενον χριστος 42 ηγαγεν αυτον προς τον ιησουν εμβλεψας αυτω ο ιησους ειπεν συ ει σιμων ο υιος ιωαννου συ κληθηση κηφας ο ερμηνευεται πετρος 43 τη επαυριον θελησεν εξελθειν εις την γαλιλαιαν και ευρισκει φιλιππον και λεγει αυτω ο ιησους ακολουθει μοι 44 ην δε ο φιλιππος απο βηθσαιδα εκ της πολεως ανδρεου και πετρου 45 ευρισκει φιλιππος τον ναθαναηλ και λεγει αυτω ον εγραψεν μωυσης εν τω νομω και οι προφηται ευρηκαμεν ιησουν υιον του ιωσηφ τον απο ναζαρετ 46 και ειπεν αυτω ναθαναηλ εκ ναζαρετ δυναται τι αγαθον ειναι λεγει αυτω {VAR1: ο } {VAR2: [ο] } φιλιππος ερχου και ιδε 47 ειδεν {VAR2: ο } ιησους τον ναθαναηλ ερχομενον προς αυτον και λεγει περι αυτου ιδε αληθως ισραηλιτης εν ω δολος ουκ εστιν 48 λεγει αυτω ναθαναηλ ποθεν με γινωσκεις απεκριθη ιησους και ειπεν αυτω προ του σε φιλιππον φωνησαι οντα υπο την συκην ειδον σε 49 απεκριθη αυτω ναθαναηλ ραββι συ ει ο υιος του θεου συ βασιλευς ει του ισραηλ 50 απεκριθη ιησους και ειπεν αυτω οτι ειπον σοι οτι ειδον σε υποκατω της συκης πιστευεις μειζω τουτων οψη 51 και λεγει αυτω αμην αμην λεγω υμιν οψεσθε τον ουρανον ανεωγοτα και τους αγγελους του θεου αναβαινοντας και καταβαινοντας επι τον υιον του ανθρωπου

2 και τη ημερα τη τριτη γαμος εγενετο εν κανα της γαλιλαιας και ην η μητηρ του ιησου εκει 2 εκληθη δε και ο ιησους και οι μαθηται αυτου

εις τον γαμον 3 και υστερησαντος οινου λεγει η μητηρ του ιησου προς αυτον οινον ουκ εχουσιν 4 {VAR1: και } {VAR2: [και] } λεγει αυτη ο ιησους τι εμοι και σοι γυναι ουπω ηκει η ωρα μου 5 λεγει η μητηρ αυτου τοις διακονοις ο τι αν λεγη υμιν ποιησατε 6 ησαν δε εκει λιθιναι υδριαι εξ κατα τον καθαρισμον των ιουδαιων κειμεναι χωρουσαι ανα μετρητας δυο η τρεις 7 λεγει αυτοις ο ιησους γεμισατε τας υδριας υδατος και εγεμισαν αυτας εως ανω 8 και λεγει αυτοις αντλησατε νυν και φερετε τω αρχιτρικλινω οι δε ηνεγκαν 9 ως δε εγενυσατο ο αρχιτρικλινος το υδωρ οινον γεγενημενον και ουκ ηδει ποθεν εστιν οι δε διακονοι ηδεισαν οι ηντληκοτες το υδωρ φωνει τον νυμφιον ο αρχιτρικλινος 10 και λεγει αυτω πας ανθρωπος πρωτον τον καλον οινον τιθησιν και οταν μεθυσθωσιν τον ελασσω συ τετηρηκας τον καλον οινον εως αρτι 11 ταυτην εποιησεν αρχην των σημειων ο ιησους εν κανα της γαλιλαιας και εφανερωσεν την δοξαν αυτου και επιστευσαν εις αυτον οι μαθηται αυτου 12 μετα τουτο κατεβη εις καφαρναουμ αυτος και η μητηρ αυτου και οι αδελφοι {VAR2: [αυτου] } και οι μαθηται αυτου και εκει εμειναν ου πολλας ημερας 13 και εγγυς ην το πασχα των ιουδαιων και ανεβη εις ιεροσολυμα ο ιησους 14 και ευρεν εν τω ιερω τους πωλουντας βοας και προβατα και περιστερας και τους κερματιστας καθημενους 15 και ποιησας φραγελλιον εκ σχοινιων παντας εξεβαλεν εκ του ιερου τα τε προβατα και τους βοας και των κολλυβιστων εξεχεεν {VAR1: τα κερματα } {VAR2: το κερμα } και τας τραπεζας ανετρεψεν 16 και τοις τας περιστερας πωλουσιν ειπεν αρατε ταυτα εντευθεν μη ποιειτε τον οικον του πατρος μου οικον εμποριου 17 εμνησθησαν οι μαθηται αυτου οτι γεγραμμενον εστιν ο ζηλος του οικου σου καταφαγεται με 18 απεκριθησαν ουν οι ιουδαιοι και ειπαν αυτω τι σημειον δεικνυεις ημιν οτι ταυτα ποιεις 19 απεκριθη

ιησους και ειπεν αυτοις λυσατε τον ναον τουτον και {VAR1: [εν]} {VAR2: εν} τρισιν ημεραις εγερω αυτον **20** ειπαν ουν οι ιουδαιοι τεσσερακοντα και εξ ετεσιν οικοδομηθη ο ναος ουτος και συ εν τρισιν ημεραις εγερεις αυτον **21** εκεινος δε ελεγεν περι του ναου του σωματος αυτου **22** οτε ουν ηγερθη εκ νεκρων εμνησθησαν οι μαθηται αυτου οτι τουτο ελεγεν και επιστευσαν τη γραφη και τω λογω ον ειπεν ο ιησους **23** ως δε ην εν τοις ιεροσολυμοις εν τω πασχα εν τη εορτη πολλοι επιστευσαν εις το ονομα αυτου θεωρουντες αυτου τα σημεια α εποιει **24** αυτος δε ιησους ουκ επιστευεν αυτον αυτοις δια το αυτον γινωσκειν παντας **25** και οτι ου χρειαν ειχεν ινα τις μαρτυρηση περι του ανθρωπου αυτος γαρ εγινωσκεν τι ην εν τω ανθρωπω

3 ην δε ανθρωπος εκ των φαρισαιων νικοδημος ονομα αυτω αρχων των ιουδαιων **2** ουτος ηλθεν προς αυτον νυκτος και ειπεν αυτω ραββι οιδαμεν οτι απο θεου εληλυθας διδασκαλος ουδεις γαρ δυναται ταυτα τα σημεια ποιειν α συ ποιεις εαν μη η ο θεος μετ αυτου **3** απεκριθη ιησους και ειπεν αυτω αμην αμην λεγω σοι εαν μη τις γεννηθη ανωθεν ου δυναται ιδειν την βασιλειαν του θεου **4** λεγει προς αυτον [ο] νικοδημος πως δυναται ανθρωπος γεννηθηναι γερων ων μη δυναται εις την κοιλιαν της μητρος αυτου δευτερον εισελθειν και γεννηθηναι **5** απεκριθη {VAR1: [ο]} ιησους αμην αμην λεγω σοι εαν μη τις γεννηθη εξ υδατος και πνευματος ου δυναται εισελθειν εις την βασιλειαν του θεου **6** το γεγεννημενον εκ της σαρκος σαρξ εστιν και το γεγεννημενον εκ του πνευματος πνευμα εστιν **7** μη θαυμασης οτι ειπον σοι δει υμας γεννηθηναι ανωθεν **8** το πνευμα οπου θελει πνει και την φωνην αυτου ακουεις αλλ ουκ οιδας ποθεν ερχεται και που υπαγει ουτως εστιν πας ο γεγεννημενος εκ του πνευματος **9** απεκριθη νικοδημος και ειπεν αυτω πως δυναται ταυτα

γενεσθαι **10** απεκριθη ιησους και ειπεν αυτω συ ει ο διδασκαλος του ισραηλ και ταυτα ου γινωσκεις **11** αμην αμην λεγω σοι οτι ο οιδαμεν λαλουμεν και ο εωρακαμεν μαρτυρουμεν και την μαρτυριαν ημων ου λαμβανετε **12** ει τα επιγεια ειπον υμιν και ου πιστευετε πως εαν ειπω υμιν τα επουρανια πιστευσετε **13** και ουδεις αναβεβηκεν εις τον ουρανον ει μη ο εκ του ουρανου καταβας ο υιος του ανθρωπου **14** και καθως μωσης υψωσεν τον οφιν εν τη ερημω ουτως υψωθηναι δει τον υιον του ανθρωπου **15** ινα πας ο πιστευων εν αυτω εχη ζωην αιωνιον (αιολιος g166) **16** ουτως γαρ ηγαπησεν ο θεος τον κοσμον ωστε τον υιον τον μονογενη εδωκεν ινα πας ο πιστευων εις αυτον μη αποληται αλλ εχη ζωην αιωνιον (αιολιος g166) **17** ου γαρ απεστειλεν ο θεος τον υιον εις τον κοσμον ινα κρινη τον κοσμον αλλ ινα σωθη ο κοσμος δι αυτου **18** ο πιστευων εις αυτον ου κρινεται ο {VAR2: δε} μη πιστευων ηδη κεκριται οτι μη πεπιστευκεν εις το ονομα του μονογενους υιου του θεου **19** αυτη δε εστιν η κρισις οτι το φως εληλυθεν εις τον κοσμον και ηγαπησαν οι ανθρωποι μαλλον το σκοτος η το φως ην γαρ αυτων πονηρα τα εργα **20** πας γαρ ο φαυλα πρασσων μισει το φως και ουκ ερχεται προς το φως ινα μη ελεγχθη τα εργα αυτου **21** ο δε ποιων την αληθειαν ερχεται προς το φως ινα φανερωθη αυτου τα εργα οτι εν θεω εστιν ειργασμενα **22** μετα ταυτα ηλθεν ο ιησους και οι μαθηται αυτου εις την ιουδαιαν γην και εκει διετριβεν μετ αυτων και εβαπτιζεν **23** ην δε και {VAR1: [ο]} {VAR2: ο} ιωαννης βαπτιζων εν αινων εγγυς του σαλειμ οτι υδατα πολλα ην εκει και παρεγινοντο και εβαπτιζοντο **24** ουπω γαρ ην βεβλημενος εις την φυλακην {VAR2: ο} ιωαννης **25** εγενετο ουν ζητησις εκ των μαθητων ιωαννου μετα ιουδαιου περι καθαρισμου **26** και ηλθον προς τον ιωαννην και ειπαν αυτω ραββι ος ην μετα σου περαν του ιορδανου ω συ μεμαρτυρηκας

ιδε ουτος βαπτιζει και παντες ερχονται προς αυτον **27** απεκριθη ιωαννης και ειπεν ου δυναται ανθρωπος λαμβανειν {VAR1: ουδεν } {VAR2: ουδε εν } εαν μη η δεδομενον αυτω εκ του ουρανου **28** αυτοι υμεις μοι μαρτυρειτε οτι ειπον {VAR1: [εγω] } {VAR2: [οτι] } ουκ ειμι εγω ο χριστος αλλ οτι απεσταλμενος ειμι εμπροσθεν εκεινου **29** ο εχων την νυμφην νυμφιος εστιν ο δε φιλος του νυμφιου ο εστηκως και ακουων αυτου χαρα χαιρει δια την φωνην του νυμφιου αυτη ουν η χαρα η εμη πεπληρωται **30** εκεινον δει αυξανειν εμε δε ελαττουσθαι **31** ο ανωθεν ερχομενος επανω παντων εστιν ο ων εκ της γης εκ της γης εστιν και εκ της γης λαλει ο εκ του ουρανου ερχομενος {VAR1: επανω παντων εστιν } {VAR2: [επανω παντων εστιν] } **32** ο εωρακεν και ηκουσεν τουτο μαρτυρει και την μαρτυριαν αυτου ουδεις λαμβανει **33** ο λαβων αυτου την μαρτυριαν εσφραγισεν οτι ο θεος αληθης εστιν **34** ον γαρ απεστειλεν ο θεος τα ρηματα του θεου λαλει ου γαρ εκ μετρου διδωσιν το πνευμα **35** ο πατηρ αγαπα τον υιον και παντα δεδωκεν εν τη χειρι αυτου **36** ο πιστευων εις τον υιον εχει ζωην αιωνιον ο δε απειθων τω νιω ουκ οψεται ζωην αλλ η οργη του θεου μενει επ αυτον (aiōnios g166)

4 ως ουν εγνω ο {VAR1: κυριος } {VAR2: ιησους } οτι ηκουσαν οι φαρισαιοι οτι ιησους πλειονας μαθητας ποιει και βαπτιζει {VAR1: [η] } {VAR2: η } ιωαννης **2** καιτοιγε ιησους αυτος ουκ εβαπτιζεν αλλ οι μαθηται αυτου **3** αφηκεν την ιουδαιαν και απηλθεν παλιν εις την γαλιλαιαν **4** εδει δε αυτον διερχεσθαι δια της σαμαρειας **5** ερχεται ουν εις πολιν της σαμαρειας λεγομενην συχαρ πλησιον του χωριου ο εδωκεν ιακωβ [τω] ιωσηφ τω νιω αυτου **6** ην δε εκει πηγη του ιακωβ ο ουν ιησους κεκοπιακως εκ της οδοιποριας εκαθεζετο ουτως επι τη πηγη ωρα ην ως εκτη **7** ερχεται γυνη εκ της σαμαρειας αντλησαι υδωρ λεγει αυτη ο ιησους δος μοι πειν **8** οι γαρ

μαθηται αυτου απεληλυθεισαν εις την πολιν ινα τροφας αγορασωσιν **9** λεγει ουν αυτω η γυνη η σαμαριτις πως συ ιουδαιος ων παρ εμου πειν αιτεις γυναικος σαμαριτιδος ουσης {VAR1: [ου] } {VAR2: ου } γαρ συγχρωνται ιουδαιοι {VAR1: σαμαριταις } {VAR2: σαμαριταις } **10** απεκριθη ιησους και ειπεν αυτη ει ηδεις την δωρεαν του θεου και τις εστιν ο λεγων σοι δος μοι πειν συ αν ητησας αυτον και εδωκεν αν σοι υδωρ ζων **11** λεγει αυτω {VAR2: [η γυνη] } κυριε ουτε αντλημα εχεις και το φρεαρ εστιν βαθυ ποθεν ουν εχεις το υδωρ το ζων **12** μη συ μειζων ει του πατρος ημων ιακωβ ος εδωκεν ημιν το φρεαρ και αυτος εξ αυτου επιεν και οι υιοι αυτου και τα θρεμματα αυτου **13** απεκριθη ιησους και ειπεν αυτη πας ο πινων εκ του υδατος τουτου διψησει παλιν **14** ος δ αν πιη εκ του υδατος ου εγω δωσω αυτω ου μη διψησει εις τον αιωνα αλλα το υδωρ ο δωσω αυτω γενησεται εν αυτω πηγη υδατος αλλομενου εις ζωην αιωνιον (aiōn g165, aiōnios g166) **15** λεγει προς αυτον η γυνη κυριε δος μοι τουτο το υδωρ ινα μη διψω μηδε διερχωμαι ενθαδε αντλειν **16** λεγει αυτη υπαγε φωνησον {VAR1: σου τον ανδρα } {VAR2: τον ανδρα σου } και ελθε ενθαδε **17** απεκριθη η γυνη και ειπεν {VAR1: [αυτω] } {VAR2: αυτω } ουκ εχω ανδρα λεγει αυτη ο ιησους καλως ειπας οτι ανδρα ουκ εχω **18** πεντε γαρ ανδρας εσχες και νυν ον εχεις ουκ εστιν σου ανηρ τουτο αληθες ειρηκας **19** λεγει αυτω η γυνη κυριε θεωρω οτι προφητης ει συ **20** οι πατερες ημων εν τω ορει τουτω προσεκυνησαν και υμεις λεγετε οτι εν ιεροσολυμοις εστιν ο τοπος οπου προσκυνειν δει **21** λεγει αυτη ο ιησους πιστευε μοι γυναι οτι ερχεται ωρα οτε ουτε εν τω ορει τουτω ουτε εν ιεροσολυμοις προσκυνησετε τω πατρι **22** υμεις προσκυνειτε ο ουκ οιδατε ημεις προσκυνουμεν ο οιδαμεν οτι η σωτηρια εκ των ιουδαιων εστιν **23** αλλα ερχεται ωρα και νυν εστιν οτε οι αληθινοι προσκυνηται

προσκυνησουσιν τω πατρι εν πνευματι και αληθεια και γαρ ο πατηρ τοιουτους ζητει τους προσκυνουντας αυτον 24 πνευμα ο θεος και τους προσκυνουντας αυτον εν πνευματι και αληθεια δει προσκυνειν 25 λεγει αυτω η γυνη οιδα οτι μεσσιας ερχεται ο λεγομενος χριστος οταν ελθη εκεινος αναγγελει ημιν απαντα 26 λεγει αυτη ο ιησους εγω ειμι ο λαλων σοι 27 και επι τουτω ηλθαν οι μαθηται αυτου και εθαυμαζον οτι μετα γυναικος ελαλει ουδεις μεντοι ειπεν τι ζητεις η τι λαλεις μετ αυτης 28 αφηκεν ουν την υδριαν αυτης η γυνη και απηλθεν εις την πολιν και λεγει τοις ανθρωποις 29 δευτε ιδετε ανθρωπον ος ειπεν μοι παντα {VAR1: α } {VAR2: οσα } εποιησα μητι ουτος εστιν ο χριστος 30 εξηλθον εκ της πολεως και ηρχοντο προς αυτον 31 εν τω μεταξυ ηρωτων αυτον οι μαθηται λεγοντες ραββι φαγε 32 ο δε ειπεν αυτοις εγω βρωσιν εχω φαγειν ην υμεις ουκ οιδατε 33 ελεγον ουν οι μαθηται προς αλληλους μη τις ηνεγκεν αυτω φαγειν 34 λεγει αυτοις ο ιησους εμον βρωμα εστιν ινα ποιησω το θελημα του πεμψαντος με και τελειωσω αυτου το εργον 35 ουχ υμεις λεγετε οτι ετι τετραμηνος εστιν και ο θερισμος ερχεται ιδου λεγω υμιν επαρατε τους οφθαλμους υμων και θεασασθε τας χωρας οτι λευκαι εισιν προς θερισμον ηδη 36 ο θεριζων μισθον λαμβανει και συναγει καρπον εις ζωην αιωνιον ινα ο σπειρων ομου χαιρη και ο θεριζων (aiōnios g166) 37 εν γαρ τουτω ο λογος εστιν αληθινος οτι αλλος εστιν ο σπειρων και αλλος ο θεριζων 38 εγω απεστειλα υμας θεριζειν ο ουχ υμεις κεκοπιακατε αλλοι κεκοπιακασιν και υμεις εις τον κοπον αυτων εισεληνυθατε 39 εκ δε της πολεως εκεινης πολλοι επιστευσαν εις αυτον των σαμαριτων δια τον λογον της γυναικος μαρτυρουσης οτι ειπεν μοι παντα α εποιησα 40 ως ουν ηλθον προς αυτον οι σαμαριται ηρωτων αυτον μειναι παρ αυτοις και εμεινεν εκει δυο ημερας 41 και πολλω πλειους επιστευσαν δια

τον λογον αυτου 42 τη τε γυναικι ελεγον {VAR1: [οτι] } {VAR2: οτι } ουκετι δια την σην λαλιαν πιστευομεν αυτοι γαρ ακηκοαμεν και οιδαμεν οτι ουτος εστιν αληθως ο σωτηρ του κοσμου 43 μετα δε τας δυο ημερας εξηλθεν εκειθεν εις την γαλιλαιαν 44 αυτος γαρ ιησους εμαρτυρησεν οτι προφητης εν τη ιδια πατριδι τιμην ουκ εχει 45 οτε ουν ηλθεν εις την γαλιλαιαν εδεξαντο αυτον οι γαλιλαιοι παντα εωρακοτες οσα εποιησεν εν ιεροσολυμοις εν τη εορτη και αυτοι γαρ ηλθον εις την εορτην 46 ηλθεν ουν παλιν εις την κανα της γαλιλαιας οπου εποιησεν το υδωρ οινον και ην τις βασιλικος ου ο υιος ησθενει εν καφαρναουμ 47 ουτος ακουσας οτι ιησους ηκει εκ της ιουδαιας εις την γαλιλαιαν απηλθεν προς αυτον και ηρωτα ινα καταβη και ιασηται αυτου τον υιον ημελλεν γαρ αποθησκειν 48 ειπεν ουν ο ιησους προς αυτον εαν μη σημεια και τερατα ιδητε ου μη πιστευσητε 49 λεγει προς αυτον ο βασιλικος κυριε καταβηθι πριν αποθανειν το παιδιον μου 50 λεγει αυτω ο ιησους πορευον ο υιος σου ζη επιστευσεν ο ανθρωπος τω λογω ον ειπεν αυτω ο ιησους και επορευετο 51 ηδη δε αυτου καταβαινοντος οι δουλοι αυτου υπηντησαν αυτω λεγοντες οτι ο παις αυτου ζη 52 επυθετο ουν την ωραν παρ αυτων εν η κομψοτερον εσχεν ειπαν ουν αυτω οτι εχθες ωραν εβδομην αφηκεν αυτον ο πυρετος 53 εγνω ουν ο πατηρ οτι {VAR2: [εν] } εκεινη τη ωρα εν η ειπεν αυτω ο ιησους ο υιος σου ζη και επιστευσεν αυτος και η οικια αυτου ολη 54 τουτο [δε] παλιν δευτερον σημειον εποιησεν ο ιησους ελθων εκ της ιουδαιας εις την γαλιλαιαν

5 μετα ταυτα ην εορτη των ιουδαιων και ανεβη ιησους εις ιεροσολυμα 2 εστιν δε εν τοις ιεροσολυμοις επι τη προβατικη κολυμβηθρα η επιλεγομενη εβραιστι βηθζαθα πεντε στοας εχουσα 3 εν ταυταις κατεκειτο πληθος των ασθενουντων τυφλων χωλων ξηρων 5 ην δε

τις ανθρωπος εκει τριακοντα [και] οκτω ετη εχων εν τη ασθενεια αυτου 6 τουτον ιδων ο ιησους κατακειμενον και γνους οτι πολυν ηδη χρονον εχει λεγει αυτω θελεις υγιης γενεσθαι 7 απεκριθη αυτω ο ασθενων κυριε ανθρωπον ουκ εχω ινα οταν ταραχθη το υδωρ βαλη με εις την κολυμβηθραν εν ω δε ερχομαι εγω αλλος προ εμου καταβαινει 8 λεγει αυτω ο ιησους εγειρε αρον τον κραβαττον σου και περιπατει 9 και ευθεως εγενετο υγιης ο ανθρωπος και ηρεν τον κραβαττον αυτου και περιεπατει ην δε σαββατον εν εκεινη τη ημερα 10 ελεγον ουν οι ιουδαιοι τω τεθεραπευμενω σαββατον εστιν και ουκ εξεστιν σοι αραι τον κραβαττον {VAR2: σου } 11 {VAR1: ος } {VAR2: ο } δε απεκριθη αυτοις ο ποιησας με υγιη εκεινος μοι ειπεν αρον τον κραβαττον σου και περιπατει 12 ηρωτησαν αυτον τις εστιν ο ανθρωπος ο ειπων σοι αρον και περιπατει 13 ο δε ιαθεις ουκ ηδει τις εστιν ο γαρ ιησους εξενευσεν οχλου οντος εν τω τοπω 14 μετα ταυτα ευρισκει αυτον {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους εν τω ιερω και ειπεν αυτω ιδε υγιης γεγονας μηκετι αμαρτανε ινα μη χειρον σοι τι γενηται 15 απηλθεν ο ανθρωπος και {VAR1: ειπεν } {VAR2: ανηγγειλεν } τοις ιουδαιοις οτι ιησους εστιν ο ποιησας αυτον υγιη 16 και δια τουτο εδιωκον οι ιουδαιοι τον ιησουν οτι ταυτα εποιει εν σαββατω 17 ο δε {VAR2: [ιησους] } απεκρινατο αυτοις ο πατηρ μου εως αρτι εργαζεται καγω εργαζομαι 18 δια τουτο ουν μαλλον εζητουν αυτον οι ιουδαιοι αποκτειναι οτι ου μονον ελυεν το σαββατον αλλα και πατερα ιδιον ελεγεν τον θεον ισον εαυτον ποιων τω θεω 19 απεκρινατο ουν {VAR1: [ο ιησους] } {VAR2: ο ιησους } και ελεγεν αυτοις αμην λεγω υμιν ου δυναται ο υιος ποιειν αφ εαυτου ουδεν εαν μη τι βλεπη τον πατερα ποιουντα α γαρ αν εκεινος ποιη ταυτα και ο υιος ομοιως ποιει 20 ο γαρ πατηρ φιλει τον υιον και παντα δεικνυσιν αυτω α αυτος ποιει

και μειζονα τουτων δειξει αυτω εργα ινα υμεις θαυμαζητε 21 ωσπερ γαρ ο πατηρ εγειρει τους νεκρους και ζωοποιει ουτως και ο υιος ους θελει ζωοποιει 22 ουδε γαρ ο πατηρ κρινει ουδενα αλλα την κρισιν πασαν δεδωκεν τω υιω 23 ινα παντες τιμωσιν τον υιον καθως τιμωσιν τον πατερα ο μη τιμων τον υιον ου τιμα τον πατερα τον πεμψαντα αυτον 24 αμην αμην λεγω υμιν οτι ο τον λογον μου ακουων και πιστευων τω πεμψαντι με εχει ζωην αιωνιον και εις κρισιν ουκ ερχεται αλλα μεταβεθηκεν εκ του θανατου εις την ζωην (aiōnios g166) 25 αμην αμην λεγω υμιν οτι ερχεται ωρα και νυν εστιν οτε οι νεκροι ακουσουσιν της φωνης του υιου του θεου και οι ακουσαντες ζησουσιν 26 ωσπερ γαρ ο πατηρ εχει ζωην εν εαυτω ουτως και τω υιω εδωκεν ζωην εχειν εν εαυτω 27 και εξουσιαν εδωκεν αυτω κρισιν ποιειν οτι υιος ανθρωπου εστιν 28 μη θαυμαζετε τουτο οτι ερχεται ωρα εν η παντες οι εν τοις μνημειοις ακουσουσιν της φωνης αυτου 29 και εκπορευσονται οι τα αγαθα ποιησαντες εις αναστασιν ζωης οι {VAR2: δε } τα φαυλα πραξαντες εις αναστασιν κρισεως 30 ου δυναμαι εγω ποιειν απ εμαυτου ουδεν καθως ακουω κρινω και η κρισις η εμη δικαια εστιν οτι ου ζητω το θελημα το εμον αλλα το θελημα του πεμψαντος με 31 εαν εγω μαρτυρω περι εμαυτου η μαρτυρια μου ουκ εστιν αληθης 32 αλλος εστιν ο μαρτυρων περι εμου και οιδα οτι αληθης εστιν η μαρτυρια ην μαρτυρει περι εμου 33 υμεις απεσταλκατε προς ιωαννην και μεμαρτυρηκεν τη αληθεια 34 εγω δε ου παρα ανθρωπου την μαρτυριαν λαμβανω αλλα ταυτα λεγω ινα υμεις σωθητε 35 εκεινος ην ο λυχνος ο καιομενος και φαινων υμεις δε ηθελησατε αγαλλιαθηναι προς ωραν εν τω φωτι αυτου 36 εγω δε εχω την μαρτυριαν μειζω του ιωαννου τα γαρ εργα α δεδωκεν μοι ο πατηρ ινα τελειωσω αυτα αυτα τα εργα α ποιω μαρτυρει περι εμου

οτι ο πατηρ με απεσταλκεν 37 και ο πεμψας με πατηρ εκεινος μεμαρτυρηκεν περι εμου ουτε φωνην αυτου πωποτε ακηκοατε ουτε ειδος αυτου εωρακατε 38 και τον λογον αυτου ουκ εχετε εν υμιν μενοντα οτι ον απεστειλεν εκεινος τουτω υμεις ου πιστευετε 39 εραυνατε τας γραφας οτι υμεις δοκειτε εν αυταις ζωην αιωνιον εχειν και εκειναι εισιν αι μαρτυρουσαι περι εμου (αιδηνιος γ166) 40 και ου θελετε ελθειν προς με ινα ζωην εχητε 41 δοξαν παρα ανθρωπων ου λαμβανω 42 αλλα εγνωκα υμας οτι την αγαπην του θεου ουκ εχετε εν εαυτοις 43 εγω εληλυθα εν τω ονοματι του πατρος μου και ου λαμβανετε με εαν αλλος ελθη εν τω ονοματι τω ιδιω εκεινον λημψεθε 44 πως δυνασθε υμεις πιστευσαι δοξαν παρα αλληλων λαμβανοντες και την δοξαν την παρα του μονου {VAR1: [θεου] } {VAR2: θεου } ου ζητειτε 45 μη δοκειτε οτι εγω κατηγορησω υμων προς τον πατερα εστιν ο κατηγορων υμων μωυσης εις ον υμεις ηλπικατε 46 ει γαρ επιστευετε μωυσει επιστευετε αν εμοι περι γαρ εμου εκεινος εγραψεν 47 ει δε τοις εκεινου γραμμασιν ου πιστευετε πως τοις εμοις ρημασιν πιστευσετε

6 μετα ταυτα απηλθεν ο ιησους περαν της θαλασσης της γαλιλαιας της τιβεριαδος 2 ηκολουθει δε αυτω οχλος πολυς οτι εθεωρουν τα σημεια α εποιει επι των ασθενουντων 3 ανηλθεν δε εις το ορος ιησους και εκει εκαθητο μετα των μαθητων αυτου 4 ην δε εγγυς το πασχα η εορτη των ιουδαιων 5 επαρας ουν τους οφθαλμους ο ιησους και θεασαμενος οτι πολυς οχλος ερχεται προς αυτον λεγει προς φιλιππον ποθεν αγορασωμεν αρτους ινα φαγωσιν ουτοι 6 τουτο δε ελεγεν πειραζων αυτον αυτος γαρ ηδει τι εμελλεν ποιειν 7 απεκριθι αυτω {VAR2: [ο] } φιλιππος διακοσιων δηναριων αρτοι ουκ αρκουσιν αυτοις ινα εκαστος βραχυ {VAR2: [τι] } λαβη 8 λεγει αυτω εις εκ των μαθητων αυτου ανδρεας ο αδελφος σιμωνος πετρου 9 εστιν παιδαριον ωδε ος εχει

πεντε αρτους κριθινους και δυο οιφαρια αλλα ταυτα ι εστιν εις τοσουτους 10 ειπεν ο ιησους ποιησατε τους ανθρωπους αναπεσειν ην δε χορτος πολυς εν τω τοπω ανεπεσαν ουν οι ανδρες τον αριθμον ως πεντακισχιλοι 11 ελαβεν ουν τους αρτους ο ιησους και ευχαριστησας διεδωκεν τοις ανακειμενοις ομοιως και εκ των οιφαριων οσον θηλεον 12 ως δε ενεπλησθησαν λεγει τοις μαθηταις αυτου συναγαγετε τα περισσευσαντα κλασματα ινα μη τι αποληται 13 συνηγαγον ουν και εγεμισαν δωδεκα κοφινους κλασματων εκ των πεντε αρτων των κριθινων α επερισσευσαν τοις βεβρωκοσιν 14 οι ουν ανθρωποι ιδοντες {VAR1: α εποιησεν σημεια } {VAR2: ο εποιησεν σημειον } ελεγον οτι ουτος εστιν αληθως ο προφητης ο ερχομενος εις τον κοσμον 15 ιησους ουν γνους οτι μελλουσιν ερχεσθαι και αρπαζειν αυτον ινα ποιησωσιν βασιλεα ανεχωρησεν παλιν εις το ορος αυτος μονος 16 ως δε οιφια εγενετο κατεβησαν οι μαθηται αυτου επι την θαλασσαν 17 και εμβαντες εις πλοιον ηρχοντο περαν της θαλασσης εις καφαρναουμ και σκοτια ηδη εγεγονει και ουπω εληλυθει προς αυτους ο ιησους 18 η τε θαλασσα ανεμου μεγαλου πνεοντος διεγειρετο 19 εληλακοτες ουν ως σταδιους εικοσι πεντε η τριακοντα θεωρουσιν τον ιησουν περιπατουντα επι της θαλασσης και εγγυς του πλοιου γινομενον και εφοβηθησαν 20 ο δε λεγει αυτοις εγω ειμι μη φοβεισθε 21 ηθελον ουν λαβειν αυτον εις το πλοιον και ευθεως εγενετο το πλοιον επι της γης εις ην υπηγον 22 τη επαυριον ο οχλος ο εστηκως περαν της θαλασσης ειδον οτι πλοιαριον αλλο ουκ ην εκει ει μη εν και οτι ου συνεισηλθεν τοις μαθηταις αυτου ο ιησους εις το πλοιον αλλα μονοι οι μαθηται αυτου απηλθον 23 αλλα ηλθεν {VAR1: πλοια } {VAR2: (πλοιαρια) } εκ τιβεριαδος εγγυς του τοπου οπου εφαγον τον αρτον ευχαριστησαντος του κυριου 24 οτε ουν ειδεν ο οχλος οτι ιησους

ουκ εστιν εκεὶ οὐδὲ οἱ μαθῆται αὐτοῦ ενεβῆσαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοιαρία καὶ ἡλθον εἰς καφαρναοῦ ζήτουντες τὸν ιησούν 25 καὶ ευρούντες αὐτὸν περὰν τῆς θαλασσῆς εἰπον αὐτῷ ραββὶ ποτὲ ὧδε γεγονας 26 ἀπεκριθῇ αὐτοῖς οἱ ιησοὺς καὶ εἰπεν ἀμην ἀμην λεγω υμιν ζήτειτε με ουχ ὅτι εἶδετε σῆμεια αλλ ὅτι εφαγετε εκ τῶν ἀρτῶν καὶ εχορτασθῆτε 27 εργάζεσθε μη τὴν βρωσιν τὴν ἀπολλυμενην αλλα τὴν βρωσιν τὴν μενουσαν εἰς ζωην αιωνιον ην ο νιος του ανθρωπου υμιν δωσει τουτον γαρ ο πατηρ εσφραγισεν ο θεος (aiōnios g166) 28 ειπον ουν προς αυτον τι ποιωμεν ινα εργαζωμεθα τα εργα του θεου 29 απεκριθῃ {VAR1: ο } {VAR2: [ο] } ιησοὺς καὶ εἰπεν αὐτοῖς τοῦτο εστιν τὸ εργὸν του θεου ινα πιστευήτε εἰς ον απεστειλεν εκεινος 30 ειπον ουν αυτω τι ουν ποιεις συ σημειον ινα ιδωμεν και πιστευσωμεν σοι τι εργαζη 31 οι πατερες ημων το μαννα εφαγον εν τη ερημω καθως εστιν γεγραμμενον αρτον εκ του ουρανου εδωκεν αυτοις φαγειν 32 ειπεν ουν αυτοις ο ιησούς αμην αμην λεγω υμιν ου μωσης {VAR1: εδωκεν } {VAR2: δεδωκεν } υμιν τον αρτον εκ του ουρανου αλλ ο πατηρ μου διδωσιν υμιν τον αρτον εκ του ουρανου τον αληθινον 33 ο γαρ αρτος του θεου εστιν ο καταβαινων εκ του ουρανου και ζωην διδους τω κοσμω 34 ειπον ουν προς αυτον κυριε παντοτε δος ημιν τον αρτον τουτον 35 ειπεν αυτοις ο ιησούς εγω ειμι ο αρτος της ζωης ο ερχομενος προς εμε ου μη πειναση και ο πιστευων εις εμε ου μη διψησι πωποτε 36 αλλ ειπον υμιν οτι και εωρακατε [με] και ου πιστευετε 37 παν ο διδωσιν μοι ο πατηρ προς εμε ηξει και τον ερχομενον προς {VAR1: με } {VAR2: εμε } ου μη εκβαλω εξω 38 οτι καταβεβηκα απο του ουρανου ουχ ινα ποιω το θελημα το εμον αλλα το θελημα του πεμψαντος με 39 τουτο δε εστιν το θελημα του πεμψαντος με ινα παν ο δεδωκεν μοι μη απολεσω εξ αυτου αλλα αναστησω αυτο {VAR2:

[εν] } τη εσχατη ημερα 40 τουτο γαρ εστιν το θελημα του πατρος μου ινα πας ο θεωρων τον υιον και πιστευων εις αυτον εχη ζωην αιωνιον και αναστησω αυτον εγω {VAR2: [εν] } τη εσχατη ημερα (aiōnios g166) 41 εγογγυζον ουν οι ιουδαιοι περι αυτου οτι ειπεν εγω ειμι ο αρτος ο καταβας εκ του ουρανου 42 και ελεγον {VAR1: ουχι } {VAR2: ουχ } ουτος εστιν ιησούς ο νιος ιωσηφ ου ημεις οιδαμεν τον πατερα και την μητερα πως νυν λεγει οτι εκ του ουρανου καταβεβηκα 43 απεκριθῃ ιησούς και ειπεν αυτοις μη γογγυζετε μετ αλληλων 44 ουδεις δυναται ελθειν προς με εαν μη ο πατηρ ο πεμψας με ελκυση αυτον καγω αναστησω αυτον εν τη εσχατη ημερα 45 εστιν γεγραμμενον εν τοις προφηταις και εσονται παντες διδακτοι θεου πας ο ακουσας παρα του πατρος και μαθων ερχεται προς εμε 46 ουχ οτι τον πατερα εωρακεν τις ει μη ο ων παρα {VAR1: [του] } {VAR2: του } θεου ουτος εωρακεν τον πατερα 47 αμην αμην λεγω υμιν ο πιστευων εχει ζωην αιωνιον (aiōnios g166) 48 εγω ειμι ο αρτος της ζωης 49 οι πατερες υμων εφαγον εν τη ερημω το μαννα και απεθανον 50 ουτος εστιν ο αρτος ο εκ του ουρανου καταβαινων ινα τις εξ αυτου φαγη και μη αποθανη 51 εγω ειμι ο αρτος ο ζων ο εκ του ουρανου καταβας εαν τις φαγη εκ τουτου του αρτου ζησει εις τον αιωνα και ο αρτος δε ον εγω δωσω η σαρξ μου εστιν υπερ της του κοσμου ζωης (aiōn g165) 52 εμαχοντο ουν προς αλληλους οι ιουδαιοι λεγοντες πως δυναται ουτος ημιν δουναι την σαρκα [αυτου] φαγειν 53 ειπεν ουν αυτοις {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησούς αμην αμην λεγω υμιν εαν μη φαγητε την σαρκα του νιου του ανθρωπου και πιητε αυτου το αιμα ουκ εχετε ζωην εν εαυτοις 54 ο τρωγων μου την σαρκα και πινων μου το αιμα εχει ζωην αιωνιον καγω αναστησω αυτον τη εσχατη ημερα (aiōnios g166) 55 η γαρ σαρξ μου αληθης εστιν βρωσις και το αιμα μου αληθης

εστιν ποσις 56 ο τρωγων μου την σαρκα και πινων μου το αιμα εν εμοι μενει καγω εν αυτω 57 καθως απεστειλεν με ο ζων πατηρ καγω ζω δια τον πατερα και ο τρωγων με κακεινος ζησει δι εμεις 58 ουτος εστιν ο αρτος ο εξ ουρανου καταβας ου καθως εφαγον οι πατερες και απεθανον ο τρωγων τουτον τον αρτον ζησει εις τον αιωνα (αιδην g165) 59 ταυτα ειπεν εν συναγωγη διδασκων εν καφαρναουμ 60 πολλοι ουν ακουσαντες εκ των μαθητων αυτου ειπαν σκληρος εστιν ο λογος ουτος τις δυναται αυτου ακουειν 61 ειδως δε ο ιησους εν εαυτω οτι γογγυζουσιν περι τουτον οι μαθηται αυτου ειπεν αυτοις τουτο υμας σκανδαλιζει 62 εαν ουν θεωρητε τον υιον του ανθρωπου αναβαινοντα οπου ην το προτερον 63 το πνευμα εστιν το ζωοποιουν η σαρξ ουκ ωφελει ουδεν τα ρηματα α εγω λελαληκα υμιν πνευμα εστιν και ζωη εστιν 64 αλλ εισιν εξ υμων τινες οι ου πιστευουσιν ηδει γαρ εξ αρχης ο ιησους τινες εισιν οι μη πιστευοντες και τις εστιν ο παραδωσων αυτον 65 και ελεγεν δια τουτο ειρηκα υμιν οτι ουδεις δυναται ελθειν προς με εαν μη η δεδομενον αυτω εκ του πατρος 66 εκ τουτου πολλοι {VAR1: εκ } {VAR2: [εκ] } των μαθητων αυτου απηλθον εις τα οπισω και ουκετι μετ αυτου περιεπατουν 67 ειπεν ουν ο ιησους τοις δωδεκα μη και υμεις θελετε υπαγειν 68 απεκριθη αυτω σιμων πετρος κυριε προς τινα απελευσομεθα ρηματα ζωης αιωνιου εχεις (αιδηνios g166) 69 και ημεις πεπιστευκαμεν και εγνωκαμεν οτι συ ει ο αγιος του θεου 70 απεκριθη αυτοις ο ιησους ουκ εγω υμας τους δωδεκα εξελεξαμην και εξ υμων εις διαβολος εστιν 71 ελεγεν δε τον ιουδαν σιμωνος ισκαριωτου ουτος γαρ εμελλεν παραδιδοναι αυτον εις εκ των δωδεκα

7 και μετα ταυτα περιεπατει {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους εν τη γαλιλαια ου γαρ θελεν εν τη ιουδαια περιπατειν οτι εζητουν αυτον οι ιουδαιοι αποκτειναι 2 ην δε εγγυς η εορτη των ιουδαιων

η σκηνοπιηγια 3 ειπον ουν προς αυτον οι αδελφοι αυτου μεταβηθι εντευθεν και υπαγε εις την ιουδαιαν ινα και οι μαθηται σου θεωρησουσιν {VAR1: [σου] } {VAR2: σου } τα εργα α ποιεις 4 ουδεις γαρ τι εν κρυπτω ποιει και ζητει αυτος εν παρρησια ειναι ει ταυτα ποιεις φανερωσον σεαυτον τω κοσμω 5 ουδε γαρ οι αδελφοι αυτου επιστευον εις αυτον 6 λεγει ουν αυτοις ο ιησους ο καιρος ο εμος ουπω παρεστιν ο δε καιρος ο υμετερος παντοτε εστιν ετοιμος 7 ου δυναται ο κοσμος μισειν υμας εμε δε μισει οτι εγω μαρτυρω περι αυτου οτι τα εργα αυτου πονηρα εστιν 8 υμεις αναβητε εις την εορτην εγω {VAR1: ουπω } {VAR2: ουκ } αναβαινω εις την εορτην ταυτην οτι ο εμος καιρος ουπω πεπληρωται 9 ταυτα δε ειπων {VAR1: αυτοις } {VAR2: αυτος } εμεινεν εν τη γαλιλαια 10 ως δε ανεβησαν οι αδελφοι αυτου εις την εορτην τοτε και αυτος ανεβη ου φανερως αλλα {VAR1: ως } {VAR2: [ως] } εν κρυπτω 11 οι ουν ιουδαιοι εζητουν αυτον εν τη εορτη και ελεγον που εστιν εκεινος 12 και γογγυσμος περι αυτου ην πολυς εν τοις οχλοις οι μεν ελεγον οτι αγαθος εστιν αλλοι [δε] ελεγον ου αλλα πλανα τον οχλον 13 ουδεις μεντοι παρρησια ελαλει περι αυτου δια τον φοβον των ιουδαιων 14 ηδη δε της εορτης μεσουσης ανεβη ιησους εις το ιερον και εδιδασκεν 15 εθαυμαζον ουν οι ιουδαιοι λεγοντες πως ουτος γραμματα οιδεν μη μεμαθηκως 16 απεκριθη ουν αυτοις {VAR2: [ο] } ιησους και ειπεν η εμη διδαχη ουκ εστιν εμη αλλα του πεμψαντος με 17 εαν τις θελη το θελημα αυτου ποιειν γνωσεται περι της διδαχης ποτερον εκ του θεου εστιν η εγω απ εμαυτου λαλω 18 ο αφ εαυτου λαλων την δοξαν την ιδιαν ζητει ο δε ζητων την δοξαν του πεμψαντος αυτον ουτος αληθης εστιν και αδικια εν αυτω ουκ εστιν 19 ου μωυσης {VAR1: εδωκεν } {VAR2: δεδωκεν } υμιν τον νομον και ουδεις εξ υμων ποιει τον νομον τι με ζητειτε αποκτειναι 20 απεκριθη ο

οχλος δαιμονιον εχεις τις σε ζητει αποκτειναι
21 απεκριθη ιησους και ειπεν αυτοις εν εργον
εποιησα και παντες θαυμαζετε 22 δια τουτο
μωσης δεδωκεν υμιν την περιτομην ουχ οτι
εκ του μωσεως εστιν αλλ εκ των πατερων και
{VAR1: [εν] } {VAR2: εν } σαββατω περιτεμνετε
ανθρωπον 23 ει περιτομην λαμβανει {VAR1: [ο] }
} ανθρωπος εν σαββατω ινα μη λυθη ο νομος
μωσεως εμοι χολατε οτι ολον ανθρωπον υγιη
εποιησα εν σαββατω 24 μη κρινετε κατ οψιν αλλα
την δικαιαν κρισιν κρινετε 25 ελεγον ουν τινες εκ
των ιεροσολυμιτων ουχ ουτος εστιν ον ζητουσιν
αποκτειναι 26 και ιδε παρρησια λαλει και ουδεν
αυτω λεγουσιν μηποτε αληθως εγνωσαν οι
αρχοντες οτι ουτος εστιν ο χριστος 27 αλλα
τουτον οιδαμεν ποθεν εστιν ο δε χριστος οταν
ερχηται ουδεις γινωσκει ποθεν εστιν 28 εκραξεν
ουν εν τω ιερω διδασκων {VAR1: [ο] } {VAR2:
ο } ιησους και λεγων καμε οιδατε και οιδατε
ποθεν ειμι και απ εμαυτου ουκ εληλυθα αλλ
εστιν αληθινος ο πεμψας με ον υμεις ουκ οιδατε
29 εγω οιδα αυτον οτι παρ αυτου ειμι κακεινος
με απεστειλεν 30 εζητουν ουν αυτον πιασαι και
ουδεις επεβαλεν επ αυτον την χειρα οτι ουπω
εληλυθει η ωρα αυτου 31 εκ του οχλου δε πολλοι
επιστευσαν εις αυτον και ελεγον ο χριστος
οταν ελθη μη πλειονα σημεια ποιησει ων ουτος
εποιησεν 32 ηκουσαν οι φαρισαιοι του οχλου
γογγυζοντος περι αυτου ταυτα και απεστειλαν οι
αρχιερεις και οι φαρισαιοι υπηρετας ινα πιασωσιν
αυτον 33 ειπεν ουν ο ιησους ετι χρονον μικρον
μεθ υμων ειμι και υπαγω προς τον πεμψαντα
με 34 ζητησετε με και ουχ ευρησετε {VAR1:
με } {VAR2: [με] } και οπου ειμι εγω υμεις ου
δυνασθε ελθειν 35 ειπον ουν οι ιουδαιοι προς
εαυτους που ουτος μελλει πορευεσθαι οτι ημεις
ουχ ευρησομεν αυτον μη εις την διασποραν των
ελλιγων μελλει πορευεσθαι και διδασκειν τους
ελληνας 36 τις εστιν ο λογος ουτος ον ειπεν

ζητησετε με και ουχ ευρησετε {VAR1: με } {VAR2:
[με] } και οπου ειμι εγω υμεις ου δυνασθε ελθειν
37 εν δε τη εσχατη ημερα τη μεγαλη της εορτης
ειστηκει ο ιησους και εκραξεν λεγων εαν τις
διψα ερχεσθω προς με και πινετω 38 ο πιστευων
εις εμε καθως ειπεν η γραφη ποταμοι εκ της
κοιλιας αυτου ρευσουσιν υδατος ζωντος 39 τουτο
δε ειπεν περι του πνευματος {VAR1: ου } {VAR2: ο }
} εμελλον λαμβανειν οι πιστευσαντες εις αυτον
ουπω γαρ ην πνευμα οτι ιησους {VAR1: ουπω }
} {VAR2: ουδεπω } εδοξασθη 40 εκ του οχλου ουν
ακουσαντες των λογων τουτων ελεγον {VAR1:
[οτι] } ουτος εστιν αληθως ο προφητης 41 αλλοι
ελεγον ουτος εστιν ο χριστος οι δε ελεγον μη
γαρ εκ της γαλιλαιας ο χριστος ερχεται 42 ουχ
η γραφη ειπεν οτι εκ του σπερματος δαυιδ και
απο βηθλεεμ της κωμης οπου ην δαυιδ ερχεται ο
χριστος 43 σχισμα ουν εγενετο εν τω οχλω δι
αυτον 44 τινες δε ηθελον εξ αυτων πιασαι αυτον
αλλ ουδεις {VAR1: εβαλεν } {VAR2: επεβαλεν }
επ αυτον τας χειρας 45 ηλθον ουν οι υπηρεται
προς τους αρχιερεις και φαρισαιους και ειπον
αυτοις εκεινοι δια τι ουκ ηγαγετε αυτον 46
απεκριθησαν οι υπηρεται ουδεποτε ελαλησεν
ουτως ανθρωπος 47 απεκριθησαν ουν {VAR1:
[αυτοις] } {VAR2: αυτοις } οι φαρισαιοι μη και
υμεις πεπλανησθε 48 μη τις εκ των αρχοντων
επιστευσεν εις αυτον η εκ των φαρισαιων 49
αλλα ο οχλος ουτος ο μη γινωσκων τον νομον
επαρατοι εισιν 50 λεγει νικοδημος προς αυτους
ο ελθων προς αυτον {VAR2: [το] } προτερον εις
ων εξ αυτων 51 μη ο νομος ημων κρινει τον
ανθρωπον εαν μη ακουση πρωτον παρ αυτου και
γνω τι ποιει 52 απεκριθησαν και ειπαν αυτω μη
και συ εκ της γαλιλαιας ει εραυνησον και ιδε
οτι εκ της γαλιλαιας προφητης ουκ εγειρεται 53
[[και επορευθησαν εκαστος εις τον οικον αυτου

8 ιησους δε επορευθη εις το ορος των ελαιων
2 ορθου δε παλιν παρεγενετο εις το ιερον

{VAR1: [και } {VAR2: και } πας ο λαος ηρχετο προς αυτον και καθισας εδιδασκεν {VAR1: αυτους } } {VAR2: αυτους } 3 αγουσιν δε οι γραμματεις και οι φαρισαιοι γυναικα επι μοιχεια κατειλημμενην και στησαντες αυτην εν μεσω 4 λεγουσιν αυτω διδασκαλε αυτη η γυνη κατειληπται επ αυτοφωρω μοιχευομενη 5 εν δε τω νομω {VAR1: [ημιν] } {VAR2: ημιν } μωσης ενετειλατο τας τοιαυτας λιθαζειν συ ουν τι λεγεις 6 {VAR1: [τουτο } {VAR2: τουτο } δε ελεγον πειραζοντες αυτον ινα εχωσιν κατηγορειν {VAR1: αυτου } } {VAR2: αυτου } ο δε ιησους κατω κυψας τω δακτυλω κατεγραφεν εις την γην 7 ως δε επεμενον ερωτωντες {VAR1: [αυτον] } {VAR2: αυτον } ανεκυψεν και ειπεν {VAR1: [αυτοις] } {VAR2: αυτοις } ο αναμαρτητος υμων πρωτος επ αυτην βαλετω λιθον 8 και παλιν κατακυψας εγραφεν εις την γην 9 οι δε ακουσαντες εξηρχοντο εις καθ εις αρξαμενοι απο των πρεσβυτερων και κατελειφθη μονος και η γυνη εν μεσω ουσα 10 ανακυψας δε ο ιησους ειπεν αυτη γυναι που εισιν ουδεις σε κατεκρινεν 11 η δε ειπεν ουδεις κυριε ειπεν δε ο ιησους ουδε εγω σε κατακρινω πορευουν {VAR2: [και] } απο του νυν μηκετι αμαρτανε]] 12 παλιν ουν αυτοις ελαλησεν {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους λεγων εγω ειμι το φως του κοσμου ο ακολουθων {VAR1: μοι } {VAR2: εμοι } ου μη περιπατηση εν τη σκοτια αλλ εξει το φως της ζωης 13 ειπον ουν αυτω οι φαρισαιοι συ περι σεαυτου μαρτυρεις η μαρτυρια σου ουκ εστιν αληθης 14 απεκριθη ιησους και ειπεν αυτοις καν εγω μαρτυρω περι εμαυτου αληθης εστιν η μαρτυρια μου οτι οιδα ποθεν ηλθον και που υπαγω υμεις δε ουκ οιδατε ποθεν ερχομαι η που υπαγω 15 υμεις κατα την σαρκα κρινετε εγω ου κρινω ουδενα 16 και εαν κρινω δε εγω η κρισις η εμη αληθινη εστιν οτι μονος ουκ ειμι αλλ εγω και ο πεμψας με {VAR1: [πατηρ] } {VAR2: πατηρ } 17 και εν τω νομω δε τω υμετερω γεγραπται οτι

δυο ανθρωπων η μαρτυρια αληθης εστιν 18 εγω ειμι ο μαρτυρων περι εμαυτου και μαρτυρει περι εμου ο πεμψας με πατηρ 19 ελεγον ουν αυτω που εστιν ο πατηρ σου απεκριθη ιησους ουτε εμε οιδατε ουτε τον πατερα μου ει εμε ηδειτε και τον πατερα μου αν ηδειτε 20 ταυτα τα ρηματα ελαλησεν εν τω γαζοφυλακιω διδασκων εν τω ιερω και ουδεις επιασεν αυτον οτι ουπω εληλυθει η ωρα αυτου 21 ειπεν ουν παλιν αυτοις εγω υπαγω και ζητησετε με και εν τη αμαρτια υμων αποθανεισθε οπου εγω υπαγω υμεις ου δυνασθε ελθειν 22 ελεγον ουν οι ιουδαιοι μητι αποκτενει εαυτον οτι λεγει οπου εγω υπαγω υμεις ου δυνασθε ελθειν 23 και ελεγεν αυτοις υμεις εκ των κατω εστε εγω εκ των ανω ειμι υμεις εκ τουτου του κοσμου εστε εγω ουκ ειμι εκ του κοσμου τουτου 24 ειπον ουν υμιν οτι αποθανεισθε εν ταις αμαρτιαις υμων εαν γαρ μη πιστευσητε οτι εγω ειμι αποθανεισθε εν ταις αμαρτιαις υμων 25 ελεγον ουν αυτω συ τις ει ειπεν αυτοις {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους την αρχην ο τι και λαλω υμιν 26 πολλα εχω περι υμων λαλειν και κρινειν αλλ ο πεμψας με αληθης εστιν καγω α ηκουσα παρ αυτου ταυτα λαλω εις τον κοσμον 27 ουκ εγνωσαν οτι τον πατερα αυτοις ελεγεν 28 ειπεν ουν {VAR2: [αυτοις] } ο ιησους οταν υψωσητε τον υιον του ανθρωπου τοτε γνωσεισθε οτι εγω ειμι και απ εμαυτου ποιω ουδεν αλλα καθως εδιδαξεν με ο πατηρ ταυτα λαλω 29 και ο πεμψας με μετ εμου εστιν ουκ αφηκεν με μονον οτι εγω τα αρεστα αυτω ποιω παντοτε 30 ταυτα αυτου λαλουντος πολλοι επιστευσαν εις αυτον 31 ελεγεν ουν ο ιησους προς τους πεπιστευκοτας αυτω ιουδαιους εαν υμεις μεινητε εν τω λογω τω εμω αληθως μαθηται μου εστε 32 και γνωσεισθε την αληθειαν και η αληθεια ελευθερωσει υμας 33 απεκριθησαν προς αυτον σπερμα αβρααμ εσμεν και ουδενι δεδουλευκαμεν πωποτε πως συ λεγεις οτι ελευθεροι γενησεσθε 34 απεκριθη αυτοις

{VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους αμην αμην λεγω υμιν οτι πας ο ποιων την αμαρτιαν δουλος εστιν {VAR1: [της αμαρτιας] } {VAR2: της αμαρτιας } 35 ο δε δουλος ου μενει εν τη οικια εις τον αιωνα ο υιος μενει εις τον αιωνα (αιδη g165) 36 εαν ουν ο υιος υμας ελευθερωση οντως ελευθεροι εσεσθε 37 οιδα οτι σπερμα αβρααμ εστε αλλα ζητειτε με αποκτειναι οτι ο λογος ο εμος ου χωρει εν υμιν 38 α εγω εωρακα παρα τω πατρι λαλω και υμεις ουν α ηκουσατε παρα του πατρος ποιειτε 39 απεκριθησαν και ειπαν αυτω ο πατηρ ημων αβρααμ εστιν λεγει αυτοις {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους ει τεκνα του αβρααμ εστε τα εργα του αβρααμ {VAR1: ποιειτε } {VAR2: εποιειτε } 40 νυν δε ζητειτε με αποκτειναι ανθρωπον ος την αληθειαν υμιν λελαληκα ην ηκουσα παρα του θεου τουτο αβρααμ ουκ εποιησεν 41 υμεις ποιειτε τα εργα του πατρος υμων ειπαν {VAR2: [ουν] } αυτω ημεις εκ πορνειας {VAR1: ουκ εγεννηθημεν } {VAR2: ου γεγεννημεθα } ενα πατερα εχομεν τον θεον 42 ειπεν αυτοις {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους ει ο θεος πατηρ υμων ην ηγαπατε αν εμε εγω γαρ εκ του θεου εξηλθον και ηκω ουδε γαρ απ εμαυτου εληλυθα αλλ εκεινος με απεστειλεν 43 δια τι την λαλιαν την εμην ου γινωσκετε οτι ου δυνασθε ακουειν τον λογον τον εμον 44 υμεις εκ του πατρος του διαβολου εστε και τας επιθυμιας του πατρος υμων θελετε ποιειν εκεινος ανθρωποκτονος ην απ αρχης και εν τη αληθεια ουκ εστηκεν οτι ουκ εστιν αληθεια εν αυτω οταν λαλη το ψευδος εκ των ιδιων λαλει οτι ψευστης εστιν και ο πατηρ αυτου 45 εγω δε οτι την αληθειαν λεγω ου πιστευετε μοι 46 τις εξ υμων ελεγχει με περι αμαρτιας ει αληθειαν λεγω δια τι υμεις ου πιστευετε μοι 47 ο ων εκ του θεου τα ρηματα του θεου ακουει δια τουτο υμεις ουκ ακουετε οτι εκ του θεου ουκ εστε 48 απεκριθησαν οι ιουδαιοι και ειπαν αυτω ου καλως λεγομεν ημεις οτι σαμαριτης ει συ και δαιμονιον εχεις 49

απεκριθη ιησους εγω δαιμονιον ουκ εχω αλλα τιμω τον πατερα μου και υμεις ατιμαζετε με 50 εγω δε ου ζητω την δοξαν μου εστιν ο ζητων και κρινων 51 αμην αμην λεγω υμιν εαν τις τον εμον λογον τηρηση θανατον ου μη θεωρηση εις τον αιωνα (αιδη g165) 52 ειπον {VAR2: [ουν] } αυτω οι ιουδαιοι νυν εγνωκαμεν οτι δαιμονιον εχεις αβρααμ απεθανεν και οι προφηται και συ λεγεις εαν τις τον λογον μου τηρηση ου μη γευσηται θανατου εις τον αιωνα (αιδη g165) 53 μη συ μειζων ει του πατρος ημων αβρααμ οστις απεθανεν και οι προφηται απεθανον τινα σεαυτον ποιεις 54 απεκριθη ιησους εαν εγω δοξασω εμαυτον η δοξα μου ουδεν εστιν ο πατηρ μου ο δοξαζων με ον υμεις λεγετε οτι θεος {VAR1: υμων } {VAR2: ημων } εστιν 55 και ουκ εγνωκατε αυτον εγω δε οιδα αυτον καν ειπω οτι ουκ οιδα αυτον εσομαι ομοιος υμιν ψευστης αλλα οιδα αυτον και τον λογον αυτου τηρω 56 αβρααμ ο πατηρ υμων ηγαλλιασατο ινα ιδη την ημεραν την εμην και ειδεν και εχαρη 57 ειπον ουν οι ιουδαιοι προς αυτον πεντηκοντα ετη ουπω εχεις και αβρααμ εωρακας 58 ειπεν αυτοις ιησους αμην αμην λεγω υμιν πριν αβρααμ γενεσθαι εγω ειμι 59 ηραν ουν λιθους ινα βαλωσιν επ αυτον ιησους δε εκρυβη και εξηλθεν εκ του ιερου

9 και παραγων ειδεν ανθρωπον τυφλον εκ γενετης 2 και ηρωτησαν αυτον οι μαθηται αυτου λεγοντες ραββι τις ημαρτεν ουτος η οι γονεις αυτου ινα τυφλος γεννηθη 3 απεκριθη ιησους ουτε ουτος ημαρτεν ουτε οι γονεις αυτου αλλ ινα φανερωθη τα εργα του θεου εν αυτω 4 ημας δει εργαζεσθαι τα εργα του πεμψαντος με εως ημερα εστιν ερχεται νυξ οτε ουδεις δυναται εργαζεσθαι 5 οταν εν τω κοσμω ω φως ειμι του κοσμου 6 ταυτα ειπων επτυσεν χαμαι και εποιησεν πηλον εκ του πτυσματος και {VAR1: επεθηκεν } {VAR2: επεχρισεν } αυτου τον πηλον επι τους οφθαλμους 7 και ειπεν

αυτω υπαγε νιψαι εις την κολυμβηθραν του σιλωαμ ο ερμηνευεται απεσταλμενος απηλθεν ουν και ενιψατο και ηλθεν βλεπων 8 οι ουν γειτονες και οι θεωρουντες αυτον το προτερον οτι προσαιτης ην ελεγον ουχ ουτος εστιν ο καθημενος και προσαιτων 9 αλλοι ελεγον οτι ουτος εστιν αλλοι ελεγον ουχι αλλα ομοιος αυτω εστιν εκεινος ελεγεν οτι εγω ειμι 10 ελεγον ουν αυτω πως [ουν] ηνεωχθησαν σου οι οφθαλμοι 11 απεκριθη εκεινος ο ανθρωπος ο λεγομενος ιησους πηλον εποιησεν και επεχρισεν μου τους οφθαλμους και ειπεν μοι οτι υπαγε εις τον σιλωαμ και νιψαι απελθων ουν και νιψαμενος ανεβλεψα 12 και ειπαν αυτω που εστιν εκεινος λεγει ουκ οιδα 13 αγουσιν αυτον προς τους φαρισαιους τον ποτε τυφλον 14 ην δε σαββατον εν η ημερα τον πηλον εποιησεν ο ιησους και ανεωξεν αυτου τους οφθαλμους 15 παλιν ουν ηρωτων αυτον και οι φαρισαιοι πως ανεβλεψεν ο δε ειπεν αυτοις πηλον επεθηκεν μου επι τους οφθαλμους και ενιψαμην και βλεπω 16 ελεγον ουν εκ των φαρισαιων τινες ουκ εστιν ουτος παρα θεου ο ανθρωπος οτι το σαββατον ου τηρει αλλοι [δε] ελεγον πως δυναται ανθρωπος αμαρτωλος τοιαυτα σημεια ποιειν και σχισμα ην εν αυτοις 17 λεγουσιν ουν τω τυφλω παλιν τι συ λεγεις περι αυτου οτι ηνεωξεν σου τους οφθαλμους ο δε ειπεν οτι προφητης εστιν 18 ουκ επιστευσαν ουν οι ιουδαιοι περι αυτου οτι ην τυφλος και ανεβλεψεν εως οτου εφωνησαν τους γονεις αυτου του αναβλεψαντος 19 και ηρωτησαν αυτους λεγοντες ουτος εστιν ο υιος υμων ον υμεις λεγετε οτι τυφλος εγεννηθη πως ουν βλεπει αρτι 20 απεκριθησαν ουν οι γονεις αυτου και ειπαν οιδαμεν οτι ουτος εστιν ο υιος ημων και οτι τυφλος εγεννηθη 21 πως δε νυν βλεπει ουκ οιδαμεν η τις ηνοιξεν αυτου τους οφθαλμους ημεις ουκ οιδαμεν αυτον ερωτησατε ηλικιαν εχει αυτος περι εαυτου λαλησει 22

ταυτα ειπαν οι γονεις αυτου οτι εφοβουντο τους ιουδαιους ηδη γαρ συνετεθειντο οι ιουδαιοι ινα εαν τις αυτον ομολογηση χριστον αποσυναγωγος γενηται 23 δια τουτο οι γονεις αυτου ειπαν οτι ηλικιαν εχει αυτον επερωτησατε 24 εφωνησαν ουν τον ανθρωπον εκ δευτερου ος ην τυφλος και ειπαν αυτω δος δοξαν τω θεω ημεις οιδαμεν οτι ουτος ο ανθρωπος αμαρτωλος εστιν 25 απεκριθη ουν εκεινος ει αμαρτωλος εστιν ουκ οιδα εν οιδα οτι τυφλος ων αρτι βλεπω 26 ειπον ουν αυτω τι εποιησεν σοι πως ηνοιξεν σου τους οφθαλμους 27 απεκριθη αυτοις ειπον υμιν ηδη και ουκ ηκουσατε τι παλιν θελετε ακουειν μη και υμεις θελετε αυτου μαθηται γενεοθαι 28 και ελοιδορησαν αυτον και ειπον συ μαθητης ει εκεινου ημεις δε του μωυσεως εσμεν μαθηται 29 ημεις οιδαμεν οτι μωυσει λελαληκεν ο θεος τουτον δε ουκ οιδαμεν ποθεν εστιν 30 απεκριθη ο ανθρωπος και ειπεν αυτοις εν τοντω γαρ το θαυμαστον εστιν οτι υμεις ουκ οιδατε ποθεν εστιν και ηνοιξεν μου τους οφθαλμους 31 οιδαμεν οτι {VAR1: ο θεος αμαρτωλων } {VAR2: αμαρτωλων ο θεος } ουκ ακουει αλλ εαν τις θεοσεβης η και το θελημα αυτου ποιη τουτου ακουει 32 εκ του αιωνος ουκ ηκουσθη οτι ηνεωξεν τις οφθαλμους τυφλου γεγεννημενου (αιδη g165) 33 ει μη ην ουτος παρα θεου ουκ ηδυνατο ποιειν ουδεν 34 απεκριθησαν και ειπαν αυτω εν αμαρτιαις συ εγεννηθης ολος και συ διδασκεις ημας και εξεβαλον αυτον εξω 35 ηκουσεν ιησους οτι εξεβαλον αυτον εξω και ευρων αυτον ειπεν συ πιστευεις εις τον υιον του ανθρωπου 36 απεκριθη εκεινος {VAR1: [και ειπεν] } {VAR2: και ειπεν } και τις εστιν κυριε ινα πιστευσω εις αυτον 37 ειπεν αυτω ο ιησους και εωρακας αυτον και ο λαλων μετα σου εκεινος εστιν 38 ο δε εφη πιστευω κυριε και προσεκυνησεν αυτω 39 και ειπεν ο ιησους εις κριμα εγω εις τον κοσμον τουτον ηλθον ινα οι μη βλεποντες βλεπωσιν και

οι βλεποντες τυφλοι γενωνται **40** ηκουσαν εκ των φαρισαιων ταυτα οι μετ αυτου οντες και ειπον αυτω μη και ημεις τυφλοι εσμεν **41** ειπεν αυτοις {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους ει τυφλοι ητε ουκ αν ειχετε αμαρτιαν νυν δε λεγετε οτι βλεπομενη η αμαρτια υμων μενει

10 αμην αμην λεγω υμιν ο μη εισερχομενος δια

της θυρας εις την αυλην των προβατων αλλα αναβαινων αλλαχοθεν εκεινος κλεπτης εστιν και ληστης **2** ο δε εισερχομενος δια της θυρας ποιμην εστιν των προβατων **3** τουτω ο θυρωρος ανοιγει και τα προβατα της φωνης αυτου ακουει και τα ιδια προβατα φωνει κατ ονομα και εξαγει αυτα **4** οταν τα ιδια παντα εκβαλη εμπροσθεν αυτων πορευεται και τα προβατα αυτω ακολουθει οτι οιδασιν την φωνην αυτου **5** αλλοτρια δε ου μη ακολουθησουσιν αλλα φευξονται απ αυτου οτι ουκ οιδασιν των αλλοτριων την φωνην **6** ταυτην την παροιμιαν ειπεν αυτοις ο ιησους εκεινοι δε ουκ εγνωσαν τινα ην α ελαλει αυτοις **7** ειπεν ουν παλιν {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους αμην λεγω υμιν {VAR2: οτι } εγω ειμι η θυρα των προβατων **8** παντες οσοι ηλθον {VAR1: προ εμου } {VAR2: [προ εμου] } κλεπται εισιν και λησται αλλ ουκ ηκουσαν αυτων τα προβατα **9** εγω ειμι η θυρα δι εμου εαν τις εισελθη σωθησεται και εισελευσεται και εξελευσεται και νομην ευρησει **10** ο κλεπτης ουκ ερχεται ει μη ινα κλεψη και θυση και απολεση εγω ηλθον ινα ζωην εχωσιν και περισσον εχωσιν **11** εγω ειμι ο ποιμην ο καλος ο ποιμην ο καλος την ψυχην αυτου τιθησιν υπερ των προβατων **12** ο μισθωτος και ουκ ων ποιμην ου ουκ εστιν τα προβατα ιδια θεωρει τον λυκον ερχομενον και αφιησιν τα προβατα και φευγει και ο λυκος αρπαζει αυτα και σκορπιζει **13** οτι μισθωτος εστιν και ου μελει αυτω περι των προβατων **14** εγω ειμι ο ποιμην ο καλος και γινωσκω τα εμα και γινωσκουσιν με τα εμα **15** καθως γινωσκει με ο πατηρ καγω

γινωσκω τον πατερα και την ψυχην μου τιθημι υπερ των προβατων **16** και αλλα προβατα εχω α ουκ εστιν εκ της αυλης ταυτης κακεινα δει με αγαγειν και της φωνης μου ακουσουσιν και γενησονται μια ποιμην εις ποιμην **17** δια τουτο με ο πατηρ αγαπα οτι εγω τιθημι την ψυχην μου ινα παλιν λαβω αυτην **18** ουδεις {VAR1: ηρεν } {VAR2: αιρει } αυτην απ εμου αλλ εγω τιθημι αυτην απ εμαυτου εξουσιαν εχω θειναι αυτην και εξουσιαν εχω παλιν λαβειν αυτην ταυτην την εντολην ελαβον παρα του πατρος μου **19** σχισμα παλιν εγενετο εν τοις ιουδαιοις δια τους λογους τουτους **20** ελεγον δε πολλοι εξ αυτων δαιμονιον εχει και μαινεται τι αυτου ακουετε **21** αλλοι ελεγον ταυτα τα ρηματα ουκ εστιν δαιμονιζομενου μη δαιμονιον δυναται τυφλων οφθαλμους ανοιξαι **22** εγενετο τοτε τα εγκαινια εν τοις ιεροσολυμοις χειμων ην **23** και περιεπατει {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους εν τω ιερω εν τη στοα του σολομωνος **24** εκυκλωσαν ουν αυτον οι ιουδαιοι και ελεγον αυτω εως ποτε την ψυχην ημων αιρεις ει συ ει ο χριστος {VAR1: ειπον } {VAR2: ειπε } ημιν παρρησια **25** απεκριθη αυτοις {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους ειπον υμιν και ου πιστευετε τα εργα α εγω ποιω εν τω ονοματι του πατρος μου ταυτα μαρτυρει περι εμου **26** αλλα υμεις ου πιστευετε οτι ουκ εστε εκ των προβατων των εμων **27** τα προβατα τα εμα της φωνης μου ακουουσιν καγω γινωσκω αυτα και ακολουθουσιν μοι **28** καγω διδωμι αυτοις ζωην αιωνιον και ου μη απολωνται εις τον αιωνα και ουχ αρπασει τις αυτα εκ της χειρος μου (αιδην g165, αιδηνios g166) **29** ο πατηρ μου ο δεδωκεν μοι παντων μειζον εστιν και ουδεις δυναται αρπαζειν εκ της χειρος του πατρος **30** εγω και ο πατηρ εν εσμεν **31** εβαστασαν παλιν λιθους οι ιουδαιοι ινα λιθασωσιν αυτον **32** απεκριθη αυτοις ο ιησους πολλα εργα {VAR1: εδειξα υμιν καλα } {VAR2: καλα εδειξα υμιν } εκ του πατρος δια ποιον

αυτων εργον εμε λιθαζετε 33 απεκριθησαν αυτω οι ιουδαιοι περι καλου εργου ου λιθαζομεν σε αλλα περι βλασφημιας και οτι συ ανθρωπος ων ποιεις σεαυτον θεον 34 απεκριθη αυτοις [ο] ιησους ουκ εστιν γεγραμμενον εν τω νομω υμων οτι εγω ειπα θεοι εστε 35 ει εκεινους ειπεν θεους προς ους ο λογος του θεου εγενετο και ου δυναται λυθηναι η γραφη 36 ον ο πατηρ ηγιασεν και απεστειλεν εις τον κοσμον υμεις λεγετε οτι βλασφημεις οτι ειπον υιος του θεου ειμι 37 ει ου ποιω τα εργα του πατρος μου μη πιστευετε μοι 38 ει δε ποιω καν εμοι μη πιστευητε τοις εργοις πιστευετε ινα γνωτε και γινωσκητε οτι εν εμοι ο πατηρ καγω εν τω πατρι 39 εζητουν [ουν] αυτον παλιν πιασαι και εξηλθεν εκ της χειρος αυτων 40 και απηλθεν παλιν περαν του ιορδανου εις τον τοπον οπου ην ιωαννης το πρωτον βαπτιζων και {VAR1: εμενεν } {VAR2: εμεινεν } εκει 41 και πολλοι ηλθον προς αυτον και ελεγον οτι ιωαννης μεν σημειον εποιησεν ουδεν παντα δε οσα ειπεν ιωαννης περι τουτου αληθη ην 42 και πολλοι επιστευσαν εις αυτον εκει

11 ην δε τις ασθενων λαζαρος απο βηθανιας εκ της κωμης μαριας και μαρθας της αδελφης αυτης 2 ην δε μαριαμ η αλειψασα τον κυριον μυρω και εκμαξασα τους ποδας αυτου ταις θριξιν αυτης ης ο αδελφος λαζαρος ησθενει 3 απεστειλαν ουν αι αδελφαι προς αυτον λεγουσαι κυριε ιδε ον φιλεις ασθενει 4 ακουσας δε ο ιησους ειπεν αυτη η ασθενεια ουκ εστιν προς θανατον αλλ υπερ της δοξης του θεου ινα δοξασθη ο υιος του θεου δι αυτης 5 ηγαπα δε ο ιησους την μαρθαν και την αδελφην αυτης και τον λαζαρον 6 ως ουν ηκουσεν οτι ασθενει τοτε μεν εμεινεν εν ω ην τοπω δυο ημερας 7 επειτα μετα τουτο λεγει τοις μαθηταις αγωμεν εις την ιουδαιαν παλιν 8 λεγουσιν αυτω οι μαθηται ραββι νυν εζητουν σε λιθασαι οι ιουδαιοι και παλιν υπαγεις εκει 9 απεκριθη ιησους ουχι δωδεκα ωραι εισιν

της ημερας εαν τις περιπατη εν τη ημερα ου προσκοπτει οτι το φως του κοσμου τουτου βλεπει 10 εαν δε τις περιπατη εν τη νυκτι προσκοπτει οτι το φως ουκ εστιν εν αυτω 11 ταυτα ειπεν και μετα τουτο λεγει αυτοις λαζαρος ο φιλος ημων κεκοιμηται αλλα πορευομαι ινα εξυπνισω αυτον 12 ειπαν ουν οι μαθηται αυτω κυριε ει κεκοιμηται σωθησεται 13 ειρηκει δε ο ιησους περι του θανατου αυτου εκεινοι δε εδοξαν οτι περι της κοιμησεως του υπνου λεγει 14 τοτε ουν ειπεν αυτοις ο ιησους παρρησια λαζαρος απεθανεν 15 και χαιρω δι υμας ινα πιστευσητε οτι ουκ ημην εκει αλλα αγωμεν προς αυτον 16 ειπεν ουν θωμας ο λεγομενος διδυμος τοις συμμαθηταις αγωμεν και ημεις ινα αποθανωμεν μετ αυτου 17 ελθων ουν ο ιησους ευρεν αυτον τεσσαρας ηδη ημερας εχοντα εν τω μνημειω 18 ην δε {VAR2: η } βηθανια εγγυς των ιεροσολυμων ως απο σταδιων δεκαπεντε 19 πολλοι δε εκ των ιουδαιων εληλυθεισαν προς την μαρθαν και μαριαμ ινα παραμυθησωνται αυτας περι του αδελφου 20 η ουν μαρθα ως ηκουσεν οτι ιησους ερχεται υπηντησεν αυτω μαριαμ δε εν τω οικω εκαθεζετο 21 ειπεν ουν η μαρθα προς {VAR2: τον } ιησουν κυριε ει ης ωδε ουκ αν απεθανεν ο αδελφος μου 22 {VAR2: [αλλα] } και νυν οιδα οτι οσα αν αιτηση τον θεον δωσει σοι ο θεος 23 λεγει αυτη ο ιησους αναστησεται ο αδελφος σου 24 λεγει αυτω η μαρθα οιδα οτι αναστησεται εν τη αναστασει εν τη εσχατη ημερα 25 ειπεν αυτη ο ιησους εγω ειμι η αναστασις και η ζωη ο πιστευων εις εμε καν αποθανη ζησεται 26 και πας ο ζων και πιστευων εις εμε ου μη αποθανη εις τον αιωνα πιστευεις τουτο (αιδη g165) 27 λεγει αυτω ναι κυριε εγω πεπιστευκα οτι συ ει ο χριστος ο υιος του θεου ο εις τον κοσμον ερχομενος 28 και τουτο ειπουσα απηλθεν και εφωνησεν μαριαμ την αδελφην αυτης λαθρα ειπουσα ο διδασκαλος παρεστιν και φωνει σε 29 εκεινη δε ως ηκουσεν

ηγερθη ταχυ και ηρχετο προς αυτον **30** ουπω δε εληλυθει ο ιησους εις την κωμην αλλ ην ετι εν τω τοπω οπου υπηντησεν αυτω η μαρθα **31** οι ουν ιουδαιοι οι οντες μετ αυτης εν τη οικια και παραμυθουμενοι αυτην ιδοντες την μαριαμ οτι ταχεως ανεστη και εξηλθεν ηκολουθησαν αυτη δοξαντες οτι υπαγει εις το μνημειον ινα κλαυση εκει **32** η ουν μαριαμ ως ηλθεν οπου ην ιησους ιδουσα αυτον επεσεν αυτου προς τους ποδας λεγουσα αυτω κυριε ει ης ωδε ουκ αν μου απεθανεν ο αδελφος **33** ιησους ουν ως ειδεν αυτην κλαιουσαν και τους συνελθοντας αυτη ιουδαιους κλαιοντας ενεβριμησατο τω πνευματι και εταραξην εαυτον **34** και ειπεν που τεθεικατε αυτον λεγουσιν αυτω κυριε ερχου και ιδε **35** εδακρυσεν ο ιησους **36** ελεγον ουν οι ιουδαιοι ιδε πως εφιλει αυτον **37** τινες δε εξ αυτων ειπαν ουκ εδυνατο ουτος ο ανοιξας τους οφθαλμους του τυφλου ποιησαι ινα και ουτος μη αποθανη **38** ιησους ουν παλιν εμβριμωμενος εν εαυτω ερχεται εις το μνημειον ην δε σπηλαιον και λιθος επεκειτο επ αυτω **39** λεγει ο ιησους αρατε τον λιθον λεγει αυτω η αδελφη του τετελευτηκοτος μαρθα κυριε ηδη οζει τεταρταιος γαρ εστιν **40** λεγει αυτη ο ιησους ουκ ειπον σοι οτι εαν πιστευσης οψη την δοξαν του θεου **41** ηραν ουν τον λιθον ο δε ιησους ηρεν τους οφθαλμους ανω και ειπεν πατερ ευχαριστω σοι οτι ηκουσας μου **42** εγω δε ηδειν οτι παντοτε μου ακουεις αλλα δια τον οχλον τον περιεστωτα ειπον ινα πιστευσωσιν οτι συ με απεστειλας **43** και ταυτα ειπων φωνη μεγαλη εκραυγασεν λαζαρε δευρο εξω **44** εξηλθεν ο τεθνηκως δεδεμενος τους ποδας και τας χειρας κειριας και η οψις αυτου σουδαριω περιεδεδετο λεγει {VAR1: [ο] ιησους αυτοις } {VAR2: αυτοις ο ιησους } λυσατε αυτον και αφετε αυτον υπαγειν **45** πολλοι ουν εκ των ιουδαιων οι ελθοντες προς την μαριαμ και θεασαμενοι {VAR1: ο } {VAR2: α } εποιησεν επιστευσαν εις αυτον **46** τινες δε

εξ αυτων απηλθον προς τους φαρισαιους και ειπαν αυτοις α εποιησεν ιησους **47** συνηγαγον ουν οι αρχιερεις και οι φαρισαιοι συνεδριον και ελεγον τι ποιουμεν οτι ουτος ο ανθρωπος πολλα ποιει σημεια **48** εαν αφωμεν αυτον ουτως παντες πιστευσουσιν εις αυτον και ελευσονται οι ρωμαιοι και αρουσιν ημων και τον τοπον και το εθνος **49** εις δε τις εξ αυτων καιαφας αρχιερευς ων του ενιαυτου εκεινου ειπεν αυτοις υμεις ουκ οιδατε ουδεν **50** ουδε λογιζεσθε οτι συμφερει υμιν ινα εις ανθρωπος αποθανη υπερ του λαου και μη ολον το εθνος αποληται **51** τοντο δε αφ εαυτου ουκ ειπεν αλλα αρχιερευς ων του ενιαυτου εκεινου επροφητευσεν οτι εμελλεν ιησους αποθνησκειν υπερ του εθνους **52** και ουχ υπερ του εθνους μονον αλλ ινα και τα τεκνα του θεου τα διεσκορπισμενα συναγαγη εις εν **53** απ εκεινης ουν της ημερας εβουλευσαντο ινα αποκτεινωσιν αυτον **54** ο ουν ιησους ουκετι παρρησια περιεπατει εν τοις ιουδαιοις αλλα απηλθεν εκειθεν εις την χωραν εγγυς της ερημου εις εφραιμ λεγομενην πολιν κακει εμεινεν μετα των μαθητων **55** ην δε εγγυς το πασχα των ιουδαιων και ανεβησαν πολλοι εις ιεροσολυμα εκ της χωρας προ του πασχα ινα αγνισωσιν εαυτους **56** εζητουν ουν τον ιησουν και ελεγον μετ αλληλων εν τω ιερω εστηκοτες τι δοκει υμιν οτι ου μη ελθη εις την εορτην **57** δεδωκεισαν δε οι αρχιερεις και οι φαρισαιοι εντολας ινα εαν τις γνω που εστιν μηνυση οπως πιασωσιν αυτον

12 ο ουν ιησους προ εξ ημερων του πασχα ηλθεν εις βηθανιαν οπου ην λαζαρος ον ηγειρεν εκ νεκρων ιησους **2** εποιησαν ουν αυτω δειπνον εκει και η μαρθα διηκονει ο δε λαζαρος εις ην εκ των ανακειμενων συν αυτω **3** η ουν μαριαμ λαβουσα λιτραν μυρου ναρδου πιστικης πολυτιμου ηλειψεν τους ποδας {VAR1: [του] } {VAR2: του } ιησου και εξεμαξεν ταις θριξιν αυτης τους ποδας αυτου η δε οικια επληρωθη εκ

της οσμής του μυρού 4 λεγει {VAR1: [δε] } {VAR2: δε } ιουδας ο ισκαριωτης εις {VAR2: [εκ] } των μαθητων αυτου ο μελλων αυτον παραδιδοναι 5 δια τι τουτο το μυρον ουκ επραθη τριακοσιων δηναριων και εδοθη πτωχοις 6 ειπεν δε τουτο ουχ οτι περι των πτωχων εμελεν αυτω αλλ οτι κλεπτης ην και το γλωσσοκομον εχων τα βαλλομενα εβασταζεν 7 ειπεν ουν ο ιησους αφες αυτην ινα εις την ημεραν του ενταφιασμου μου τηρηση αυτο 8 τους πτωχους γαρ παντοτε εχετε μεθ εαυτων εμε δε ου παντοτε εχετε 9 εγνω ουν {VAR1: ο } {VAR2: [ο] } οχλος πολυς εκ των ιουδαιων οτι εκει εστιν και ηλθον ου δια τον ιησουν μονον αλλ ινα και τον λαζαρον ιδωσιν ον ηγειρεν εκ νεκρων 10 εβουλευσαντο δε οι αρχιερεις ινα και τον λαζαρον αποκτεινωσιν 11 οτι πολλοι δι αυτον υπηγον των ιουδαιων και επιστευον εις τον ιησουν 12 τη επαυριον ο οχλος πολυς ο ελθων εις την εορτην ακουσαντες οτι ερχεται {VAR2: ο } ιησους εις ιεροσολυμα 13 ελαβον τα βαια των φοινικων και εξηλθον εις υπαντησιν αυτω και εκραυγαζον ωσαννα ευλογημενος ο ερχομενος εν ονοματι κυριου {VAR1: και } {VAR2: [και] } ο βασιλευς του ισραηλ 14 ευρων δε ο ιησους οναριον εκαθισεν επ αυτο καθως εστιν γεγραμμενον 15 μη φοβου θυγατηρ σιων ιδου ο βασιλευς σου ερχεται καθημενος επι πωλον ονου 16 ταυτα ουκ εγνωσαν αυτου οι μαθηται το πρωτον αλλ οτε εδοξασθη ιησους τοτε εμνησθησαν οτι ταυτα ην επ αυτω γεγραμμενα και ταυτα εποιησαν αυτω 17 εμαρτυρει ουν ο οχλος ο ων μετ αυτου οτε τον λαζαρον εφωνησεν εκ του μνημειου και ηγειρεν αυτον εκ νεκρων 18 δια τουτο {VAR1: και } {VAR2: [και] } υπηντησεν αυτω ο οχλος οτι ηκουσαν τουτο αυτον πεποιηκεναι το σημειον 19 οι ουν φαρισαιοι ειπαν προς εαυτους θεωρειτε οτι ουκ αφελειτε ουδεν ιδε ο κοσμος οπισω αυτου απηλθεν 20 ησαν δε ελληνες τινες εκ

των αναβαινοντων ινα προσκυνησωσιν εν τη εορτη 21 ουτοι ουν προσηλθον φιλιππω τω απο βηθσαιδα της γαλιλαιας και ηρωτων αυτον λεγοντες κυριε θελομεν τον ιησουν ιδειν 22 ερχεται ο φιλιππος και λεγει τω ανδρεα ερχεται ανδρεας και φιλιππος και λεγουσιν τω ιησου 23 ο δε ιησους αποκρινεται αυτοις λεγων εληλυθεν η ωρα ινα δοξασθη ο υιος του ανθρωπου 24 αμην αμην λεγω υμιν εαν μη ο κοκκος του σιτου πεσων εις την γην αποθανη αυτος μονος μενει εαν δε αποθανη πολυν καρπον φερει 25 ο φιλων την ψυχην αυτου απολλυει αυτην και ο μισων την ψυχην αυτου εν τω κοσμω τουτω εις ζωην αιωνιον φυλαξει αυτην (αιωνιος g166) 26 εαν εμοι τις διακονη εμοι ακολουθειτω και οπου ειμι εγω εκει και ο διακονος ο εμος εσται εαν τις εμοι διακονη τιμησει αυτον ο πατηρ 27 νυν η ψυχη μου τεταρακται και τι ειπω πατερ σωσον με εκ της ωρας ταυτης αλλα δια τουτο ηλθον εις την ωραν ταυτην 28 πατερ δοξασον σου το ονομα ηλθεν ουν φωνη εκ του ουρανου και εδοξασα και παλιν δοξασω 29 ο {VAR1: [ουν] } {VAR2: ουν } οχλος ο εστως και ακουσας ελεγεν βροντην γεγονεναι αλλοι ελεγον αγγελος αυτω λελαληκεν 30 απεκριθη {VAR1: και ειπεν ιησους } {VAR2: ιησους και ειπεν } ου δι εμε η φωνη αυτη γεγονεν αλλα δι υμας 31 νυν κρισις εστιν του κοσμου τουτου νυν ο αρχων του κοσμου τουτου εκβληθησεται εξω 32 καγω εαν υψωθω εκ της γης παντας ελκυσω προς ομαυτον 33 τουτο δε ελεγεν σημαινων ποιω θανατω ημελλεν αποθηνσκειν 34 απεκριθη ουν αυτω ο οχλος ημεις ηκουσαμεν εκ του νομου οτι ο χριστος μενει εις τον αιωνα και πως λεγεις συ οτι δει υψωθηναι τον υιον του ανθρωπου τις εστιν ουτος ο υιος του ανθρωπου (αιων g165) 35 ειπεν ουν αυτοις ο ιησους ετι μικρον χρονον το φως εν υμιν εστιν περιπατειτε ως το φως εχετε ινα μη σκοτια υμας καταλαβη και ο περιπατων εν τη σκοτια ουκ οιδεν που

υπαγει 36 ως το φως εχετε πιστευετε εις το φως ινα υιοι φωτος γενησθε ταυτα ελαλησεν ιησους και απελθων εκρυβη απ αυτων 37 τοσαυτα δε αυτου σημεια πεποιηκοτος εμπροσθεν αυτων ουκ επιστευον εις αυτον 38 ινα ο λογος ησαιου του προφητου πληρωθη ον ειπεν κυριε τις επιστευσεν τη ακοη ημων και ο βραχιων κυριου τινι απεκαλυφθη 39 δια τουτο ουκ ηδυναντο πιστευειν οτι παλιν ειπεν ησαιας 40 τετυφλωκεν αυτων τους οφθαλμους και επωρωσεν αυτων την καρδιαν ινα μη ιδωσιν τοις οφθαλμοις και νοησωσιν τη καρδια και στραφωσιν και ιασομαι αυτους 41 ταυτα ειπεν ησαιας οτι ειδεν την δοξαν αυτου και ελαλησεν περι αυτου 42 ομως μεντοι και εκ των αρχοντων πολλοι επιστευσαν εις αυτον αλλα δια τους φαρισαιους ουχ ωμολογουν ινα μη αποσυναγωγοι γενωνται 43 ηγαπησαν γαρ την δοξαν των ανθρωπων μαλλον ηπερ την δοξαν του θεου 44 ιησους δε εκραξεν και ειπεν ο πιστευων εις εμε ου πιστευει εις εμε αλλα εις τον πεμψαντα με 45 και ο θεωρων εμε θεωρει τον πεμψαντα με 46 εγω φως εις τον κοσμον εληλυθα ινα πας ο πιστευων εις εμε εν τη σκοτια μη μεινη 47 και εαν τις μου ακουση των ρηματων και μη φυλαξη εγω ου κρινω αυτον ου γαρ ηλθον ινα κρινω τον κοσμον αλλ ινα σωσω τον κοσμον 48 ο αθετων εμε και μη λαμβανων τα ρηματα μου εχει τον κρινοντα αυτον ο λογος ον ελαλησα εκεινος κρινει αυτον εν τη εσχατη ημερα 49 οτι εγω εξ εμαυτου ουκ ελαλησα αλλ ο πεμψας με πατηρ αυτος μοι εντολην δεδωκεν τι ειπω και τι λαλησω 50 και οιδα οτι η εντολη αυτου ζωη αιωνιος εστιν α ουν εγω λαλω καθως ειρηκεν μοι ο πατηρ ουτως λαλω (aiōnios g166)

13 προ δε της εορτης του πασχα ειδως ο ιησους οτι ηλθεν αυτου η ωρα ινα μεταβη εκ του κοσμου τουτου προς τον πατερα αγαπησας τους ιδιους τους εν τω κοσμω εις τελος ηγαπησεν αυτους 2 και δειπνου γινομενου του διαβολου

ηδη βεβληκοτος εις την καρδιαν ινα παραδοι αυτον ιουδας σιμωνος {VAR1: ισκαριωτης } {VAR2: ισκαριωτου } 3 ειδως οτι παντα εδωκεν αυτω ο πατηρ εις τας χειρας και οτι απο θεου εξηλθεν και προς τον θεον υπαγει 4 εγειρεται εκ του δειπνου και τιθησιν τα ιματια και λαβων λεντιον διεζωσεν εαυτον 5 ειτα βαλλει υδωρ εις τον νιπτηρα και ηρξατο νιπτειν τους ποδας 7 των μαθητων και εκμασσειν τω λεντιω ω ην διεζωσμενος 6 ερχεται ουν προς σιμωνα πετρον λεγει αυτω κυριε συ μου νιπτεις τους ποδας 7 απεκριθη ιησους και ειπεν αυτω ο εγω ποιω συ ουκ οιδας αρτι γνωση δε μετα ταυτα 8 λεγει αυτω πετρος ου μη νιψης μου τους ποδας εις τον αιωνα απεκριθη ιησους αυτω εαν μη νιψω σε ουκ εχεις μερος μετ εμου (aiōn g165) 9 λεγει αυτω σιμων πετρος κυριε μη τους ποδας μου μονον αλλα και τας χειρας και την κεφαλην 10 λεγει αυτω {VAR2: ο } ιησους ο λελουμενος ουκ εχει χρειαν {VAR1: [ει μη τους ποδας] } {VAR2: ει μη τους ποδας } νιψασθαι αλλ εστιν καθαρος ολος και υμεις καθαροι εστε αλλ ουχι παντες 11 ηδει γαρ τον παραδιδοντα αυτον δια τουτο ειπεν οτι ουχι παντες καθαροι εστε 12 οτε ουν ενιψεν τους ποδας αυτων {VAR1: και } {VAR2: [και] } ελαβεν τα ιματια αυτου και ανεπεσεν παλιν ειπεν αυτοις γινωσκετε τι πεποιηκα υμιν 13 υμεις φωνειτε με ο διδασκαλος και ο κυριος και καλως λεγετε ειμι γαρ 14 ει ουν εγω ενιψα υμων τους ποδας ο κυριος και ο διδασκαλος και υμεις οφειλετε αλληλων νιπτειν τους ποδας 15 υποδειγμα γαρ εδωκα υμιν ινα καθως εγω εποιησα υμιν και υμεις ποιητε 16 αμην αμην λεγω υμιν ουκ εστιν δουλος μειζων του κυριου αυτου ουδε αποστολος μειζων του πεμψαντος αυτον 17 ει ταυτα οιδατε μακαριοι εστε εαν ποιητε αυτα 18 ου περι παντων υμων λεγω εγω οιδα τινας εξελεξαμην αλλ ινα η γραφη πληρωθη ο τρωγων μου τον αρτον επηρεεν επ εμε την πτερναν αυτου 19 απ αρτι λεγω

υμιν προ του γενεσθαι ινα {VAR1: πιστευητε } {VAR2: πιστευσητε } οταν γενηται οτι εγω ειμι 20 αμην αμην λεγω υμιν ο λαμβανων αν τινα πεμψω εμε λαμβανει ο δε εμε λαμβανων λαμβανει τον πεμψαντα με 21 ταυτα ειπων {VAR2: [ο] } ιησους εταραχθη τω πνευματι και εμαρτυρησεν και ειπεν αμην αμην λεγω υμιν οτι εις εξ υμων παραδωσει με 22 εβλεπον εις αλληλους οι μαθηται απορουμενοι περι τινος λεγει 23 ην ανακειμενος εις εκ των μαθητων αυτου εν τω κολπω του ιησου ον ηγαπα {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους 24 νενει ουν τουτω σιμων πετρος {VAR1: και λεγει αυτω ειπε τις εστιν } {VAR2: πυθεσθαι τις αν ειη } περι ου λεγει 25 αναπεσων {VAR2: ουν } εκεινος ουτως επι το στηθος του ιησου λεγει αυτω κυριε τις εστιν 26 αποκρινεται {VAR1: ουν } [ο] ιησους εκεινος εστιν ω εγω βαψω το ψωμιον και δωσω αυτω βαψας ουν {VAR1: [το] ψωμιον λαμβανει και } {VAR2: το ψωμιον [λαμβανει και] } διδωσιν ιουδα σιμωνος ισκαριωτου 27 και μετα το ψωμιον τοτε εισηλθεν εις εκεινον ο σατανας λεγει ουν αυτω {VAR2: ο } ιησους ο ποιεις ποιησον ταχιον 28 τουτο [δε] ουδεις εγνω των ανακειμενων προς τι ειπεν αυτω 29 τινες γαρ εδοκουν επει το γλωσσοκομον ειχεν ιουδας οτι λεγει αυτω {VAR2: [ο] } ιησους αγορασον ων χρειαν εχομεν εις την εορτην η τοις πτωχοις ινα τι δω 30 λαβων ουν το ψωμιον εκεινος εξηλθεν ευθυς ην δε νυξ 31 οτε ουν εξηλθεν λεγει ιησους νυν εδοξασθη ο υιος του ανθρωπου και ο θεος εδοξασθη εν αυτω 32 {VAR2: [ει ο θεος εδοξασθη εν αυτω] } και ο θεος δοξασει αυτον εν αυτω και ευθυς δοξασει αυτον 33 τεκνια ετι μικρον μεθ υμων ειμι ζητησετε με και καθως ειπον τοις ιουδαιοις οτι οπου εγω υπαγω υμεις ου δυνασθε ελθειν και υμιν λεγω αρτι 34 εντολην καινην διδωμι υμιν ινα αγαπατε αλληλους καθως ηγαπησα υμας ινα και υμεις αγαπατε αλληλους 35 εν

τουτω γνωσονται παντες οτι εμοι μαθηται εστε εαν αγαπην εχητε εν αλληλοις 36 λεγει αυτω σιμων πετρος κυριε που υπαγεις απεκριθη {VAR2: [αυτω] } ιησους οπου υπαγω ου δυνασαι μοι νυν ακολουθησαι ακολουθησεις δε υστερον 37 λεγει αυτω {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } πετρος κυριε δια τι ου δυναμαι σοι {VAR1: ακολουθειν } {VAR2: ακολουθησαι } αρτι την ψυχην μου υπερ σου θησω 38 αποκρινεται ιησους την ψυχην σου υπερ εμου θησεις αμην αμην λεγω σοι ου μη αλεκτωρ φωνηση εως ου αρνηση με τρις

14 μη ταρασσεσθω υμων η καρδια πιστευετε εις τον θεον και εις εμε πιστευετε 2 εν τη οικια του πατρος μου μοναι πολλαι εισιν ει δε μη ειπον αν υμιν οτι πορευομαι ετοιμασαι τοπον υμιν 3 και εαν πορευθω και ετοιμασω τοπον υμιν παλιν ερχομαι και παραλημψομαι υμας προς εμαυτον ινα οπου ειμι εγω και υμεις ητε 4 και οπου {VAR1: εγω } {VAR2: [εγω] } υπαγω οιδατε την οδον 5 λεγει αυτω θωμας κυριε ουκ οιδαμεν που υπαγεις πως {VAR1: οιδαμεν την οδον } {VAR2: δυναμεθα την οδον ειδεναι } 6 λεγει αυτω {VAR2: [ο] } ιησους εγω ειμι η οδος και η αληθεια και η ζωη ουδεις ερχεται προς τον πατερα ει μη δι εμου 7 ει {VAR1: εγνωκειτε } {VAR2: εγνωκατε } με και τον πατερα μου {VAR1: αν ηδειτε } {VAR2: γνωσεσθε και } απ αρτι γινωσκετε αυτον και εωρακατε {VAR2: αυτον } 8 λεγει αυτω φιλιππος κυριε δειξον ημιν τον πατερα και αρκει ημιν 9 λεγει αυτω {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους {VAR1: τοσουτον χρονον } {VAR2: τοσουτω χρονω } μεθ υμων ειμι και ουκ εγνωκας με φιλιππε ο εωρακως εμε εωρακεν τον πατερα πως συ λεγεις δειξον ημιν τον πατερα 10 ου πιστευεις οτι εγω εν τω πατρι και ο πατηρ εν εμοι εστιν τα ρηματα α εγω λεγω υμιν απ εμαυτου ου λαλω ο δε πατηρ εν εμοι μενων ποιει τα εργα αυτου 11 πιστευετε μοι οτι εγω εν τω πατρι και ο πατηρ εν εμοι ει δε μη δια τα εργα αυτα

πιστευετε 12 αμην αμην λεγω υμιν ο πιστευων εις εμε τα εργα α εγω ποιω κακεινος ποιησει και μειζονα τουτων ποιησει οτι εγω προς τον πατερα πορευομαι 13 και ο τι αν αιτησητε εν τω ονοματι μου τουτο ποιησω ινα διδασθη ο πατηρ εν τω νιω 14 εαν τι αιτησητε {VAR1: [με] } {VAR2: με } εν τω ονοματι μου {VAR1: τουτο } {VAR2: εγω } ποιησω 15 εαν αγαπατε με τας εντολας τας εμας τηρησετε 16 καγω ερωτησω τον πατερα και αλλον παρακλητον δωσει υμιν ινα {VAR1: Η μεθ υμων εις τον αιωνα } {VAR2: μεθ υμων εις τον αιωνα η } (aiōn g165) 17 το πνευμα της αληθειας ο ο κοσμος ου δυναται λαβειν οτι ου θεωρει αυτο ουδε γινωσκει υμεις γινωσκετε αυτο οτι παρ υμιν μενει και εν υμιν {VAR1: εστιν } {VAR2: εσται } 18 ουκ αφησω υμας ορφανους ερχομαι προς υμας 19 ετι μικρον και ο κοσμος με ουκετι θεωρει υμεις δε θεωρειτε με οτι εγω ζω και υμεις ζησετε 20 εν εκεινη τη ημερα {VAR1: υμεις γινωσεοθε } {VAR2: γινωσεσθε υμεις } οτι εγω εν τω πατρι μου και υμεις εν εμοι καγω εν υμιν 21 ο εχων τας εντολας μου και τηρων αυτας εκεινος εστιν ο αγαπων με ο δε αγαπων με αγαπηθησει υπο του πατρος μου καγω αγαπησω αυτον και εμφανισω αυτω εμαυτον 22 λεγει αυτω ιουδας ουχ ο ισκαριωτης κυριε {VAR2: [και] } τι γεγονεν οτι ημιν μελλεις εμφανιζειν σεαυτον και ουχι τω κοσμω 23 απεκριθη ιησους και ειπεν αυτω εαν τις αγαπα με τον λογον μου τηρησει και ο πατηρ μου αγαπησει αυτον και προς αυτον ελευσομεθα και μονην παρ αυτω ποιησομεθα 24 ο μη αγαπων με τους λογους μου ου τηρει και ο λογος ον ακουετε ουκ εστιν εμος αλλα του πεμψαντος με πατρος 25 ταυτα λελαληκα υμιν παρ υμιν μενων 26 ο δε παρακλητος το πνευμα το αγιον ο πεμψει ο πατηρ εν τω ονοματι μου εκεινος υμας διδαξει παντα και υπομνησει υμας παντα α ειπον υμιν {VAR1: εγω } {VAR2: [εγω] } 27 ειρηνην αφιημι υμιν ειρηνην την εμην διδωμι υμιν ου καθως ο

κοσμος διδωσιν εγω διδωμι υμιν μη ταρασσεσθω υμων η καρδια μηδε δειλιατω 28 ηκουσατε οτι εγω ειπον υμιν υπαγω και ερχομαι προς υμας ει ηγαπατε με εχαρητε αν οτι πορευομαι προς τον πατερα οτι ο πατηρ μειζων μου εστιν 29 και νυν ειρηκα υμιν πριν γενεσθαι ινα οταν γενηται πιστευσητε 30 ουκετι πολλα λαλησω μεθ υμων ερχεται γαρ ο του κοσμου αρχων και εν εμοι ουκ εχει ουδεν 31 αλλ ινα γνω ο κοσμος οτι αγαπω τον πατερα και καθως {VAR1: εντολην εδωκεν } {VAR2: ενετειλατο } μοι ο πατηρ ουτως ποιω εγειρεσθε αγωμεν εντευθεν

15 εγω ειμι η αμπελος η αληθινη και ο πατηρ μου ο γεωργος εστιν 2 παν κλημα εν εμοι μη φερον καρπον αιρει αυτο και παν το καρπον φερον καθαιρει αυτο ινα καρπον πλειονα φερη 3 ηδη υμεις καθαροι εστε δια τον λογον ον λελαληκα υμιν 4 μεινατε εν εμοι καγω εν υμιν καθως το κλημα ου δυναται καρπον φερειν αφ εαυτου εαν μη μενη εν τη αμπελω ουτως ουδε υμεις εαν μη εν εμοι μενητε 5 εγω ειμι η αμπελος υμεις τα κληματα ο μενων εν εμοι καγω εν αυτω ουτος φερει καρπον πολυν οτι χωρις εμου ου δυνασθε ποιειν ουδεν 6 εαν μη τις μενη εν εμοι εβληθη εξω ως το κλημα και εξηρανθη και συναγουσιν αυτα και εις το πυρ βαλλουσιν και καιεται 7 εαν μεινητε εν εμοι και τα ρηματα μου εν υμιν μεινη ο εαν θελητε αιτησασθε και γενησεται υμιν 8 εν τουτω εδοξασθη ο πατηρ μου ινα καρπον πολυν φερητε και γενησθε εμοι μαθηται 9 καθως ηγαπησεν με ο πατηρ καγω υμας ηγαπησα μεινατε εν τη αγαπη τη εμη 10 εαν τας εντολας μου τηρησητε μενειτε εν τη αγαπη μου καθως εγω {VAR1: του πατρος τας εντολας } {VAR2: τας εντολας του πατρος μου } τετηρηκα και μενω αυτου εν τη αγαπη 11 ταυτα λελαληκα υμιν ινα η χαρα η εμη εν υμιν η και η χαρα υμων πληρωθη 12 αυτη εστιν η εντολη η εμη ινα αγαπατε αλληλους καθως ηγαπησα

υμας 13 μειζονα ταυτης αγαπην ουδεις εχει ινα τις την ψυχην αυτου θη υπερ των φιλων αυτου 14 υμεις φιλοι μου εστε εαν ποιητε {VAR1: ο } {VAR2: α } εγω εντελλομαι υμιν 15 ουκετι λεγω υμας δουλους οτι ο δουλος ουκ οιδεν τι ποιει αυτου ο κυριος υμας δε ειρηκα φιλους οτι παντα α ηκουσα παρα του πατρος μου εγνωρισα υμιν 16 ουχ υμεις με εξελεξασθε αλλ εγω εξελεξαμην υμας και εθηκα υμας ινα υμεις υπαγητε και καρπον φερητε και ο καρπος υμων μενη ινα ο τι αν αιτησητε τον πατερα εν τω ονοματι μου δω υμιν 17 ταυτα εντελλομαι υμιν ινα αγαπατε αλληλους 18 ει ο κοσμος υμας μισει γινωσκετε οτι εμε πρωτον υμων μεμισηκεν 19 ει εκ του κοσμου ητε ο κοσμος αν το ιδιον εφιλει οτι δε εκ του κοσμου ουκ εστε αλλ εγω εξελεξαμην υμας εκ του κοσμου δια τουτο μισει υμας ο κοσμος 20 μνημονευτε του λογου ου εγω ειπον υμιν ουκ εστιν δουλος μειζων του κυριου αυτου ει εμε εδιωξαν και υμας διωξουσιν ει τον λογον μου ετηρησαν και τον υμετερον τηρησουσιν 21 αλλα ταυτα παντα ποιησουσιν εις υμας δια το ονομα μου οτι ουκ οιδασιν τον πεμψαντα με 22 ει μη ηλθον και ελαλησα αυτοις αμαρτιαν ουκ ειχοσαν νυν δε προφασιν ουκ εχουσιν περι της αμαρτιας αυτων 23 ο εμε μισων και τον πατερα μου μισει 24 ει τα εργα μη εποιησα εν αυτοις α ουδεις αλλος εποιησεν αμαρτιαν ουκ ειχοσαν νυν δε και εωρακασιν και μεμισηκασιν και εμε και τον πατερα μου 25 αλλ ινα πληρωθη ο λογος ο εν τω νομω αυτων γεγραμμενος οτι εμισησαν με δωρεαν 26 οταν ελθη ο παρακλητος ον εγω πεμψω υμιν παρα του πατρος το πνευμα της αληθειας ο παρα του πατρος εκπορευεται εκεινος μαρτυρησει περι εμου 27 και υμεις δε μαρτυρειτε οτι απ αρχης μετ εμου εστε

16 ταυτα λελαληκα υμιν ινα μη σκανδαλισθητε 2 αποσυναγωγους ποιησουσιν υμας αλλ ερχεται ωρα ινα πας ο αποκτεινας {VAR1: [υμας]

} {VAR2: υμας } δοξη λατρειαν προσφερειν τω θεω 3 και ταυτα ποιησουσιν οτι ουκ εγνωσαν τον πατερα ουδε εμε 4 αλλα ταυτα λελαληκα υμιν ινα οταν ελθη η ωρα αυτων μνημονευητε αυτων οτι εγω ειπον υμιν ταυτα δε υμιν εξ αρχης ουκ ειπον οτι μεθ υμων ημην 5 νυν δε υπαγω προς τον πεμψαντα με και ουδεις εξ υμων ερωτα με που υπαγεις 6 αλλ οτι ταυτα λελαληκα υμιν η λυπη πεπληρωκεν υμων την καρδιαν 7 αλλ εγω την αληθειαν λεγω υμιν συμφερει υμιν ινα εγω απελθω εαν γαρ μη απελθω ο παρακλητος {VAR1: ου μη ελθη } {VAR2: ουκ ελευσεται } προς υμας εαν δε πορευθω πεμψω αυτον προς υμας 8 και ελθων εκεινος ελεγχει τον κοσμον περι αμαρτιας και περι δικαιοισυνης και περι κρισεως 9 περι αμαρτιας μεν οτι ου πιστευουσιν εις εμε 10 περι δικαιοισυνης δε οτι προς τον πατερα υπαγω και ουκετι θεωρειτε με 11 περι δε κρισεως οτι ο αρχων του κοσμου τουτου κεκριται 12 ετι πολλα εχω υμιν λεγειν αλλ ου δυνασθε βασταζειν αρτι 13 οταν δε ελθη εκεινος το πνευμα της αληθειας οδηγησει υμας {VAR1: εις την αληθειαν πασαν } {VAR2: εν τη αληθεια παση } ου γαρ λαλησει αφ εαυτου αλλ οσα {VAR1: ακουει } {VAR2: ακουσει } λαλησει και τα ερχομενα αναγγελει υμιν 14 εκεινος εμε δοξασει οτι εκ του εμου λημψεται και αναγγελει υμιν 15 παντα οσα εχει ο πατηρ εμα εστιν δια τουτο ειπον οτι εκ του εμου λαμβανει και αναγγελει υμιν 16 μικρον και ουκετι θεωρειτε με και παλιν μικρον και οιφεσθε με 17 ειπαν ουν εκ των μαθητων αυτου προς αλληλους τι εστιν τουτο ο λεγει ημιν μικρον και ου θεωρειτε με και παλιν μικρον και οιφεσθε με και οτι υπαγω προς τον πατερα 18 ελεγον ουν τι εστιν τουτο {VAR1: ο λεγει } {VAR2: [ο λεγει] το } μικρον ουκ οιδαμεν {VAR1: [τι λαλει] } {VAR2: τι λαλει } 19 εγνω {VAR2: [ο] } ιησους οτι ηθελον αυτον ερωταν και ειπεν αυτοις περι τουτου ζητειτε μετ αλληλων οτι ειπον μικρον και ου θεωρειτε με

και παλιν μικρον και οψεσθε με 20 αμην αμην λεγω υμιν οτι κλαυσετε και θρηνησετε υμεις ο δε κοσμος χαρησεται υμεις λυπηθησεσθε αλλ η λυπη υμων εις χαραν γενησεται 21 η γυνη οταν τικτη λυπην εχει οτι ηλθεν η ωρα αυτης οταν δε γεννηση το παιδιον ουκετι μνημονευει της θλιψεως δια την χαραν οτι εγεννηθη ανθρωπος εις τον κοσμον 22 και υμεις ουν νυν μεν λυπην εχετε παλιν δε οψομαι υμας και χαρησεται υμων η καρδια και την χαραν υμων ουδεις {VAR1: αρει } {VAR2: αιρει } αφ υμων 23 και εν εκεινη τη ημερα εμε ουκ ερωτησετε ουδεν αμην λεγω υμιν αν τι αιτησητε τον πατερα {VAR1: δωσει υμιν εν τω ονοματι μου } {VAR2: εν τω ονοματι μου δωσει υμιν } 24 εως αρτι ουκ ητησατε ουδεν εν τω ονοματι μου αιτειτε και λημψεσθε ινα η χαρα υμων η πεπληρωμενη 25 ταυτα εν παροιμιαις λελαληκα υμιν ερχεται ωρα οτε ουκετι εν παροιμιαις λαλησω υμιν αλλα παρρησια περι του πατρος απαγγελω υμιν 26 εν εκεινη τη ημερα εν τω ονοματι μου αιτησεσθε και ου λεγω υμιν οτι εγω ερωτησω τον πατερα περι υμων 27 αυτος γαρ ο πατηρ φιλει υμας οτι υμεις εμε πεφιληκατε και πεπιστευκατε οτι εγω παρα {VAR1: του πατρος } {VAR2: [του] θεου } εξηλθον 28 εξηλθον {VAR1: εκ } {VAR2: παρα } του πατρος και εληλυθα εις τον κοσμον παλιν αφιημι τον κοσμον και πορευομαι προς τον πατερα 29 λεγουσιν οι μαθηται αυτου ιδε νυν εν παρρησια λαλεις και παροιμιαν ουδεμιαν λεγεις 30 νυν οιδαμεν οτι οιδας παντα και ου χρειαν εχεις ινα τις σε ερωτα εν τουτω πιστευομεν οτι απο θεου εξηλθες 31 απεκριθη αυτοις ιησους αρτι πιστευετε 32 ιδου ερχεται ωρα και εληλυθεν ινα σκορπισθητε εκαστος εις τα ιδια καμε μονον αφητε και ουκ ειμι μονος οτι ο πατηρ μετ εμου εστιν 33 ταυτα λελαληκα υμιν ινα εν εμοι ειρηνην εχητε εν τω κοσμω θλιψιν εχετε αλλα θαρσειτε εγω νενικηκα τον κοσμον

17 ταυτα ελαλησεν ιησους και επαρας τους οφθαλμους αυτου εις τον ουρανον ειπεν πατερ εληλυθεν η ωρα δοξασον σου τον νιον ινα ο νιος δοξαση σε 2 καθως εδωκας αυτω εξουσιαν πασης σαρκος ινα παν ο δεδωκας αυτω {VAR1: δωσει } {VAR2: δωση } αυτοις ζωην αιωνιον (αιωνιος γ166) 3 αυτη δε εστιν η αιωνιος ζωη ινα γινωσκωσιν σε τον μονον αληθινον θεον και ον απεστειλας ιησουν χριστον (αιωνιος γ166) 4 εγω σε εδοξασα επι της γης το εργον τελειωσας ο δεδωκας μοι ινα ποιησω 5 και νυν δοξασον με συ πατερ παρα σεαυτω τη δοξη η ειχον προ του τον κοσμον ειναι παρα σοι 6 εφανερωσα σου το ονομα τοις ανθρωποις ους εδωκας μοι εκ του κοσμου σοι ησαν καμοι αυτους εδωκας και τον λογον σου τετηρηκαν 7 νυν εγνωκαν οτι παντα οσα {VAR1: εδωκας } {VAR2: δεδωκας } μοι παρα σου εισιν 8 οτι τα ρηματα α εδωκας μοι δεδωκα αυτοις και αυτοι ελαβον και εγνωσαν αληθως οτι παρα σου εξηλθον και επιστευσαν οτι συ με απεστειλας 9 εγω περι αυτων ερωτω ον περι του κοσμου ερωτω αλλα περι ων δεδωκας μοι οτι σοι εισιν 10 και τα εμα παντα σα εστιν και τα σα εμα και δεδοξασμαι εν αυτοις 11 και ουκετι ειμι εν τω κοσμω και αυτοι εν τω κοσμω εισιν καγω προς σε ερχομαι πατερ αγιες τηρησον αυτους εν τω ονοματι σου ω δεδωκας μοι ινα ωσιν εν καθως ημεις 12 οτε ημην μετ αυτων εγω ετηρουν αυτους εν τω ονοματι σου ω δεδωκας μοι και εφυλαξα και ουδεις εξ αυτων απωλετο ει μη ο νιος της απωλειας ινα η γραφη πληρωθη 13 νυν δε προς σε ερχομαι και ταυτα λαλω εν τω κοσμω ινα εχωσιν την χαραν την εμην πεπληρωμενην εν εαυτοις 14 εγω δεδωκα αυτοις τον λογον σου και ο κοσμος εμισησεν αυτους οτι ουκ εισιν εκ του κοσμου καθως εγω ουκ ειμι εκ του κοσμου 15 ουκ ερωτω ινα αρης αυτους εκ του κοσμου αλλ ινα τηρησης αυτους εκ του πονηρου 16 εκ του κοσμου ουκ εισιν καθως

εγω ουκ ειμι εκ του κοσμου 17 αγιασον αυτους εν τη αληθεια ο λογος ο σος αληθεια εστιν 18 καθως εμε απεστειλας εις τον κοσμον καγω απεστειλα αυτους εις τον κοσμον 19 και υπερ αυτων {VAR1: [εγω]} {VAR2: εγω} αγιαζω εμαυτον ινα ωσιν και αυτοι ηγιασμενοι εν αληθεια 20 ου περι τουτων δε ερωτω μονον αλλα και περι των πιστευοντων δια του λογου αυτων εις εμε 21 ινα παντες εν ωσιν καθως συ {VAR1: πατηρ} {VAR2: πατερ} εν εμοι καγω εν σοι ινα και αυτοι εν ημιν ωσιν ινα ο κοσμος πιστευη οτι συ με απεστειλας 22 καγω την δοξαν ην δεδωκας μοι δεδωκα αυτοις ινα ωσιν εν καθως ημεις εν 23 εγω εν αυτοις και συ εν εμοι ινα ωσιν τετελειωμενοι εις εν ινα γινωσκη ο κοσμος οτι συ με απεστειλας και ηγαπησας αυτους καθως εμε ηγαπησας 24 {VAR1: πατηρ} {VAR2: πατερ} ο δεδωκας μοι θελω ινα οπου ειμι εγω κακεινοι ωσιν μετ εμου ινα θεωρωσιν την δοξαν την εμην ην δεδωκας μοι οτι ηγαπησας με προ καταβολης κοσμου 25 {VAR1: πατηρ} {VAR2: πατερ} δικαιε και ο κοσμος σε ουκ εγνω εγω δε σε εγνων και ουτοι εγνωσαν οτι συ με απεστειλας 26 και εγνωρισα αυτοις το ονομα σου και γνωρισω ινα η αγαπη ην ηγαπησας με εν αυτοις η καγω εν αυτοις

18 ταυτα ειπων ιησους εξηλθεν συν τοις μαθηταις αυτου περαν του χειμαρρου {VAR1: των} {VAR2: του} κεδρων οπου ην κηπος εις ον εισηλθεν αυτος και οι μαθηται αυτου 2 ηδει δε και ιουδας ο παραδιδους αυτον τον τοπον οτι πολλακις συνηχθη ιησους εκει μετα των μαθητων αυτου 3 ο ουν ιουδας λαβων την σπειραν και εκ των αρχιερεων και {VAR1: [εκ]} {VAR2: εκ} των φαρισαιων υπηρετας ερχεται εκει μετα φανων και λαμπαδων και οπλων 4 ιησους ουν ειδως παντα τα ερχομενα επ αυτον εξηλθεν και λεγει αυτοις τινα ζητειτε 5 απεκριθησαν αυτω ιησουν τον ναζωραιον λεγει αυτοις εγω ειμι ειστηκει δε και ιουδας ο παραδιδους αυτον

μετ αυτων 6 ως ουν ειπεν αυτοις εγω ειμι απηλθον εις τα οπισω και επεσαν χαμαι 7 παλιν ουν επηρωτησεν αυτους τινα ζητειτε οι δε ειπαν ιησουν τον ναζωραιον 8 απεκριθη ιησους ειπον υμιν οτι εγω ειμι ει ουν εμε ζητειτε αφετε τουτους υπαγειν 9 ινα πληρωθη ο λογος ον ειπεν οτι ους δεδωκας μοι ουν απωλεσα εξ αυτων ουδενα 10 σιμων ουν πετρος εχων μαχαιραν ειλκυσεν αυτην και επαισεν τον του αρχιερεως δουλον και απεκοψεν αυτου το ωταριον το δεξιον ην δε ονομα τω δουλω μαλχος 11 ειπεν ουν ο ιησους τω πετρω βαλε την μαχαιραν εις την θηκην το ποτηριον ο δεδωκεν μοι ο πατηρ ου μη πιω αυτο 12 η ουν σπειρα και ο χιλιαρχος και οι υπηρεται των ιουδαιων συνελαβον τον ιησουν και εδησαν αυτον 13 και ηγαγον προς ανναν πρωτον ην γαρ πενθερος του καιαφα ος ην αρχιερευς του ενιαυτου εκεινου 14 ην δε καιαφας ο συμβουλευσας τοις ιουδαιοις οτι συμφερει ενα ανθρωπον αποθανειν υπερ του λαου 15 ηκολουθει δε τω ιησου σιμων πετρος και αλλος μαθητης ο δε μαθητης εκεινος ην γνωστος τω αρχιερει και συνεισηλθεν τω ιησου εις την αυλην του αρχιερεως 16 ο δε πετρος ειστηκει προς τη θυρα εξω εξηλθεν ουν ο μαθητης ο αλλος ο γνωστος του αρχιερεως και ειπεν τη θυρωρω και εισηγαγεν τον πετρον 17 λεγει ουν τω πετρω η παιδισκη η θυρωρος μη και συ εκ των μαθητων ει του ανθρωπου τουτου λεγει εκεινος ουκ ειμι 18 ειστηκεισαν δε οι δουλοι και οι υπηρεται ανθρακιαν πεποιηκοτες οτι ψυχος ην και εθερμαινοντο ην δε και ο πετρος μετ αυτων εστως και θερμαινομενος 19 ο ουν αρχιερευς ηρωτησεν τον ιησουν περι των μαθητων αυτου και περι της διδαχης αυτου 20 απεκριθη αυτω ιησους εγω παρρησια λελαληκα τω κοσμω εγω παντοτε εδιδαξα εν συναγωγη και εν τω ιερω οπου παντες οι ιουδαιοι συνερχονται και εν κρυπτω ελαλησα ουδεν 21 τι με ερωτας

ερωτησον τους ακηκοοτας τι ελαλησα αυτοις
ιδε ουτοι οιδασιν α ειπον εγω 22 ταυτα δε αυτου
ειποντος εις παρεστηκως των υπηρετων εδωκεν
ραπισμα τω ιησου ειπων ουτως αποκρινη τω
αρχιερει 23 απεκριθη αυτω ιησους ει κακως
ελαλησα μαρτυρησον περι του κακου ει δε καλως
τι με δερεις 24 απεστειλεν ουν αυτον ο αννας
δεδεμενον προς καιαφαν τον αρχιερεα 25 ην δε
σιμων πετρος εστως και θερμαινομενος ειπον
ουν αυτω μη και συ εκ των μαθητων αυτου ει
ηρνησατο εκεινος και ειπεν ουκ ειμι 26 λεγει εις
εκ των δουλων του αρχιερεως συγγενης ων ου
απεκοψεν πετρος το ωτιον ουκ εγω σε ειδον εν τω
κηπω μετ αυτου 27 παλιν ουν ηρνησατο πετρος
και ευθεως αλεκτωρ εφωνησεν 28 αγουσιν ουν
τον ιησουν απο του καιαφα εις το πραιτωριον ην
δε πρωι και αυτοι ουκ εισηλθον εις το πραιτωριον
ινα μη μιανθωσιν αλλα φαγωσιν το πασχα 29
εξηλθεν ουν ο πιλατος εξω προς αυτους και
φησιν τινα κατηγοριαν φερετε {VAR2: [κατα] }
του ανθρωπου τουτου 30 απεκριθησαν και ειπαν
αυτω ει μη ην ουτος κακον ποιων ουκ αν σοι
παρεδωκαμεν αυτον 31 ειπεν ουν αυτοις {VAR2: ο }
πιλατος λαβετε αυτον υμεις και κατα τον νομον
υμων κρινατε αυτον ειπον αυτω οι ιουδαιοι ημιν
ουκ εξεστιν αποκτειναι ουδενα 32 ινα ο λογος
του ιησου πληρωθη ον ειπεν σημαινων ποιω
θανατω ημελλεν αποθνησκειν 33 εισηλθεν ουν
παλιν εις το πραιτωριον ο πιλατος και εφωνησεν
τον ιησουν και ειπεν αυτω συ ει ο βασιλευς των
ιουδαιων 34 απεκριθη ιησους απο σεαυτου συ
τουτο λεγεις η αλλοι ειπον σοι περι εμου 35
απεκριθη ο πιλατος μητι εγω ιουδαιος ειμι το
εθνος το σον και οι αρχιερεις παρεδωκαν σε εμοι
τι εποιησας 36 απεκριθη ιησους η βασιλεια η εμη
ουκ εστιν εκ του κοσμου τουτου ει εκ του κοσμου
τουτου ην η βασιλεια η εμη οι υπηρεται οι εμοι
ηγωνιζοντο {VAR1: αν } {VAR2: [αν] } ινα μη
παραδοθω τοις ιουδαιοις νυν δε η βασιλεια η εμη

ουκ εστιν εντευθεν 37 ειπεν ουν αυτω ο πιλατος
ουκουν βασιλευς ει συ απεκριθη {VAR1: [ο] }
{VAR2: ο } ιησους συ λεγεις οτι βασιλευς ειμι εγω
εις τουτο γεγενημαι και εις τουτο εληλυθα εις
τον κοσμον ινα μαρτυρησω τη αληθεια πας ο ων
εκ της αληθειας ακουει μου της φωνης 38 λεγει
αυτω ο πιλατος τι εστιν αληθεια και τουτο ειπων
παλιν εξηλθεν προς τους ιουδαιους και λεγει
αυτοις εγω ουδεμιαν ευρισκω εν αυτω αιτιαν 39
εστιν δε συνηθεια υμιν ινα ενα απολυσω υμιν
{VAR1: [εν] } {VAR2: εν } τω πασχα βουλεσθε
ουν απολυσω υμιν τον βασιλεα των ιουδαιων 40
εκραγασαν ουν παλιν λεγοντες μη τουτον αλλα
τον βαραββαν ην δε ο βαραββας ληστης

19 τοτε ουν ελαβεν ο πιλατος τον ιησουν και
εμαστιγωσεν 2 και οι στρατιωται πλεξαντες
στεφανον εξ ακανθων επεθηκαν αυτου τη
κεφαλη και ιματιον πορφυρουν περιεβαλον
αυτον 3 και ηρχοντο προς αυτον και ελεγον
χαιρε ο βασιλευς των ιουδαιων και εδιδοσαν
αυτω ραπισματα 4 και εξηλθεν παλιν εξω ο
πιλατος και λεγει αυτοις ιδε αγω υμιν αυτον
εξω ινα γνωτε οτι ουδεμιαν αιτιαν ευρισκω εν
αυτω 5 εξηλθεν ουν {VAR1: [ο] } {VAR2: ο }
ιησους εξω φορων τον ακανθινον στεφανον και
το πορφυρουν ιματιον και λεγει αυτοις ιδου ο
ανθρωπος 6 οτε ουν ειδον αυτον οι αρχιερεις και
οι υπηρεται εκραγασαν λεγοντες σταυρωσον
σταυρωσον λεγει αυτοις ο πιλατος λαβετε αυτον
υμεις και σταυρωσατε εγω γαρ ουχ ευρισκω εν
αυτω αιτιαν 7 απεκριθησαν αυτω οι ιουδαιοι
ημεις νομον εχομεν και κατα τον νομον οφειλει
αποθανειν οτι υιον θεου εαυτον εποιησεν 8 οτε
ουν ηκουσεν ο πιλατος τουτον τον λογον μαλλον
εφοβηθη 9 και εισηλθεν εις το πραιτωριον παλιν
και λεγει τω ιησου ποθεν ει συ ο δε ιησους
αποκρισιν ουκ εδωκεν αυτω 10 λεγει ουν αυτω ο
πιλατος εμοι ου λαλεις ουκ οιδας οτι εξουσιαν
εχω απολυσαι σε και εξουσιαν εχω σταυρωσαι σε

11 απεκριθη {VAR1: αυτω } {VAR2: [αυτω] } ιησους ουκ ειχες εξουσιαν κατ εμου ουδεμιαν ει μη ην δεδομενον σοι ανωθεν δια τουτο ο παραδους με σοι μειζονα αμαρτιαν εχει 12 εκ τουτου ο πιλατος εζητει απολυσαι αυτον οι δε ιουδαιοι εκραυγασαν λεγοντες εαν τουτον απολυσης ουκ ει φιλος του καισαρος πας ο βασιλεα εαυτον ποιων αντιλεγει τω καισαρι 13 ο ουν πιλατος ακουσας των λογων τουτων ηγαγεν εξω τον ιησουν και εκαθισεν επι βηματος εις τοπον λεγομενον λιθοστρωτον εβραιστι δε γαββαθα 14 ην δε παρασκευη του πασχα ωρα ην ως εκτη και λεγει τοις ιουδαιοις ιδε ο βασιλευς υμων 15 εκραυγασαν ουν εκεινοι αρον αρον σταυρωσον αυτον λεγει αυτοις ο πιλατος τον βασιλεα υμων σταυρωσω απεκριθησαν οι αρχιερεις ουκ εχομεν βασιλεα ει μη καισαρα 16 τοτε ουν παρεδωκεν αυτον αυτοις ινα σταυρωθη παρελαβον ουν τον ιησουν 17 και βασταζων εαυτω τον σταυρον εξηλθεν εις τον λεγομενον κρανιου τοπον ο λεγεται εβραιστι γολγοθα 18 οπου αυτον εσταυρωσαν και μετ αυτου αλλους δυο εντευθεν και εντευθεν μεσον δε τον ιησουν 19 εγραψεν δε και τιτλον ο πιλατος και εθηκεν επι του σταυρου ην δε γεγραμμενον ιησους ο ναζωραιος ο βασιλευς των ιουδαιων 20 τουτον ουν τον τιτλον πολλοι ανεγνωσαν των ιουδαιων οτι εγγυς ην ο τοπος της πολεως οπου εσταυρωθη ο ιησους και ην γεγραμμενον εβραιστι ρωμαιοις ελληνιστι 21 ελεγον ουν τω πιλατω οι αρχιερεις των ιουδαιων μη γραφε ο βασιλευς των ιουδαιων αλλ οτι εκεινος ειπεν βασιλευς {VAR1: των ιουδαιων ειμι } {VAR2: ειμι των ιουδαιων } 22 απεκριθη ο πιλατος ο γεγραφα γεγραφα 23 οι ουν στρατιωται οτε εσταυρωσαν τον ιησουν ελαβον τα ιματια αυτου και εποιησαν τεσσαρα μερη εκαστω στρατιωτη μερος και τον χιτωνα ην δε ο χιτων αραφος εκ των ανωθεν υφαντος δι ολου 24 ειπαν ουν προς αλληλους μη σχισωμεν αυτον αλλα λαχωμεν

περι αυτου τινος εσται ινα η γραφη πληρωθη {VAR2: [η λεγουσα] } διεμερισαντο τα ιματια μου εαυτοις και επι τον ιματισμον μου εβαλον κληρον οι μεν ουν στρατιωται ταυτα εποιησαν 25 ειστηκεισαν δε παρα τω σταυρω του ιησου η μητηρ αυτου και η αδελφη της μητρος αυτου μαρια η του κλωπα και μαρια η μαγδαληνη 26 ιησους ουν ιδων την μητερα και τον μαθητην παρεστωτα ον ηγαπα λεγει τη μητρι γυναι ιδε ο ινιος σου 27 ειτα λεγει τω μαθητη ιδε η μητηρ σου και απ εκεινης της ωρας ελαβεν ο μαθητης αυτην εις τα ιδια 28 μετα τουτο ειδως ο ιησους οτι ηδη παντα τετελεσται ινα τελειωθη η γραφη λεγει διψω 29 σκευος εκειτο οξους μεστον σπογγον ουν μεστον του οξους υσσωπω περιθεντες προσηνεγκαν αυτου τω στοματι 30 οτε ουν ελαβεν το οξος [ο] ιησους ειπεν τετελεσται και κλινας την κεφαλην παρεδωκεν το πνευμα 31 οι ουν ιουδαιοι επει παρασκευη ην ινα μη μεινη επι του σταυρου τα σωματα εν τω σαββατω ην γαρ μεγαλη η ημερα εκεινου του σαββατου ηρωτησαν τον πιλατον ινα κατεαγωσιν αυτων τα σκελη και αρθωσιν 32 ηλθον ουν οι στρατιωται και του μεν πρωτου κατεαξαν τα σκελη και του αλλου του συσταυρωθεντος αυτω 33 επι δε τον ιησουν ελθοντες ως ειδον ηδη αυτον τεθνηκοτα ου κατεαξαν αυτου τα σκελη 34 αλλ εις των στρατιωτων λογχη αυτου την πλευραν ενυξεν και εξηλθεν ευθυς αιμα και υδωρ 35 και ο εωρακως μεμαρτυρηκεν και αληθινη αυτου εστιν η μαρτυρια και εκεινος οιδεν οτι αληθη λεγει ινα και υμεις {VAR1: πιστευητε } {VAR2: (πιστευσητε) } 36 εγενετο γαρ ταυτα ινα η γραφη πληρωθη οστουν ου συντριβησεται αυτου 37 και παλιν ετερα γραφη λεγει οψονται εις ον εξεκεντησαν 38 μετα δε ταυτα ηρωτησεν τον πιλατον ιωσηφ {VAR2: [ο] } απο αριμαθαιας ων μαθητης {VAR1: [του] } {VAR2: του } ιησου κεκρυμμενος δε δια τον φοβον των ιουδαιων ινα αρη το σωμα του ιησου

και επετρεψεν ο πιλατος ηλθεν ουν και ηρεν το σωμα αυτου **39** ηλθεν δε και νικοδημος ο ελθων προς αυτον νυκτος το πρωτον φερων {VAR1: ελιγμα } {VAR2: μιγμα } σμυρνης και αλοης ως λιτρας εκατον **40** ελαβον ουν το σωμα του ιησου και εδησαν αυτο οθονιοις μετα των αρωματων καθως εθος εστιν τοις ιουδαιοις ενταφιαζειν **41** ην δε εν τω τοπω οπου εσταυρωθη κηπος και εν τω κηπω μνημειον καινον εν ω ουδεπω ουδεις ην τεθειμενος **42** εκει ουν δια την παρασκευην των ιουδαιων οτι εγγυς ην το μνημειον εθηκαν τον ιησουν

20 τη δε μια των σαββατων μαρια η μαγδαληνη

ερχεται πρωι σκοτιας ετι ουσης εις το μνημειον και βλεπει τον λιθον ηρμενον εκ του μνημειον **2** τρεχει ουν και ερχεται προς σιμωνα πετρον και προς τον αλλον μαθητην ον εφιλει ο ιησους και λεγει αυτοις ηραν τον κυριον εκ του μνημειον και ουκ οιδαμεν που εθηκαν αυτον **3** εξηλθεν ουν ο πετρος και ο αλλος μαθητης και ηρχοντο εις το μνημειον **4** ετρεχον δε οι δυο ομου και ο αλλος μαθητης προεδραμεν ταχιον του πετρου και ηλθεν πρωτος εις το μνημειον **5** και παρακυψας βλεπει κειμενα τα οθονια ου μεντοι εισηλθεν **6** ερχεται ουν και σιμων πετρος ακολουθων αυτω και εισηλθεν εις το μνημειον και θεωρει τα οθονια κειμενα **7** και το σουδαριον ο ην επι της κεφαλης αυτου ου μετα των οθονιων κειμενον αλλα χωρις εντετυλιγμενον εις ενα τοπον **8** τοτε ουν εισηλθεν και ο αλλος μαθητης ο ελθων πρωτος εις το μνημειον και ειδεν και επιστευσεν **9** ουδεπω γαρ ηδεισαν την γραφην οτι δει αυτον εκ νεκρων αναστηναι **10** απηλθον ουν παλιν προς αυτους οι μαθηται **11** μαρια δε ειστηκει προς τω μνημειω εξω κλαιουσα ως ουν εκλαιειν παρεκυψεν εις το μνημειον **12** και θεωρει δυο αγγελους εν λευκοις καθεζομενους ενα προς τη κεφαλη και ενα προς τοις ποσιν οπου εκειτο το σωμα του ιησου **13** και λεγουσιν αυτη εκεινοι

γυναι τι κλαιεις λεγει αυτοις οτι ηραν τον κυριον μου και ουκ οιδα που εθηκαν αυτον **14** ταυτα ειπουσα εστραφη εις τα οπισω και θεωρει τον ιησουν εστωτα και ουκ ηδει οτι ιησους εστιν **15** λεγει αυτη ιησους γυναι τι κλαιεις τινα ζητεις εκεινη δοκουσα οτι ο κηπουρος εστιν λεγει αυτω κυριε ει συ εβαστασας αυτον ειπε μοι που εθηκας αυτον καγω αυτον αρω **16** λεγει αυτη ιησους μαριαμ στραφεισα εκεινη λεγει αυτω εβραιστι ραββουνι ο λεγεται διδασκαλε **17** λεγει αυτη ιησους μη μου απτου ουπω γαρ αναβεβηκα προς τον πατερα πορευου δε προς τους αδελφους μου και ειπε αυτοις αναβαινω προς τον πατερα μου και πατερα υμων και θεον μου και θεον υμων **18** ερχεται μαριαμ η μαγδαληνη αγγελουσα τοις μαθηταις οτι εωρακα τον κυριον και ταυτα ειπεν αυτη **19** ουσης ουν οψιας τη ημερα εκεινη τη μια σαββατων και των θυρων κεκλεισμενων οπου ησαν οι μαθηται δια τον φοβον των ιουδαιων ηλθεν ο ιησους και εστη εις το μεσον και λεγει αυτοις ειρηνη υμιν **20** και τουτο ειπων εδειξεν {VAR1: και } τας χειρας και την πλευραν αυτοις εχαρησαν ουν οι μαθηται ιδοντες τον κυριον **21** ειπεν ουν αυτοις [ο ιησους] παλιν ειρηνη υμιν **22** και τουτο ειπων ενεψυσησεν και λεγει αυτοις λαβετε πνευμα αγιον **23** αν τινων αφητε τας αμαρτιας αφεωνται αυτοις αν τινων κρατητε κεκρατηνται **24** θωμας δε εις εκ των δωδεκα ο λεγομενος διδυμος ουκ ην μετ αυτων οτε ηλθεν ιησους **25** ελεγον ουν αυτω οι αλλοι μαθηται εωρακαμεν τον κυριον ο δε ειπεν αυτοις εαν μη ιδω εν ταις χερσιν αυτου τον τυπον των ηλων και βαλω τον δακτυλον μου εις τον τυπον των ηλων και βαλω μου την χειρα εις την πλευραν αυτου ου μη πιστευσω **26** και μεθ ημερας οκτω παλιν ησαν εσω οι μαθηται αυτου και θωμας μετ αυτων ερχεται ο ιησους των θυρων κεκλεισμενων και εστη εις το μεσον και ειπεν ειρηνη υμιν **27** ειτα

λεγει τω θωμα φερε τον δακτυλον σου ωδε και ιδε τας χειρας μου και φερε την χειρα σου και βαλε εις την πλευραν μου και μη γινου απιστος αλλα πιστος 28 απεκριθη θωμας και ειπεν αυτω ο κυριος μου και ο θεος μου 29 λεγει αυτω {VAR1: [ο]} {VAR2: ο} ιησους οτι εωρακας με πεπιστευκας μακαριοι οι μη ιδοντες και πιστευσαντες 30 πολλα μεν ουν και αλλα σημεια εποιησεν ο ιησους ενωπιον των μαθητων {VAR2: [αυτου]} α ουκ εστιν γεγραμμενα εν τω βιβλιω τουτω 31 ταυτα δε γεγραπται ινα {VAR1: πιστευητε } {VAR2: (πιστευσητε) } οτι ιησους εστιν ο χριστος ο υιος του θεου και ινα πιστευοντες ζωην εχητε εν τω ονοματι αυτου

21 μετα ταυτα εφανερωσεν εαυτον παλιν

{VAR2: ο} ιησους τοις μαθηταις επι της θαλασσης της τιβεριαδος εφανερωσεν δε ουτως 2 ησαν ομου σιμων πετρος και θωμας ο λεγομενος διδυμος και ναθαναηλ ο απο κανα της γαλιλαιας και οι του ζεβεδαιου και αλλοι εκ των μαθητων αυτου δυο 3 λεγει αυτοις σιμων πετρος υπαγω αλιευειν λεγουσιν αυτω ερχομεθα και ημεις συν σοι εξηλθον και ενεβησαν εις το πλοιον και εν εκεινη τη νυκτι επιασαν ουδεν 4 πρωιας δε ηδη {VAR1: γινομενης } {VAR2: γενομενης } εστη ιησους εις τον αιγιαλον ου μεντοι ηδεισαν οι μαθηται οτι ιησους εστιν 5 λεγει ουν αυτοις {VAR2: [ο]} ιησους παιδια μη τι προσφαγιον εχετε απεκριθησαν αυτω ου 6 ο δε ειπεν αυτοις βαλετε εις τα δεξια μερη του πλοιου το δικτυον και ευρηστε εβαλον ουν και ουκετι αυτο ελκυσαι ισχυν απο του πληθους των ιχθυων 7 λεγει ουν ο μαθητης εκεινος ον ηγαπα ο ιησους τω πετρω ο κυριος εστιν σιμων ουν πετρος ακουσας οτι ο κυριος εστιν τον επενδυτην διεζωσατο ην γαρ γυμνος και εβαλεν εαυτον εις την θαλασσαν 8 οι δε αλλοι μαθηται τω πλοιαριω ηλθον ου γαρ ησαν μακραν απο της γης αλλα ως απο πηχων διακοσιων συροντες το δικτυον των ιχθυων 9 ως

ουν απεβησαν εις την γην βλεπουσιν ανθρακιαν κειμενην και οιφαριον επικειμενον και αρτον 10 λεγει αυτοις {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους ενεγκατε απο των οιφαριων ων επιασατε νυν 11 ανεβη ουν σιμων πετρος και ειλκυσεν το δικτυον εις την γην μεστον ιχθυων μεγαλων εκατον πεντηκοντα τριων και τοσουτων οντων ουκ εσχισθη το δικτυον 12 λεγει αυτοις {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ιησους δευτε αριστησατε ουδεις {VAR2: δε } ετολμα των μαθητων εξετασαι αυτον συ τις ει ειδοτες οτι ο κυριος εστιν 13 ερχεται ιησους και λαμβανει τον αρτον και διδωσιν αυτοις και το οιφαριον ομοιως 14 τουτο ηδη τριτον εφανερωθη ιησους τοις μαθηταις εγερθεις εκ νεκρων 15 οτε ουν ηριστησαν λεγει τω σιμωνι πετρω ο ιησους σιμων ιωαννου αγαπας με πλεον τουτων λεγει αυτω ναι κυριε συ οιδας οτι φιλω σε λεγει αυτω βοσκε τα αρνια μου 16 λεγει αυτω παλιν δευτερον σιμων ιωαννου αγαπας με λεγει αυτω ναι κυριε συ οιδας οτι φιλω σε λεγει αυτω ποιμαινε τα {VAR1: προβατια } {VAR2: προβατα } μου 17 λεγει αυτω το τριτον σιμων ιωαννου φιλεις με ελυπηθη ο πετρος οτι ειπεν αυτω το τριτον φιλεις με και {VAR1: ειπεν } {VAR2: λεγει } αυτω κυριε παντα συ οιδας συ γινωσκεις οτι φιλω σε λεγει αυτω {VAR1: ιησους } {VAR2: [ο ιησους] } βοσκε τα {VAR1: προβατια } {VAR2: προβατα } μου 18 αμην αμην λεγω σοι οτε ης νεωτερος εζωννυες σεαυτον και περιεπατεις οπου ηθελες οταν δε γηρασης εκτενεις τας χειρας σου και αλλος {VAR1: ζωσει σε } {VAR2: σε ζωσει } και οισει οπου ου θελεις 19 τουτο δε ειπεν σημαινων ποιω θανατω δοξασει τον θεον και τουτο ειπων λεγει αυτω ακολουθει μοι 20 επιστραφεις ο πετρος βλεπει τον μαθητην ον ηγαπα ο ιησους ακολουθουντα ος και ανεπεσεν εν τω δειπνω επι το στηθος αυτου και ειπεν κυριε τις εστιν ο παραδιδους σε 21 τουτον ουν ιδων ο πετρος λεγει τω ιησου κυριε ουτος δε τι

22 λεγει αυτω ο ιησους εαν αυτον θελω μενειν
εως ερχομαι τι προς σε συ μοι ακολουθει 23
εξηλθεν ουν ουτος ο λογος εις τους αδελφους
οτι ο μαθητης εκεινος ουκ αποθνησκει ουκ ειπεν
δε αυτω ο ιησους οτι ουκ αποθνησκει αλλ εαν
αυτον θελω μενειν εως ερχομαι {VAR1: τι προς σε
} {VAR2: [τι προς σε] } 24 ουτος εστιν ο μαθητης
ο μαρτυρων περι τουτων και ο γραψας ταυτα και
οιδαμεν οτι αληθης αυτου η μαρτυρια εστιν 25
εστιν δε και αλλα πολλα α εποιησεν ο ιησους
ατινα εαν γραφηται καθ εν ουδ αυτον οιμαι τον
κοσμον {VAR1: χωρησειν } {VAR2: χωρησαι } τα
γραφομενα βιβλια

Πραξεις

1 τον μεν πρωτον λογον εποιησαμην περι παντων ω θεοφιλε ανη ηρξατο {VAR2: ο } ιησους ποιειν τε και διδασκειν 2 αχρι ης ημερας εντειλαμενος τοις αποστολοις δια πνευματος αγιου ους εξελεξατο ανελημφθη 3 οις και παρεστησεν εαυτον ζωντα μετα το παθειν αυτον εν πολλοις τεκμηριοις δι ημερων τεσσερακοντα οπτανομενος αυτοις και λεγων τα περι της βασιλειας του θεου 4 και συναλιζομενος παρηγγειλεν αυτοις απο ιεροσολυμων μη χωριζεσθαι αλλα περιμενειν την επαγγελιαν του πατρος ην ηκουσατε μου 5 οτι ιωαννης μεν εβαπτισεν υδατι υμεις δε εν πνευματι βαπτισθησθε αγιω ου μετα πολλας ταυτας ημερας 6 οι μεν ουν συνελθοντες ηρωτων αυτον λεγοντες κυριε ει εν τω χρονω τουτω αποκαθιστανεις την βασιλειαν τω ισραηλ 7 ειπεν {VAR2: δε } προς αυτους ουχ υμων εστιν γνωναι χρονους η καιρους ους ο πατηρ εθετο εν τη ιδια εξουσια 8 αλλα λημψεσθε δυναμιν επελθοντος του αγιου πνευματος εφ υμας και εσεσθε μου μαρτυρες εν τε ιερουσαλημ και [εν] παση τη ιουδαια και σαμαρεια και εως εσχατου της γης 9 και ταυτα ειπων βλεποντων αυτων επηρθη και νεφελη υπελαβεν αυτον απο των οφθαλμων αυτων 10 και ως ατενιζοντες ησαν εις τον ουρανον πορευομενον αυτου και ιδου ανδρες δυο παρειστηκεισαν αυτοις εν εσθησειν λευκαις 11 οι και ειπαν ανδρες γαλιλαιοι τι εστηκατε {VAR1: βλεποντες } {VAR2: (εμβλεποντες) } εις τον ουρανον ουτος ο ιησους ο αναλημφθεις αφ υμων εις τον ουρανον ουτως ελευσεται ον τροπον εθεασασθε αυτον πορευομενον εις τον ουρανον 12 τοτε υπεστρεψαν εις ιερουσαλημ απο ορους του καλουμενου ελαιιωνος ο εστιν εγγυς ιερουσαλημ σαββατου εχον οδον 13 και οτε εισηλθον εις το υπερων ανεβησαν ου

ησαν καταμενοντες ο τε πετρος και ιωαννης και ιακωβος και ανδρεας φιλιππος και θωμας βαρθολομαιος και μαθθαιος ιακωβος αλφαιου και σιμων ο ζηλωτης και ιουδας ιακωβου 14 ουτοι παντες ησαν προσκαρτεροντες ομοθυμαδον τη προσευχη συν γυναιξιν και μαριαμ τη μητρι {VAR1: [του] {VAR1: του } {VAR2: ιησου και } συν } τοις αδελφοις αυτου 15 και εν ταις ημεραις ταυταις αναστας πετρος εν μεσω των αδελφων ειπεν ην τε οχλος ονοματων επι το αυτο {VAR1: ως } {VAR2: ωσει } εκατον εικοσι 16 ανδρες αδελφοι εδει πληρωθηναι την γραφην ην προειπεν το πνευμα το αγιον δια στοματος δαυιδ περι ιουδα του γενομενου οδηγου τοις συλλαβουσιν ιησουν 17 οτι κατηριθμημενος ην εν ημιν και ελαχεν τον κληρον της διακονιας ταυτης 18 ουτος μεν ουν εκτησατο χωριον εκ μισθου της αδικιας και πρηνης γενομενος ελακησεν μεσος και εξεχυθη παντα τα σπλαγχνα αυτου 19 και γνωστον εγενετο πασιν τοις κατοικουσιν ιερουσαλημ ωστε κληθηναι το χωριον εκεινο τη {VAR2: ιδια } διαλεκτω αυτων ακελδαμαχ τουτ εστιν χωριον αιματος 20 γεγραπται γαρ εν βιβλω ψαλμων γενηθητω η επαυλις αυτου ερημος και μη εστω ο κατοικων εν αυτη και την επισκοπην αυτου λαβετω ετερος 21 δει ουν των συνελθοντων ημιν ανδρων εν παντι χρονω ω εισηλθεν και εξηλθεν εφ ημας ο κυριος ιησους 22 αρξαμενος απο του βαπτισματος ιωαννου εως της ημερας ης ανελημφθη αφ ημων μαρτυρα της αναστασεως αυτου συν ημιν γενεσθαι ενα τουτων 23 και εστησαν δυο ιωσηφ τον καλουμενον βαρσαβιθαν ος επεκληθη ιουστος και μαθθιαν 24 και προσευξαμενοι ειπαν συ κυριε καρδιογνωστα παντων αναδειξον ον εξελεξω εκ τουτων των δυο ενα 25 λαβειν τον τοπον της διακονιας ταυτης και αποστολης αφ ης παρεβη ιουδας πορευθηναι εις τον τοπον τον ιδιον 26 και εδωκαν κληρους αυτοις και επεσεν ο κληρος επι

μαθθιαν και συγκατεψηφισθη μετα των ενδεκα αποστολων

2 και εν τω συμπληρουσθαι την ημεραν της πεντηκοστης ησαν παντες ομου επι το αυτο **2** και εγενετο αφνω εκ του ουρανου ηχος ωσπερ φερομενης πνοης βιαιας και επληρωσεν ολον τον οικον ου ησαν καθημενοι **3** και ωφθησαν αυτοις διαμεριζομεναι γλωσσαι ωσει πυρος και εκαθισεν εφ ενα εκαστον αυτων **4** και επλησθησαν παντες πνευματος αγιου και ηρξαντο λαλειν ετεραις γλωσσαις καθως το πνευμα εδιδου αποφθεγγεσθαι αυτοις **5** ησαν δε {VAR1: εν } {VAR2: εις } ιερουσαλημ κατοικουντες ιουδαιοι ανδρες ευλαβεις απο παντος εθνους των υπο τον ουρανον **6** γενομενης δε της φωνης ταυτης συνηλθεν το πληθος και συνεχυθη οτι {VAR1: ηκουσεν } {VAR2: ηκουον } εις εκαστος τη ιδια διαλεκτω λαλουντων αυτων **7** εξισταντο δε και εθαυμαζον λεγοντες {VAR1: ουχι ιδου παντες } {VAR2: ουχ ιδου απαντες } ουτοι εισιν οι λαλουντες γαλιλαιοι **8** και πως ημεις ακουομεν εκαστος τη ιδια διαλεκτω ημων εν η εγεννηθημεν **9** παρθοι και μηδοι και ελαμιται και οι κατοικουντες την μεσοποταμιαν ιουδαιαν τε και καππαδοκιαν ποντον και την ασιαν **10** φρυγιαν τε και παμφυλιαν αιγυπτον και τα μερη της λιβυης της κατα κυρηνην και οι επιδημουντες ρωμαιοι ιουδαιοι τε και προσηλυτοι **11** κρητες και αραβες ακουομεν λαλουντων αυτων ταις ημετεραις γλωσσαις τα μεγαλεια του θεου **12** εξισταντο δε παντες και {VAR1: διηπορουντο } {VAR2: διηπορουν } αλλος προς αλλον λεγοντες τι θελει τουτο ειναι **13** ετεροι δε διαχλευαζοντες ελεγον οτι γλευκους μεμεστωμενοι εισιν **14** σταθεις δε ο πετρος συν τοις ενδεκα επηρεν την φωνην αυτου και απεφθεγξατο αυτοις ανδρες ιουδαιοι και οι κατοικουντες ιερουσαλημ παντες τουτο υμιν γνωστον εστω και ενωτισασθε τα ρηματα μου **15** ου γαρ ως ημεις υπολαμβανετε

ουτοι μεθυουσιν εστιν γαρ ωρα τριτη της ημερας **16** αλλα τουτο εστιν το ειρημενον δια του προφητου ιωηλ **17** και εσται εν ταις εσχαταις ημεραις λεγει ο θεος εκχεω απο του πνευματος μου επι πασαν σαρκα και προφητευσουσιν οι νιοι υμων και αι θυγατερες υμων και οι νεανισκοι υμων ορασεις οφονται και οι πρεσβυτεροι υμων ενυπνιοις ενυπνιασθησονται **18** και γε επι τους δουλους μου και επι τας δουλας μου εν ταις ημεραις εκειναις εκχεω απο του πνευματος μου και προφητευσουσιν **19** και δωσω τερατα εν τω ουρανω ανω και σημεια επι της γης κατω αιμα και πυρ και ατμιδα καπνου **20** ο ηλιος μεταστραφησεται εις σκοτος και η σεληνη εις αιμα πριν ελθειν ημεραν κυριου την μεγαλην και επιφανη **21** και εσται πας ος {VAR1: εαν } {VAR2: αν } επικαλεσηται το ονομα κυριου σωθησεται **22** ανδρες ισραηλιται ακουσατε τους λογους τουτους ιησουν τον ναζωραιον ανδρα αποδειγμενον απο του θεου εις υμας δυναμεσιν και τερασιν και σημειοις οις εποιησεν δι αυτου ο θεος εν μεσω υμων καθως αυτοι οιδατε **23** τουτον τη ωρισμενη βουλη και προγνωσει του θεου εκδοτον δια χειρος ανομων προσπηξαντες ανειλατε **24** ον ο θεος ανεστησεν λυσας τας ωδινας του θανατου καθοτι ουκ ην δυνατον κρατεισθαι αυτον υπ αυτου **25** δανιδ γαρ λεγει εις αυτον προορωμην τον κυριον ενωπιον μου δια παντος οτι εκ δεξιων μου εστιν ινα μη σαλευθω **26** δια τουτο ηυφρανθη {VAR1: μου η καρδια } {VAR2: η καρδια μου } και ηγαλλιασατο η γλωσσα μου ετι δε και η σαρξ μου κατασκηνωσει επ ελπιδι **27** οτι ουκ εγκαταλειψεις την ψυχην μου εις αδην ουδε δωσεις τον οσιον σου ιδειν διαφθοραν (Hadēs g86) **28** εγνωρισας μοι οδους ζωης πληρωσεις με ευφροσυνης μετα του προσωπου σου **29** ανδρες αδελφοι εξον ειπειν μετα παρρησιας προς υμας περι του πατριαρχου δανιδ οτι και ετελευτησεν και εταφη και το μνημα αυτου εστιν

εν ημιν αχρι της ημερας ταυτης **30** προφητης ουν υπαρχων και ειδως οτι ορκω ωμοσεν αυτω ο θεος εκ καρπου της οσφυος αυτου καθισαι επι τον θρονον αυτου **31** προιδων ελαλησεν περι της αναστασεως του χριστου οτι ουτε εγκατελειφθη εις αδην ουτε η σαρξ αυτου ειδεν διαφθοραν (*Hades g86*) **32** τουτον τον ιησουν ανεστησεν ο θεος ου παντες ημεις εσμεν μαρτυρες **33** τη δεξια ουν του θεου υψωθεις την τε επαγγελιαν του πνευματος του αγιου λαβων παρα του πατρος εξεχεεν τουτο ο υμεις [και] βλεπετε και ακουετε **34** ου γαρ δαυιδ ανεβη εις τους ουρανους λεγει δε αυτος ειπεν {VAR2: [ο]} κυριος τω κυριω μου καθου εκ δεξιων μου **35** εως αν θω τους εχθρους σου υποποδιον των ποδων σου **36** ασφαλως ουν γινωσκετω πας οικος Ισραηλ οτι και κυριον αυτον και χριστον εποιησεν ο θεος τουτον τον ιησουν ον υμεις εσταυρωσατε **37** ακουσαντες δε κατενυγησαν την καρδιαν ειπον τε προς τον πετρον και τους λοιπους αποστολους τι ποιησωμεν ανδρες αδελφοι **38** πετρος δε προς αυτους μετανοησατε {VAR2: [φησιν]} και βαπτισθητω εκαστος υμων {VAR1: εν} {VAR2: επι} τω ονοματι ιησου χριστου εις αφεσιν των αμαρτιων υμων και λημψεσθε την δωρεαν του αγιου πνευματος **39** υμιν γαρ εστιν η επαγγελια και τοις τεκνοις υμων και πασιν τοις εις μακραν οσους αν προσκαλεσηται κυριος ο θεος ημων **40** ετεροις τε λογοις πλειοσιν διεμαρτυρατο και παρεκαλει αυτους λεγων σωθητε απο της γενεας της σκολιας ταυτης **41** οι μεν ουν αποδεξαμενοι τον λογον αυτου εβαπτισθησαν και προσετεθησαν εν τη ημερα εκεινη ψυχαι ωσει τρισχιλιαι **42** ησαν δε προσκαρτερουντες τη διδαχη των αποστολων και τη κοινωνια τη κλασει του αρτου και ταις προσευχαις **43** εγινετο δε παση ψυχη φοβος πολλα {VAR1: δε} {VAR2: τε} τερατα και σημεια δια των αποστολων εγινετο **44** παντες δε οι {VAR1: πιστευσαντες

} {VAR2: πιστευοντες ησαν {VAR1: επι το αυτο} } και } ειχον απαντα κοινα **45** και τα κτηματα και τας υπαρξεις επιπρασκον και διεμεριζον αυτα πασιν καθοτι αν τις χρειαν ειχεν **46** καθ ημεραν τε προσκαρτερουντες ομοθυμαδον εν τω ιερω κλωντες τε κατ οικον αρτον μετελαμβανον τροφης εν αγαλλιασει και αφελοτητι καρδιας **47** αινουντες τον θεον και εχοντες χαριν προς ολον τον λαον ο δε κυριος προσετιθει τους σωζομενους καθ ημεραν επι το αυτο

3 πετρος δε και ιωαννης ανεβαινον εις το ιερον επι την ωραν της προσευχης την ενατην **2** και τις ανηρ χωλος εκ κοιλιας μητρος αυτου υπαρχων εβασταζετο ον ετιθουν καθ ημεραν προς την θυραν του ιερου την λεγομενην ωραιαν του αιτειν ελεημοσυνην παρα των εισπορευομενων εις το ιερον **3** οι ιδων πετρον και ιωαννην μελλοντας εισιεναι εις το ιερον ηρωτα ελεημοσυνην λαβειν **4** ατενισας δε πετρος εις αυτον συν τω ιωαννη ειπεν βλεψον εις ημας **5** ο δε επειχεν αυτοις προσδοκων τι παρ αυτων λαβειν **6** ειπεν δε πετρος αργυριον και χρυσιον ουχ υπαρχει μοι ο δε εχω τουτο σοι διδωμι εν τω ονοματι ιησου χριστου του ναζωραιου {VAR2: [εγειρε και]} περιπατει **7** και πιασας αυτον της δεξιας χειρος ηγειρεν αυτον παραχρημα δε εστερεωθησαν αι βασεις αυτου και τα σφυδρα **8** και εξαλλομενος εστη και περιεπατει και εισηλθεν συν αυτοις εις το ιερον περιπατων και αλλομενος και αινων τον θεον **9** και ειδεν πας ο λαος αυτον περιπατουντα και αινουντα τον θεον **10** επειγινωσκον δε αυτον οτι {VAR1: ουτος} {VAR2: αυτος} ην ο προς την ελεημοσυνην καθημενος επι τη ωραια πυλη του ιερου και επλησθησαν θαμβους και εκστασεως επι τω συμβεβηκοτι αυτω **11** κρατουντος δε αυτου τον πετρον και τον ιωαννην συνεδραμεν πας ο λαος προς αυτους επι τη στοα τη καλουμενη σολομωντος εκθαμβοι **12** ιδων δε ο πετρος

απεκρινατο προς τον λαον ανδρες ισραηλιται τι θαυμαζετε επι τουτω η ημιν τι ατενιζετε ως ιδια δυναμει η ευσεβεια πεποιηκοσιν του περιπατειν αυτον **13** ο θεος αβρααμ και {VAR1: ισαακ και } {VAR2: [ο θεος] ισαακ και [ο θεος] } ιακωβ ο θεος των πατερων ημων εδοξασεν τον παιδα αυτου ιησουν ον υμεις μεν παρεδωκατε και ηρνησασθε κατα προσωπον πιλατου κριναντος εκεινου απολυειν **14** υμεις δε τον αγιον και δικαιον ηρνησασθε και ητησασθε ανδρα φονεα χαρισθηναι υμιν **15** τον δε αρχηγον της ζωης απεκτεινατε ον ο θεος ηγειρεν εκ νεκρων ου ημεις μαρτυρες εσμεν **16** και {VAR2: επι } τη πιστει του ονοματος αυτου τουτον ον θεωρειτε και οιδατε εστερεωσεν το ονομα αυτου και η πιστις η δι αυτου εδωκεν αυτω την ολοκληριαν ταυτην απεναντι παντων υμων **17** και νυν αδελφοι οιδα οτι κατα αγνοιαν επραξατε ωσπερ και οι αρχοντες υμων **18** ο δε θεος α προκατηγγειλεν δια στοματος παντων των προφητων παθειν τον χριστον αυτου επληρωσεν ουτως **19** μετανοησατε ουν και επιστρεψατε {VAR1: προς } {VAR2: εις } το εξαλειφθηναι υμων τας αμαρτιας **20** οπως αν ελθωσιν καιροι αναψυξεως απο προσωπου του κυριου και αποστειλη τον προκεχειρισμενον υμιν χριστον ιησουν **21** ον δει ουρανον μεν δεξασθαι αχρι χρονων αποκαταστασεως παντων ων ελαλησεν ο θεος δια στοματος των αγιων απ αιωνος αυτου προφητων (αιδη g165) **22** μωωσης μεν ειπεν οτι προφητην υμιν αναστησει κυριος ο θεος {VAR2: υμων } εκ των αδελφων υμων ως εμε αυτου ακουσεσθε κατα παντα οσα αν λαληση προς υμας **23** εσται δε πασα ψυχη ητις εαν μη ακουση του προφητου εκεινου εξολεθρευθησεται εκ του λαου **24** και παντες δε οι προφηται απο σαμουηλ και των καθεξης οσοι ελαλησαν και κατηγγειλαν τας ημερας ταυτας **25** υμεις εστε οι νιοι των προφητων και της διαθηκης ης {VAR1: ο θεος διεθετο } {VAR2: διεθετο ο θεος } προς τους

πατερας υμων λεγων προς αβρααμ και εν τω σπερματι σου {VAR1: ευλογηθησονται } {VAR2: (ενευλογηθησονται) } πασαι αι πατριαι της γης **26** υμιν πρωτον αναστησας ο θεος τον παιδα αυτου απεστειλεν αυτον ευλογουντα υμας εν τω αποστρεφειν εκαστον απο των πονηριων {VAR1: [υμων] } {VAR2: υμων }

4 λαλουντων δε αυτων προς τον λαον επεστησαν αυτοις οι {VAR1: αρχιερεις } {VAR2: ιερεις } και ο στρατηγος του ιερου και οι σαδδουκαιοι **2** διαπονουμενοι δια το διδασκειν αυτους τον λαον και καταγγελλειν εν τω ιησου την αναστασιν την εκ νεκρων **3** και επεβαλον αυτοις τας χειρας και εθεντο εις τηρησιν εις την αυριον ην γαρ εσπερα ηδη **4** πολλοι δε των ακουσαντων τον λογον επιστευσαν και εγενηθη {VAR2: [ο] } αριθμος των ανδρων {VAR1: ως } {VAR2: [ως] } χιλιαδες πεντε **5** εγενετο δε επι την αυριον συναχθηναι αυτων τους αρχοντας και τους πρεσβυτερους και τους γραμματεις εν ιερουσαλημ **6** και αννας ο αρχιερευς και καιαφας και ιωαννης και αλεξανδρος και οσοι ησαν εκ γενους αρχιερατικου **7** και στησαντες αυτους εν τω μεσω επυνθανοντο εν ποια δυναμει η εν ποιω ονοματι εποιησατε τουτο υμεις **8** τοτε πετρος πλησθεις πνευματος αγιου ειπεν προς αυτους αρχοντες του λαου και πρεσβυτεροι **9** ει ημεις σημερον ανακρινομεθα επι ευεργεσια ανθρωπου ασθενους εν τινι ουτος {VAR1: σεσωσται } {VAR2: σεσωται } **10** γνωστον εστω πασιν υμιν και παντι τω λαω ισραηλ οτι εν τω ονοματι ιησου χριστου του ναζωραιου ον υμεις εσταυρωσατε ον ο θεος ηγειρεν εκ νεκρων εν τουτω ουτος παρεστηκεν ενωπιον υμων υγιης **11** ουτος εστιν ο λιθος ο εξουθενηθεις υφ υμων των οικοδομων ο γενομενος εις κεφαλην γωνιας **12** και ουκ εστιν εν αλλω ουδενι η σωτηρια ουδε γαρ ονομα εστιν ετερον υπο τον ουρανον το δεδομενον εν ανθρωποις εν ω δει σωθηναι ημας **13** θεωρουντες

δε την του πετρου παρρησιαν και ιωαννου και καταλαβομενοι οτι ανθρωποι αγραμματοι εισιν και ιδιωται εθαυμαζον επεγινωσκον τε αυτους οτι συν τω ιησου ησαν 14 τον τε ανθρωπον βλεποντες συν αυτοις εστωτα τον τεθεραπευμενον ουδεν ειχον αντειπειν 15 κελευσαντες δε αυτους εξω του συνεδριου απελθειν συνεβαλλον προς αλληλους 16 λεγοντες τι ποιησωμεν τοις ανθρωποις τουτοις οτι μεν γαρ γνωστον σημειον γεγονεν δι αυτων πασιν τοις κατοικουσιν ιερουσαλημ φανερον και ου δυναμεθα αρνεισθαι 17 αλλ ινα μη επι πλειον διανεμηθη εις τον λαον απειλησωμεθα αυτοις μηκετι λαλειν επι τω ονοματι τουτω μηδενι ανθρωπων 18 και καλεσαντες αυτους παρηγγειλαν {VAR2: το } καθολου μη φθεγγεσθαι μηδε διδασκειν επι τω ονοματι {VAR1: [του] } {VAR2: του } ιησου 19 ο δε πετρος και ιωαννης αποκριθεντες ειπον προς αυτους ει δικαιον εστιν ενωπιον του θεου υμων ακουειν μαλλον η του θεου κρινατε 20 ου δυναμεθα γαρ ημεις α ειδαμεν και ηκουσαμεν μη λαλειν 21 οι δε προσαπειλησαμενοι απελυσαν αυτους μηδεν ευρισκοντες το πως κολασωνται αυτους δια τον λαον οτι παντες εδοξαζον τον θεον επι τω γεγονοτι 22 ετων γαρ ην πλειονων τεσσερακοντα ο ανθρωπος εφ ον γεγονει το σημειον τουτο της ιασεως 23 απολυθεντες δε ηλθον προς τους ιδιους και απηγγειλαν οσα προς αυτους οι αρχιερεις και οι πρεσβυτεροι ειπαν 24 οι δε ακουσαντες ομοθυμαδον ηραν φωνην προς τον θεον και ειπαν δεσποτα συ ο ποιησας τον ουρανον και την γην και την θαλασσαν και παντα τα εν αυτοις 25 ο του πατρος ημων δια πνευματος αγιου στοματος δαυιδ παιδος σου ειπων ινα τι εφρυαξαν εθνη και λαιοι εμελετησαν κενα 26 παρεστησαν οι βασιλεις της γης και οι αρχοντες συνηχθησαν επι το αυτο κατα του κυριου και κατα του χριστου αυτου 27 συνηχθησαν γαρ επ αληθειας εν τη πολει ταυτη επι τον αγιον

παιδα σου ιησουν ον εχρισας ηρωδης τε και ποντιος πιλατος συν εθνεσιν και λαιοις ισραηλ 28 ποιησαι οσα η χειρ σου και η βουλη {VAR2: [σου]} προωρισεν γενεσθαι 29 και τα νυν κυριε επιδε επι τας απειλας αυτων και δος τοις δουλοις σου μετα παρρησιας πασης λαλειν τον λογον σου 30 εν τω την χειρα {VAR2: [σου]} εκτεινειν σε εις ιασιν και σημεια και τερατα γινεσθαι δια του ονοματος του αγιου παιδος σου ιησου 31 και δεηθεντων αυτων εσαλευθη ο τοπος εν ω ησαν συνηγμενοι και επλησθησαν απαντες του αγιου πνευματος και ελαλουν τον λογον του θεου μετα παρρησιας 32 του δε πληθους των πιστευσαντων ην καρδια και ψυχη μια και ουδε εις τι των υπαρχοντων αυτω ελεγεν ιδιον ειναι αλλ ην αυτοις {VAR1: παντα } {VAR2: απαντα } κοινα 33 και δυναμει μεγαλη απεδιδουν το μαρτυριον οι αποστολοι {VAR1: του κυριου ιησου της αναστασεως } {VAR2: της αναστασεως του κυριου ιησου } χαρις τε μεγαλη ην επι παντας αυτους 34 ουδε γαρ ενδεης τις ην εν αυτοις οσοι γαρ κτητορες χωριων η οικιων υπηρχον πωλουντες εφερον τας τιμας των πιπρασκομενων 35 και ετιθουν παρα τους ποδας των αποστολων διεδιδετο δε εκαστω καθοτι αν τις χρειαν ειχεν 36 ιωσηφ δε ο επικληθεις βαρναβας απο των αποστολων ο εστιν μεθερμηνευομενον υιος παρακλησεως λευιτης κυπριος τω γενει 37 υπαρχοντος αυτω αγρου πωλησας ηνεγκεν το χρημα και εθηκεν {VAR1: παρα } {VAR2: προς } τους ποδας των αποστολων

5 ανηρ δε τις ανανιας ονοματι συν σαπφιρη τη γυναικι αυτου επωλησεν κτημα 2 και ενοσφισατο απο της τιμης συνειδυης και της γυναικος και ενεγκας μερος τι παρα τους ποδας των αποστολων εθηκεν 3 ειπεν δε ο πετρος ανανια δια τι επληρωσεν ο σατανας την καρδιαν σου ψευσασθαι σε το πνευμα το αγιον και νοσφισασθαι απο της τιμης του χωριου 4

ουχι μενον σοι εμενεν και πραθεν εν τη ση εξουσια υπηρχεν τι οτι εθου εν τη καρδια σου το πραγμα τουτο ουκ εψευσω ανθρωποις αλλα τω θεω 5 ακουων δε ο ανανιας τους λογους τουτους πεσων εξεψυξεν και εγενετο φοβος μεγας επι παντας τους ακουοντας 6 ανασταντες δε οι νεωτεροι συνεστειλαν αυτον και εξενεγκαντες εθαψαν 7 εγενετο δε ως ωρων τριων διαστημα και η γυνη αυτου μη ειδυια το γεγονος εισηλθεν 8 απεκριθη δε προς αυτην πετρος ειπε μοι ει τοσουτο το χωριον απεδοσθε η δε ειπεν ναι τοσουτο 9 ο δε πετρος προς αυτην τι οτι συνεφωνηθη υμιν πειρασαι το πνευμα κυριου ιδου οι ποδες των θαψαντων τον ανδρα σου επι τη θυρα και εξοισουσιν σε 10 επεσεν δε παραχρημα προς τους ποδας αυτου και εξεψυξεν εισελθοντες δε οι νεανισκοι ευρον αυτην νεκραν και εξενεγκαντες εθαψαν προς τον ανδρα αυτης 11 και εγενετο φοβος μεγας εφ ολην την εκκλησιαν και επι παντας τους ακουοντας ταυτα 12 δια δε των χειρων των αποστολων εγινετο σημεια και τερατα πολλα εν τω λαω και ησαν ομοθυμαδον {VAR1: παντες } {VAR2: απαντες } εν τη στοα σολομωντος 13 των δε λοιπων ουδεις ετολμα κολλασθαι αυτοις αλλ εμεγαλυνεν αυτους ο λαος 14 μαλλον δε προσετιθεντο πιστευοντες τω κυριω πληθη ανδρων τε και γυναικων 15 ωστε και εις τας πλατειας εκφερειν τους ασθενεις και τιθεναι επι κλιναριων και κραβαττων ινα ερχομενου πετρου καν η σκια {VAR1: επισκιασει } {VAR2: επισκιαση } τινι αυτων 16 συνηρχετο δε και το πληθος των περιξ πολεων ιερουσαλημ φεροντες ασθενεις και οχλουμενους υπο πνευματων ακαθαρτων οιτινες εθεραπευοντο απαντες 17 αναστας δε ο αρχιερευς και παντες οι συν αυτω η ουσα αιρεσις των σαδδουκαιων επλησθησαν ζηλου 18 και επεβαλον τας χειρας επι τους αποστολους και εθεντο αυτους εν τηρησει δημοσια 19 αγγελος

δε κυριου δια νυκτος {VAR1: ηνοιξεν } {VAR2: ανοιξας } τας θυρας της φυλακης εξαγαγων τε αυτους ειπεν 20 πορευεσθε και σταθεντες λαλειτε εν τω ιερω τω λαω παντα τα ρηματα της ζωης ταυτης 21 ακουσαντες δε εισηλθον υπο τον ορθρον εις το ιερον και εδιδασκον παραγενομενος δε ο αρχιερευς και οι συν αυτω συνεκαλεσαν το συνεδριον και πασαν την γερουσιαν των νιων ισραηλ και απεστειλαν εις το δεσμωτηριον αχθηναι αυτους 22 οι δε παραγενομενοι υπηρεται ουχ ευρον αυτους εν τη φυλακη αναστρεψαντες δε απηγγειλαν 23 λεγοντες οτι το δεσμωτηριον ευρομεν κεκλεισμενον εν πασι ασφαλεια και τους φυλακας εστωτας επι των θυρων ανοιξαντες δε εσω ουδενα ευρομεν 24 ως δε ηκουσαν τους λογους τουτους ο τε στρατηγος του ιερου και οι αρχιερεις διηπορουν περι αυτων τι αν γενοιτο τουτο 25 παραγενομενος δε τις απηγγειλεν αυτοις οτι ιδου οι ανδρες ους εθεσθε εν τη φυλακη εισιν εν τω ιερω εστωτες και διδασκοντες τον λαον 26 τοτε απελθων ο στρατηγος συν τοις υπηρεταις ηγεν αυτους ου μετα βιας εφοβουντο γαρ τον λαον μη λιθασθωσιν 27 αγαγοντες δε αυτους εστησαν εν τω συνεδριω και επηρωτησεν αυτους ο αρχιερευς 28 λεγων {VAR2: [ου] } παραγγειλα παρηγγειλαμεν υμιν μη διδασκειν επι τω ονοματι τουτω και ιδου πεπληρωκατε την ιερουσαλημ της διδαχης υμων και βουλεσθε επαγαγειν εφ ημας το αιμα του ανθρωπου τουτου 29 αποκριθεις δε πετρος και οι αποστολοι ειπαν πειθαρχειν δει θεω μαλλον η ανθρωποις 30 ο θεος των πατερων ημων ηγειρεν ιησουν ον υμεις διεχειρισασθε κρεμασαντες επι ξυλου 31 τουτον ο θεος αρχηγον και σωτηρα υψωσεν τη δεξια αυτου [του] δουναι μετανοιαν τω ισραηλ και αφεσιν αμαρτιων 32 και ημεις εσμεν μαρτυρες των ρηματων τουτων και το πνευμα το αγιον ο εδωκεν ο θεος τοις πειθαρχουσιν αυτω 33 οι δε ακουσαντες διεπριοντο και εβουλοντο

ανελειν αυτους 34 αναστας δε τις εν τω συνεδριω φαρισαιος ονοματι γαμαλιηλ νομοδιδασκαλος τιμιος παντι τω λαω εκελευσεν εξω βραχυ τους ανθρωπους ποιησαι 35 ειπεν τε προς αυτους ανδρες ισραηλιται προσεχετε εαυτοις επι τοις ανθρωποις τουτοις τι μελλετε πρασσειν 36 προ γαρ τουτων των ημερων ανεστη θευδας λεγων ειναι τινα εαυτον ω προσεκλιθη ανδρων αριθμος ως τετρακοσιων ος ανηρεθη και παντες οσοι επειθοντο αυτω διελυθησαν και εγενοντο εις ουδεν 37 μετα τουτον ανεστη ιουδας ο γαλιλαιος εν ταις ημεραις της απογραφης και απεστησεν λαον οπισω αυτου κακεινος απωλετο και παντες οσοι επειθοντο αυτω διεσκορπισθησαν 38 και {VAR1: [τα] } {VAR2: τα } νυν λεγω υμιν αποστητε απο των ανθρωπων τουτων και αφετε αυτους οτι εαν η εξ ανθρωπων η βουλη αυτη η το εργον τουτο καταλυθησεται 39 ει δε εκ θεου εστιν ου δυνησεσθε καταλυσαι αυτους μηποτε και θεομαχοι ευρεθητε 40 επεισθησαν δε αυτω και προσκαλεσαμενοι τους αποστολους δειραντες παρηγγειλαν μη λαλειν επι τω ονοματι του ιησου και απελυσαν 41 οι μεν ουν επορευοντο χαιροντες απο προσωπου του συνεδριου οτι κατηξιωθησαν υπερ του ονοματος ατιμασθηναι 42 πασαν τε ημεραν εν τω ιερω και κατ οικον ουκ επαυνοντο διδασκοντες και ευαγγελιζομενοι τον χριστον ιησουν

6 εν δε ταις ημεραις ταυταις πληθυνοντων των μαθητων εγενετο γογγυσμος των ελληνιστων προς τους εβραιους οτι παρεθεωρουντο εν τη διακονια τη καθημερινη αι χηραι αυτων 2 προσκαλεσαμενοι δε οι δωδεκα το πληθος των μαθητων ειπαν ουκ αρεστον εστιν ημας καταλειψαντας τον λογον του θεου διακονειν τραπεζαις 3 επισκεψασθε δε αδελφοι ανδρας εξ υμων μαρτυρουμενους επτα πληρεις πνευματος και σοφιας ους καταστησομεν επι της χρειας ταυτης 4 ημεις δε τη προσευχη και τη διακονια

του λογου προσκαρτερησομεν 5 και ηρεσεν ο λογος ενωπιον παντος του πληθους και εξελεξαντο στεφανον ανδρα {VAR1: πληρη } {VAR2: πληρης } πιστεως και πνευματος αγιου και φιλιππον και προχορον και νικανορα και τιμωνα και παρμεναν και νικολαον προσηλυτον αντιοχεα 6 ους εστησαν ενωπιον των αποστολων και προσευξαμενοι επεθηκαν αυτοις τας χειρας 7 και ο λογος του θεου ηνξανεν και επληθυνετο ο αριθμος των μαθητων εν ιερουσαλημ σφοδρα πολυς τε οχλος των ιερεων υπηκουον τη πιστει 8 στεφανος δε πληρης χαριτος και δυναμεως εποιει τερατα και σημεια μεγαλα εν τω λαω 9 ανεστησαν δε τινες των εκ της συναγωγης της λεγομενης λιβερτινων και κυρηναιων και αλεξανδρεων και των απο κιλικιας και ασιας συζητουντες τω στεφανων 10 και ουκ ισχυον αντιστηναι τη σοφια και τω πνευματι ω ελαλει 11 τοτε υπεβαλον ανδρας λεγοντας οτι ακηκοαμεν αυτου λαλουντος ρηματα βλασφημα εις μωσην και τον θεον 12 συνεκινησαν τε τον λαον και τους πρεσβυτερους και τους γραμματεις και επισταντες συνηρπασαν αυτον και ηγαγον εις το συνεδριον 13 εστησαν τε μαρτυρας ψευδεις λεγοντας ο ανθρωπος ουτος ου πανεται λαλων ρηματα κατα του τοπου του αγιου [τουτου] και του νομου 14 ακηκοαμεν γαρ αυτου λεγοντος οτι ιησους ο ναζωραιος ουτος καταλυσει τον τοπον τουτον και αλλαξει τα εθη α παρεδωκεν ημιν μωσης 15 και ατενισαντες εις αυτον παντες οι καθεζομενοι εν τω συνεδριω ειδον το προσωπον αυτου ωσει προσωπον αγγελου

7 ειπεν δε ο αρχιερευς ει ταυτα ουτως εχει 2 ο δε εφη ανδρες αδελφοι και πατερες ακουσατε ο θεος της δοξης ωφθη τω πατρι ημων αβρααμ οντι εν τη μεσοποταμια πριν η κατοικησαι αυτον εν χαρραν 3 και ειπεν προς αυτον εξελθε εκ της γης σου και {VAR2: [εκ] } της συγγενειας σου και δευρο εις την γην ην αν σoi δειξω 4 τοτε εξελθων

εκ γης χαλδαιων κατωκησεν εν χαρραν κακειθεν μετα το αποθανειν τον πατερα αυτου μετωκισεν αυτον εις την γην ταυτην εις ην υμεις νυν κατοικειτε 5 και ουκ εδωκεν αυτω κληρονομιαν εν αυτη ουδε βημα ποδος και επηγγειλατο δουναι αυτω εις κατασχεσιν αυτην και τω σπερματι αυτου μετ αυτον ουκ οντος αυτω τεκνου 6 ελαλησεν δε ουτως ο θεος οτι εσται το σπερμα αυτου παροικον εν γη αλλοτρια και δουλωσουσιν αυτο και κακωσουσιν ετη τετρακοσια 7 και το εθνος ω εαν δουλευσουσιν κρινω εγω ο θεος ειπεν και μετα ταυτα εξελευσονται και λατρευσουσιν μοι εν τω τοπω τουτω 8 και εδωκεν αυτω διαθηκην περιτομης και ουτως εγεννησεν τον ισαακ και περιετεμεν αυτον τη ημερα τη ογδοη και ισαακ τον ιακωβ και ιακωβ τους δωδεκα πατριαρχας 9 και οι πατριαρχαι ζηλωσαντες τον ιωσηφ απεδοντο εις αιγυπτον και ην ο θεος μετ αυτου 10 και εξειλατο αυτον εκ πασων των θλιψεων αυτου και εδωκεν αυτω χαριν και σοφιαν εναντιον φαραω βασιλεως αιγυπτου και κατεστησεν αυτον ηγουμενον επ αιγυπτον και {VAR2: [εφ]} ολον τον οικον αυτου 11 ηλθεν δε λιμος εφ ολην την αιγυπτον και χανααν και θλιψις μεγαλη και ουχ ηυρισκον χορτασματα οι πατερες ημων 12 ακουσας δε ιακωβ οντα σιτια εις αιγυπτον εξαπεστειλεν τους πατερας ημων πρωτον 13 και εν τω δευτερω {VAR1: εγνωρισθη } {VAR2: ανεγνωρισθη } ιωσηφ τοις αδελφοις αυτου και φανερον εγενετο τω φαραω το γενος {VAR2: [του] } ιωσηφ 14 αποστειλας δε ιωσηφ μετεκαλεσατο ιακωβ τον πατερα αυτου και πασαν την συγγενειαν εν ψυχαις εβδομηκοντα πεντε 15 {VAR1: κατεβη δε ιακωβ [εις αιγυπτον] } {VAR2: και κατεβη ιακωβ εις αιγυπτον } και ετελευτησεν αυτος και οι πατερες ημων 16 και μετετεθησαν εις συχεμ και ετεθησαν εν τω μνηματι ω ωνησατο αβρααμ τιμης αργυριου παρα των υιων εμμωρ εν συχεμ

17 καθως δε ηγγιζεν ο χρονος της επαγγελιας ης ωμολογησεν ο θεος τω αβρααμ ηνξησεν ο λαος και επληθυνθη εν αιγυπτω 18 αχρις ου ανεστη βασιλευς ετερος {VAR1: επ αιγυπτον } {VAR2: [επ αιγυπτον] } ος ουκ ηδει τον ιωσηφ 19 ουτος κατασοφισαμενος το γενος ημων εκακωσεν τους πατερας {VAR2: [ημων] } του ποιειν τα βρεφη εκθετα αυτων εις το μη ζωογονεισθαι 20 εν ω καιρω εγεννηθη μωυσης και ην αστειος τω θεω ος ανετραφη μηνας τρεις εν τω οικω του πατρος 21 εκτεθεντος δε αυτου ανειλατο αυτον η θυγατηρ φαραω και ανεθρεψατο αυτον εαυτη εις υιον 22 και επαιδευθη μωυσης {VAR2: [εν] } παση σοφια αιγυπτιων ην δε δυνατος εν λογοις και εργοις αυτου 23 ως δε επληρουστο αυτω τεσσερακονταετης χρονος ανεβη επι την καρδιαν αυτου επισκεψασθαι τους αδελφους αυτου τους υιους ισραηλ 24 και ιδων τινα αδικουμενον ημυνατο και εποιησεν εκδικησιν τω καταπονουμενω παταξας τον αιγυπτιον 25 ενομιζεν δε συνιεναι τους αδελφους {VAR2: [αυτου] } οτι ο θεος δια χειρος αυτου διδωσιν σωτηριαν αυτοις οι δε ου συνηκαν 26 τη τε επιουση ημερα ωφθη αυτοις μαχομενοις και συνηλλασσεν αυτους εις ειρηνην ειπων ανδρες αδελφοι εστε ινα τι αδικειτε αλληλους 27 ο δε αδικων τον πλησιον απωσατο αυτον ειπων τις σε κατεστησεν αρχοντα και δικαστην εφ ημων 28 μη ανελειν με συ θελεις ον τροπον ανειλες εχθες τον αιγυπτιον 29 εφυγεν δε μωυσης εν τω λογω τουτω και εγενετο παροικος εν γη μαδιαμ ου εγεννησεν υιους δυο 30 και πληρωθεντων ετων τεσσερακοντα ωφθη αυτω εν τη ερημω του ορους σινα αγγελος εν φλογι πυρος βατου 31 ο δε μωυσης ιδων {VAR1: εθαυμασεν } {VAR2: εθαυμαζεν } το οραμα προσερχομενου δε αυτου κατανοησαι εγενετο φωνη κυριου 32 εγω ο θεος των πατερων σου ο θεος αβρααμ και ισαακ και ιακωβ εντρομος δε γενομενος μωυσης ουκ

ετολμα κατανοησαι 33 ειπεν δε αυτω ο κυριος λυσον το υποδημα των ποδων σου ο γαρ τοπος εφ ω εστηκας γη αγια εστιν 34 ιδων ειδον την κακωσιν του λαου μου του εν αιγυπτω και του στεναγμου {VAR1: αυτου } {VAR2: αυτων } ηκουσα και κατεβην εξελεσθαι αυτους και νυν δευρο αποστειλω σε εις αιγυπτον 35 τουτον τον μωσην ον ηρνησαντο ειποντες τις σε κατεστησεν αρχοντα και δικαστην τουτον ο θεος {VAR1: και } {VAR2: [και] } αρχοντα και λυτρωτην απεσταλκεν συν χειρι αγγελου του οφθεντος αυτω εν τη βατω 36 ουτος εξηγαγεν αυτους ποιησας τερατα και σημεια εν {VAR1: τη } {VAR2: γη } αιγυπτω και εν ερυθρα θαλασση και εν τη ερημω ετη τεσσερακοντα 37 ουτος εστιν ο μωσης ο ειπας τοις νιοις ισραηλ προφητην υμιν αναστησει ο θεος εκ των αδελφων υμων ως εμε 38 ουτος εστιν ο γενομενος εν τη εκκλησια εν τη ερημω μετα του αγγελου του λαλουντος αυτω εν τω ορει σινα και των πατερων ημων ος εδεξατο λογια ζωντα δουναι {VAR1: υμιν } {VAR2: ημιν } 39 ω ουκ θηλησαν υπηκοοι γενεσθαι οι πατερες ημων αλλα απωσαντο και εστραφησαν εν ταις καρδιαις αυτων εις αιγυπτον 40 ειποντες τω ααρων ποιησον ημιν θεους οι προπορευσονται ημων ο γαρ μωσης ουτος ος εξηγαγεν ημας εκ γης αιγυπτου ουκ οιδαμεν τι εγενετο αυτω 41 και εμοσχοποιησαν εν ταις ημεραις εκειναις και ανηγαγον θυσιαν τω ειδωλω και ευφραινοντο εν τοις εργοις των χειρων αυτων 42 εστρεψεν δε ο θεος και παρεδωκεν αυτους λατρευειν τη στρατια του ουρανου καθως γεγραπται εν βιβλω των προφητων μη σφαγια και θυσιας προσηνεγκατε μοι ετη τεσσερακοντα εν τη ερημω οικος ισραηλ 43 και ανελαβετε την σκηνην του μολοχ και το αστρον του θεου {VAR1: ρομφα } {VAR2: [υμων] ραιφαν } τους τυπους ους εποιησατε προσκυνειν αυτοις και μετοικιω υμας επεκεινα βαβυλωνος 44 η σκηνη του μαρτυριου ην τοις

πατρασιν ημων εν τη ερημω καθως διεταξατο ο λαλων τω μωση ποιησαι αυτην κατα τον τυπον ον εωρακει 45 ην και εισηγαγον διαδεξαμενοι οι πατερες ημων μετα ιησου εν τη κατασχεσει των εθνων ων εξωσεν ο θεος απο προσωπουν των πατερων ημων εως των ημερων δαυιδ 46 ος ευρεν χαριν ενωπιον του θεου και ητησατο ευρειν σκηνωμα τω {VAR1: θεω } {VAR2: οικω } ιακωβ 47 σολομων δε οικοδομησεν αυτω οικον 48 αλλ ουχ ο υψιστος εν χειροποιητοις κατοικει καθως ο προφητης λεγει 49 ο ουρανος μοι θρονος {VAR1: και η } {VAR2: η δε } γη υποποδιον των ποδων μου ποιον οικον οικοδομησετε μοι λεγει κυριος η τις τοπος της καταπαυσεως μου 50 ουχι η χειρ μου εποιησεν ταυτα παντα 51 σκληροτραχηλοι και απεριτμητοι καρδιαις και τοις ωσιν υμεις αει τω πνευματι τω αγιω αντιπιπτετε ως οι πατερες υμων και υμεις 52 τινα των προφητων ουκ εδιωξαν οι πατερες υμων και απεκτειναν τους προκαταγγειλαντας περι της ελευσεως του δικαιου ου νυν υμεις προδοται και φονεις εγενεσθε 53 οιτινες ελαβετε τον νομον εις διαταγας αγγελων και ουκ εφυλαξατε 54 ακουοντες δε ταυτα διεπριοντο ταις καρδιαις αυτων και εβρυχον τους οδοντας επ αυτον 55 υπαρχων δε πληρης πνευματος αγιου ατενισας εις τον ουρανον ειδεν δοξαν θεου και ιησουν εστωτα εκ δεξιων του θεου 56 και ειπεν ιδου θεωρω τους ουρανους διηνοιγμενους και τον νιον του ανθρωπου εκ δεξιων εστωτα του θεου 57 κραζαντες δε φωνη μεγαλη συνεσχον τα ωτα αυτων και ωρμησαν ομοθυμαδον επ αυτον 58 και εκβαλοντες εξω της πολεως ελιθοβιολουν και οι μαρτυρες απεθεντο τα ιματια αυτων παρα τους ποδας νεανιου καλουμενου σαυλου 59 και ελιθοβιολουν τον στεφανον επικαλουμενον και λεγοντα κυριε ιησου δεξαι το πνευμα μου 60 θεις δε τα γονατα εκραξεν φωνη μεγαλη κυριε μη

στησης αυτοις ταυτην την αμαρτιαν και τουτο ειπων εκοιμηθη

8 σαυλος δε ην συνευδοκων τη αναιρεσει αυτου εγενετο δε εν εκεινη τη ημερα διωγμος μεγας επι την εκκλησιαν την εν iεροσολυμοις παντες {VAR1: [δε] } {VAR2: δε } διεσπαρησαν κατα τας χωρας της ιουδαιας και σαμαρειας πλην των αποστολων **2** συνεκομισαν δε τον στεφανον ανδρες ευλαβεις και εποιησαν κοπετον μεγαν επ αυτω **3** σαυλος δε ελυμαινετο την εκκλησιαν κατα τους οικους εισπορευομενος συρων τε ανδρας και γυναικας παρεδιδου εις φυλακην **4** οι μεν ουν διασπαρεντες διηλθον ευαγγελιζομενοι τον λογον **5** φιλιππος δε κατελθων εις {VAR1: την } {VAR2: [την] } πολιν της σαμαρειας εκηρυξσεν αυτοις τον χριστον **6** προσειχον δε οι οχλοι τοις λεγομενοις υπο του φιλιππου ομοθυμαδον εν τω ακουειν αυτους και βλεπειν τα σημεια α εποιει **7** πολλοι γαρ των εχοντων πνευματα ακαθαρτα βωντα φωνη μεγαλη εξηρχοντο πολλοι δε παραλελυμενοι και χωλοι εθεραπευθησαν **8** εγενετο δε πολλη χαρα εν τη πολει εκεινη **9** ανηρ δε τις ονοματι σιμων προυπηρχεν εν τη πολει μαγευων και εξιστανων το εθνος της σαμαρειας λεγων ειναι τινα εαυτον μεγαν **10** ω προσειχον παντες απο μικρου εως μεγαλου λεγοντες ουτος εστιν η δυναμις του θεου η καλουμενη μεγαλη **11** προσειχον δε αυτω δια το ικανω χρονω ταις μαγειαις εξεστακεναι αυτους **12** οτε δε επιστευσαν τω φιλιππω ευαγγελιζομενω περι της βασιλειας του θεου και του ονοματος ιησου χριστου εβαπτιζοντο ανδρες τε και γυναικες **13** ο δε σιμων και αυτος επιστευσεν και βαπτισθεις ην προσκαρτερων τω φιλιππω θεωρων τε σημεια και δυναμεις μεγαλας γινομενας εξιστατο **14** ακουσαντες δε οι εν iεροσολυμοις αποστολοι οτι δεδεκται η σαμαρεια τον λογον του θεου απεστειλαν προς αυτους πετρον και ιωαννην **15** οιτινες καταβαντες προσηξαντο περι αυτων

οπως λαβωσιν πνευμα αγιον **16** ουδεπω γαρ ην επ ουδενι αυτων επιπεπτωκος μονον δε βεβαπτισμενοι υπηρχον εις το ονομα του κυριου ιησου **17** τοτε επετιθεσαν τας χειρας επ αυτους και ελαμβανον πνευμα αγιον **18** ιδων δε ο σιμων οτι δια της επιθεσεως των χειρων των αποστολων διδοται το πνευμα προσηνεγκεν αυτοις χρηματα **19** λεγων δοτε καμοι την εξουσιαν ταυτην ινα ω εαν επιθω τας χειρας λαμβανη πνευμα αγιον **20** πετρος δε ειπεν προς αυτον το αργυριον σου συν σοι ειη εις απωλειαν οτι την δωρεαν του θεου ενομισας δια χρηματων κτασθαι **21** ουκ εστιν σοι μερις ουδε κληρος εν τω λογω τουτω η γαρ καρδια σου ουκ εστιν ευθεια εναντι του θεου **22** μετανοησον ουν απο της κακιας σου ταυτης και δεηθητι του κυριου ει αρα αφεθησεται σοι η επινοια της καρδιας σου **23** εις γαρ χολην πικριας και συνδεσμον αδικιας ορω σε οντα **24** αποκριθεις δε ο σιμων ειπεν δεηθητε υμεις υπερ εμου προς τον κυριον οπως μηδεν επελθη επ εμε ων ειρηκατε **25** οι μεν ουν διαμαρτυραμενοι και λαλησαντες τον λογον του κυριου υπεστρεφον εις iεροσολυμα πολλας τε κωμας των σαμαριτων ευηγγελιζοντο **26** αγγελος δε κυριου ελαλησεν προς φιλιππον λεγων αναστηθι και πορευου κατα μεσημβριαν επι την οδον την καταβαινουσαν απο iερουσαλημ εις γαζαν αυτη εστιν ερημος **27** και αναστας επορευθη και ιδου ανηρ αιθιοψ ευνουχος δυναστης κανδακης βασιλισσης αιθιοπων ος ην επι πασης της γαζης αυτης {VAR1: [ος] } {VAR2: ος } ειληλυθει προσκυνησων εις iερουσαλημ **28** ην {VAR1: δε } {VAR2: τε } υποστρεφων και καθημενος επι του αρματος αυτου και ανεγινωσκεν τον προφητην ησαιαν **29** ειπεν δε το πνευμα τω φιλιππω προσελθε και κολληθητι τω αρματι τουτω **30** προσδραμων δε ο φιλιππος ηκουσεν αυτου αναγινωσκοντος ησαιαν τον προφητην και ειπεν αρα γε γινωσκεις α αναγινωσκεις

31 ο δε ειπεν πως γαρ αν δυναιμην εαν μη τις οδηγησει με παρεκαλεσεν τε τον φιλιππον αναβαντα καθισαι συν αυτω **32** η δε περιοχη της γραφης ην ανεγινωσκεν ην αυτη ως προβατον επι σφαγην ηχθη και ως αμνος εναντιον του {VAR1: κειροντος } {VAR2: κειραντος } αυτον αφωνος ουτως ουκ ανοιγει το στομα αυτου **33** εν τη ταπεινωσει {VAR2: [αυτου] } η κρισις αυτου ηρθη την γενεαν αυτου τις διηγησεται οτι αιρεται απο της γης η ζωη αυτου **34** αποκριθεις δε ο ευνουχος τω φιλιππω ειπεν δεομαι σου περι τινος ο προφητης λεγει τουτο περι εαυτου η περι ετερου τινος **35** ανοιξας δε ο φιλιππος το στομα αυτου και αρξαμενος απο της γραφης ταυτης ευηγγελισατο αυτω τον ιησουν **36** ως δε επορευοντο κατα την οδον ηλθον επι τι υδωρ και φησιν ο ευνουχος ιδου υδωρ τι κωλυει με βαπτισθηναι **38** και εκελευσεν στηναι το αρμα και κατεβησαν αμφοτεροι εις το υδωρ ο τε φιλιππος και ο ευνουχος και εβαπτισεν αυτον **39** οτε δε ανεβησαν εκ του υδατος πνευμα κυριου ηρπασεν τον φιλιππον και ουκ ειδεν αυτον ουκετι ο ευνουχος επορευετο γαρ την οδον αυτου χαιρων **40** φιλιππος δε ευρεθη εις αζωτον και διερχομενος ευηγγελιζετο τας πολεις πασας εως του ελθειν αυτον εις καισαρειαν

9 ο δε σαυλος ετι εμπνεων απειλης και φονου εις τους μαθητας του κυριου προσελθων τω αρχιερει **2** ητησατο παρ αυτου επιστολας εις δαμασκον προς τας συναγωγας οπως εαν τινας ευρη της οδου οντας ανδρας τε και γυναικας δεδεμενους αγαγη εις ιερουσαλημ **3** εν δε τω πορευεσθαι εγενετο αυτον εγγιζειν τη δαμασκω εξαιφνης τε αυτον περιηστραψεν φως εκ του ουρανου **4** και πεσων επι την γην ηκουσεν φωνην λεγουσαν αυτω σαουλ σαουλ τι με διωκεις **5** ειπεν δε τις ει κυριε ο δε εγω ειμι ιησουν ον συ διωκεις **6** αλλα αναστηθι και εισελθε εις την πολιν και λαληθησεται σοι ο τι σε δει ποιειν **7** οι

δε ανδρες οι συνοδευοντες αυτω ειστηκεισαν ενεοι ακουοντες μεν της φωνης μηδενα δε θεωρουντες **8** γηερθη δε σαυλος απο της γης ανεωγμενων δε των οφθαλμων αυτου ουδεν εβλεπεν χειραγωγουντες δε αυτον εισηγαγον εις δαμασκον **9** και ηημερας τρεις μη βλεπων και ουκ εφαγεν ουδε επιεν **10** ην δε τις μαθητης εν δαμασκω ονοματι ανανιας και ειπεν προς αυτον εν οραματι ο κυριος ανανια ο δε ειπεν ιδου εγω κυριε **11** ο δε κυριος προς αυτον {VAR1: αναστα } {VAR2: αναστας } πορευθητι επι την ρυμην την καλουμενην ευθειαν και ζητησον εν οικια ιουδα σαυλον ονοματι ταρσεα ιδου γαρ προσευχεται **12** και ειδεν ανδρα [εν οραματι] ανανιαν ονοματι εισελθοντα και επιθεντα αυτω [τας] χειρας οπως αναβλεψη **13** απεκριθη δε ανανιας κυριε ηκουσα απο πολλων περι του ανδρος τουτου οσα κακα τοις αγιοις σου εποιησεν εν ιερουσαλημ **14** και ωδε εχει εξουσιαν παρα των αρχιερεων δησαι παντας τους επικαλουμενους το ονομα σου **15** ειπεν δε προς αυτον ο κυριος πορευου οτι σκευος εκλογης εστιν μοι ουτος του βαστασαι το ονομα μου ενωπιον {VAR1: [των] } εθνων τε και βασιλεων ιιων τε ισραηλ **16** εγω γαρ υποδειξω αυτω οσα δει αυτον υπερ του ονοματος μου παθειν **17** απηλθεν δε ανανιας και εισηλθεν εις την οικιαν και επιθεις επ αυτον τας χειρας ειπεν σαουλ αδελφε ο κυριος απεσταλκεν με ιησους ο οφθεις σοι εν τη οδω η ηρχου οπως αναβλεψης και πλησθης πνευματος αγιου **18** και ευθεως απεπεσαν αυτου απο των οφθαλμων ως λεπιδες ανεβλεψεν τε και αναστας εβαπτισθη **19** και λαβων τροφην {VAR1: ενισχυθη } {VAR2: ενισχυσεν } εγενετο δε μετα των εν δαμασκω μαθητων ημερας τινας **20** και ευθεως εν ταις συναγωγαις εκηρυσσεν τον ιησουν οτι ουτος εστιν ο υιος του θεου **21** εξισταντο δε παντες οι ακουοντες και ελεγον ουχ ουτος εστιν ο πορθησας {VAR1: εν } {VAR2: εις } ιερουσαλημ

τους επικαλουμενους το ονομα τουτο και ωδε εις τουτο εληλυθει ινα δεδεμενους αυτους αγαγη επι τους αρχιερεις 22 σαυλος δε μαλλον ενεδυναμουτο και συνεχυννεν {VAR2: [τους] } ιουδαιους τους κατοικουντας εν δαμασκω συμβιβαζων οτι ουτος εστιν ο χριστος 23 ως δε επληρουντο ημεραι ικαναι συνεβουλευσαντο οι ιουδαιοι ανελειν αυτον 24 εγνωσθη δε τω σαυλω η επιβουλη αυτων παρετηρουντο δε και τας πυλας ημερας τε και νυκτος οπως αυτον ανελωσιν 25 λαβοντες δε οι μαθηται αυτου νυκτος δια του τειχους καθηκαν αυτον χαλασαντες εν σπυριδι 26 παραγενομενος δε εις ιερουσαλημ επειραζεν κολλασθαι τοις μαθηταις και παντες εφοβουντο αυτον μη πιστευοντες οτι εστιν μαθητης 27 βαρναβας δε επιλαβομενος αυτον ηγαγεν προς τους αποστολους και διηγησατο αυτοις πως εν τη οδω ειδεν τον κυριον και οτι ελαλησεν αυτω και πως εν δαμασκω επαρρησιασατο εν τω ονοματι {VAR2: του } ιησου 28 και ην μετ αυτων εισπορευομενος και εκπορευομενος εις ιερουσαλημ παρρησιαζομενος εν τω ονοματι του κυριου 29 ελαλει τε και συνεζητει προς τους ελληνιστας οι δε επεχειρουν ανελειν αυτον 30 επιγνοντες δε οι αδελφoi κατηγαγον αυτον εις καισαρειαν και εξαπεστειλαν αυτον εις ταρσον 31 η μεν ουν εκκλησια καθ ολης της ιουδαιας και γαλιλαιας και σαμαρειας ειχεν ειρηνην οικοδομουμενη και πορευομενη τω φοβω του κυριου και τη παρακλησει του αγιου πνευματος επληθυντεο 32 εγενετο δε πετρον διερχομενον δια παντων κατελθειν και προς τους αγιους τους κατοικουντας λυδδα 33 ευρεν δε εκει ανθρωπον τινα ονοματι αινεαν εξ ετων οκτω κατακειμενον επι κραβαττου ος ην παραλελυμενος 34 και ειπεν αυτω ο πετρος αινεα ιαται σε ιησους χριστος αναστηθι και στρωσον σεαυτω και ευθεως ανεστη 35 και ειδαν αυτον παντες οι κατοικουντες λυδδα και τον σαρωνα οιτινες επεστρεψαν επι τον

κυριον 36 εν ιοπη δε τις ην μαθητρια ονοματι ταβιθα η διερμηνευομενη λεγεται δορκας αυτη ην πληρης εργων αγαθων και ελεημοσυνων ων εποιει 37 εγενετο δε εν ταις ημεραις εκειναις ασθενησασαν αυτην αποθανειν λουσαντες δε εθηκαν {VAR2: [αυτην] } εν υπερωω 38 εγγυς δε ουσης λυδδας τη ιοπη οι μαθηται ακουσαντες οτι πετρος εστιν εν αυτη απεστειλαν δυο ανδρας προς αυτον παρακαλουντες μη οκνησης διελθειν εως ημων 39 αναστας δε πετρος συνηλθεν αυτοις ον παραγενομενον ανηγαγον εις το υπερωων και παρεστησαν αυτω πασαι αι χηραι κλαιουσαι και επιδεικνυμεναι χιτωνας και ιματια οσα εποιει μετ αυτων ουσα η δορκας 40 εκβαλων δε εξω παντας ο πετρος και θεις τα γονατα προσηυξατο και επιστρεψας προς το σωμα ειπεν ταβιθα αναστηθι η δε ηνοιξεν τους οφθαλμους αυτης και ιδουσα τον πετρον ανεκαθισεν 41 δους δε αυτη χειρα ανεστησεν αυτην φωνησας δε τους αγιους και τας χηρας παρεστησεν αυτην ζωσαν 42 γνωστον δε εγενετο καθ ολης {VAR2: της } ιοπης και επιστευσαν πολλοι επι τον κυριον 43 εγενετο δε ημερας ικανας μειναι εν ιοπη παρα τινι σιμωνι βυρσει

10 ανηρ δε τις εν καισαρεια ονοματι κορνηλιος εκατονταρχης εκ σπειρης της καλουμενης ιταλικης 2 ευσεβης και φοβουμενος τον θεον συν παντι τω οικω αυτου ποιων ελεημοσυνας πολλας τω λαω και δεομενος του θεου δια παντος 3 ειδεν εν οραματι φανερως ωσει περι ωραν ενατην της ημερας αγγελον του θεου εισελθοντα προς αυτον και ειποντα αυτω κορνηλιε 4 ο δε ατενισας αυτω και εμφοβος γενομενος ειπεν τι εστιν κυριε ειπεν δε αυτω αι προσευχαι σου και αι ελεημοσυναι σου ανεβησαν εις μνημοσυνον εμπροσθεν του θεου 5 και νυν πεμψον ανδρας εις ιοπην και μεταπεμψαι σιμωνα τινα ος επικαλειται πετρος 6 ουτος ξενιζεται παρα τινι σιμωνι βυρσει ω εστιν οικια παρα θαλασσαν

7 ως δε απηλθεν ο αγγελος ο λαλων αυτω φωνησας δυο των οικετων και στρατιωτην ευσεβη των προσκαρτερουντων αυτω 8 και εξηγησαμενος απαντα αυτοις απεστειλεν αυτους εις την ιοππην 9 τη δε επαυριον οδοιπορουντων εκεινων και τη πολει εγγιζοντων ανεβη πετρος επι το δωμα προσευχασθαι περι ωραν εκτην 10 εγενετο δε προσπεινος και ηθελεν γευσασθαι παρασκευαζοντων δε αυτων εγενετο επ αυτον εκστασις 11 και θεωρει τον ουρανον ανεωγμενον και καταβαινον σκευος τι ως οθονην μεγαλην τεσσαρσιν αρχαις καθιεμενον επι της γης 12 εν ω υπηρχεν παντα τα τετραποδα και ερπετα της γης και πετεινα του ουρανου 13 και εγενετο φωνη προς αυτον αναστας πετρε θυσον και φαγε 14 ο δε πετρος ειπεν μηδαμως κυριε οτι ουδεποτε εφαγον παν κοινον και ακαθαρτον 15 και φωνη παλιν εκ δευτερου προς αυτον α ο θεος εκαθαρισεν συ μη κοινου 16 τουτο δε εγενετο επι τρις και ευθυς ανελημφθη το σκευος εις τον ουρανον 17 ως δε εν εαυτω διηπορει ο πετρος τι αν ειη το οραμα ο ειδεν ιδου οι ανδρες οι απεσταλμενοι υπο του κορνηλιου διερωτησαντες την οικιαν του σιμωνος επεστησαν επι τον πυλωνα 18 και φωνησαντες {VAR1: επυθοντο } {VAR2: επυνθανοντο } ει σιμων ο επικαλουμενος πετρος ενθαδε ξενιζεται 19 του δε πετρου διενθυμουμενου περι του οραματος ειπεν {VAR2: [αυτω] } το πνευμα ιδου ανδρες {VAR1: δυο } {VAR2: τρεις } ζητουντες σε 20 αλλα αναστας καταβηθι και πορευον συν αυτοις μηδεν διακρινομενος οτι εγω απεσταλκα αυτους 21 καταβας δε πετρος προς τους ανδρας ειπεν ιδου εγω ειμι ον ζητειτε τις η αιτια δι ην παρεστε 22 οι δε ειπαν κορνηλιος εκατονταρχης ανηρ δικαιος και φιβουμενος τον θεον μαρτυρουμενος τε υπο ολου του εθνους των ιουδαιων εχρηματισθη υπο αγγελου αγιου μεταπεμψασθαι σε εις τον οικον αυτου και ακουσαι ρηματα παρα σου

23 εισκαλεσαμενος ουν αυτους εξενισεν τη δε επαυριον αναστας εξηλθεν συν αυτοις και τινες των αδελφων των απο ιοππης συνηλθον αυτω 24 τη δε επαυριον εισηλθεν εις την καισαρειαν ο δε κορνηλιος ην προσδοκων αυτους συγκαλεσαμενος τους συγγενεις αυτου και τους αναγκαιους φιλους 25 ως δε εγενετο του εισελθειν τον πετρον συναντησας αυτω ο κορνηλιος πεσων επι τους ποδας προσεκυνησεν 26 ο δε πετρος ηγειρεν αυτον λεγων αναστηθι και εγω αυτος ανθρωπος ειμι 27 και συνομιλων αυτω εισηλθεν και ευρισκει συνεληλυθοτας πολλους 28 εφη τε προς αυτους υμεις επιστασθε ως αθεμιτον εστιν ανδρι ιουδαιω κολλασθαι η προσερχεσθαι αλλοφυλω καμοι ο θεος εδειξεν μηδενα κοινον η ακαθαρτον λεγειν ανθρωπον 29 διο και αναντιρρητως ηλθον μεταπεμφθεις πυνθανομαι ουν τινι λογω μετεπεμψασθε με 30 και ο κορνηλιος εφη απο τεταρτης ημερας μεχρι ταυτης της ωρας ημην την ενατην προσευχομενος εν τω οικω μου και ιδου ανηρ εστη ενωπιον μου εν εσθητι λαμπρα 31 και φησιν κορνηλιε εισηκουσθη σου η προσευχη και αι ελεημοσυναι σου εμνησθησαν ενωπιον του θεου 32 πεμψον ουν εις ιοππην και μετακαλεσαι σιμωνα ος επικαλειται πετρος ουτος ξενιζεται εν οικια σιμωνος βυρσεως παρα θαλασσαν 33 εξαυτης ουν επεμψα προς σε συ τε καλως εποιησας παραγενομενος νυν ουν παντες ημεις ενωπιον του θεου παρεσμεν ακουσαι παντα τα προστεταγμενα σοι υπο του κυριου 34 ανοιξας δε πετρος το στομα ειπεν επ αληθειας καταλαμβανομαι οτι ουκ εστιν προσωπολημπτης ο θεος 35 αλλ εν παντι εθνει ο φοιβουμενος αυτον και εργαζομενος δικαιοσυνην δεκτος αυτω εστιν 36 τον λογον {VAR2: [ον] } απεστειλεν τοις υιοις ισραηλ ευαγγελιζομενος ειρηνην δια ιησου χριστου ουτος εστιν παντων κυριος 37 υμεις οιδατε το γενομενον ρημα καθ ολης της

ιουδαιας αρξαμενος απο της γαλιλαιας μετα το βαπτισμα ο εκηρυξεν ιωαννης 38 ιησουν τον απο ναζαρεθ ως εχρισεν αυτον ο θεος πνευματι αγιω και δυναμει ος διηλθεν ευεργετων και ιωμενος παντας τους καταδυναστευομενους υπο του διαβολου οτι ο θεος ην μετ αυτου 39 και ημεις μαρτυρες παντων ων εποιησεν εν τε τη χωρα των ιουδαιων και {VAR2: [εν]} ιερουσαλημ ον και ανειλαν κρεμασαντες επι ξυλου 40 τουτον ο θεος ηγειρεν {VAR2: [εν]} τη τριτη ημερα και εδωκεν αυτον εμφανη γενεσθαι 41 ου παντι τω λαω αλλα μαρτυσιν τοις προκεχειροτονημενοις υπο του θεου ημιν οιτινες συνεφαγομεν και συνεπιομεν αυτω μετα το αναστηναι αυτον εκ νεκρων 42 και παρηγγειλεν ημιν κηρυξαι τω λαω και διαμαρτυρασθαι οτι ουτος εστιν ο ωρισμενος υπο του θεου κριτης ζωντων και νεκρων 43 τουτω παντες οι προφηται μαρτυρουσιν αφεσιν αμαρτιων λαβειν δια του ονοματος αυτου παντα τον πιστευοντα εις αυτον 44 ετι λαλουντος του πετρου τα ρηματα ταυτα επεπεσεν το πνευμα το αγιον επι παντας τους ακουοντας τον λογον 45 και εξεστησαν οι εκ περιτομης πιστοι {VAR1: οι } {VAR2: οσοι } συνηλθαν τω πετρω οτι και επι τα εθνη η δωρεα του {VAR1: πνευματος του αγιου } {VAR2: αγιου πνευματος } εκεχυται 46 ηκουν γαρ αυτων λαλουντων γλωσσαις και μεγαλυνοντων τον θεον τοτε απεκριθη πετρος 47 μητι το υδωρ δυναται κωλυσαι τις του μη βαπτισθηναι τουτους οιτινες το πνευμα το αγιον ελαβον ως και ημεις 48 προσεταξεν δε αυτους εν τω ονοματι ιησου χριστου βαπτισθηναι τοτε ηρωτησαν αυτον επιμειναι ημερας τινας

11 ηκουσαν δε οι αποστολοι και οι αδελφοι οι οντες κατα την ιουδαιαν οτι και τα εθνη εδεξαντο τον λογον του θεου 2 οτε δε ανεβη πετρος εις ιερουσαλημ διεκρινοντο προς αυτον οι εκ περιτομης 3 λεγοντες οτι {VAR1: εισηλθεν } {VAR2: εισηλθες } προς ανδρας

ακροβυστιαν εχοντας και {VAR1: συνεφαγεν } {VAR2: συνεφαγες } αυτοις 4 αρξαμενος δε πετρος εξετιθετο αυτοις καθεξης λεγων 5 εγω ημην εν πολει ιοπη προσευχομενος και ειδον εν εκστασει οραμα καταβαινον σκευος τι ως οθονην μεγαλην τεσσαρον αρχαις καθιεμενην εκ του ουρανου και ηλθεν αχρις εμου 6 εις ην ατενισας κατενοουν και ειδον τα τετραποδα της γης και τα θηρια και τα ερπετα και τα πετεινα του ουρανου 7 ηκουσα δε και φωνης λεγουσης μοι αναστας πετρε θυσον και φαγε 8 ειπον δε μηδαμως κυριε οτι κοινον η ακαθαρτον ουδεποτε εισηλθεν εις το στομα μου 9 απεκριθη δε {VAR1: εκ δευτερου φωνη } {VAR2: φωνη εκ δευτερου } εκ του ουρανου α ο θεος εκαθαρισεν συ μη κοινου 10 τουτο δε εγενετο επι τρις και ανεσπασθη παλιν απαντα εις τον ουρανον 11 και ιδου εξαυτης τρεις ανδρες επεστησαν επι την οικιαν εν η ημεν απεσταλμενοι απο καισαρειας προς με 12 ειπεν δε το πνευμα μοι συνελθειν αυτοις μηδεν διακριναντα ηλθον δε συν εμοι και οι εξ αδελφοι ουτοι και εισηλθομεν εις τον οικον του ανδρος 13 απηγγειλεν δε ημιν πως ειδεν {VAR1: τον } {VAR2: [τον] } αγγελον εν τω οικω αυτου σταθεντα και ειποντα αποστειλον εις ιοπην και μεταπεμψαι σιμωνα τον επικαλουμενον πετρον 14 ος λαλησει ρηματα προς σε εν οις σωθηση συ και πας ο οικος σου 15 εν δε τω αρξασθαι με λαλειν επεπεσεν το πνευμα το αγιον επ αυτους ωσπερ και εφ ημας εν αρχη 16 εμνησθην δε του ρηματος του κυριου ως ελεγεν ιωαννης μεν εβαπτισεν υδατι ημεις δε βαπτισθησεθε εν πνευματι αγιω 17 ει ουν την ισην δωρεαν εδωκεν αυτοις ο θεος ως και ημιν πιστευσασιν επι τον κυριον ιησουν χριστον εγω τις ημην δυνατος κωλυσαι τον θεον 18 ακουσαντες δε ταυτα ησυχασαν και εδοξασαν τον θεον λεγοντες αρα και τοις εθνεσιν ο θεος την μετανοιαν εις ζωην εδωκεν 19 οι μεν ουν διασπαρεντες απο της θλιψεως της γενομενης

επι στεφανω διηλθον εως φοινικης και κυπρου και αντιοχειας μηδενι λαλουντες τον λογον ει μη μονον ιουδαιοις **20** ησαν δε τινες εξ αυτων ανδρες κυπριοι και κυρηναιοι οιτινες ελθοντες εις αντιοχειαν ελαλουν και προς τους ελληνιστας ευαγγελιζομενοι τον κυριον ιησουν **21** και ην χειρ κυριου μετ αυτων πολυς τε αριθμος ο πιστευσας επεστρεψεν επι τον κυριον **22** ηκουσθη δε ο λογος εις τα ωτα της εκκλησιας της ουσης εν ιερουσαλημ περι αυτων και εξαπεστειλαν βαρναβαν {VAR2: [διελθειν]} εως αντιοχειας **23** ος παραγενομενος και ιδων την χαριν {VAR1: την } {VAR2: [την]} του θεου εχαρη και παρεκαλει παντας τη προθεσει της καρδιας προσμενειν {VAR1: [εν]} τω κυριω **24** οτι ην ανηρ αγαθος και πληρης πνευματος αγιου και πιστεως και προσετεθη οχλος ικανος τω κυριω **25** εξηλθεν δε εις ταρσον αναζητησαι σαυλον **26** και ευρων ηγαγεν εις αντιοχειαν εγενετο δε αυτοις και ενιαυτον ολον συναχθηναι εν τη εκκλησια και διδαξαι οχλον ικανον χρηματισαι τε πρωτως εν αντιοχεια τους μαθητας χριστιανους **27** εν ταυταις δε ταις ημεραις κατηλθον απο ιεροσολυμων προφηται εις αντιοχειαν **28** αναστας δε εις εξ αυτων ονοματι αγαθος {VAR1: εσημαινεν} {VAR2: εσημανεν} δια του πνευματος λιμον μεγαλην μελλειν εσεσθαι εφ ολην την οικουμενην ητις εγενετο επι κλαυδιου **29** των δε μαθητων καθως ευπορειτο τις ωρισαν εκαστος αυτων εις διακονιαν πεμψαι τοις κατοικουσιν εν τη ιουδαια αδελφοις **30** ο και εποιησαν αποστειλαντες προς τους πρεσβυτερους δια χειρος βαρναβα και σαυλου

12 κατ εκεινον δε τον καιρον επεβαλεν ηρωδης ο βασιλευς τας χειρας κακωσαι τινας των απο της εκκλησιας **2** ανειλεν δε ιακωβον τον αδελφον ιωαννου μαχαιρη **3** ιδων δε οτι αρεστον εστιν τοις ιουδαιοις προσεθετο συλλαβειν και πετρον ησαν δε {VAR2: [αι]} ημεραι των αζυμων

4 ον και πιασας εθετο εις φυλακην παραδους τεσσαροιν τετραδιοις στρατιωτων φυλασσειν αυτον βουλομενος μετα το πασχα αναγαγειν αυτον τω λαω **5** ο μεν ουν πετρος ετηρειτο εν τη φυλακη προσευχη δε ην εκτενως γινομενη υπο της εκκλησιας προς τον θεον περι αυτου **6** οτε δε ημελλεν {VAR1: προσαγαγειν} {VAR2: προαγαγειν} αυτον ο ηρωδης τη νυκτι εκεινη ην ο πετρος κοιμωμενος μεταξυ δυο στρατιωτων δεδεμενος αλυσεσιν δυσιν φυλακες τε προ της θυρας ετηρουν την φυλακην **7** και ιδου αγγελος κυριου επεστη και φως ελαμψεν εν τω οικηματι παταξας δε την πλευραν του πετρου ηγειρεν αυτον λεγων αναστα εν ταχει και εξεπεσαν αυτου αι αλυσεις εκ των χειρων **8** ειπεν δε ο αγγελος προς αυτον ζωσαι και υποδησαι τα σανδαλια σου εποιησεν δε ουτως και λεγει αυτω περιβαλου το ιματιον σου και ακολουθει μοι **9** και εξελθων ηκολουθει και ουκ ηδει οτι αληθες εστιν το γινομενον δια του αγγελου εδοκει δε οραμα βλεπειν **10** διελθοντες δε πρωτην φυλακην και δευτεραν ηλθαν επι την πυλην την σιδηραν την φερουσαν εις την πολιν ητις αυτοματη ηνοιγη αυτοις και εξελθοντες προηλθον ρυμην μιαν και ευθεως απεστη ο αγγελος απ αυτου **11** και ο πετρος εν εαυτω γενομενος ειπεν νυν οιδα αληθως οτι εξαπεστειλεν {VAR1: ο } {VAR2: [ο]} κυριος τον αγγελον αυτου και εξειλατο με εκ χειρος ηρωδου και πασης της προσδοκιας του λαου των ιουδαιων **12** συνιδων τε ηλθεν επι την οικιαν της μαριας της μητρος ιωαννου του επικαλουμενου μαρκου ου ησαν ικανοι συνηθροισμενοι και προσευχομενοι **13** κρουσαντος δε αυτου την θυραν του πυλωνος προσηλθεν παιδισκη υπακουσαι ονοματι ροδη **14** και επιγνουσα την φωνην του πετρου απο της χειρας ουκ ηνοιξεν τον πυλωνα εισδραμουσα δε απηγγειλεν εσταναι τον πετρον προ του πυλωνος **15** οι δε προς αυτην ειπαν μαινη η δε διισχυριζετο

ουτως εχειν οι δε ελεγον ο αγγελος εστιν αυτου 16 ο δε πετρος επεμενεν κρουων ανοιξαντες δε ειδαν αυτον και εξεστησαν 17 κατασεισας δε αυτοις τη χειρι σιγαν διηγησατο {VAR1: αυτοις } {VAR2: [αυτοις] } πως ο κυριος αυτον εξηγαγεν εκ της φυλακης ειπεν τε απαγγειλατε ιακωβω και τοις αδελφοις ταυτα και εξελθων επορευθη εις ετερον τοπον 18 γενομενης δε ημερας ην ταραχος ουκ ολιγος εν τοις στρατιωταις τι αρα ο πετρος εγενετο 19 ηρωδης δε επιζητησας αυτον και μη ευρων ανακρινας τους φυλακας εκελευσεν απαχθηναι και κατελθων απο της ιουδαιας εις καισαρειαν διετριβεν 20 ην δε θυμομαχων τυριοις και σιδωνιοις ομοθυμαδον δε παρησαν προς αυτον και πεισαντες βλαστον τον επι του κοιτωνος του βασιλεως ητουντο ειρηνην δια το τρεφεσθαι αυτων την χωραν απο της βασιλικης 21 τακτη δε ημερα {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } ηρωδης ενδυσαμενος εσθητα βασιλικην {VAR2: [και] } καθισας επι του βηματος εδημηγορει προς αυτους 22 ο δε δημος επεφωνει θεου φωνη και ουκ ανθρωπου 23 παραχρημα δε επαταξεν αυτον αγγελος κυριου ανθ ων ουκ εδωκεν την δοξαν τω θεω και γενομενος σκωληκοβρωτος εξεψυξεν 24 ο δε λογος του {VAR1: κυριου } {VAR2: θεου } ην ξανεν και επληθυνετο 25 βαρναβας δε και σαυλος υπεστρεψαν εις ιερουσαλημ πληρωσαντες την διακονιαν συμπαραλαβοντες ιωαννην τον επικληθεντα μαρκον

13 ησαν δε εν αντιοχεια κατα την ουσαν εκκλησιαν προφηται και διδασκαλοι ο τε βαρναβας και συμεων ο καλουμενος νιγερ και λουκιος ο κυρηναιος μαναην τε ηρωδου του τετραρχου συντροφος και σαυλος 2 λειτουργουντων δε αυτων τω κυριω και νηστευοντων ειπεν το πνευμα το αγιον αφορισατε δη μοι τον βαρναβαν και σαυλον εις το εργον ο προσκεκλημαι αυτους 3 τοτε νηστευσαντες και προσευξαμενοι και επιθεντες

τας χειρας αυτοις απελυσαν 4 αυτοι μεν ουν εκπεμφθεντες υπο του αγιου πνευματος κατηλθον εις σελευκειαν εκειθεν τε απεπλευσαν εις κυπρον 5 και γενομενοι εν σαλαμινι κατηγγελλον τον λογον του θεου εν ταις συναγωγαις των ιουδαιων ειχον δε και ιωαννην υπηρετην 6 διελθοντες δε ολην την νησον αχρι παφου ευρον ανδρα τινα μαγον ψευδοπροφητην ιουδαιον ω ονομα {VAR1: βαριησους } {VAR2: βαριησου } 7 ος ην συν τω ανθυπατω σεργιω παυλω ανδρι συνετω ουτος προσκαλεσαμενος βαρναβαν και σαυλον επεζητησεν ακουσαι τον λογον του θεου 8 ανθιστατο δε αυτοις ελυμας ο μαγος ουτως γαρ μεθερμηνευεται το ονομα αυτου ζητων διαστρεψαι τον ανθυπατον απο της πιστεως 9 σαυλος δε ο και παυλος πλησθεις πνευματος αγιου ατενισας εις αυτον 10 ειπεν ω πληρης παντος δολου και πασης ραδιουργιας υιε διαβολου εχθρε πασης δικαιοσυνης ου παυση διαστρεφων τας οδους {VAR1: του } {VAR2: [του] } κυριου τας ευθειας 11 και νυν ιδου χειρ κυριου επι σε και εση τυφλος μη βλεπων τον ηλιον αχρι καιρου παραχρημα {VAR1: δε } {VAR2: τε } επεσεν επ αυτον αχλυς και σκοτος και περιαγων εζητει χειραγωγους 12 τοτε ιδων ο ανθυπατος το γεγονος επιστευσεν εκπλησσομενος επι τη διδαχη του κυριου 13 αναχθεντες δε απο της παφου οι περι παυλον ηλθον εις περγην της παμφυλιας ιωαννης δε αποχωρησας απ αυτων υπεστρεψεν εις ιεροσολυμα 14 αυτοι δε διελθοντες απο της περγης παρεγενοντο εις αντιοχειαν την πισιδιαν και {VAR1: ελθοντες } {VAR2: (εισελθοντες) } εις την συναγωγην τη ημερα των σαββατων εκαθισαν 15 μετα δε την αναγνωσιν του νομου και των προφητων απεστειλαν οι αρχισυναγωγοι προς αυτους λεγοντες ανδρες αδελφοι ει τις εστιν εν υμιν λογος παρακλησεως προς τον λαον λεγετε 16 αναστας δε παυλος και κατασεισας τη χειρι ειπεν ανδρες ισραηλιται και οι φοβουμενοι τον

θεον ακουσατε 17 ο θεος του λαου τουτου ισραηλ εξελεξατο τους πατερας ημων και τον λαον υψωσεν εν τη παροικια εν γη αιγυπτου και μετα βραχιονος υψηλου εξηγαγεν αυτους εξ αυτης 18 και ως τεσσερακονταετη χρονον ετροποφορησεν αυτους εν τη ερημω 19 {VAR2: και } καθελων εθνη επτα εν γη χανααν κατεκληρονομησεν την γην αυτων 20 ως ετεσιν τετρακοσιοις και πεντηκοντα και μετα ταυτα εδωκεν κριτας εως σαμουηλ {VAR2: [του] } προφητου 21 κακειθεν ητησαντο βασιλεα και εδωκεν αυτοις ο θεος τον σαουλ υιον κις ανδρα εκ φυλης βενιαμιν ετη τεσσερακοντα 22 και μεταστησας αυτον ηγειρεν τον δαυιδ αυτοις εις βασιλεα ω και ειπεν μαρτυρησας ευρον δαυιδ τον του ιεσσαι {VAR1: [ανδρα] } {VAR2: ανδρα } κατα την καρδιαν μου ος ποιησει παντα τα θεληματα μου 23 τουτον ο θεος απο του σπερματος κατ επαγγελιαν ηγαγεν τω ισραηλ σωτηρα ιησουν 24 προκηρυξαντος ιωαννου προ προσωπου της εισοδου αυτου βαπτισμα μετανοιας παντι τω λαω ισραηλ 25 ως δε επληρου ιωαννης τον δρομον ελεγεν τι εμε υπονοειτε ειναι ουκ ειμι εγω αλλ ιδου ερχεται μετ εμε ου ουκ ειμι αξιος το υποδημα των ποδων λυσαι 26 ανδρες αδελφοι υιοι γενους αβρααμ και οι εν υμιν φοβουμενοι τον θεον ημιν ο λογος της σωτηριας ταυτης εξαπεσταλη 27 οι γαρ κατοικουντες εν ιερουσαλημ και οι αρχοντες αυτων τουτον αγνοησαντες και τας φωνας των προφητων τας κατα παν σαββατον αναγινωσκομενας κριναντες επληρωσαν 28 και μηδεμιαν αιτιαν θανατου ευροντες ητησαντο πιλατον αναιρεθηναι αυτον 29 ως δε ετελεσαν παντα τα περι αυτου γεγραμμενα καθελοντες απο του ξυλου εθηκαν εις μνημειον 30 ο δε θεος ηγειρεν αυτον εκ νεκρων 31 ος ωφθη επι ημερας πλειους τοις συναναβασιν αυτω απο της γαλιλαιας εις ιερουσαλημ οιτινες [νυν] εισιν μαρτυρες αυτου προς τον λαον 32 και ημεις

υμας ευαγγελιζομεθα την προς τους πατερας επαγγελιαν γενομενην 33 οτι ταυτην ο θεος εκπεπληρωκεν τοις τεκνοις {VAR1: ημων } {VAR2: [αυτων] ημιν } αναστησας ιησουν ως και εν τω ψαλμω γεγραπται τω δευτερω υιος μου ει συ εγω σημερον γεγεννηκα σε 34 οτι δε ανεστησεν αυτον εκ νεκρων μηκετι μελλοντα υποστρεφειν εις διαφθοραν ουτως ειρηκεν οτι δωσω υμιν τα οσια δαυιδ τα πιστα 35 διοτι και εν ετερω λεγει ου δωσεις τον οσιον σου ιδειν διαφθοραν 36 δαυιδ μεν γαρ ιδια γενεα υπηρετησας τη του θεου βουλη εκοιμηθη και προσετεθη προς τους πατερας αυτου και ειδεν διαφθοραν 37 ον δε ο θεος ηγειρεν ουκ ειδεν διαφθοραν 38 γνωστον ουν εστω υμιν ανδρες αδελφοι οτι δια τουτου υμιν αφεσις αμαρτιων καταγγελλεται 39 {VAR1: και } {VAR2: [και] } απο παντων ων ουκ ηδυνηθητε εν νομω μωσεως δικαιωθηναι εν τουτω πας ο πιστευων δικαιουται 40 βλεπετε ουν μη επελθη το ειρημενον εν τοις προφηταις 41 ιδετε οι καταφρονηται και θαυμασατε και αφανισθητε οτι εργον εργαζομαι εγω εν ταις ημεραις υμων εργον ο ου μη πιστευσητε εαν τις εκδιηγηται υμιν 42 εξιοντων δε αυτων παρεκαλουν εις το μεταξυ σαββατον λαληθηναι αυτοις τα ρηματα ταυτα 43 λυθεισης δε της συναγωνης ηκολουθησαν πολλοι των ιουδαιων και των σεβομενων προσηλυτων τω παυλω και τω βαρναβα οιτινες προσλαλουντες αυτοις επειθον αυτους προσμενειν τη χαριτι του θεου 44 τω δε ερχομενω σαββατω σχεδον πασα η πολις συνηχθη ακουσαι τον λογον του {VAR1: θεου } {VAR2: κυριου } 45 ιδοντες δε οι ιουδαιοι τους οχλους επλησθησαν ζηλου και αντελεγον τοις υπο παυλου λαλουμενοις βλασφημουντες 46 παρρησιασαμενοι τε ο παυλος και ο βαρναβας ειπαν υμιν ην αναγκαιον πρωτον λαληθηναι τον λογον του θεου επειδη απωθεισθε αυτον και ουκ αξιους κρινετε εαυτους της αιωνιου ζωης ιδουν

στρεφομεθα εις τα εθνη (aiōnios g166) 47 ουτως γαρ εντεταλται ημιν ο κυριος τεθεικα σε εις φως εθνων του ειναι σε εις σωτηριαν εως εσχατου της γης 48 ακουοντα δε τα εθνη εχαιρον και εδοξαζον τον λογον του {VAR1: θεου } {VAR2: κυριου } και επιστευσαν οσοι ησαν τεταγμενοι εις ζωην αιωνιον (aiōnios g166) 49 διεφερετο δε ο λογος του κυριου δι ολης της χωρας 50 οι δε ιουδαιοι παρωτρυναν τας σεβομενας γυναικας τας ευσχημονας και τους πρωτους της πολεως και επηγειραν διωγμον επι τον παυλον και βαρναβαν και εξεβαλον αυτους απο των οριων αυτων 51 οι δε εκτιναξαμενοι τον κονιορτον των ποδων επ αυτους ηλθον εις ικονιον 52 οι τε μαθηται επληρουντο χαρας και πνευματος αγιου

14 εγενετο δε εν ικονιῳ κατα το αυτο εισελθειν

αυτους εις την συναγωγην των ιουδαιων και λαλησαι ουτως ωστε πιστευσαι ιουδαιων τε και ελληνων πολυ πληθος 2 οι δε απειθησαντες ιουδαιοι επηγειραν και εκακωσαν τας ψυχας των εθνων κατα των αδελφων 3 ικανον μεν ουν χρονον διετριψαν παρρησιαζομενοι επι τω κυριῳ τω μαρτυρουντι {VAR2: [επι] } τω λογω της χαριτος αυτου διδοντι σημεια και τερατα γινεσθαι δια των χειρων αυτων 4 εσχισθη δε το πληθος της πολεως και οι μεν ησαν συν τοις ιουδαιοις οι δε συν τοις αποστολοις 5 ως δε εγενετο ορμη των εθνων τε και ιουδαιων συν τοις αρχουσιν αυτων υβρισαι και λιθοβολησαι αυτους 6 συνιδοντες κατεψυγον εις τας πολεις της λυκαονιας λυστραν και δερβην και την περιχωρον 7 κακει ευαγγελιζομενοι ησαν 8 και τις ανηρ αδυνατος εν λυστροις τοις ποσιν εκαθητο χωλος εκ κοιλιας μητρος αυτου ος ουδεποτε περιεπατησεν 9 ουτος {VAR1: ηκουεν } {VAR2: ηκουσεν } του παυλου λαλουντος ος ατενισας αυτω και ιδων οτι εχει πιστιν του σωθηναι 10 ειπεν μεγαλη φωνη αναστηθι επι τους ποδας σου ορθος και ηλατο και περιεπατει

11 οι τε οχλοι ιδοντες ο εποιησεν παυλος επηραν την φωνην αυτων λυκαονιστι λεγοντες οι θεοι ομοιωθεντες ανθρωποις κατεβησαν προς ημας 12 εκαλουν τε τον βαρναβαν δια τον δε παυλον ερμην επειδη αυτος ην ο ηγουμενος του λογου 13 ο τε ιερευς του διος του οντος προ της πολεως ταυρους και στεμματα επι τους πυλωνας ενεγκας συν τοις οχλοις θηλεν θυειν 14 ακουσαντες δε οι αποστολοι βαρναβας και παυλος διαρρηξαντες τα ιματια {VAR1: εαυτων } {VAR2: αυτων } εξεπηδησαν εις τον οχλον κραζοντες 15 και λεγοντες ανδρες τι ταυτα ποιειτε και ημεις ομοιοπαθεις εσμεν υμιν ανθρωποι ευαγγελιζομενοι υμας απο τουτων των ματαιων επιστρεφειν επι θεον ζωντα ος εποιησεν τον ουρανον και την γην και την θαλασσαν και παντα τα εν αυτοις 16 ος εν ταις παρωχημεναις γενεαις ειασεν παντα τα εθνη πορευεσθαι ταις οδοις αυτων 17 καιτοι ουκ αμαρτυρον αυτον αφηκεν αγαθουργων ουρανοθεν υμιν υετους διδους και καιρους καρποφορους εμπιπλων τροφης και ευφροσυνης τας καρδιας υμων 18 και ταυτα λεγοντες μολις κατεπαυσαν τους οχλους του μη θυειν αυτοις 19 επηλθαν δε απο αντιοχειας και ικονιου ιουδαιοι και πεισαντες τους οχλους και λιθασαντες τον παυλον εσυρον εξω της πολεως νομιζοντες αυτον τεθνηκεναι 20 κυκλωσαντων δε των μαθητων αυτον αναστας εισηλθεν εις την πολιν και τη επαυριον εξηλθεν συν τω βαρναβᾳ εις δερβην 21 ευαγγελισαμενοι τε την πολιν εκεινην και μαθητευσαντες ικανους υπεστρεψαν εις την λυστραν και εις ικονιον και {VAR1: [εις] } {VAR2: εις } αντιοχειαν 22 επιστηριζοντες τας ψυχας των μαθητων παρακαλουντες εμμενειν τη πιστει και οτι δια πολλων θλιψεων δει ημας εισελθειν εις την βασιλειαν του θεου 23 χειροτονησαντες δε αυτοις κατ εκκλησιαν πρεσβυτερους προσευξαμενοι μετα νηστειων παρεθεντο αυτους τω κυριω εις

ον πεπιστευκεισαν **24** και διελθοντες την πισιδιανηλθον εις την παμφυλιαν **25** και λαλησαντες εν περγη τον λογον κατεβησαν εις ατταλειαν **26** κακειθεν απεπλευσαν εις αντιοχειαν οθεν ησαν παραδεδομενοι τη χαριτι του θεου εις το εργον ο επληρωσαν **27** παραγενομενοι δε και συναγαγοντες την εκκλησιαν ανηγγελλον οσα εποιησεν ο θεος μετ αυτων και οτι ηνοιξεν τοις εθνεσιν θυραν πιστεως **28** διετριβον δε χρονον ουκ ολιγον συν τοις μαθηταις

15 και τινες κατελθοντες απο της ιουδαιας εδιδασκον τους αδελφους οτι εαν μη περιτμηθητε τω εθει τω μωυσεως ου δυνασθε σωθηναι **2** γενομενης δε στασεως και ζητησεως ουκ ολιγης τω παυλω και τω βαρναβα προς αυτους εταξαν αναβαινειν παυλον και βαρναβαν και τινας αλλους εξ αυτων προς τους αποστολους και πρεσβυτερους εις ιερουσαλημ περι του ζητηματος τουτου **3** οι μεν ουν προπεμφθεντες υπο της εκκλησιας διηρχοντο την τε φοινικην και σαμαρειαν εκδιηγουμενοι την επιστροφην των εθνων και εποιουν χαραν μεγαλην πασιν τοις αδελφοις **4** παραγενομενοι δε εις {VAR1: ιεροσολυμα } {VAR2: ιερουσαλημ } παρεδεχθησαν απο της εκκλησιας και των αποστολων και των πρεσβυτερων ανηγγειλαν τε οσα ο θεος εποιησεν μετ αυτων **5** εξανεστησαν δε τινες των απο της αιρεσεως των φαρισαιων πεπιστευκοτες λεγοντες οτι δει περιτεμνειν αυτους παραγγελλειν τε τηρειν τον νομον μωυσεως **6** συνηχθησαν τε οι αποστολοι και οι πρεσβυτεροι ιδειν περι του λογου τουτου **7** πολλης δε ζητησεως γενομενης αναστας πετρος ειπεν προς αυτους ανδρες αδελφοι υμεις επιστασθε οτι αφ ημερων αρχαιων εν υμιν εξελεξατο ο θεος δια του στοματος μου ακουσαι τα εθνη τον λογον του ευαγγελιου και πιστευσαι **8** και ο καρδιογνωστης θεος εμαρτυρησεν αυτοις δους το πνευμα το αγιον καθως και ημιν **9** και ουθεν διεκρινεν μεταξυ

ημων τε και αυτων τη πιστει καθαρισας τας καρδιας αυτων **10** ουν ουν τι πειραζετε τον θεον επιθειναι ζυγον επι τον τραχηλον των μαθητων ον ουτε οι πατερες ημων ουτε ημεις ισχυσαμεν βαστασαι **11** αλλα δια της χαριτος του κυριου ιησου πιστευομεν σωθηναι καθ ον τροπον κακεινοι **12** εσιγησεν δε παν το πληθος και ηκουν βαρναβα και παυλου εξηγουμενων οσα εποιησεν ο θεος σημεια και τερατα εν τοις εθνεσιν δι αυτων **13** μετα δε το σιγησαι αυτους απεκριθη ιακωβος λεγων ανδρες αδελφοι ακουσατε μου **14** συμεων εξηγησατο καθως πρωτον ο θεος επεσκεψατο λαβειν εξ εθνων λαον τω ονοματι αυτου **15** και τουτω συμφωνουσιν οι λογοι των προφητων καθως γεγραπται **16** μετα ταυτα αναστρεψω και ανοικοδομησω την σκηνην δαινιδη την πεπτωκυιαν και τα {VAR1: κατεστραμμενα } {VAR2: κατεσκαμμενα } αυτης ανοικοδομησω και ανορθωσω αυτην **17** οπως αν εκζητησωσιν οι καταλοιποι των ανθρωπων τον κυριον και παντα τα εθνη εφ ους επικεκληται το ονομα μου επ αυτους λεγει κυριος ποιων ταυτα **18** γνωστα απ αιωνος (αιωνιος **165**) **19** διο εγω κρινω μη παρενοχλειν τοις απο των εθνων επιστρεφουσιν επι τον θεον **20** αλλα επιστειλαι αυτοις του απεχεσθαι των αλισγηματων των ειδωλων και της πορνειας και {VAR2: του } πνικτου και του αιματος **21** μωυσης γαρ εκ γενεων αρχαιων κατα πολιν τους κηρυσσοντας αυτον εχει εν ταις συναγωγαις κατα παν σαββατον αναγινωσκομενος **22** τοτε εδοξεν τοις αποστολοις και τοις πρεσβυτεροις συν ολη τη εκκλησια εκλεξαμενους ανδρας εξ αυτων πεμψαι εις αντιοχειαν συν τω παυλω και βαρναβα ιουδαν τον καλουμενον βαρσαββαν και σιλαν ανδρας ηγουμενους εν τοις αδελφοις **23** γραψαντες δια χειρος αυτων οι αποστολοι και οι πρεσβυτεροι αδελφοι τοις κατα την αντιοχειαν και συριαν και κιλικιαν αδελφοις τοις εξ εθνων χαιρειν **24** επειδη ηκουσαμεν οτι

τινες εξ ημων {VAR2: [εξελθοντες] } εταραξαν υμας λογοις ανασκευαζοντες τας ψυχας υμων οις ου διεστειλαμεθα 25 εδοξεν ημιν γενομενοις ομοθυμαδον εκλεξαμενοις ανδρας πεμψαι προς υμας συν τοις αγαπητοις ημων βαρναβα και παυλω 26 ανθρωποις παραδεδωκοσιν τας ψυχας αυτων υπερ του ονοματος του κυριου ημων ιησου χριστου 27 απεσταλκαμεν ουν ιουδαν και σιλαν και αυτους δια λογου απαγγελλοντας τα αυτα 28 εδοξεν γαρ τω πνευματι τω αγιω και ημιν μηδεν πλεον επιτιθεσθαι υμιν βαρος πλην τουτων των επαναγκες 29 απεχεσθαι ειδωλοθυτων και αιματος και πνικτων και πορνειας εξ ων διατηρουντες εαυτους ευ πραξετε ερρωσθε 30 οι μεν ουν απολυθεντες κατηλθον εις αντιοχειαν και συναγαγοντες το πληθος επεδωκαν την επιστολην 31 αναγνοντες δε εχαρησαν επι τη παρακλησει 32 ιουδας τε και σιλας και αυτοι προφηται οντες δια λογου πολλου παρεκαλεσαν τους αδελφους και επεστηριξαν 33 ποιησαντες δε χρονον απελυθησαν μετ ειρηνης απο των αδελφων προς τους αποστειλαντας αυτους 35 παυλος δε και βαρναβας διετριβον εν αντιοχεια διδασκοντες και ευαγγελιζομενοι μετα και ετερων πολλων τον λογον του κυριου 36 μετα δε τινας ημερας ειπεν προς βαρναβαν παυλος επιστρεψαντες δη επισκεψωμεθα τους αδελφους κατα πολιν πασαν εν αις κατηγγειλαμεν τον λογον του κυριου πως εχουσιν 37 βαρναβας δε εβουλετο συμπαραλαβειν και τον ιωαννην τον καλουμενον μαρκον 38 παυλος δε ηξιου τον αποσταντα απ αυτων απο παμφυλιας και μη συνελθοντα αυτοις εις το εργον μη συμπαραλαμβανειν τουτον 39 εγενετο δε παροξυσμος ωστε αποχωρισθηναι αυτους απ αλληλων τον τε βαρναβαν παραλαβοντα τον μαρκον εκπλευσαι εις κυπρον 40 παυλος δε επιλεξαμενος σιλαν εξηλθεν παραδοθεις τη χαριτι του κυριου υπο των αδελφων 41 διηρχετο

δε την συριαν και [την] κιλικιαν επιστηριζων τας εκκλησιας

16 κατηντησεν δε {VAR1: και } {VAR2: [και] } εις δερβην και εις λυστραν και ιδου μαθητης τις ην εκει ονοματι τιμοθεος υιος γυναικος ιουδαιας πιστης πατρος δε ελληνος 2 οις εμαρτυρειτο υπο των εν λυστροις και ικονιω αδελφων 3 τουτον ηθελησεν ο παυλος συν αυτω εξελθειν και λαβων περιετεμεν αυτον δια τους ιουδαιους τους οντας εν τοις τοποις εκεινοις ηδεισαν γαρ απαντες οτι ελλην ο πατηρ αυτου υπηρχεν 4 ως δε διεπορευοντο τας πολεις παρεδιδοσαν αυτοις φυλασσειν τα δογματα τα κεκριμενα υπο των αποστολων και πρεσβυτερων των εν ιεροσολυμοις 5 αι μεν ουν εκκλησιαι εστερεουντο τη πιστει και επερισσευν τω αριθμω καθ ημεραν 6 διηλθον δε την φρυγιαν και γαλατικην χωραν κωλυθεντες υπο του αγιου πνευματος λαλησαι τον λογον εν τη ασια 7 ελθοντες δε κατα την μυσιαν επειραζον εις την βιθυνιαν πορευθηναι και ουκ ειασεν αυτους το πνευμα ιησου 8 παρελθοντες δε την μυσιαν κατεβησαν εις τρωαδα 9 και οραμα δια {VAR2: [της] } νυκτος τω παυλω αφθη ανηρ μακεδων τις ην εστως και παρακαλων αυτον και λεγων διαβας εις μακεδονιαν βοηθησον ημιν 10 ως δε το οραμα ειδεν ευθεως εζητησαμεν εξελθειν εις μακεδονιαν συμβιβαζοντες οτι προσκεκληται ημας ο θεος ευαγγελισασθαι αυτους 11 αναχθεντες {VAR1: ουν } {VAR2: δε } απο τρωαδος ευθυδρομησαμεν εις σαμοθρακην τη δε επιουση εις νεαν πολιν 12 κακειθεν εις φιλιππους ητις εστιν {VAR1: πρωτη της μεριδος } {VAR2: (πρωτης) μεριδος της } μακεδονιας πολις κολωνια ημεν δε εν ταυτη τη πολει διατριβοντες ημερας τινας 13 τη τε ημερα των σαββατων εξηλθομεν εξω της πυλης παρα ποταμον ου ενομιζομεν προσευχην ειναι και καθισαντες ελαλουμεν ταις συνελθουσαις γυναιξιν 14 και

τις γυνη ονοματι λυδια πορφυροπωλις πολεως θυατειρων σεβομενη τον θεον ηκουεν ης ο κυριος διηνοιξεν την καρδιαν προσεχειν τοις λαλουμενοις υπο {VAR2: του } παυλου 15 ως δε εβαπτισθη και ο οικος αυτης παρεκαλεσεν λεγουσα ει κεκρικατε με πιστην τω κυριω ειναι εισελθοντες εις τον οικον μου μενετε και παρεβιασατο ημας 16 εγενετο δε πορευομενων ημων εις την προσευχην παιδισκην τινα εχουσαν πνευμα πυθωνα υπαντησαι ημιν ητις εργασιαν πολλην παρειχεν τοις κυριοις αυτης μαντευομενη 17 αυτη κατακολουθουσα {VAR1: [τω] } {VAR2: τω } παυλω και ημιν εκραζεν λεγουσα ουτοι οι ανθρωποι δουλοι του θεου του υψιστου εισιν οιτινες καταγγελλουσιν υμιν οδον σωτηριας 18 τουτο δε εποιει επι πολλας ημερας διαπονηθεις δε παυλος και επιστρεψας τω πνευματι ειπεν παραγγελλω σοι εν ονοματι ιησου χριστου εξελθειν απ αυτης και εξηλθεν αυτη τη ωρα 19 ιδοντες δε οι κυριοι αυτης οτι εξηλθεν η ελπις της εργασιας αυτων επιλαβομενοι τον παυλον και τον σιλαν ειλκυσαν εις την αγοραν επι τους αρχοντας 20 και προσαγαγοντες αυτους τοις στρατηγοις ειπαν ουτοι οι ανθρωποι εκταρασσουσιν ημων την πολιν ιουδαιοι υπαρχοντες 21 και καταγγελλουσιν εθη α ουκ εξεστιν ημιν παραδεχεσθαι ουδε ποιειν ρωμαιοις ουσιν 22 και συνεπεστη ο οχλος κατ αυτων και οι στρατηγοι περιρηξαντες αυτων τα ιματια εκελευον ραβδιζειν 23 πολλας {VAR1: δε } {VAR2: τε } επιθεντες αυτοις πληγας εβαλον εις φυλακην παραγγειλαντες τω δεσμοφυλακι ασφαλως τηρειν αυτους 24 ος παραγγειλαν τοιαυτην λαβων εβαλεν αυτους εις την εσωτεραν φυλακην και τους ποδας ησφαλισατο αυτων εις το ξυλον 25 κατα δε το μεσουνκτιον παυλος και σιλας προσευχομενοι υμνουν τον θεον επηκρωντο δε αυτων οι δεσμιοι 26 αφνω δε σεισμος εγενετο μεγας ωστε σαλευθηναι

τα θεμελια του δεσμωτηριου ηνεωχθησαν δε {VAR1: [παραχρημα] } {VAR2: παραχρημα } αι θυραι πασαι και παντων τα δεσμα ανεθη 27 εξυπνος δε γενομενος ο δεσμοφυλαξ και ιδων ανεωγμενας τας θυρας της φυλακης σπασαμενος {VAR1: την } {VAR2: [την] } μαχαιραν ημελλεν εαυτον αναιρειν νομιζων εκπεφευγεναι τους δεσμιους 28 εφωνησεν δε {VAR1: παυλος μεγαλη φωνη } {VAR2: μεγαλη φωνη [ο] παυλος } λεγων μηδεν πραξης σεαυτω κακον απαντες γαρ εσμεν ενθαδε 29 αιτησας δε φωτα εισεπηδησεν και εντρομος γενομενος προσεπεσεν τω παυλω και {VAR2: [τω] } σιλα 30 και προαγαγων αυτους εξω εφη κυριοι τι με δει ποιειν ινα σωθω 31 οι δε ειπαν πιστευσον επι τον κυριον ιησουν και σωθηση συ και ο οικος σου 32 και ελαλησαν αυτω τον λογον του {VAR1: θεου } {VAR2: κυριου } συν πασιν τοις εν τη οικια αυτου 33 και παραλαβων αυτους εν εκεινη τη ωρα της νυκτος ελουσεν απο των πληγων και εβαπτισθη αυτος και οι αυτου {VAR1: απαντες } {VAR2: παντες } παραχρημα 34 αναγαγων τε αυτους εις τον οικον παρεθηκεν τραπεζαν και ηγαλλιασατο πανοικει πεπιστευκως τω θεω 35 ημερας δε γενομενης απεστειλαν οι στρατηγοι τους ραβδουχους λεγοντες απολυσον τους ανθρωπους εκεινους 36 απηγγειλεν δε ο δεσμοφυλαξ τους λογους {VAR2: [τουτους] } προς τον παυλον οτι απεσταλκαν οι στρατηγοι ινα απολυθητε νυν ουν εξελθοντες πορευεσθε εν ειρηνη 37 ο δε παυλος εφη προς αυτους δειραντες ημας δημοσια ακατακριτους ανθρωπους ρωμαιους υπαρχοντας εβαλαν εις φυλακην και νυν λαθρα ημας εκβαλλουσιν ου γαρ αλλα ελθοντες αυτοι ημας εξαγαγετωσαν 38 απηγγειλαν δε τοις στρατηγοις οι ραβδουχοι τα ρηματα ταυτα εφοβηθησαν δε ακουσαντες οτι ρωμαιοι εισιν 39 και ελθοντες παρεκαλεσαν αυτους και εξαγαγοντες ηρωτων απελθειν απο της πολεως 40 εξελθοντες δε απο της

φυλακης εισηλθον προς την λυδιαν και ιδοντες παρεκαλεσαν τους αδελφους και εξηλθαν

17 διοδευσαντες δε την αμφιπολιν και την απολλωνιαν ηλθον εις θεσσαλονικην οπου ην συναγωγη των ιουδαιων **2** κατα δε το ειωθος τω παυλω εισηλθεν προς αυτους και επι σαββατα τρια διελεξατο αυτοις απο των γραφων **3** διανοιγων και παρατιθεμενος οτι τον χριστον εδει παθειν και αναστηναι εκ νεκρων και οτι ουτος εστιν ο χριστος {VAR1: ο } {VAR2: [ο] } ιησους ον εγω καταγγελλω υμιν **4** και τινες εξ αυτων επεισθησαν και προσεκληρωθησαν τω παυλω και {VAR1: [τω] } {VAR2: τω } σιλα των τε σεβομενων ελληνων πληθος πολυ γυναικων τε των πρωτων ουκ ολιγαι **5** ζηλωσαντες δε οι ιουδαιοι και προσλαβομενοι των αγοραιων ανδρας τινας πονηρους και οχλοποιησαντες εθορυβουν την πολιν και επισταντες τη οικια ιασονος εζητουν αυτους προαγαγειν εις τον δημον **6** μη ευροντες δε αυτους εσυρον ιασονα και τινας αδελφους επι τους πολιταρχας βωντες οτι οι την οικουμενην αναστατωσαντες ουτοι και ενθαδε παρεισιν **7** ους υποδεδεκται ιασων και ουτοι παντες απεναντι των δογματων καισαρος πρασσουσιν βασιλεα ετερον λεγοντες ειναι ιησουν **8** εταραξαν δε τον οχλον και τους πολιταρχας ακουοντας ταυτα **9** και λαβοντες το ικανον παρα του ιασονος και των λοιπων απελυσαν αυτους **10** οι δε αδελφοι ευθεως δια νυκτος εξεπεμψαν τον τε παυλον και τον σιλαν εις βεροιαν οιτινες παραγενομενοι εις την συναγωγην των ιουδαιων απηεσαν **11** ουτοι δε ησαν ευγενεστεροι των εν θεσσαλονικη οιτινες εδεξαντο τον λογον μετα πασης προθυμιας {VAR1: [το] } καθ ημεραν ανακρινοντες τας γραφας ει εχοι ταυτα ουτως **12** πολλοι μεν ουν εξ αυτων επιστευσαν και των ελληνιδων γυναικων των ευσχημονων και ανδρων ουκ ολιγοι **13** ως δε εγνωσαν οι απο της θεσσαλονικης ιουδαιοι οτι

και εν τη βεροια καταγγελη υπο του παυλου ο λογος του θεου ηλθον κακει σαλευοντες και ταρασσοντες τους οχλους **14** ευθεως δε τοτε τον παυλον εξαπεστειλαν οι αδελφοι πορευεσθαι εως επι την θαλασσαν υπεμειναν τε ο τε σιλας και ο τιμοθεος εκει **15** οι δε καθιστανοντες τον παυλον ηγαγον εως αθηνων και λαβοντες εντολην προς τον σιλαν και τον τιμοθεον ινα ως ταχιστα ελθωσιν προς αυτον εξηεσαν **16** εν δε ταις αθηναις εκδεχομενου αυτους του παυλου παρωχυνετο το πνευμα αυτου εν αυτω θεωρουντος κατειδωλον ουσαν την πολιν **17** διελεγετο μεν ουν εν τη συναγωγη τοις ιουδαιοις και τοις σεβομενοις και εν τη αγορα κατα πασαν ημεραν προς τους παρατυγχανοντας **18** τινες δε και των επικουρειων και στοικων φιλοσοφων συνεβαλλον αυτω και τινες ελεγον τι αν θελοι ο σπερμολογος ουτος λεγειν οι δε ξενων δαιμονιων δοκει καταγγελευς ειναι οτι τον ιησουν και την αναστασιν ευηγγελιζετο **19** επιλαβομενοι {VAR1: δε } {VAR2: τε } αυτου επι τον αρειον παγον ηγαγον λεγοντες δυναμεθα γνωναι τις η καινη αυτη {VAR1: [η] } {VAR2: η } υπο σου λαλουμενη διδαχη **20** ξενιζοντα γαρ τινα εισφερεις εις τας ακοας ημων βουλομεθα ουν γνωναι τινα θελει ταυτα ειναι **21** αθηναιοι δε παντες και οι επιδημουντες ξενοι εις ουδεν ετερον ηυκαιρουν η λεγειν τι η ακουειν τι καινοτερον **22** σταθεις δε {VAR2: [ο] } παυλος εν μεσω του αρειου παγου εφη ανδρες αθηναιοι κατα παντα ως δεισιδαιμονεστερους υμας θεωρω **23** διερχομενος γαρ και αναθεωρων τα σεβασματα υμων ευρον και βωμιον εν ω επεγεγραπτο αγνωστω θεω ο ουν αγνοουντες ευσεβειτε τουτο εγω καταγγελλω υμιν **24** ο θεος ο ποιησας τον κοσμον και παντα τα εν αυτω ουτος ουρανου και γης υπαρχων κυριος ουκ εν χειροποιητοις ναοις κατοικει **25** ουδε υπο χειρων ανθρωπινων θεραπευεται προσδεομενος τινος αυτος διδους πασιν ζωην και

πνοην και τα παντα **26** εποιησεν τε εξ ενος παν εθνος ανθρωπων κατοικειν επι παντος προσωπου της γης ορισας προστεταγμενους καιρους και τας οροθεσιας της κατοικιας αυτων **27** ζητειν τον θεον ει αρα γε ψηλαφησειαν αυτον και ευροιεν και γε ου μακραν απο ενος εκαστου ημων υπαρχοντα **28** εν αυτω γαρ ζωμεν και κινουμεθα και εσμεν ως και τινες των καθ υμας ποιητων ειρηκασιν του γαρ και γενος εσμεν **29** γενος ουν υπαρχοντες του θεου ουκ οφειλομεν νομιζειν χρυσω η αργυρω η λιθω χαραγματι τεχνης και ενθυμησεως ανθρωπου το θειον ειναι ομοιον **30** τους μεν ουν χρονους της αγνοιας υπεριδων ο θεος τα νυν {VAR1: απαγγελει } {VAR2: παραγγελει } τοις ανθρωποις παντας πανταχου μετανοειν **31** καθοτι εστησεν ημεραν εν η μελλει κρινειν την οικουμενην εν δικαιοσυνη εν ανδρι ω ωρισεν πιστιν παρασχων πασιν αναστησας αυτον εκ νεκρων **32** ακουσαντες δε αναστασιν νεκρων οι μεν εχλευαζον οι δε ειπαν ακουσομεθα σου περι τουτου και παλιν **33** ουτως ο παυλος εξηλθεν εκ μεσου αυτων **34** τινες δε ανδρες κολληθεντες αυτω επιστευσαν εν οις και διονυσιος {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } αρεοπαγιτης και γυνη ονοματι δαμαρις και ετεροι συν αυτοις

18 μετα ταυτα χωρισθεις εκ των αθηνων ηλθεν εις κορινθον **2** και ευρων τινα ιουδαιον ονοματι ακυλαν ποντικον τω γενει προσφατως εληλυθοτα απο της ιταλιας και πρισκιλλαν γυναικα αυτου δια το διατεταχειν κλαυδιον χωριζεσθαι παντας τους ιουδαιους απο της ρωμης προσηλθεν αυτοις **3** και δια το ομοτεχνον ειναι εμενεν παρ αυτοις και {VAR1: ηργαζοντο } {VAR2: ηργαζετο } ησαν γαρ σκηνοποιοι τη τεχνη **4** διελεγετο δε εν τη συναγωγη κατα παν σαββατον επειθεν τε ιουδαιους και ελληνας **5** ως δε κατηλθον απο της μακεδονιας ο τε σιλας και ο τιμοθεος συνειχετο τω λογω ο παυλος διαμαρτυρομενος τοις ιουδαιοις ειναι

τον χριστον ιησουν **6** αντιτασσομενων δε αυτων και βλασφημουντων εκτιναξαμενος τα ιματια ειπεν προς αυτους το αιμα υμων επι την κεφαλην υμων καθαρος εγω απο του νυν εις τα εθνη πορευουμαι **7** και μεταβας εκειθεν {VAR1: ηλθεν } {VAR2: εισηλθεν } εις οικιαν τινος ονοματι τιτιου ιουστου σεβομενου τον θεον ου η οικια ην συνομορουσα τη συναγωγη **8** κρισπος δε ο αρχισυναγωγος επιστευσεν τω κυριω συν ολω τω οικω αυτου και πολλοι των κορινθιων ακουοντες επιστευον και εβαπτιζοντο **9** ειπεν δε ο κυριος εν νυκτι δι οραματος τω παυλω μη φοβου αλλα λαλει και μη σιωπησης **10** διοτι εγω ειμι μετα σου και ουδεις επιθησεται σοι του κακωσαι σε διοτι λαος εστιν μοι πολυς εν τη πολει ταυτη **11** εκαθισεν δε ενιαυτον και μηνας εξ διδασκων εν αυτοις τον λογον του θεου **12** γαλλιωνος δε ανθυπατου οντος της αχαιας κατεπεστησαν {VAR1: οι ιουδαιοι ομοθυμαδον } {VAR2: ομοθυμαδον οι ιουδαιοι } τω παυλω και ηγαγον αυτον επι το βημα **13** λεγοντες οτι παρα τον νομον αναπειθει ουτος τους ανθρωπους σεβεσθαι τον θεον **14** μελλοντος δε του παυλου ανοιγειν το στομα ειπεν ο γαλλιων προς τους ιουδαιους ει μεν ην αδικημα τι η ραδιουργημα πονηρον ω ιουδαιοι κατα λογον αν ανεσχομην υμων **15** ει δε ζητηματα εστιν περι λογου και ονοματων και νομου του καθ υμας οψεσθε αυτοι κριτης εγω τουτων ου βουλομαι ειναι **16** και απηλασεν αυτους απο του βηματος **17** επιλαβομενοι δε παντες σωσθενην τον αρχισυναγωγον ετυπτον εμπροσθεν του βηματος και ουδεν τουτων τω γαλλιωνι εμελεν **18** ο δε παυλος ετι προσμεινας ημερας ικανας τοις αδελφοις αποταξαμενος εξεπλει εις την συριαν και συν αυτω πρισκιλλα και ακυλας κειραμενος εν κεγχρεαις την κεφαλην ειχεν γαρ ευχην **19** κατηντησαν δε εις εφεσον κακεινους κατελιπεν αυτου αυτος δε εισελθων

εις την συναγωγην διελεξατο τοις ιουδαιοις **20** ερωτωντων δε αυτων επι πλειονα χρονον μειναι ουκ επενευσεν **21** αλλα αποταξαμενος και ειπων παλιν ανακαμψω προς υμας του θεου θελοντος ανηχθη απο της εφεσου **22** και κατελθων εις καισαρειαν αναβας και ασπασαμενος την εκκλησιαν κατεβη εις αντιοχειαν **23** και ποιησας χρονον τινα εξηλθεν διερχομενος καθεξης την γαλατικην χωραν και φρυγιαν {VAR1: στηριζων } {VAR2: επιστηριζων } παντας τους μαθητας **24** ιουδαιος δε τις απολλως ονοματι αλεξανδρευς τω γενει ανηρ λογιος κατηντησεν εις εφεσον δυνατος ων εν ταις γραφαις **25** ουτος ην κατηχημενος την οδον του κυριου και ζεων τω πνευματι ελαλει και εδιδασκεν ακριβως τα περι του ιησου επισταμενος μονον το βαπτισμα ιωαννου **26** ουτος τε ηρξατο παρρησιαζεσθαι εν τη συναγωγη ακουσαντες δε αυτου πρισκιλλα και ακυλας προσελαβοντο αυτον και ακριβεστερον αυτω εξεθεντο την οδον {VAR1: του θεου } {VAR2: [του θεου] } **27** βουλομενου δε αυτου διελθειν εις την αχαιαν προτρεψαμενοι οι αδελφοι εγραψαν τοις μαθηταις αποδεξασθαι αυτον ος παραγενομενος συνεβαλετο πολυ τοις πεπιστευκοσιν δια της χαριτος **28** ευτονως γαρ τοις ιουδαιοις διακατηλεγχετο δημοσια επιδεικνυς δια των γραφων ειναι τον χριστον ιησουν

19 εγενετο δε εν τω τον απολλω ειναι εν κορινθω παυλον διελθοντα τα ανωτερικα μερη {VAR1: ελθειν } {VAR2: (κατελθειν) } εις εφεσον και ευρειν τινας μαθητας **2** ειπεν τε προς αυτους ει πνευμα αγιον ελαβετε πιστευσαντες οι δε προς αυτον αλλ ουδ ει πνευμα αγιον εστιν ηκουσαμεν **3** ειπεν τε εις τι ουν εβαπτισθητε οι δε ειπαν εις το ιωαννου βαπτισμα **4** ειπεν δε παυλος ιωαννης εβαπτισεν βαπτισμα μετανοιας τω λαω λεγων εις τον ερχομενον μετ αυτον ινα πιστευσωσιν τουτ εστιν εις τον ιησουν

5 ακουσαντες δε εβαπτισθησαν εις το ονομα του κυριου ιησου **6** και επιθεντος αυτοις του παυλου {VAR2: [τας] } χειρας ηλθεν το πνευμα το αγιον επ αυτους ελαλουν τε γλωσσαις και επροφητευν **7** ησαν δε οι παντες ανδρες ωσει δωδεκα **8** εισελθων δε εις την συναγωγην επαρρησιαζετο επι μηνας τρεις διαλεγομενος και πειθων {VAR2: [τα] } περι της βασιλειας του θεου **9** ως δε τινες εσκληρυνοντο και ηπειθουν κακολογουντες την οδον ενωπιον του πληθους αποστας απ αυτων αφωρισεν τους μαθητας καθ ημεραν διαλεγομενος εν τη σχολη τυραννου **10** τοντο δε εγενετο επι ετη δυο ωστε παντας τους κατοικουντας την ασιαν ακουσαι τον λογον του κυριου ιουδαιους τε και ελληνας **11** δυναμεις τε ου τας τυχουσας ο θεος εποιει δια των χειρων παυλου **12** ωστε και επι τους ασθενουντας αποφερεσθαι απο του χρωτος αυτου σουδαρια η σιμικινθια και απαλλασσεσθαι απ αυτων τας νοσους τα τε πνευματα τα πονηρα εκπορευεσθαι **13** επεχειρησαν δε τινες και των περιερχομενων ιουδαιων εξορκιστων ονομαζειν επι τους εχοντας τα πνευματα τα πονηρα το ονομα του κυριου ιησου λεγοντες ορκιω υμας τον ιησουν ον παυλος κηρυσσει **14** ησαν δε τινος σκευα ιουδαιου αρχιερεως επτα υιοι τουτο ποιουντες **15** αποκριθεν δε το πνευμα το πονηρον ειπεν αυτοις τον [μεν] ιησουν γινωσκω και τον παυλον επισταμαι υμεις δε τινες εστε **16** και εφαλομενος ο ανθρωπος επ αυτους εν ω ην το πνευμα το πονηρον κατακυριευσας αμφοτερων ισχυσεν κατ αυτων ωστε γυμνους και τετραυματισμενους εκφυγειν εκ του οικου εκεινου **17** τοντο δε εγενετο γνωστον πασιν ιουδαιοις τε και ελλησιν τοις κατοικουσιν την εφεσον και επεπεσεν φοβος επι παντας αυτους και εμεγαλυνετο το ονομα του κυριου ιησου **18** πολλοι τε των πεπιστευκοτων ηρχοντο εξομολογουμενοι και αναγγελλοντες τας πραξεις

αυτων 19 ικανοι δε των τα περιεργα πραξαντων συνενεγκαντες τας βιβλους κατεκαιον ενωπιον παντων και συνεψηφισαν τας τιμας αυτων και ευρον αργυριου μυριαδας πεντε 20 ουτως κατα κρατος του κυριου ο λογος ηξανεν και ισχυεν 21 ως δε επληρωθη ταυτα εθετο ο παυλος εν τω πνευματι διελθων την μακεδονιαν και αχαιαν πορευεσθαι εις ιεροσολυμα ειπων οτι μετα το γενεσθαι με εκει δει με και ρωμην ιδειν 22 αποστειλας δε εις την μακεδονιαν δυο των διακονουντων αυτω τιμοθεον και εραστον αυτος επεσχεν χρονον εις την ασιαν 23 εγενετο δε κατα τον καιρον εκεινον ταραχος ουκ ολιγος περι της οδου 24 δημητριος γαρ τις ονοματι αργυροκοπος ποιων ναους {VAR1: [αργυρους] } {VAR2: αργυρους } αρτεμιδος παρειχετο τοις τεχνιταις ουκ ολιγην εργασιαν 25 ους συναθροισας και τους περι τα τοιαυτα εργατας ειπεν ανδρες επιστασθε οτι εκ ταυτης της εργασιας η ευπορια ημιν εστιν 26 και θεωρειτε και ακουετε οτι ου μονον εφεσου αλλα σχεδον πασης της ασιας ο παυλος ουτος πεισας μετεστησεν ικανον οχλον λεγων οτι ουκ εισιν θεοι οι δια χειρων γινομενοι 27 ου μονον δε τουτο κινδυνευει ημιν το μερος εις απελεγμον ελθειν αλλα και το της μεγαλης θεας αρτεμιδος ιερον εις ουθεν λογισθηναι μελλειν τε και καθαιρεισθαι της μεγαλειοτητος αυτης ην ολη {VAR1: [η] } {VAR2: η } ασια και {VAR1: [η] } {VAR2: η } οικουμενη σεβεται 28 ακουσαντες δε και γενομενοι πληρεις θυμου εκραζον λεγοντες μεγαλη η αρτεμις εφεσιων 29 και επλησθη η πολις της συγχυσεως ωρμησαν τε ομιθυμαδον εις το θεατρον συναρπασαντες γαιον και αρισταρχον μακεδονας συνεκδημους παυλου 30 παυλου δε βουλομενου εισελθειν εις τον δημον ουκ ειων αυτον οι μαθηται 31 τινες δε και των ασιαρχων οντες αυτω φιλοι πεμψαντες προς αυτον παρεκαλουν μη δουναι εαυτον εις το

θεατρον 32 αλλοι μεν ουν αλλο τι εκραζον ην γαρ η εκκλησια συγκεχυμενη και οι πλειους ουκ ηδεισαν τινος ενεκα συνεληλυθεισαν 33 εκ δε του οχλου συνεβιβασαν αλεξανδρον προβαλοντων αυτον των ιουδαιων ο δε αλεξανδρος κατασεισας την χειρα ηθελεν απολογεισθαι τω δημω 34 επιγνοντες δε οτι ιουδαιος εστιν φωνη εγενετο μια εκ παντων {VAR1: ωσει } {VAR2: ως } επι ωρας δυο κραζοντων μεγαλη η αρτεμις εφεσιων 35 καταστειλας δε {VAR1: τον οχλον ο γραμματευς } {VAR2: ο γραμματευς τον οχλον } φησιν ανδρες εφεσιοι τις γαρ εστιν ανθρωπων ος ου γινωσκει την εφεσιων πολιν νεωκορον ουσαν της μεγαλης αρτεμιδος και του διοπετους 36 αναντιρρητων ουν οντων τουτων δεον εστιν υμας κατεσταλμενους υπαρχειν και μηδεν προπετες πρασσειν 37 ηγαγετε γαρ τους ανδρας τουτους ουτε ιεροσυλους ουτε βλασφημουντας την θεον ημων 38 ει μεν ουν δημητριος και οι συν αυτω τεχνιται εχουσιν προς τινα λογον αγοραιοι αγονται και ανθυπατοι εισιν εγκαλειτωσαν αλληλοις 39 ει δε τι περαιτερω επιζητειτε εν τη εννομω εκκλησια επιλυθησεται 40 και γαρ κινδυνευομεν εγκαλεισθαι στασεως περι της σημερον μηδενος αιτιου υπαρχοντος περι ου {VAR1: ου } {VAR2: [ου] } δυνησομεθα αποδουναι λογον περι της συστροφης ταυτης 41 και ταυτα ειπων απελυσεν την εκκλησιαν

20 μετα δε το παυσασθαι τον θορυβον μεταπεμψαμενος ο παυλος τους μαθητας και παρακαλεσας ασπασαμενος εξηλθεν πορευεσθαι εις μακεδονιαν 2 διελθων δε τα μερη εκεινα και παρακαλεσας αυτους λογω πολλω ηλθεν εις την ελλαδα 3 ποιησας τε μηνας τρεις γενομενης επιβουλης αυτω υπο των ιουδαιων μελλοντι αναγεσθαι εις την συριαν εγενετο γνωμης του υποστρεφειν δια μακεδονιας 4 συνειπετο δε αυτω σωπατρος πυρρου βεροιαιος θεσσαλονικεων δε αρισταρχος και σεκουνδος και

γαιος δερβαιος και τιμοθεος ασιανοι δε τυχικος και τροφιμος 5 ουτοι δε {VAR1: προσελθοντες } {VAR2: προελθοντες } εμενον ημας εν τρωαδι 6 ημεις δε εξεπλευσαμεν μετα τας ημερας των αζυμων απο φιλιππων και ηλθομεν προς αυτους εις την τρωαδα αχρις ημερων πεντε {VAR1: ου } {VAR2: οπου } διετριψαμεν ημερας επτα 7 εν δε τη μια των σαββατων συνηγμενων ημων κλασαι αρτον ο παυλος διελεγετο αυτοις μελλων εξιεναι τη επαυριον παρετεινεν τε τον λογον μεχρι μεσονυκτιου 8 ησαν δε λαμπαδες ικαναι εν τω υπερωω ου ημεν συνηγμενοι 9 καθεζομενος δε τις νεανιας ονοματι ευτυχος επι της θυριδος καταφερομενος υπνω βαθει διαλεγομενου του παυλου επι πλειον κατενεχθεις απο του υπνου επεσεν απο του τριστεγου κατω και ηρθη νεκρος 10 καταβας δε ο παυλος επεπεσεν αυτω και συμπεριλαβων ειπεν μη θορυβεισθε η γαρ ψυχη αυτου εν αυτω εστιν 11 αναβας δε {VAR1: [και] } {VAR2: και } κλασας τον αρτον και γευσαμενος εφ ικανον τε ομιλησας αχρις αυγης ουτως εξηλθεν 12 ηγαγον δε τον παιδα ζωντα και παρεκληθησαν ου μετριως 13 ημεις δε προελθοντες επι το πλοιον ανηχθημεν επι την ασσον εκειθεν μελλοντες αναλαμβανειν τον παυλον ουτως γαρ διατεταγμενος ην μελλων αυτος πεζευειν 14 ως δε συνεβαλλεν ημιν εις την ασσον αναλαβοντες αυτον ηλθομεν εις μιτυληνην 15 κακειθεν αποπλευσαντες τη επιουση κατηντησαμεν αντικρυς χιου τη δε ετερα παρεβαλομεν εις σαμον τη δε εχομενη ηλθομεν εις μιλητον 16 κεκρικει γαρ ο παυλος παραπλευσαι την εφεσον οπως μη γενηται αυτω χρονοτριβησαι εν τη ασια εσπευδεν γαρ ει δυνατον ειη αυτω την ημεραν της πεντηκοστης γενεσθαι εις ιεροσολυμα 17 απο δε της μιλητου πεμψας εις εφεσον μετεκαλεσατο τους πρεσβυτερους της εκκλησιας 18 ως δε παρεγενοντο προς αυτον ειπεν αυτοις υμεις

επιστασθε απο πρωτης ημερας αφ ης επεβην εις την ασιαν πως μεθ υμων τον παντα χρονον εγενομην 19 δουλευων τω κυριω μετα πασης ταπεινοφροσυνης και δακρυων και πειρασμων των συμβαντων μοι εν ταις επιβουλαις των ιουδαιων 20 ως ουδεν υπεστειλαμην των συμφεροντων του μη αναγγειλαι υμιν και διδαξαι υμας δημοσια και κατ οικους 21 διαμαρτυρομενος ιουδαιοις τε και ελλησιν την εις θεον μετανοιαν και πιστιν εις τον κυριον ημων ιησουν 22 και νυν ιδου δεδεμενος εγω τω πνευματι πορευομαι εις ιερουσαλημ τα εν αυτη συναντησοντα {VAR1: εμοι } {VAR2: μοι } μη ειδως 23 πλην οτι το πνευμα το αγιον κατα πολιν διαμαρτυρεται μοι λεγον οτι δεσμα και θλιψεις με μενουσιν 24 αλλ ουδενος λογου ποιουμαι την ψυχην τιμιαν εμαυτω ως {VAR1: τελειωσω } {VAR2: τελειωσαι } τον δρομον μου και την διακονιαν ην ελαβον παρα του κυριου ιησου διαμαρτυρασθαι το ευαγγελιον της χαριτος του θεου 25 και νυν ιδου εγω οιδα οτι ουκετι οψεσθε το προσωπον μου υμεις παντες εν οις διηλθον κηρυσσων την βασιλειαν 26 διοτι μαρτυρομαι υμιν εν τη σημερον ημερα οτι καθαρος ειμι απο του αιματος παντων 27 ου γαρ υπεστειλαμην του μη αναγγειλαι πασαν την βουλην του θεου υμιν 28 προσεχετε εαυτοις και παντι τω ποιμνιω εν ω υμας το πνευμα το αγιον εθετο επισκοπους ποιμαινειν την εκκλησιαν του θεου ην περιεποιησατο δια του αιματος του ιδιου 29 εγω οιδα οτι εισελευσονται μετα την αφιξιν μου λυκοι βαρεις εις υμας μη φειδομενοι του ποιμνιου 30 και εξ υμων {VAR1: [αυτων] } {VAR2: αυτων } αναστησονται ανδρες λαλουντες διεστραμμενα του αποσπαν τους μαθητας οπισω {VAR1: εαυτων } {VAR2: αυτων } 31 διο γρηγορειτε μνημονευοντες οτι τριετιαν νυκτα και ημεραν ουκ επαυσαμην μετα δακρυων νουθετων ενα εκαστον 32 και τα νυν παρατιθεμαι υμας τω {VAR1: κυριω } {VAR2: θεω

} και τω λογω της χαριτος αυτου τω δυναμενω οικοδομησαι και δουναι την κληρονομιαν εν τοις ηγιασμενοις πασιν 33 αργυριου η χρυσιου η ιματισμου ουδενος επεθυμησα 34 αυτοι γινωσκετε οτι ταις χρειαις μου και τοις ουσιν μετ εμου υπηρετησαν αι χειρες αυται 35 παντα υπεδειξα υμιν οτι ουτως κοπιωντας δει αντιλαμβανεσθαι των ασθενουντων μνημονευειν τε των λογων του κυριου ιησου οτι αυτος ειπεν μακαριον εστιν μαλλον διδοναι η λαμβανειν 36 και ταυτα ειπων θεις τα γονατα αυτου συν πασιν αυτοις προσηνξατο 37 ικανος δε κλαυθμος εγενετο παντων και επιπεσοντες επι τον τραχηλον του παυλου κατεφιλουν αυτον 38 οδυνωμενοι μαλιστα επι τω λογω ω ειρηκει οτι ουκετι μελλουσιν το προσωπον αυτου θεωρειν προεπεμπον δε αυτον εις το πλοιον

21 ως δε εγενετο αναχθηναι ημας αποσπασθεντας απ αυτων ευθυδρομησαντες ηλθομεν εις την κω τη δε εξης εις την ροδον κακειθεν εις παταρα 2 και ευροντες πλοιον διαπερων εις φοινικην επιβαντες ανηχθημεν 3 αναφαναντες δε την κυπρον και καταλιποντες αυτην ευωνυμον επλεομεν εις συριαν και κατηλθομεν εις τυρον εκεισε γαρ το πλοιον ην αποφορτιζομενον τον γομον 4 ανευροντες δε τους μαθητας επεμειναμεν αυτου ημερας επτα οιτινες τω παυλω ελεγον δια του πνευματος μη επιβαινειν εις ιεροσολυμα 5 οτε δε εγενετο {VAR1: εξαρτισαι ημας } {VAR2: ημας εξαρτισαι } τας ημερας εξελθοντες επορευομεθα προπεμποντων ημας παντων συν γυναιξιν και τεκνοις εως εξω της πολεως και θεντες τα γονατα επι τον αιγιαλον προσευξαμενοι 6 απηστασαμεθα αλληλους και {VAR1: ενεβημεν } {VAR2: ανεβημεν } εις το πλοιον εκεινοι δε υπεστρεψαν εις τα ιδια 7 ημεις δε τον πλουν διανυσαντες απο τυρον κατηντησαμεν εις πτολεμαιδα και ασπασαμενοι τους αδελφους

εμειναμεν ημεραν μιαν παρ αυτοις 8 τη δε επαυριον εξελθοντες ηλθομεν εις καισαρειαν και εισελθοντες εις τον οικον φιλιππον του ευαγγελιστου οντος εκ των επτα εμειναμεν παρ αυτω 9 τουτω δε ησαν θυγατερες τεσσαρες παρθενοι προφητευουσαι 10 επιμενοντων δε ημερας πλειους κατηλθεν τις απο της ιουδαιας προφητης ονοματι αγαβος 11 και ελθων προς ημας και αρας την ζωνην του παυλου δησας εαυτου τους ποδας και τας χειρας ειπεν ταδε λεγει το πνευμα το αγιον τον ανδρα ου εστιν η ζωνη αυτη ουτως δησουσιν εν ιερουσαλημ οι ιουδαιοι και παραδωσουσιν εις χειρας εθνων 12 ως δε ηκουσαμεν ταυτα παρεκαλουμεν ημεις τε και οι εντοπιοι του μη αναβαινειν αυτον εις ιερουσαλημ 13 τοτε απεκριθη {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } παυλος τι ποιειτε κλαιοντες και συνθρυπτοντες μου την καρδιαν εγω γαρ ου μονον δεθηναι αλλα και αποθανειν εις ιερουσαλημ ετοιμως εχω υπερ του ονοματος του κυριου ιησου 14 μη πειθομενου δε αυτου ησυχασαμεν ειποντες του κυριου το θελημα γινεσθω 15 μετα δε τας ημερας ταυτας επισκευασαμενοι ανεβαινομεν εις ιεροσολυμα 16 συνηλθον δε και των μαθητων απο καισαρειας συν ημιν αγοντες παρ ω ξενισθωμεν μνασωνι τινι κυπριω αρχαιω μαθητη 17 γενομενων δε ημων εις ιεροσολυμα ασμενως απεδεξαντο ημας οι αδελφοι 18 τη δε επιουση εισηι ο παυλος συν ημιν προς ιακωβον παντες τε παρεγενοντο οι πρεσβυτεροι 19 και ασπασαμενος αυτους εξηγειτο καθ εν εκαστον ων εποιησεν ο θεος εν τοις εθνεσιν δια της διακονιας αυτου 20 οι δε ακουσαντες εδοξαζον τον θεον ειπον τε αυτω θεωρεις αδελφε ποσαι μυριαδες εισιν εν τοις ιουδαιοις των πεπιστευκοτων και παντες ζηλωται του νομου υπαρχουσιν 21 κατηχηθησαν δε περι σου οτι αποστασιαν διδασκεις απο μωυσεως τους κατα τα εθνη παντας ιουδαιους

λεγων μη περιτεμνειν αυτους τα τεκνα μηδε τοις εθεσιν περιπατειν 22 τι ουν εστιν παντως ακουσονται οτι εληλυθας 23 τουτο ουν ποιησον ο σοι λεγομεν εισιν ημιν ανδρες τεσσαρες ευχην εχοντες {VAR1: αφ } {VAR2: εφ } εαυτων 24 τουτους παραλαβων αγνισθητι συν αυτοις και δαπανησον επ αυτοις ινα ξυρησονται την κεφαλην και γνωσονται παντες οτι ων κατηχηνται περι σου ουδεν εστιν αλλα στοιχεις και αυτος φυλασσων τον νομον 25 περι δε των πεπιστευκοτων εθνων ημεις {VAR1: απεστειλαμεν } {VAR2: επεστειλαμεν } κριναντες φυλασσεσθαι αυτους το τε ειδωλοθυτον και αιμα και πνικτον και πορνειαν 26 τοτε ο παυλος παραλαβων τους ανδρας τη εχομενη ημερα συν αυτοις αγνισθεις εισηι εις το ιερον διαγγελλων την εκπληρωσιν των ημερων του αγνισμου εως ου προσηνεχθη υπερ ενος εκαστου αυτων η προσφορα 27 ως δε εμελλον αι επτα ημεραι συντελεισθαι οι απο της ασιας ιουδαιοι θεασαμενοι αυτον εν τω ιερω συνεχεον παντα τον οχλον και επεβαλον επ αυτον τας χειρας 28 κραζοντες ανδρες ισραηλιται βοηθειτε ουτος εστιν ο ανθρωπος ο κατα του λαου και του νομου και του τοπου τουτου παντας πανταχη διδασκων ετι τε και ελληνας εισηγαγεν εις το ιερον και κεκοινωκεν τον αγιον τοπον τουτον 29 ησαν γαρ προεωρακοτες τροφιμον τον εφεσιον εν τη πολει συν αυτω ον ενομιζον οτι εις το ιερον εισηγαγεν ο παυλος 30 εκινηθη τε η πολις ολη και εγενετο συνδρομη του λαου και επιλαβομενοι του παυλου ειλκον αυτον εξω του ιερου και ευθεως εκλεισθησαν αι θυραι 31 ζητουντων τε αυτον αποκτειναι ανεβη φασις τω χιλιαρχω της σπειρης οτι ολη συγχυννεται ιερουσαλημ 32 ος εξαυτης παραλαβων στρατιωτας και εκατονταρχας κατεδραμεν επ αυτους οι δε ιδοντες τον χιλιαρχον και τους στρατιωτας επαυσαντο τυπτοντες τον παυλον 33

τοτε εγγισας ο χιλιαρχος επελαβετο αυτου και εκελευσεν δεθηναι αλυσεσιν δυσιν και επυνθανετο τις ειη και τι εστιν πεποιηκως 34 αλλοι δε αλλο τι επεφωνουν εν τω οχλω μη δυναμενου δε αυτου γνωναι το ασφαλες δια τον θορυβον εκελευσεν αγεσθαι αυτον εις την παρεμβολην 35 οτε δε εγενετο επι τους αναβαθμους συνεβη βασταζεσθαι αυτον υπο των στρατιωτων δια την βιαν του οχλου 36 ηκολουθει γαρ το πληθος του λαου κραζοντες αιρε αυτον 37 μελλων τε εισαγεσθαι εις την παρεμβολην ο παυλος λεγει τω χιλιαρχω ει εξεστιν μοι ειπειν τι προς σε ο δε εφη ελληνιστι γινωσκεις 38 ουκ αρα συ ει ο αιγυπτιος ο προ τουτων των ημερων αναστατωσας και εξαγαγων εις την ερημον τους τετρακισχιλιους ανδρας των σικαριων 39 ειπεν δε ο παυλος εγω ανθρωπος μεν ειμι ιουδαιος ταρσευς της κιλικιας ουκ ασημου πολεως πολιτης δεομαι δε σου επιτρεψον μοι λαλησαι προς τον λαον 40 επιτρεψαντος δε αυτου ο παυλος εστως επι των αναβαθμων κατεσεισεν τη χειρι τω λαω πολλης δε σιγης γενομενης προσεφωνησεν τη εβραιδι διαλεκτω λεγων

22 ανδρες αδελφοι και πατερες ακουσατε μου της προς υμας νυνι απολογιας 2 ακουσαντες δε οτι τη εβραιδι διαλεκτω προσεφωνει αυτοις μαλλον παρεσχον ησυχιαν και φησιν 3 εγω ειμι ανηρ ιουδαιος γεγεννημενος εν ταρσω της κιλικιας ανατεθραμμενος δε εν τη πολει ταυτη παρα τους ποδας γαμαλιηλ πεπαιδευμενος κατα ακριβειαν του πατρωου νομου ζηλωτης υπαρχων του θεου καθως παντες υμεις εστε σημερον 4 ος ταυτην την οδον εδιωξα αχρι θανατου δεσμευων και παραδιδους εις φυλακας ανδρας τε και γυναικας 5 ως και ο αρχιερευς μαρτυρει μοι και παν το πρεσβυτεριον παρ ων και επιστολας δεξαμενος προς τους αδελφους εις δαμασκον επορευομην αξων και τους

εκεισε οντας δεδεμενους εις ιερουσαλημ ινα τιμωρηθωσιν **6** εγενετο δε μοι πορευομενω και εγγιζοντι τη δαμασκω περι μεσημβριαν εξαιφνης εκ του ουρανου περιαστραψαι φως ικανον περι εμε **7** επεσα τε εις το εδαφος και ηκουσα φωνης λεγουσης μοι σαουλ σαουλ τι με διωκεις **8** εγω δε απεκριθην τις ει κυριε ειπεν τε προς {VAR1: εμε } {VAR2: με } εγω ειμι ιησους ο ναζωραιος ον συ διωκεις **9** οι δε συν εμοι οντες το μεν φως εθεασαντο την δε φωνην ουκ ηκουσαν του λαλουντος μοι **10** ειπον δε τι ποιησω κυριε ο δε κυριος ειπεν προς με αναστας πορευον εις δαμασκον κακει σοι λαληθησεται περι παντων ων τετακται σοι ποιησαι **11** ως δε ουκ ενεβλεπον απο της δοξης του φωτος εκεινου χειραγωγουμενος υπο των συνοντων μοι ηλθον εις δαμασκον **12** ανανιας δε τις ανηρ ευλαβης κατα τον νομον μαρτυρουμενος υπο παντων των κατοικουντων ιουδαιων **13** ελθων προς {VAR1: εμε } {VAR2: με } και επιστας ειπεν μοι σαουλ αδελφε αναβλεψον καγω αυτη τη ωρα ανεβλεψα εις αυτον **14** ο δε ειπεν ο θεος των πατερων ημων προεχειρισατο σε γνωναι το θελημα αυτου και ιδειν τον δικαιον και ακουσαι φωνην εκ του στοματος αυτου **15** οτι εση μαρτυς αυτω προς παντας ανθρωπους ων εωρακας και ηκουσας **16** και νυν τι μελλεις αναστας βαπτισαι και απολουσαι τας αμαρτιας σου επικαλεσαμενος το ονομα αυτου **17** εγενετο δε μοι υποστρεφαντι εις ιερουσαλημ και προσευχομενου μου εν τω ιερω γενεσθαι με εν εκστασει **18** και ιδειν αυτον λεγοντα μοι σπευσον και εξελθε εν ταχει εξ ιερουσαλημ διοτι ου παραδεξονται σου μαρτυριαν περι εμου **19** καγω ειπον κυριε αυτοι επιστανται οτι εγω ημην φυλακιζων και δερων κατα τας συναγωγας τους πιστευοντας επι σε **20** και οτε εξεχυννετο το αιμα στεφανου του μαρτυρος σου και αυτος ημην εφεστως και συνευδοκων και φυλασσων τα ιματια των αναιρουντων αυτον **21** και ειπεν προς

με πορευου οτι εγω εις εθνη μακραν εξαποστελω σε **22** ηκουν δε αυτου αχρι τουτου του λογου και επηραν την φωνην αυτων λεγοντες αιρε απο της γης τον τοιουτον ου γαρ καθηκεν αυτον ζην **23** κραυγαζοντων τε αυτων και ριπτουντων τα ιματια και κονιορτον βαλλοντων εις τον αερα **24** εκελευσεν ο χιλιαρχος εισαγεσθαι αυτον εις την παρεμβολην ειπας μαστιξιν ανεταζεσθαι αυτον ινα επιγνω δι ην αιτιαν ουτως επεφωνουν αυτω **25** ως δε προετειναν αυτον τοις ιμασιν ειπεν προς τον εστωτα εκατονταρχον ο παυλος ει ανθρωπον ρωμαιον και ακατακριτον εξεστιν υμιν μαστιζειν **26** ακουσας δε ο εκατονταρχης προσελθων τω χιλιαρχω απηγγειλεν λεγων τι μελλεις ποιειν ο γαρ ανθρωπος ουτος ρωμαιος εστιν **27** προσελθων δε ο χιλιαρχος ειπεν αυτω λεγε μοι συ ρωμαιος ει ο δε εφη ναι **28** απεκριθη δε ο χιλιαρχος εγω πολλου κεφαλαιου την πολιτειαν ταυτην εκτησαμην ο δε παυλος εφη εγω δε και γεγεννημαι **29** ευθεως ουν απεστησαν απ αυτου οι μελλοντες αυτον ανεταζειν και ο χιλιαρχος δε εφοβηθη επιγνους οτι ρωμαιος εστιν και οτι αυτον ην δεδεκως **30** τη δε επαυριον βουλομενος γνωναι το ασφαλες το τι κατηγορειται υπο των ιουδαιων ελυσεν αυτον και εκελευσεν συνελθειν τους αρχιερεις και παν το συνεδριον και καταγαγων τον παυλον εστησεν εις αυτους

23 ατενισας δε {VAR2: ο } παυλος τω συνεδριω ειπεν ανδρες αδελφοι εγω παση συνειδησει αγαθη πεπολιτευμαι τω θεω αχρι ταυτης της ημερας **2** ο δε αρχιερευς ανανιας επεταξεν τοις παρεστωσιν αυτω τυπτειν αυτον το στομα **3** τοτε ο παυλος προς αυτον ειπεν τυπτειν σε μελλει ο θεος τοιχε κεκονιαμενε και συ καθη κρινων με κατα τον νομον και παρανομων κελευεις με τυπτεσθαι **4** οι δε παρεστωτες ειπαν τον αρχιερεα του θεου λοιδορεις **5** εφη τε ο παυλος ουκ ηδειν αδελφοι οτι εστιν αρχιερευς γεγραπται

γαρ οτι αρχοντα του λαου σου ουκ ερεις κακως
6 γνους δε ο παυλος οτι το εν μερος εστιν
σαδδουκαιων το δε ετερον φαρισαιων εκραζεν εν
τω συνεδριω ανδρες αδελφοι εγω φαρισαιος ειμι
υιος φαρισαιων περι ελπιδος και αναστασεως
νεκρων {VAR2: [εγω]} κρινομαι 7 τουτο δε αυτου
{VAR1: λαλουντος } {VAR2: ειποντος } εγενετο
στασις των φαρισαιων και σαδδουκαιων και
εσχισθη το πληθος 8σαδδουκαιοι {VAR2: μεν} γαρ
λεγουσιν μη ειναι αναστασιν μητε αγγελον μητε
πνευμα φαρισαιοι δε ομολογουσιν τα αμφοτερα
9 εγενετο δε κραυγη μεγαλη και ανασταντες τινες
των γραμματεων του μερους των φαρισαιων
διεμαχοντο λεγοντες ουδεν κακον ευρισκομεν
εν τω ανθρωπω τουτω ει δε πνευμα ελαλησεν
αυτω η αγγελος 10 πολλης δε γινομενης στασεως
φοβηθεις ο χιλιαρχος μη διασπασθη ο παυλος υπ
αυτων εκελευσεν το στρατευμα καταβαν αρπασαι
αυτον εκ μεσου αυτων αγειν {VAR2: τε } εις
την παρεμβολην 11 τη δε επιουση νυκτι επιστας
αυτω ο κυριος ειπεν θαρσει ως γαρ διεμαρτυρω
τα περι εμου εις ιερουσαλημ ουτως σε δει και
εις ρωμην μαρτυρησαι 12 γενομενης δε ημερας
ποιησαντες συστροφην οι ιουδαιοι ανεθεματισαν
εαυτους λεγοντες μητε φαγειν μητε πιειν εως
ου αποκτεινωσιν τον παυλον 13 ησαν δε
πλειους τεσσερακοντα οι ταυτην την συνωμοσιαν
ποιησαμενοι 14 οιτινες προσελθοντες τοις
αρχιερευσιν και τοις πρεσβυτεροις ειπαν
αναθεματι ανεθεματισαμεν εαυτους μηδενος
γευσασθαι εως ου αποκτεινωμεν τον παυλον
15 νυν ουν υμεις εμφανισατε τω χιλιαρχω συν
τω συνεδριω οπως καταγαγη αυτον εις υμας ως
μελλοντας διαγινωσκειν ακριβεστερον τα περι
αυτου ημεις δε προ του εγγισαι αυτον ετοιμοι
εσμεν του ανελειν αυτον 16 ακουσας δε ο υιος της
αδελφης παυλου την ενεδραν παραγενομενος
και εισελθων εις την παρεμβολην απηγγειλεν τω
παυλω 17 προσκαλεσαμενος δε ο παυλος ενα των

εκατονταρχων εφη τον νεανιαν τουτον {VAR1:
απαγε } {VAR2: απαγαγε } προς τον χιλιαρχον εχει
γαρ απαγγειλαι τι αυτω 18 ο μεν ουν παραλαβων
αυτον ηγαγεν προς τον χιλιαρχον και φησιν ο
δεσμιος παυλος προσκαλεσαμενος με ηρωτησεν
τουτον τον {VAR1: νεανιαν } {VAR2: νεανισκον
} αγαγειν προς σε εχοντα τι λαλησαι σοι 19
επιλαβομενος δε της χειρος αυτου ο χιλιαρχος
και αναχωρησας κατ ιδιαν επυνθανετο τι εστιν ο
εχεις απαγγειλαι μοι 20 ειπεν δε οτι οι ιουδαιοι
συνεθεντο του ερωτησαι σε οπως αυριον τον
παυλον καταγαγης εις το συνεδριον ως {VAR1:
μελλων } {VAR2: μελλον } τι ακριβεστερον
πυνθανεσθαι περι αυτου 21 συ ουν μη πεισθης
αυτοις ενεδρευουσιν γαρ αυτον εξ αυτων ανδρες
πλειους τεσσερακοντα οιτινες ανεθεματισαν
εαυτους μητε φαγειν μητε πιειν εως ου ανελωσιν
αυτον και νυν εισιν ετοιμοι προσδεχομενοι την
απο σου επαγγελιαν 22 ο μεν ουν χιλιαρχος
απελυσεν τον νεανισκον παραγγειλας μηδενι
εκλαλησαι οτι ταυτα ενεφανισας προς {VAR1:
εμε } {VAR2: με } 23 και προσκαλεσαμενος
{VAR1: τινας δυο } {VAR2: δυο [τινας] } των
εκατονταρχων ειπεν ετοιμασατε στρατιωτας
διακοσιους οπως πορευθωσιν εως καισαρειας και
ιππεις εβδομηκοντα και δεξιολαβους διακοσιους
απο τριτης ωρας της νυκτος 24 κτηνη τε
παραστησαι ινα επιβιβασαντες τον παυλον
διασωσωσιν προς φηλικα τον ηγεμονα 25 γραφας
επιστολην εχουσαν τον τυπον τουτον 26 κλαυδιος
λυσιας τω κρατιστω ηγεμονι φηλικι χαιρειν
27 τον ανδρα τουτον συλλημφθεντα υπο των
ιουδαιων και μελλοντα αναιρεισθαι υπ αυτων
επιστας συν τω στρατευματι εξειλαμην μαθων οτι
ρωμαιος εστιν 28 βουλομενος τε επιγνωναι την
αιτιαν δι ην ενεκαλουν αυτω {VAR1: [κατηγαγον
εις το συνεδριον αυτων] } {VAR2: κατηγαγον εις
το συνεδριον αυτων } 29 ον ευρον εγκαλουμενον
περι ζητηματων του νομου αυτων μηδεν δε

αξιον θανατου η δεσμων εχοντα εγκλημα **30**
μηνυθεισης δε μοι επιβουλης εις τον ανδρα
εσεσθαι εξαυτης επεμψα προς σε παραγγειλας
και τοις κατηγοροις λεγειν {VAR2: [τα] } προς
αυτον επι σου **31** οι μεν ουν στρατιωται κατα το
διατεταγμενον αυτοις αναλαβοντες τον παυλον
ηγαγον δια νυκτος εις την αντιπατριδα **32** τη δε
επαυριον εασαντες τους ιππεις απερχεσθαι συν
αυτω υπεστρεψαν εις την παρεμβολην **33** οιτινες
εισελθοντες εις την καισαρειαν και αναδοντες
την επιστολην τω ηγεμονι παρεστησαν και τον
παυλον αυτω **34** αναγνουν δε και επερωτησας εκ
ποιας επαρχειας εστιν και πυθομενος οτι απο
κιλικιας **35** διακουσομαι σου εφη οταν και οι
κατηγοροι σου παραγενωνται κελευσας εν τω
πραιτωρια του ηρωδου φυλασσεσθαι αυτον

24 μετα δε πεντε ημερας κατεβη ο αρχιερευς
ανανιας μετα πρεσβυτερων τινων και
ρητορος τερτυλου τινος οιτινες ενεφανισαν τω
ηγεμονι κατα του παυλου **2** κληθεντος δε {VAR1:
[αυτου] } {VAR2: αυτου } ηρξατο κατηγορειν ο
τερτυλλος λεγων πολλης ειρηνης τυγχανοντες
δια σου και διορθωματων γινομενων τω εθνει
τουτω δια της σης προνοιας **3** παντη τε και
πανταχου αποδεχομεθα κρατιστε φηλιξ μετα
πασης ευχαριστιας **4** ινα δε μη επι πλειον σε
εγκοπτω παρακαλω ακουσαι σε ημων συντομως
τη ση επιεικεια **5** ευροντες γαρ τον ανδρα τουτον
λοιμον και κινουντα στασεις πασιν τοις ιουδαιοις
τοις κατα την οικουμενην πρωτοστατην τε της
των ναζωραιων αιρεσεως **6** οις και το ιερον
επειρασεν βεβηλωσαι ον και εκρατησαμεν **8** παρ
ου δυνηση αυτος ανακρινας περι παντων τουτων
επιγνωναι ων ημεις κατηγορουμεν αυτου **9**
συνεπεθεντο δε και οι ιουδαιοι φασκοντες ταυτα
ουτως εχειν **10** απεκριθη τε ο παυλος νευσαντος
αυτω του ηγεμονος λεγειν εκ πολλων ετων
οντα σε κριτην τω εθνει τουτω επισταμενος
ευθυμως τα περι εμαυτου απολογουμαι **11**

δυναμενου σου επιγνωναι οτι ου πλειονς εισιν
μοι ημεραι δωδεκα αφ ης ανεβην προσκυνησων
εις ιερουσαλημ **12** και ουτε εν τω ιερω ευρον με
προς τινα διαλεγομενον η επιστασιν ποιουντα
οχλου ουτε εν ταις συναγωγαις ουτε κατα την
πολιν **13** ουδε παραστησαι δυνανται σοι περι ων
νυνι κατηγορουσιν μου **14** ομοιογω δε τουτο σοι
οτι κατα την οδον ην λεγουσιν αιρεσιν ουτως
λατρευω τω πατρω ϑεω πιστευων πασιν τοις
κατα τον νομον και τοις εν τοις προφηταις
γεγραμμενοις **15** ελπιδα εχων εις τον θεον
ην και αυτοι ουτοι προσδεχονται αναστασιν
μελλειν εσεσθαι δικαιων τε και αδικων **16** εν
τουτω και αυτος ασκω απροσκοπον συνειδησιν
εχειν προς τον θεον και τους ανθρωπους δια
παντος **17** δι ετων δε πλειονων ελεημοσυνας
ποιησων εις το εθνος μου παρεγενομην και
προσφορας **18** εν αις ευρον με ηγνισμενον εν
τω ιερω ου μετα οχλου ουδε μετα θορυβου
τινες δε απο της ασιας ιουδαιοι **19** ους εδει
επι σου παρειναι και κατηγορειν ει τι εχοιεν
προς εμε **20** η αυτοι ουτοι ειπατωσαν τι ευρον
αδικημα σταντος μου επι του συνεδριου **21** η
περι μιας ταυτης φωνης ης εκεκραξα εν αυτοις
εστως οτι περι αναστασεως νεκρων εγω κρινομαι
σημερον εφ υμων **22** ανεβαλετο δε αυτους ο
φηλιξ ακριβεστερον ειδως τα περι της οδου ειπας
οταν λυσιας ο χιλιαρχος καταβη διαγνωσομαι
τα καθ υμας **23** διαταξαμενος τω εκατονταρχη
τηρεισθαι αυτον εχειν τε ανεσιν και μηδενα
κωλυειν των ιδιων αυτου υπηρετειν αυτω **24**
μετα δε ημερας τινας παραγενομενος ο φηλιξ
συν δρουσιλη τη ιδια γυναικι ουση ιουδαια
μετεπεμψατο τον παυλον και ηκουσεν αυτου περι
της εις χριστον ιησουν πιστεως **25** διαλεγομενου
δε αυτου περι δικαιοσυνης και εγκρατειας και
του κριματος του μελλοντος εμφοβος γενομενος
ο φηλιξ απεκριθη το νυν εχον πορευον καιρον δε
μεταλαβων μετακαλεσομαι σε **26** αμα και ελπιζων

οτι χρηματα δοθησεται {VAR1: [αυτω] } {VAR2: αυτω } υπο του παυλου διο και πυκνοτερον αυτον μεταπεμπομενος ωμιλει αυτω 27 διετιας δε πληρωθεισης ελαβεν διαδοχον ο φηλιξ πορκιον φηστον θελων τε χαριτα καταθεσθαι τοις ιουδαιοις ο φηλιξ κατελιπεν τον παυλον δεδεμενον

25 φηστος ουν επιβας τη επαρχεια μετα τρεις ημερας ανεβη εις ιεροσολυμα απο καισαρειας 2 ενεφανισαν τε αυτω οι αρχιερεις και οι πρωτοι των ιουδαιων κατα του παυλου και παρεκαλουν αυτον 3 αιτουμενοι χαριν κατ αυτου οπως μεταπεμψηται αυτον εις ιερουσαλημ ενεδραν ποιουντες ανελειν αυτον κατα την οδον 4 ο μεν ουν φηστος απεκριθη τηρεισθαι τον παυλον εις καισαρειαν εαυτον δε μελλειν εν ταχει εκπορευεσθαι 5 οι ουν εν υμιν φησιν δυνατοι συγκαταβαντες ει τι εστιν εν τω ανδρι ατοπον κατηγορειτωσαν αυτου 6 διατριψας δε εν αυτοις ημερας ου πλειους οκτω η δεκα καταβας εις καισαρειαν τη επαυριον καθισας επι του βηματος εκελευσεν τον παυλον αχθηναι 7 παραγενομενου δε αυτου περιεστησαν αυτον οι απο ιεροσολυμων καταβεβηκοτες ιουδαιοι πολλα και βαρεα αιτιωματα καταφεροντες α ουκ ισχυν αποδειξαι 8 του παυλου απολογουμενου οτι ουτε εις τον νομον των ιουδαιων ουτε εις το ιερον ουτε εις καισαρα τι ημαρτον 9 ο φηστος δε θελων τοις ιουδαιοις χαριν καταθεσθαι αποκριθεις τω παυλω ειπεν θελεις εις ιεροσολυμα αναβας εκει περι τουτων κριθηναι επ εμου 10 ειπεν δε ο παυλος {VAR1: εστως επι του βηματος καισαρος } {VAR2: επι του βηματος καισαρος εστως } ειμι ου με δει κρινεσθαι ιουδαιους ουδεν {VAR1: ηδικηκα } {VAR2: ηδικησα } ως και συ καλλιον επιγινωσκεις 11 ει μεν ουν αδικω και αξιον θανατου πεπραχα τι ου παραιτουμαι το αποθανειν ει δε ουδεις εστιν ων ουτοι κατηγορουσιν μου ουδεις με δυναται αυτοις χαρισασθαι καισαρα επικαλουμαι 12 τοτε

ο φηστος συλλαλησας μετα του συμβουλιον απεκριθη καισαρα επικεκλησαι επι καισαρα πορευηση 13 ημερων δε διαγενομενων τινων αγριππας ο βασιλευς και βερνικη κατηντησαν εις καισαρειαν ασπασαμενοι τον φηστον 14 ως δε πλειους ημερας διετριβον εκει ο φηστος τω βασιλει ανεθετο τα κατα τον παυλον λεγων ανηρ τις εστιν καταλελιμμενος υπο φηλικος δεσμιος 15 περι ου γενομενου μου εις ιεροσολυμα ενεφανισαν οι αρχιερεις και οι πρεσβυτεροι των ιουδαιων αιτουμενοι κατ αυτου καταδικην 16 προς ους απεκριθην οτι ουκ εστιν εθος ρωμαιοις χαριζεσθαι τινα ανθρωπον πριν η ο κατηγορουμενος κατα προσωπον εχοι τους κατηγορους τοπον τε απολογιας λαβοι περι του εγκληματος 17 συνελθοντων ουν {VAR2: [αυτων] } ενθαδε αναβολην μηδεμιαν ποιησαμενος τη εξης καθισας επι του βηματος εκελευσα αχθηναι τον ανδρα 18 περι ου σταθεντες οι κατηγοροι ουδεμιαν αιτιαν εφερον ων εγω υπενοουν πονηρων 19 ζητηματα δε τινα περι της ιδιας δεισιδαιμονιας ειχον προς αυτον και περι τινος ιησου τεθνηκοτος ον εφασκεν ο παυλος ζην 20 απορουμενος δε εγω την περι τουτων ζητησιν ελεγον ει βουλοιτο πορευεσθαι εις ιεροσολυμα κακει κρινεσθαι περι τουτων 21 του δε παυλου επικαλεσαμενου τηρηθηναι αυτον εις την του σεβαστου διαγνωσιν εκελευσα τηρεισθαι αυτον εως ου αναπεμψω αυτον προς καισαρα 22 αγριππας δε προς τον φηστον εβουλομην και αυτος του ανθρωπου ακουσαι αυριον φησιν ακουση αυτου 23 τη ουν επαυριον ελθοντος του αγριππα και της βερνικης μετα πολλης φαντασιας και εισελθοντων εις το ακροατηριον συν τε χιλιαρχοις και ανδρασιν τοις κατ εξοχην της πολεως και κελευσαντος του φηστου ηχη ο παυλος 24 και φησιν ο φηστος αγριππα βασιλευ και παντες οι συμπαροντες ημιν ανδρες θεωρειτε τουτον περι ου απαν το πληθος των ιουδαιων

{VAR1: ενετυχεν } {VAR2: ενετυχον } μοι εν τε ιεροσολυμοις και ενθαδε βωντες μη δειν αυτον ζην μηκετι 25 εγω δε κατελαβομην μηδεν αξιον αυτον θανατου πεπραχεναι αυτου δε τουτου επικαλεσαμενου τον σεβαστον εκρινα πεμπειν 26 περι ου ασφαλες τι γραψαι τω κυριω ουκ εχω διο προηγαγον αυτον εφ υμων και μαλιστα επι σου βασιλευ αγριππα οπως της ανακρισεως γενομενης σχω τι γραψω 27 αλογον γαρ μοι δοκει πεμποντα δεσμιον μη και τας κατ αυτου αιτιας σημαναι

26 αγριππας δε προς τον παυλον εφη επιτρεπεται σοι {VAR1: υπερ } {VAR2: περι } σεαυτου λεγειν τοτε ο παυλος εκτεινας την χειρα απελογειτο 2 περι παντων ων εγκαλουμαι υπο ιουδαιων βασιλευ αγριππα νηγμαι εμαυτον μακαριον επι σου μελλων σημερον απολογεισθαι 3 μαλιστα γνωστην οντα σε παντων των κατα ιουδαιους εθων τε και ζητηματων διο δεομαι μακροθυμως ακουσαι μου 4 την μεν ουν βιωσιν μου {VAR2: [την] } εκ νεοτητος την απ αρχης γενομενην εν τω εθνει μου εν τε ιεροσολυμοις ισασιν παντες {VAR2: [οι] } ιουδαιοι 5 προγινωσκοντες με ανωθεν εαν θελωσιν μαρτυρειν οτι κατα την ακριβεστατην αιρεσιν της ημετερας θρησκειας εζησα φαρισαιος 6 και νυν επ ελπιδι της εις τους πατερας ημων επαγγελιας γενομενης υπο του θεου εστηκα κρινομενος 7 εις ην το δωδεκαφυλον ημων εν εκτενεια νυκτα και ημεραν λατρευον ελπιζει καταντησαι περι ης ελπιδος εγκαλουμαι υπο ιουδαιων βασιλευ 8 τι απιστον κρινεται παρ υμιν ει ο θεος νεκρους εγειρει 9 εγω μεν ουν εδοξα εμαυτω προς το ονομα ιησου του ναζωραιου δειν πολλα εναντια πραξαι 10 ο και εποιησα εν ιεροσολυμοις και πολλους τε των αγιων εγω εν φυλακαις κατεκλεισα την παρα των αρχιερεων εξουσιαν λαβων αναιρουμενων τε αυτων κατηνεγκα ψηφον 11 και

κατα πασας τας συναγωγας πολλακις τιμωρων αυτους ηναγκαζον βλασφημειν περισσως τε εμμαινομενος αυτοις εδιωκον εως και εις τας εξω πολεις 12 εν οις πορευομενος εις την δαμασκον μετ εξουσιας και επιτροπης της των αρχιερεων 13 ημερας μεσης κατα την οδον ειδον βασιλευ ουρανοθεν υπερ την λαμπροτητα του ηλιου περιλαμψων με φως και τους συν εμοι πορευομενους 14 παντων τε καταπεσοντων ημων εις την γην ηκουσα φωνην λεγουσαν προς με τη εβραιιδι διαλεκτω σαουλ σαουλ τι με διωκεις σκληρον σοι προς κεντρα λακτιζειν 15 εγω δε ειπα τις ει κυριε ο δε κυριος ειπεν εγω ειμι ιησους ον συ διωκεις 16 αλλα αναστηθι και στηθι επι τους ποδας σου εις τουτο γαρ ωφθην σοι προχειρισασθαι σε υπηρετην και μαρτυρα ων τε ειδες {VAR1: με } {VAR2: [με] } ων τε οφθησομαι σοι 17 εξαιρουμενος σε εκ του λαου και εκ των εθνων εις ους εγω αποστελω σε 18 ανοιξαι οφθαλμους αυτων του επιστρεψαι απο σκοτους εις φως και της εξουσιας του σατανα επι τον θεον του λαβειν αυτους αφεσιν αμαρτιων και κληρον εν τοις ηγιασμενοις πιστει τη εις εμε 19 οθεν βασιλευ αγριππα ουκ εγενομην απειθης τη ουρανιω οπτασια 20 αλλα τοις εν δαμασκω πρωτον τε και ιεροσολυμοις πασαν τε την χωραν της ιουδαιας και τοις εθνεσιν απηγγελλον μετανοειν και επιστρεφειν επι τον θεον αξια της μετανοιας εργα πρασσοντας 21 ενεκα τουτων με ιουδαιοι συλλαβομενοι {VAR2: [οντα] } εν τω ιερω επειρωντο διαχειρισασθαι 22 επικουριας ουν τυχων της απο του θεου αχρι της ημερας ταυτης εστηκα μαρτυρομενος μικρω τε και μεγαλω ουδεν εκτος λεγων ων τε οι προφηται ελαλησαν μελλοντων γινεσθαι και μωσης 23 ει παθητος ο χριστος ει πρωτος εξ αναστασεως νεκρων φως μελλει καταγγελλειν τω τε λαω και τοις εθνεσιν 24 ταυτα δε αυτον απολογουμενου ο φηστος μεγαλη τη φωνη φησιν μαινη παυλε τα

πολλα σε γραμματα εις μανιαν περιτρεπει 25 ο δε παυλος ου μαινομαι φησιν κρατιστε φηστε αλλα αληθειας και σωφροσυνης ρηματα αποφθεγγομαι 26 επισταται γαρ περι τουτων ο βασιλευς προς ον {VAR2: και } παρησιαζομενος λαλω λανθανειν γαρ αυτον {VAR2: [τι] } τουτων ου πειθομαι ουθεν ου γαρ εστιν εν γωνια πεπραγμενον τουτο 27 πιστευεις βασιλευ αγριππα τοις προφηταις οιδα οτι πιστευεις 28 ο δε αγριππας προς τον παυλον εν ολιγω με πειθεις χριστιανον ποιησαι 29 ο δε παυλος ευξαιμην αν τω θεω και εν ολιγω και εν μεγαλω ου μονον σε αλλα και παντας τους ακουοντας μου σημερον γενεσθαι τοιουτους οποιος και εγω ειμι παρεκτος των δεσμων τουτων 30 ανεστη τε ο βασιλευς και ο ηγεμων η τε βερνικη και οι συγκαθημενοι αυτοις 31 και αναχωρησαντες ελαλουν προς αλληλους λεγοντες οτι ουδεν θανατου η δεσμων αξιον {VAR2: [τι] } πρασσει ο ανθρωπος ουτος 32 αγριππας δε τω φηστω εφη απολελυσθαι εδυνατο ο ανθρωπος ουτος ει μη επεκεκλητο καισαρα

27 ως δε εκριθη του αποπλειν ημας εις την ιταλιαν παρεδιδουν τον τε παυλον και τινας ετερους δεσμωτας εκατονταρχη ονοματι ιουλιω σπειρης σεβαστης 2 επιβαντες δε πλοιω αδραμυττηνω μελλοντι πλειν εις τους κατα την ασιαν τοπους ανηχθημεν οντος συν ημιν αρισταρχου μακεδονος θεσσαλονικεως 3 τη τε ετερα κατηχθημεν εις σιδωνα φιλανθρωπως τε ο ιουλιος τω παυλω χρησαμενος επετρεψεν προς τους φιλους πορευθεντι επιμελειας τυχειν 4 κακειθεν αναχθεντες υπεπλευσαμεν την κυπρον δια το τους ανεμους ειναι εναντιους 5 το τε πελαγος το κατα την κιλικιαν και παμφυλιαν διαπλευσαντες κατηλθομεν εις μυρα της λυκιας 6 κακει ευρων ο εκατονταρχης πλοιον αλεξανδρινον πλεον εις την ιταλιαν ενεβιβασεν ημας εις αυτο 7 εν ικαναις δε ημεραις βραδυπλοουσντες και μολις γενομενοι

κατα την κνιδον μη προσεωντος ημας του ανεμου υπεπλευσαμεν την κρητην κατα σαλμωνην 8 μολις τε παραλεγομενοι αυτην ηλθομεν εις τοπον τινα καλουμενον καλους λιμενας ω εγγυς {VAR1: ην πολις λασεα } {VAR2: πολις ην λασαια } 9 ικανου δε χρονου διαγενομενου και οντος ηδη επισφαλους του πλοος δια το και την νηστειαν ηδη παρεληλυθεναι παρηνει ο παυλος 10 λεγων αυτοις ανδρες θεωρω οτι μετα υβρεως και πολλης ζημιας ου μονον του φορτιου και του πλοιου αλλα και των ψυχων ημων μελλειν εσεσθαι τον πλουν 11 ο δε εκατονταρχης τω κυβερνητη και τω ναυκληρω μαλλον επειθετο η τοις υπο παυλου λεγομενοις 12 ανευθετου δε του λιμενος υπαρχοντος προς παραχειμασιαν οι πλειονες εθεντο βουλην αναχθηναι εκειθεν ειπως δυναιντο κατανησαντες εις φοινικα παραχειμασαι λιμενα της κρητης βλεποντα κατα λιβα και κατα χωρον 13 υποπνευσαντος δε νοτου δοξαντες της προθεσεως κεκρατηκεναι αραντες ασσον παρελεγοντο την κρητην 14 μετ ου πολυ δε εβαλεν κατ αυτης ανεμος τυφωνικος ο καλουμενος ευρακυλων 15 συναρπασθεντος δε του πλοιου και μη δυναμενου αντοφθαλμειν τω ανεμω επιδοντες εφερομεθα 16 νησιον δε τι υποδραμοντες καλουμενον καυδα ισχυσαμεν μολις περικρατεις γενεσθαι της σκαφης 17 ην αραντες βοηθειαις εχρωντο υποζωννυντες το πλοιον φοβουμενοι τε μη εις την συρτιν εκπεσωσιν χαλασαντες το σκευος ουτως εφεροντο 18 σφοδρως δε χειμαζομενων ημων τη εξης εκβολην εποιουντο 19 και τη τριτη αυτοχειρες την σκευην του πλοιου ερριψαν 20 μητε δε ηλιου μητε αστρων επιφαινοντων επι πλειονας ημερας χειμωνος τε ουκ ολιγου επικειμενου λοιπον περιηρειτο ελπις πασα του σωζεσθαι ημας 21 πολλης τε ασιτιας υπαρχουσης τοτε σταθεις ο παυλος εν μεσω αυτων ειπεν εδει μεν ω ανδρες πειθαρχησαντας μοι μη αναγεσθαι

απο της κρητης κερδησαι τε την υβριν ταυτην και την ζημιαν 22 και τα νυν παραινω υμας ευθυμειν αποβολη γαρ ψυχης ουδεμια εσται εξ υμων πλην του πλοιου 23 παρεστη γαρ μοι ταυτη τη νυκτι του θεου ου ειμι {VAR2: [εγω] } ω και λατρευω αγγελος 24 λεγων μη φοβου παυλε καισαρι σε δει παραστηναι και ιδου κεχαρισται σοι ο θεος παντας τους πλεοντας μετα σου 25 διο ευθυμειτε ανδρες πιστευω γαρ τω θεω οτι ουτως εσται καθ ον τροπον λελαληται μοι 26 εις νησον δε τινα δει ημας εκπεσειν 27 ως δε τεσσαρεσκαιδεκατη νυξ εγενετο διαφερομενων ημων εν τω αδρια κατα μεσον της νυκτος υπενοουν οι ναυται προσαγειν τινα αυτοις χωραν 28 και βολισαντες ευρον οργυιας εικοσι βραχυ δε διαστησαντες και παλιν βολισαντες ευρον οργυιας δεκαπεντε 29 φοβουμενοι τε μη που κατα τραχεις τοπους εκπεσωμεν εκ πρυμνης ριψαντες αγκυρας τεσσαρας ηυχοντο ημεραν γενεσθαι 30 των δε ναυτων ζητουντων φυγειν εκ του πλοιου και χαλασαντων την σκαφην εις την θαλασσαν προφασει ως εκ πρωρης αγκυρας μελλοντων εκτεινειν 31 ειπεν ο παυλος τω εκατονταρχη και τοις στρατιωταις εαν μη ουτοι μεινωσιν εν τω πλοιω υμεις σωθηναι ου δυνασθε 32 τοτε απεκοψαν οι στρατιωται τα σχοινια της σκαφης και ειασαν αυτην εκπεσειν 33 αχρι δε ου ημερα ημελλεν γινεσθαι παρεκαλει ο παυλος απαντας μεταλαβειν τροφης λεγων τεσσαρεσκαιδεκατην σημερον ημεραν προσδοκωντες ασιτοι διατελειτε μηθεν προσλαβομενοι 34 διο παρακαλω υμας μεταλαβειν τροφης τουτο γαρ προς της υμετερας σωτηριας υπαρχει ουδενος γαρ υμων θριξ απο της κεφαλης απολειται 35 ειπας δε ταυτα και λαβων αρτον ευχαριστησεν τω θεω ενωπιον παντων και κλασας ηρξατο εσθιειν 36 ευθυμοι δε γενομενοι παντες και αυτοι προσελαβοντο τροφης 37 ημεθα δε αι πασαι ψυχαι εν τω πλοιω {VAR1: ως } {VAR2: διακοσιαι } εβδομηκοντα εξ

38 κορεσθεντες δε τροφης εκουφιζον το πλοιον εκβαλλομενοι τον σιτον εις την θαλασσαν 39 οτε δε ημερα εγενετο την γην ουκ επεγινωσκον κολπον δε τινα κατενοουν εχοντα αιγιαλον εις ον εβουλευοντο ει δυναντο {VAR1: εκσωσαι } {VAR2: εξωσαι } το πλοιον 40 και τας αγκυρας περιελοντες ειων εις την θαλασσαν αμα ανεντες τας ζευκτηριας των πηδαλιων και επαραντες τον αρτεμωνα τη πνεουση κατειχον εις τον αιγιαλον 41 περιπεσοντες δε εις τοπον διθαλασσον επεκειλαν την ναυν και η μεν πρωρα ερεισασα εμεινεν ασαλευτος η δε πρυμνα ελυετο υπο της βιας {VAR2: [των] κυματων } 42 των δε στρατιωτων βουλη εγενετο ινα τους δεσμωτας αποκτεινωσιν μη τις εκκολυμβησας διαφυγη 43 ο δε εκατονταρχης βουλομενος διασωσαι τον παυλον εκωλυσεν αυτους του βουληματος εκελευσεν τε τους δυναμενους κολυμβαν αποριψαντας πρωτους επι την γην εξιεναι 44 και τους λοιπους ους μεν επι σανισιν ους δε επι τινων των απο του πλοιου και ουτως εγενετο παντας διασωθηναι επι την γην

28 και διασωθεντες τοτε επεγνωμεν οτι {VAR1: μελιτηνη } {VAR2: μελιτη } η νησος καλειται 2 οι τε βαρβαροι παρειχον ου την τυχουσαν φιλανθρωπιαν ημιν αφαντες γαρ πυραν προσελαβοντο παντας ημας δια τον υετον τον εφεστωτα και δια το ψυχος 3 συστρεψαντος δε του παυλου φρυγανων τι πληθος και επιθεντος επι την πυραν εχιδνα απο της θερμης εξελθουσα καθηψεν της χειρος αυτου 4 ως δε ειδον οι βαρβαροι κρεμαφενον το θηριον εκ της χειρος αυτου προς αλληλους ελεγον παντως φονευς εστιν ο ανθρωπος ουτος ον διασωθεντα εκ της θαλασσης η δικη ζην ουκ ειασεν 5 ο μεν ουν αποτιναξας το θηριον εις το πυρ επαθεν ουδεν κακον 6 οι δε προσδοκων αυτον μελλειν πιμπρασθαι η καταπιπτειν αφνω νεκρον επι πολυ δε αυτων προσδοκωντων και θεωρουντων μηδεν

ατοπον εις αυτον γινομενον μεταβαλομενοι ελεγον αυτον ειναι θεον 7 εν δε τοις περι τον τοπον εκεινον υπηρχεν χωρια τω πρωτω της νησου ονοματι ποπλιω ος αναδεξαμενος ημας {VAR1: ημερας τρεις } {VAR2: τρεις ημερας } φιλοφρονως εξενισεν 8 εγενετο δε τον πατερα του ποπλιου πυρετοις και δυσεντεριω συνεχομενον κατακεισθαι προς ον ο παυλος εισελθων και προσευξαμενος επιθεις τας χειρας αυτω ιασατο αυτον 9 τουτο δε γενομενου {VAR1: [και] } {VAR2: και } οι λοιποι οι εν τη νησω εχοντες ασθενειας προσηρχοντο και εθεραπευνοντο 10 οι και πολλαις τιμαις ετιμησαν ημας και αναγομενοις επεθεντο τα προς τας χρειας 11 μετα δε τρεις μηνας ανηχθημεν εν πλοια παρακεχειμακοτι εν τη νησω αλεξανδρινω παρασημω διοσκουροις 12 και καταχθεντες εις συρακουσας επεμειναμεν ημερας τρεις 13 οθεν περιελοντες κατηντησαμεν εις ρηγιον και μετα μιαν ημεραν επιγενομενου νοτου δευτεραιοι ηλθομεν εις ποτιολους 14 ου ευροντες αδελφους παρεκληθημεν παρ αυτοις επιμειναι ημερας επτα και ουτως εις την ρωμην ηλθαμεν 15 κακειθεν οι αδελφoi ακουσαντες τα περι ημων ηλθαν εις απαντησιν ημιν αχρις αππιου φορου και τριων ταβερνων ους ιδων ο παυλος ευχαριστησας τω θεω ελαβεν θαρσος 16 οτε δε εισηλθομεν εις ρωμην επετραπη τω παυλω μενειν καθ εαυτον συν τω φυλασσοντι αυτον στρατιωτη 17 εγενετο δε μετα ημερας τρεις συγκαλεσασθαι αυτον τους οντας των ιουδαιων πρωτους συνελθοντων δε αυτων ελεγεν προς αυτους εγω ανδρες αδελφoi ουδεν εναντιον ποιησας τω λαω η τοις εθεσιν τοις πατρωοις δεσμιος εξ iεροσολυμων παρεδοθην εις τας χειρας των ρωμαιων 18 οιτινες ανακριναντες με εβουλοντο απολυσαι δια το μηδεμιαν αιτιαν θανατου υπαρχειν εν εμοι 19 αντιλεγοντων δε των ιουδαιων ηναγκασθην επικαλεσασθαι καισαρα ουχ ως του εθνους μου

εχων τι κατηγορειν 20 δια ταυτην ουν την αιτιαν παρεκαλεσα υμας ιδειν και προσλαλησαι ενεκεν γαρ της ελπιδος του ισραηλ την αλυσιν ταυτην περικειμαι 21 οι δε προς αυτον ειπαν ημεις ουτε γραμματα περι σου εδεξαμεθα απο της ιουδαιας ουτε παραγενομενος τις των αδελφων απηγγειλεν η ελαλησεν τι περι σου πονηρον 22 αξιουμεν δε παρα σου ακουσαι α φρονεις περι μεν γαρ της αιρεσεως ταυτης γνωστον ημιν εστιν οτι πανταχου αντιλεγεται 23 ταξαμενοι δε αυτω ημεραν ηλθον προς αυτον εις την ξενιαν πλειονες οις εξετιθετο διαμαρτυρομενος την βασιλειαν του θεου πειθων τε αυτους περι του ιησου απο τε του νομου μωυσεως και των προφητων απο πρωι εως εσπερας 24 και οι μεν επειθοντο τοις λεγομενοις οι δε ηπιστουν 25 ασυμφωνοι δε οντες προς αλληλους απελυοντο ειποντος του παυλου ρημα εν οτι καλως το πνευμα το αγιον ελαλησεν δια ησαιου του προφητου προς τους πατερας υμων 26 λεγων πορευθητι προς τον λαον τουτον και ειπον ακοη ακουσετε και ου μη συνητε και βλεποντες βλεψετε και ου μη ιδητε 27 επαχυνθη γαρ η καρδια του λαου τουτου και τοις ωσιν βαρεως ηκουσαν και τους οφθαλμους αυτων εκαμμυσαν μηποτε ιδωσιν τοις οφθαλμοις και τοις ωσιν ακουσωσιν και τη καρδια συνωσιν και επιστρεψωσιν και ιασομαι αυτους 28 γνωστον ουν {VAR1: υμιν εστω } {VAR2: εστω υμιν } οτι τοις εθνεσιν απεσταλη τουτο το σωτηριον του θεου αυτοι και ακουσονται 30 ενεμεινεν δε διετιαν ολην εν ιδιω μισθωματι και απεδεχετο παντας τους εισπορευομενους προς αυτον 31 κηρυσσων την βασιλειαν του θεου και διδασκων τα περι του κυριου ιησου χριστου μετα πασης παρρησιας ακωλυτως

Προς Ρωμαίους

1 παυλος δουλος {VAR1: ιησου χριστου } {VAR2: χριστου ιησου } κλητος αποστολος αφωρισμενος εις ευαγγελιον θεου **2** ο προεπιγγειλατο δια των προφητων αυτου εν γραφαις αγιαις **3** περι του υιου αυτου του γενομενου εκ σπερματος δαινιδ κατα σαρκα **4** του ορισθεντος υιου θεου εν δυναμει κατα πνευμα αγιωσυνης εξ αναστασεως νεκρων ιησου χριστου του κυριου ημων **5** δι ου ελαβομεν χαριν και αποστολην εις υπακοην πιστεως εν πασιν τοις εθνεσιν υπερ του ονοματος αυτου **6** εν οις εστε και υμεις κλητοι ιησου χριστου **7** πασιν τοις ουσιν εν ρωμη αγαπητοις θεου κλητοις αγιοις χαρις υμιν και ειρηνη απο θεου πατρος ημων και κυριου ιησου χριστου **8** πρωτον μεν ευχαριστω τω θεω μου δια ιησου χριστου περι παντων υμων οτι η πιστις υμων καταγγελεται εν ολω τω κοσμω **9** μαρτυς γαρ μου εστιν ο θεος ω λατρευω εν τω πνευματι μου εν τω ευαγγελιω του υιου αυτου ως αδιαλεπτως μνειαν υμων ποιουμαι **10** παντοτε επι των προσευχων μου δεομενος ει πως ηδη ποτε ευοδωθησομαι εν τω θεληματι του θεου ελθειν προς υμας **11** επιποθω γαρ ιδειν υμας ινα τι μεταδω χαρισμα υμιν πνευματικον εις το στηριχθηναι υμας **12** τουτο δε εστιν συμπαρακληθηναι εν υμιν δια της εν αλληλοις πιστεως υμων τε και εμου **13** ου θελω δε υμας αγνοειν αδελφοι οτι πολλακις προεθεμην ελθειν προς υμας και εκωλυθην αχρι του δευρο ινα τινα καρπον σχω και εν υμιν καθως και εν τοις λοιποις εθνεσιν **14** ελλησιν τε και βαρβαροις σοφοις τε και ανοητοις οφειλετης ειμι **15** ουτως το κατ εμε προθυμον και υμιν τοις εν ρωμη ευαγγελισασθαι **16** ου γαρ επαισχυνομαι το ευαγγελιον δυναμις γαρ θεου εστιν εις σωτηριαν παντι τω πιστευοντι ιουδαιω τε {VAR1: [πρωτον] } {VAR2: πρωτον}

} και ελληνι 17 δικαιοσυνη γαρ θεου εν αυτω αποκαλυπτεται εκ πιστεως εις πιστιν καθως γεγραπται ο δε δικαιος εκ πιστεως ζησεται **18** αποκαλυπτεται γαρ οργη θεου απ ουρανου επι πασαν ασεβειαν και αδικιαν ανθρωπων των την αληθειαν εν αδικια κατεχοντων **19** διοτι το γνωστον του θεου φανερον εστιν εν αυτοις ο θεος γαρ αυτοις εφανερωσεν **20** τα γαρ αορατα αυτου απο κτισεως κοσμου τοις ποιημασιν νοουμενα καθοραται η τε αιδιος αυτου δυναμις και θειοτης εις το ειναι αυτους αναπολογητους **(ādios g126)** **21** διοτι γνοντες τον θεον ουχ ως θεον εδοξασαν η ηυχαριστησαν αλλ εματαιωθησαν εν τοις διαλογισμοις αυτων και εσκοτισθη η ασυνετος αυτων καρδια **22** φασκοντες ειναι σοφοι εμωρανθησαν **23** και ηλλαξαν την δοξαν του αφθαρτου θεου εν ομοιωματι εικονος φθαρτου ανθρωπου και πετεινων και τετραποδων και ερπετων **24** διο παρεδωκεν αυτους ο θεος εν ταις επιθυμιαις των καρδιων αυτων εις ακαθαρσιαν του ατιμαζεσθαι τα σωματα αυτων εν αυτοις **25** οιτινες μετηλλαξαν την αληθειαν του θεου εν τω ψευδει και εσεβασθησαν και ελατρευσαν τη κτισει παρα τον κτισαντα ος εστιν ευλογητος εις τους αιωνας αμιην **(aiōn g165)** **26** δια τουτο παρεδωκεν αυτους ο θεος εις παθη ατιμιας αι τε γαρ θηλειαι αυτων μετηλλαξαν την φυσικην χρησιν εις την παρα φυσιν **27** ομοιως τε και οι αρσενες αφεντες την φυσικην χρησιν της θηλειας εξεκαυθησαν εν τη ορεξει αυτων εις αλληλους αρσενες εν αρσεσιν την ασχημοσυνην κατεργαζομενοι και την αντιμισθιαν ην εδει της πλανης αυτων εν εαυτοις απολαμβανοντες **28** και καθως ουκ εδοκιμασαν τον θεον εχειν εν επιγνωσει παρεδωκεν αυτους ο θεος εις αδοκιμον νουν ποιειν τα μη καθηκοντα **29** πεπληρωμενους παση αδικια πονηρια πλεονεξια κακια μεστους φθονου φονου εριδος δολου κακοηθειας ψιθυριστας **30** καταλαλους θεοστυγεις υβριστας υπερηφανους

αλαζονας εφευρετας κακων γονευσιν απειθεις 31 ασυνετους ασυνθετους αστοργους ανελεημονας 32 οιτινες το δικαιωμα του θεου επιγνοντες οτι οι τα τοιαυτα πρασσοντες αξιοι θανατου εισιν ου μονον αυτα ποιουσιν αλλα και συνευδοκουσιν τοις πρασσουσιν

2 διο αναπολογητος ει ω ανθρωπε πας ο κρινων εν ω γαρ κρινεις τον ετερον σεαυτον κατακρινεις τα γαρ αυτα πρασσεις ο κρινων 2 οιδαμεν δε οτι το κριμα του θεου εστιν κατα αληθειαν επι τους τα τοιαυτα πρασσοντας 3 λογιζη δε τουτο ω ανθρωπε ο κρινων τους τα τοιαυτα πρασσοντας και ποιων αυτα οτι συ εκφευξη το κριμα του θεου 4 η του πλουτου της χρηστοτητος αυτου και της ανοχης και της μακροθυμιας καταφρονεις αγνοων οτι το χρηστον του θεου εις μετανοιαν σε αγει 5 κατα δε την σκληροτητα σου και αμετανοητον καρδιαν θησαυριζεις σεαυτω οργην εν ημερα οργης και αποκαλυψεως δικαιοκρισιας του θεου 6 ος αποδωσει εκαστω κατα τα εργα αυτου 7 τοις μεν καθ υπομονην εργου αγαθου δοξαν και τιμην και αφθαρσιαν ζητουσιν ζωην αιωνιον (aiōnios g166) 8 τοις δε εξ εριθειας και απειθουσιν τη αληθεια πειθομενοις δε τη αδικια οργη και θυμος 9 θλιψις και στενοχωρια επι πασαν ψυχην ανθρωπου του κατεργαζομενου το κακον ιουδαιου τε πρωτον και ελληνος 10 δοξα δε και τιμη και ειρηνη παντι τω εργαζομενω το αγαθον ιουδαιω τε πρωτον και ελληνι 11 ου γαρ εστιν προσωπολημψια παρα τω θεω 12 οσοι γαρ ανομως ημαρτον ανομως και απολουνται και οσοι εν νομω ημαρτον δια νομου κριθησονται 13 ου γαρ οι ακροαται νομου δικαιοι παρα [τω] θεω αλλ οι ποιηται νομου δικαιωθησονται 14 οταν γαρ εθνη τα μη νομον εχοντα φυσει τα του νομου ποιωσιν ουτοι νομον μη εχοντες εαυτοις εισιν νομος 15 οιτινες ενδεικνυνται το εργον του νομου γραπτον εν ταις καρδιαις αυτων συμμαρτυρουσης αυτων της

συνειδησεως και μεταξυ αλληλων των λογισμων κατηγορουντων η και απολογουμενων 16 εν {VAR1: η ημερα } {VAR2: ημερα οτε } κρινει ο θεος τα κρυπτα των ανθρωπων κατα το ευαγγελιον μου δια χριστου ιησου 17 ει δε συ ιουδαιος επονομαζη και επαναπαυη νομω και καυχασαι εν θεω 18 και γινωσκεις το θελημα και δοκιμαζεις τα διαφεροντα κατηχουμενος εκ του νομου 19 πεποιθας τε σεαυτον οδηγον ειναι τυφλων φως των εν σκοτει 20 παιδευτην αφρονων διδασκαλον νηπιων εχοντα την μορφωσιν της γνωσεως και της αληθειας εν τω νομω 21 ο ουν διδασκων ετερον σεαυτον ου διδασκεις ο κηρυσσων μη κλεπτειν κλεπτεις 22 ο λεγων μη μοιχευειν μοιχευεις ο βδελυσσομενος τα ειδωλα ιερουσλεις 23 ος εν νομω καυχασαι δια της παραβασεως του νομου τον θεον ατιμαζεις 24 το γαρ ονομα του θεου δι υμας βλασφημειται εν τοις εθνεσιν καθως γεγραπται 25 περιτομη μεν γαρ ωφελει εαν νομον πρασσης εαν δε παραβατης νομου ης η περιτομη σου ακροβυστια γεγονεν 26 εαν ουν η ακροβυστια τα δικαιωματα του νομου φυλασση ουχ η ακροβυστια αυτου εις περιτομην λογισθησεται 27 και κρινει η εκ φυσεως ακροβυστια τον νομον τελουσα σε τον δια γραμματος και περιτομης παραβατην νομου 28 ου γαρ ο εν τω φανερω ιουδαιος εστιν ουδε η εν τω φανερω εν σαρκι περιτομη 29 αλλ ο εν τω κρυπτω ιουδαιος και περιτομη καρδιας εν πνευματι ου γραμματι ου ο επαινος ουκ εξ ανθρωπων αλλ εκ του θεου

3 τι ουν το περισσον του ιουδαιου η τις η ωφελεια της περιτομης 2 πολυ κατα παντα τροπον πρωτον μεν [γαρ] οτι επιστευθησαν τα λογια του θεου 3 τι γαρ ει ηπιστησαν τινες μη η απιστια αυτων την πιστιν του θεου καταργησει 4 μη γενοιτο γινεσθω δε ο θεος αληθης πας δε ανθρωπος ψευστης {VAR1: καθαπερ } {VAR2: καθως } γεγραπται οπως αν δικαιωθης εν τοις

λογοις σου και νικησεις εν τω κρινεσθαι σε 5 ει δε η αδικια ημων θεου δικαιοισυνην συνιστησιν τι ερουμεν μη αδικος ο θεος ο επιφερων την οργην κατα ανθρωπον λεγω 6 μη γενοιτο επει πως κρινει ο θεος τον κοσμον 7 ει δε η αληθεια του θεου εν τω εμω ψευσματι επερισσευσεν εις την δοξαν αυτου τι ετι καγω ως αμαρτωλος κρινομαι 8 και μη καθως βλασφημουμεθα {VAR1: [και] } {VAR2: και } καθως φασιν τινες ημας λεγειν οτι ποιησωμεν τα κακα ινα ελθη τα αγαθα ων το κριμα ενδικον εστιν 9 τι ουν προεχομεθα ου παντως προητιασαμεθα γαρ ιουδαιουν τε και ελληνας παντας υφ αμαρτιαν ειναι 10 καθως γεγραπται οτι ουκ εστιν δικαιος ουδε εις 11 ουκ εστιν {VAR2: ο } συνιων ουκ εστιν {VAR2: ο } εκζητων τον θεον 12 παντες εξεκλιναν αμα ηχρεωθησαν ουκ εστιν {VAR2: ο } ποιων χρηστοτητα {VAR1: ουκ εστιν } {VAR2: [ουκ εστιν] } εως ενος 13 ταφος ανεωγμενος ο λαρυγξ αυτων ταις γλωσσαις αυτων εδολιουσαν ιος ασπιδων υπο τα χειλη αυτων 14 ων το στομα αρας και πικριας γεμει 15 οξεις οι ποδες αυτων εκχει αιμα 16 συντριμμα και ταλαιπωρια εν ταις οδοις αυτων 17 και οδον ειρηνης ουκ εγνωσαν 18 ουκ εστιν φοβος θεου απεναντι των οφθαλμων αυτων 19 οιδαμεν δε οτι οσα ο νομος λεγει τοις εν τω νομω λαλει ινα παν στομα φραγη και υποδικος γενηται πας ο κοσμος τω θεω 20 διοτι εξ εργων νομου ου δικαιωθησεται πασα σαρξ ενωπιον αυτου δια γαρ νομου επιγνωσις αμαρτιας 21 νυνι δε χωρις νομου δικαιοισυνη θεου πεφανερωται μαρτυρουμενη υπο του νομου και των προφητων 22 δικαιοισυνη δε θεου δια πιστεως {VAR1: [ιησου] } {VAR2: ιησου } χριστου εις παντας τους πιστευοντας ου γαρ εστιν διαστολη 23 παντες γαρ ημαρτον και υστερουνται της δοξης του θεου 24 δικαιοιμενοι δωρεαν τη αυτου χαριτι δια της απολυτρωσεως της εν χριστω ιησου 25 ον προεθετο ο θεος ιλαστηριον

δια {VAR2: [της] } πιστεως εν τω αυτου αιματι εις ενδειξιν της δικαιοισυνης αυτου δια την παρεσιν των προγεγονοτων αμαρτηματων 26 εν τη ανοχη του θεου προς την ενδειξιν της δικαιοισυνης αυτου εν τω νυν καιρω εις το ειναι αυτον δικαιον και δικαιουντα τον εκ πιστεως ιησου 27 ουν η καυχησις εξεκλεισθη δια ποιου νομου των εργων ουχι αλλα δια νομου πιστεως 28 λογιζομεθα γαρ δικαιοισθαι πιστει ανθρωπον χωρις εργων νομου 29 η ιουδαιων ο θεος μονον ουχι και εθνων ναι και εθνων 30 ειπερ εις ο θεος ος δικαιωσει περιτομην εκ πιστεως και ακροβυστιαν δια της πιστεως 31 νομον ουν καταργουμεν δια της πιστεως μη γενοιτο αλλα νομον ιστανομεν

4 τι ουν ερουμεν {VAR2: ευρηκεναι } αβρααμ τον προπατορα ημων κατα σαρκα 2 ει γαρ αβρααμ εξ εργων εδικαιωθη εχει καυχημα αλλ ου προς θεον 3 τι γαρ η γραφη λεγει επιστευσεν δε αβρααμ τω θεω και ελογισθη αυτω εις δικαιοισυνην 4 τω δε εργαζομενω ο μισθος ου λογιζεται κατα χαριν αλλα κατα οφειλημα 5 τω δε μη εργαζομενω πιστευοντι δε επι τον δικαιουντα τον ασεβη λογιζεται η πιστις αυτου εις δικαιοισυνην 6 καθαπερ και δαυιδ λεγει τον μακαρισμον του ανθρωπου ω ο θεος λογιζεται δικαιοισυνην χωρις εργων 7 μακαριοι ων αφεθησαν αι ανομιαι και ων επεκαλυφθησαν αι αμαρτιαι 8 μακαριος ανηρ ου ου μη λογισηται κυριος αμαρτιαι 9 ο μακαρισμος ουν ουτος επι την περιτομην η και επι την ακροβυστιαν λεγομεν γαρ ελογισθη τω αβρααμ η πιστις εις δικαιοισυνην 10 πως ουν ελογισθη εν περιτομη οντι η εν ακροβυστια ουκ εν περιτομη αλλ εν ακροβυστια 11 και σημειον ελαβεν περιτομης σφραγιδα της δικαιοισυνης της πιστεως της εν τη ακροβυστια εις το ειναι αυτον πατερα παντων των πιστευοντων δι ακροβυστιας εις το λογισθηναι {VAR2: [και] } αυτοις [την] δικαιοισυνην 12 και πατερα περιτομης τοις ουκ

εκ περιτομής μονον αλλα και τοις στοιχουσιν τοις ιχνεσιν της εν ακροβυστια πιστεως του πατρος ημων αβρααμ 13 ου γαρ δια νομου η επαγγελια τω αβρααμ η τω σπερματι αυτου το κληρονομον αυτον ειναι κοσμου αλλα δια δικαιοσυνης πιστεως 14 ει γαρ οι εκ νομου κληρονομοι κεκενωται η πιστις και κατηργηται η επαγγελια 15 ο γαρ νομος οργην κατεργαζεται ου δε ουκ εστιν νομος ουδε παραβασις 16 δια τουτο εκ πιστεως ινα κατα χαριν εις το ειναι βεβαιαν την επαγγελιαν παντι τω σπερματι ου τω εκ του νομου μονον αλλα και τω εκ πιστεως αβρααμ ος εστιν πατηρ παντων ημων 17 καθως γεγραπται οτι πατερα πολλων εθνων τεθεικα σε κατεναντι ου επιστευσεν θεου του ζωοποιουντος τους νεκρους και καλουντος τα μη οντα ως οντα 18 ος παρ ελπιδα επ ελπιδι επιστευσεν εις το γενεσθαι αυτον πατερα πολλων εθνων κατα το ειρημενον ουτως εσται το σπερμα σου 19 και μη ασθενησας τη πιστει κατενοησεν το εαυτου σωμα [ηδη] νενεκρωμενον εκατονταετης που υπαρχων και την νεκρωσιν της μητρας σαρρας 20 εις δε την επαγγελιαν του θεου ου διεκριθη τη απιστια αλλ ενεδυναμωθη τη πιστει δους δοξαν τω θεω 21 και πληροφορηθεις οτι ο επιγγελται δυνατος εστιν και ποιησαι 22 διο [και] ελογισθη αυτω εις δικαιοσυνην 23 ουκ εγραφη δε δι αυτον μονον οτι ελογισθη αυτω 24 αλλα και δι ημας οις μελλει λογιζεσθαι τοις πιστευουσιν επι τον εγειραντα ιησουν τον κυριον ημων εκ νεκρων 25 ος παρεδοθη δια τα παραπτωματα ημων και ηγερθη δια την δικαιωσιν ημων

5 δικαιωθεντες ουν εκ πιστεως ειρηνην {VAR1: εχωμεν } {VAR2: εχομεν } προς τον θεον δια του κυριου ημων ιησου χριστου 2 δι ου και την προσαγωγην εσχηκαμεν [τη πιστει] εις την χαριν ταυτην εν η εστηκαμεν και καυχωμεθα επ ελπιδι της δοξης του θεου 3 ου μονον δε αλλα και καυχωμεθα εν ταις θλιψεσιν ειδοτες οτι η

θλιψις υπομονην κατεργαζεται 4 η δε υπομονη δοκιμην η δε δοκιμη ελπιδα 5 η δε ελπις ου καταισχυνει οτι η αγαπη του θεου εκκεχυται εν ταις καρδιαις ημων δια πνευματος αγιου του δοθεντος ημιν 6 {VAR1: ει γε } {VAR2: ετι γαρ } χριστος οντων ημων ασθενων ετι κατα καιρον υπερ ασεβων απεθανεν 7 μολις γαρ υπερ δικαιου τις αποθανειται υπερ γαρ του αγαθου ταχα τις και τολμα αποθανειν 8 συνιστησιν δε την εαυτου αγαπην εις ημας ο θεος οτι ετι αμαρτωλων οντων ημων χριστος υπερ ημων απεθανεν 9 πολλω ουν μαλλον δικαιωθεντες νυν εν τω αιματι αυτου σωθησομεθα δι αυτου απο της οργης 10 ει γαρ εχθροι οντες κατηλλαγημεν τω θεω δια του θανατου του υιου αυτου πολλω μαλλον καταλλαγεντες σωθησομεθα εν τη ζωη αυτου 11 ου μονον δε αλλα και καυχωμενοι εν τω θεω δια του κυριου ημων ιησου {VAR1: [χριστου] } {VAR2: χριστου } δι ου νυν την καταλλαγην ελαβομεν 12 δια τουτο ωσπερ δι ενος ανθρωπου η αμαρτια εις τον κοσμον εισηλθεν και δια της αμαρτιας ο θανατος και ουτως εις παντας ανθρωπους ο θανατος διηλθεν εφ ω παντες ημαρτον 13 αχρι γαρ νομου αμαρτια ην εν κοσμω αμαρτια δε ουκ {VAR1: ελλογαται } {VAR2: ελλογειται } μη οντος νομου 14 αλλα εβασιλευσεν ο θανατος απο αδαμ μεχρι μωυσεως και επι τους μη αμαρτησαντας επι τω ομοιωματι της παραβασεως αδαμ ος εστιν τυπος του μελλοντος 15 αλλ ουχ ως το παραπτωμα ουτως {VAR1: [και] } {VAR2: και } το χαρισμα ει γαρ τω του ενος παραπτωματι οι πολλοι απεθανον πολλω μαλλον η χαρις του θεου και η δωρεα εν χαριτι τη του ενος ανθρωπου ιησου χριστου εις τους πολλους επερισσευσεν 16 και ουχ ως δι ενος αμαρτησαντος το δωρημα το μεν γαρ κριμα εξ ενος εις κατακριμα το δε χαρισμα εκ πολλων παραπτωματων εις δικαιωμα 17 ει γαρ τω του ενος παραπτωματι ο θανατος εβασιλευσεν δια

του ενος πολλω μαλλον οι την περισσειαν της χαριτος και {VAR1: [της δωρεας] } {VAR2: της δωρεας } της δικαιοσυνης λαμβανοντες εν ζωη βασιλευσουσιν δια του ενος ιησου χριστου 18 αρα ουν ως δι ενος παραπτωματος εις παντας ανθρωπους εις κατακριμα ουτως και δι ενος δικαιωματος εις παντας ανθρωπους εις δικαιωσιν ζωης 19 ωσπερ γαρ δια της παρακοης του ενος ανθρωπου αμαρτωλοι κατεσταθησαν οι πολλοι ουτως και δια της υπακοης του ενος δικαιοι κατασταθησονται οι πολλοι 20 νομος δε παρεισηλθεν ινα πλεοναση το παραπτωμα ου δε επλεονασεν η αμαρτια υπερεπερισσευσεν η χαρις 21 ινα ωσπερ εβασιλευσεν η αμαρτια εν τω θανατω ουτως και η χαρις βασιλευση δια δικαιοσυνης εις ζωην αιωνιον δια ιησου χριστου του κυριου ημων (αιδηνιος g166)

6 τι ουν ερουμεν επιμενωμεν τη αμαρτια ινα η χαρις πλεοναση 2 μη γενοιτο οιτινες απεθανομεν τη αμαρτια πως ετι ζησομεν εν αυτη 3 η αγνοειτε οτι οσοι εβαπτισθημεν εις χριστον {VAR1: [ιησουν] } {VAR2: ιησουν } εις τον θανατον αυτου εβαπτισθημεν 4 συνεταφημεν ουν αυτω δια του βαπτισματος εις τον θανατον ινα ωσπερ ηγερθη χριστος εκ νεκρων δια της δοξης του πατρος ουτως και ημεις εν καινοτητι ζωης περιπατησωμεν 5 ει γαρ συμφυτοι γεγοναμεν τω ομοιωματι του θανατου αυτου αλλα και της αναστασεως εσομεθα 6 τουτο γινωσκοντες οτι ο παλαιοις ημων ανθρωπος συνεσταυρωθη ινα καταργηθη το σωμα της αμαρτιας του μηκετι δουλευειν ημας τη αμαρτια 7 ο γαρ αποθανων δεδικαιωται απο της αμαρτιας 8 ει δε απεθανομεν συν χριστω πιστευομεν οτι και συζησομεν αυτω 9 ειδοτες οτι χριστος εγερθεις εκ νεκρων ουκετι αποθνησκει θανατος αυτου ουκετι κυριευει 10 ο γαρ απεθανεν τη αμαρτια απεθανεν εφαπαξ ο δε ζη ζη τω θεω 11 ουτως και υμεις λογιζεσθε εαυτους {VAR1: ειναι } {VAR2: [ειναι] }

νεκρους μεν τη αμαρτια ζωντας δε τω θεω εν χριστω ιησου 12 μη ουν βασιλευετω η αμαρτια εν τω θνητω υμων σωματι εις το υπακουειν ταις επιθυμιαις αυτου 13 μηδε παριστανετε τα μελη υμων οπλα αδικιας τη αμαρτια αλλα παραστησατε εαυτους τω θεω ωσει εκ νεκρων ζωντας και τα μελη υμων οπλα δικαιοσυνης τω θεω 14 αμαρτια γαρ υμων ου κυριευσει ου γαρ εστε υπο νομον αλλα υπο χαριν 15 τι ουν αμαρτησωμεν οτι ουκ εσμεν υπο νομον αλλα υπο χαριν μη γενοιτο 16 ουκ οιδατε οτι ω παριστανετε εαυτους δουλους εις υπακοην δουλοι εστε ω υπακουετε ητοι αμαρτιας εις θανατον η υπακοης εις δικαιοσυνην 17 χαρις δε τω θεω οτι ητε δουλοι της αμαρτιας υπηκουσατε δε εκ καρδιας εις ον παρεδδοθητε τυπον διδαχης 18 ελευθερωθεντες δε απο της αμαρτιας εδουλωθητε τη δικαιοσυνη 19 ανθρωπινον λεγω δια την ασθενειαν της σαρκος υμων ωσπερ γαρ παρεστησατε τα μελη υμων δουλα τη ακαθαρσια και τη ανομια {VAR1: [εις την ανομιαν] } {VAR2: εις την ανομιαν } ουτως νυν παραστησατε τα μελη υμων δουλα τη δικαιοσυνη εις αγιασμον 20 οτε γαρ δουλοι ητε της αμαρτιας ελευθεροι ητε τη δικαιοσυνη 21 τινα ουν καρπον ειχετε τοτε εφ οις νυν επαισχυνεσθε το γαρ τελος εκεινων θανατος 22 νυνι δε ελευθερωθεντες απο της αμαρτιας δουλωθεντες δε τω θεω εχετε τον καρπον υμων εις αγιασμον το δε τελος ζωην αιωνιον (αιδηνιος g166) 23 τα γαρ οιφωνια της αμαρτιας θανατος το δε χαρισμα του θεου ζωη αιωνιος εν χριστω ιησου τω κυριω ημων (αιδηνιος g166)

7 η αγνοειτε αδελφoi γινωσκουσιν γαρ νομον λαλω οτι ο νομος κυριευει τον ανθρωπου εφ οσον χρονον ζη 2 η γαρ υπανδρος γυνη τω ζωντι ανδρι δεδεται νομω εαν δε αποθανη ο ανηρ κατηργηται απο του νομου του ανδρος 3 αρα ουν ζωντος του ανδρος μοιχαλις χρηματισει εαν γενηται ανδρι ετερω εαν δε αποθανη ο

ανηρ ελευθερα εστιν απο του νομου του μη ειναι αυτην μοιχαλιδα γενομενην ανδρι ετερω 4 ωστε αδελφοι μου και υμεις εθανατωθητε τω νομω δια του σωματος του χριστου εις το γενεσθαι υμας ετερω τω εκ νεκρων εγερθεντι ινα καρποφορησωμεν τω θεω 5 οτε γαρ ημεν εν τη σαρκι τα παθηματα των αμαρτιων τα δια του νομου ενηργειτο εν τοις μελεσιν ημων εις το καρποφορησαι τω θανατω 6 νυνι δε κατηργηθημεν απο του νομου αποθανοντες εν ω κατειχομεθα ωστε δουλευειν {VAR1: [ημας] } {VAR2: ημας } εν καινοτητι πνευματος και ου παλαιοτητι γραμματος 7 τι ουν ερουμεν ο νομος αμαρτια μη γενοιτο αλλα την αμαρτιαν ουκ εγνων ει μη δια νομου την τε γαρ επιθυμιαν ουκ ηδειν ει μη ο νομος ελεγεν ουκ επιθυμησεις 8 αφορμην δε λαβουσα η αμαρτια δια της εντολης κατειργασατο εν εμοι πασαν επιθυμιαν χωρις γαρ νομου αμαρτια νεκρα 9 εγω δε εξων χωρις νομου ποτε ελθουσης δε της εντολης η αμαρτια ανεζησεν εγω δε απεθανον 10 και ευρεθη μοι η εντολη η εις ζωην αυτη εις θανατον 11 η γαρ αμαρτια αφορμην λαβουσα δια της εντολης εξηπατησεν με και δι αυτης απεκτεινεν 12 ωστε ο μεν νομος αγιος και η εντολη αγια και δικαια και αγαθη 13 το ουν αγαθον εμοι εγενετο θανατος μη γενοιτο αλλα η αμαρτια ινα φανη αμαρτια δια του αγαθου μοι κατεργαζομενη θανατον ινα γενηται καθ υπερβολην αμαρτωλος η αμαρτια δια της εντολης 14 οιδαμεν γαρ οτι ο νομος πνευματικος εστιν εγω δε σαρκινος ειμι πεπραμενος υπο την αμαρτιαν 15 ο γαρ κατεργαζομαι ου γινωσκω ου γαρ ο θελω τουτο πρασσω αλλ ο μισω τουτο ποιω 16 ει δε ο ου θελω τουτο ποιω συμφημι τω νομω οτι καλος 17 νυνι δε ουκετι εγω κατεργαζομαι αυτο αλλα η {VAR1: ενοικουσα } {VAR2: οικουσα } εν εμοι αμαρτια 18 οιδα γαρ οτι ουκ οικει εν εμοι τουτ εστιν εν τη σαρκι μου αγαθον το γαρ θελειν

παρακειται μοι το δε κατεργαζεσθαι το καλον ου 19 ου γαρ ο θελω ποιω αγαθον αλλα ο ου θελω κακον τουτο πρασσω 20 ει δε ο ου θελω {VAR2: [εγω] } τουτο ποιω ουκετι εγω κατεργαζομαι αυτο αλλα η οικουσα εν εμοι αμαρτια 21 ευρισκω αρα τον νομον τω θελοντι εμοι ποιειν το καλον οτι εμοι το κακον παρακειται 22 συνηδομαι γαρ τω νομω του θεου κατα τον εσω ανθρωπον 23 βλεπω δε ετερον νομον εν τοις μελεσιν μου αντιστρατευμενον τω νομω του νοος μου και αιχμαλωτιζοντα με {VAR1: [ev] } {VAR2: ev } τω νομω της αμαρτιας τω οντι εν τοις μελεσιν μου 24 ταλαιπωρος εγω ανθρωπος τις με ρυσεται εκ του σωματος του θανατου τουτου 25 χαρις {VAR1: [δε] } {VAR2: δε } τω θεω δια ιησου χριστου του κυριου ημων αρα ουν αυτος εγω τω μεν νοι δουλευω νομω θεου τη δε σαρκι νομω αμαρτιας

8 ουδεν αρα νυν κατακριμα τοις εν χριστω

ιησου 2 ο γαρ νομος του πνευματος της ζωης εν χριστω ιησου ηλευθερωσεν σε απο του νομου της αμαρτιας και του θανατου 3 το γαρ αδυνατον του νομου εν ω ησθενει δια της σαρκος ο θεος τον εαυτου υιον πεμψας εν ομοιωματι σαρκος αμαρτιας και περι αμαρτιας κατεκρινεν την αμαρτιαν εν τη σαρκι 4 ινα το δικαιωμα του νομου πληρωθη εν ημιν τοις μη κατα σαρκα περιπατουσιν αλλα κατα πνευμα 5 οι γαρ κατα σαρκα οντες τα της σαρκος φρονουσιν οι δε κατα πνευμα τα του πνευματος 6 το γαρ φρονημα της σαρκος θανατος το δε φρονημα του πνευματος ζωη και ειρηνη 7 διοτι το φρονημα της σαρκος εχθρα εις θεον τω γαρ νομω του θεου ουχ υποτασσεται ουδε γαρ δυναται 8 οι δε εν σαρκι οντες θεω αρεσαι ου δυνανται 9 υμεις δε ουκ εστε εν σαρκι αλλα εν πνευματι ειπερ πνευμα θεου οικει εν υμιν ει δε τις πνευμα χριστου ουκ εχει ουτος ουκ εστιν αυτου 10 ει δε χριστος εν υμιν το μεν σωμα νεκρον δια αμαρτιαν το δε πνευμα ζωη δια δικαιοσυνην 11

ει δε το πνευμα του εγειραντος τον ιησουν εκ νεκρων οικει εν υμιν ο εγειρας {VAR1: εκ νεκρων χριστον ιησουν ζωοποιησει [και] } {VAR2: χριστον εκ νεκρων ζωοποιησει και } τα θνητα σωματα υμων δια του ενοικουντος αυτου πνευματος εν υμιν **12** αρα ουν αδελφοι οφειλεται εσμεν ου τη σαρκι του κατα σαρκα ζην **13** ει γαρ κατα σαρκα ζητε μελλετε αποθηησκειν ει δε πνευματι τας πραξεις του σωματος θανατουτε ζησεσθε **14** οσοι γαρ πνευματι θεου αγονται ουτοι υιοι θεου εισιν **15** ου γαρ ελαβετε πνευμα δουλειας παλιν εις φοβον αλλα ελαβετε πνευμα υιοθεσιας εν ω κραζομεν αββα ο πατηρ **16** αυτο το πνευμα συμμαρτυρει τω πνευματι ημων οτι εσμεν τεκνα θεου **17** ει δε τεκνα και κληρονομοι κληρονομοι μεν θεου συγκληρονομοι δε χριστον ειπερ συμπασχομεν ινα και συνδοξασθωμεν **18** λογιζομαι γαρ οτι ουκ αξια τα παθηματα του νυν καιρου προς την μελλουσαν δοξαν αποκαλυφθηναι εις ημας **19** η γαρ αποκαραδοκια της κτισεως την αποκαλυψιν των νιων του θεου απεκδεχεται **20** τη γαρ ματαιοτητι η κτισις υπεταγη ουχ εκουσα αλλα δια τον υποταξαντα εφ ελπιδι **21** οτι και αυτη η κτισις ελευθερωθησεται απο της δουλειας της φθορας εις την ελευθεριαν της δοξης των τεκνων του θεου **22** οιδαμεν γαρ οτι πασα η κτισις συστεναζει και συνωδινει αχρι του νυν **23** ου μονον δε αλλα και αυτοι την απαρχην του πνευματος εχοντες {VAR1: [ημεις] } {VAR2: ημεις } και αυτοι εν εαυτοις στεναζομεν υιοθεσιαν απεκδεχομενοι την απολυτρωσιν του σωματος ημων **24** τη γαρ ελπιδι εσωθημεν ελπις δε βλεπομενη ουκ εστιν ελπις ο γαρ βλεπει τις ελπιζει **25** ει δε ο ου βλεπομεν ελπιζομεν δι υπομονης απεκδεχομεθα **26** ωσαυτως δε και το πνευμα συναντιλαμβανεται τη ασθενεια ημων το γαρ τι προσευχωμεθα καθο δει ουκ οιδαμεν αλλα αυτο το πνευμα υπερεντυγχανει στεναγμοις αλαλητοις **27** ο δε εραυνων τας

καρδιας οιδεν τι το φρονημα του πνευματος οτι κατα θεον εντυγχανει υπερ αγιων **28** οιδαμεν δε οτι τοις αγαπωσιν τον θεον παντα συνεργει {VAR1: [ο θεος] } εις αγαθον τοις κατα προθεσιν κλητοις ουσιν **29** οτι ους προεγνω και πρωωρισεν συμμορφους της εικονος του υιου αυτου εις το ειναι αυτον πρωτοτοκον εν πολλοις αδελφοις **30** ους δε πρωωρισεν τουτους και εκαλεσεν και ους εκαλεσεν τουτους και εδικαιωσεν ους δε εδικαιωσεν τουτους και εδοξασεν **31** τι ουν ερουμεν προς ταυτα ει ο θεος υπερ ημων τις καθ ημων **32** ος γε του ιδιου υιου ουκ εφεισατο αλλα υπερ ημων παντων παρεδωκεν αυτον πως ουχι και συν αυτω τα παντα ημιν χαρισεται **33** τις εγκαλεσει κατα εκλεκτων θεου θεος ο δικαιων **34** τις ο κατακρινων χριστος [ιησους] ο αποθανων μαλλον δε εγερθεις {VAR1: [εκ νεκρων] } {VAR2: ος και } εστιν εν δεξια του θεου ος και εντυγχανει υπερ ημων **35** τις ημας χωρισει απο της αγαπης του χριστου θλιψις η στενοχωρια η διωγμος η λιμος η γυμνοτης η κινδυνος η μαχαιρα **36** καθως γεγραπται οτι ενεκεν σου θανατουμεθα ολην την ημεραν ελογισθημεν ως προβατα σφαγης **37** αλλ εν τουτοις πασιν υπερνικωμεν δια του αγαπησαντος ημας **38** πεπεισμαι γαρ οτι ουτε θανατος ουτε ζωη ουτε αγγελοι ουτε αρχαι ουτε ενεστωτα ουτε μελλοντα ουτε δυναμεις **39** ουτε υψωμα ουτε βαθος ουτε τις κτισις ετερα δυνησεται ημας χωρισαι απο της αγαπης του θεου της εν χριστω ιησου τω κυριω ημων

9 αληθειαν λεγω εν χριστω ου ψευδομαι συμμαρτυρουσης μοι της συνειδησεως μου εν πνευματι αγιω **2** οτι λυπη μοι εστιν μεγαλη και αδιαλειπτος οδυνη τη καρδια μου **3** η υχομην γαρ αναθεμα ειναι αυτος εγω απο του χριστου υπερ των αδελφων μου των συγγενων μου κατα σαρκα **4** οιτινες εισιν ισραηλιται ων η υιοθεσια και η δοξα και αι διαθηκαι και η νομοθεσια και

η λατρεια και αι επαγγελιαι 5 ων οι πατερες και εξ ων ο χριστος το κατα σαρκα ο ων επι παντων θεος ευλογητος εις τους αιωνας αμην {αιση g165} 6 ουχ οιον δε οτι εκπεπτωκεν ο λογος του θεου ου γαρ παντες οι εξ ισραηλ ουτοι ισραηλ 7 ουδ οτι εισιν σπερμα αβρααμ παντες τεκνα αλλ εν ισαακ κληθησεται σοι σπερμα 8 τουτ εστιν ου τα τεκνα της σαρκος ταυτα τεκνα του θεου αλλα τα τεκνα της επαγγελιας λογιζεται εις σπερμα 9 επαγγελιας γαρ ο λογος ουτος κατα τον καιρον τουτον ελευσομαι και εσται τη σαρρα υιος 10 ου μονον δε αλλα και ρεβεκκα εξ ενος κοιτην εχουσα ισαακ του πατρος ημων 11 μηπω γαρ γεννηθεντων μηδε πραξαντων τι αγαθον η φαυλον ινα η κατ εκλογην προθεσις του θεου μενη 12 ουκ εξ εργων αλλ εκ του καλουντος ερρεθη αυτη οτι ο μειζων δουλευσει τω ελασσονι 13 {VAR1: καθαπερ } {VAR2: καθως } γεγραπται τον ιακωβ ηγαπησα τον δε ησαυ εμισησα 14 τι ουν ερουμεν μη αδικια παρα τω θεω μη γενοιτο 15 τω μωυσει γαρ λεγει ελεησω ον αν ελεω και οικτιρησω ον αν οικτιρω 16 αρα ουν ου του θελοντος ουδε του τρεχοντος αλλα του ελεωντος θεου 17 λεγει γαρ η γραφη τω φαραω οτι εις αυτο τουτο εξηγειρα σε οπως ενδειξωμαι εν σοι την δυναμιν μου και οπως διαγγελη το ονομα μου εν παση τη γη 18 αρα ουν ον θελει ελεει ον δε θελει σκληρυνει 19 ερεις μοι ουν τι {VAR2: [ουν] } ετι μεμφεται τω γαρ βουληματι αυτου τις ανθεστηκεν 20 ω ανθρωπε μενουνγε συ τις ει ο ανταποκρινομενος τω θεω μη ερει το πλασμα τω πλασαντι τι με εποιησας ουτως 21 η ουκ εχει εξουσιαν ο κεραμευς του πηλου εκ του αυτου φυραματος ποιησαι ο μεν εις τιμην σκευος ο δε εις ατιμιαν 22 ει δε θελων ο θεος ενδειξασθαι την οργην και γνωρισαι το δυνατον αυτου ηνεγκεν εν πολλη μακροθυμια σκευη οργης κατηρτισμενα εις απωλειαν 23 {VAR2: και } ινα γνωριση τον πλουτον της δοξης αυτου

επι σκευη ελεους α προητοιμασεν εις δοξαν 24 ους και εκαλεσεν ημας ου μονον εξ ιουδαιων αλλα και εξ εθνων 25 ως και εν τω ασηη λεγει καλεσω τον ου λαον μου λαον μου και την ουκ ηγαπημενην ηγαπημενην 26 και εσται εν τω τοπω ου ερρεθη {VAR1: [αυτοις] } {VAR2: αυτοις } ου λαος μου υμεις εκει κληθησονται υιοι θεου ζωντος 27 ησαιας δε κραζει υπερ του ισραηλ εαν η ο αριθμος των υιων ισραηλ ως η αμμος της θαλασσης το υπολειμμα σωθησεται 28 λογον γαρ συντελων και συντεμνων ποιησει κυριος επι της γης 29 και καθως προειρηκεν ησαιας ει μη κυριος σαβαωθ εγκατελιπεν ημιν σπερμα ως σοδομα αν εγενηθημεν και ως γομορρα αν αμοιωθημεν 30 τι ουν ερουμεν οτι εθνη τα μη διωκοντα δικαιοιουνην κατελαβεν δικαιοιουνην δικαιοιουνην δε την εκ πιστεως 31 ισραηλ δε διωκων νομον δικαιοιουνης εις νομον ουκ εφθασεν 32 δια τι οτι ουκ εκ πιστεως αλλ αως εξ εργων προσεκοψαν τω λιθω του προσκομματος 33 καθως γεγραπται ιδου τιθημι εν σιων λιθον προσκομματος και πετραν σκανδαλου και ο πιστευων επ αυτω ου καταισχυνθησεται

10 αδελφοι η μεν ευδοκια της εμιης καρδιας και η δεησις προς τον θεον υπερ αυτων εις σωτηριαν 2 μαρτυρω γαρ αυτοις οτι ζηλον θεου εχουσιν αλλ ου κατ επιγνωσιν 3 αγνοουντες γαρ την του θεου δικαιοιουνην και την ιδιαν {VAR2: [δικαιοιουνη] } ζητουντες στησαι τη δικαιοιουνη του θεου ουχ υπεταγησαν 4 τελος γαρ νομου χριστος εις δικαιοιουνην παντι τω πιστευοντι 5 μωυσης γαρ γραφει {VAR1: οτι } την δικαιοιουνη την εκ {VAR1: νομου ο ποιησας } {VAR2: [του 3588] νομου οτι ο ποιησας αυτα } ανθρωπος ζησεται εν {VAR1: αυτη } {VAR2: αυτοις } 6 η δε εκ πιστεως δικαιοιουνη ουτως λεγει μη ειπης εν τη καρδια σου τις αναβησεται εις τον ουρανον τουτ εστιν χριστον καταγαγειν 7 η τις καταβησεται εις την αβυσσον τουτ εστιν

χριστον εκ νεκρων αναγαγειν (Abyssos g12) 8
αλλα τι λεγει εγγυς σου το ρημα εστιν εν τω
στοματι σου και εν τη καρδια σου τουτ εστιν
το ρημα της πιστεως ο κηρυσσομεν 9 οτι εαν
ομολογησης {VAR1: το ρημα } εν τω στοματι
σου {VAR1: οτι κυριος ιησους } {VAR2: κυριον
ιησουν } και πιστευσης εν τη καρδια σου οτι
ο θεος αυτον ηγειρεν εκ νεκρων σωθηση 10
καρδια γαρ πιστευεται εις δικαιοσυνην στοματι
δε ομολογειται εις σωτηριαν 11 λεγει γαρ η γραφη
πας ο πιστευων επ αυτω ου καταισχυνθησεται 12
ου γαρ εστιν διαστολη ιουδαιου τε και ελληνος ο
γαρ αυτος κυριος παντων πλουτων εις παντας
τους επικαλουμενους αυτον 13 πας γαρ ος αν
επικαλεσηται το ονομα κυριου σωθησεται 14
πως ουν επικαλεσωνται εις ουκ επιστευσαν
πως δε πιστευσωσιν ου ουκ ηκουσαν πως
δε ακουσωσιν χωρις κηρυσσοντος 15 πως δε
κηρυξωσιν εαν μη αποσταλωσιν {VAR1: καθαπερ
} {VAR2: καθως } γεγραπται ως ωραιοι οι ποδες
των ευαγγελιζομενων {VAR2: [τα] } αγαθα 16
αλλ ου παντες υπηκουσαν τω ευαγγελιω ησαιας
γαρ λεγει κυριε τις επιστευσεν τη ακοη ημων
17 αρα η πιστις εξ ακοης η δε ακοη δια ρηματος
χριστου 18 αλλα λεγω μη ουκ ηκουσαν μενουνγε
εις πασαν την γην εξηλθεν ο φθογγος αυτων
και εις τα περατα της οικουμενης τα ρηματα
αυτων 19 αλλα λεγω μη ισραηλ ουκ εγνω πρωτος
μωυσης λεγει εγω παραζηλωσω υμας επ ουκ
εθνει επ εθνει ασυνετω παροργιω υμας 20 ησαιας
δε αποτολμα και λεγει ευρεθην {VAR2: [εν] } τοις
εμε μη ζητουσιν εμφανης εγενομην τοις εμε μη
επερωτωσιν 21 προς δε τον ισραηλ λεγει ολην
την ημεραν εξεπετασα τας χειρας μου προς λαον
απειθουντα και αντιλεγοντα

11 λεγω ουν μη απωσατο ο θεος τον λαον
αυτου μη γενοιτο και γαρ εγω ισραηλιτης
ειμι εκ σπερματος αβρααμ φυλης βενιαμιν 2 ουκ
απωσατο ο θεος τον λαον αυτου ον προεγνω

η ουκ οιδατε εν ηλια τι λεγει η γραφη ως
εντυγχανει τω θεω κατα του ισραηλ 3 κυριε
τους προφητας σου απεκτειναν τα θυσιαστηρια
σου κατεσκαψαν καγω υπελειφθην μονος και
ζητουσιν την ψυχην μου 4 αλλα τι λεγει αυτω ο
χρηματισμος κατελιπον εμαυτω επτακισχιλιους
ανδρας οιτινες ουκ εκαμψαν γονυ τη βααλ 5
ουτως ουν και εν τω νυν καιρω λειμμα κατ
εκλογην χαριτος γεγονεν 6 ει δε χαριτι ουκετι
εξ εργων επει η χαρις ουκετι γινεται χαρις 7
τι ουν ο επιζητει ισραηλ τουτο ουκ επετυχεν η
δε εκλογη επετυχεν οι δε λοιποι επωρωθησαν
8 {VAR1: καθαπερ } {VAR2: καθως } γεγραπται
εδωκεν αυτοις ο θεος πνευμα κατανυξεως
οφθαλμους του μη βλεπειν και ωτα του μη
ακουειν εως της σημερον ημερας 9 και δαυιδ
λεγει γενηθητω η τραπεζα αυτων εις παγιδα και
εις θηραν και εις σκανδαλον και εις ανταποδομα
αυτοις 10 σκοτισθητωσαν οι οφθαλμοι αυτων
του μη βλεπειν και τον νωτον αυτων δια παντος
συγκαμψον 11 λεγω ουν μη επταισαν ινα πεσωσιν
μη γενοιτο αλλα τω αυτων παραπτωματι η
σωτηρια τοις εθνεσιν εις το παραζηλωσαι αυτους
12 ει δε το παραπτωμα αυτων πλουτος κοσμου
και το ηττημα αυτων πλουτος εθνων ποσω
μαλλον το πληρωμα αυτων 13 υμιν δε λεγω
τοις εθνεσιν εφ οσον μεν ουν ειμι εγω εθνων
αποστολος την διακονιαν μου δοξαζω 14 ει πως
παραζηλωσω μου την σαρκα και σωσω τινας εξ
αυτων 15 ει γαρ η αποβολη αυτων καταλλαγη
κοσμου τις η προσλημψις ει μη ζωη εκ νεκρων
16 ει δε η απαρχη αγια και το φυραμα και ει
η ριζα αγια και οι κλαδοι 17 ει δε τινες των
κλαδων εξεκλασθησαν συ δε αγριελαιος ων
ενεκεντρισθης εν αυτοις και συγκοινωνος της
ριζης της πιοτητος της ελαιαις εγενουν 18 μη
κατακαυχω των κλαδων ει δε κατακαυχασαι ου
συ την ριζαν βασταζεις αλλα η ριζα σε 19 ερεις
ουν εξεκλασθησαν κλαδοι ινα εγω εγκεντρισθω

20 καλως τη απιστια εξεκλασθησαν συ δε τη πιστει εστηκας μη υψηλα φρονει αλλα φοβου 21 ει γαρ ο θεος των κατα φυσιν κλαδων ουκ εφεισατο {VAR2: [μη πως] } ουδε σου φεισεται 22 ιδε ουν χρηστοτητα και αποτομιαν θεου επι μεν τους πεσοντας αποτομια επι δε σε χρηστοτης θεου εαν επιμενης τη χρηστοτητι επει και συ εκκοπηση 23 κακεινοι δε εαν μη επιμενωσιν τη απιστια εγκεντρισθησονται δυνατος γαρ εστιν ο θεος παλιν εγκεντρισαι αυτους 24 ει γαρ συ εκ της κατα φυσιν εξεκοπης αγριελαιου και παρα φυσιν ενεκεντρισθης εις καλλιελαιον ποσω μαλλον ουτοι οι κατα φυσιν εγκεντρισθησονται τη ιδια ελαια 25 ου γαρ θελω υμας αγνοειν αδελφοι το μυστηριον τουτο ινα μη ητε {VAR1: εν } {VAR2: [παρ] } εαυτοις φρονιμοι οτι πωρωσις απο μερους τω ισραηλ γεγονεν αχρις ου το πληρωμα των εθνων εισελθη 26 και ουτως πας ισραηλ σωθησεται καθως γεγραπται ηξει εκ σιων ο ρυομενος αποστρεψει ασεβειας απο ιακωβ 27 και αυτη αυτοις η παρ εμου διαθηκη οταν αφελωμαι τας αμαρτιας αυτων 28 κατα μεν το ευαγγελιον εχθροι δι υμας κατα δε την εκλογην αγαπητοι δια τους πατερας 29 αμεταμελητα γαρ τα χαρισματα και η κλησις του θεου 30 ωσπερ γαρ υμεις ποτε ηπειθησατε τω θεω νυν δε ηλεηθητε τη τουτων απειθεια 31 ουτως και ουτοι νυν ηπειθησαν τω υμετερω ελεει ινα και αυτοι {VAR1: νυν } {VAR2: [νυν] } ελεηθωσιν 32 συνεκλεισεν γαρ ο θεος τους παντας εις απειθειαν ινα τους παντας ελεηση 33 ω βαθος πλουτου και σοφιας και γνωσεως θεου ως ανεξεραυνητα τα κριματα αυτου και ανεξιχνιαστοι αι οδοι αυτου 34 τις γαρ εγνω νουν κυριου η τις συμβουλος αυτου εγενετο 35 η τις προεδωκεν αυτω και ανταποδοθησεται αυτω 36 οτι εξ αυτου και δι αυτου και εις αυτον τα παντα αυτω η δοξα εις τους αιωνας αμην (αιση g165)

12 παρακαλω ουν υμας αδελφοι δια των οικιτηριων του θεου παραστησαι τα σωματα υμων θυσιαν ζωσαν αγιαν {VAR1: τω θεω ευαρεστον } {VAR2: ευαρεστον τω θεω } την λογικην λατρειαν υμων 2 και μη συσχηματιζεσθε τω αιωνι τουτω αλλα μεταμορφουσθε τη ανακαινωσει του νοος εις το δοκιμαζειν υμας τι το θελημα του θεου το αγαθον και ευαρεστον και τελειον (αιση g165) 3 λεγω γαρ δια της χαριτος της δοθεισης μοι παντι τω οντι εν υμιν μη υπερφρονειν παρ ο δει φρονειν αλλα φρονειν εις το σωφρονειν εκαστω ως ο θεος εμερισεν μετρον πιστεως 4 καθαπερ γαρ εν ενι σωματι πολλα μελη εχομεν τα δε μελη παντα ου την αυτην εχει πραξιν 5 ουτως οι πολλοι εν σωμα εσμεν εν χριστω το δε καθ εις αλληλων μελη 6 εχοντες δε χαρισματα κατα την χαριν την δοθεισαν ημιν διαφορα ειτε προφητειαν κατα την αναλογιαν της πιστεως 7 ειτε διακονιαν εν τη διακονια ειτε ο διδασκων εν τη διδασκαλια 8 ειτε ο παρακαλων εν τη παρακλησει ο μεταδιδους εν απλοτητι ο προισταμενος εν σπουδη ο ελεων εν ιλαροτητι 9 η αγαπη ανυποκριτος αποστυγουντες το πονηρον κολλωμενοι τω αγαθω 10 τη φιλαδελφια εις αλληλους φιλοστοργοι τη τιμη αλληλους προηγουμενοι 11 τη σπουδη μη οκνηροι τω πνευματι ζεοντες τω κυριω δουλευοντες 12 τη ελπιδι χαιροντες τη θλιψει υπομενοντες τη προσευχη προσκαρτερουντες 13 ταις χρειαις των αγιων κοινωνουντες την φιλοξενιαν διωκοντες 14 ευλογειτε τους διωκοντας {VAR2: [υμας] } ευλογειτε και μη καταρασθε 15 χαιρειν μετα χαιροντων κλαιειν μετα κλαιοντων 16 το αυτο εις αλληλους φρονουντες μη τα υψηλα φρονουντες αλλα τοις ταπεινοις συναπαγομενοι μη γινεσθε φρονιμοι παρ εαυτοις 17 μηδενι κακον αντι κακου αποδιδοντες προνοουμενοι καλα ενωπιον παντων ανθρωπων 18 ει δυνατον το εξ υμων μετα παντων ανθρωπων ειρηνευοντες 19 μη εαυτους

εκδικουντες αγαπητοι αλλα δοτε τοπον τη οργη γεγραπται γαρ εμοι εκδικησις εγω ανταποδωσω λεγει κυριος 20 αλλα εαν πεινα ο εχθρος σου ψωμιζε αυτον εαν διψα ποτιζε αυτον τουτο γαρ ποιων ανθρακας πυρος σωρευσεις επι την κεφαλην αυτου 21 μη νικω υπο του κακου αλλα νικα εν τω αγαθω το κακον

13 πασα ψυχη εξουσιαις υπερεχουσαις

υποτασσεσθω ου γαρ εστιν εξουσια ει μη υπο θεου αι δε ουσαι υπο θεου τεταγμεναι εισιν 2 ωστε ο αντιασσομενος τη εξουσια τη του θεου διαταγη ανθεστηκεν οι δε ανθεστηκοτες εαυτοις κριμα λημψονται 3 οι γαρ αρχοντες ουκ εισιν φοβος τω αγαθω εργα αλλα τω κακω θελεις δε μη φοβεισθαι την εξουσιαν το αγαθον ποιει και εξεις επαινον εξ αυτης 4 θεου γαρ διακονος εστιν σοι εις το αγαθον εαν δε το κακον ποιης φοβου ου γαρ εικη την μαχαιραν φορει θεου γαρ διακονος εστιν εκδικος εις οργην τω το κακον πρασσοντι 5 διο αναγκη υποτασσεσθαι ου μονον δια την οργην αλλα και δια την συνειδησιν 6 δια τουτο γαρ και φορους τελειτε λειτουργοι γαρ θεου εισιν εις αυτο τουτο προσκαρτερουντες 7 αποδοτε πασιν τας οφειλας τω τον φορον τον φορον τω το τελος το τελος τω τον φοβον τον φοβον τω την τιμην την τιμην 8 μηδενι μηδεν οφειλετε ει μη το αλληλους αγαπαν ο γαρ αγαπων τον ετερον νομον πεπληρωκεν 9 το γαρ ου μοιχευσεις ου φονευσεις ου κλεψεις ουκ επιθυμησεις και ει τις ετερα εντολη εν τω λογω τουτω ανακεφαλαιουται [εν τω] αγαπησεις τον πλησιον σου ως σεαυτον 10 η αγαπη τω πλησιον κακον ουκ εργαζεται πληρωμα ουν νομου η αγαπη 11 και τουτο ειδοτες τον καιρον οτι ωρα ηδη υμας εξ υπνου εγερθηναι νυν γαρ εγγυτερον ημων η σωτηρια η οτε επιστευσαμεν 12 η νυξ προεκοψεν η δε ημερα ηγγικεν αποθωμεθα ουν τα εργα του σκοτους ενδυσωμεθα [δε] τα οπλα του φωτος 13 ως εν ημερα ευσχημονως

περιπατησωμεν μη κωμοις και μεθαις μη κοιταις και ασελγειαις μη εριδι και ζηλω 14 αλλα ενδυσασθε τον κυριον ιησουν χριστον και της σαρκος προνοιαν μη ποιεισθε εις επιθυμιας

14 τον δε ασθενουντα τη πιστει προσλαμβανεσθε μη εις διακρισεις διαλογισμων 2 ος μεν πιστειν φαγειν παντα ο δε ασθενων λαχανα εσθιει 3 ο εσθιων τον μη εσθιοντα μη εξουθενειτο ο δε μη εσθιων τον εσθιοντα μη κρινετω ο θεος γαρ αυτον προσελαβετο 4 συ τις ει ο κρινων αλλοτριον οικετην τω ιδιω κυριω στηκει η πιπτει σταθησεται δε δυνατει γαρ ο κυριος στησαι αυτον 5 ος μεν [γαρ] κρινει ημεραν παρ ημεραν ος δε κρινει πασαν ημεραν εκαστος εν τω ιδιω νοι πληροφορεισθω 6 ο φρονων την ημεραν κυριω φρονει και ο εσθιων κυριω εσθιει ευχαριστει γαρ τω θεω και ο μη εσθιων κυριω ουκ εσθιει και ευχαριστει τω θεω 7 ουδεις γαρ ημων εαυτω ζη και ουδεις εαυτω αποθησκει 8 εαν τε γαρ ζωμεν τω κυριω ζωμεν εαν τε αποθησκωμεν τω κυριω αποθησκομεν εαν τε ουν ζωμεν εαν τε αποθησκωμεν του κυριου εσμεν 9 εις τουτο γαρ χριστος απεθανεν και εζησεν ινα και νεκρων και ζωντων κυριευση 10 συ δε τι κρινεις τον αδελφον σου η και συ τι εξουθενεις τον αδελφον σου παντες γαρ παραστησομεθα τω βηματι του θεου 11 γεγραπται γαρ ζω εγω λεγει κυριος οτι εμοι καμψει παν γονυ και πασα γλωσσα εξομολογησεται τω θεω 12 αρα [ουν] εκαστος ημων περι εαυτου λογον δωσει [τω θεω] 13 μηκετι ουν αλληλους κρινωμεν αλλα τουτο κρινατε μαλλον το μη τιθεναι προσκομμα τω αδελφω η σκανδαλον 14 οιδα και πεπεισμαι εν κυριω ιησου οτι ουδεν κοινον δι εαυτου ει μη τω λογιζομενω τι κοινον ειναι εκεινω κοινον 15 ει γαρ δια βρωμα ο αδελφος σου λυπειται ουκετι κατα αγαπην περιπατεις μη τω βρωματι σου

εκεινον απολλυε υπερ ου χριστος απεθανεν **16**
μη βλασφημεισθα ουν υμων το αγαθον **17** ου
γαρ εστιν η βασιλεια του θεου βρωσις και ποσις
αλλα δικαιοσυνη και ειρηνη και χαρα εν
πνευματι αγιω **18** ο γαρ εν τουτω δουλευων τω
χριστω ευαρεστος τω θεω και δοκιμος τοις
ανθρωποις **19** αρα ουν τα της ειρηνης διωκωμεν
και τα της οικοδομης της εις αλληλους **20** μη
ενεκεν βρωματος καταλυε το εργον του θεου
παντα μεν καθαρα αλλα κακον τω ανθρωπω τω
δια προσκομματος εσθιοντι **21** καλον το μη
φαγειν κρεα μηδε πιειν οινον μηδε εν ω ο
αδελφος σου προσκοπτει **22** συ πιστιν {VAR1: ην
} {VAR2: [ην]} εχεις κατα σεαυτον εχε ενωπιον
του θεου μακαριος ο μη κρινων εαυτον εν ω
δοκιμαζει **23** ο δε διακρινομενος εαν φαγη
κατακεκριται οτι ουκ εκ πιστεως παν δε ο ουκ εκ
πιστεως αμαρτια εστιν

15 οφειλομεν δε ημεις οι δυνατοι τα
ασθενηματα των αδυνατων βασταζειν και
μη εαυτοις αρεσκειν **2** εκαστος ημων τω πλησιον
αρεσκετω εις το αγαθον προς οικοδομην **3** και
γαρ ο χριστος ουχ εαυτω ηρεσεν αλλα καθως
γεγραπται οι ονειδισμοι των ονειδιζοντων σε
επεπεσαν επ εμε **4** οσα γαρ προεγραφη {VAR1:
[παντα]} εις την ημετεραν διδασκαλιαν εγραφη
ινα δια της υπομονης και δια της παρακλησεως
των γραφων την ελπιδα εχωμεν **5** ο δε θεος της
υπομονης και της παρακλησεως δωη υμιν το
αυτο φρονειν εν αλληλοις κατα χριστον ιησουν
6 ινα ομοθυμαδον εν ενι στοματι δοξαζητε τον
θεον και πατερα του κυριου ημων ιησου χριστου
7 διο προσλαμβανεσθε αλληλους καθως και ο
χριστος προσελαβετο {VAR1: ημας} {VAR2: υμας}
εις δοξαν του θεου **8** λεγω γαρ χριστον διακονον
γεγενησθαι περιτομης υπερ αληθειας θεου εις
το βεβαιωσαι τας επαγγελιας των πατερων **9** τα
δε εθνη υπερ ελεους δοξασαι τον θεον καθως
γεγραπται δια τουτο εξομολογησομαι σοι εν

εθνεσιν και τω ονοματι σου ψαλω **10** και παλιν
λεγει ευφρανθητε εθνη μετα του λαου αυτου
11 και παλιν αινειτε παντα τα εθνη τον κυριον
και επαινεσατωσαν αυτον παντες οι λαοι **12**
και παλιν ησαιας λεγει εσται η ριζα του ιεσσαι
και ο ανισταμενος αρχειν εθνων επ αυτω εθνη
ελπιουσιν **13** ο δε θεος της ελπιδος πληρωσαι
υμας πασης χαρας και ειρηνης εν τω πιστευειν
εις το περισσευειν υμας εν τη ελπιδι εν δυναμει
πνευματος αγιου **14** πεπεισμαι δε αδελφοι μου και
αυτος εγω περι υμων οτι και αυτοι μεστοι εστε
αγαθωσυνης πεπληρωμενοι πασης {VAR1: της }
{VAR2: [της]} γνωσεως δυναμενοι και αλληλους
νουθετειν **15** {VAR1: τολμηροτερως } {VAR2:
τολμηροτερον } δε εγραφα υμιν απο μερους
ως επαναμιμνησκων υμας δια την χαριν την
δοθεισαν μοι {VAR1: απο } {VAR2: υπο } του θεου
16 εις το ειναι με λειτουργον χριστου ιησου εις τα
εθνη ιερουργουντα το ευαγγελιον του θεου ινα
γενηται η προσφορα των εθνων ευπροσδεκτος
ηγιασμενη εν πνευματι αγιω **17** εχω ουν [την]
καυχησιν εν χριστω ιησου τα προς τον θεον **18**
ου γαρ τολμησω τι λαλειν ων ου κατειργασατο
χριστος δι εμου εις υπακοην εθνων λογω και
εργω **19** εν δυναμει σημειων και τερατων εν
δυναμει πνευματος {VAR1: [αγιου]} {VAR2: [θεου]}
} ωστε με απο ιερουσαλημ και κυκλω μεχρι
του ιλλυρικου πεπληρωκεναι το ευαγγελιον
του χριστου **20** ουτως δε φιλοτιμουμενον
ευαγγελιζεσθαι ουχ οπου ωνομασθη χριστος
ινα μη επ αλλοτριον θεμελιον οικοδομω **21**
αλλα καθως γεγραπται {VAR1: οιφονται οις ουκ
ανηγγελη περι αυτου } {VAR2: οις ουκ ανηγγελη
περι αυτου οιφονται } και οι ουκ ακηκοασιν
συνησουσιν **22** διο και ενεκοπτομην τα πολλα
του ελθειν προς υμας **23** νυνι δε μηκετι τοπον
εχων εν τοις κλιμασιν τουτοις επιποθιαν δε
εχων του ελθειν προς υμας απο {VAR1: ικανων
} {VAR2: πολλων } ετων **24** ως αν πορευωμαι

εις την σπανιαν ελπίζω γαρ διαπορευομένος θεασασθαι υμας και υφ υμων προτεμφθηναι εκει εαν υμων πρωτον απο μερους εμπλησθω 25 νυνι δε πορευομαι εις iερουσαλημ διακονων τοις αγιοις 26 ευδοκησαν γαρ μακεδονια και αχαια κοινωνιαν τινα ποιησασθαι εις τους πτωχους των αγιων των εν iερουσαλημ 27 ευδοκησαν γαρ και οφειλεται εισιν αυτων ει γαρ τοις πνευματικοις αυτων εκοινωνησαν τα εθνη οφειλουσιν και εν τοις σαρκικοις λειτουργησαι αυτοις 28 τουτο ουν επιτελεσας και σφραγισαμενος αυτοις τον καρπον τουτον απελευσομαι δι υμων εις σπανιαν 29 οιδα δε οτι ερχομενος προς υμας εν πληρωματι ευλογιας χριστου ελευσομαι 30 παρακαλω δε υμας [αδελφοι] δια του κυριου ημων ιησου χριστου και δια της αγαπης του πνευματος συναγωνισασθαι μοι εν ταις προσευχαις υπερ εμου προς τον θεον 31 ινα ρυσθω απο των απειθουντων εν τη ιουδαια και η διακονια μου η εις iερουσαλημ ευπροσδεκτος τοις αγιοις γενηται 32 ινα εν χαρα ελθων προς υμας δια θεληματος θεου συναναπαυσωμαι υμιν 33 ο δε θεος της ειρηνης μετα παντων υμων αμην

16 συνιστημι δε υμιν φοιβην την αδελφην ημων ουσαν [και] διακονον της εκκλησιας της εν κεγχρεαις 2 ινα {VAR1: προσδεξησθε αυτην } {VAR2: αυτην προσδεξησθε } εν κυριω αξιως των αγιων και παραστητε αυτη εν ω αν υμων χρηζη πραγματι και γαρ αυτη προστατις πολλων εγενηθη και εμου αυτου 3 ασπασασθε πρισκαν και ακυλαν τους συνεργους μου εν χριστω ιησου 4 οιτινες υπερ της ψυχης μου τον εαυτων τραχηλον υπεθηκαν οις ουκ εγω μονος ευχαριστω αλλα και πασαι αι εκκλησιαι των εθνων 5 και την κατ οικον αυτων εκκλησιαν ασπασασθε επαινετον τον αγαπητον μου ος εστιν απαρχη της ασιας εις χριστον 6 ασπασασθε μαριαν ητις πολλα εκοπιασεν εις υμας 7 ασπασασθε ανδρονικον και ιουνιαν τους συγγενεις μου και

συναιχμαλωτους μου οιτινες εισιν επισημοι εν τοις αποστολοις οι και προ εμου γεγοναν εν χριστω 8 ασπασασθε αμπλιατον τον αγαπητον μου εν κυριω 9 ασπασασθε ουρβανον τον συνεργον ημων εν χριστω και σταχυν τον αγαπητον μου 10 ασπασασθε απελλην τον δοκιμον εν χριστω ασπασασθε τους εκ των αριστοβουλου 11 ασπασασθε ηρωδιωνα τον συγγενη μου ασπασασθε τους εκ των ναρκισσου τους οντας εν κυριω 12 ασπασασθε τρυφαιναν και τρυφωσαν τας κοπιωσας εν κυριω ασπασασθε περσιδα την αγαπητην ητις πολλα εκοπιασεν εν κυριω 13 ασπασασθε ρουφον τον εκλεκτον εν κυριω και την μητερα αυτου και εμου 14 ασπασασθε ασυγκριτον φλεγοντα ερμην πατροβαν ερμαν και τους συν αυτοις αδελφους 15 ασπασασθε φιλολογον και ιουλιαν νηρεα και την αδελφην αυτου και ολυμπαν και τους συν αυτοις παντας αγιους 16 ασπασασθε αλληλους εν φιληματι αγιω ασπαζονται υμας αι εκκλησιαι πασαι του χριστου 17 παρακαλω δε υμας αδελφοι σκοπειν τους τας διχοστασιας και τα σκανδαλα παρα την διδαχην ην υμεις εμαθετε ποιουντας και εκκλινετε απ αυτων 18 οι γαρ τοιουτοι τω κυριω ημων χριστω ου δουλευουσιν αλλα τη εαυτων κοιλια και δια της χρηστολογιας και ευλογιας εξαπατωσιν τας καρδιας των ακακων 19 η γαρ υμων υπακοη εις παντας αφικετο εφ υμιν ουν χαιρω θελω δε υμας σοφους {VAR1: [μεν] } ειναι εις το αγαθον ακεραιους δε εις το κακον 20 ο δε θεος της ειρηνης συντριψει τον σαταναν υπο τους ποδας υμων εν ταχει η χαρις του κυριου ημων ιησου μεθ υμων 21 ασπαζεται υμας τιμοθεος ο συνεργος {VAR1: [μου] } {VAR2: μου } και λουκιος και ιασων και σωσιπατρος οι συγγενεις μου 22 ασπαζομαι υμας εγω τερτιος ο γραψας την επιστολην εν κυριω 23 ασπαζεται υμας γαιος ο ξενος μου και ολης της εκκλησιας ασπαζεται υμας εραστος ο οικονομος

της πολεως και κουαρτος ο αδελφος **25** {VAR1: τω
} {VAR2: [τω } δε δυναμενω υμας στηριξαι κατα
το εναγγελιον μου και το κηρυγμα ιησου χριστου
κατα αποκαλυψιν μυστηριου χρονοις αιωνιοις
σεσιγημενου (*aiōnios g166*) **26** φανερωθεντος δε
νυν δια τε γραφων προφητικων κατ επιταγην
του αιωνιου θεου εις υπακοην πιστεως εις παντα
τα εθνη γνωρισθεντος (*aiōnios g166*) **27** μονω σοφω
θεω δια ιησου χριστου {VAR1: [ω] } {VAR2: ω }
η δοξα εις τους αιωνας {VAR1: αμην } {VAR2:
αμην] } (*aiōn g165*)

Προς Κορινθίους Α'

1 παυλος κλητος αποστολος {VAR1: ιησου χριστου} {VAR2: χριστου ιησου} δια θεληματος θεου και σωσθενης ο αδελφος **2** τη εκκλησια του θεου τη ουση εν κορινθω ηγιασμενοις εν χριστω ιησου κλητοις αγιοις συν πασιν τοις επικαλουμενοις το ονομα του κυριου ημων ιησου χριστου εν παντι τοπω αυτων και ημων **3** χαρις υμιν και ειρηνη απο θεου πατρος ημων και κυριου ιησου χριστου **4** ευχαριστω τω θεω {VAR2: μου} παντοτε περι υμων επι τη χαριτι του θεου τη δοθειση υμιν εν χριστω ιησου **5** οτι εν παντι επλουτισθητε εν αυτω εν παντι λογω και παση γνωσει **6** καθως το μαρτυριον του χριστου εβεβαιωθη εν υμιν **7** ωστε υμας μη υστερεισθαι εν μηδενι χαρισματι απεκδεχομενους την αποκαλυψιν του κυριου ημων ιησου χριστου **8** ος και βεβαιωσει υμας εως τελους ανεγκλιτους εν τη ημερα του κυριου ημων ιησου [χριστου] **9** πιστος ο θεος δι ου εκληθητε εις κοινωνιαν του νιου αυτου ιησου χριστου του κυριου ημων **10** παρακαλω δε υμας αδελφοι δια του ονοματος του κυριου ημων ιησου χριστου ινα το αυτο λεγητε παντες και μη η εν υμιν σχισματα ητε δε κατηρτισμενοι εν τω αυτω νοι και εν τη αυτη γνωμη **11** εδηλωθη γαρ μοι περι υμων αδελφοι μου υπο των χλοης οτι εριδες εν υμιν εισιν **12** λεγω δε τουτο οτι εκαστος υμων λεγει εγω μεν ειμι παυλου εγω δε απολλω εγω δε κηφα εγω δε χριστου **13** μεμερισται ο χριστος μη παυλος εσταυρωθη υπερ υμων η εις το ονομα παυλου εβαπτισθητε **14** ευχαριστω {VAR2: [τω θεω]} οτι ουδενα υμων εβαπτισα ει μη κρισπον και γαιον **15** ινα μη τις ειπη οτι εις το εμον ονομα εβαπτισθητε **16** εβαπτισα δε και τον στεφανα οικον λοιπον ουκ οιδα ει τινα αλλον εβαπτισα **17** ου γαρ απεστειλεν με χριστος βαπτιζειν αλλα εναγγελιζεσθαι ουκ εν σοφια λογου ινα μη

κενωθη ο σταυρος του χριστου **18** ο λογος γαρ ο του σταυρου τοις μεν απολλυμενοις μωρια εστιν τοις δε σωζομενοις ημιν δυναμις θεου εστιν **19** γεγραπται γαρ απολω την σοφιαν των σοφων και την συνεσιν των συνετων αθετησω **20** που σοφος που γραμματευς που συζητηης του αιωνος τουτου ουχι εμωρανεν ο θεος την σοφιαν του κοσμου (αιδη g165) **21** επειδη γαρ εν τη σοφια του θεου ουκ εγνω ο κοσμος δια της σοφιας τον θεον ευδοκησεν ο θεος δια της μωριας του κηρυγματος σωσαι τους πιστευοντας **22** επειδη και ιουδαιοι σημεια αιτουσιν και ελληνες σοφιαν ζητουσιν **23** ημεις δε κηρυσσομεν χριστον εσταυρωμενον ιουδαιοις μεν σκανδαλον εθνεσιν δε μωριαν **24** αυτοις δε τοις κλητοις ιουδαιοις τε και ελλησιν χριστον θεου δυναμιν και θεου σοφιαν **25** οτι το μωρον του θεου σοφωτερον των ανθρωπων εστιν και το ασθενες του θεου ισχυροτερον των ανθρωπων **26** βλεπετε γαρ την κλησιν υμων αδελφοι οτι ου πολλοι σοφοι κατα σαρκα ου πολλοι δυνατοι ου πολλοι ευγενεις **27** αλλα τα μωρα του κοσμου εξελεξατο ο θεος ινα καταισχυνη τους σοφους και τα ασθενη του κοσμου εξελεξατο ο θεος ινα καταισχυνη τα ισχυρα **28** και τα αγενη του κοσμου και τα εξουθενημενα εξελεξατο ο θεος {VAR1: [και]} **29** τα μη οντα ινα τα οντα καταφρηση **30** οπως μη καυχησηται πασα σαρξ ενωπιον του θεου εξ αυτου δε υμεις εστε εν χριστω ιησου ος εγενηθη σοφια ημιν απο θεου δικαιοσυνη τε και αγιασμος και απολυτρωσις **31** ινα καθως γεγραπται ο καυχωμενος εν κυριω καυχασθω **2** καγω ελθων προς υμας αδελφοι ηλθον ου καθ υπεροχην λογου η σοφιας καταγγελλων υμιν το μυστηριον του θεου **2** ου γαρ εκρινα τι ειδεναι εν υμιν ει μη ιησουν χριστον και τουτον εσταυρωμενον **3** καγω εν ασθενεια και εν φοβω και εν τρομω πολλω εγενομην προς υμας **4** και ο λογος μου και το κηρυγμα μου

ουκ εν {VAR1: πειθοίς σοφίας λογοίς } {VAR2: (πειθοίς) σοφίας [λογοίς] } αλλ ἐν αποδειξεὶ πνευματος καὶ δύναμεως 5 ινα η πιστίς υμων μη η εν σοφίᾳ ανθρωπών αλλ ἐν δύναμει θεου 6 σοφίαν δε λαλούμεν εν τοις τελειοις σοφίαν δε ου του αιωνος τουτου ουδε των αρχοντων του αιωνος τουτου των καταργουμενων (aiōn g165) 7 αλλα λαλούμεν θεου σοφίαν εν μυστηριῳ την αποκεκρυμμενην ην προωρισεν ο θεος προ των αιωνων εις δοξαν ημων (aiōn g165) 8 ην ουδεις των αρχοντων του αιωνος τουτου εγνωκεν ει γαρ εγνωσαν ουκ αν τον κυριον της δοξης εσταυρωσαν (aiōn g165) 9 αλλα καθως γεγραπται α οφθαλμος ουκ ειδεν και ους ουκ ηκουσεν και επι καρδιαν ανθρωπου ουκ ανεβῃ {VAR1: οσα } {VAR2: α } ητοιμασεν ο θεος τοις αγαπωσιν αυτον 10 ημιν {VAR1: γαρ } {VAR2: δε } απεκαλυψεν ο θεος δια του πνευματος το γαρ πνευμα παντα ερανυνα και τα βαθη του θεου 11 τις γαρ οιδεν ανθρωπων τα του ανθρωπου ει μη το πνευμα του ανθρωπου το εν αυτω ουτως και τα του θεου ουδεις εγνωκεν ει μη το πνευμα του θεου 12 ημεις δε ου το πνευμα του κοσμου ελαβομεν αλλα το πνευμα το εκ του θεου ινα ειδωμεν τα υπο του θεου χαρισθεντα ημιν 13 α και λαλούμεν ουκ εν διδακτοις ανθρωπινης σοφίας λογοίς αλλ εν διδακτοις πνευματος πνευματικα συγκρινοντες 14 ψυχικος δε ανθρωπος ου δεχεται τα του πνευματος του θεου μωρια γαρ αυτω εστιν και ου δυναται γνωναι οτι πνευματικως ανακρινεται 15 ο δε πνευματικος ανακρινει {VAR1: μεν } {VAR2: [τα] } παντα αυτος δε υπ ουδενος ανακρινεται 16 τις γαρ εγνω νουν κυριου ος συμβιβασει αυτον ημεις δε νουν χριστου εχομεν

3 καγω αδελφοι ουκ ηδυνηθην λαλησαι υμιν ως πνευματικοις αλλ ως σαρκινοις ως νηπιοις εν χριστω 2 γαλα υμας εποτισα ου βρωμα ουπω γαρ εδυνασθε αλλ ουδε {VAR1: [ετι] } {VAR2: ετι

} νυν δυνασθε 3 ετι γαρ σαρκικοι εστε οπου γαρ εν υμιν ζηλος και ερις ουχι σαρκικοι εστε και κατα ανθρωπον περιπατειτε 4 οταν γαρ λεγη τις εγω μεν ειμι παυλου ετερος δε εγω απολλω ουκ ανθρωποι εστε 5 τι ουν εστιν απολλως τι δε εστιν παυλος διακονοι δι ων επιστευσατε και εκαστω ως ο κυριος εδωκεν 6 εγω εφυτευσα απολλως εποτισεν αλλα ο θεος ηξανεν 7 ωστε ουτε ο φυτευων εστιν τι ουτε ο ποτιζων αλλ ο αυξανων θεος 8 ο φυτευων δε και ο ποτιζων εν εισιν εκαστος δε τον ιδιον μισθον λημψεται κατα τον ιδιον κοπον 9 θεου γαρ εσμεν συνεργοι θεου γεωργιον θεου οικοδομη εστε 10 κατα την χαριν του θεου την δοθεισαν μοι ως σοφος αρχιτεκτων θεμελιον εθηκα αλλος δε εποικοδομει εκαστος δε βλεπετω πως εποικοδομει 11 θεμελιον γαρ αλλον ουδεις δυναται θειναι παρα τον κειμενον ος εστιν ιησους χριστος 12 ει δε τις εποικοδομει επι τον θεμελιον {VAR1: χρυσιον αργυριον } {VAR2: χρυσον αργυρον } λιθους τιμιους ξυλα χορτον καλαμην 13 εκαστου το εργον φανερον γενησεται η γαρ ημερα δηλωσει οτι εν πυρι αποκαλυπτεται και εκαστου το εργον οποιον εστιν το πυρ {VAR1: αυτο } {VAR2: [αυτο] } δοκιμασει 14 ει τινος το εργον μενει ο εποικοδομησεν μισθον λημψεται 15 ει τινος το εργον κατακαησεται ζημιωθησεται αυτος δε σωθησεται ουτως δε ως δια πυρος 16 ουκ οιδατε οτι ναος θεου εστε και το πνευμα του θεου {VAR1: εν υμιν οικει } {VAR2: οικει εν υμιν } 17 ει τις τον ναον του θεου φθειρει φθερει τουτον ο θεος ο γαρ ναος του θεου αγιος εστιν οιτινες εστε υμεις 18 μηδεις εαυτον εξαπατατω ει τις δοκει σοφος ειναι εν υμιν εν τω αιωνι τουτω μωρος γενεσθω ινα γενηται σοφος (aiōn g165) 19 η γαρ σοφια του κοσμου τουτου μωρια παρα τω θεω εστιν γεγραπται γαρ ο δρασσομενος τους σοφους εν τη πανουργιᾳ αυτων 20 και παλιν κυριος γινωσκει τους διαλογισμους των σοφων οτι εισιν ματαιοι 21 ωστε μηδεις καυχασθω εν

ανθρωποις παντα γαρ υμων εστιν 22 ειτε παυλος ειτε απολλως ειτε κηφας ειτε κοσμος ειτε ζωη ειτε θανατος ειτε ενεστωτα ειτε μελλοντα παντα υμων 23 υμεις δε χριστου χριστος δε θεου

4 ουτως ημας λογιζεσθω ανθρωπος ως υπηρετας

χριστου και οικονομους μυστηριων θεου 2 ωδε λοιπον ζητειται εν τοις οικονομοις ινα πιστος τις ευρεθη 3 εμοι δε εις ελαχιστον εστιν ινα υφ υμων ανακριθω η υπο ανθρωπινης ημερας αλλ ουδε εμαυτον ανακρινω 4 ουδεν γαρ εμαυτω συνοιδα αλλ ουκ εν τουτω δεδικαιωμαι ο δε ανακρινων με κυριος εστιν 5 ωστε μη προ καιρου τι κρινετε εως αν ελθη ο κυριος ος και φωτισει τα κρυπτα του σκοτους και φανερωσει τας βουλας των καρδιων και τοτε ο επαινος γενησεται εκαστω απο του θεου 6 ταυτα δε αδελφoi μετεσχηματισα εις εμαυτον και απολλων δι υμας ινα εν ημιν μαθητε το μη υπερ α γεγραπται ινα μη εις υπερ του ενος φυσιουσθε κατα του ετερου 7 τις γαρ σε διακρινει τι δε εχεις ο ουκ ελαβες ει δε και ελαβες τι καυχασαι ως μη λαβων 8 ηδη κεκορεσμενοι εστε ηδη επλουτησατε χωρις ημων εβασιλευσατε και οφελον γε εβασιλευσατε ινα και ημεις υμιν συμβασιλευσωμεν 9 δοκω γαρ ο θεος ημας τους αποστολους εσχατους απεδειξεν ως επιθανατιους οτι θεατρον εγενηθημεν τω κοσμω και αγγελοις και ανθρωποις 10 ημεις μωροι δια χριστον υμεις δε φρονιμοι εν χριστω ημεις ασθενεις υμεις δε ισχυροι υμεις ενδοξοι ημεις δε ατιμοι 11 αχρι της αρτι ωρας και πεινωμεν και διψωμεν και γυμνιτευομεν και κολαφιζομεθα και αστατουμεν 12 και κοπιωμεν εργαζομενοι ταις ιδιαις χερσιν λοιδορουμενοι ευλογουμεν διωκομενοι ανεχομεθα 13 δυσφημουμενοι παρακαλουμεν ως περικαθαρματα του κοσμου εγενηθημεν παντων περιψημα εως αρτι 14 ουκ εντρεπων υμας γραφω ταυτα αλλ ως τεκνα μου αγαπητα {VAR1: νουθετων } {VAR2: (νουθετων) } 15 εαν γαρ μυριους παιδαγωγους εχητε εν

χριστω αλλ ου πολλους πατερας εν γαρ χριστω ιησου δια του ευαγγελιου εγω υμας εγεννησα 16 παρακαλω ουν υμας μιμηται μου γινεσθε 17 δια τουτο επεμψα υμιν τιμοθεον ος εστιν μου τεκνον αγαπητον και πιστον εν κυριω ος υμας αναμηνησει τας οδους μου τας εν χριστω [ιησου] καθως πανταχου εν παση εκκλησια διδασκω 18 ως μη ερχομενου δε μου προς υμας εφυσιωθησαν τινες 19 ελευσομαι δε ταχεως προς υμας εαν ο κυριος θεληση και γνωσομαι ου τον λογον των πεφυσιωμενων αλλα την δυναμιν 20 ου γαρ εν λογω η βασιλεια του θεου αλλ εν δυναμει 21 τι θελετε εν ραβδω ελθω προς υμας η εν αγαπη πνευματι τε πραυτητος

5 ολως ακουεται εν υμιν πορνεια και τοιαυτη

πορνεια ητις ουδε εν τοις εθνεσιν ωστε γυναικα τινα του πατρος εχειν 2 και υμεις πεφυσιωμενοι εστε και ουχι μαλλον επενθησατε ινα αρθη εκ μεσου υμων ο το εργον τουτο πραξας 3 εγω μεν γαρ απων τω σωματι παρων δε τω πνευματι ηδη κεκρικα ως παρων τον ουτως τουτο κατεργασαμενον 4 εν τω ονοματι του κυριου [ημων] ιησου συναχθεντων υμων και του εμου πνευματος συν τη δυναμει του κυριου ημων ιησου 5 παραδουναι τον τοιουτον τω σατανα εις ολεθρον της σαρκος ινα το πνευμα σωθη εν τη ημερα του κυριου 6 ου καλον το καυχημα υμων ουκ οιδατε οτι μικρα ζυμη ολον το φυραμα ζυμοι 7 εκκαθαρατε την παλαιαν ζυμην ινα ητε νεον φυραμα καθως εστε αζυμοι και γαρ το πασχα ημων ετυθη χριστος 8 ωστε εορταζωμεν μη εν ζυμη παλαια μηδε εν ζυμη κακιας και πονηριας αλλ εν αζυμοις ειλικρινειας και αληθειας 9 εγραψα υμιν εν τη επιστολη μη συναναμιγνυσθαι πορνοις 10 ου παντως τοις πορνοις του κοσμου τουτου η τοις πλεονεκταις και αρπαξιν η ειδωλολατραις επει ωφειλετε αρα εκ του κοσμου εξελθειν 11 νυν δε εγραψα υμιν μη συναναμιγνυσθαι εαν τις αδελφος ονομαζομενος

η πορνος η πλεονεκτης η ειδωλολατρης η λοιδορος η μεθυσος η αρπαξ τω τοιουτω μηδε συνεσθιειν 12 τι γαρ μοι τους εξω κρινειν ουχι τους εσω υμεις κρινετε 13 τους δε εξω ο θεος κρινει εξαρατε τον πονηρον εξ υμων αυτων

6 τολμα τις υμων πραγμα εχων προς τον ετερον κρινεσθαι επι των αδικων και ουχι επι των αγιων 2 η ουκ οιδατε οτι οι αγιοι τον κοσμον κρινουσιν και ει εν υμιν κρινεται ο κοσμος αναξιοι εστε κριτηριων ελαχιστων 3 ουκ οιδατε οτι αγγελους κρινουμεν μητι γε βιωτικα 4 βιωτικα μεν ουν κριτηρια εαν εχητε τους εξουθενημενους εν τη εκκλησια τουτους καθιζετε 5 προς εντροπην υμιν λεγω ουτως ουκ ενι εν υμιν ουδεις σοφος ος δυνησεται διακριναι ανα μεσον του αδελφου αυτου 6 αλλα αδελφος μετα αδελφου κρινεται και τουτο επι απιστων 7 ηδη μεν {VAR1: ουν } {VAR2: [ουν] } ολως ηττημα υμιν εστιν οτι κριματα εχετε μεθ εαυτων δια τι ουχι μαλλον αδικεισθε δια τι ουχι μαλλον αποστερεισθε 8 αλλα υμεις αδικειτε και αποστερειτε και τουτο αδελφους 9 η ουκ οιδατε οτι αδικοι θεου βασιλειαν ου κληρονομησουσιν μη πλανασθε ουτε πορνοι ουτε ειδωλολατραι ουτε μοιχοι ουτε μαλακοι ουτε αρσενοκοιται 10 ουτε κλεπται ουτε πλεονεκται ου μεθυσοι ου λοιδοροι ουχ αρπαγες βασιλειαν θεου κληρονομησουσιν 11 και ταυτα τινες ητε αλλα απελουσασθε αλλα ηγιασθητε αλλα εδικαιωθητε εν τω ονοματι του κυριου {VAR1: [ημων] } ιησου χριστου και εν τω πνευματι του θεου ημων 12 παντα μοι εξεστιν αλλ ου παντα συμφερει παντα μοι εξεστιν αλλ ουκ εγω εξουσιασθησομαι υπο τινος 13 τα βρωματα τη κοιλια και η κοιλια τοις βρωμασιν ο δε θεος και ταυτην και ταυτα καταργησει το δε σωμα ου τη πορνεια αλλα τω κυριω και ο κυριος τω σωματι 14 ο δε θεος και τον κυριον ηγειρεν και ημας εξεγερει δια της δυναμεως αυτου 15 ουκ οιδατε οτι τα σωματα

υμων μελη χριστου εστιν αρας ουν τα μελη του χριστου ποιησω πορνης μελη μη γενοιτο 16 {VAR1: η } {VAR2: [η] } ουκ οιδατε οτι ο κολλωμενος τη πορνη εν σωμα εστιν εσονται γαρ φησιν οι δυο εις σαρκα μιαν 17 ο δε κολλωμενος τω κυριω εν πνευμα εστιν 18 φευγετε την πορνειαν παν αμαρτημα ο εαν ποιηση ανθρωπος εκτος του σωματος εστιν ο δε πορνευων εις το ιδιον σωμα αμαρτανει 19 η ουκ οιδατε οτι το σωμα υμων ναος του εν υμιν αγιου πνευματος εστιν ου εχετε απο θεου και ουκ εστε εαυτων 20 ηγορασθητε γαρ τιμης δοξασατε δη τον θεον εν τω σωματι υμων

7 περι δε ων εγραψατε καλον ανθρωπω γυναικος μη απτεσθαι 2 δια δε τας πορνειας εκαστος την εαυτου γυναικα εχετω και εκαστη τον ιδιον ανδρα εχετω 3 τη γυναικι ο ανηρ την οφειλην αποδιδοτω ομοιως δε και η γυνη τω ανδρι 4 η γυνη του ιδιου σωματος ουκ εξουσιαζει αλλα ο ανηρ ομοιως δε και ο ανηρ του ιδιου σωματος ουκ εξουσιαζει αλλα η γυνη 5 μη αποστερειτε αλληλους ει μητι {VAR1: [αν] } {VAR2: αν } εκ συμφωνου προς καιρον ινα σχολασητε τη προσευχη και παλιν επι το αυτο ητε ινα μη πειραζη υμας ο σατανας δια την ακρασιαν {VAR1: [υμων] } {VAR2: υμων } 6 τουτο δε λεγω κατα συγγνωμην ου κατ επιταγην 7 θελω δε παντας ανθρωπους ειναι ως και εμαυτον αλλα εκαστος ιδιον εχει χαρισμα εκ θεου ο μεν ουτως ο δε ουτως 8 λεγω δε τοις αγαμοις και ταις χηραις καλον αυτοις εαν μεινωσιν ως καγω 9 ει δε ουκ εγκρατευονται γαμησατωσαν κρειττον γαρ εστιν {VAR1: γαμειν } {VAR2: γαμησαι } η πυρουσθαι 10 τοις δε γεγαμηκοσιν παραγγελλω ουκ εγω αλλα ο κυριος γυναικα απο ανδρος μη χωρισθηναι 11 εαν δε και χωρισθη μενετω αγαμος η τω ανδρι καταλλαγητω και ανδρα γυναικα μη αφιεναι 12 τοις δε λοιποις λεγω εγω ουχ ο κυριος ει τις αδελφος γυναικα εχει απιστον και αυτη

συνευδοκει οικειν μετ αυτου μη αφιετω αυτην
13 και γυνη {VAR1: ητις } {VAR2: ει τις } εχει
ανδρα απιστον και ουτος συνευδοκει οικειν μετ
αυτης μη αφιετω τον ανδρα 14 ηγιασται γαρ ο
ανηρ ο απιστος εν τη γυναικι και ηγιασται η
γυνη η απιστος εν τω αδελφω επει αρα τα τεκνα
υμων ακαθαρτα εστιν νυν δε αγια εστιν 15 ει δε
ο απιστος χωριζεται χωριζεσθω ου δεδουλωται
ο αδελφος η η αδελφη εν τοις τοιουτοις εν δε
ειρηνη κεκληκεν υμας ο θεος 16 τι γαρ οιδας
γυναι ει τον ανδρα σωσεις η τι οιδας ανερ ει
την γυναικα σωσεις 17 ει μη εκαστω ως {VAR1:
μεμερικεν } {VAR2: εμερισεν } ο κυριος εκαστον
ως κεκληκεν ο θεος ουτως περιπατειτω και
ουτως εν ταις εκκλησιαις πασαις διατασσομαι
18 περιτετμημενος τις εκληθη μη επισπασθω εν
ακροβυστια κεκληται τις μη περιτεμεσθω 19 η
περιτομη ουδεν εστιν και η ακροβυστια ουδεν
εστιν αλλα τηρησις εντολων θεου 20 εκαστος εν
τη κλησι η εκληθη εν ταυτη μενετω 21 δουλος
εκληθης μη σοι μελετω αλλ ει και δυνασαι
ελευθερος γενεσθαι μαλλον χρησαι 22 ο γαρ
εν κυριω κληθεις δουλος απελευθερος κυριου
εστιν ομοιως ο ελευθερος κληθεις δουλος εστιν
χριστου 23 τιμης ηγορασθητε μη γινεσθε δουλοι
ανθρωπων 24 εκαστος εν ω εκληθη αδελφοι εν
τουτω μενετω παρα θεω 25 περι δε των παρθενων
επιταγην κυριου ουκ εχω γνωμην δε διδωμι ως
ηλεημενος υπο κυριου πιστος ειναι 26 νομιζω
ουν τουτο καλον υπαρχειν δια την ενεστωσαν
αναγκην οτι καλον ανθρωπω το ουτως ειναι
27 δεδεσαι γυναικι μη ζητει λυσιν λελυσαι απο
γυναικος μη ζητει γυναικα 28 εαν δε και γαμησης
ουχ ημαρτες και εαν γημη {VAR1: [η] } {VAR2:
η } παρθενος ουχ ημαρτεν θλιψιν δε τη σαρκι
εξουσιν οι τοιουτοι εγω δε υμων φειδομαι 29
τουτο δε φημι αδελφοι ο καιρος συνεσταλμενος
εστιν το λοιπον ινα και οι εχοντες γυναικας
ως μη εχοντες ωσιν 30 και οι κλαιοντες ως μη

κλαιοντες και οι χαιροντες ως μη χαιροντες
και οι αγοραζοντες ως μη κατεχοντες 31 και
οι χρωμενοι τον κοσμον ως μη καταχρωμενοι
παραγει γαρ το σχημα του κοσμου τουτου 32
θελω δε υμας αμεριμνους ειναι ο αγαμος μεριμνα
τα του κυριου πως αρεση τω κυριω 33 ο δε
γαμησας μεριμνα τα του κοσμου πως αρεση τη
γυναικι 34 και μεμερισται και η γυνη η αγαμος
και η παρθενος μεριμνα τα του κυριου ινα η αγια
{VAR1: [και] } {VAR2: και } τω σωματι και τω
πνευματι η δε γαμησασα μεριμνα τα του κοσμου
πως αρεση τω ανδρι 35 τουτο δε προς το υμων
αυτων συμφορον λεγω ουχ ινα βροχον υμιν
επιβαλω αλλα προς το ευσχημον και ευπαρεδρον
τω κυριω απερισπαστως 36 ει δε τις ασχημονειν
επι την παρθενον αυτου νομιζει εαν η υπερακμος
και ουτως οφειλει γινεσθαι ο θελει ποιειτω
ουχ αμαρτανει γαμειτωσαν 37 ος δε εστηκεν
εν τη καρδια αυτου εδραιος μη εχων αναγκην
εξουσιαν δε εχει περι του ιδιου θεληματος και
τουτο κεκρικεν εν τη ιδια καρδια τηρειν την
εαυτου παρθενον καλως ποιησει 38 ωστε και ο
γαμιζων την εαυτου παρθενον καλως ποιει και ο
μη γαμιζων κρεισσον ποιησει 39 γυνη δεδεται εφ
οσον χρονον ζη ο ανηρ αυτης εαν δε κοιμηθη ο
ανηρ ελευθερα εστιν ω θελει γαμηθηναι μονον
εν κυριω 40 μακαριωτερα δε εστιν εαν ουτως
μεινη κατα την εμην γνωμην δοκω {VAR1: γαρ }
{VAR2: δε } καγω πνευμα θεου εχειν

8 περι δε των ειδωλοθυτων οιδαμεν οτι παντες
γνωσιν εχομεν η γνωσις φυσιοι η δε αγαπη
οικοδομει 2 ει τις δοκει εγνωκεναι τι ουπω εγνω
καθως δει γνωναι 3 ει δε τις αγαπα τον θεον
ουτος εγνωσται υπ αυτου 4 περι της βρωσεως ουν
των ειδωλοθυτων οιδαμεν οτι ουδεν ειδωλον εν
κοσμω και οτι ουδεις θεος ει μη εις 5 και γαρ
ειπερ εισιν λεγομενοι θεοι ειτε εν ουρανω ειτε επι
γης ωσπερ εισιν θεοι πολλοι και κυριοι πολλοι
6 {VAR1: [αλλ] } {VAR2: αλλ } ημιν εις θεος ο

πατηρ εξ ου τα παντα και ημεις εις αυτον και εις κυριος ιησους χριστος δι ου τα παντα και ημεις δι αυτου 7 αλλ ουκ εν πασιν η γνωσις τινες δε τη συνηθεια εως αρτι του ειδωλου ως ειδωλοθυτον εσθιουσιν και η συνειδησις αυτων ασθενης ουσα μολυνεται 8 βρωμα δε ημας ου παραστησει τω θεω ουτε εαν μη φαγωμεν υστερουμεθα ουτε εαν φαγωμεν περισσευμεν 9 βλεπετε δε μη πως η εξουσια υμων αυτη προσκομμα γενηται τοις ασθενεσιν 10 εαν γαρ τις ιδη {VAR1: [σε] } {VAR2: σε } τον εχοντα γνωσιν εν ειδωλειω κατακειμενον ουχι η συνειδησις αυτου ασθενους οντος οικοδομηθησεται εις το τα ειδωλοθυτα εσθιειν 11 απολλυται γαρ ο ασθενων εν τη ση γνωσει ο αδελφος δι ον χριστος απεθανεν 12 ουτως δε αμαρτανοντες εις τους αδελφους και τυπτοντες αυτων την συνειδησιν ασθενουσαν εις χριστον αμαρτανετε 13 διοπερ ει βρωμα σκανδαλιζει τον αδελφον μου ου μη φαγω κρεα εις τον αιωνα ινα μη τον αδελφον μου σκανδαλισω (αιση g165)

9 ουκ ειμι ελευθερος ουκ ειμι αποστολος ουχι ιησουν τον κυριον ημων εορακα ου το εργον μου υμεις εστε εν κυριω 2 ει αλλοις ουκ ειμι αποστολος αλλα γε υμιν ειμι η γαρ σφραγις μου της αποστολης υμεις εστε εν κυριω 3 η εμη απολογια τοις εμε ανακρινουσιν εστιν αυτη 4 μη ουκ εχομεν εξουσιαν φαγειν και πειν 5 μη ουκ εχομεν εξουσιαν αδελφην γυναικα περιαγειν ως και οι λοιποι αποστολοι και οι αδελφοι του κυριου και κηφας 6 η μονος εγω και βαρναβας ουκ εχομεν εξουσιαν μη εργαζεσθαι 7 τις στρατευεται ιδιοις οψωνιοις ποτε τις φυτευει αμπελωνα και τον καρπον αυτου ουκ εσθιει {VAR1: [η] } {VAR2: η } τις ποιμαινει ποιμνην και εκ του γαλακτος της ποιμνης ουκ εσθιει 8 μη κατα ανθρωπον ταυτα λαλω η και ο νομος ταυτα ου λεγει 9 εν γαρ τω μωσεως νομα γεγραπται ου {VAR1: φιμωσεις } {VAR2: κημωσεις}

} βουν αλοωντα μη των βιων μελει τω θεω 10 η δι ημας παντως λεγει δι ημας γαρ εγραφη οτι οφειλει επ ελπιδι ο αροτριων αροτριαν και ο αλοων επ ελπιδι του μετεχειν 11 ει ημεις υμιν τα πνευματικα εσπειραμεν μεγα ει ημεις υμων τα σαρκικα θερισομεν 12 ει αλλοι της υμων εξουσιας μετεχουσιν ου μαλλον ημεις αλλ ουκ εχρησαμεθα τη εξουσια ταυτη αλλα παντα στεγομεν ινα μη τινα εγκοπην δωμεν τω ευαγγελιω του χριστου 13 ουκ οιδατε οτι οι τα ιερα εργαζομενοι {VAR1: τα } {VAR2: [τα] } εκ του ιερου εσθιουσιν οι τω θυσιαστηριω παρεδρευοντες τω θυσιαστηριω υμιμεριζονται 14 ουτως και ο κυριος διεταξεν τοις το ευαγγελιον καταγγελουσιν εκ του ευαγγελιου ζην 15 εγω δε ου κεχρημαι ουδενι τουτων ουκ εγραψα δε ταυτα ινα ουτως γενηται εν εμοι καλον γαρ μοι μαλλον αποθανειν η το καυχημα μου ουδεις κενωσει 16 εαν γαρ ευαγγελιζωμαι ουκ εστιν μοι καυχημα αναγκη γαρ μοι επικειται ουαι γαρ μοι εστιν εαν μη ευαγγελισωμαι 17 ει γαρ εκων τουτο πρασσω μισθον εχω ει δε ακων οικονομιαν πεπιστευμαι 18 τις ουν μου εστιν ο μισθος ινα ευαγγελιζομενος αδαπανον θησω το ευαγγελιον εις το μη καταχρησασθαι τη εξουσια μου εν τω ευαγγελιω 19 ελευθερος γαρ ων εκ παντων πασιν εμαυτον εδουλωσα ινα τους πλειονας κερδησω 20 και εγενομην τοις ιουδαιοις ως ιουδαιος ινα ιουδαιους κερδησω τοις υπο νομον ως υπο νομον μη ων αυτος υπο νομον ινα τους υπο νομον κερδησω 21 τοις ανομοις ως ανομος μη ων ανομος θεου αλλ εννομος χριστου ινα κερδανω τους ανομους 22 εγενομην τοις ασθενεσιν ασθενης ινα τους ασθενεις κερδησω τοις πασιν γεγονα παντα ινα παντως τινας σωσω 23 παντα δε ποιω δια το ευαγγελιον ινα συγκοινωνος αυτου γενωμαι 24 ουκ οιδατε οτι οι εν σταδιω τρεχοντες παντες μεν τρεχουσιν εις δε λαμβανει το βραβειον

ουτως τρεχετε ινα καταλαβητε 25 πας δε ο αγωνιζομενος παντα εγκρατευεται εκεινοι μεν ουν ινα φθαρτον στεφανον λαβωσιν ημεις δε αφθαρτον 26 εγω τοινυν ουτως τρεχω ως ουκ αδηλως ουτως πυκτευω ως ουκ αερα δερων 27 αλλα υπωπιαζω μου το σωμα και δουλαγωγω μη πως αλλοις κηρυξας αυτος αδοκιμος γενωμαι

10 ου θελω γαρ υμας αγνοειν αδελφοι οτι οι πατερες ημων παντες υπο την νεφελην ησαν και παντες δια της θαλασσης διηλθον 2 και παντες εις τον μωσην {VAR1: εβαπτισαντο } {VAR2: εβαπτισθησαν } εν τη νεφελη και εν τη θαλασση 3 και παντες {VAR1: [το αυτο] } {VAR2: το αυτο } πνευματικον βρωμα εφαγον 4 και παντες το αυτο πνευματικον επιον πομα επινον γαρ εκ πνευματικης ακολουθουσης πετρας η πετρα δε ην ο χριστος 5 αλλ ουκ εν τοις πλειοσιν αυτων ευδοκησεν ο θεος κατεστρωθησαν γαρ εν τη ερημω 6 ταυτα δε τυποι ημων εγενηθησαν εις το μη ειναι ημας επιθυμητας κακων καθως κακεινοι επεθυμησαν 7 μηδε ειδωλολατραι γινεσθε καθως τινες αυτων ωσπερ γεγραπται εκαθισεν ο λαος φαγειν και πειν και ανεστησαν παιζειν 8 μηδε πορνευωμεν καθως τινες αυτων επορνευσαν και επεσαν μια ημερα εικοσι τρεις χιλιαδες 9 μηδε εκπειραζωμεν τον {VAR1: κυριον } {VAR2: χριστον } καθως τινες αυτων επειρασαν και υπο των οφεων απωλλυντο 10 μηδε γογγυζετε καθαπερ τινες αυτων εγογγυσαν και απωλοντο υπο του ολοθρευτου 11 ταυτα δε τυπικως συνεβαινεν εκεινοις εγραφη δε προς νουθεσιαν ημων εις ους τα τελη των αιωνων κατηντηκεν (αιδη g165) 12 ωστε ο δοκων εσταναι βλεπετω μη πεση 13 πειρασμος υμας ουκ ειληφεν ει μη ανθρωπινος πιστος δε ο θεος ος ουκ εασει υμας πειρασθηναι υπερ ο δυνασθε αλλα ποιησει συν τω πειρασμω και την εκβασιν του δυνασθαι υπενεγκειν 14 διοπερ αγαπητοι μου φευγετε απο της ειδωλολατριας 15 ως φρονιμοις

λεγω κρινατε υμεις ο φημι 16 το ποτηριον της ευλογιας ο ευλογουμεν ουχι κοινωνια εστιν του αιματος του χριστου τον αρτον ον κλωμεν ουχι κοινωνια του σωματος του χριστου εστιν 17 οτι εις αρτος εν σωμα οι πολλοι εσμεν οι γαρ παντες εκ του ενος αρτου μετεχομεν 18 βλεπετε τον ισραηλ κατα σαρκα ουχ οι εσθιοντες τας θυσιας κοινωνοι του θυσιαστηριου εισιν 19 τι ουν φημι οτι ειδωλοθυτον τι εστιν η οτι ειδωλον τι εστιν 20 αλλ οτι α θυουσιν {VAR1: [τα εθνη] } δαιμονιοις και ου θεω {VAR1: θυουσιν } {VAR2: [θυουσιν] } ου θελω δε υμας κοινωνους των δαιμονιων γινεσθαι 21 ου δυνασθε ποτηριον κυριου πινειν και ποτηριον δαιμονιων ου δυνασθε τραπεζης κυριου μετεχειν και τραπεζης δαιμονιων 22 η παραζηλουμεν τον κυριον μη ισχυροτεροι αυτου εσμεν 23 παντα εξεστιν αλλ ου παντα συμφερει παντα εξεστιν αλλ ου παντα οικοδομει 24 μηδεις το εαυτου ζητειτω αλλα το του ετερου 25 παν το εν μακελλω πωλουμενον εσθιετε μηδεν ανακρινοντες δια την συνειδησιν 26 του κυριου γαρ η γη και το πληρωμα αυτης 27 ει τις καλει υμας των απιστων και θελετε πορευεσθαι παν το παρατιθεμενον υμιν εσθιετε μηδεν ανακρινοντες δια την συνειδησιν 28 εαν δε τις υμιν ειπη τουτο ιεροθυτον εστιν μη εσθιετε δι εκεινον τον μηνυσαντα και την συνειδησιν 29 συνειδησιν δε λεγω ουχι την εαυτου αλλα την του ετερου ινα τι γαρ η ελευθερια μου κρινεται υπο αλλιης συνειδησεως 30 ει εγω χαριτι μετεχω τι βλασφημουμαι υπερ ου εγω ευχαριστω 31 ειτε ουν εσθιετε ειτε πινετε ειτε τι ποιειτε παντα εις δοξαν θεου ποιειτε 32 απροσκοποι και ιουδαιοις γινεσθε και ελλησιν και τη εκκλησια του θεου 33 καθως καγω παντα πασιν αρεσκω μη ζητων το εμαυτου συμφορον αλλα το των πολλων ινα σωθωσιν

11 μιμηται μου γινεσθε καθως καγω χριστου 2 επαινω δε υμας οτι παντα μου μεμνησθε

και καθως παρεδωκα υμιν τας παραδοσεις κατεχετε 3 θελω δε υμας ειδεναι οτι παντος ανδρος η κεφαλη ο χριστος εστιν κεφαλη δε γυναικος ο ανηρ κεφαλη δε του χριστου ο θεος 4 πας ανηρ προσευχομενος η προφητευων κατα κεφαλης εχων καταισχυνει την κεφαλην αυτου 5 πασα δε γυνη προσευχομενη η προφητευουσα ακατακαλυπτω τη κεφαλη καταισχυνει την κεφαλην αυτης εν γαρ εστιν και το αυτο τη εξυρημενη 6 ει γαρ ου κατακαλυπτεται γυνη και κειρασθω ει δε αισχρον γυναικι το κειρασθαι η ξυρασθαι κατακαλυπτεσθω 7 ανηρ μεν γαρ ουκ οφειλει κατακαλυπτεσθαι την κεφαλην εικων και δοξα θεου υπαρχων η γυνη δε δοξα ανδρος εστιν 8 ου γαρ εστιν ανηρ εκ γυναικος αλλα γυνη εξ ανδρος 9 και γαρ ουκ εκτισθη ανηρ δια την γυναικα αλλα γυνη δια τον ανδρα 10 δια τουτο οφειλει η γυνη εξουσιαν εχειν επι της κεφαλης δια τους αγγελους 11 πλην ουτε γυνη χωρις ανδρος ουτε ανηρ χωρις γυναικος εν κυριω 12 ωσπερ γαρ η γυνη εκ του ανδρος ουτως και ο ανηρ δια της γυναικος τα δε παντα εκ του θεου 13 εν υμιν αυτοις κρινατε πρεπον εστιν γυναικα ακατακαλυπτον τω θεω προσευχεσθαι 14 ουδε η φυσις αυτη διδασκει υμας οτι ανηρ μεν εαν κομα ατιμια αυτω εστιν 15 γυνη δε εαν κομα δοξα αυτη εστιν οτι η κομη αντι περιβολαιου δεδοται {VAR1: αυτη } {VAR2: [αυτη] } 16 ει δε τις δοκει φιλονεικος ειναι ημεις τοιαυτην συνηθειαν ουκ εχομεν ουδε αι εκκλησιαι του θεου 17 τουτο δε παραγγελλων ουκ επαινω οτι ουκ εις το κρεισσον αλλα εις το ησσον συνερχεσθε 18 πρωτον μεν γαρ συνερχομενων υμων εν εκκλησια ακουω σχισματα εν υμιν υπαρχειν και μερος τι πιστευω 19 δει γαρ και αιρεσεις εν υμιν ειναι ινα [και] οι δοκιμοι φανεροι γενωνται εν υμιν 20 συνερχομενων ουν υμων επι το αυτο ουκ εστιν κυριακον δειπνον φαγειν 21 εκαστος γαρ το ιδιον δειπνον προλαμβανει εν τω φαγειν και ος

μεν πεινα ος δε μεθυει 22 μη γαρ οικιας ουκ εχετε εις το εσθιειν και πινειν η της εκκλησιας του θεου καταφρονειτε και καταισχυνετε τους μη εχοντας τι ειπω υμιν επαινεσω υμας εν τουτω ουκ επαινω 23 εγαρ παρελαβον απο του κυριου ο και παρεδωκα υμιν οτι ο κυριος ιησους εν τη νυκτι η παρεδιδετο ελαβεν αρτον 24 και ευχαριστησας εκλασεν και ειπεν τουτο μου εστιν το σωμα το υπερ υμων τουτο ποιειτε εις την εμην αναμνησιν 25 ωσαυτως και το ποτηριον μετα το δειπνησαι λεγων τουτο το ποτηριον η καινη διαθηκη εστιν εν τω εμω αιματι τουτο ποιειτε οσακις εαν πινητε εις την εμην αναμνησιν 26 οσακις γαρ εαν εσθιητε τον αρτον τουτον και το ποτηριον πινητε τον θανατον του κυριου καταγγελλετε αχρις ου ελθη 27 ωστε ος αν εσθιη τον αρτον η πινη το ποτηριον του κυριου αναξιως ενοχος εσται του σωματος και του αιματος του κυριου 28 δοκιμαζετω δε ανθρωπος εαυτον και ουτως εκ του αρτου εσθιετω και εκ του ποτηριου πινετω 29 ο γαρ εσθιων και πινων κριμα εαυτω εσθιει και πινει μη διακρινων το σωμα 30 δια τουτο εν υμιν πολλοι ασθενεις και αρρωστοι και κοιμωνται ικανοι 31 ει δε εαυτους διεκρινομεν ουκ αν εκρινομεθα 32 κρινομενοι δε υπο {VAR1: του } {VAR2: [του] } κυριου παιδευομεθα ινα μη συν τω κοσμω κατακριθωμεν 33 ωστε αδελφοι μου συνερχομενοι εις το φαγειν αλληλους εκδεχεσθε 34 ει τις πεινα εν οικω εσθιετω ινα μη εις κριμα συνερχησθε τα δε λοιπα ως αν ελθω διαταξομαι

12 περι δε των πνευματικων αδελφοι ου θελω υμας αγνοειν 2 οιδατε οτι οτε εθνη ητε προς τα ειδωλα τα αφωνα ως αν ηγεσθε απαγομενοι 3 διο γνωριζω υμιν οτι ουδεις εν πνευματι θεου λαλων λεγει αναθεμα ιησους και ουδεις δυναται ειπειν κυριος ιησους ει μη εν πνευματι αγιω 4 διαιρεσεις δε χαρισματων εισιν το δε αυτο πνευμα 5 και διαιρεσεις διακονιων εισιν και ο αυτος κυριος 6 και διαιρεσεις ενεργηματων

εισιν {VAR1: καὶ ο } {VAR2: ο δε } αυτος θεος ο ενεργων τα παντα εν πασιν 7 εκαστω δε διδοται η φανερωσις του πνευματος προς το συμφερον 8 ω μεν γαρ δια του πνευματος διδοται λογος σοφιας αλλω δε λογος γνωσεως κατα το αυτο πνευμα 9 ετερω πιστις εν τω αυτω πνευματι αλλω δε χαρισματα ιαματων εν τω ενι πνευματι 10 αλλω δε ενεργηματα δυναμεων αλλω [δε] προφητεια αλλω [δε] διακρισεις πνευματων ετερω γενη γλωσσων αλλω δε ερμηνεια γλωσσων 11 παντα δε ταυτα ενεργει το εν και το αυτο πνευμα διαιρουν ιδια εκαστω καθως βουλεται 12 καθαπερ γαρ το σωμα εν εστιν και μελη πολλα εχει παντα δε τα μελη του σωματος πολλα οντα εν εστιν σωμα ουτως και ο χριστος 13 και γαρ εν ενι πνευματι ημεις παντες εις εν σωμα εβαπτισθημεν ειτε ιουδαιοι ειτε ελληνες ειτε δουλοι ειτε ελευθεροι και παντες εν πνευμα εποτισθημεν 14 και γαρ το σωμα ουκ εστιν εν μελος αλλα πολλα 15 εαν ειπη ο πους οτι ουκ ειμι χειρ ουκ ειμι εκ του σωματος ου παρα τουτο ουκ εστιν εκ του σωματος 16 και εαν ειπη το ους οτι ουκ ειμι οφθαλμος ουκ ειμι εκ του σωματος ου παρα τουτο ουκ εστιν εκ του σωματος 17 ει ολον το σωμα οφθαλμος που η ακοη ει ολον ακοη που η οσφρησις 18 {VAR1: νυν } {VAR2: νυνι } δε ο θεος εθετο τα μελη εν εκαστον αυτων εν τω σωματι καθως ηθελησεν 19 ει δε ην {VAR1: [τα] } {VAR2: τα } παντα εν μελος που το σωμα 20 νυν δε πολλα {VAR2: μεν } μελη εν δε σωμα 21 ου δυναται {VAR1: [δε] } {VAR2: δε } ο οφθαλμος ειπειν τη χειρι χρειαν σου ουκ εχω η παλιν η κεφαλη τοις ποσιν χρειαν υμων ουκ εχω 22 αλλα πολλω μαλλον τα δοκουντα μελη του σωματος ασθενεστερα υπαρχειν αναγκαια εστιν 23 και α δοκουμεν ατιμοτερα ειναι του σωματος τουτοις τιμην περισσοτεραν περιτιθεμεν και τα ασχημονα ημων ευσχημοσυνην περισσοτεραν εχει 24 τα δε ευσχημονα ημων ου χρειαν εχει αλλα ο

θεος συνεκερασεν το σωμα τω υστερουμενω περισσοτεραν δους τιμην 25 ινα μη η σχισμα εν τω σωματι αλλα το αυτο υπερ αλληλων μεριμνωσιν τα μελη 26 και ειτε πασχει εν μελος συμπασχει παντα τα μελη ειτε δοξαζεται {VAR2: [εν] } μελος συγχαιρει παντα τα μελη 27 υμεις δε εστε σωμα χριστου και μελη εκ μερους 28 και ους μεν εθετο ο θεος εν τη εκκλησια πρωτον αποστολους δευτερον προφητας τριτον διδασκαλους επειτα δυναμεις επειτα χαρισματα ιαματων αντιλημψεις κυβερνησεις γενη γλωσσων 29 μη παντες αποστολοι μη παντες προφηται μη παντες διδασκαλοι μη παντες δυναμεις 30 μη παντες χαρισματα εχουσιν ιαματων μη παντες γλωσσαις λαλουσιν μη παντες διερμηνευουσιν 31 ζηλουτε δε τα χαρισματα τα μειζονα και ετι καθ υπερβολην οδον υμιν δεικνυμι

13 εαν ταις γλωσσαις των ανθρωπων λαλω και των αγγελων αγαπην δε μη εχω γεγονα χαλκος ηχων η κυμβαλον αλαλαζον 2 {VAR1: καν } {VAR2: και εαν } εχω προφητειαν και ειδω τα μυστηρια παντα και πασαν την γνωσιν {VAR1: καν } {VAR2: και εαν } εχω πασαν την πιστιν ωστε ορη {VAR1: μεθιστανειν } {VAR2: μεθισταναι } αγαπην δε μη εχω ουθεν ειμι 3 καν ψωμισω παντα τα υπαρχοντα μου {VAR1: καν } {VAR2: και εαν } παραδω το σωμα μου ινα καυχησωμαι αγαπην δε μη εχω ουδεν αφελουμαι 4 η αγαπη μακροθυμει χρηστευεται η αγαπη ου ζηλοι {VAR2: [η αγαπη] } ου περπερευεται ου φυσιουται 5 ουκ ασχημονει ου ζητει τα εαυτης ου παροξυνεται ου λογιζεται το κακον 6 ου χαιρει επι τη αδικια συγχαιρει δε τη αληθεια 7 παντα στεγει παντα πιστευει παντα ελπιζει παντα υπομενει 8 η αγαπη ουδεποτε πιπτει ειτε δε προφητειαι καταργηθησονται ειτε γλωσσαι παυσονται ειτε γνωσις καταργηθησεται 9 εκ μερους γαρ γινωσκομεν και εκ μερους προφητευομεν 10 οταν δε ελθη το τελειον το εκ μερους καταργηθησεται

11 οτε ημην νηπιος ελαλουν ως νηπιος εφρονουν ως νηπιος ελογιζομην ως νηπιος οτε γεγονα ανηρ κατηργηκα τα του νηπιου **12** βλεπομεν γαρ αρτι δι εσοπτρου εν αινιγματι τοτε δε προσωπον προς προσωπον αρτι γινωσκω εκ μερους τοτε δε επιγνωσομαι καθως και επεγνωσθην **13** νυνι δε μενει πιστις ελπις αγαπη τα τρια ταυτα μειζων δε τουτων η αγαπη

14 διωκετε την αγαπην ζηλουτε δε τα πνευματικα μαλλον δε ινα προφητευητε **2** ο γαρ λαλων γλωσση ουκ ανθρωποις λαλει αλλα θεω ουδεις γαρ ακουει πνευματι δε λαλει μυστηρια **3** ο δε προφητευων ανθρωποις λαλει οικοδομην και παρακλησιν και παραμυθιαν **4** ο λαλων γλωσση εαυτον οικοδομει ο δε προφητευων εκκλησιαν οικοδομει **5** θελω δε παντας υμας λαλειν γλωσσαις μαλλον δε ινα προφητευητε μειζων δε ο προφητευων η ο λαλων γλωσσαις εκτος ει μη διερμηνευη ινα η εκκλησια οικοδομην λαβη **6** νυν δε αδελφοι εαν ελθω προς υμας γλωσσαις λαλων τι υμας ωφελησω εαν μη υμιν λαλησω η εν αποκαλυψει η εν γνωσει η εν προφητεια η {VAR1: εν } {VAR2: [εν] } διδαχη **7** ομως τα αψυχα φωνην διδοντα ειτε αυλος ειτε κιθαρα εαν διαστολην τοις φθογγοις μη δω πως γνωσθησει το αυλουμενον η το κιθαριζομενον **8** και γαρ εαν αδηλον σαλπιγξ φωνην δω τις παρασκευασεται εις πολεμον **9** ουτως και υμεις δια της γλωσσης εαν μη ευσημον λογον δωτε πως γνωσθησει το λαλουμενον εσεσθε γαρ εις αερα λαλουντες **10** τοσαυτα ει τυχοι γενη φωνων εισιν εν κοσμω και ουδεν αφωνον **11** εαν ουν μη ειδω την δυναμιν της φωνης εσομαι τω λαλουντι βαρβαρος και ο λαλων εν εμοι βαρβαρος **12** ουτως και υμεις επει ζηλωται εστε πνευματων προς την οικοδομην της εκκλησιας ζητειτε ινα περισσευητε **13** διο ο λαλων γλωσση προσευχεσθω ινα διερμηνευη **14** εαν [γαρ] προσευχωμαι γλωσση το πνευμα μου

προσευχεται ο δε νους μου ακαρπος εστιν **15** τι ουν εστιν προσευξομαι τω πνευματι προσευξομαι δε και τω νοι ψαλω τω πνευματι ψαλω {VAR1: [δε] } {VAR2: δε } και τω νοι **16** επει εαν ευλογης [εν] πνευματι ο αναπληρων τον τοπον του ιδιωτου πως ερει το αμην επι τη ση ευχαριστια επειδη τι λεγεις ουκ οιδεν **17** συ μεν γαρ καλως ευχαριστεις αλλ ο ετερος ουκ οικοδομειται **18** ευχαριστω τω θεω παντων υμων μαλλον γλωσσαις λαλω **19** αλλα εν εκκλησια θελω πεντε λογους τω νοι μου λαλησαι ινα και αλλους κατηχησω η μυριους λογους εν γλωσση **20** αδελφοι μη παιδια γινεσθε ταις φρεσιν αλλα τη κακια νηπιαζετε ταις δε φρεσιν τελειοι γινεσθε **21** εν τω νομω γεγραπται οτι εν ετερογλωσσοις και εν χειλεσιν ετερων λαλησω τω λαω τουτω και ουδ ουτως εισακουσονται μου λεγει κυριος **22** ωστε αι γλωσσαι εις σημειον εισιν ου τοις πιστευουσιν αλλα τοις απιστοις η δε προφητεια ου τοις απιστοις αλλα τοις πιστευουσιν **23** εαν ουν συνελθη η εκκλησια ολη επι το αυτο και παντες λαλωσιν γλωσσαις εισελθωσιν δε ιδιωται η απιστοι ουκ ερουσιν οτι μαινεσθε **24** εαν δε παντες προφητευωσιν εισελθη δε τις απιστος η ιδιωτης ελεγχεται υπο παντων ανακρινεται υπο παντων **25** τα κρυπτα της καρδιας αυτου φανερα γινεται και ουτως πεσων επι προσωπον προσκυνησει τω θεω απαγελλων οτι οντως ο θεος εν υμιν εστιν **26** τι ουν εστιν αδελφοι οταν συνερχησθε εκαστος ψαλμον εχει διδαχην εχει αποκαλυψιν εχει γλωσσαν εχει ερμηνειαν εχει παντα προς οικοδομην γινεσθω **27** ειτε γλωσση τις λαλει κατα δυο η το πλειστον τρεις και ανα μερος και εις διερμηνευετω **28** εαν δε μη η διερμηνευτης σιγατω εν εκκλησια εαυτω δε λαλειτω και τω θεω **29** προφηται δε δυο η τρεις λαλειτωσαν και οι αλλοι διακρινετωσαν **30** εαν δε αλλω αποκαλυφθη καθημενω ο πρωτος σιγατω **31** δυνασθε γαρ καθ ενα παντες προφητευειν ινα

παντες μανθανωσιν και παντες παρακαλωνται 32 και πνευματα προφητων προφηταις υποτασσεται 33 ου γαρ εστιν ακαταστασιας ο θεος αλλα ειρηνης ως εν πασαις ταις εκκλησιαις των αγιων 34 αι γυναικες εν ταις εκκλησιαις σιγατωσαν ου γαρ επιτρεπεται αυταις λαλειν αλλα υποτασσεσθωσαν καθως και ο νομος λεγει 35 ει δε τι {VAR1: μανθανειν } {VAR2: μαθειν } θελουσιν εν οικω τους ιδιους ανδρας επερωτατωσαν αισχρον γαρ εστιν γυναικι λαλειν εν εκκλησια 36 η αφ υμων ο λογος του θεου εξηλθεν η εις υμας μονους κατηντησεν 37 ει τις δοκει προφητης ειναι η πνευματικος επιγινωσκετω α γραφω υμιν οτι κυριου εστιν εντολη 38 ει δε τις αγνοει αγνοειται 39 ωστε αδελφοι {VAR1: μου } {VAR2: [μου] } ζηλουτε το προφητευειν και το λαλειν μη κωλυτε γλωσσαις 40 παντα δε ευσχημονως και κατα ταξιν γινεσθω

15 γνωριζω δε υμιν αδελφοι το ευαγγελιον ο ευηγγελισαμην υμιν ο και παρελαβετε εν ω και εστηκατε 2 δι ου και σωζεσθε τινι λογω ευηγγελισαμην υμιν ει κατεχετε εκτος ει μη εικη επιστευσατε 3 παρεδωκα γαρ υμιν εν πρωτοις ο και παρελαβον οτι χριστος απεθανεν υπερ των αμαρτιων ημων κατα τας γραφας 4 και οτι εταφη και οτι εγηγερται τη ημερα τη τριτη κατα τας γραφας 5 και οτι ωφθη κηφα ειτα τοις δωδεκα 6 επειτα ωφθη επανω πεντακοσιοις αδελφοις εφαπαξ εξ ων οι πλειονες μενουσιν εως αρτι τινες δε εκοιμηθησαν 7 επειτα ωφθη ιακωβω ειτα τοις αποστολοις πασιν 8 εσχατον δε παντων ωσπερει τω εκτρωματι ωφθη καμοι 9 εγω γαρ ειμι ο ελαχιστος των αποστολων ουκ ειμι ικανος καλεισθαι αποστολος διοτι εδιωξα την εκκλησιαν του θεου 10 χαριτι δε θεου ειμι ο ειμι και η χαρις αυτου η εις εμε ου κενη εγενηθη αλλα περισσοτερον αυτων παντων εκοπιασα ουκ εγω δε αλλα η χαρις του θεου {VAR2: [η] } συν εμοι 11 ειτε ουν εγω ειτε εκεινοι ουτως

κηρυσσομεν και ουτως επιστευσατε 12 ει δε χριστος κηρυσσεται οτι εκ νεκρων εγηγερται πως λεγουσιν εν υμιν τινες οτι αναστασις νεκρων ουκ εστιν 13 ει δε αναστασις νεκρων ουκ εστιν ουδε χριστος εγηγερται 14 ει δε χριστος ουκ εγηγερται κενον αρα {VAR2: [και] } το κηρυγμα ημων κενη και η πιστις {VAR1: ημων } {VAR2: υμων } 15 ευρισκομεθα δε και ψευδομαρτυρες του θεου οτι εμαρτυρησαμεν κατα του θεου οτι ηγειρεν τον χριστον ον ουκ ηγειρεν ειπερ αρα νεκροι ουκ εγειρονται 16 ει γαρ νεκροι ουκ εγειρονται ουδε χριστος εγηγερται 17 ει δε χριστος ουκ εγηγερται ματαια η πιστις υμων {VAR1: [εστιν] } ετι εστε εν ταις αμαρτιαις υμων 18 αρα και οι κοιμηθεντες εν χριστω απωλοντο 19 ει εν τη ζωη ταυτη εν χριστω ηλπικοτες εσμεν μονον ελεεινοτεροι παντων ανθρωπων εσμεν 20 νυνι δε χριστος εγηγερται εκ νεκρων απαρχη των κεκοιμημενων 21 επειδη γαρ δι ανθρωπου θανατος και δι ανθρωπου αναστασις νεκρων 22 ωσπερ γαρ εν τω αδαμ παντες αποθνησκουσιν ουτως και εν τω χριστω παντες ζωοποιηθησονται 23 εκαστος δε εν τω ιδιω ταγματι απαρχη χριστος επειτα οι του χριστου εν τη παρουσια αυτου 24 ειτα το τελος οταν παραδιδω την βασιλειαν τω θεω και πατρι οταν καταργηση πασαν αρχην και πασαν εξουσιαν και δυναμιν 25 δει γαρ αυτον βασιλευειν αχρις ου θη παντας τους εχθρους υπο τους ποδας αυτου 26 εσχατος εχθρος καταργειται ο θανατος 27 παντα γαρ υπεταξεν υπο τους ποδας αυτου οταν δε ειπη οτι παντα υποτετακται δηλον οτι εκτος του υποταξαντος αυτω τα παντα 28 οταν δε υποταγη αυτω τα παντα τοτε [και] αυτος ο υιος υποταγησεται τω υποταξαντι αυτω τα παντα ινα η ο θεος {VAR2: [τα] } παντα εν πασιν 29 επει τι ποιησουσιν οι βαπτιζομενοι υπερ των νεκρων ει ολως νεκροι ουκ εγειρονται τι και βαπτιζονται υπερ αυτων 30 τι και ημεις κινδυνευομεν πασαν ωραν 31 καθ ημεραν αποθνησκω νη την

υμετεραν καυχησιν {VAR1: αδελφοι } {VAR2: [αδελφοι] } ην εχω εν χριστω ιησου τω κυριω ημων 32 ει κατα ανθρωπον εθηριομαχησα εν εφεσω τι μοι το οφελος ει νεκροι ουκ εγειρονται φαγωμεν και πιωμεν αυριον γαρ αποθνησκομεν 33 μη πλανασθε φθειρουσιν ηθη χρηστα ομιλιαι κακαι 34 εκνηψατε δικαιως και μη αμαρτανετε αγνωσιαν γαρ θεου τινες εχουσιν προς εντροπην υμιν λαλω 35 αλλα ερει τις πως εγειρονται οι νεκροι ποιω δε σωματι ερχονται 36 αφρων συ ο σπειρεις ου ζωοποιειται εαν μη αποθανη 37 και ο σπειρεις ου το σωμα το γενησομενον σπειρεις αλλα γυμνον κοκκον ει τυχοι σιτου η τινος των λοιπων 38 ο δε θεος διδωσιν αυτω σωμα καθως ηθελησεν και εκαστω των σπερματων ιδιον σωμα 39 ου πασα σαρξ η αυτη σαρξ αλλα αλλη μεν ανθρωπων αλλη δε σαρξ κτηνων αλλη δε σαρξ πτηνων αλλη δε ιχθυων 40 και σωματα επουρανια και σωματα επιγεια αλλα ετερα μεν η των επουρανιων δοξα ετερα δε η των επιγειων 41 αλλη δοξα ηλιου και αλλη δοξα σεληνης και αλλη δοξα αστερων αστηρ γαρ αστερος διαφερει εν δοξη 42 ουτως και η αναστασις των νεκρων σπειρεται εν φθορα εγειρεται εν αφθαρσια 43 σπειρεται εν ατιμια εγειρεται εν δοξη σπειρεται εν ασθενεια εγειρεται εν δυναμει 44 σπειρεται σωμα ψυχικον εγειρεται σωμα πνευματικον ει εστιν σωμα ψυχικον εστιν και πνευματικον 45 ουτως και γεγραπται εγενετο ο πρωτος ανθρωπος αδαμ εις ψυχην ζωσαν ο εσχατος αδαμ εις πνευμα ζωοποιουν 46 αλλ ου πρωτον το πνευματικον αλλα το ψυχικον επειτα το πνευματικον 47 ο πρωτος ανθρωπος εκ γης χοικος ο δευτερος ανθρωπος εξ ουρανου 48 οιος ο χοικος τοιουτοι και οι χοικοι και οιος ο επουρανιος τοιουτοι και οι επουρανιοι 49 και καθως εφορεσαμεν την εικονα του χοικου {VAR1: φορεσωμεν } {VAR2: φορεσομεν } και την εικονα του επουρανιου 50 τουτο δε φημι αδελφοι οτι σαρξ και αιμα

βασιλειαν θεου κληρονομησαι ου δυναται ουδε η φθορα την αφθαρσιαν κληρονομει 51 ιδου μυστηριον υμιν λεγω παντες ου κοιμηθησομεθα παντες δε αλλαγησομεθα 52 εν ατομω εν ριπη οφθαλμου εν τη εσχατη σαλπιγγι σαλπισει γαρ και οι νεκροι εγερθησονται αφθαρτοι και ημεις αλλαγησομεθα 53 δει γαρ το φθαρτον τουτο ενδυσασθαι αφθαρσιαν και το θνητον τουτο ενδυσασθαι αθανασιαν 54 οταν δε το {VAR2: φθαρτον τουτο ενδυσηται αφθαρσιαν και το } θνητον τουτο ενδυσηται {VAR1:[την]} αθανασιαν τοτε γενησεται ο λογος ο γεγραμμενος κατεποθη ο θανατος εις νικος 55 που σου θανατε το νικος που σου θανατε το κεντρον (Hadēs g86) 56 το δε κεντρον του θανατου η αμαρτια η δε δυναμις της αμαρτιας ο νομος 57 τω δε θεω χαρις τω διδοντι ημιν το νικος δια του κυριου ημων ιησου χριστου 58 ωστε αδελφοι μου αγαπητοι εδραιοι γινεσθε αμετακινητοι περισσευοντες εν τω εργω του κυριου παντοτε ειδοτες οτι ο κοπος υμων ουκ εστιν κενος εν κυριω

16 περι δε της λογειας της εις τους αγιους
ωσπερ διεταξα ταις εκκλησιαις της γαλατιας
ουτως και υμεις ποιησατε 2 κατα μιαν σαββατου
εκαστος υμων παρ εαυτω τιθετω θησαυριζων
ο τι εαν ευοδωται ινα μη οταν ελθω τοτε
λογειαι γινωνται 3 οταν δε παραγενωμαι ους
εαν δοκιμασητε δι επιστολων τουτους πεμψω
απενεγκειν την χαριν υμων εις ιερουσαλημ 4
εαν δε αξιον η του καμε πορευεσθαι συν εμοι
πορευσονται 5 ελευσομαι δε προς υμας οταν
μακεδονιαν διελθω μακεδονιαν γαρ διερχομαι
6 προς υμας δε τυχον {VAR1: καταμενω η }
{VAR2: παραμενω η και } παραχειμασω ινα
υμεις με προπεμψητε ου εαν πορευωμαι 7 ου
θελω γαρ υμας αρτι εν παροδω ιδειν ελπιζω
γαρ χρονον τινα επιμειναι προς υμας εαν ο
κυριος επιτρεψη 8 επιμενω δε εν εφεσω εως της
πεντηκοστης 9 θυρα γαρ μοι ανεωγεν μεγαλη

και ενεργης και αντικειμενοι πολλοι **10** εαν δε ελθη τιμοθεος βλεπετε ινα αφοβως γενηται προς υμας το γαρ εργον κυριου εργαζεται ως {VAR1: εγω } {VAR2: καγω } **11** μη τις ουν αυτον εξουθενηση προπεμψατε δε αυτον εν ειρηνη ινα ελθη προς με εκδεχομαι γαρ αυτον μετα των αδελφων **12** περι δε απολλω του αδελφου πολλα παρεκαλεσα αυτον ινα ελθη προς υμας μετα των αδελφων και παντως ουκ ην θελημα ινα νυν ελθη ελευσεται δε οταν ευκαιρηση **13** γρηγορειτε στηκετε εν τη πιστει ανδριζεσθε κραταιουσθε **14** παντα υμων εν αγαπη γινεσθω **15** παρακαλω δε υμας αδελφοι οιδατε την οικιαν στεφανα οτι εστιν απαρχη της αχαιας και εις διακονιαν τοις αγιοις εταξαν εαυτους **16** ινα και υμεις υποτασσησθε τοις τοιουτοις και παντι τω συνεργουντι και κοπιωντι **17** χαιρω δε επι τη παρουσια στεφανα και φορτουνατου και αχαικου οτι το υμετερον υστερημα ουτοι ανεπληρωσαν **18** ανεπαυσαν γαρ το εμον πνευμα και το υμων επιγινωσκετε ουν τους τοιουτους **19** ασπαζονται υμας αι εκκλησιαι της ασιας ασπαζεται υμας εν κυριω πολλα ακυλας και πρισκα συν τη κατ οικον αυτων εκκλησια **20** ασπαζονται υμας οι αδελφοι παντες ασπασασθε αλληλους εν φιληματι αγιω **21** ο ασπασμος τη εμη χειρι παυλου **22** ει τις ου φιλει τον κυριον ητω αναθεμα μαρανα θα **23** η χαρις του κυριου ιησου μεθ υμων **24** η αγαπη μου μετα παντων υμων εν χριστω ιησου

Προς Κορινθίους Β'

1 παυλος αποστολος χριστου ιησου δια θεληματος θεου και τιμοθεος ο αδελφος τη εκκλησια του θεου τη ουση εν κορινθω συν τοις αγιοις πασιν τοις ουσιν εν ολη τη αχαια **2** χαρις υμιν και ειρηνη απο θεου πατρος ημων και κυριου ιησου χριστου **3** ευλογητος ο θεος και πατηρ του κυριου ημων ιησου χριστου ο πατηρ των οικτιρμων και θεος πασης παρακλησεως **4** ο παρακαλων ημας επι παση τη θλιψι ημων εις το δυνασθαι ημας παρακαλειν τους εν παση θλιψι δια της παρακλησεως ης παρακαλουμεθα αυτοι υπο του θεου **5** οτι καθως περισσευει τα παθηματα του χριστου εις ημας ουτως δια του χριστου περισσευει και η παρακλησης ημων **6** ειτε δε θλιβομεθα υπερ της υμων παρακλησεως και σωτηριας ειτε παρακαλουμεθα υπερ της υμων παρακλησεως της ενεργουμενης εν υπομονη των αυτων παθηματων ων και ημεις πασχομεν και η ελπις ημων βεβαια υπερ υμων **7** ειδοτες οτι ως κοινωνοι εστε των παθηματων ουτως και της παρακλησεως **8** ου γαρ θελομεν υμας αγνοειν αδελφοι υπερ της θλιψεως ημων της γενομενης εν τη ασια οτι καθ υπερβολην υπερ δυναμιν εβαρηθημεν ωστε εξαπορηθηναι ημας και του ζην **9** αλλα αυτοι εν εαυτοις το αποκριμα του θανατου εσχηκαμεν ινα μη πεποιθοτες ωμεν εφ εαυτοις αλλ επι τω θεω τω εγειροντι τους νεκρους **10** ος εκ τηλικουτου θανατου ερρυσατο ημας και ρυσεται εις ον ηλπικαμεν [οτι] και ετι ρυσεται **11** συνυπουργουντων και υμων υπερ ημων τη δεησει ινα εκ πολλων προσωπων το εις ημας χαρισμα δια πολλων ευχαριστηθη υπερ ημων **12** η γαρ καυχησις ημων αυτη εστιν το μαρτυριον της συνειδησεως ημων οτι εν {VAR1: αγιοτητι } {VAR2: απλοτητι } και ειλικρινεια του θεου [και] ουκ εν σοφια σαρκικη αλλ εν χαριτι θεου ανεστραφημεν εν τω κοσμω περισσοτερως

δε προς υμας **13** ου γαρ αλλα γραφομεν υμιν αλλ η α αναγινωσκετε η και επιγινωσκετε ελπιζω δε οτι εως τελους επιγινωσεσθε **14** καθως και επεγνωτε ημας απο μερους οτι καυχημα υμων εσμεν καθαπερ και υμεις ημων εν τη ημερα του κυριου {VAR1: ημων } {VAR2: [ημων] } ιησου **15** και ταυτη τη πεποιθησει εβουλομην προτερον προς υμας ελθειν ινα δευτεραν {VAR1: χαραν } {VAR2: χαριν } σχητε **16** και δι υμων διελθειν εις μακεδονιαν και παλιν απο μακεδονιας ελθειν προς υμας και υφ υμων προπεμφθηναι εις την ιουδαιαν **17** τουτο ουν βουλομενος μητι αρα τη ελαφρια εχρησαμην η α βουλευομαι κατα σαρκα βουλευομαι ινα η παρ εμοι το ναι ναι και το ου ου **18** πιστος δε ο θεος οτι ο λογος ημων ο προς υμας ουκ εστιν ναι και ου **19** ο του θεου γαρ νιος {VAR1: χριστος ιησους } {VAR2: ιησους χριστος } ο εν υμιν δι ημων κηρυχθεις δι εμου και σιλουανου και τιμοθεου ουκ εγενετο ναι και ου αλλα ναι εν αυτω γεγονεν **20** οσαι γαρ επαγγελιαι θεου εν αυτω το ναι διο και δι αυτου το αμην τω θεω προς δοξαν δι ημων **21** ο δε βεβαιων ημας συν υμιν εις χριστον και χρισας ημας θεος **22** {VAR1: [ο] } {VAR2: ο } και σφραγισαμενος ημας και δους τον αρραβωνα του πνευματος εν ταις καρδιαις ημων **23** εγω δε μαρτυρα τον θεον επικαλουμαι επι την εμην ψυχην οτι φειδομενος υμων ουκετι ηλθον εις κορινθον **24** ουχ οτι κυριευμεν υμων της πιστεως αλλα συνεργοι εσμεν της χαρας υμων τη γαρ πιστει εστηκατε

2 εκρινα γαρ εμαυτω τουτο το μη παλιν εν λυπη προς υμας ελθειν **2** ει γαρ εγω λυπω υμας και τις ο ευφραινων με ει μη ο λυπουμενος εξ εμου **3** και εγραψα τουτο αυτο ινα μη ελθων λυπην σχω αφ ων εδει με χαιρειν πεποιθως επι παντας υμας οτι η εμη χαρα παντων υμων εστιν **4** εκ γαρ πολλης θλιψεως και συνοχης καρδιας εγραψα υμιν δια πολλων δακρυων ουχ ινα λυπηθητε αλλα την αγαπην ινα γνωτε ην εχω

περισσοτερως εις υμας 5 ει δε τις λελυπηκεν ουκ εμε λελυπηκεν αλλα απο μερους ινα μη επιβαρω παντας υμας 6 ικανον τω τοιουτω η επιτιμια αυτη η υπο των πλειονων 7 ωστε τουναντιον {VAR2: μαλλον } υμας χαρισασθαι και παρακαλεσαι μη πως τη περισσοτερα λυπη καταποθη ο τοιουτος 8 διο παρακαλω υμας κυρωσαι εις αυτον αγαπην 9 εις τουτο γαρ και εγραφα ινα γνω την δοκιμην υμων ει εις παντα υπηκοοι εστε 10 ω δε τι χαριζεσθε καγω και γαρ εγω ο κεχαρισμαι ει τι κεχαρισμαι δι υμας εν προσωπω χριστου 11 ινα μη πλεονεκτηθωμεν υπο του σατανα ου γαρ αυτου τα νοηματα αγνοουμεν 12 ελθων δε εις την τρωαδα εις το ευαγγελιον του χριστου και θυρας μοι ανεωγμενης εν κυριω 13 ουκ εσχηκα ανεσιν τω πνευματι μου τω μη ευρειν με τιτον τον αδελφον μου αλλα αποταξαμενος αυτοις εξηλθον εις μακεδονιαν 14 τω δε θεω χαρις τω παντοτε θριαμβευοντι ημας εν τω χριστω και την οσμην της γνωσεως αυτου φανερουντι δι ημων εν παντι τοπω 15 οτι χριστου ευωδια εσμεν τω θεω εν τοις σωζομενοις και εν τοις απολλυμενοις 16 οις μεν οσμη εκ θανατου εις θανατον οις δε οσμη εκ ζωης εις ζωην και προς ταυτα τις ικανος 17 ου γαρ εσμεν ως οι πολλοι καπηλευοντες τον λογον του θεου αλλ ως εξ ειλικρινειας αλλ ως εκ θεου κατεναντι θεου εν χριστω λαλουμεν

3 αρχομεθα παλιν εαυτους συνιστανειν η μη χρηζομεν ως τινες συστατικων επιστολων προς υμας η εξ υμων 2 η επιστολη ημων υμεις εστε εγγεγραμμενη εν ταις καρδιαις ημων γινωσκομενη και αναγινωσκομενη υπο παντων ανθρωπων 3 φανερουμενοι οτι εστε επιστολη χριστου διακονηθεισα υφ ημων εγγεγραμμενη ου μελανι αλλα πνευματι θεου ζωντος ουκ εν πλαξιν λιθιναις αλλ εν πλαξιν καρδιαις σαρκιναις 4 πεποιθησιν δε τοιαυτην εχομεν δια του χριστου προς τον θεον 5 ουχ οτι αφ εαυτων ικανοι εσμεν

λογισασθαι τι ως εξ εαυτων αλλ η ικανοτης ημων εκ του θεου 6 ος και ικανωσεν ημας διακονους καινης διαθηκης ου γραμματος αλλα πνευματος το γαρ γραμμα {VAR1: αποκτεινει } {VAR2: αποκτεννει } το δε πνευμα ζωοποιει 7 ει δε η διακονια του θανατου εν γραμμασιν εντετυπωμενη λιθοις εγενηθη εν δοξη ωστε μη δυνασθαι ατενισαι τους υιους ισραηλ εις το προσωπον μωυσεως δια την δοξαν του προσωπου αυτου την καταργουμενην 8 πως ουχι μαλλον η διακονια του πνευματος εσται εν δοξη 9 ει γαρ {VAR1: η } {VAR2: τη } διακονια της κατακρισεως δοξα πολλω μαλλον περισσευει η διακονια της δικαιοσυνης δοξη 10 και γαρ ου δεδοξασται το δεδοξασμενον εν τουτω τω μερει εινεκεν της υπερβαλλουσης δοξης 11 ει γαρ το καταργουμενον δια δοξης πολλω μαλλον το μενον εν δοξη 12 εχοντες ουν τοιαυτην ελπιδα πολλη παρρησια χρωμεθα 13 και ου καθαπερ μωυσης ετιθει καλυμμα επι το προσωπον αυτου προς το μη ατενισαι τους υιους ισραηλ εις το τελος του καταργουμενου 14 αλλα επωρωθη τα νοηματα αυτων αχρι γαρ της σημερον ημερας το αυτο καλυμμα επι τη αναγνωσει της παλαιας διαθηκης μενει μη ανακαλυπτομενον οτι εν χριστω καταργειται 15 αλλ εως σημερον ηνικα αν αναγινωσκηται μωυσης καλυμμα επι την καρδιαν αυτων κειται 16 ηνικα δε εαν επιστρεψη προς κυριον περιαρειται το καλυμμα 17 ο δε κυριος το πνευμα εστιν ου δε το πνευμα κυριου ελευθερια 18 ημεις δε παντες ανακεκαλυμμενω προσωπω την δοξαν κυριου κατοπτριζομενοι την αυτην εικονα μεταμορφουμεθα απο δοξης εις δοξαν καθαπερ απο κυριου πνευματος

4 δια τουτο εχοντες την διακονιαν ταυτην καθως ηλεηθημεν ουκ εγκακουμεν 2 αλλα απειπαμεθα τα κρυπτα της αισχυνης μη περιπατουντες εν πανουργια μηδε δολουντες τον λογον του θεου αλλα τη φανερωσει της

αληθειας συνιστανοντες εαυτους προς πασαν συνειδησιν ανθρωπων ενωπιον του θεου 3 ει δε και εστιν κεκαλυμμενον το ευαγγελιον ημων εν τοις απολλυμενοις εστιν κεκαλυμμενον 4 εν οις ο θεος του αιωνος τουτου ετυφλωσεν τα νοηματα των απιστων εις το μη αυγασαι τον φωτισμον του ευαγγελιου της δοξης του χριστου ος εστιν εικων του θεου (αιση g165) 5 ου γαρ εαυτους κηρυσσομεν αλλα {VAR1: χριστον ιησουν } {VAR2: ιησουν χριστον } κυριον εαυτους δε δουλους υμων δια ιησουν 6 οτι ο θεος ο ειπων εκ σκοτους φως λαμψει ος ελαμψεν εν ταις καρδιαις ημων προς φωτισμον της γνωσεως της δοξης του θεου εν προσωπω {VAR2: [ιησουν] } χριστου 7 εχομεν δε τον θησαυρον τουτον εν οστρακινοις σκευεσιν ινα η υπερβολη της δυναμεως η του θεου και μη εξ ημων 8 εν παντι θλιβομενοι αλλ ου στενοχωρουμενοι απορουμενοι αλλ ουκ εξαπορουμενοι 9 διωκομενοι αλλ ουκ εγκαταλειπομενοι καταβαλλομενοι αλλ ουκ απολλυμενοι 10 παντοτε την νεκρωσιν του ιησου εν τω σωματι περιφεροντες ινα και η ζωη του ιησου εν τω σωματι ημων φανερωθη 11 αει γαρ ημεις οι ζωντες εις θανατον παραδιδομεθα δια ιησουν ινα και η ζωη του ιησου φανερωθη εν τη θνητη σαρκι ημων 12 ωστε ο θανατος εν ημιν ενεργειται η δε ζωη εν υμιν 13 εχοντες δε το αυτο πνευμα της πιστεως κατα το γεγραμμενον επιστευσα διο ελαλησα και ημεις πιστευομεν διο και λαλουμεν 14 ειδοτες οτι ο εγειρας τον {VAR1: [κυριον] } {VAR2: κυριον } ιησουν και ημας συν ιησου εγερει και παραστησει συν υμιν 15 τα γαρ παντα δι υμας ινα η χαρις πλεονασασα δια των πλειονων την ευχαριστιαν περισσευση εις την δοξαν του θεου 16 διο ουκ εγκακουμεν αλλ ει και ο εξω ημων ανθρωπος διαφθειρεται αλλ ο εσω ημων ανακαινουται ημερα και ημερα 17 το γαρ παραυτικα ελαφρον της θλιψεως {VAR2: ημων } καθ υπερβολην εις υπερβολην αιωνιον

βαρος δοξης κατεργαζεται ημιν (αιση g166) 18 μη σκοπουντων ημων τα βλεπομενα αλλα τα μη βλεπομενα τα γαρ βλεπομενα προσκαιρα τα δε μη βλεπομενα αιωνια (αιση g166)

5 οιδαμεν γαρ οτι εαν η επιγειος ημων οικια του σκηνους καταλυθη οικοδομην εκ θεου εχομεν οικιαν αχειροποιητον αιωνιον εν τοις ουρανοις (αιση g166) 2 και γαρ εν τουτω στεναζομεν το οικητηριον ημων το εξ ουρανου επενδυσασθαι επιποθουντες 3 ει γε και {VAR1: ενδυσαμενοι } {VAR2: εκδυσαμενοι } ου γυμνοι ευρεθησομεθα 4 και γαρ οι οντες εν τω σκηνει στεναζομεν βαρουμενοι εφ ω ου θελομεν εκδυσασθαι αλλ επενδυσασθαι ινα καταποθη το θνητον υπο της ζωης 5 ο δε κατεργασαμενος ημας εις αυτο τουτο θεος ο δους ημιν τον αρραβωνα του πνευματος 6 θαρρουντες ουν παντοτε και ειδοτες οτι ενδημουντες εν τω σωματι εκδημουμεν απο του κυριου 7 δια πιστεως γαρ περιπατουμεν ου δια ειδους 8 θαρρουμεν δε και ευδοκουμεν μαλλον εκδημησαι εκ του σωματος και ενδημησαι προς τον κυριον 9 διο και φιλοτιμουμεθα ειτε ενδημουντες ειτε εκδημουντες ευαρεστοι αυτω ειναι 10 τους γαρ παντας ημας φανερωθηναι δει εμπροσθεν του βηματος του χριστου ινα κομισηται εκαστος τα δια του σωματος προς α επραξεν ειτε αγαθον ειτε φαυλον 11 ειδοτες ουν τον φοβον του κυριου ανθρωπους πειθομεν θεω δε πεφανερωμεθα ελπιζω δε και εν ταις συνειδησειν υμων πεφανερωσθαι 12 ου παλιν εαυτους συνιστανομεν υμιν αλλα αφορμην διδοντες υμιν καυχηματος υπερ ημων ινα εχητε προς τους εν προσωπω καυχωμενους και μη εν καρδια 13 ειτε γαρ εξεστημεν θεω ειτε σωφρονουμεν υμιν 14 η γαρ αγαπη του χριστου συνεχει ημας κριναντας τουτο οτι εις υπερ παντων απεθανεν αρα οι παντες απεθανον 15 και υπερ παντων απεθανεν ινα οι ζωντες μηκετι εαυτοις ζωσιν αλλα τω υπερ αυτων αποθανοντι

και εγερθεντι 16 ωστε ημεις απο του νυν ουδενα οιδαμεν κατα σαρκα ει και εγνωκαμεν κατα σαρκα χριστον αλλα νυν ουκετι γινωσκομεν 17 ωστε ει τις εν χριστω καινη κτισις τα αρχαια παρηλθεν ιδου γεγονεν καινα 18 τα δε παντα εκ του θεου του καταλλαξαντος ημας εαυτω δια χριστου και δοντος ημιν την διακονιαν της καταλλαγης 19 ως οτι θεος ην εν χριστω κοσμον καταλλασσων εαυτω μη λογιζομενος αυτοις τα παραπτωματα αυτων και θεμενος εν ημιν τον λογον της καταλλαγης 20 υπερ χριστου ουν πρεσβευομεν ως του θεου παρακαλουντος δι ημων δεομεθα υπερ χριστου καταλλαγητε τω θεω 21 τον μη γνοντα αμαρτιαν υπερ ημων αμαρτιαν εποιησεν ινα ημεις γενωμεθα δικαιοσυνη θεου εν αυτω

6 συνεργουντες δε και παρακαλουμεν μη εις κενον την χαριν του θεου δεξασθαι υμας 2 λεγει γαρ καιρω δεκτω επηκουσα σου και εν ημερα σωτηριας εβοηθησα σοι ιδου νυν καιρος ευπροσδεκτος ιδου νυν ημερα σωτηριας 3 μηδεμιαν εν μηδενι διδοντες προσκοπην ινα μη μωμηθη η διακονια 4 αλλ εν παντι {VAR1: συνιστανοντες } {VAR2: συνισταντες } εαυτους ως θεου διακονοι εν υπομονη πολλη εν θλιψειν εν αναγκαις εν στενοχωριαις 5 εν πληγαις εν φυλακαις εν ακαταστασιαις εν κοποις εν αγρυπνιαις εν νηστειαις 6 εν αγνοητηι εν γνωσει εν μακροθυμια εν χρηστοτητι εν πνευματι αγιω εν αγαπηι ανυποκριτω 7 εν λογω αληθειας εν δυναμει θεου δια των οπλων της δικαιοσυνης των δεξιων και αριστερων 8 δια δοξης και ατιμιας δια δυσφημιας και ευφημιας ως πλανοι και αληθεις 9 ως αγνοουμενοι και επιγινωσκομενοι ως αποθνησκοντες και ιδου ζωμεν ως παιδευομενοι και μη θανατουμενοι 10 ως λυπουμενοι αει δε χαιροντες ως πτωχοι πολλους δε πλουτιζοντες ως μηδεν εχοντες και παντα κατεχοντες 11 το στομα ημων ανεωγεν

προς υμας κορινθιοι η καρδια ημων πεπλατυνται 12 ου στενοχωρεισθε εν ημιν στενοχωρεισθε δε εν τοις σπλαγχνοις υμων 13 την δε αυτην αντιμισθιαν ως τεκνοις λεγω πλατυνθητε και υμεις 14 μη γινεσθε ετεροζυγουντες απιστοις τις γαρ μετοχη δικαιοσυνη και ανομια η τις κοινωνια φωτι προς σκοτος 15 τις δε συμφωνησις χριστου προς βελιαρ η τις μερις πιστω μετα απιστου 16 τις δε συγκαταθεσις νων θεου μετα ειδωλων ημεις γαρ ναος θεου εσμεν ζωντος καθως ειπεν ο θεος οτι ενοικησω εν αυτοις και εμπεριπατησω και εσομαι αυτων θεος και αυτοι εσονται μου λαος 17 διο εξελθατε εκ μεσου αυτων και αφορισθητε λεγει κυριος και ακαθαρτου μη απτεσθε καγω εισδεξομαι υμας 18 και εσομαι υμιν εις πατερα και υμεις εσεσθε μοι εις υιους και θυγατερας λεγει κυριος παντοκρατωρ

7 ταυτας ουν εχοντες τας επαγγελιας αγαπητοι καθαρισωμεν εαυτους απο παντος μολυσμου σαρκος και πνευματος επιτελουντες αγιωσυνην εν φοβω θεου 2 χωρησατε ημας ουδενα ηδικησαμεν ουδενα εφθειραμεν ουδενα επλεονεκτησαμεν 3 προς κατακρισιν ου λεγω προειρηκα γαρ οτι εν ταις καρδιαις ημων εστε εις το συναποθανειν και συζην 4 πολλη μοι παρρησια προς υμας πολλη μοι καυχησις υπερ υμων πεπληρωμαι τη παρακλησει υπερπερισσευομαι τη χαρα επι παση τη θλιψει ημων 5 και γαρ ελθοντων ημων εις μακεδονιαν ουδεμιαν εσχηκεν ανεσιν η σαρξ ημων αλλ εν παντι θλιβομενοι εξωθεν μαχαι εσωθεν φοβοι 6 αλλ ο παρακαλων τους ταπεινους παρεκαλεσεν ημας ο θεος εν τη παρουσια τιτου 7 ου μονον δε εν τη παρουσια αυτου αλλα και εν τη παρακλησει η παρεκληθη εφ υμιν αναγγελων ημιν την υμων επιποθησιν τον υμων οδυρμον τον υμων ζηλον υπερ εμου ωστε με μαλλον χαρηναι 8 οτι ει και ελυπησα υμας εν τη επιστολη ου μεταμελομαι ει και μετεμελομην

βλεπω {VAR2: [γαρ] } οτι η επιστολη εκεινη ει και προς ωραν ελυπησεν υμας 9 νυν χαιρω ουχ οτι ελυπηθητε αλλ οτι ελυπηθητε εις μετανοιαν ελυπηθητε γαρ κατα θεον ινα εν μηδενι ζημιωθητε εξ ημων 10 η γαρ κατα θεον λυπη μετανοιαν εις σωτηριαν αμεταμελητον εργαζεται η δε του κοσμου λυπη θανατον κατεργαζεται 11 ιδου γαρ αυτο τουτο το κατα θεον λυπηθηναι ποσην κατειργασατο υμιν σπουδην αλλα απολογιαν αλλα αγανακτησιν αλλα φοβον αλλα επιποθησιν αλλα ζηλον αλλα εκδικησιν εν παντι συνεστησατε εαυτους αγνους ειναι τω πραγματι 12 αφα ει και εγραψα υμιν ουχ ενεκεν του αδικησαντος {VAR1: [αλλ] } ουδε ενεκεν του αδικηθεντος αλλ ενεκεν του φανερωθηναι την σπουδην υμων την υπερ ημων προς υμας ενωπιον του θεου 13 δια τουτο παρακεκλημεθα επι δε τη παρακλησει ημων περισσοτερως μαλλον εχαρημεν επι τη χαρα τιου οτι αναπεπαυται το πνευμα αυτου απο παντων υμων 14 οτι ει τι αυτω υπερ υμων κεκαυχημαι ου κατησχυνθην αλλ ως παντα εν αληθεια ελαλησαμεν υμιν ουτως και η καυχησις ημων {VAR2: η } επι τιου αληθεια εγενηθη 15 και τα σπλαγχνα αυτου περισσοτερως εις υμας εστιν αναμιμνησκομενου την παντων υμων υπακοην ως μετα φοβου και τρομου εδεξασθε αυτον 16 χαιρω οτι εν παντι θαρρω εν υμιν

8 γνωριζομεν δε υμιν αδελφοι την χαριν του θεου την δεδομενην εν ταις εκκλησιαις της μακεδονιας 2 οτι εν πολλη δοκιμη θλιψεως η περισσεια της χαρας αυτων και η κατα βαθους πτωχεια αυτων επερισσευσεν εις το πλουτος της απλοτητος αυτων 3 οτι κατα δυναμιν μαρτυρω και παρα δυναμιν αυθαιρετοι 4 μετα πολλης παρακλησεως δεομενοι ημων την χαριν και την κοινωνιαν της διακονιας της εις τους αγιους 5 και ου καθως ηλπισαμεν αλλα εαυτους εδωκαν πρωτον τω κυριω και ημιν δια θεληματος θεου

6 εις το παρακαλεσαι ημας τιτον ινα καθως προενηρξατο ουτως και επιτελεση εις υμας και την χαριν ταυτην 7 αλλ ωσπερ εν παντι περισσευτε πιστει και λογω και γνωσει και παση σπουδη και τη εξ ημων εν υμιν αγαπη ινα και εν ταυτη τη χαριτι περισσευητε 8 ου κατ επιταγην λεγω αλλα δια της ετερων σπουδης και το της υμετερας αγαπης γνησιον δοκιμαζων 9 γινωσκετε γαρ την χαριν του κυριου ημων ιησου {VAR1: [χριστου] } {VAR2: χριστου } οτι δι υμας επτωχευσεν πλουσιος ων ινα υμεις τη εκεινου πτωχεια πλουτησητε 10 και γνωμην εν τουτω διδωμι τουτο γαρ υμιν συμφερει οιτινες ου μονον το ποιησαι αλλα και το θελειν προενηρξασθε απο περυσι 11 νυνι δε και το ποιησαι επιτελεσατε οπως καθαπερ η προθυμια του θελειν ουτως και το επιτελεσαι εκ του εχειν 12 ει γαρ η προθυμια προκειται καθο εαν εχη ευπροσδεκτος ου καθο ουκ εχει 13 ου γαρ ινα αλλοις ανεσις υμιν θλιψις αλλ εξ ισοτητος εν τω νυν καιρω το υμων περισσευμα εις το εκεινων υστερημα 14 ινα και το εκεινων περισσευμα γενηται εις το υμων υστερημα οπως γενηται ισοτης 15 καθως γεγραπται ο το πολυ ουκ επλεονασεν και ο το ολιγον ουκ ηλαττονησεν 16 χαρις δε τω θεω τω {VAR1: διδοντι } {VAR2: δοντι } την αυτην σπουδην υπερ υμων εν τη καρδια τιου 17 οτι την μεν παρακλησιν εδεξατο σπουδαιοτερος δε υπαρχων αυθαιρετος εξηλθεν προς υμας 18 συνεπεμψαμεν δε μετ αυτου τον αδελφον ου ο επαινος εν τω ευαγγελιω δια πασων των εκκλησιων 19 ου μονον δε αλλα και χειροτονηθεις υπο των εκκλησιων συνεκδημος ημων {VAR1: εν } {VAR2: συν } τη χαριτι ταυτη τη διακονουμενη υφ ημων προς την {VAR2: [αυτου] } του κυριου δοξαν και προθυμιαν ημων 20 στελλομενοι τουτο μη τις ημας μωμησηται εν τη αδροτητι ταυτη τη διακονουμενη υφ ημων 21 προνοουμεν γαρ καλα ου μονον ενωπιον κυριου

αλλα και ενωπιον ανθρωπων 22 συνεπεμψαμεν δε αυτοις τον αδελφον ημων ον εδοκιμασαμεν εν πολλοις πολλακις σπουδαιον οντα νυνι δε πολυ σπουδαιοτερον πεποιθησει πολλη τη εις υμας 23 ειτε υπερ τιου κοινωνος εμος και εις υμας συνεργος ειτε αδελφοι ημων αποστολοι εκκλησιων δοξα χριστου 24 την ουν ενδειξιν της αγαπης υμων και ημων καυχησεως υπερ υμων εις αυτους {VAR1: ενδειξασθε } {VAR2: ενδεικνυμενοι } εις προσωπον των εκκλησιων

9 περι μεν γαρ της διακονιας της εις τους αγιους περισσον μοι εστιν το γραφειν υμιν 2 οιδα γαρ την προθυμιαν υμων ην υπερ υμων καυχωμαι μακεδοσιν οτι αχαια παρεσκευασται απο περυσι και το υμων ζηλος ηρεθισεν τους πλειονας 3 επεμψα δε τους αδελφους ινα μη το καυχημα ημων το υπερ υμων κενωθη εν τω μερει τουτω ινα καθως ελεγον παρεσκευασμενοι ητε 4 μη πως εαν ελθωσιν συν εμοι μακεδονες και ευρωσιν υμας απαρασκευαστους καταισχυνθωμεν ημεις ινα μη {VAR1: λεγωμεν } {VAR2: λεγω } υμεις εν τη υποστασει ταυτη 5 αναγκαιον ουν ηγησαμην παρακαλεσαι τους αδελφους ινα προελθωσιν εις υμας και προκαταρτισωσιν την προεπιγγελμενην ευλογιαν υμων ταυτην ετοιμην ειναι ουτως ως ευλογιαν και μη ως πλεονεξιαν 6 τουτο δε ο σπειρων φειδομενως φειδομενως και θερισει και ο σπειρων επ ευλογιαις επ ευλογιαις και θερισει 7 εκαστος καθως προηρηται τη καρδια μη εκ λυπης η εξ αναγκης ιλαρον γαρ δοτην αγαπα ο θεος 8 δυνατει δε ο θεος πασαν χαριν περισσευσαι εις υμας ινα εν παντι παντοτε πασαν αυταρκειαν εχοντες περισσευητε εις παν εργον αγαθον 9 καθως γεγραπται εσκορπισεν εδωκεν τοις πενησιν η δικαιοσυνη αυτου μενει εις τον αιωνα (aiōn g165) 10 ο δε επιχορηγων {VAR1: σπερμα } {VAR2: σπορον } τω σπειροντι και αρτον εις βρωσιν χορηγησει και πληθυνει τον σπορον υμων και αυξησει τα γενηματα της δικαιοσυνης

υμων 11 εν παντι πλουτιζομενοι εις πασαν απλοτητα ητις κατεργαζεται δι ημων ευχαριστιαν τω θεω 12 οτι η διακονια της λειτουργιας ταυτης ου μονον εστιν προσαναπληρουσα τα υστερηματα των αγιων αλλα και περισσευσουσα δια πολλων ευχαριστιων τω θεω 13 δια της δοκιμης της διακονιας ταυτης δοξαζοντες τον θεον επι τη υποταγη της ομολογιας υμων εις το ευαγγελιον του χριστου και απλοτητι της κοινωνιας εις αυτους και εις παντας 14 και αυτων δεησει υπερ υμων επιποθουντων υμας δια την υπερβαλλουσαν χαριν του θεου εφ υμιν 15 χαρις τω θεω επι τη ανεκδιηγητω αυτου δωρεα

10 αυτος δε εγω παυλος παρακαλω υμας δια της πραυτητος και επιεικειας του χριστου ος κατα προσωπον μεν ταπεινος εν υμιν απων δε θαρρω εις υμας 2 δεομαι δε το μη παρων θαρρησαι τη πεποιθησει η λογιζομαι τολμησαι επι τινας τους λογιζομενους ημας ως κατα σαρκα περιπατουντας 3 εν σαρκι γαρ περιπατουντες ου κατα σαρκα στρατευομεθα 4 τα γαρ οπλα της στρατειας ημων ου σαρκικα αλλα δυνατα τω θεω προς καθαιρεσιν οχυρωματων 5 λογισμους καθαιρουντες και παν υψωμα επαιρομενον κατα της γνωσεως του θεου και αιχμαλωτιζοντες παν νοημα εις την υπακοην του χριστου 6 και εν ετοιμω εχοντες εκδικησαι πασαν παρακοην οταν πληρωθη υμων η υπακοη 7 τα κατα προσωπον βλεπετε ει τις πεποιθεν εαυτω χριστου ειναι τουτο λογιζεσθω παλιν εφ εαυτου οτι καθως αυτος χριστου ουτως και ημεις 8 εαν {VAR1: τε } {VAR2: [τε] } γαρ περισσοτερον τι καυχησωμαι περι της εξουσιας ημων ης εδωκεν ο κυριος εις οικοδομην και ουκ εις καθαιρεσιν υμων ουκ αισχυνθησομαι 9 ινα μη δοξω ως αν εκφοβειν υμας δια των επιστολων 10 οτι αι επιστολαι μεν φησιν βαρειαι και ισχυραι η δε παρουσια του σωματος ασθενης και ο λογος εξουθενημενος 11 τουτο λογιζεσθω ο

τοιουτος οτι οιοι εσμεν τω λογω δι επιστολων αποντες τοιουτοι και παροντες τω εργω 12 ου γαρ τολμωμεν εγκριναι η συγκριναι εαυτους τισιν των εαυτους συνιστανοντων αλλα αυτοι εν εαυτοις εαυτους μετρουντες και συγκρινοντες εαυτους εαυτοις ου συνιασιν 13 ημεις δε ουκ εις τα αμετρα καυχησομεθα αλλα κατα το μετρον του κανονος ου εμερισεν ημιν ο θεος μετρου εφικεσθαι αχρι και υμων 14 ου γαρ ως μη εφικνουμενοι εις υμας υπερεκτεινομεν εαυτους αχρι γαρ και υμων εφθασαμεν εν τω ευαγγελιω του χριστου 15 ουκ εις τα αμετρα καυχωμενοι εν αλλοτριοις κοποις ελπιδα δε εχοντες αυξανομενης της πιστεως υμων εν υμιν μεγαλυνθηναι κατα τον κανονα ημων εις περισσειαν 16 εις τα υπερεκεινα υμων ευαγγελισασθαι ουκ εν αλλοτριω κανονι εις τα ετοιμα καυχησασθαι 17 ο δε καυχωμενος εν κυριω καυχασθω 18 ου γαρ ο εαυτον συνιστανων εκεινος εστιν δοκιμος αλλα ον ο κυριος συνιστησιν

11 οφελον ανειχεσθε μου μικρον τι αφροσυνης αλλα και ανεχεσθε μου 2 ζηλω γαρ υμας θεου ζηλω ηρμοσαμην γαρ υμας ενι ανδρι παρθενον αγνην παραστησαι τω χριστω 3 φοβουμαι δε μη πως ως ο οφις εξηπατησεν ευαν εν τη πανουργια αυτου φθαρη τα νοηματα υμων απο της απλοτητος [και της αγνοτητος] της εις τον χριστον 4 ει μεν γαρ ο ερχομενος αλλον ιησουν κηρυσσει ον ουκ εκηρυξαμεν η πνευμα ετερον λαμβανετε ο ουκ ελαβετε η ευαγγελιον ετερον ο ουκ εδεξασθε καλως ανεχεσθε 5 λογιζομαι γαρ μηδεν υστερηκεναι των υπερ λιαν αποστολων 6 ει δε και ιδιωτης τω λογω αλλ ου τη γνωσει αλλ εν παντι φανερωσαντες εν πασιν εις υμας 7 η αμαρτιαν εποιησα εμαυτον ταπεινων ινα υμεις υψωθητε οτι δωρεαν το του θεου ευαγγελιον ευηγγελισαμην υμιν 8 αλλας εκκλησιας εσυλησα λαβων οψωνιον προς την υμων διακονιαν 9 και παρων προς υμας και υστερηθεις ου κατεναρκησα

ουθενος το γαρ υστερημα μου προσανεπληρωσαν οι αδελφοι ελθοντες απο μακεδονιας και εν παντι αβαρη εμαυτον υμιν ετηρησα και τηρησω 10 εστιν αληθεια χριστου εν εμοι οτι η καυχησις αυτη ου φραγησεται εις εμε εν τοις κλιμασιν της αχαιας 11 δια τι οτι ουκ αγαπω υμας ο θεος οιδεν 12 ο δε ποιω και ποιησω ινα εκκοψω την αφορμην των θελοντων αφορμην ινα εν ω καυχωνται ευρεθωσιν καθως και ημεις 13 οι γαρ τοιουτοι ψευδαποστολοι εργαται δολιοι μετασχηματιζομενοι εις αποστολους χριστου 14 και ου θαυμα αυτος γαρ ο σατανας μετασχηματιζεται εις αγγελον φωτος 15 ου μεγα ουν ει και οι διακονοι αυτου μετασχηματιζονται ως διακονοι δικαιοσυνης ων το τελος εσται κατα τα εργα αυτων 16 παλιν λεγω μη τις με δοξη αφρονα ειναι ει δε μη γε καν ως αφρονα δεξασθε με ινα καγω μικρον τι καυχησωμαι 17 ο λαλω ου κατα κυριον λαλω αλλ ως εν αφροσυνη εν ταυτη τη υποστασει της καυχησεως 18 επει πολλοι καυχωνται κατα {VAR1: [την]} σαρκα καγω καυχησομαι 19 ηδεως γαρ ανεχεσθε των αφρονων φρονιμοι οντες 20 ανεχεσθε γαρ ει τις υμας καταδουλοι ει τις κατεσθιει ει τις λαμβανει ει τις επαιρεται ει τις εις προσωπον υμας δερει 21 κατα ατιμιαν λεγω ως οτι ημεις ησθενηκαμεν εν ω δ αν τις τολμα εν αφροσυνη λεγω τολμω καγω 22 εβραιοι εισιν καγω ισραηλιται εισιν καγω σπερμα αβρααμ εισιν καγω 23 διακονοι χριστου εισιν παραφρονων λαλω υπερ εγω εν κοποις περισσοτερως εν φυλακαις περισσοτερως εν πληγαις υπερβαλλοντως εν θανατοις πολλακις 24 υπο ιουδαιων πεντακις τεσσερακοντα παρα μιαν ελαβον 25 τρις ερραβδισθην απαξ ελιθασθην τρις εναναγησα νυχθημερον εν τω βυθω πεποιηκα 26 οδοιποριαις πολλακις κινδυνοις ποταμων κινδυνοις ληστων κινδυνοις εκ γενους κινδυνοις εξ εθνων κινδυνοις εν πολει κινδυνοις εν ερημια κινδυνοις εν θαλασση κινδυνοις εν

ψευδαδελφοις 27 κοπω και μοχθω εν αγρυπνιαις πολλακις εν λιμω και διψει εν νηστειαις πολλακις εν ψυχει και γυμνοτητι 28 χωρις των παρεκτος η επιστασις μοι η καθ ημεραν η μεριμνα πασων των εκκλησιων 29 τις ασθενει και ουκ ασθενω τις σκανδαλιζεται και ουκ εγω πυρουμαι 30 ει καυχασθαι δει τα της ασθενειας {VAR1: [μου] } {VAR2: μου } καυχησομαι 31 ο θεος και πατηρ του κυριου ιησου οιδεν ο ων ευλογητος εις τους αιωνας οτι ου ψευδομαι (αιση g165) 32 εν δαμασκω ο εθναρχης αρετα του βασιλεως εφρουρει την πολιν δαμασκηνων πιασαι με 33 και δια θυριδος εν σαργανη εχαλασθην δια του τειχους και εξεφυγον τας χειρας αυτου

12 καυχασθαι δει ου συμφερον μεν ελευσομαι δε εις οπτασιας και αποκαλυψεις κυριου 2 οιδα ανθρωπον εν χριστω προ ετων δεκατεσσαρων ειτε εν σωματι ουκ οιδα ειτε εκτος του σωματος ουκ οιδα ο θεος οιδεν αρπαγεντα τον τοιουτον εως τριτου ουρανου 3 και οιδα τον τοιουτον ανθρωπον ειτε εν σωματι ειτε χωρις του σωματος {VAR1: [ουκ οιδα] } {VAR2: ουκ οιδα } ο θεος οιδεν 4 οτι ηρπαγη εις τον παραδεισον και ηκουσεν αρριτα ρηματα α ουκ εξον ανθρωπω λαλησαι 5 υπερ του τοιουτου καυχησομαι υπερ δε εμαυτου ου καυχησομαι ει μη εν ταις ασθενειαις 6 εαν γαρ θελησω καυχησασθαι ουκ εσομαι αφρων αληθειαν γαρ ερω φειδομαι δε μη τις εις εμε λογισηται υπερ ο βλεπει με η ακουει {VAR2: [τι] } εξ εμου 7 και τη υπερβολη των αποκαλυψεων διο ινα μη υπεραιρωμαι εδοθη μοι σκολοψη τη σαρκι αγγελος σατανα ινα με κολαφιζη ινα μη υπεραιρωμαι 8 υπερ τουτου τρις τον κυριον παρεκαλεσα ινα αποστη απ εμου 9 και ειρηκεν μοι αρκει σοι η χαρις μου η γαρ δυναμις εν ασθενεια τελειται ηδιστα ουν μαλλον καυχησομαι εν ταις ασθενειαις {VAR2: μου } ινα επισκηνωση επ εμε η δυναμις του χριστου 10 διο ευδοκω εν ασθενειαις εν υβρεσιν εν αναγκαις

εν διωγμοις και στενοχωριαις υπερ χριστου οταν γαρ ασθενω τοτε δυνατος ειμι 11 γεγονα αφρων υμεις με ηναγκασατε εγω γαρ αφειλον υφ υμων συνιστασθαι ουδεν γαρ υστερησα των υπερ λιαν αποστολων ει και ουδεν ειμι 12 τα μεν σημεια του αποστολου κατειργασθη εν υμιν εν παση υπομονη σημειοις {VAR1: [τε] } {VAR2: τε } και τερασιν και δυναμεσιν 13 τι γαρ εστιν ο ησσωθητε υπερ τας λοιπας εκκλησιας ει μη οτι αυτος εγω ου κατεναρκησα υμων χαρισασθε μοι την αδικιαν ταυτην 14 ιδου τριτον τουτο ετοιμως εχω ελθειν προς υμας και ου καταναρκησω ου γαρ ζητω τα υμων αλλα υμας ου γαρ οφειλει τα τεκνα τοις γονευσιν θησαυριζειν αλλα οι γονεις τοις τεκνοις 15 εγω δε ηδιστα δαπανησω και εκδαπανηθησομαι υπερ των ψυχων υμων ει περισσοτερως υμας {VAR1: αγαπω } {VAR2: (αγαπων) } ησσον αγαπωμαι 16 εστω δε εγω ου κατεβαρησα υμας αλλα υπαρχων πανουργος δολω υμας ελαβον 17 μη τινα ων απεσταλκα προς υμας δι αυτου επλεονεκτησα υμας 18 παρεκαλεσα τιτον και συναπεστειλα τον αδελφον μητι επλεονεκτησεν υμας τιτος ου τω αυτω πνευματι περιεπατησαμεν ου τοις αυτοις ιχνεσιν 19 παλαι δοκειτε οτι υμιν απολογουμεθα κατεναντι θεου εν χριστω λαλουμεν τα δε παντα αγαπητοι υπερ της υμων οικοδομης 20 φοβουμαι γαρ μη πως ελθων ουχ οιους θελω ευρω υμας καγω ευρεθω υμιν οιον ου θελετε μη πως ερις ζηλος θυμοι εριθειαι καταλαλαι ψιθυρισμοι φυσιωσεις ακαταστασιαι 21 μη παλιν ελθοντος μου ταπεινωση με ο θεος μου προς υμας και πενθησω πολλους των προημαρτηκοτων και μη μετανοησαντων επι τη ακαθαρσια και πορνεια και ασελγεια η επραξαν

13 τριτον τουτο ερχομαι προς υμας επι στοματος δυο μαρτυρων και τριων σταθησεται παν ρημα 2 προειρηκα και προλεγω ως παρων το δευτερον και απων νυν τοις προημαρτηκοσιν

και τοις λοιποῖς πασίν οτι εαν ελθω εις το παλιν
ου φεισομαι 3 επει δοκιμην ζητειτε του εν εμοι
λαλουντος χριστου ος εις υμας ουκ ασθενει
αλλα δυνατει εν υμιν 4 και γαρ εσταυρωθη εξ
ασθενειας αλλα ζη εκ δυναμεως θεου και γαρ
ημεις ασθενουμεν εν αυτω αλλα ζησομεν συν
αυτω εκ δυναμεως θεου {VAR1: [εις υμας] }
{VAR2: εις υμας } 5 εαυτους πειραζετε ει εστε εν
τη πιστει εαυτους δοκιμαζετε η ουκ επιγινωσκετε
εαυτους οτι ιησους χριστος εν υμιν ει μητι
αδοκιμοι εστε 6 ελπιζω δε οτι γνωσεσθε οτι ημεις
ουκ εσμεν αδοκιμοι 7 ευχομεθα δε προς τον θεον
μη ποιησαι υμας κακον μηδεν ουχ ινα ημεις
δοκιμοι φανωμεν αλλ ινα υμεις το καλον ποιητε
ημεις δε ως αδοκιμοι ωμεν 8 ου γαρ δυναμεθα
τι κατα της αληθειας αλλα υπερ της αληθειας
9 χαιρομεν γαρ οταν ημεις ασθενωμεν υμεις
δε δυνατοι ητε τουτο και ευχομεθα την υμων
καταρτισιν 10 δια τουτο ταυτα απων γραφω
ινα παρων μη αποτομως χρησωμαι κατα την
εξουσιαν ην ο κυριος εδωκεν μοι εις οικοδομην
και ουκ εις καθαιρεσιν 11 λοιπον αδελφοι χαιρετε
καταρτιζεσθε παρακαλεισθε το αυτο φρονειτε
ειρηνευετε και ο θεος της αγαπης και ειρηνης
εσται μεθ υμων 12 ασπασασθε αλληλους εν αγιω
φιληματι 13 ασπαζονται υμας οι αγιοι παντες
14 η χαρις του κυριου ιησου {VAR1: [χριστου]
} {VAR2: χριστου } και η αγαπη του θεου και
η κοινωνια του αγιου πνευματος μετα παντων
υμων

Προς Γαλατας

1 παυλος αποστολος ουκ απ ανθρωπων ουδε δι ανθρωπου αλλα δια ιησου χριστου και θεου πατρος του εγειραντος αυτον εκ νεκρων **2** και οι συν εμοι παντες αδελφοι ταις εκκλησιαις της γαλατιας **3** χαρις υμιν και ειρηνη απο θεου πατρος ημων και κυριου ιησου χριστου **4** του δοντος εαυτον υπερ των αμαρτιων ημων οπως εξελιγται ημας εκ του αιωνος του ενεστωτος πονηρου κατα το θελημα του θεου και πατρος ημων (αιδον g165) **5** ω η δοξα εις τους αιωνας των αιωνων αμην (αιδον g165) **6** θαυμαζω οτι ουτως ταχεως μετατιθεσθε απο του καλεσαντος υμας εν χαριτι {VAR1: χριστου } {VAR2: [χριστου] } εις ετερον ευαγγελιον **7** ο ουκ εστιν αλλο ει μη τινες εισιν οι ταρασσοντες υμας και θελοντες μεταστρεψαι το ευαγγελιον του χριστου **8** αλλα και εαν ημεις η αγγελος εξ ουρανου {VAR1: ευαγγελισηται } {VAR2: ευαγγελιζηται } [υμιν] παρ ο ευηγγελισαμεθα υμιν αναθεμα εστω **9** ως προειρηκαμεν και αρτι παλιν λεγω ει τις υμας ευαγγελιζεται παρ ο παρελαβετε αναθεμα εστω **10** αρτι γαρ ανθρωπους πειθω η τον θεον η ζητω ανθρωποις αφεσκειν ει ετι ανθρωποις ηρεσκον χριστου δουλος ουκ αν ημην **11** γνωριζω γαρ υμιν αδελφοι το ευαγγελιον το ευαγγελισθεν υπ εμου οτι ουκ εστιν κατα ανθρωπον **12** ουδε γαρ εγω παρα ανθρωπου παρελαβον αυτο ουτε εδιδαχθην αλλα δι αποκαλυψεως ιησου χριστου **13** ηκουσατε γαρ την εμην αναστροφην ποτε εν τω ιουδαισμω οτι καθ υπερβολην εδιωκον την εκκλησιαν του θεου και επορθουν αυτην **14** και προεκοπτον εν τω ιουδαισμω υπερ πολλους συνηλικιωτας εν τω γενει μου περισσοτερως ζηλωτης υπαρχων των πατρικων μου παραδοσεων **15** οτε δε ευδοκησεν [ο θεος] ο αφορισας με εκ κοιλιας μητρος μου και καλεσας δια της χαριτος αυτου **16** αποκαλυψαι τον υιον αυτου εν εμοι ινα ευαγγελιζωμαι αυτον

εν τοις εθνεσιν ευθεως ου προσανεθεμην σαρκι και αιματι **17** ουδε ανηλθον εις ιεροσολυμα προς τους προ εμου αποστολους αλλα απηλθον εις αραβιαν και παλιν υπεστρεψα εις δαμασκον **18** επειτα μετα {VAR1: τρια ετη } {VAR2: ετη τρια } ανηλθον εις ιεροσολυμα ιστορησαι κηφαν και επεμεινα προς αυτον ημερας δεκαπεντε **19** ετερον δε των αποστολων ουκ ειδον ει μη ιακωβον τον αδελφον του κυριου **20** α δε γραφω υμιν ιδου ενωπιον του θεου οτι ου ψευδομαι **21** επειτα ηλθον εις τα κλιματα της συριας και {VAR1: [της] } {VAR2: της } κιλικιας **22** ημην δε αγνοουμενος τω προσωπω ταις εκκλησιαις της ιουδαιας ταις εν χριστω **23** μονον δε ακουοντες ησαν οτι ο διωκων ημας ποτε νυν ευαγγελιζεται την πιστιν ην ποτε επορθει **24** και εδοξαζον εν εμοι τον θεον

2 επειτα δια δεκατεσσαρων ετων παλιν ανεβην εις ιεροσολυμα μετα βαρναβα συμπαραλαβων και τιτον **2** ανεβην δε κατα αποκαλυψιν και ανεθεμην αυτοις το ευαγγελιον ο κηρυσσω εν τοις εθνεσιν κατ ιδιαν δε τοις δοκουσιν μη πως εις κενον τρεχω η εδραμον **3** αλλ ουδε τιτος ο συν εμοι ελλιην ων ηναγκασθη περιτμηθηναι **4** δια δε τους παρεισακτους ψευδαδελφους οιτινες παρεισηλθον κατασκοπησαι την ελευθεριαν ημων ην εχομεν εν χριστω ιησου ινα ημας καταδουλωσουσιν **5** οις ουδε προς ωραν ειξαμεν τη υποταγη ινα η αληθεια του ευαγγελιου διαμεινη προς υμας **6** απο δε των δοκουντων ειναι τι οποιοι ποτε ησαν ουδεν μοι διαφερει προσωπον [ο] θεος ανθρωπου ου λαμβανει εμοι γαρ οι δοκουντες ουδεν προσανεθεντο **7** αλλα τουναντιον ιδοντες οτι πεπιστευμαι το ευαγγελιον της ακροβυστιας καθως πετρος της περιτομης **8** ο γαρ ενεργησας πετρω εις αποστολην της περιτομης ενηργησεν και εμοι εις τα εθνη **9** και γνοντες την χαριν την δοθεισαν μοι ιακωβος και κηφας και

ιωαννης οι δοκουντες στυλοι ειναι δεξιας εδωκαν εμοι και βαρναβα κοινωνιας ινα ημεις εις τα εθνη αυτοι δε εις την περιτομην **10** μονον των πτωχων ινα μνημονευωμεν ο και εσπουδασα αυτο τουτο ποιησαι **11** οτε δε ηλθεν κηφας εις αντιοχειαν κατα προσωπον αυτω αντεστην οτι κατεγνωσμενος ην **12** προ του γαρ ελθειν τινας απο ιακωβου μετα των εθνων συνησθιεν οτε δε ηλθον υπεστελλεν και αφωριζεν εαυτον φοβουμενος τους εκ περιτομης **13** και συνυπεκριθησαν αυτω [και] οι λοιποι ιουδαιοι ωστε και βαρναβας συναπηχθη αυτων τη υποκρισει **14** αλλ οτε ειδον οτι ουκ ορθοποδουσιν προς την αληθειαν του ευαγγελιου ειπον τω κηφα εμπροσθεν παντων ει συ ιουδαιος υπαρχων εθνικως και {VAR1: ουκ} {VAR2: ουχι} ιουδαιικως ζης πως τα εθνη αναγκαζεις ιουδαιζειν **15** ημεις φυσει ιουδαιοι και ουκ εξ εθνων αμαρτωλοι **16** ειδοτες {VAR1: δε} {VAR2: [δε]} οτι ου δικαιουται ανθρωπος εξ εργων νομου εαν μη δια πιστεως {VAR1: χριστου ιησου} {VAR2: ιησου χριστου} και ημεις εις χριστον ιησουν επιστευσαμεν ινα δικαιωθωμεν εκ πιστεως χριστου και ουκ εξ εργων νομου οτι εξ εργων νομου ου δικαιωθησει πασα σαρξ **17** ει δε ζητουντες δικαιωθηναι εν χριστω ευρεθημεν και αυτοι αμαρτωλοι αρα χριστος αμαρτιας διακονος μη γενοιτο **18** ει γαρ α κατελυσα ταυτα παλιν οικοδομω παραβατην εμαυτον συνιστανω **19** εγω γαρ δια νομου νομω απεθανον ινα θεω ζησω **20** χριστω συνεσταυρωμαι ζω δε ουκετι εγω ζη δε εν εμοι χριστος ο δε νυν ζω εν σαρκι εν πιστει ζω τη του υιου του θεου του αγαπησαντος με και παραδοντος εαυτον υπερ εμου **21** ουκ αθετω την χαριν του θεου ει γαρ δια νομου δικαιοσυνη αρα χριστος δωρεαν απεθανεν

3 ω ανοητοι γαλαται τις υμας εβασκανεν οις κατ οφθαλμους ιησους χριστος προεγραφη εσταυρωμενος **2** τουτο μονον θελω μαθειν

αφ υμων εξ εργων νομου το πνευμα ελαβετε η εξ ακοης πιστεως **3** ουτως ανοητοι εστε εναρξαμενοι πνευματι νυν σαρκι επιτελεισθε **4** τοσαυτα επαθετε εικη ει γε και εικη **5** ο ουν επιχορηγων υμιν το πνευμα και ενεργων δυναμεις εν υμιν εξ εργων νομου η εξ ακοης πιστεως **6** καθως αβρααμ επιστευσεν τω θεω και ελογισθη αυτω εις δικαιοσυνην **7** γινωσκετε αρα οτι οι εκ πιστεως ουτοι υιοι εισιν αβρααμ **8** προιδουσα δε η γραφη οτι εκ πιστεως δικαιοι τα εθνη ο θεος προευηγγελισατο τω αβρααμ οτι ενευλογηθησονται εν σοι παντα τα εθνη **9** ωστε οι εκ πιστεως ευλογουνται συν τω πιστω αβρααμ **10** οσοι γαρ εξ εργων νομου εισιν υπο καταραν εισιν γεγραπται γαρ οτι επικαταρατος πας ος ουκ εμμενει πασιν τοις γεγραμμενοις εν τω βιβλιω του νομου του ποιησαι αυτα **11** οτι δε εν νομω ουδεις δικαιουται παρα τω θεω δηλον οτι ο δικαιος εκ πιστεως ζησεται **12** ο δε νομος ουκ εστιν εκ πιστεως αλλ ο ποιησας αυτα ζησεται εν αυτοις **13** χριστος ημας εξηγορασεν εκ της καταρας του νομου γενομενος υπερ ημων καταρα οτι γεγραπται επικαταρατος πας ο κρεμαμενος επι ξυλου **14** ινα εις τα εθνη η ευλογια του αβρααμ γενηται εν {VAR1: ιησου χριστω} {VAR2: χριστω ιησου} ινα την επαγγελιαν του πνευματος λαβωμεν δια της πιστεως **15** αδελφοι κατα ανθρωπον λεγω ομως ανθρωπου κεκυρωμενην διαθηκην ουδεις αθετει η επιδιατασσεται **16** τω δε αβρααμ ερρεθησαν αι επαγγελαι και τω σπερματι αυτου ου λεγει και τοις σπερμασιν ως επι πολλων αλλ ως εφ ενος και τω σπερματι σου ος εστιν χριστος **17** τουτο δε λεγω διαθηκην προκεκυρωμενην υπο του θεου ο μετα τετρακοσια και τριακοντα ετη γεγονως νομος ουκ ακυροι εις το καταργησαι την επαγγελιαν **18** ει γαρ εκ νομου η κληρονομια ουκετι εξ επαγγελιας τω δε αβρααμ δι επαγγελιας κεχαρισται ο θεος **19** τι ουν ο νομος των παραβασεων χαριν προσετεθη

αχρις {VAR1: αν } {VAR2: ου } ελθη το σπερμα ω επηγγελται διαταγεις δι αγγελων εν χειρι μεσιτου 20 ο δε μεσιτης ενος ουκ εστιν ο δε θεος εις εστιν 21 ο ουν νομος κατα των επαγγελιων [του θεου] μη γενοιτο ει γαρ εδοθη νομος ο δυναμενος ζωποιησαι οντως {VAR1: εν νομω } {VAR2: εκ νομου } αν η δικαιοσυνη 22 αλλα συνεκλεισεν η γραφη τα παντα υπο αμαρτιαν ινα η επαγγελια εκ πιστεως ιησου χριστου δοθη τοις πιστευοντιν 23 προ του δε ελθειν την πιστιν υπο νομον εφρουρουμεθα συγκλειομενοι εις την μελλουσαν πιστιν αποκαλυφθηναι 24 ωστε ο νομος παιδαγωγος ημων γεγονεν εις χριστον ινα εκ πιστεως δικαιωθωμεν 25 ελθουσης δε της πιστεως ουκετι υπο παιδαγωγον εσμεν 26 παντες γαρ υιοι θεου εστε δια της πιστεως εν χριστω ιησου 27 οσοι γαρ εις χριστον εβαπτισθητε χριστον ενεδυσασθε 28 ουκ ενι ιουδαιος ουδε ελλην ουκ ενι δουλος ουδε ελευθερος ουκ ενι αρσεν και θηλυ παντες γαρ υμεις εις εστε εν χριστω ιησου 29 ει δε υμεις χριστου αρα του αβρααμ σπερμα εστε κατ επαγγελιαν κληρονομοι

4 λεγω δε εφ οσον χρονον ο κληρονομος νηπιος εστιν ουδεν διαφερει δουλου κυριος παντων ων 2 αλλα υπο επιτροπους εστιν και οικονομους αχρι της προθεσμιας του πατρος 3 ουτως και ημεις οτε ημεν νηπιοι υπο τα στοιχεια του κοσμου ημεθα δεδουλωμενοι 4 οτε δε ηλθεν το πληρωμα του χρονου εξαπεστειλεν ο θεος τον υιον αυτου γενομενον εκ γυναικος γενομενον υπο νομον 5 ινα τους υπο νομον εξαγοραση ινα την υιοθεσιαν απολαβωμεν 6 οτι δε εστε υιοι εξαπεστειλεν ο θεος το πνευμα του υιου αυτου εις τας καρδιας ημων κραζον αββα ο πατηρ 7 ωστε ουκετι ει δουλος αλλα υιος ει δε υιος και κληρονομος δια θεου 8 αλλα τοτε μεν ουκ ειδοτες θεον εδουλευσατε τοις φυσει μη ουσιν θεοις 9 νυν δε γνοντες θεον μαλλον δε γνωσθεντες υπο θεου πως επιστρεφετε παλιν

επι τα ασθενη και πτωχα στοιχεια οις παλιν ανωθεν {VAR1: δουλευσαι } {VAR2: δουλευειν } θελετε 10 ημερας παρατηρεισθε και μηνας και καιρους και ενιαυτους 11 φοβουμαι υμας μη πως εικη κεκοπιακα εις υμας 12 γινεσθε ως εγω οτι καγω ως υμεις αδελφοι δεομαι υμων ουδεν με ηδικησατε 13 οιδατε δε οτι δι ασθενειαν της σαρκος ευηγγελισαμην υμιν το προτερον 14 και τον πειρασμον υμων εν τη σαρκι μου ουκ εξουθενησατε ουδε εξεπτυσατε αλλα ως αγγελον θεου εδεξασθε με ως χριστον ιησουν 15 που ουν ο μακαρισμος υμων μαρτυρω γαρ υμιν οτι ει δυνατον τους οφθαλμους υμων εξορυξαντες εδωκατε μοι 16 ωστε εχθρος υμων γεγονα αληθευων υμιν 17 ζηλουσιν υμας ου καλως αλλα εκκλεισαι υμας θελουσιν ινα αυτους ζηλουτε 18 καλον δε ζηλουσθαι εν καλω παντοτε και μη μονον εν τω παρειναι με προς υμας 19 {VAR1: τεκνια } {VAR2: τεκνα } μου ους παλιν ωδινω μεχρις ου μορφωθη χριστος εν υμιν 20 ηθελον δε παρειναι προς υμας αρτι και αλλαξαι την φωνην μου οτι απορουμαι εν υμιν 21 λεγετε μοι οι υπο νομον θελοντες ειναι τον νομον ουκ ακουντε 22 γεγραπται γαρ οτι αβρααμ δυο υιους εσχεν ενα εκ της παιδισκης και ενα εκ της ελευθερας 23 αλλ ο {VAR1: [μεν] } {VAR2: μεν } εκ της παιδισκης κατα σαρκα γεγεννηται ο δε εκ της ελευθερας δι επαγγελιας 24 ατινα εστιν αλληγορουμενα αυται γαρ εισιν δυο διαθηκαι μια μεν απο ορους σινα εις δουλειαν γεννωσα ητις εστιν αγαρ 25 το δε αγαρ σινα ορος εστιν εν τη αραβια συστοιχει δε τη νυν ιερουσαλημ δουλευει γαρ μετα των τεκνων αυτης 26 η δε ανω ιερουσαλημ ελευθερα εστιν ητις εστιν μητηρ ημων 27 γεγραπται γαρ ευφρανθητι στειρα η ου τικτουσα ρηξον και βοησον η ουκ ωδινουσα οτι πολλα τα τεκνα της ερημου μαλλον η της εχουσης τον ανδρα 28 {VAR1: ημεις } {VAR2: υμεις } δε αδελφοι κατα ισαακ επαγγελιας τεκνα

{VAR1: εσμεν } {VAR2: εστε } 29 αλλ οσπερ τοτε ο κατα σαρκα γεννηθεις εδιωκεν τον κατα πνευμα ουτως και νυν 30 αλλα τι λεγει η γραφη εκβαλε την παιδισκην και τον υιον αυτης ου γαρ μη κληρονομησει ο υιος της παιδισκης μετα του υιου της ελευθερας 31 διο αδελφοι ουκ εσμεν παιδισκης τεκνα αλλα της ελευθερας

5 τη ελευθερια ημας χριστος ηλευθερωσεν στηκετε ουν και μη παλιν ζυγα δουλειας ενεχεσθε 2 ιδε εγω παυλος λεγω υμιν οτι εαν περιτεμνησθε χριστος υμας ουδεν αφελησει 3 μαρτυρομαι δε παλιν παντι ανθρωπω περιτεμνομενω οτι οφειλετης εστιν ολον τον νομον ποιησαι 4 κατηργηθητε απο χριστου οιτινες εν νομω δικαιουσθε της χαριτος εξεπεσατε 5 ημεις γαρ πνευματι εκ πιστεως ελπιδα δικαιοσυνης απεκδεχομεθα 6 εν γαρ χριστω {VAR1: [ιησου] } {VAR2: ιησου } ουτε περιτομη τι ισχυει ουτε ακροβυστια αλλα πιστις δι αγαπης ενεργουμενη 7 ετρεχετε καλως τις υμας ενεκοψεν {VAR2: [τη] } αληθεια μη πειθεσθαι 8 η πεισμονη ουκ εκ του καλουντος υμας 9 μικρα ζυμη ολον το φυραμα ζυμοι 10 εγω πεποιθα εις υμας εν κυριω οτι ουδεν αλλο φρονησετε ο δε ταρασσων υμας βαστασει το κριμα οστις εαν η 11 εγω δε αδελφοι ει περιτομην ετι κηρυσσω τι ετι διωκομαι αρα κατηργηται το σκανδαλον του σταυρου 12 οφελον και αποκοψονται οι αναστατουντες υμας 13 υμεις γαρ επ ελευθερια εκληθητε αδελφοι μονον μη την ελευθεριαν εις αφορμην τη σαρκι αλλα δια της αγαπης δουλευετε αλληλοις 14 ο γαρ πας νομος εν ενι λογω πεπληρωται εν τω αγαπησεις τον πλησιον σου ως σεαυτον 15 ει δε αλληλους δακνετε και κατεοθιετε βλεπετε μη υπ αλληλων αναλωθητε 16 λεγω δε πνευματι περιπατειτε και επιθυμιαν σαρκος ου μη τελεσητε 17 η γαρ σαρξ επιθυμει κατα του πνευματος το δε πνευμα κατα της σαρκος ταυτα γαρ αλληλοις αντικειται ινα μη α εαν θελητε ταυτα ποιητε 18 ει δε

πνευματι αγεσθε ουκ εστε υπο νομον 19 φανερα δε εστιν τα εργα της σαρκος ατινα εστιν πορνεια ακαθαρσια ασελγεια 20 ειδωλολατρια φαρμακεια εχθραι ερις ζηλος θυμοι εριθειαι διχοστασιαι αιρεσεις 21 φθονοι μεθαι κωμοι και τα ομοια τουτοις α προλεγω υμιν καθως προειπον οτι οι τα τοιαυτα πρασσοντες βασιλειαν θεου ου κληρονομησουσιν 22 ο δε καρπος του πνευματος εστιν αγαπη χαρα ειρηνη μακροθυμια χρηστοτης αγαθωσυνη πιστις 23 πραυτης εγκρατεια κατα των τοιουτων ουκ εστιν νομος 24 οι δε του χριστου {VAR1: ιησου } {VAR2: [ιησου] } την σαρκα εσταυρωσαν συν τοις παθημασιν και ταις επιθυμιαις 25 ει ζωμεν πνευματι πνευματι και στοιχωμεν 26 μη γινωμεθα κενοδοξοι αλληλους προκαλουμενοι αλληλοις φθονουντες

6 αδελφοι εαν και προλημφθη ανθρωπος εν τινι παραπτωματι υμεις οι πνευματικοι καταρτιζετε τον τοιουτον εν πνευματι πραυτητος σκοπων σεαυτον μη και συ πειρασθης 2 αλληλων τα βαρη βασταζετε και ουτως {VAR1: αναπληρωσατε } {VAR2: αναπληρωσετε } τον νομον του χριστου 3 ει γαρ δοκει τις ειναι τι μηδεν ων φρεναπατα εαυτον 4 το δε εργον εαυτου δοκιμαζετω {VAR1: [εκαστος] } {VAR2: εκαστος } και τοτε εις εαυτον μονον το καυχημα εξει και ουκ εις τον ετερον 5 εκαστος γαρ το ιδιον φορτιον βαστασει 6 κοινωνειτω δε ο κατηχουμενος τον λογον τω κατηχουντι εν πασιν αγαθοις 7 μη πλανασθε θεος ου μυκτηριζεται ο γαρ εαν σπειρη ανθρωπος τουτο και θερισει 8 οτι ο σπειρων εις την σαρκα εαυτον εκ της σαρκος θερισει φθοραν ο δε σπειρων εις το πνευμα εκ του πνευματος θερισει ζωην αιωνιον (aiōnios g166) 9 το δε καλον ποιουντες μη εγκακωμεν καιρω γαρ ιδιω θερισομεν μη εκλυομενοι 10 αρα ουν ως καιρον {VAR1: εχωμεν } {VAR2: εχομεν } εργαζωμεθα το αγαθον προς παντας μαλιστα δε προς τους οικειους της πιστεως 11 ιδετε πηλικοις υμιν

γραμμασιν εγραψα τη εμη χειρι 12 οσοι θελουσιν
ευπροσωπησαι εν σαρκι ουτοι αναγκαζουσιν
υμας περιτεμνεσθαι μονον ινα τω σταυρω του
χριστου {VAR1: [ιησου] } μη διωκωνται 13 ουδε
γαρ οι περιτεμνομενοι αυτοι νομον φυλασσουσιν
αλλα θελουσιν υμας περιτεμνεσθαι ινα εν τη
υμετερα σαρκι καυχησωνται 14 εμοι δε μη γενοιτο
καυχασθαι ει μη εν τω σταυρω του κυριου ημων
ιησου χριστου δι ου εμοι κοσμος εσταυρωται
καγω κοσμω 15 ουτε γαρ περιτομη τι εστιν ουτε
ακροβυστια αλλα καινη κτισις 16 και οσοι τω
κανονι τουτω στοιχησουσιν ειρηνη επ αυτους
και ελεος και επι τον ισραηλ του θεου 17 του
λοιπου κοπους μοι μηδεις παρεχετω εγω γαρ τα
στιγματα του ιησου εν τω σωματι μου βασταζω
18 η χαρις του κυριου {VAR1: [ημων] } {VAR2:
ημων } ιησου χριστου μετα του πνευματος υμων
αδελφοι αμην

Προς Εφεσιους

1 πανυλος αποστολος χριστου ιησου δια θεληματος θεου τοις αγιοις τοις ουσιν [εν εφεσω] και πιστοις εν χριστω ιησου **2** χαρις υμιν και ειρηνη απο θεου πατρος ημων και κυριου ιησου χριστου **3** ευλογητος ο θεος και πατηρ του κυριου ημων ιησου χριστου ο ευλογησας ημας εν παση ευλογια πνευματικη εν τοις επουρανιοις εν χριστω **4** καθως εξελεξατο ημας εν αυτω προ καταβολης κοσμου ειναι ημας αγιους και αμωμους κατενωπιον αυτου εν αγαπη **5** προορισας ημας εις υιοθεσιαν δια ιησου χριστου εις αυτον κατα την ευδοκιαν του θεληματος αυτου **6** εις επαινον δοξης της χαριτος αυτου ης εχαριτωσεν ημας εν τω ηγαπημενω **7** εν ω εχομεν την απολυτρωσιν δια του αιματος αυτου την αφεσιν των παραπτωματων κατα το πλουτος της χαριτος αυτου **8** ης επερισσευσεν εις ημας εν παση σοφια και φρονησει **9** γνωρισας ημιν το μυστηριον του θεληματος αυτου κατα την ευδοκιαν αυτου ην προεθετο εν αυτω **10** εις οικονομιαν του πληρωματος των καιρων ανακεφαλαιωσασθαι τα παντα εν τω χριστω τα επι τοις ουρανοις και τα επι της γης **11** εν αυτω εν ω και εκληρωθημεν προορισθεντες κατα προθεσιν του τα παντα ενεργουντος κατα την βουλην του θεληματος αυτου **12** εις το ειναι ημας εις επαινον δοξης αυτου τους προηλπικοτας εν τω χριστω **13** εν ω και υμεις ακουσαντες τον λογον της αληθειας το ευαγγελιον της σωτηριας υμων εν ω και πιστευσαντες εσφραγισθητε τω πνευματι της επαγγελιας τω αγιω **14** ο εστιν αρραβων της κληρονομιας ημων εις απολυτρωσιν της περιποιησεως εις επαινον της δοξης αυτου **15** δια τουτο καγω ακουσας την καθ υμας πιστιν εν τω κυριω ιησου και την {VAR2: αγαπην την} εις παντας τους αγιους **16** ου πανομαι ευχαριστων υπερ υμων μνειαν ποιουμενος επι

των προσευχων μου **17** ινα ο θεος του κυριου ημων ιησου χριστου ο πατηρ της δοξης δωη υμιν πνευμα σοφιας και αποκαλυψεως εν επιγνωσει αυτου **18** πεφωτισμενους τους οφθαλμους της καρδιας [υμων] εις το ειδεναι υμας τις εστιν η ελπις της κλησεως αυτου τις ο πλουτος της δοξης της κληρονομιας αυτου εν τοις αγιοις **19** και τι το υπερβαλλον μεγεθος της δυναμεως αυτου εις ημας τους πιστευοντας κατα την ενεργειαν του κρατους της ισχυος αυτου **20** ην {VAR1: ενηργηκεν} {VAR2: ενηργησεν} εν τω χριστω εγειρας αυτον εκ νεκρων και καθισας εν δεξιᾳ αυτου εν τοις επουρανιοις **21** υπερανω πασης αρχης και εξουσιας και δυναμεως και κυριοτητος και παντος ονοματος ονομαζομενου ου μονον εν τω αιωνι τουτω αλλα και εν τω μελλοντι (aiōn g165) **22** και παντα υπεταξεν υπο τους ποδας αυτου και αυτον εδωκεν κεφαλην υπερ παντα τη εκκλησια **23** ητις εστιν το σωμα αυτου το πληρωμα του τα παντα εν πασιν πληρουμενου

2 και υμας οντας νεκρους τοις παραπτωμασιν και ταις αμαρτιαις υμων **2** εν αις ποτε περιεπατησατε κατα τον αιωνα του κοσμου τουτου κατα τον αρχοντα της εξουσιας του αερος του πνευματος του νυν ενεργουντος εν τοις υιοις της απειθειας (aiōn g165) **3** εν οις και ημεις παντες ανεστραφημεν ποτε εν ταις επιθυμιαις της σαρκος ημων ποιουντες τα θεληματα της σαρκος και των διανοιων και ημεθα τεκνα φυσει οργης ως και οι λοιποι **4** ο δε θεος πλουσιος ων εν ελεει δια την πολλην αγαπην αυτου ην ηγαπησεν ημας **5** και οντας ημας νεκρους τοις παραπτωμασιν συνεζωποιησεν τω χριστω χαριτι εστε σεσωσμενοι **6** και συνηγειρεν και συνεκαθισεν εν τοις επουρανιοις εν χριστω ιησου **7** ινα ενδειχηται εν τοις αιωσιν τοις επερχομενοις το υπερβαλλον πλουτος της χαριτος αυτου εν χρηστοτητι εφ ημας εν χριστω ιησου (aiōn g165) **8** τη γαρ χαριτι εστε σεσωσμενοι δια πιστεως

και τουτο ουκ εξ υμων θεου το δωρον **9** ουκ εξ εργων ινα μη τις καυχησηται **10** αυτου γαρ εσμεν ποιημα κτισθεντες εν χριστω ιησου επι εργοις αγαθοις οις προιητοιμασεν ο θεος ινα εν αυτοις περιπατησωμεν **11** διο μνημονευετε οτι ποτε υμεις τα εθνη εν σαρκι οι λεγομενοι ακροβυστια υπο της λεγομενης περιτομης εν σαρκι χειροποιητου **12** οτι ητε τω καιρω εκεινω χωρις χριστου απηλλοτριωμενοι της πολιτειας του ισραηλ και ξενοι των διαθηκων της επαγγελιας ελπιδα μη εχοντες και αθεοι εν τω κοσμω **13** νυνι δε εν χριστω ιησου υμεις οι ποτε οντες μακραν εγενηθητε εγγυς εν τω αιματι του χριστου **14** αυτος γαρ εστιν η ειρηνη ημων ο ποιησας τα αμφοτερα εν και το μεσοτοιχον του φραγμου λυσας **15** την εχθραν εν τη σαρκι αυτου τον νομον των εντολων εν δογμασιν καταργησας ινα τους δυο κτιση εν αυτω εις ενα καινον ανθρωπον ποιων ειρηνην **16** και αποκαταλλαξη τους αμφοτερους εν ενι σωματι τω θεω δια του σταυρου αποκτεινας την εχθραν εν αυτω **17** και ελθων ευηγγελισατο ειρηνην υμιν τοις μακραν και ειρηνην τοις εγγυς **18** οτι δι αυτου εχομεν την προσαγωγην οι αμφοτεροι εν ενι πνευματι προς τον πατερα **19** αρα ουν ουκετι εστε ξενοι και παροικοι αλλα εστε συμπολιται των αγιων και οικειοι του θεου **20** εποικοδομηθεντες επι τω θεμελιω των αποστολων και προφητων οντος ακρογωνιαιου αυτου χριστου ιησου **21** εν ω πασα οικοδομη συναρμολογουμενη αυξει εις ναον αγιον εν κυριω **22** εν ω και υμεις συνοικοδομεισθε εις κατοικητηριον του θεου εν πνευματι

3 τουτου χαριν εγω παυλος ο δεσμιος του χριστου {VAR1: ιησου } {VAR2: [ιησου] } υπερ υμων των εθνων **2** ει γε ηκουσατε την οικονομιαν της χαριτος του θεου της δοθεισης μοι εις υμας **3** [οτι] κατα αποκαλυψιν εγνωρισθη μοι το μυστηριον καθως προεγραψα εν ολιγω **4** προς ο

δυνασθε αναγινωσκοντες νοησαι την συνεσιν μου εν τω μυστηριω του χριστου **5** ο ετεραις γενεαις ουκ εγνωρισθη τοις υιοις των ανθρωπων ως νυν απεκαλυφθη τοις αγιοις αποστολοις αυτου και προφηταις εν πνευματι **6** ειναι τα εθνη συγκληρονομα και συσσωμα και συμμετοχα της επαγγελιας εν χριστω ιησου δια του ευαγγελιου **7** ου εγενηθην διακονος κατα την δωρεαν της χαριτος του θεου της δοθεισης μοι κατα την ενεργειαν της δυναμεως αυτου **8** εμοι τω ελαχιστοτερω παντων αγιων εδοθη η χαρις αυτη τοις εθνεσιν ευαγγελισασθαι το ανεξιχνιαστον πλουτος του χριστου **9** και φωτισαι {VAR2: [παντας] } τις η οικονομια του μυστηριου του αποκεκρυμμενου απο των αιωνων εν τω θεω τω τα παντα κτισαντι (αιον g165) **10** ινα γνωρισθη νυν ταις αρχαις και ταις εξουσιαις εν τοις επουρανιοις δια της εκκλησιας η πολυποικιλος σοφια του θεου **11** κατα προθεσιν των αιωνων ην εποιησεν εν τω χριστω ιησου τω κυριω ημων (αιον g165) **12** εν ω εχομεν την παρρησιαν και προσαγωγην εν πεποιθησει δια της πιστεως αυτου **13** διο αιτουμαι μη εγκακειν εν ταις θλιψεσιν μου υπερ υμων ητις εστιν δοξα υμων **14** τουτον χαριν καμπτω τα γονατα μου προς τον πατερα **15** εξ ου πασα πατρια εν ουρανοις και επι γης ονομαζεται **16** ινα δω υμιν κατα το πλουτος της δοξης αυτου δυναμει κραταιωθηναι δια του πνευματος αυτου εις τον εσω ανθρωπον **17** κατοικησαι τον χριστον δια της πιστεως εν ταις καρδιαις υμων εν αγαπη ερριζωμενοι και τεθεμελιωμενοι εν αγαπη ερριζωμενοι και τεθεμελιωμενοι **18** ινα εξισχυσητε καταλαβεσθαι συν πασιν τοις αγιοις τι το πλατος και μηκος και υψος και βαθος **19** γνωναι τε την υπερβαλλουσαν της γνωσεως αγαπην του χριστου ινα πληρωθητε εις παν το πληρωμα του θεου **20** τω δε δυναμενω υπερ παντα ποιησαι υπερ εκπερισσου αν αιτουμεθα η νοουμεν κατα την δυναμιν την ενεργουμενην

εν ημιν **21** αυτω η δοξα εν τη εκκλησια και εν χριστω ιησου εις πασας τας γενεας του αιωνος των αιωνων αμην (αιση g165)

4 παρακαλω ουν υμας εγω ο δεσμιος εν κυριω αξιως περιπατησαι της κλησεως ης εκληθητε **2** μετα πασης ταπεινοφροσυνης και πραυτητος μετα μακροθυμιας ανεχομενοι αλληλων εν αγαπη **3** σπουδαζοντες τηρειν την ενοτητα του πνευματος εν τω συνδεσμω της ειρηνης **4** εν σωμα και εν πνευμα καθως {VAR1: [και] } {VAR2: και } εκληθητε εν μια ελπιδι της κλησεως υμων **5** εις κυριος μια πιστις εν βαπτισμα **6** εις θεος και πατηρ παντων ο επι παντων και δια παντων και εν πασιν **7** ενι δε εκαστω ημων εδοθη {VAR1: [η] } {VAR2: η } χαρις κατα το μετρον της δωρεας του χριστου **8** διο λεγει αναβας εις υψος ηχμαλωτευσεν αιχμαλωσιαν {VAR1: [και] } εδωκεν δοματα τοις ανθρωποις **9** το δε ανεβη τι εστιν ει μη οτι και κατεβη εις τα κατωτερα {VAR1: μερη } {VAR2: [μερη] } της γης **10** ο καταβας αυτος εστιν και ο αναβας υπερανω παντων των ουρανων ινα πληρωση τα παντα **11** και αυτος εδωκεν τους μεν αποστολους τους δε προφητας τους δε ευαγγελιστας τους δε ποιμενας και διδασκαλους **12** προς τον καταρτισμον των αγιων εις εργον διακονιας εις οικοδομην του σωματος του χριστου **13** μεχρι καταντησωμεν οι παντες εις την ενοτητα της πιστεως και της επιγνωσεως του νιου του θεου εις ανδρα τελειον εις μετρον ηλικιας του πληρωματος του χριστου **14** ινα μηκετι ωμεν νηπιοι κλυδωνιζομενοι και περιφερομενοι παντι ανεμω της διδασκαλιας εν τη κυβεια των ανθρωπων εν πανουργια προς την μεθοδειαν της πλανης **15** αληθευοντες δε εν αγαπη αυξησωμεν εις αυτον τα παντα ος εστιν η κεφαλη χριστος **16** εξ ου παν το σωμα συναρμολογουμενον και συμβιβαζομενον δια πασης αφης της επιχορηγιας κατ ενεργειαν εν μετρω ενος εκαστου μερους την αυξησιν του

σωματος ποιειται εις οικοδομην εαυτου εν αγαπη **17** τοντο ουν λεγω και μαρτυρομαι εν κυριω μηκετι υμας περιπατειν καθως και τα εθνη περιπατει εν ματαιοτητι του νοος αυτων **18** εσκοτωμενοι τη διανοια οντες απηλλοτριωμενοι της ζωης του θεου δια την αγνοιαν την ουσαν εν αυτοις δια την πωρωσιν της καρδιας αυτων **19** οιτινες απηλγηκοτες εαυτους παρεδωκαν τη ασελγεια εις εργασιαν ακαθαρσιας πασης εν πλεονεξια **20** υμεις δε ουχ ουτως εμαθετε τον χριστον **21** ει γε αυτον ηκουσατε και εν αυτω εδιδαχθητε καθως εστιν αληθεια εν τω ιησου **22** αποθεσθαι υμας κατα την προτεραν αναστροφην τον παλαιον ανθρωπον τον φθειρομενον κατα τας επιθυμιας της απατης **23** ανανεουσθαι δε τω πνευματι του νοος υμων **24** και ενδυσασθαι τον καινον ανθρωπον τον κατα θεον κτισθεντα εν δικαιοσυνη και οσιοτητι της αληθειας **25** διο αποθεμενοι το ψευδος λαλειτε αληθειαν εκαστος μετα του πλησιον αυτου οτι εσμεν αλληλων μελη **26** οργιζεσθε και μη αμαρτανετε ο ηλιος μη επιδυετω επι {VAR2: [τω] } παροργισμω υμων **27** μηδε διδοτε τοπον τω διαβολω **28** ο κλεπτων μηκετι κλεπτετω μαλλον δε κοπιατω εργαζομενος ταις {VAR2: [ιδιαις] } χερσιν το αγαθον ινα εχη μεταδιδοναι τω χρειαν εχοντι **29** πας λογος σαπρος εκ του στοματος υμων μη εκπορευεσθω αλλα ει τις αγαθος προς οικοδομην της χρειας ινα δω χαριν τοις ακουουσιν **30** και μη λυπειτε το πνευμα το αγιον του θεου εν ω εσφραγισθητε εις ημεραν απολυτρωσεως **31** πασα πικρια και θυμος και οργη και κραυγη και βλασφημια αρθητω αφ υμων συν παση κακια **32** γινεσθε [δε] εις αλληλους χρηστοι ευσπλαγχνοι χαριζομενοι εαυτοις καθως και ο θεος εν χριστω εχαρισατο υμιν

5 γινεσθε ουν μιμηται του θεου ως τεκνα αγαπητα **2** και περιπατειτε εν αγαπη καθως και ο χριστος ηγαπησεν {VAR1: υμας } {VAR2:

ημας } και παρεδωκεν εαυτον υπερ {VAR1: υμων } {VAR2: ημων } προσφοραν και θυσιαν τω θεω εις οσμην ευωδιας 3 πορνεια δε και ακαθαρσια πασα η πλεονεξια μηδε ονομαζεσθω εν υμιν καθως πρεπει αγιοις 4 και αισχροτης και μωρολογια η ευτραπελια α ουκ ανηκεν αλλα μαλλον ευχαριστια 5 τουτο γαρ ιστε γινωσκοντες οτι πας πορνος η ακαθαρτος η πλεονεκτης ο εστιν ειδωλολατρης ουκ εχει κληρονομιαν εν τη βασιλεια του χριστου και θεου 6 μηδεις υμας απατατω κενοις λογοις δια ταυτα γαρ ερχεται η οργη του θεου επι τους υιους της απειθειας 7 μη ουν γινεσθε συμμετοχοι αυτων 8 ητε γαρ ποτε σκοτος νυν δε φως εν κυριω ως τεκνα φωτος περιπατειτε 9 ο γαρ καρπος του φωτος εν παση αγαθωσυνη και δικαιοσυνη και αληθεια 10 δοκιμαζοντες τι εστιν ευαρεστον τω κυριω 11 και μη συγκοινωνειτε τοις εργοις τοις ακαρποις του σκοτους μαλλον δε και ελεγχετε 12 τα γαρ κρυψη γινομενα υπ αυτων αισχρον εστιν και λεγειν 13 τα δε παντα ελεγχομενα υπο του φωτος φανερουται παν γαρ το φανερουμενον φως εστιν 14 διο λεγει εγειρε ο καθευδων και αναστα εκ των νεκρων και επιφαυσει σοι ο χριστος 15 βλεπετε ουν ακριβως πως περιπατειτε μη ως ασοφοι αλλ αως σοφοι 16 εξαγοραζομενοι τον καιρον οτι αι ημεραι πονηραι εισιν 17 δια τουτο μη γινεσθε αφρονες αλλα συνιετε τι το θελημα του κυριου 18 και μη μεθυσκεσθε οινω εν ω εστιν ασωτια αλλα πληρουσθε εν πνευματι 19 λαλουντες εαυτοις {VAR2: [εν] } ψαλμοις και υμνοις και ωδαις πνευματικαις αδοντες και ψαλλοντες τη καρδια υμων τω κυριω 20 ευχαριστουντες παντοτε υπερ παντων εν ονοματι του κυριου ημων ιησου χριστου τω θεω και πατρι 21 υποτασσομενοι αλληλοις εν φοβω χριστου 22 αι γυναικες τοις ιδιοις ανδρασιν ως τω κυριω 23 οτι ανηρ εστιν κεφαλη της γυναικος ως και ο χριστος κεφαλη της εκκλησιας αυτος σωτηρ του σωματος 24

αλλα ως η εκκλησια υποτασσεται τω χριστω ουτως και αι γυναικες τοις ανδρασιν εν παντι 25 οι ανδρες αγαπατε τας γυναικας καθως και ο χριστος ηγαπησεν την εκκλησιαν και εαυτον παρεδωκεν υπερ αυτης 26 ινα αυτην αγιαση καθαρισας τω λουτρω του υδατος εν ρηματι 27 ινα παραστηση αυτος εαυτω ενδοξον την εκκλησιαν μη εχουσαν σπιλον η ρυτιδα η τι των τοιουτων αλλ ινα η αγια και αμωμος 28 ουτως οφειλουσιν [και] οι ανδρες αγαπαν τας εαυτων γυναικας ως τα εαυτων σωματα ο αγαπων την εαυτου γυναικα εαυτον αγαπα 29 ουδεις γαρ ποτε την εαυτου σαρκα εμισησεν αλλα εκτρεφει και θαλπει αυτην καθως και ο χριστος την εκκλησιαν 30 οτι μελη εσμεν του σωματος αυτου 31 αντι τουτου καταλειψει ανθρωπος [τον] πατερα και [την] μητερα και προσκολληθησεται προς την γυναικα αυτου και εσονται οι δυο εις σαρκα μιαν 32 το μυστηριον τουτο μεγα εστιν εγω δε λεγω εις χριστον και {VAR1: [εις] } {VAR2: εις } την εκκλησιαν 33 πλην και υμεις οι καθ ενα εκαστος την εαυτου γυναικα ουτως αγαπατω ως εαυτον η δε γυνη ινα φοβηται τον ανδρα

6 τα τεκνα υπακουετε τοις γονευσιν υμων [εν κυριω] τουτο γαρ εστιν δικαιον 2 τιμα τον πατερα σου και την μητερα ητις εστιν εντολη πρωτη εν επαγγελια 3 ινα ευ σοι γενηται και εση μακροχρονιος επι της γης 4 και οι πατερες μη παροργιζετε τα τεκνα υμων αλλα εκτρεφετε αυτα εν παιδεια και νουθεσια κυριου 5 οι δουλοι υπακουετε τοις κατα σαρκα κυριοις μετα φοβου και τρομου εν απλοτητι της καρδιας υμων ως τω χριστω 6 μη κατ οφθαλμοδουλιαν ως ανθρωπαρεσκοι αλλ αως δουλοι χριστου ποιουντες το θελημα του θεου εκ ψυχης 7 μετ ευνοιας δουλευοντες ως τω κυριω και ουκ ανθρωποις 8 ειδοτες οτι εκαστος εαν τι ποιηση αγαθον τουτο κομισεται παρα κυριου ειτε δουλος ειτε ελευθερος 9 και οι κυριοι τα αυτα ποιειτε

προς αυτους ανιεντες την απειλην ειδοτες οτι μετα παντων των αγαπωντων τον κυριον ημων
και αυτων και υμων ο κυριος εστιν εν ουρανοις ιησουν χριστον εν αφθαρσια
και προσωπολημψια ουκ εστιν παρ αυτω **10** του
λοιπου ενδυναμουσθε εν κυριω και εν τω κρατει
της ισχυος αυτου **11** ενδυσασθε την πανοπλιαν
του θεου προς το δυνασθαι υμας στηναι προς τας
μεθοδειας του διαβολου **12** οτι ουκ εστιν ημιν η
παλη προς αιμα και σαρκα αλλα προς τας αρχας
προς τας εξουσιας προς τους κοσμοκρατορας
του σκοτους τουτου προς τα πνευματικα της
πονηριας εν τοις επουρανιοις (*αιση g165*) **13** δια
τουτο αναλαβετε την πανοπλιαν του θεου ινα
δυνηθητε αντιστηναι εν τη ημερα τη πονηρα και
απαντα κατεργασαμενοι στηναι **14** στητε ουν
περιζωσαμενοι την οσφυν υμων εν αληθεια και
ενδυσαμενοι τον θωρακα της δικαιοσυνης **15**
και υποδησαμενοι τους ποδας εν ετοιμασια του
ευαγγελιου της ειρηνης **16** εν πασιν αναλαβοντες
τον θυρεον της πιστεως εν ω δυνησεσθε παντα
τα βελη του πονηρου [τα] πεπυρωμενα σβεσαι **17**
και την περικεφαλαιαν του σωτηριου δεξασθε
και την μαχαιραν του πνευματος ο εστιν ρημα
θεου **18** δια πασης προσευχης και δεησεως
προσευχομενοι εν παντι καιρω εν πνευματι και
εις αυτο αγρυπνουντες εν παση προσκαρτερησει
και δεησει περι παντων των αγιων **19** και υπερ
εμου ινα μοι δοθη λογος εν ανοιξει του στοματος
μου εν παρρησια γνωρισαι το μυστηριον {VAR1:
[του ευαγγελιου] } {VAR2: του ευαγγελιου }
20 υπερ ου πρεθευω εν αλυσει ινα εν αυτω
παρρησιασωμαι ως δει με λαλησαι **21** ινα δε
ειδητε και υμεις τα κατ εμε τι πρασσω παντα
γνωρισει υμιν τυχικος ο αγαπητος αδελφος και
πιστος διακονος εν κυριω **22** ον επεμψα προς
υμας εις αυτο τουτο ινα γνωτε τα περι ημων
και παρακαλεση τας καρδιας υμων **23** ειρηνη
τοις αδελφοις και αγαπη μετα πιστεως απο θεου
πατρος και κυριου ιησου χριστου **24** η χαρις

Προς Φιλιππησιους

1 παυλος και τιμοθεος δουλοι χριστου ιησου πασιν τοις αγιοις εν χριστω ιησου τοις ουσιν εν φιλιπποις συν επισκοποις και διακονοις **2** χαρις υμιν και ειρηνη απο θεου πατρος ημων και κυριου ιησου χριστου **3** ευχαριστω τω θεω μου επι παση τη μνεια υμων **4** παντοτε εν παση δεησει μου υπερ παντων υμων μετα χαρας την δεησιν ποιουμενος **5** επι τη κοινωνια υμων εις το ευαγγελιον απο της πρωτης ημερας αχρι του νυν **6** πεποιθως αυτο τουτο οτι ο εναρξαμενος εν υμιν εργον αγαθον επιτελεσει αχρις ημερας {VAR1: ιησου χριστου } {VAR2: χριστου ιησου } **7** καθως εστιν δικαιον εμοι τουτο φρονειν υπερ παντων υμων δια το εχειν με εν τη καρδια υμας εν τε τοις δεσμοις μου και εν τη απολογια και βεβαιωσει του ευαγγελιου συγκοινωνους μου της χαριτος παντας υμας οντας **8** μαρτυς γαρ μου ο θεος ως επιποθω παντας υμας εν σπλαγχνοις χριστου ιησου **9** και τουτο προσευχομαι ινα η αγαπη υμων ετι μαλλον και μαλλον περισσευη εν επιγνωσει και παση αισθησει **10** εις το δοκιμαζειν υμας τα διαφεροντα ινα ητε ειλικρινεις και απροσκοποι εις ημεραν χριστου **11** πεπληρωμενοι καρπον δικαιοσυνης τον δια ιησου χριστου εις δοξαν και επαινον θεου **12** γινωσκειν δε υμας βουλομαι αδελφοι οτι τα κατ εμε μαλλον εις προκοπην του ευαγγελιου εληλυθεν **13** ωστε τους δεσμους μου φανερους εν χριστω γενεσθαι εν ολω τω πραιτωριω και τοις λοιποις πασιν **14** και τους πλειονας των αδελφων εν κυριω πεποιθοτας τοις δεσμοις μου περισσοτερως τολμαν αφοβως τον λογον {VAR1: του θεου } λαλειν **15** τινες μεν και δια φθονον και εριν τινες δε και δι ευδοκιαν τον χριστον κηρυσσουσιν **16** οι μεν εξ αγαπης ειδοτες οτι εις απολογιαν του ευαγγελιου κειμαι **17** οι δε εξ εριθειας τον χριστον καταγγελλουσιν ουχ αγνως οιομενοι θλιψιν εγειρειν τοις δεσμοις μου

18 τι γαρ πλην οτι παντι τροπω ειτε προφασει ειτε αληθεια χριστος καταγγελλεται και εν τουτω χαιρω αλλα και χαρησομαι **19** οιδα γαρ οτι τουτο μοι αποβησεται εις σωτηριαν δια της υμων δεησεως και επιχορηγιας του πνευματος ιησου χριστου **20** κατα την αποκαραδοκιαν και ελπιδα μου οτι εν ουδενι αισχυνθησομαι αλλ εν παση παρρησια ως παντοτε και νυν μεγαλυνθησεται χριστος εν τω σωματι μου ειτε δια ζωης ειτε δια θανατου **21** εμοι γαρ το ζην χριστος και το αποθανειν κερδος **22** ει δε το ζην εν σαρκι τουτο μοι καρπος εργου και τι αιρησομαι ου γνωριζω **23** συνεχομαι δε εκ των δυο την επιθυμιαν εχων εις το αναλυσαι και συν χριστω ειναι πολλω {VAR1: γαρ } {VAR2: [γαρ] } μαλλον κρεισσον **24** το δε επιμενειν {VAR2: [εν] } τη σαρκι αναγκαιοτερον δι υμας **25** και τουτο πεποιθως οιδα οτι μενω και παραμενω πασιν υμιν εις την υμων προκοπην και χαραν της πιστεως **26** ινα το καυχημα υμων περισσευη εν χριστω ιησου εν εμοι δια της εμης παρουσιας παλιν προς υμας **27** μονον αξιως του ευαγγελιου του χριστου πολιτευεσθε ινα ειτε ελθων και ιδων υμας ειτε απων ακουω τα περι υμων οτι στηκετε εν ενι πνευματι μια ψυχη συναθλουντες τη πιστει του ευαγγελιου **28** και μη πτυρομενοι εν μηδενι υπο των αντικειμενων ητις εστιν αυτοις ενδειξις απωλειας υμων δε σωτηριας και τουτο απο θεου **29** οτι υμιν εχαρισθη το υπερ χριστου ου μονον το εις αυτον πιστευειν αλλα και το υπερ αυτου πασχειν **30** τον αυτον αγωνα εχοντες οιον ειδετε εν εμοι και νυν ακουετε εν εμοι

2 ει τις ουν παρακλησις εν χριστω ει τι παραμυθιον αγαπης ει τις κοινωνια πνευματος ει τις σπλαγχνα και οικτιρμοι **2** πληρωσατε μου την χαραν ινα το αυτο φρονητε την αυτην αγαπην εχοντες συμψυχοι το εν φρονουντες **3** μηδεν κατ εριθειαν μηδε κατα κενοδοξιαν αλλα τη ταπεινοφροσυνη αλληλους ηγουμενοι

υπερεχοντας εαυτων 4 μη τα εαυτων {VAR1: εκαστοι } {VAR2: εκαστος } σκοπουντες αλλα {VAR1: και } {VAR2: [και] } τα ετερων εκαστοι 5 τουτο φρονειτε εν υμιν ο και εν χριστω ιησου 6 ος εν μορφη θεου υπαρχων ουχ αρπαγμον ηγησατο το ειναι ισα θεω 7 αλλα εαυτον εκενωσεν μορφην δουλου λαβων εν ομοιωματι ανθρωπων γενομενος και σχηματι ευρεθεις ως ανθρωπος 8 εταπεινωσεν εαυτον γενομενος υπηκοος μεχρι θανατου θανατου δε σταυρου 9 διο και ο θεος αυτον υπερψυωσεν και εχαρισατο αυτω το ονομα το υπερ παν ονομα 10 ινα εν τω ονοματι ιησου παν γονυ καμψη επουρανιων και επιγειων και καταχθονιων 11 και πασα γλωσσα εξομολογησηται οτι κυριος ιησους χριστος εις δοξαν θεου πατρος 12 ωστε αγαπητοι μου καθως παντοτε υπηκουσατε μη {VAR1: [ως] } {VAR2: ως } εν τη παρουσια μου μονον αλλα νυν πολλω μαλλον εν τη απουσια μου μετα φοβου και τρομου την εαυτων σωτηριαν κατεργαζεσθε 13 θεος γαρ εστιν ο ενεργων εν υμιν και το θελειν και το ενεργειν υπερ της ευδοκιας 14 παντα ποιειτε χωρις γογγυσμων και διαλογισμων 15 ινα γενησθε αμεμπτοι και ακεραιοι τεκνα θεου αμωμα μεσον γενεας σκολιας και διεστραμμενης εν οις φαινεσθε ως φωστηρες εν κοσμω 16 λογον ζωης επεχοντες εις καυχημα εμοι εις ημεραν χριστου οτι ουκ εις κενον εδραμον ουδε εις κενον εκοπιασα 17 αλλα ει και σπενδομαι επι τη θυσια και λειτουργια της πιστεως υμων χαιρω και συγχαιρω πασιν υμιν 18 το δε αυτο και υμεις χαιρετε και συγχαιρετε μοι 19 ελπιζω δε εν κυριω ιησου τιμοθεον ταχεως πεμψαι υμιν ινα και γενενγυχω γνους τα περι υμων 20 ουδενα γαρ εχω ισοψυχον οστις γνησιως τα περι υμων μεριμνησει 21 οι παντες γαρ τα εαυτων ζητουσιν ου τα {VAR1: χριστου ιησου } {VAR2: ιησου χριστου } 22 την δε δοκιμην αυτου γινωσκετε οτι ως πατρι τεκνον συν εμοι εδουλευσεν εις το

ευαγγελιον 23 τουτον μεν ουν ελπιζω πεμψαι ως αν αφιδω τα περι εμε εξαυτης 24 πεποιθα δε εν κυριω οτι και αυτος ταχεως ελευσομαι 25 αναγκαιον δε ηγησαμην επαφροδιτον τον αδελφον και συνεργον και συστρατιωτην μου υμων δε αποστολον και λειτουργον της χρειας μου πεμψαι προς υμας 26 επειδη επιποθων ην παντας υμας {VAR1: [ιδειν] } και αδημονων διοτι ηκουσατε οτι ησθενησεν 27 και γαρ ησθενησεν παραπλησιον {VAR1: θανατου } {VAR2: θανατω } αλλα ο θεος ηλεησεν αυτον ουκ αυτον δε μονον αλλα και εμε ινα μη λυπην επι λυπην σχω 28 σπουδαιοτερως ουν επεμψα αυτον ινα ιδοντες αυτον παλιν χαρητε καγω αλυποτερος ω 29 προσδεχεσθε ουν αυτον εν κυριω μετα πασης χαρας και τους τοιουτους εντιμους εχετε 30 οτι δια το εργον {VAR1: κυριου } {VAR2: χριστου } μεχρι θανατου ηγγισεν παραβολευσαμενος τη ψυχη ινα αναπληρωση το υμων υστερημα της προς με λειτουργιας

3 το λοιπον αδελφοι μου χαιρετε εν κυριω τα αυτα γραφειν υμιν εμοι μεν ουκ οκνηρον υμιν δε ασφαλες 2 βλεπετε τους κυνας βλεπετε τους κακους εργατας βλεπετε την κατατομην 3 ημεις γαρ εσμεν η περιτομη οι πνευματι θεου λατρευοντες και καυχωμενοι εν χριστω ιησου και ουκ εν σαρκι πεποιθοτες 4 καιπερ εγω εχων πεποιθησιν και εν σαρκι ει τις δοκει αλλος πεποιθεναι εν σαρκι εγω μαλλον 5 περιτομη οκταημερος εκ γενους ισραηλ φυλης βενιαμιν εβραιος εξ εβραιων κατα νομον φαρισαιος 6 κατα ζηλος διωκων την εκκλησιαν κατα δικαιοσυνην την εν νομω γενομενος αμεμπτος 7 {VAR1: αλλα } {VAR2: [αλλα] } ατινα ην μοι κερδη ταυτα ηγημαι δια τον χριστον ζημιαν 8 αλλα μενουνγε και ηγουμαι παντα ζημιαν ειναι δια το υπερεχον της γνωσεως χριστου ιησου του κυριου μου δι ον τα παντα εζημιωθην και ηγουμαι σκυβαλα ινα χριστον κερδησω 9 και ευρεθω

εν αυτω μη εχων εμην δικαιοσυνην την εκ νομου αλλα την δια πιστεως χριστου την εκ θεου δικαιοσυνην επι τη πιστει 10 του γνωναι αυτον και την δυναμιν της αναστασεως αυτου και {VAR1: κοινωνιαν } {VAR2: [την] κοινωνιαν [των] } παθηματων αυτου συμμορφιζομενος τω θανατω αυτου 11 ει πως καταντησω εις την εξαναστασιν την εκ νεκρων 12 ουχ οτι ηδη ελαβον η ηδη τετελειωμαι διωκω δε ει και καταλαβω εφ ω και κατελημφθην υπο χριστου [ιησου] 13 αδελφoi εγω εμαυτον {VAR1: ουπω } {VAR2: ου } λογιζομαι κατειληφναι εν δε τα μεν οπισω επιλανθανομενος τοις δε εμπροσθεν επεκτεινομενος 14 κατα σκοπον διωκω εις το βραβειον της ανω κλησεως του θεου εν χριστω ιησου 15 οσοι ουν τελειοι τουτο φρονωμεν και ει τι ετερως φρονειτε και τουτο ο θεος υμιν αποκαλυψει 16 πλην εις ο εφθασαμεν τω αυτω στοιχειν 17 συμμιμηται μου γινεσθε αδελφoi και σκοπειτε τους ουτως περιπατουντας καθως εχετε τυπον ημας 18 πολλοι γαρ περιπατουσιν ους πολλακις ελεγον υμιν νυν δε και κλαιων λεγω τους εχθρους του σταυρου του χριστου 19 ων το τελος απωλεια ων ο θεος η κοιλια και η δοξα εν τη αισχυνη αυτων οι τα επιγεια φρονουντες 20 ημων γαρ το πολιτευμα εν ουρανοις υπαρχει εξ ου και σωτηρα απεκδεχομεθα κυριον ιησουν χριστον 21 ος μετασχηματισει το σωμα της ταπεινωσεως ημων συμμορφον τω σωματι της δοξης αυτου κατα την ενεργειαν του δυνασθαι αυτον και υποταξαι αυτω τα παντα

4 ωστε αδελφoi μου αγαπητοι και επιποθητοι χαρα και στεφανος μου ουτως στηκετε εν κυριω αγαπητοι 2 ευοδιαν παρακαλω και συντυχην παρακαλω το αυτο φρονειν εν κυριω 3 ναι ερωτω και σε γνησιε συζυγε συλλαμβανου αυταις αιτινες εν τω ευαγγελιω συνηθλησαν μοι μετα και κλημεντος και των λοιπων συνεργων μου ων τα ονοματα εν βιβλω ζωης 4 χαιρετε εν

κυριω παντοτε παλιν ερω χαιρετε 5 το επιεικες υμων γνωσθητω πασιν ανθρωποις ο κυριος εγγυς 6 μηδεν μεριμνατε αλλ εν παντι τη προσευχη και τη δεησει μετα ευχαριστιας τα αιτηματα υμων γνωριζεσθω προς τον θεον 7 και η ειρηνη του θεου η υπερεχουσα παντα νουν φρουρησει τας καρδιας υμων και τα νοηματα υμων εν χριστω ιησου 8 το λοιπον αδελφoi οσα εστιν αληθη οσα σεμνα οσα δικαια οσα αγνα οσα προσφιλη οσα ευφημια ει τις αρετη και ει τις επαινος ταυτα λογιζεσθε 9 α και εμαθετε και παρελαβετε και ηκουσατε και ειδετε εν εμοι ταυτα πρασσετε και ο θεος της ειρηνης εσται μεθ υμων 10 εχαρην δε εν κυριω μεγαλως οτι ηδη ποτε ανεθαλετε το υπερ εμου φρονειν εφ ω και εφρονειτε ηκαιρεισθε δε 11 ουχ οτι καθ υστερησιν λεγω εγω γαρ εμαθον εν οις ειμι αυταρκης ειναι 12 οιδα και ταπεινουσθαι οιδα και περισσευειν εν παντι και εν πασιν μεμυημαι και χορταζεσθαι και πειναν και περισσευειν και υστερεισθαι 13 παντα ισχυω εν τω ενδυναμουντι με 14 πλην καλως εποιησατε συγκοινωνησαντες μου τη θιλιψι 15 οιδατε δε και υμεις φιλιππησιοι οτι εν αρχη του ευαγγελιου οτε εξηλθον απο μακεδονιας ουδεμια μοι εκκλησια εκοινωνησεν εις λογον δοσεως και λημψεως ει μη υμεις μονοι 16 οτι και εν θεσσαλονικη και απαξ και δις εις την χρειαν μοι επεμψατε 17 ουχ οτι επιζητω το δομα αλλα επιζητω τον καρπον τον πλεοναζοντα εις λογον υμων 18 απεχω δε παντα και περισσευω πεπληρωμαι δεξαμενος παρα επαφροδιτου τα παρ υμων οσμην ευωδιας θυσιαν δεκτην εναρεστον τω θεω 19 ο δε θεος μου πληρωσει πασαν χρειαν υμων κατα το πλουτος αυτου εν δοξη εν χριστω ιησου 20 τω δε θεω και πατρι ημων η δοξα εις τους αιωνας των αιωνων αμην (αιδη g165) 21 ασπασασθε παντα αγιον εν χριστω ιησου ασπαζονται υμας οι συν εμοι αδελφoi 22 ασπαζονται υμας παντες οι αγιοι μαλιστα δε οι εκ της καισαρος οικιας 23 η χαρις

του κυριου ιησου χριστου μετα του πνευματος
υμων

Προς Κολοσσαءις

1 πανυλος αποστολος χριστου ιησου δια θεληματος θεου και τιμοθεος ο αδελφος 2 τοις εν κολοσσαις αγιοις και πιστοις αδελφοις εν χριστω χαρις υμιν και ειρηνη απο θεου πατρος ημων 3 ευχαριστουμεν τω θεω πατρι του κυριου ημων ιησου {VAR1: [χριστου] } {VAR2: χριστου} παντοτε περι υμων προσευχομενοι 4 ακουσαντες την πιστιν υμων εν χριστω ιησου και την αγαπην {VAR1: [ην εχετε] } {VAR2: ην εχετε} εις παντας τους αγιους 5 δια την ελπιδα την αποκειμενην υμιν εν τοις ουρανοις ην προηκουσατε εν τω λογω της αληθειας του ευαγγελιου 6 του παροντος εις υμας καθως και εν παντι τω κοσμω εστιν καρποφορουμενον και αυξανομενον καθως και εν υμιν αφ ης ημερας ηκουσατε και επεγνωτε την χαριν του θεου εν αληθεια 7 καθως εμαθετε απο επαφρα του αγαπητου συνδουλου ημων ος εστιν πιστος υπερ {VAR1: ημων } {VAR2: υμων } διακονος του χριστου 8 ο και δηλωσας ημιν την υμων αγαπην εν πνευματι 9 δια τουτο και ημεις αφ ης ημερας ηκουσαμεν ου πανομεθα υπερ υμων προσευχομενοι και αιτουμενοι ινα πληρωθητε την επιγνωσιν του θεληματος αυτου εν παση σοφια και συνεσει πνευματικη 10 περιπατησαι αξιως του κυριου εις πασαν αρεσκειαν εν παντι εργω αγαθω καρποφορουντες και αυξανομενοι τη επιγνωσει του θεου 11 εν παση δυναμει δυναμομενοι κατα το κρατος της δοξης αυτου εις πασαν υπομονην και μακροθυμιαν μετα χαρας 12 ευχαριστουντες τω πατρι τω ικανωσαντι υμας εις την μεριδα του κληρου των αγιων εν τω φωτι 13 ος ερρυσατο ημας εκ της εξουσιας του σκοτους και μετεστησεν εις την βασιλειαν του νιου της αγαπης αυτου 14 εν ω εχομεν την απολυτρωσιν την αφεσιν των αμαρτιων 15 ος εστιν εικων του θεου του αορατου πρωτοτοκος

πασης κτισεως 16 οτι εν αυτω εκτισθη τα παντα εν τοις ουρανοις και επι της γης τα ορατα και τα αορατα ειτε θρονοι ειτε κυριοτητες ειτε αρχαι ειτε εξουσιαι τα παντα δι αυτου και εις αυτον εκτισται 17 και αυτος εστιν προ παντων και τα παντα εν αυτω συνεστηκεν 18 και αυτος εστιν η κεφαλη του σωματος της εκκλησιας ος εστιν {VAR1: [η] } αρχη πρωτοτοκος εκ των νεκρων ινα γενηται εν πασιν αυτος πρωτευων 19 οτι εν αυτω ευδοκησεν παν το πληρωμα κατοικησαι 20 και δι αυτου αποκαταλαξαι τα παντα εις αυτον ειρηνοποιησας δια του αιματος του σταυρου αυτου [δι αυτου] ειτε τα επι της γης ειτε τα εν τοις ουρανοις 21 και υμας ποτε οντας απηλοτριωμενους και εχθρους τη διανοια εν τοις εργοις τοις πονηροις νυνι δε αποκατηλαξεν 22 εν τω σωματι της σαρκος αυτου δια του θανατου παραστησαι υμας αγιους και αμωμους και ανεγκλητους κατενωπιον αυτου 23 ει γε επιμενετε τη πιστει τεθεμελιωμενοι και εδραιοι και μη μετακινουμενοι απο της ελπιδος του ευαγγελιου ου ηκουσατε του κηρυχθεντος εν παση κτισει τη υπο τον ουρανον ου εγενομην εγω πανυλος διακονος 24 νυν χαιρω εν τοις παθημασιν υπερ υμων και ανταναπληρω τα υστερηματα των θλιψεων του χριστου εν τη σαρκι μου υπερ του σωματος αυτου ο εστιν η εκκλησια 25 ης εγενομην εγω διακονος κατα την οικονομιαν του θεου την δοθεισαν μοι εις υμας πληρωσαι τον λογον του θεου 26 το μυστηριον το αποκεκρυμμενον απο των αιωνων και απο των γενεων νυν δε εφανερωθη τοις αγιοις αυτου (aiōn g165) 27 οις θηλησεν ο θεος γνωρισαι τι το πλουτος της δοξης του μυστηριου τουτου εν τοις εθνεσιν ο εστιν χριστος εν υμιν η ελπις της δοξης 28 ον ημεις καταγγελλομεν νουθετουντες παντα ανθρωπον και διδασκοντες παντα ανθρωπον εν παση σοφια ινα παραστησωμεν παντα ανθρωπον τελειον εν χριστω 29 εις ο και κοπιω αγωνιζομενος κατα

την ενεργειαν αυτου την ενεργουμενην εν εμοι εν δυναμει

2 θελω γαρ υμας ειδεναι ηλικον αγωνα εχω υπερ υμων και των εν λαοδικεια και οσοι ουχ εορακαν το προσωπον μου εν σαρκι **2** ινα παρακληθωσιν αι καρδιαι αυτων συμβιβασθεντες εν αγαπη και εις παν πλουτος της πληροφοριας της συνεσεως εις επιγνωσιν του μυστηριου του θεου χριστου **3** εν ω εισιν παντες οι θησαυροι της σοφιας και γνωσεως αποκρυφοι **4** τουτο λεγω ινα μηδεις υμας παραλογιζηται εν πιθανολογια **5** ει γαρ και τη σαρκι απειμι αλλα τω πνευματι συν υμιν ειμι χαιρων και βλεπων υμων την ταξιν και το στερεωμα της εις χριστον πιστεως υμων **6** ως ουν παρελαβετε τον χριστον ιησουν τον κυριον εν αυτω περιπατειτε **7** ερριζωμενοι και εποικοδομουμενοι εν αυτω και βεβαιουμενοι τη πιστει καθως εδιδαχθητε περισσευοντες {VAR1: [εν αυτη] } εν ευχαριστια **8** βλεπετε μη τις υμας εσται ο συλαγωγων δια της φιλοσοφιας και κενης απατης κατα την παραδοσιν των ανθρωπων κατα τα στοιχεια του κοσμου και ου κατα χριστον **9** οτι εν αυτω κατοικει παν το πληρωμα της θεοτητος σωματικως **10** και εστε εν αυτω πεπληρωμενοι ος εστιν η κεφαλη πασης αρχης και εξουσιας **11** εν ω και περιετμηθητε περιτομη αχειροποιητω εν τη απεκδυσει του σωματος της σαρκος εν τη περιτομη του χριστου **12** συνταφεντες αυτω εν τω {VAR1: βαπτισματι } {VAR2: βαπτισμω } εν ω και συνηγερθητε δια της πιστεως της ενεργειας του θεου του εγειραντος αυτον εκ νεκρων **13** και υμας νεκρους οντας {VAR2: [εν] } τοις παραπτωμασιν και τη ακροβυστια της σαρκος υμων συνεζωοποιησεν υμας συν αυτω χαρισαμενος ημιν παντα τα παραπτωματα **14** εξαλειψας το καθ ημων χειρογραφον τοις δογμασιν ο ην υπεναντιον ημιν και αυτο ηρκεν εκ του μεσου προσηλωσας αυτο τω σταυρω **15** απεκδυσαμενος τας αρχας και τας εξουσιας

εδειγματισεν εν παρρησια θριαμβευσας αυτους εν αυτω **16** μη ουν τις υμας κρινετω εν βρωσει και εν ποσει η εν μερι εορτης η νεομηνιας η σαββατων **17** α εστιν σκια των μελλοντων το δε σωμα του χριστου **18** μηδεις υμας καταβραβευετω θελων εν ταπεινοφροσυνη και θρησκεια των αγγελων α εορακεν εμβατευων εικη φυσιουμενος υπο του νοος της σαρκος αυτου **19** και ου κρατων την κεφαλην εξ ου παν το σωμα δια των αφων και συνδεσμων επιχορηγουμενον και συμβιβαζομενον αυξει την αυξησιν του θεου **20** ει απεθανετε συν χριστω απο των στοιχειων του κοσμου τι ως ζωντες εν κοσμω δογματιζεσθε **21** μη αψη μηδε γευση μηδε θιγης **22** α εστιν παντα εις φθοραν τη αποχρησι κατα τα ενταλματα και διδασκαλιας των ανθρωπων **23** ατινα εστιν λογον μεν εχοντα σοφιας εν εθελοθρησκια και ταπεινοφροσυνη [και] αφειδια σωματος ουκ εν τιμη τιν προς πλησμονην της σαρκος

3 ει ουν συνηγερθητε τω χριστω τα ανω ζητειτε ου ο χριστος εστιν εν δεξια του θεου καθημενος **2** τα ανω φρονειτε μη τα επι της γης **3** απεθανετε γαρ και η ζωη υμων κεκρυπται συν τω χριστω εν τω θεω **4** οταν ο χριστος φανερωθη η ζωη {VAR1: ημων } {VAR2: υμων } τοτε και υμεις συν αυτω φανερωθησεσθε εν δοξη **5** νεκρωσατε ουν τα μελη τα επι της γης πορνειαν ακαθαρσιαν παθος επιθυμιαν κακην και την πλεονεξιαν ητις εστιν ειδωλολατρια **6** δι α ερχεται η οργη του θεου {VAR2: [επι τους νιους της απειθειας] } **7** εν οις και υμεις περιεπατησατε ποτε οτε εζητε εν τουτοις **8** νυνι δε αποθεσθε και υμεις τα παντα οργην θυμον κακιαν βλασφημιαν αισχρολογιαν εκ του στοματος υμων **9** μη ψευδεσθε εις αλληλους απεκδυσαμενοι τον παλαιον ανθρωπον συν ταις πραξεσιν αυτου **10** και ενδυσαμενοι τον νεον τον ανακαινουμενον εις επιγνωσιν κατ εικονα του κτισαντος αυτον **11** οπου ουκ ενι ελλην και ιουδαιος περιτομη και

ακροβυστια βαρβαρος σκυθης δουλος ελευθερος αλλα {VAR2: [τα] } παντα και εν πασιν χριστος 12 ενδυσασθε ουν ως εκλεκτοι του θεου αγιοι και ηγαπημενοι σπλαγχνα οικτιρμου χρηστοτητα ταπεινοφροσυνην πραυτητα μακροθυμιαν 13 ανεχομενοι αλληλων και χαριζομενοι εαυτοις εαν τις προς τινα εχη μομφην καθως και ο κυριος εχαρισατο υμιν ουτως και υμεις 14 επι πασιν δε τουτοις την αγαπην ο εστιν συνδεσμος της τελειοτητος 15 και η ειρηνη του χριστου βραβευετω εν ταις καρδιαις υμων εις ην και εκληθητε εν {VAR1: [ενι] } {VAR2: ενι } σωματι και ευχαριστοι γινεσθε 16 ο λογος του χριστου ενοικειτω εν υμιν πλουσιως εν παση σοφια διδασκοντες και νουθετουντες εαυτους ψαλμοις υμνοις αδαις πνευματικαις εν {VAR2: [τη] } χαριτι αδοντες εν ταις καρδιαις υμων τω θεω 17 και παν ο τι εαν ποιητε εν λογω η εν εργω παντα εν ονοματι κυριου ιησου ευχαριστουντες τω θεω πατρι δι αυτου 18 αι γυναικες υποτασσεσθε τοις ανδρασιν ως ανηκεν εν κυριω 19 οι ανδρες αγαπατε τας γυναικας και μη πικραινεσθε προς αυτας 20 τα τεκνα υπακουετε τοις γονευσιν κατα παντα τουτο γαρ εναρεστον εστιν εν κυριω 21 οι πατερες μη ερεθιζετε τα τεκνα υμων ινα μη αθυμωσιν 22 οι δουλοι υπακουετε κατα παντα τοις κατα σαρκα κυριοις μη εν {VAR1: οφθαλμοδουλιαις } {VAR2: οφθαλμοδουλια } ως ανθρωπαρεσκοι αλλ εν απλοτητι καρδιαις φορούμενοι τον κυριον 23 ο εαν ποιητε εκ ψυχης εργαζεσθε ως τω κυριω και ουκ ανθρωποις 24 ειδοτες οτι απο κυριου απολημψεσθε την ανταποδοσιν της κληρονομιας τω κυριω χριστω δουλευετε 25 ο γαρ αδικων κομισεται ο ηδικησεν και ουκ εστιν προσωπολημψια

4 οι κυριοι το δικαιον και την ισοτητα τοις δουλοις παρεχεσθε ειδοτες οτι και υμεις εχετε κυριον εν ουρανω 2 τη προσευχη προσκαρτερειτε γρηγορουντες εν αυτη εν

ευχαριστια 3 προσευχομενοι αμα και περι ημων ινα ο θεος ανοιξη ημιν θυραν του λογου λαλησαι το μυστηριον του χριστου δι ο και δεδεμαι 4 ινα φανερωσω αυτο ως δει με λαλησαι 5 εν σοφια περιπατειτε προς τους εξω τον καιρον εξαγοραζομενοι 6 ο λογος υμων παντοτε εν χαριτι αλατι ηρτυμενος ειδεναι πως δει υμας ενι εκαστω αποκρινεσθαι 7 τα κατ εμε παντα γνωρισει υμιν τυχικος ο αγαπητος αδελφος και πιστος διακονος και συνδουλος εν κυριω 8 ον επεμψα προς υμας εις αυτο τουτο ινα γνωτε τα περι ημων και παρακαλεση τας καρδιαις υμων 9 συν ονησιμω τω πιστω και αγαπητω αδελφω ος εστιν εξ υμων παντα υμιν γνωρισουσιν τα ωδε 10 ασπαζεται υμας αρισταρχος ο συναιχμαλωτος μου και μαρκος ο ανεψιος βαρναβα περι ου ελαβετε εντολας εαν ελθη προς υμας δεξασθε αυτον 11 και ιησους ο λεγομενος ιουστος οι οντες εκ περιτομης ουτοι μονοι συνεργοι εις την βασιλειαν του θεου οιτινες εγενηθησαν μοι παρηγορια 12 ασπαζεται υμας επαφρας ο εξ υμων δουλος χριστου {VAR1: ιησου } {VAR2: [ιησου] } παντοτε αγωνιζομενος υπερ υμων εν ταις προσευχαις ινα σταθητε τελειοι και πεπληροφορημενοι εν παντι θεληματι του θεου 13 μαρτυρω γαρ αυτω οτι εχει πολυν πονον υπερ υμων και των εν λαοδικεια και των εν ιεραπολει 14 ασπαζεται υμας λουκας ο ιατρος ο αγαπητος και δημας 15 ασπασασθε τους εν λαοδικεια αδελφους και νυμφαν και την κατ οικον αυτης εκκλησιαν 16 και οταν αναγνωσθη παρ υμιν η επιστολη ποιησατε ινα και εν τη λαοδικεων εκκλησια αναγνωσθη και την εκ λαοδικειας ινα και υμεις αναγνωτε 17 και ειπατε αρχιππω βλεπε την διακονιαν ην παρελαβες εν κυριω ινα αυτην πληροις 18 ο ασπασμος τη εμη χειρι παυλου μνημονευετε μου των δεσμων η χαρις μεθ υμων

Προς Θεσσαλονίκεις Α'

1 παυλος και σιλουανος και τιμοθεος τη εκκλησια θεσσαλονικεων εν θεω πατρι και κυριω ιησου χριστω χαρις υμιν και ειρηνη **2** ευχαριστουμεν τω θεω παντοτε περι παντων υμων μνειαν ποιουμενοι επι των προσευχων ημων **3** αδιαλειπτως μνημονευοντες υμων του εργου της πιστεως και του κοπου της αγαπης και της υπομονης της ελπιδος του κυριου ημων ιησου χριστου εμπροσθεν του θεου και πατρος ημων **4** ειδοτες αδελφοι ηγαπημενοι υπο [του] θεου την εκλογην υμων **5** οτι το ευαγγελιον ημων ουκ εγενηθη εις υμας εν λογω μονον αλλα και εν δυναμει και εν πνευματι αγιω και {VAR2: [εν]} πληροφορια πολλη καθως οιδατε οιοι εγενηθημεν {VAR2: [εν]} υμιν δι υμας **6** και υμεις μιμηται ημων εγενηθητε και του κυριου δεξαμενοι τον λογον εν θλιψει πολλη μετα χαρας πνευματος αγιου **7** ωστε γενεσθαι υμας τυπον πασιν τοις πιστευουσιν εν τη μακεδονια και εν τη αχαια **8** αφ υμων γαρ εξηχηται ο λογος του κυριου ου μονον εν τη μακεδονια και {VAR2: [εν τη]} αχαια αλλ εν παντι τοπω η πιστις υμων η προς τον θεον εξεληλυθεν ωστε μη χρειαν εχειν ημας λαλειν τι **9** αυτοι γαρ περι ημων απαγγελουσιν οποιαν εισοδον εσχομεν προς υμας και πως επεστρεψατε προς τον θεον απο των ειδωλων δουλευειν θεω ζωντι και αληθινω **10** και αναμενειν τον υιον αυτου εκ των ουρανων ον ηγειρεν εκ [των] νεκρων ιησουν τον ρυομενον ημας εκ της οργης της ερχομενης

2 αυτοι γαρ οιδατε αδελφοι την εισοδον ημων την προς υμας οτι ου κενη γεγονεν **2** αλλα προπαθοντες και υβρισθεντες καθως οιδατε εν φιλιπποις επαρρησιασαμεθα εν τω θεω ημων λαλησαι προς υμας το ευαγγελιον του θεου εν πολλω αγωνι **3** η γαρ παρακλησις ημων ουκ εκ πλανης ουδε εξ ακαθαρσιας ουδε εν δολω

4 αλλα καθως δεδοκιμασμεθα υπο του θεου πιστευθηναι το ευαγγελιον ουτως λαλουμεν ουχ ως ανθρωποις αρεσκοντες αλλα θεω τω δοκιμαζοντι τας καρδιας ημων **5** ουτε γαρ ποτε εν λογω κολακειας εγενηθημεν καθως οιδατε ουτε {VAR2: εν} προφασει πλεονεξιας θεος μαρτυς **6** ουτε ζητουντες εξ ανθρωπων δοξαν ουτε αφ υμων ουτε απ αλλων **7** δυναμενοι εν βαρει ειναι ως χριστου αποστολοι αλλα εγενηθημεν νηπιοι εν μεσω υμων ως εαν τροφος θαλπη τα εαυτης τεκνα **8** ουτως ομειρομενοι υμων ευδοκουμεν μεταδουναι υμιν ου μονον το ευαγγελιον του θεου αλλα και τας εαυτων ψυχας διοτι αγαπητοι ημιν εγενηθητε **9** μνημονευετε γαρ αδελφοι τον κοπον ημων και τον μοχθον νυκτος και ημερας εργαζομενοι προς το μη επιβαρησαι τινα υμων εκηρυξαμεν εις υμας το ευαγγελιον του θεου **10** υμεις μαρτυρες και ο θεος ως οσιως και δικαιως και αμεμπτως υμιν τοις πιστευουσιν εγενηθημεν **11** καθαπερ οιδατε ως ενα εκαστον υμων ως πατηρ τεκνα εαυτου **12** παρακαλουντες υμας και παραμυθουμενοι και μαρτυρομενοι εις το περιπατειν υμας αξιως του θεου του καλουντος υμας εις την εαυτου βασιλειαν και δοξαν **13** και δια τουτο και ημεις ευχαριστουμεν τω θεω αδιαλειπτως οτι παραλαβοντες λογον ακοης παρ ημων του θεου εδεξασθε ου λογον ανθρωπων αλλα καθως {VAR1: αληθως εστιν} {VAR2: εστιν αληθως} λογον θεου ος και ενεργειται εν υμιν τοις πιστευουσιν **14** υμεις γαρ μιμηται εγενηθητε αδελφοι των εκκλησιων του θεου των ουσων εν τη ιουδαια εν χριστω ιησου οτι τα αυτα επαθετε και υμεις υπο των ιδιων συμφυλετων καθως και αυτοι υπο των ιουδαιων **15** των και τον κυριον αποκτειναντων ιησουν και τους προφητας και ημας εκδιωξαντων και θεω μη αρεσκοντων και πασιν ανθρωποις εναντιων **16** κωλυοντων ημας τοις εθνεσιν λαλησαι ινα σωθωσιν εις το αναπληρωσαι αυτων τας αμαρτιας παντοτε

ερθασεν δε επ αυτους η οργη εις τελος 17 ημεις δε αδελφoi απορφανισθεντες αφ υμων προς καιρον ωρας προσωπω ου καρδια περισσοτερως εσπουδασαμεν το προσωπον υμων ιδειν εν πολλη επιθυμια 18 διοτι ηθελησαμεν ελθειν προς υμας εγω μεν παυλος και απαξ και δις και ενεκοψεν ημας ο σατανας 19 τις γαρ ημων ελπις η χαρα η στεφανος καυχησεως η ουχι και υμεις εμπροσθεν του κυριου ημων ιησου εν τη αυτου παρουσια 20 υμεις γαρ εστε η δοξα ημων και η χαρα

3 διο μηκετι στεγοντες ευδοκησαμεν καταλειφθηναι εν αθηναις μονοι 2 και επεμψαμεν τιμοθεον τον αδελφον ημων και {VAR1: διακονον } {VAR2: συνεργον } του θεου εν τω ευαγγελιω του χριστου εις το στηριξαι υμας και παρακαλεσαι υπερ της πιστεως υμων 3 το μηδενα σαινεσθαι εν ταις θλιψεσιν ταυταις αυτοι γαρ οιδατε οτι εις τουτο κειμεθα 4 και γαρ οτε προς υμας ημεν προελεγομεν υμιν οτι μελλομεν θλιβεσθαι καθως και εγενετο και οιδατε 5 δια τουτο καγω μηκετι στεγων επεμψα εις το γνωναι την πιστιν υμων μη πως επειρασεν υμας ο πειραζων και εις κενον γενηται ο κοπος ημων 6 αρτι δε ελθοντος τιμοθεου προς ημας αφ υμων και ευαγγελισαμενου ημιν την πιστιν και την αγαπην υμων και οτι εχετε μνειαν ημων αγαθην παντοτε επιποθουντες ημας ιδειν καθαπερ και ημεις υμας 7 δια τουτο παρεκληθημεν αδελφoi εφ υμιν επι παση τη αναγκη και θλιψει ημων δια της υμων πιστεως 8 οτι νυν ζωμεν εαν υμεις στηκετε εν κυριω 9 τινα γαρ ευχαριστιαν δυναμεθα τω θεω ανταποδουναι περι υμων επι παση τη χαρα η χαιρομεν δι υμας εμπροσθεν του θεου ημων 10 νυκτος και ημερας υπερ εκπειρισου δεομενοι εις το ιδειν υμων το προσωπον και καταρτισαι τα υστερηματα της πιστεως υμων 11 αυτος δε ο θεος και πατηρ ημων και ο κυριος ημων ιησους κατευθυναι την οδον ημων προς υμας 12 υμας

δε ο κυριος πλεονασαι και περισσευσαι τη αγαπη εις αλληλους και εις παντας καθαπερ και ημεις εις υμας 13 εις το στηριξαι υμων τας καρδιας αμεμπτους εν αγιωσυνη εμπροσθεν του θεου και πατρος ημων εν τη παρουσια του κυριου ημων ιησου μετα παντων των αγιων αυτου {VAR2: [αμην] }

4 λοιπον {VAR2: ουν } αδελφoi ερωτωμεν υμας και παρακαλουμεν εν κυριω ιησου {VAR1: [ινα] } {VAR2: ινα } καθως παρελαβετε παρ ημων το πως δει υμας περιπατειν και αρεσκειν θεω καθως και περιπατειτε ινα περισσευητε μαλλον 2 οιδατε γαρ τινας παραγγελιας εδωκαμεν υμιν δια του κυριου ιησου 3 τουτο γαρ εστιν θελημα του θεου ο αγιασμος υμων απεχεσθαι υμας απο της πορνειας 4 ειδεναι εκαστον υμων το εαυτου σκευος κτασθαι εν αγιασμω και τιμη 5 μη εν παθει επιθυμιας καθαπερ και τα εθνη τα μη ειδοτα τον θεον 6 το μη υπερβαινειν και πλεονεκτειν εν τω πραγματι τον αδελφον αυτου διοτι εκδικος κυριος περι παντων τουτων καθως και προειπαμεν υμιν και διεμαρτυραμεθα 7 ου γαρ εκαλεσεν ημας ο θεος επι ακαθαρσια αλλ εν αγιασμω 8 τοιγαρουν ο αθετων ουκ ανθρωπον αθετει αλλα τον θεον τον {VAR2: [και] } διδοντα το πνευμα αυτου το αγιον εις υμας 9 περι δε της φιλαδελφιας ου χρειαν εχετε γραφειν υμιν αυτοι γαρ υμεις θεοδιδακτοι εστε εις το αγαπαν αλληλους 10 και γαρ ποιειτε αυτο εις παντας τους αδελφους [τους] εν ολη τη μακεδονια παρακαλουμεν δε υμας αδελφoi περισσευειν μαλλον 11 και φιλοτιμεισθαι ησυχαζειν και πρασσειν τα ιδια και εργαζεσθαι ταις {VAR2: [ιδιαις] } χεριν υμων καθως υμιν παρηγγειλαμεν 12 ινα περιπατητε ευσχημονως προς τους εξω και μηδενος χρειαν εχητε 13 ου θελομεν δε υμας αγνοειν αδελφoi περι των κοιμωμενων ινα μη λυπησθε καθως και οι λοιποι οι μη εχοντες ελπιδα 14 ει γαρ πιστευομεν οτι ιησους απεθανεν

και ανεστη ουτως και ο θεος τους κοιμηθεντας δια του ιησου αξει συν αυτω **15** τουτο γαρ υμιν λεγομεν εν λογω κυριου οτι ημεις οι ζωντες οι περιλειπομενοι εις την παρουσιαν του κυριου ου μη φθασωμεν τους κοιμηθεντας **16** οτι αυτος ο κυριος εν κελευσματι εν φωνη αρχαγγελου και εν σαλπιγγι θεου καταβησεται απ ουρανου και οι νεκροι εν χριστω αναστησονται πρωτον **17** επειτα ημεις οι ζωντες οι περιλειπομενοι αμα συν αυτοις αρπαγησομεθα εν νεφελαις εις απαντησιν του κυριου εις αερα και ουτως παντοτε συν κυριω εσομεθα **18** ωστε παρακαλειτε αλληλους εν τοις λογοις τουτοις

5 περι δε των χρονων και των καιρων αδελφοι ου χρειαν εχετε υμιν γραφεσθαι **2** αυτοι γαρ ακριβως οιδατε οτι ημερα κυριου ως κλεπτης εν νυκτι ουτως ερχεται **3** οταν λεγωσιν ειρηνη και ασφαλεια τοτε αιφνιδιος αυτοις {VAR1: επισταται } {VAR2: εφισταται } ολεθρος ωσπερ η ωδιν τη εν γαστρι εχουση και ου μη εκφυγωσιν **4** υμεις δε αδελφοι ουκ εστε εν σκοτει ινα η ημερα υμας ως {VAR1: κλεπτας } {VAR2: κλεπτης } καταλαβη **5** παντες γαρ υμεις υιοι φωτος εστε και υιοι ημερας ουκ εσμεν νυκτος ουδε σκοτους **6** αρα ουν μη καθευδωμεν ως οι λοιποι αλλα γρηγορωμεν και νηφωμεν **7** οι γαρ καθευδοντες νυκτος καθευδουσιν και οι μεθυσκομενοι νυκτος μεθυουσιν **8** ημεις δε ημερας οντες νηφωμεν ενδυσαμενοι θωρακα πιστεως και αγαπης και περικεφαλαιαν ελπιδα σωτηριας **9** οτι ουκ εθετο ημας ο θεος εις οργην αλλα εις περιποιησιν σωτηριας δια του κυριου ημων ιησου {VAR1: [χριστου] } {VAR2: χριστου } **10** του αποθανοντος {VAR1: περι } {VAR2: υπερ } ημων ινα ειτε γρηγορωμεν ειτε καθευδωμεν αμα συν αυτω ζησωμεν **11** διο παρακαλειτε αλληλους και οικοδομειτε εις τον ενα καθως και ποιειτε **12** ερωτωμεν δε υμας αδελφοι ειδεναι τους κοπιωντας εν υμιν και

προισταμενους υμων εν κυριω και νουθετουντας υμας **13** και ηγεισθαι αυτους υπερ εκπερισδου εν αγαπη δια το εργον αυτων ειρηνευετε εν εαυτοις **14** παρακαλουμεν δε υμας αδελφοι νουθετειτε τους ατακτους παραμυθεισθε τους ολιγοψυχους αντεχεσθε των ασθενων μακροθυμειτε προς παντας **15** ορατε μη τις κακον αντι κακου τινι αποδω αλλα παντοτε το αγαθον διωκετε {VAR2: [και] } εις αλληλους και εις παντας **16** παντοτε χαιρετε **17** αδιαλειπτως προσευχεσθε **18** εν παντι ευχαριστειτε τουτο γαρ θελημα θεου εν χριστω ιησου εις υμας **19** το πνευμα μη σβεννυτε **20** προφητειας μη εξουθενειτε **21** παντα {VAR1: [δε] } {VAR2: δε } δοκιμαζετε το καλον κατεχετε **22** απο παντος ειδους πονηρου απεχεσθε **23** αυτος δε ο θεος της ειρηνης αγιασαι υμας ολοτελεις και ολοκληρον υμων το πνευμα και η ψυχη και το σωμα αμεμπτως εν τη παρουσια του κυριου ημων ιησου χριστου τηρηθει **24** πιστος ο καλων υμας ος και ποιησει **25** αδελφοι προσευχεσθε [και] περι ημων **26** ασπασασθε τους αδελφους παντας εν φιληματι αγιω **27** ενορκιζω υμας τον κυριον αναγνωσθηναι την επιστολην πασιν τοις αδελφοις **28** η χαρις του κυριου ημων ιησου χριστου μεθ υμων

Προς Θεσσαλονικεις Β'

1 παυλος και σιλουανος και τιμοθεος τη εκκλησια θεσσαλονικεων εν θεω πατρι ημων και κυρια ιησου χριστω **2** χαρις υμιν και ειρηνη απο θεου πατρος {VAR2: [ημων] } και κυριου ιησου χριστου **3** ευχαριστειν οφειλομεν τω θεω παντοτε περι υμων αδελφοι καθως αξιον εστιν οτι υπεραυχανει η πιστις υμων και πλεοναζει η αγαπη ενος εκαστου παντων υμων εις αλληλους **4** ωστε αυτους ημας εν υμιν εγκαυχασθαι εν ταις εκκλησιαις του θεου υπερ της υπομονης υμων και πιστεως εν πασιν τοις διωγμοις υμων και ταις θλιψεσιν αις ανεχεσθε **5** ενδειγμα της δικαιας κρισεως του θεου εις το καταξιωθηναι υμας της βασιλειας του θεου υπερ ης και πασχετε **6** ειπερ δικαιον παρα θεω ανταποδουναι τοις θλιβουσιν υμας θλιψιν **7** και υμιν τοις θλιβομενοις ανεσιν μεθ ημων εν τη αποκαλυψει του κυριου ιησου απ ουρανου μετ αγγελων δυναμεως αυτου **8** εν πυρι φλογος διδοντος εκδικησιν τοις μη ειδοσιν θεον και τοις μη υπακοουσιν τω ευαγγελιω του κυριου ημων ιησου **9** οιτινες δικην τισουσιν ολεθρον αιωνιον απο προσωπου του κυριου και απο της δοξης της ισχυος αυτου (aiōnios g166) **10** οταν ελθη ενδοξασθηναι εν τοις αγιοις αυτου και θαυμασθηναι εν πασιν τοις πιστευσασιν οτι επιστευθη το μαρτυριον ημων εφ υμας εν τη ημερα εκεινη **11** εις ο και προσευχομεθα παντοτε περι υμων ινα υμας αξιωση της κλησεως ο θεος ημων και πληρωση πασαν ευδοκιαν αγαθωσυνης και εργον πιστεως εν δυναμει **12** οπως ενδοξασθη το ονομα του κυριου ημων ιησου εν υμιν και υμεις εν αυτω κατα την χαριν του θεου ημων και κυριου ιησου χριστου

2 ερωτωμεν δε υμας αδελφοι υπερ της παρουσιας του κυριου {VAR1: [ημων] } {VAR2: ημων } ιησου χριστου και ημων επισυναγωγης επ αυτον **2** εις το μη ταχεως σαλευθηναι υμας απο του

νοος μηδε θροεισθαι μητε δια πνευματος μητε δια λογου μητε δι επιστολης ως δι ημων ως οτι ενεστηκεν η ημερα του κυριου **3** μη τις υμας εξαπατηση κατα μηδενα τροπον οτι εαν μη ελθη η αποστασια πρωτον και αποκαλυφθη ο ανθρωπος της ανομιας ο υιος της απωλειας **4** ο αντικειμενος και υπεραιρομενος επι παντα λεγομενον θεον η σεβασμα ωστε αυτον εις τον ναον του θεου καθισαι αποδεικνυντα εαυτον οτι εστιν θεος **5** ου μνημονευετε οτι ετι ων προς υμας ταυτα ελεγον υμιν **6** και νυν το κατεχον οιδατε εις το αποκαλυφθηναι αυτον εν τω {VAR1: αυτου } {VAR2: εαυτου } καιρω **7** το γαρ μυστηριον ηδη ενεργειται της ανομιας μονον ο κατεχων αρτι εως εκ μεσου γενηται **8** και τοτε αποκαλυφθησetai ο ανομος ον ο κυριος [ιησους] ανελει τω πνευματι του στοματος αυτου και καταργησei τη επιφανεια της παρουσιας αυτου **9** ου εστιν η παρουσια κατ ενεργειαν του σατανα εν πασι δυναμει και σημειοις και τερασιν ψευδονυ **10** και εν παση απατη αδικιας τοις απολλυμενοις ανθ ων την αγαπην της αληθειας ουκ εδεξαντο εις το σωθηναι αυτους **11** και δια τουτο πεμπει αυτοις ο θεος ενεργειαν πλανης εις το πιστευσαι αυτους τω ψευδει **12** ινα κριθωσιν παντες οι μη πιστευσαντες τη αληθεια αλλα ευδοκησαντες τη αδικια **13** ημεις δε οφειλομεν ευχαριστειν τω θεω παντοτε περι υμων αδελφοι ηγαπημενοι υπο κυριου οτι ειλατο υμας ο θεος {VAR1: απ αρχης } {VAR2: απαρχην } εις σωτηριαν εν αγιασμω πνευματος και πιστει αληθειας **14** εις ο {VAR2: [και] } εκαλεσεν υμας δια του ευαγγελιου ημων εις περιποιησιν δοξης του κυριου ημων ιησου χριστου **15** αρα ουν αδελφοι στηκετε και κρατειτε τας παραδοσεις ας εδιδαχθητε ειτε δια λογου ειτε δι επιστολης ημων **16** αυτος δε ο κυριος ημων ιησους χριστος και [ο] θεος ο πατηρ ημων ο αγαπησας ημας και δους παρακλησιν αιωνιαν και ελπιδα αγαθην εν χαριτι (aiōnios g166) **17**

παρακαλεσαι υμων τας καρδιας και στηριξαι εν παντι εργω και λογω αγαθω

3 το λοιπον προσευχεσθε αδελφοι περι ημων ινα ο λογος του κυριου τρεχη και δοξαζηται καθως και προς υμας **2** και ινα ρυσθωμεν απο των ατοπων και πονηρων ανθρωπων ου γαρ παντων η πιστις **3** πιστος δε εστιν ο κυριος ος στηριξει υμας και φυλαξει απο του πονηρου **4** πεποιθαμεν δε εν κυριω εφ υμας οτι α παραγγελλομεν [και] ποιειτε και ποιησετε **5** ο δε κυριος κατευθυναι υμων τας καρδιας εις την αγαπην του θεου και εις την υπομονην του χριστου **6** παραγγελλομεν δε υμιν αδελφοι εν ονοματι του κυριου {VAR2: [ημων]} ιησου χριστου στελλεσθαι υμας απο παντος αδελφου ατακτως περιπατουντος και μη κατα την παραδοσιν ην {VAR1: παρελαβετε} {VAR2: παρελαβοσαν} παρ ημων **7** αυτοι γαρ οιδατε πως δει μιμεισθαι ημας οτι ουκ ητακτησαμεν εν υμιν **8** ουδε δωρεαν αρτον εφαγομεν παρα τινος αλλ εν κοπω και μοχθω νυκτος και ημερας εργαζομενοι προς το μη επιβαρησαι τινα υμων **9** ουχ οτι ουκ εχομεν εξουσιαν αλλ ινα εαυτους τυπον δωμεν υμιν εις το μιμεισθαι ημας **10** και γαρ οτε ημεν προς υμας τουτο παρηγγελλομεν υμιν οτι ει τις ου θελει εργαζεσθαι μηδε εσθιετω **11** ακουομεν γαρ τινας περιπατουντας εν υμιν ατακτως μηδεν εργαζομενους αλλα περιεργαζομενους **12** τοις δε τοιουτοις παραγγελλομεν και παρακαλουμεν εν κυριω ιησου χριστω ινα μετα ησυχιας εργαζομενοι τον εαυτων αρτον εσθιωσιν **13** υμεις δε αδελφοι μη εγκακησητε καλοποιουντες **14** ει δε τις ουχ υπακουει τω λογω ημων δια της επιστολης τουτον σημειουσθε μη συναναμιγνυσθαι αυτω ινα εντραπη **15** και μη ως εχθρον ηγεισθε αλλα νουθετειτε ως αδελφον **16** αυτος δε ο κυριος της ειρηνης δωη υμιν την ειρηνην δια παντος εν παντι τροπω ο κυριος μετα παντων υμων **17** ο ασπασμος τη εμη χειρι

παυλου ο εστιν σημειον εν παση επιστολη ουτως γραφω **18** η χαρις του κυριου ημων ιησου χριστου μετα παντων υμων

Προς Τιμοθεον Α'

1 παυλος αποστολος χριστου ιησου κατ επιταγην θεου σωτηρος ημων και χριστου ιησου της ελπιδος ημων **2** τιμοθεω γνησιω τεκνω εν πιστει χαρις ελεος ειρηνη απο θεου πατρος και χριστου ιησου του κυριου ημων **3** καθως παρεκαλεσα σε προσμειναι εν εφεσω πορευομενος εις μακεδονιαν ινα παραγγειλης τισιν μη ετεροδιδασκαλειν **4** μηδε προσεχειν μυθοις και γενεαλογιαις απεραντοις αιτινες εκζητησεις παρεχουσιν μαλλον η οικονομιαν θεου την εν πιστει **5** το δε τελος της παραγγελιας εστιν αγαπη εκ καθαρας καρδιας και συνειδησεως αγαθης και πιστεως ανυποκριτου **6** ων τινες αστοχησαντες εξετραπησαν εις ματαιολογιαν **7** θελοντες ειναι νομοδιδασκαλοι μη νοουντες μητε α λεγουσιν μητε περι τινων διαβεβαιουνται **8** οιδαμεν δε οτι καλος ο νομος εαν τις αυτω νομιμως χρηται **9** ειδως τουτο οτι δικαιω νομος ου κειται ανομοις δε και ανυποτακτοις ασεβεσιν και αμαρτωλοις ανοσιοις και βεβηλοις πατρολωαις και μητρολωαις ανδροφονοις **10** πορνοις αρσενοκοιταις ανδραποδισταις ψευσταις επιορκοις και ει τι ετερον τη υγιαινουση διδασκαλια αντικειται **11** κατα το ευαγγελιον της δοξης του μακαριου θεου ο επιστευθην εγω **12** χαριν εχω τω ενδυναμωσαντι με χριστω ιησου τω κυριω ημων οτι πιστον με ηγησατο θεμενος εις διακονιαν **13** το προτερον οντα βλασφημον και διωκτην και υβριστην αλλα ηλεηθην οτι αγνων εποιησα εν απιστια **14** υπερεπλεονασεν δε η χαρις του κυριου ημων μετα πιστεως και αγαπης της εν χριστω ιησου **15** πιστος ο λογος και πασης αποδοχης αξιος οτι χριστος ιησους ηλθεν εις τον κοσμον αμαρτωλους σωσαι ων πρωτος ειμι εγω **16** αλλα δια τουτο ηλεηθην ινα εν εμοι πρωτω ενδειξηται χριστος ιησους την απασαν μακροθυμιαν προς υποτυπωσιν

των μελλοντων πιστευειν επ αυτω εις ζωην αιωνιον (aiōnios g166) **17** τω δε βασιλει των αιωνων αφθαρτω αορατω μονω θεω τιμη και δοξα εις τους αιωνας των αιωνων αμην (aiōn g165) **18** ταυτην την παραγγελιαν παρατιθεμαι σοι τεκνον τιμοθεε κατα τας προαγουσας επι σε προφητειας ινα στρατευη εν αυταις την καλην στρατειαν **19** εχων πιστιν και αγαθην συνειδησιν ην τινες απωσαμενοι περι την πιστιν εναναγησαν **20** ων εστιν υμεναιος και αλεξανδρος ους παρεδωκα τω σατανα ινα παιδευθωσιν μη βλασφημειν **2** παρακαλω ουν πρωτον παντων ποιεισθαι δεησεις προσευχας εντευξεις ευχαριστιας υπερ παντων ανθρωπων **2** υπερ βασιλεων και παντων των εν υπεροχη οντων ινα ηρεμον και ησυχιον βιον διαγωμεν εν παση ευσεβεια και σεμνοτητι **3** τουτο καλον και αποδεκτον ενωπιον του σωτηρος ημων θεου **4** ος παντας ανθρωπους θελει σωθηναι και εις επιγνωσιν αληθειας ελθειν **5** εις γαρ θεος εις και μεσιτης θεου και ανθρωπων ανθρωπος χριστος ιησους **6** ο δους εαυτον αντιλυτρον υπερ παντων το μαρτυριον καιροις ιδιοις **7** εις ο ετεθην εγω κηρυξ και αποστολος αληθειαν λεγω ου ψευδομαι διδασκαλος εθνων εν πιστει και αληθεια **8** βουλομαι ουν προσευχεσθαι τους ανδρας εν παντι τοπω επαιροντας οσιους χειρας χωρις οργης και {VAR1: διαλογισμων } {VAR2: διαλογισμου } **9** ωσαυτως {VAR2: [και] } γυναικας εν καταστολη κοσμιω μετα αιδους και σωφροσυνης κοσμειν εαυτας μη εν πλεγμασιν και χρυσιω η μαργαριταις η ιματισμω πολυτελει **10** αλλ ο πρεπει γυναιξιν επαγγελλομεναις θεοσεβειαν δι εργων αγαθων **11** γυνη εν ησυχια μανθανετω εν παση υποταγη **12** διδασκειν δε γυναικι ουκ επιτρεπω ουδε αυθεντειν ανδρος αλλ ειναι εν ησυχια **13** αδαμ γαρ πρωτος επλασθη ειτα ευα **14** και αδαμ ουκ ηπατηθη η δε γυνη εξαπατηθεισα εν παραβασει γεγονεν **15** σωθησεται δε δια της τεκνογονιας

εαν μεινωσιν εν πιστει και αγαπη και αγιασμω μετα σωφροσυνης

3 πιστος ο λογος ει τις επισκοπης ορεγεται καλου εργου επιθυμει **2** δει ουν τον επισκοπον ανεπιλημπτον ειναι μιας γυναικος ανδρα νηφαλιον σωφρονα κοσμιον φιλοξενον διδακτικον **3** μη παροινον μη πληκτην αλλα επιεικη αμαχον αφιλαργυρον **4** του ιδιου οικου καλως προισταμενον τεκνα εχοντα εν υποταγη μετα πασης σεμνοτητος **5** ει δε τις του ιδιου οικου προστηναι ουκ οιδεν πως εκκλησιας θεου επιμελησεται **6** μη νεοφυτον ινα μη τυφωθεις εις κριμα εμπεση του διαβολου **7** δει δε και μαρτυριαν καλην εχειν απο των εξωθεν ινα μη εις ονειδισμον εμπεση και παγιδα του διαβολου **8** διακονους ωσαντως σεμνους μη διλογους μη οινω πολλω προσεχοντας μη αισχροκερδεις **9** εχοντας το μυστηριον της πιστεως εν καθαρα συνειδησει **10** και ουτοι δε δοκιμαζεσθωσαν πρωτον ειτα διακονειτωσαν ανεγκλητοι οντες **11** γυναικας ωσαντως σεμνας μη διαβολους νηφαλιους πιστας εν πασιν **12** διακονοι εστωσαν μιας γυναικος ανδρες τεκνων καλως προισταμενοι και των ιδιων οικων **13** οι γαρ καλως διακονησαντες βαθμον εαυτοις καλον περιποιουνται και πολλην παρρησιαν εν πιστει τη εν χριστω ιησου **14** ταυτα σοι γραφω ελπιζων ελθειν {VAR1: [προς σε]} {VAR2: προς σε} εν ταχει **15** εαν δε βραδυνω ινα ειδης πως δει εν οικω θεου αναστρεψεθαι ητις εστιν εκκλησια θεου ζωντος στυλος και εδραιωμα της αληθειας **16** και ομολογουμενως μεγα εστιν το της ευσεβειας μυστηριον ος εφανερωθη εν σαρκι εδικαιωθη εν πνευματι ωφθη αγγελοις εκηρυχθη εν εθνεσιν επιστευθη εν κοσμω ανελημφθη εν δοξη

4 το δε πνευμα ρητως λεγει οτι εν υστεροις καιροις αποστησονται τινες της πιστεως

προσεχοντες πνευμασιν πλανοις και διδασκαλιαις δαιμονιων **2** εν υποκρισει ψευδολογων κεκαυστηριασμενων την ιδιαν συνειδησιν **3** κωλυοντων γαμειν απεχεσθαι βρωματων α ο θεος εκτισεν εις μεταλημψιν μετα ευχαριστιας τοις πιστοις και επεγνωκοσιν την αληθειαν **4** οτι παν κτισμα θεου καλον και ουδεν αποβλητον μετα ευχαριστιας λαμβανομενον **5** αγιαζεται γαρ δια λογου θεου και εντευξεως **6** ταυτα υποτιθεμενος τοις αδελφοις καλος εση διακονος χριστου ιησου εντρεφομενος τοις λογοις της πιστεως και της καλης διδασκαλιας η παρηκολουθηκας **7** τους δε βεβηλους και γραωδεις μυθους παραιτου γυμναζε δε σεαυτον προς ευσεβειαν **8** η γαρ σωματικη γυμνασια προς ολιγον εστιν ωφελιμος η δε ευσεβεια προς παντα ωφελιμος εστιν επαγγελιαν εχουσα ζωης της νυν και της μελλουσης **9** πιστος ο λογος και πασης αποδοχης αξιος **10** εις τουτο γαρ κοπιωμεν και αγωνιζομεθα οτι ηλπικαμεν επι θεω ζωντι ος εστιν σωτηρ παντων ανθρωπων μαλιστα πιστων **11** παραγγελλε ταυτα και διδασκε **12** μηδεις σου της νεοτητος καταφρονειτω αλλα τυπος γινου των πιστων εν λογω εν αναστροφη εν αγαπη εν πιστει εν αγνεια **13** εως ερχομαι προσεχε τη αναγνωσει τη παρακλησει τη διδασκαλια **14** μη αμελει του εν σοι χαρισματος ο εδοθη σοι δια προφητειας μετα επιθεσεως των χειρων του πρεσβυτεριου **15** ταυτα μελετα εν τουτοις ισθι ινα σου η προκοπη φανερα η πασιν **16** επεχε σεαυτω και τη διδασκαλια επιμενε αυτοις τουτο γαρ ποιων και σεαυτον σωσεις και τους ακουοντας σου

5 πρεσβυτερω μη επιπληξης αλλα παρακαλει ως πατερα νεωτερους ως αδελφους **2** πρεσβυτερας ως μητερας νεωτερας ως αδελφας εν παση αγνεια **3** χηρας τιμα τας οντως χηρας **4** ει δε τις χηρα τεκνα η εκγονα εχει μανθανετωσαν πρωτον τον ιδιον οικον ευσεβειν και αμοιβας αποδιδοναι τοις προγονοις τουτο γαρ εστιν αποδεκτον ενωπιον

του θεου 5 η δε οντως χηρα και μεμονωμενη ηλπικεν επι {VAR1: [τον] } θεον και προσμενει ταις δεησεσιν και ταις προσευχαις νυκτος και ημερας 6 η δε σπαταλωσα ζωσα τεθνηκεν 7 και ταυτα παραγγελλε ινα ανεπιλημπτοι ωσιν 8 ει δε τις των ιδιων και μαλιστα οικειων ου προνοει την πιστιν ηρνηται και εστιν απιστου χειρων 9 χηρα καταλεγεσθω μη ελαττον ετων εξηκοντα γεγονυια ενος ανδρος γυνη 10 εν εργοις καλοις μαρτυρουμενη ει ετεκνοτροφησεν ει εξενοδοχησεν ει αγιων ποδας ενιψεν ει θλιβομενοις επηρκεσεν ει παντι εργω αγαθω επηκολουθησεν 11 νεωτερας δε χηρας παραιτου οταν γαρ καταστρηνιασωσιν του χριστου γαμειν θελουσιν 12 εχουσαι κριμα οτι την πρωτην πιστιν ηθετησαν 13 αμα δε και αργαι μανθανουσιν περιερχομεναι τας οικιας ου μονον δε αργαι αλλα και φλυαροι και περιεργοι λαλουσαι τα μη δεοντα 14 βουλομαι ουν νεωτερας γαμειν τεκνογονειν οικοδεσποτειν μηδεμιαν αφορμην διδοναι τω αντικειμενω λοιδοριας χαριν 15 ηδη γαρ τινες εξετραπησαν οπισω του σατανα 16 ει τις πιστη εχει χηρας επαρκειτω αυταις και μη βαρεισθω η εκκλησια ινα ταις οντως χηραις επαρκεση 17 οι καλως προεστωτες πρεσβυτεροι διπλης τιμης αξιουσθωσαν μαλιστα οι κοπιωντες εν λογω και διδασκαλια 18 λεγει γαρ η γραφη βουν αλοωντα ου φιμωσεις και αξιος ο εργατης του μισθου αυτου 19 κατα πρεσβυτερου κατηγοριαν μη παραδεχου εκτος ει μη επι δυο η τριων μαρτυρων 20 τους {VAR1: [δε] } αμαρτανοντας ενωπιον παντων ελεγχε ινα και οι λοιποι φοβον εχωσιν 21 διαμαρτυρομαι ενωπιον του θεου και χριστου ιησου και των εκλεκτων αγγελων ινα ταυτα φυλαξης χωρις προκριματος μηδεν ποιων κατα προσκλισιν 22 χειρας ταχεως μηδενι επιτιθει μηδε κοινωνει αμαρτιαις αλλοτριαις σεαυτον αγνον τηρει 23 μηκετι υδροποτει αλλα οινω ολιγω χρω δια τον στομαχον και τας πυκνας

σου ασθενειας 24 τινων ανθρωπων αι αμαρτιαι προδηλοι εισιν προαγουσαι εις κρισιν τισιν δε και επακολουθουσιν 25 ωσαντως και τα εργα τα καλα προδηλα και τα αλλως εχοντα κρυβηναι ου δυνανται

6 οσοι εισιν υπο ζυγον δουλοι τους ιδιους δεσποτας πασης τιμης αξιους ηγεισθωσαν ινα μη το ονομα του θεου και η διδασκαλια βλασφημηται 2 οι δε πιστους εχοντες δεσποτας μη καταφρονειτωσαν οτι αδελφοι εισιν αλλα μαλλον δουλευετωσαν οτι πιστοι εισιν και αγαπητοι οι της ευεργεσιας αντιλαμβανομενοι ταυτα διδασκε και παρακαλει 3 ει τις ετεροδιδασκαλει και μη προσερχεται υγιαινουσιν λογοις τοις του κυριου ημων ιησου χριστου και τη κατ ευσεβειαν διδασκαλια 4 τετυφωται μηδεν επισταμενος αλλα νοσων περι ζητησεις και λογομαχιας εξ ων γινεται φθονος ερις βλασφημιαι υπονοιαι πονηραι 5 διαπαρατριβαι διεφθαρμενων ανθρωπων τον νουν και απεστερημενων της αληθειας νομιζοντων πορισμον ειναι την ευσεβειαν 6 εστιν δε πορισμος μεγας η ευσεβεια μετα αυταρκειας 7 ουδεν γαρ εισιηνεγκαμεν εις τον κοσμον οτι ουδε εξενεγκειν τι δυναμεθα 8 εχοντες δε διατροφας και σκεπασματα τουτοις αρκεσθησομεθα 9 οι δε βουλομενοι πλουτειν εμπιπτουσιν εις πειρασμον και παγιδα και επιθυμιας πολλας ανοητους και βλαβερας αιτινες βυθιζουσιν τους ανθρωπους εις ολεθρον και απωλειαν 10 ριζα γαρ παντων των κακων εστιν η φιλαργυρια ης τινες ορεγομενοι απεπλανηθησαν απο της πιστεως και εαντους περιεπειραν οδυναις πολλαις 11 συ δε ω ανθρωπε θεου ταυτα φευγε διωκε δε δικαιοσυνην ευσεβειαν πιστιν αγαπην υπομονην πραυπαθιαν 12 αγωνιζου τον καλον αγωνα της πιστεως επιλαβου της αιωνιου ζωης εις ην εκληθης και αωμολογησας την καλην ομιλογιαν ενωπιον πολλων μαρτυρων (aiōnios g166) 13 παραγγελλω

{VAR1: σοι } {VAR2: [σοι] } ενωπιον του θεου του ζωογονουντος τα παντα και χριστου ιησου του μαρτυρησαντος επι ποντιου πιλατου την καλην ομολογιαν **14** τηρησαι σε την εντολην ασπιλον ανεπιλημπτον μεχρι της επιφανειας του κυριου ημων ιησου χριστου **15** ην καιροις ιδιοις δειξει ο μακαριος και μονος δυναστης ο βασιλευς των βασιλευοντων και κυριος των κυριευοντων **16** ο μονος εχων αθανασιαν φως οικων απροσιτον ον ειδεν ουδεις ανθρωπων ουδε ιδειν δυναται ω τιμη και κρατος αιωνιον αμην (*aiōnios g166*) **17** τοις πλουσιοις εν τω νυν αιωνι παραγγελε μη υψηλοφρονειν μηδε ηλπικεναι επι πλουτου αδηλοτητι αλλ επι θεω τω παρεχοντι ημιν παντα πλουσιως εις απολαυσιν (*aiōn g165*) **18** αγαθοεργειν πλουτειν εν εργοις καλοις ευμεταδοτους ειναι κοινωνικους **19** αποθησαυριζοντας εαυτοις θεμελιον καλον εις το μελλον ινα επιλαβωνται της οντως ζωης (*aiōnios g166*) **20** ω τιμοθεε την παραθηκην φυλαξον εκτρεπομενος τας βεβηλους κενοφωνιας και αντιθεσεις της ψευδωνυμου γνωσεως **21** ην τινες επαγγελλομενοι περι την πιστιν ηστοχησαν η χαρις μεθ υμων

Προς Τιμοθεον Β'

1 παυλος αποστολος χριστου ιησου δια θεληματος θεου κατ επαγγελιαν ζωης της εν χριστω ιησου **2** τιμοθεω αγαπητω τεκνω χαρις ελεος ειρηνη απο θεου πατρος και χριστου ιησου του κυριου ημων **3** χαριν εχω τω θεω ω λατρευω απο προγονων εν καθαρα συνειδησει ως αδιαλειπτον εχω την περι σου μνειαν εν ταις δεησειν μου νυκτος και ημερας **4** επιποθων σε ιδειν μεμνημενος σου των δακρυων ινα χαρας πληρωθω **5** υπομνησιν λαβων της εν σοι ανυποκριτου πιστεως ητις ενωκησεν πρωτον εν τη μαμμη σου λωιδι και τη μητρι σου ευνικη πεπεισμαι δε οτι και εν σοι **6** δι ην αιτιαν αναμιμνησκω σε αναζωπυρειν το χαρισμα του θεου ο εστιν εν σοι δια της επιθεσεως των χειρων μου **7** ου γαρ εδωκεν ημιν ο θεος πνευμα δειλιας αλλα δυναμεως και αγαπης και σωφρονισμου **8** μη ουν επαισχυνθης το μαρτυριον του κυριου ημων μηδε εμε τον δεσμιον αυτου αλλα συγκακοπαθησον τω ευαγγελιω κατα δυναμιν θεου **9** του σωσαντος ημας και καλεσαντος κλησει αγια ου κατα τα εργα ημων αλλα κατα ιδιαν προθεσιν και χαριν την δοθεισαν ημιν εν χριστω ιησου προ χρονων αιωνιων (*αισθησις 9:166*) **10** φανερωθεισαν δε νυν δια της επιφανειας του σωτηρος ημων χριστου ιησου καταργησαντος μεν τον θανατον φωτισαντος δε ζωην και αφθαρσιαν δια του ευαγγελιου **11** εις ο ετεθην εγω κηρυξ και αποστολος και διδασκαλος **12** δι ην αιτιαν και ταυτα πασχω αλλ ουκ επαισχυνομαι οιδα γαρ ω πεπιστευκα και πεπεισμαι οτι δυνατος εστιν την παραθηκην μου φυλαξαι εις εκεινην την ημεραν **13** υποτυπωσιν εχε υγιαινοντων λογων ων παρ εμου ηκουσας εν πιστει και αγαπη τη εν χριστω ιησου **14** την καλην παραθηκην φυλαξον δια πνευματος αγιου του ενοικουντος εν ημιν **15** οιδας τουτο οτι

απεστραφησαν με παντες οι εν τη ασια ων εστιν φυγελος και ερμογενης **16** δωη ελεος ο κυριος τω ονησιφορου οικω οτι πολλακις με ανεψυξεν και την αλυσιν μου ουκ επαισχυνθη **17** αλλα γενομενος εν ρωμη σπουδαιως εζητησεν με και ευρεν **18** δωη αυτω ο κυριος ευρειν ελεος παρα κυριου εν εκεινη τη ημερα και οσα εν εφεσω διηκονησεν βελτιον συ γινωσκεις

2 συ ουν τεκνον μου ενδυναμου εν τη χαριτι τη εν χριστω ιησου **2** και α ηκουσας παρ εμου δια πολλων μαρτυρων ταυτα παραθου πιστοις ανθρωποις οιτινες ικανοι εσονται και ετερους διδαξαι **3** συγκακοπαθησον ως καλος στρατιωτης χριστου ιησου **4** ουδεις στρατευομενος εμπλεκεται ταις του βιου πραγματειαις ινα τω στρατολογησαντι αρεση **5** εαν δε και αθλη τις ου στεφανουται εαν μη νομιμως αθληση **6** τον κοπιωντα γεωργον δει πρωτον των καρπων μεταλαμβανειν **7** νοει ο λεγω δωσει γαρ σοι ο κυριος συνεσιν εν πασιν **8** μνημονευε ιησουν χριστον εγηγερμενον εκ νεκρων εκ σπερματος δανιδ κατα το ευαγγελιον μου **9** εν ω κακοπαθω μεχρι δεσμων ως κακουργος αλλα ο λογος του θεου ου δεδεται **10** δια τουτο παντα υπομενω δια τους εκλεκτους ινα και αυτοι σωτηριας τυχωσιν της εν χριστω ιησου μετα δοξης αιωνιου (*αισθησις 9:166*) **11** πιστος ο λογος ει γαρ συναπεθανομεν και συζησομεν **12** ει υπομενομεν και συμβασιλευσομεν ει αρνησομεθα κακεινος αρνησεται ημας **13** ει απιστομεν εκεινος πιστος μενει αρνησαθαι γαρ εαυτον ου δυναται **14** ταυτα υπομιμησκε διαμαρτυρομενος ενωπιον του θεου μη λογομαχειν επ ουδεν χρησιμον επι καταστροφη των ακουοντων **15** σπουδασον σεαυτον δοκιμον παραστησαι τω θεω εργατην ανεπαισχυντον ορθοτομουντα τον λογον της αληθειας **16** τας δε βεβηλους κενοφωνιας περιστασο επι πλειον γαρ προκοψουσιν ασεβειας **17** και ο λογος αυτων ως γαγγραινα νομην εξει

ων εστιν υμεναιος και φιλητος 18 οιτινες περι την αληθειαν ηστοχησαν λεγοντες {VAR2: [την]} αναστασιν ηδη γεγονεναι και ανατρεπουσιν την τινων πιστιν 19 ο μεντοι στερεος θεμελιος του θεου εστηκεν εχων την σφραγιδα ταυτην εγνω κυριος τους οντας αυτου και αποστητω απο αδικιας πας ο ονομαζων το ονομα κυριου 20 εν μεγαλη δε οικια ουκ εστιν μονον σκευη χρυσα και αργυρα αλλα και ξυλινα και οστρακινα και α μεν εις τιμην α δε εις ατιμιαν 21 εαν ουν τις εκκαθαρη εαυτον απο τουτων εσται σκευος εις τιμην ηγιασμενον ευχρηστον τω δεσποτη εις παν εργον αγαθον ητοιμασμενον 22 τας δε νεωτερικας επιθυμιας φευγε διωκε δε δικαιοσυνην πιστιν αγαπην ειρηνην μετα των επικαλουμενων τον κυριον εκ καθαρας καρδιας 23 τας δε μωρας και απαιδευτους ζητησεις παραιτου ειδως οτι γεννωσιν μαχας 24 δουλον δε κυριου ου δει μαχεσθαι αλλα ηπιον ειναι προς παντας διδακτικον ανεξικακον 25 εν πραυτητι παιδευοντα τους αντιδιατιθεμενους μηποτε δωη αυτοις ο θεος μετανοιαν εις επιγνωσιν αληθειας 26 και ανανηψωσιν εκ της του διαβολου παγιδος εζωγρημενοι υπ αυτου εις το εκεινου θελημα

3 τουτο δε γινωσκε οτι εν εσχαταις ημεραις ενστησονται καιροι χαλεποι 2 εσονται γαρ οι ανθρωποι φιλαυτοι φιλαργυροι αλαζονες υπερηφανοι βλασφημοι γονευσιν απειθεις αχαριστοι ανοσιοι 3 αστοργοι ασπονδοι διαβολοι ακρατεις ανημεροι αφιλαγαθοι 4 προδοται προπετεις τετυφωμενοι φιληδονοι μαλλον η φιλοθεοι 5 εχοντες μορφωσιν ευσεβειας την δε δυναμιν αυτης ηρνημενοι και τουτους αποτρεπου 6 εκ τουτων γαρ εισιν οι ενδυνοντες εις τας οικιας και αιχμαλωτιζοντες γυναικαρια σεσωρευμενα αμαρτιαις αγομενα επιθυμιαις ποικιλαις 7 παντοτε μανθανοντα και μηδεποτε εις επιγνωσιν αληθειας ελθειν δυναμενα 8 ον τροπον δε ιαννης και ιαμβρης αντεστησαν μωσει ουτως

και ουτοι ανθιστανται τη αληθεια ανθρωποι κατεφθαρμενοι τον νουν αδοκιμοι περι την πιστιν 9 αλλ ου προκοψουσιν επι πλειον η γαρ ανοια αυτων εκδηλος εσται πασιν ως και η εκεινων εγενετο 10 συ δε παρηκολουθησας μου τη διδασκαλια τη αγωγη τη προθεσει τη πιστει τη μακροθυμια τη αγαπη τη υπομονη 11 τοις διωγμοις τοις παθημασιν οια μοι εγενετο εν αντιοχεια εν ικονιω εν λυστροις οιους διωγμους υπηνεγκα και εκ παντων με ερρυσατο ο κυριος 12 και παντες δε οι θελοντες {VAR1: Ζην ευσεβως } {VAR2: ευσεβως ζην } εν χριστω ιησου διωχθησονται 13 πονηροι δε ανθρωποι και γοητεις προκοψουσιν επι το χειρον πλανωντες και πλανωμενοι 14 συ δε μενε εν οις εμαθεις και επιστωθης ειδως παρα τινων εμαθεις 15 και οτι απο βρεφους {VAR2: [τα] } ιερα γραμματα οιδας τα δυναμενα σε σοφισαι εις σωτηριαν δια πιστεως της εν χριστω ιησου 16 πασα γραφη θεοπνευστος και αωφελιμος προς διδασκαλιαν προς ελεγμον προς επανορθωσιν προς παιδειαν την εν δικαιοσυνη 17 ινα αρτιος η ο του θεου ανθρωπος προς παν εργον αγαθον εξηρτισμενος

4 διαμαρτυρομαι ενωπιον του θεου και χριστου ιησου του μελλοντος κρινειν ζωντας και νεκρους και την επιφανειαν αυτου και την βασιλειαν αυτου 2 κηρυξον τον λογον επιστηθι ευκαιρως ακαιρως ελεγξον επιτιμησον παρακαλεσον εν παση μακροθυμια και διδαχη 3 εσται γαρ καιρος οτε της υγιαινουσης διδασκαλιας ουκ ανεξονται αλλα κατα τας ιδιας επιθυμιας εαυτοις επισωρευσουσιν διδασκαλους κνηθομενοι την ακοην 4 και απο μεν της αληθειας την ακοην αποστρεψουσιν επι δε τους μυθους εκτραπησονται 5 συ δε νηφε εν πασιν κακοπαθησον εργον ποιησον ευαγγελιστου την διακονιαν σου πληροφορησον 6 εγω γαρ ηδη σπενδομαι και ο καιρος της αναλυσεως μου εφεστηκεν 7 τον καλον αγωνα ηγωνισμαι τον

δρομον τετελεκα την πιστιν τετηρηκα 8 λοιπον
αποκειται μοι ο της δικαιοσυνης στεφανος ον
αποδωσει μοι ο κυριος εν εκεινη τη ημερα
ο δικαιος κριτης ου μονον δε εμοι αλλα και
πασιν τοις ηγαπηκοσιν την επιφανειαν αυτου 9
σπουδασον ελθειν προς με ταχεως 10 δημας γαρ
με {VAR1: εγκατελειπεν } {VAR2: εγκατελιπεν
} αγαπησας τον νυν αιωνα και επορευθη εις
θεσσαλονικην κρησκης εις γαλατιαν τιος εις
δαλματιαν (aiōn g165) 11 λουκας εστιν μονος μετ
εμου μαρκον αναλαβων αγε μετα σεαυτου εστιν
γαρ μοι ευχρηστος εις διακονιαν 12 τυχικον δε
απεστειλα εις εφεσον 13 τον φαιλονην ον {VAR1:
απελειπον } {VAR2: απελιπον } εν τρωαδι παρα
καρπω ερχομενος φερε και τα βιβλια μαλιστα τας
μεμβρανας 14 αλεξανδρος ο χαλκευς πολλα μοι
κακα ενεδειξατο αποδωσει αυτω ο κυριος κατα
τα εργα αυτου 15 ον και συ φυλασσου λιαν γαρ
αντεστη τοις ημετεροις λογοις 16 εν τη πρωτη μου
απολογια ουδεις μοι παρεγενετο αλλα παντες
με {VAR1: εγκατελειπον } {VAR2: εγκατελιπον }
μη αυτοις λογισθειη 17 ο δε κυριος μοι παρεστη
και ενεδυναμωσεν με ινα δι εμου το κηρυγμα
πληροφορηθη και ακουσωσιν παντα τα εθνη
και ερρυσθην εκ στοματος λεοντος 18 ρυσεται
με ο κυριος απο παντος εργου πονηρου και
σωσει εις την βασιλειαν αυτου την επουρανιον
ω η δοξα εις τους αιωνας των αιωνων αμην
(aiōn g165) 19 ασπασαι πρισκαν και ακυλαν και
τον ονησιφορον οικον 20 εραστος εμεινεν εν
κορινθω τροφιμον δε {VAR1: απελειπον } {VAR2:
απελιπον } εν μιλητω ασθενουντα 21 σπουδασον
προ χειμωνος ελθειν ασπαζεται σε ευβουλος και
πουδης και λινος και κλαυδια και οι αδελφοι
{VAR1: [παντες] } {VAR2: παντες } 22 ο κυριος
μετα του πνευματος σου η χαρις μεθ υμων

Προς Τίτον

1 παυλος δουλος θεου αποστολος δε ιησου χριστου κατα πιστιν εκλεκτων θεου και επιγνωσιν αληθειας της κατ ευσεβειαν **2** επ ελπιδι ζωης αιωνιου ην επηγγειλατο ο αψευδης θεος προ χρονων αιωνιων (**αιδηνος g166**) **3** εφανερωσεν δε καιροις ιδιοις τον λογον αυτου εν κηρυγματι ο επιστευθην εγω κατ επιταγην του σωτηρος ημων θεου **4** τιτω γνησιω τεκνω κατα κοινην πιστιν χαρις και ειρηνη απο θεου πατρος και χριστου ιησου του σωτηρος ημων **5** τουτου χαριν {VAR1: απελειπον } {VAR2: απελιπον } σε εν κρητη ινα τα λειποντα επιδιορθωση και καταστησης κατα πολιν πρεσβυτερους ως εγω σοι διεταξαμην **6** ει τις εστιν ανεγκλητος μιας γυναικος ανηρ τεκνα εχων πιστα μη εν κατηγορια ασωτιας η ανυποτακτα **7** δει γαρ τον επισκοπον ανεγκλιτον ειναι ως θεου οικονομον μη αυθαδη μη οργιλον μη παροινον μη πληκτην μη αισχροκερδη **8** αλλα φιλοξενον φιλαγαθον σωφρονα δικαιον οσιον εγκρατη **9** αντεχομενον του κατα την διδαχην πιστου λογου ινα δυνατος η και παρακαλειν εν τη διδασκαλια τη υγιαινουση και τους αντιλεγοντας ελεγχειν **10** εισιν γαρ πολλοι {VAR2: [και] } ανυποτακτοι ματαιολογοι και φρεναπαται μαλιστα οι εκ της περιτομης **11** ους δει επιστομιζειν οιτινες ολους οικους ανατρεπουσιν διδασκοντες α μη δει αισχρου κερδους χαριν **12** ειπεν τις εξ αυτων ιδιος αυτων προφητης κρητες αει ψευσται κακα θηρια γαστερες αργαι **13** η μαρτυρια αυτη εστιν αληθης δι ην αιτιαν ελεγχε αυτους αποτομως ινα υγιαινωσιν {VAR1: [εν] } {VAR2: εν } τη πιστει **14** μη προσεχοντες ιουδαιικοις μυθοις και εντολαις ανθρωπων αποστρεφομενων την αληθειαν **15** παντα καθαρα τοις καθαροις τοις δε μεμιαμμενοις και απιστοις ουδεν καθαρον αλλα μεμιανται αυτων και ο νους και η συνειδησις

16 θεον ομολογουσιν ειδεναι τοις δε εργοις αρνουνται βδελυκτοι οντες και απειθεις και προς παν εργον αγαθον αδοκιμοι

2 συ δε λαλει α πρεπει τη υγιαινουση διδασκαλια **2** πρεσβυτας νηφαλιους ειναι σεμνους σωφρονας υγιαινοντας τη πιστει τη αγαπη τη υπομονη **3** πρεσβυτιδας ωσαυτως εν καταστηματι ιεροπρεπεις μη διαβολους {VAR1: μηδε } {VAR2: μη } οινω πολλω δεδουλωμενας καλοδιδασκαλους **4** ινα σωφρονιζωσιν τας νεας φιλανδρους ειναι φιλοτεκνους **5** σωφρονας αγνας οικουργους αγαθας υποτασσομενας τοις ιδιοις ανδρασιν ινα μη ο λογος του θεου βλασφημηται **6** τους νεωτερους ωσαυτως παρακαλει σωφρονειν **7** περι παντα σεαυτον παρεχομενος τυπον καλων εργων εν τη διδασκαλια αφθοριαν σεμνοτητα **8** λογον υγιη ακαταγνωστον ινα ο εξ εναντιας εντραπη μηδεν εχων λεγειν περι ημων φαυλον **9** δουλους ιδιοις δεσποταις υποτασσεσθαι εν πασιν ευαρεστους ειναι μη αντιλεγοντας **10** μη νοσφιζομενους αλλα πασαν πιστιν ενδεικνυμενους αγαθην ινα την διδασκαλιαν την του σωτηρος ημων θεου κοσμωσιν εν πασιν **11** επεφανη γαρ η χαρις του θεου σωτηριος πασιν ανθρωποις **12** παιδευουσα ημας ινα αρνησαμενοι την ασεβειαν και τας κοσμικας επιθυμιας σωφρονως και δικαιως και ευσεβως ζησωμεν εν τω νυν αιωνι (**αιδην g165**) **13** προσδεχομενοι την μακαριαν ελπιδα και επιφανειαν της δοξης του μεγαλου θεου και σωτηρος ημων {VAR1: χριστου ιησου } {VAR2: ιησου χριστου } **14** ος εδωκεν εαυτον υπερ ημων ινα λυτρωσηται ημας απο πασης ανομιας και καθαριση εαυτω λαον περιουσιον ζηλωτην καλων εργων **15** ταυτα λαλει και παρακαλει και ελεγχε μετα πασης επιταγης μηδεις σου περιφρονειτω

3 υπομιμνησκε αυτους αρχαις εξουσιαις

υποτασσεσθαι πειθαρχειν προς παν εργον
αγαθον ετοιμους ειναι **2** μηδενα βλασφημειν
αμαχους ειναι επιεικεις πασαν ενδεικνυμενους
πραυτητα προς παντας ανθρωπους **3** ημεν γαρ
ποτε και ημεις ανοητοι απειθεις πλανωμενοι
δουλευοντες επιθυμιαις και ηδοναις ποικιλαις εν
κακια και φθονω διαγοντες στυγητοι μισουντες
αλληλους **4** οτε δε η χρηστοτης και η
φιλανθρωπια επεφανη του σωτηρος ημων θεου
5 ουκ εξ εργων των εν δικαιοσυνη α εποιησαμεν
ημεις αλλα κατα το αυτου ελεος εσωσεν ημας
δια λουτρου παλιγγενεσιας και ανακαινωσεως
πνευματος αγιου **6** ου εξεχεεν εφ ημας πλουσιως
δια ιησου χριστου του σωτηρος ημων **7** ινα
δικαιωθεντες τη εκεινου χαριτι κληρονομοι
γενηθωμεν κατ ελπιδα ζωης αιωνιου (*aiōnios g166*)

8 πιστος ο λογος και περι τουτων βουλομαι σε
διαβεβαιουσθαι ινα φροντιζωσιν καλων εργων
προιστασθαι οι πεπιστευκοτες θεω ταυτα εστιν
καλα και ωφελιμα τοις ανθρωποις **9** μωρας
δε ζητησεις και γενεαλογιας και {VAR1: εριν }
{VAR2: ερεις } και μαχας νομικας περιιστασο
εισιν γαρ ανωφελεις και ματαιοι **10** αιρετικον
ανθρωπον μετα μιαν και δευτεραν νουθεσιαν
παραιτου **11** ειδως οτι εξεστραπται ο τοιουτος
και αμαρτανει ων αυτοκατακριτος **12** οταν
πεμψω αρτεμαν προς σε η τυχικον σπουδασον
ελθειν προς με εις νικοπολιν εκει γαρ κεκρικα
παραχειμασαι **13** ζηναν τον νομικον και απολλων
σπουδαιως προπεμψον ινα μηδεν αυτοις λειπη
14 μανθανετωσαν δε και οι ημετεροι καλων
εργων προιστασθαι εις τας αναγκαιας χρειας ινα
μη ωσιν ακαρποι **15** ασπαζονται σε οι μετ εμου
παντες ασπασαι τους φιλουντας ημας εν πιστει η
χαρις μετα παντων υμων

Προς Φιλημονα

1 παυλος δεσμιος χριστου ιησου και τιμοθεος ο αδελφος φιλημονι τω αγαπητω και συνεργω ημων **2** και απφια τη αδελφη και αρχιππω τω συστρατιωτη ημων και τη κατ οικον σου εκκλησια **3** χαρις υμιν και ειρηνη απο θεου πατρος ημων και κυριου ιησου χριστου **4** ευχαριστω τω θεω μου παντοτε μνειαν σου ποιουμενος επι των προσευχων μου **5** ακουων σου την αγαπην και την πιστιν ην εχεις {VAR1: εις } {VAR2: προς } τον κυριον ιησουν και εις παντας τους αγιους **6** οπως η κοινωνια της πιστεως σου ενεργης γενηται εν επιγνωσει παντος αγαθου {VAR1: [του] } {VAR2: του } εν ημιν εις χριστον **7** χαραν γαρ πολλην εσχον και παρακλησιν επι τη αγαπη σου οτι τα σπλαγχνα των αγιων αναπεπαυται δια σου αδελφε **8** διο πολλην εν χριστω παρρησιαν εχων επιτασσειν σοι το ανηκον **9** δια την αγαπην μαλλον παρακαλω τοιουτος ων ως παυλος πρεσβυτης νυνι δε και δεσμιος χριστου ιησου **10** παρακαλω σε περι του εμου τεκνου ον εγεννησα εν τοις δεσμοις ονησιμον **11** τον ποτε σοι αχρηστον νυνι δε {VAR2: [και] } σοι και εμοι ευχρηστον **12** ον ανεπεμψα σοι αυτον τουτ εστιν τα εμα σπλαγχνα **13** ον εγω εβουλομην προς εμαυτον κατεχειν ινα υπερ σου μοι διακονη εν τοις δεσμοις του ευαγγελιου **14** χωρις δε της σης γνωμης ουδεν ηθελησα ποιησαι ινα μη ως κατα αναγκην το αγαθον σου η αλλα κατα εκουσιον **15** ταχα γαρ δια τουτο εχωρισθη προς ωραν ινα αιωνιον αυτον απεχης (αιωνιος g166) **16** ουκετι ως δουλον αλλ υπερ δουλον αδελφον αγαπητον μαλιστα εμοι ποσω δε μαλλον σοι και εν σαρκι και εν κυριω **17** ει ουν με εχεις κοινωνον προσλαβου αυτον ως εμε **18** ει δε τι ηδικησεν σε η οφειλει τουτο εμοι ελλογα **19** εγω παυλος εγραψα τη εμη χειρι εγω αποτισω ινα μη λεγω σοι οτι και

σεαυτον μοι προσοφειλεις **20** ναι αδελφε εγω σου οναιμην εν κυριω αναπαυσον μου τα σπλαγχνα εν χριστω **21** πεποιθως τη υπακοη σου εγραψα σοι ειδως οτι και υπερ α λεγω ποιησεις **22** αμα δε και ετοιμαζε μοι ξενιαν ελπιζω γαρ οτι δια των προσευχων υμων χαρισθησομαι υμιν **23** ασπαζεται σε επαφρας ο συναιχμαλωτος μου εν χριστω ιησου **24** μαρκος αρισταρχος δημας λουκας οι συνεργοι μου **25** η χαρις του κυριου ιησου χριστου μετα του πνευματος υμων

Προς Εβραιους

1 πολυμερως και πολυτροπως παλαι ο θεος λαλησας τοις πατρασιν εν τοις προφηταις επ εσχατου των ημερων τουτων ελαλησεν ημιν εν υιω **2** ον εθηκεν κληρονομον παντων δι ου και εποιησεν τους αιωνας {aiōn g165} **3** ος αν απαυγασμα της δοξης και χαρακτηρ της υποστασεως αυτου φερων τε τα παντα τω ρηματι της δυναμεως αυτου καθαρισμον των αμαρτιων ποιησαμενος εκαθισεν εν δεξια της μεγαλωσυνης εν υψηλοις **4** τοσουτω κρειττων γενομενος των αγγελων οσω διαφορωτερον παρ αυτους κεκληρονομηκεν ονομα **5** τινι γαρ ειπεν ποτε των αγγελων υιος μου ει συ εγω σημερον γεγεννηκα σε και παλιν εγω εσομαι αυτω εις πατερα και αυτος εσται μοι εις υιον **6** οταν δε παλιν εισαγαγη τον πρωτοτοκον εις την οικουμενην λεγει και προσκυνησατωσαν αυτω παντες αγγελοι θεου **7** και προς μεν τους αγγελους λεγει ο ποιων τους αγγελους αυτου πνευματα και τους λειτουργους αυτου πυρος φλογα **8** προς δε τον υιον ο θρονος σου ο θεος εις τον αιωνα {VAR1: [του αιωνος]} {VAR2: του αιωνος} και η ραβδος της ευθυτητος ραβδος της βασιλειας {VAR1: αυτου } {VAR2: σου } {aiōn g165} **9** ηγαπησας δικαιοσυνην και εμισησας ανομιαν δια τουτο εχρισεν σε ο θεος ο θεος σου ελαιον αγαλλιασεως παρα τους μετοχους σου **10** και συ κατ αρχας κυριε την γην εθεμελιωσας και εργα των χειρων σου εισιν οι ουρανοι **11** αυτοι απολουνται συ δε διαμενεις και παντες ως ιματιον παλαιωθησονται **12** και ωσει περιβολαιον ελιξεις αυτους ως ιματιον και αλλαγησονται συ δε ο αυτος ει και τα ετη σου ουκ εκλειψουσιν **13** προς τινα δε των αγγελων ειρηκεν ποτε καθου εκ δεξιων μου εως αν θω τους εχθρους σου υποποδιον των ποδων σου **14** ουχι παντες εισιν λειτουργικα πνευματα εις

διακονιαν αποστελλομενα δια τους μελλοντας κληρονομειν σωτηριαν

2 δια τουτο δει περισσοτερως προσεχειν ημας τοις ακουσθεισιν μηποτε παραρυμεν **2** ει γαρ ο δι αγγελων λαληθεις λογος εγενετο βεβαιος και πασα παραβασις και παρακοη ελαβεν ενδικον μισθαποδοσιαν **3** πως ημεις εκφευξομεθα τηλικαυτης αμελησαντες σωτηριας ητις αρχην λαβουσα λαλεισθαι δια του κυριου υπο των ακουσαντων εις ημας εβεβαιωθη **4** συνεπιμαρτυρουντος του θεου σημειοις τε και τερασιν και ποικιλαις δυναμεσιν και πνευματος αγιου μερισμοις κατα την αυτου θελησιν **5** ου γαρ αγγελοις υπεταξεν την οικουμενην την μελλουσαν περι ης λαλουμεν **6** διεμαρτυρατο δε που τις λεγων τι εστιν ανθρωπος οτι μιμησκη αυτου η υιος ανθρωπου οτι επισκεπτη αυτον **7** ηλαττωσας αυτον βραχυ τι παρ αγγελους δοξη και τιμη εστεφανωσας αυτον {VAR1: [και κατεστησας αυτον επι τα εργα των χειρων σου]} **8** παντα υπεταξας υποκατω των ποδων αυτου εν τω γαρ υποταξαι [αυτω] τα παντα ουδεν αφηκεν αυτω ανυποτακτον νυν δε ουπω ορωμεν αυτω τα παντα υποτεταγμενα **9** τον δε βραχυ τι παρ αγγελους ηλαττωμενον βλεπομεν ιησουν δια το παθημα του θανατου δοξη και τιμη εστεφανωμενον οπως χαριτι θεου υπερ παντος γευσηται θανατου **10** επρεπεν γαρ αυτω δι ον τα παντα και δι ου τα παντα πολλους υιους εις δοξαν αγαγοντα τον αρχηγον της σωτηριας αυτων δια παθηματων τελειωσαι **11** ο τε γαρ αγιαζων και οι αγιαζομενοι εξ ενος παντες δι ην αιτιαν ουκ επαισχυνεται αδελφους αυτους καλειν **12** λεγων απαγγελω το ονομα σου τοις αδελφοις μου εν μεσω εκκλησιας υμνησω σε **13** και παλιν εγω εσομαι πεποιθως επ αυτω και παλιν ιδου εγω και τα παιδια α μοι εδωκεν ο θεος **14** επει ουν τα παιδια κεκοινωνηκεν αιματος και σαρκος και αυτος παραπλησιως μετεσχεν των αυτων

ινα δια του θανατου καταργηση τον το κρατος εχοντα του θανατου του εστιν τον διαβολον **15** και απαλλαξη τουτους οσοι φοβω θανατου δια παντος του ζην ενοχοι ησαν δουλειας **16** ου γαρ δηπου αγγελων επιλαμβανεται αλλα σπερματος αφρααμ επιλαμβανεται **17** οθεν ωφειλεν κατα παντα τοις αδελφοις ομοιωθηναι ινα ελεημων γενηται και πιστος αρχιερευς τα προς τον θεον εις το ιλασκεσθαι τας αμαρτιας του λαου **18** εν ω γαρ πεπονθεν αυτος πειρασθεις δυναται τοις πειραζομενοις βοηθησαι

3 οθεν αδελφοι αγιοι κλησεως επουρανιου μετοχοι κατανοησατε τον αποστολον και αρχιερεα της ομολογιας ημων ιησουν **2** πιστον οντα τω ποιησαντι αυτον ως και μωυσης εν [ολω] τω οικω αυτου **3** πλειονος γαρ ουτος δοξης παρα μωυσην ηξιωται καθ οσον πλειονα τιμην εχει του οικου ο κατασκευασας αυτον **4** πας γαρ οικος κατασκευαζεται υπο τινος ο δε παντα κατασκευασας θεος **5** και μωυσης μεν πιστος εν ολω τω οικω αυτου ως θεραπων εις μαρτυριον των λαληθησομενων **6** χριστος δε ως υιος επι τον οικον αυτου ου οικος εσμεν ημεις {VAR1: εαν } {VAR2: (εανπερ) } την παρρησιαν και το καυχημα της ελπидος {VAR1: [μεχρι τελους βεβαιαν] } κατασχωμεν **7** διο καθως λεγει το πνευμα το αγιον σημερον εαν της φωνης αυτου ακουσητε **8** μη σκληρυνητε τας καρδιας ημων ως εν τω παραπικρασμω κατα την ημεραν του πειρασμου εν τη ερημω **9** ου επειρασαν οι πατερες ημων εν δοκιμασια και ειδον τα εργα μου τεσσερακοντα ετη **10** διο προσωχθισα τη γενεα ταυτη και ειπον αει πλανωνται τη καρδια αυτοι δε ουκ εγνωσαν τας οδους μου **11** ως ωμοσα εν τη οργη μου ει εισελευσονται εις την καταπαυσιν μου **12** βλεπετε αδελφοι μηποτε εσται εν τινι ημων καρδια πονηρα απιστιας εν τω αποστηναι απο θεου ζωντος **13** αλλα παρακαλειτε εαυτους καθ εκαστην ημεραν αχρις

ου το σημερον καλειται ινα μη σκληρυνθη τις εξ ημων απατη της αμαρτιας **14** μετοχοι γαρ του χριστου γεγοναμεν εανπερ την αρχην της υποστασεως μεχρι τελους βεβαιαν κατασχωμεν **15** εν τω λεγεσθαι σημερον εαν της φωνης αυτου ακουσητε μη σκληρυνητε τας καρδιας ημων ως εν τω παραπικρασμω **16** τινες γαρ ακουσαντες παρεπικραναν αλλ ου παντες οι εξελθοντες εξ αιγυπτου δια μωυσεως **17** τισιν δε προσωχθισεν τεσσερακοντα ετη ουχι τοις αμαρτησασιν ων τα κωλα επεσεν εν τη ερημω **18** τισιν δε ωμοσεν μη εισελευσεσθαι εις την καταπαυσιν αυτου ει μη τοις απειθησασιν **19** και βλεπομεν οτι ουκ ηδυνηθησαν εισελθειν δι απιστιαν

4 φοβηθωμεν ουν μηποτε καταλειπομενης επαγγελιας εισελθειν εις την καταπαυσιν αυτου δοκη τις εξ ημων υστερηκεναι **2** και γαρ εσμεν ευηγγελισμενοι καθαπερ κακεινοι αλλ ουκ ωφελησεν ο λογος της ακοης εκεινους μη συγκεκερασμενους τη πιστει τοις ακουσασιν **3** εισερχομεθα γαρ εις [την] καταπαυσιν οι πιστευσαντες καθως ειρηκεν ως ωμοσα εν τη οργη μου ει εισελευσονται εις την καταπαυσιν μου καιτοι των εργων απο καταβολης κοσμου γενηθεντων **4** ειρηκεν γαρ που περι της εβδομης ουτως και κατεπαυσεν ο θεος εν τη ημερα τη εβδομη απο παντων των εργων αυτου **5** και εν τουτω παλιν ει εισελευσονται εις την καταπαυσιν μου **6** επει ουν απολειπεται τινας εισελθειν εις αυτην και οι προτερον εναγγελισθεντες ουκ εισηλθον δι απειθειαν **7** παλιν τινα οριζει ημεραν σημερον εν δαυιδ λεγων μετα τοσουτον χρονον καθως προειρηται σημερον εαν της φωνης αυτου ακουσητε μη σκληρυνητε τας καρδιας ημων **8** ει γαρ αυτους ιησους κατεπαυσεν ουκ αν περι αλλης ελαλει μετα ταυτα ημερας **9** αρα απολειπεται σαββατισμος τω λαω του θεου **10** ο γαρ εισελθων εις την καταπαυσιν αυτου και αυτος κατεπαυσεν απο των εργων αυτου ωσπερ απο

των ιδιων ο θεος 11 σπουδασωμεν ουν εισελθειν εις εκεινην την καταπαυσιν ινα μη εν τω αυτω τις υποδειγματι πεση της απειθειας 12 ζων γαρ ο λογος του θεου και ενεργης και τομωτερος υπερ πασαν μαχαιραν διστομον και δικνουμενος αχρι μερισμου ψυχης και πνευματος αρμων τε και μυελων και κριτικος ενθυμησεων και εννοιων καρδιας 13 και ουκ εστιν κτισις αφανης ενωπιον αυτου παντα δε γυμνα και τετραχηλισμενα τοις οφθαλμοις αυτου προς ον ημιν ο λογος 14 εχοντες ουν αρχιερεα μεγαν διεληλυθοτα τους ουρανους ιησουν τον υιον του θεου κρατωμεν της ομολογιας 15 ου γαρ εχομεν αρχιερεα μη δυναμενον συμπαθησαι ταις ασθενειαις ημων πεπειρασμενον δε κατα παντα καθ ομοιοτητα χωρις αμαρτιας 16 προσερχωμεθα ουν μετα παρρησιας τω θρονω της χαριτος ινα λαβωμεν ελεος και χαριν ευρωμεν εις ευκαιρον βοηθειαν

5 πας γαρ αρχιερευς εξ ανθρωπων λαμβανομενος υπερ ανθρωπων καθισταται τα προς τον θεον ινα προσφερη δωρα {VAR1: [τε] } {VAR2: τε } και θυσιας υπερ αμαρτιων 2 μετριοπαθειν δυναμενος τοις αγνοουσιν και πλανωμενοις επει και αυτος περικειται ασθενειαν 3 και δι αυτην οφειλει καθως περι του λαου ουτως και περι {VAR1: εαυτου } {VAR2: αυτου } προσφερειν περι αμαρτιων 4 και ουχ εαυτω τις λαμβανει την τιμην αλλα καλουμενος υπο του θεου καθωσπερ και ααρων 5 ουτως και ο χριστος ουχ εαυτον εδοξασεν γενηθηναι αρχιερεα αλλ ο λαλησας προς αυτον υιος μου ει συ εγω σημερον γεγεννηκα σε 6 καθως και εν ετερω λεγει συ ιερευς εις τον αιωνα κατα την ταξιν μελχισεδεκ (αιδη g165) 7 ος εν ταις ημεραις της σαρκος αυτου δεησεις τε και ικετηριας προς τον δυναμενον σωζειν αυτον εκ θανατου μετα κραυγης ισχυρας και δακρυων προσενεγκας και εισακουσθεις απο της ευλαβειας 8 καιπερ ων υιος εμαθεν αφ ων επαθεν την υπακοην 9 και

τελειωθεις εγενετο πασιν τοις υπακουουσιν αυτω αιτιος σωτηριας αιωνιου (αιδη g166) 10 προσαγορευθεις υπο του θεου αρχιερευς κατα την ταξιν μελχισεδεκ 11 περι ου πολυς ημιν ο λογος και δυσερμηνευτος λεγειν επει νωθροι γεγονατε ταις ακοαις 12 και γαρ οφειλοντες ειναι διδασκαλοι δια τον χρονον παλιν χρειαν εχετε του διδασκειν υμας τινα τα στοιχεια της αρχης των λογιων του θεου και γεγονατε χρειαν εχοντες γαλακτος {VAR2: [και] } ου στερεας τροφης 13 πας γαρ ο μετεχων γαλακτος απειρος λογου δικαιοσυνης νηπιος γαρ εστιν 14 τελειων δε εστιν η στερεα τροφη των δια την εξιν τα αισθητηρια γεγυμνασμενα εχοντων προς διακρισιν καλου τε και κακου

6 διο αφεντες τον της αρχης του χριστου λογον επι την τελειοτητα φερωμεθα μη παλιν θεμελιον καταβαλλομενοι μετανοιας απο νεκρων εργων και πιστεως επι θεον 2 βαπτισμων {VAR1: διδαχην } {VAR2: διδαχης } επιθεσεως τε χειρων αναστασεως {VAR2: τε } νεκρων και κριματος αιωνιου (αιδη g166) 3 και τουτο ποιησομεν εανπερ επιτρεπη ο θεος 4 αδυνατον γαρ τους απαξ φωτισθεντας γευσαμενους τε της δωρεας της επουρανιου και μετοχους γενηθεντας πνευματος αγιου 5 και καλον γευσαμενους θεου ρημα δυναμεις τε μελλοντος αιωνος (αιδη g165) 6 και παραπεσοντας παλιν ανακαινιζειν εις μετανοιαν ανασταυρουντας εαυτοις τον υιον του θεου και παραδειγματιζοντας 7 γη γαρ η πιουσα τον επ αυτης ερχομενον πολλακις υετον και τικτουσα βοτανην ευθετον εκεινοις δι ους και γεωργειται μεταλαμβανει ευλογιας απο του θεου 8 εκφερουσα δε ακανθας και τριβολους αδοκιμος και καταρας εγγυς ης το τελος εις καυσιν 9 πεπεισμεθα δε περι υμων αγαπητοι τα κρεισσονα και εχομενα σωτηριας ει και ουτως λαλουμεν 10 ου γαρ αδικος ο θεος επιλαθεσθαι του εργου υμων και της αγαπης ης ενεδειξασθε

εις το ονόμα αυτου διακονησαντες τοις αγιοις και διακονουντες 11 επιθυμουμεν δε εκαστον υμων την αυτην ενδεικνυσθαι σπουδην προς την πληροφοριαν της ελπιδος αχρι τελους 12 ινα μη νωθροι γενησθε μιμηται δε των δια πιστεως και μακροθυμιας κληρονομουντων τας επαγγελιας 13 τω γαρ αβρααμ επαγγειλαμενος ο θεος επει κατ ουδενος ειχεν μειζονος ομοσαι ωμοσεν καθ εαυτου 14 λεγων ει μην ευλογων ευλογησω σε και πληθυνων πληθυνω σε 15 και ουτως μακροθυμησας επετυχεν της επαγγελιας 16 ανθρωποι γαρ κατα του μειζονος ομνυουσιν και πασης αυτοις αντιλογιας περας εις βεβαιωσιν ο ορκος 17 εν ω περισσοτερον βουλομενος ο θεος επιδειξαι τοις κληρονομοις της επαγγελιας το αμεταθετον της βουλης αυτου εμεσιτευσεν ορκω 18 ινα δια δυο πραγματων αμεταθετων εν οις αδυνατον ψευδασθαι {VAR2: [τον]} θεον ισχυραν παρακλησιν εχωμεν οι καταφυγοντες κρατησαι της προκειμενης ελπιδος 19 ην ως αγκυραν εχομεν της ψυχης ασφαλη τε και βεβαιαν και εισερχομενην εις το εσωτερον του καταπετασματος 20 οπου προδρομος υπερ ημων εισηλθεν ιησους κατα την ταξιν μελχισεδεκ αρχιερευς γενομενος εις τον αιωνα (αιον g165)

7 ουτος γαρ ο μελχισεδεκ βασιλευς σαλημ ιερευς του θεου του υψιστου ο συναντησας αβρααμ υποστρεφοντι απο της κοπης των βασιλεων και ευλογησας αυτον 2 ω και δεκατην απο παντων εμερισεν αβρααμ πρωτον μεν ερμηνευμενος βασιλευς δικαιοσυνης επειτα δε και βασιλευς σαλημ ο εστιν βασιλευς ειρηνης 3 απατωρ αμητωρ αγενεαλογητος μητε αρχην ημερων μητε ζωης τελος εχων αφωμοιωμενος δε τω νιω του θεου μενει ιερευς εις το διηνεκες 4 θεωρειτε δε πηλικος ουτος ω {VAR2: [και]} δεκατην αβρααμ εδωκεν εκ των ακροθινιων ο πατριαρχης 5 και οι μεν εκ των νιων λενι την ιερατειαν λαμβανοντες εντολην εχουσιν

αποδεκατουν τον λαον κατα τον νομον τουτ εστιν τους αδελφους αυτων καιπερ εξεληλυθοτας εκ της οσφυος αβρααμ 6 ο δε μη γενεαλογουμενος εξ αυτων δεδεκατωκεν αβρααμ και τον εχοντα τας επαγγελιας ευλογηκεν 7 χωρις δε πασης αντιλογιας το ελαττον υπο του κρειττονος ευλογειται 8 και ωδε μεν δεκατας αποθησκοντες ανθρωποι λαμβανουσιν εκει δε μαρτυρουμενος οτι ζη 9 και ως επος ειπειν δι αβρααμ και {VAR1: λενις } {VAR2: λενι } ο δεκατας λαμβανων δεδεκατωται 10 ετι γαρ εν τη οσφυι του πατρος ην οτε συνηντησεν αυτω μελχισεδεκ 11 ει μεν ουν τελειωσις δια της λευτικης ιερωσυνης ην ο λαος γαρ επ αυτης νενομοθετηται τις ετι χρεια κατα την ταξιν μελχισεδεκ ετερον ανιστασθαι ιερεα και ου κατα την ταξιν ααρων λεγεσθαι 12 μετατιθεμενης γαρ της ιερωσυνης εξ αναγκης και νομου μεταθεσις γινεται 13 εφ ον γαρ λεγεται ταυτα φυλης ετερας μετεσχηκεν αφ ης ουδεις προσεσχηκεν τω θυσιαστηριω 14 προδηλον γαρ οτι εξ ιουδα ανατεταλκεν ο κυριος ημων εις ην φυλην περι ιερεων ουδεν μωυσης ελαλησεν 15 και περισσοτερον ετι καταδηλον εστιν ει κατα την ομοιοτητα μελχισεδεκ ανισταται ιερευς ετερος 16 ος ου κατα νομον εντολης σαρκινης γεγονεν αλλα κατα δυναμιν ζωης ακαταλυτου 17 μαρτυρειται γαρ οτι σι ιερευς εις τον αιωνα κατα την ταξιν μελχισεδεκ (αιον g165) 18 αθετησις μεν γαρ γινεται προαγουσης εντολης δια το αυτης ασθενες και ανωφελες 19 ουδεν γαρ ετελειωσεν ο νομος επεισαγωγη δε κρειττονος ελπιδος δι ης εγγιζομεν τω θεω 20 και καθ οσον ου χωρις ορκωμοσιας οι μεν γαρ χωρις ορκωμοσιας εισιν ιερεις γεγονοτες 21 ο δε μετα ορκωμοσιας δια του λεγοντος προς αυτον ωμοσεν κυριος και ου μεταμεληθησεται σι ιερευς εις τον αιωνα (αιον g165) 22 κατα τοσουτο {VAR1: και } {VAR2: [και]} κρειττονος διαθηκης γεγονεν εγγυος ιησους 23 και οι μεν πλειονες εισιν γεγονοτες ιερεις δια

το θανατω κωλυεσθαι παραμενειν 24 ο δε δια
το μενειν αυτον εις τον αιωνα απαραβατον εχει
την ιερωσυνην (aiōn g165) 25 οθεν και σωζειν εις
το παντελες δυναται τους προσερχομενους δι
αυτου τω θεω παντοτε ζων εις το εντυγχανειν
υπερ αυτων 26 τοιουτος γαρ ημιν {VAR1: [και]
} {VAR2: και } επρεπεν αρχιερευς οσιος ακακος
αμιαντος κεχωρισμενος απο των αμαρτωλων
και υψηλοτερος των ουρανων γενομενος 27
ος ουκ εχει καθ ημεραν αναγκην ωσπερ οι
αρχιερεις προτερον υπερ των ιδιων αμαρτιων
θυσιας αναφερειν επειτα των του λαου τουτο γαρ
εποιησεν εφαπαξ εαυτον ανενεγκας 28 ο νομος
γαρ ανθρωπους καθιστησιν αρχιερεις εχοντας
ασθενειαν ο λογος δε της ορκωμοσιας της μετα
τον νομον υιον εις τον αιωνα τετελειωμενον
(aiōn g165)

8 κεφαλαιον δε επι τοις λεγομενοις τοιουτον
εχομεν αρχιερεα ος εκαθισεν εν δεξια του
θρονου της μεγαλωσυνης εν τοις ουρανοις 2 των
αγιων λειτουργος και της σκηνης της αληθινης
ην επηξεν ο κυριος ουκ ανθρωπος 3 πας γαρ
αρχιερευς εις το προσφερειν δωρα τε και θυσιας
καθισταται οθεν αναγκαιον εχειν τι και τουτον ο
προσενεγκη 4 ει μεν ουν ην επι γης ουδ αν ην
ιερευς οντων των προσφεροντων κατα νομον τα
δωρα 5 οιτινες υποδειγματι και σκια λατρευουσιν
των επουρανιων καθως κεχρηματισται μωσης
μελλων επιτελειν την σκηνην ορα γαρ φησιν
ποιησεις παντα κατα τον τυπον τον δειχθεντα
σοι εν τω ορει 6 {VAR1: vuv } {VAR2: (vuv)}
} δε διαφορωτερας τετυχεν λειτουργιας οσω
και κρειττονος εστιν διαθηκης μεσιτης ητις
επι κρειττοσιν επαγγελιαις νενομοθετηται 7
ει γαρ η πρωτη εκεινη ην αμεμπτος ουκ αν
δευτερας εζητειτο τοπος 8 μεμφομενος γαρ
αυτους λεγει ιδου ημεραι ερχονται λεγει κυριος
και συντελεσω επι τον οικον ισραηλ και επι
τον οικον ιουδα διαθηκην καινην 9 ου κατα

την διαθηκην ην εποιησα τοις πατρασιν αυτων
εν ημερα επιλαβομενου μου της χειρος αυτων
εξαγαγειν αυτους εκ γης αιγυπτου οτι αυτοι ουκ
ενεμειναν εν τη διαθηκη μου καγω ημελησα
αυτων λεγει κυριος 10 οτι αυτη η διαθηκη ην
διαθησομαι τω οικω ισραηλ μετα τας ημερας
εκεινας λεγει κυριος διδους νομους μου εις την
διανοιαν αυτων και επι καρδιας αυτων επιγραψω
αυτους και εσομαι αυτοις εις θεον και αυτοι
εσονται μοι εις λαον 11 και ου μη διδαξωσιν
εκαστος τον πολιτην αυτου και εκαστος τον
αδελφον αυτου λεγων γνωθι τον κυριον οτι
παντες ειδησουσιν με απο μικρου εως μεγαλου
αυτων 12 οτι ιλεως εσομαι ταις αδικιαις αυτων
και των αμαρτιων αυτων ου μη μνησθω ετι 13 εν
τω λεγειν καινην πεπαλαιωκεν την πρωτην το δε
παλαιουμενον και γηρασκον εγγυς αφανισμου

9 ειχεν μεν ουν [και] η πρωτη δικαιωματα
λατρειας το τε αγιον κοσμικον 2 σκηνη γαρ
κατεσκευασθη η πρωτη εν η τε λυχνια και
η τραπεζα και η προθεσις των αρτων ητις
λεγεται αγια 3 μετα δε το δευτερον καταπετασμα
σκηνη η λεγομενη αγια αγιων 4 χρυσουν
εχουσα θυμιατηριον και την κιβωτον της
διαθηκης περικεκαλυμμενην παντοθεν χρυσιω
εν η σταμνος χρυση εχουσα το μαννα και η
ραβδος ααρων η βλαστησασα και αι πλακες
της διαθηκης 5 υπεραν δε αυτης χερουβιν
δοξης κατασκιαζοντα το ιλαστηριον περι ων
ουκ εστιν νυν λεγειν κατα μερος 6 τουτων δε
ουτως κατεσκευασμενων εις μεν την πρωτην
σκηνην δια παντος εισιασιν οι ιερεις τας λατρειας
επιτελουντες 7 εις δε την δευτεραν απαξ του
ενιαυτου μονος ο αρχιερευς ου χωρις αιματος
ο προσφερει υπερ εαυτου και των του λαου
αγνοηματων 8 τουτο δηλουντος του πνευματος
του αγιου μηπω πεφανερωσθαι την των αγιων
οδον ετι της πρωτης σκηνης εχουσης στασιν 9
ητις παραβολη εις τον καιρον τον ενεστηκοτα

καθ ην δωρα τε και θυσιαι προσφερονται μη δυναμεναι κατα συνειδησιν τελειωσαι τον λατρευοντα 10 μονον επι βρωμασιν και πομασιν και διαφοροις βαπτισμοις δικαιωματα σαρκος μεχρι καιρου διορθωσεως επικειμενα 11 χριστος δε παραγενομενος αρχιερευς των γενομενων αγαθων δια της μειζονος και τελειοτερας σκηνης ου χειροποιητου τουτ εστιν ου ταυτης της κτισεως 12 ουδε δι αιματος τραγων και μοσχων δια δε του ιδιου αιματος εισηλθεν εφαπαξ εις τα αγια αιωνιαν λυτρωσιν ευραμενος (aiōnios g166) 13 ει γαρ το αιμα τραγων και ταυρων και σποδος δαμαλεως ραντιζουσα τους κεκοινωμενους αγιαζει προς την της σαρκος καθαροτητα 14 ποσω μαλλον το αιμα του χριστου ος δια πνευματος αιωνιου εαυτον προσηνεγκεν αμωμον τω θεω καθαριει την συνειδησιν ημων απο νεκρων εργων εις το λατρευειν θεω ζωντι (aiōnios g166) 15 και δια τουτο διαθηκης καινης μεσιτης εστιν οπως θανατου γενομενου εις απολυτρωσιν των επι τη πρωτη διαθηκη παραβασεων την επαγγελιαν λαβωσιν οι κεκλημενοι της αιωνιου κληρονομιας (aiōnios g166) 16 οπου γαρ διαθηκη θανατον αναγκη φερεσθαι του διαθεμενου 17 διαθηκη γαρ επι νεκροις βεβαια επει {VAR1: μη τοτε } {VAR2: μηποτε } ισχυει οτε ζη ο διαθεμενος 18 οθεν ουδε η πρωτη χωρις αιματος εγκεκαινισται 19 λαληθεισης γαρ πασης εντολης κατα τον νομον υπο μωσεως παντι τω λαω λαβων το αιμα των μοσχων {VAR1: και των τραγων } {VAR2: [και των τραγων] } μετα υδατος και εριου κοκκινου και υσσωπου αυτο τε το βιβλιον και παντα τον λαον ερραντισεν 20 λεγων τουτο το αιμα της διαθηκης ης ενετειλατο προς υμας ο θεος 21 και την σκηνην δε και παντα τα σκευη της λειτουργιας τω αιματι ομοιως ερραντισεν 22 και σχεδον εν αιματι παντα καθαριζεται κατα τον νομον και χωρις αιματεκχυσιας ου γινεται αφεσις 23 αναγκη ουν τα μεν υποδειγματα των εν τοις ουρανοις

τουτοις καθαριζεσθαι αυτα δε τα επουρανια κρειττοσιν θυσιαις παρα ταυτας 24 ου γαρ εις χειροποιητα εισηλθεν αγια χριστος αντιτυπα των αληθινων αλλ εις αυτον τον ουρανον νυν εμφανισθηναι τω προσωπω του θεου υπερ ημων 25 ουδ ινα πολλακις προσφερη εαυτον ωσπερ ο αρχιερευς εισερχεται εις τα αγια κατ ενιαυτον εν αιματι αλλοτριω 26 επει εδει αυτον πολλακις παθειν απο καταβολης κοσμου νυνι δε απαξ επι συντελεια των αιωνων εις αθετησιν {VAR1: της } {VAR2: [της] } αμαρτιας δια της θυσιας αυτου πεφανερωται (aiōn g165) 27 και καθ οσον αποκειται τοις ανθρωποις απαξ αποθανειν μετα δε τουτο κρισις 28 ουτως και ο χριστος απαξ προσενεχθεις εις το πολλων ανενεγκεν αμαρτιας εκ δευτερου χωρις αμαρτιας οφθησεται τοις αυτον απεκδεχομενοις εις σωτηριαν

10 σκιαν γαρ εχων ο νομος των μελλοντων αγαθων ουκ αυτην την εικονα των πραγματων κατ ενιαυτον ταις αυταις θυσιαις ας προσφερουσιν εις το διηνεκες ουδεποτε {VAR1: δυνανται } {VAR2: δυναται } τους προσερχομενους τελειωσαι 2 επει ουκ αν επαυσαντο προσφερομεναι δια το μηδεμιαν εχειν ετι συνειδησιν αμαρτιων τους λατρευοντας απαξ κεκαθαρισμενους 3 αλλ εν αυταις αναμνησις αμαρτιων κατ ενιαυτον 4 αδυνατον γαρ αιμα ταυρων και τραγων αφαιρειν αμαρτιας 5 διο εισερχομενος εις τον κοσμον λεγει θυσιαν και προσφοραν ουκ ηθελησας σωμα δε κατηρτισω μοι 6 ολοκαυτωματα και περι αμαρτιας ουκ ευδοκησας 7 τοτε ειπον ιδου ηκω εν κεφαλιδι βιβλιου γεγραπται περι εμου του ποιησαι ο θεος το θελημα σου 8 ανωτερον λεγων οτι θυσιας και προσφορας και ολοκαυτωματα και περι αμαρτιας ουκ ηθελησας ουδε ευδοκησας αιτινες κατα νομον προσφερονται 9 τοτε ειρηκεν ιδου ηκω του ποιησαι το θελημα σου αναιρει το πρωτον ινα το δευτερον στηση 10 εν ω

θεληματι ηγιασμενοι εσμεν δια της προσφορας του σωματος ιησου χριστου εφαπαξ 11 και πας μεν ιερευς εστηκεν καθημεραν λειτουργων και τας αυτας πολλακις προσφερων θυσιας αιτινες ουδεποτε δυνανται περιελειν αμαρτιας 12 ουτος δε μιαν υπερ αμαρτιων προσενεγκας θυσιαν εις το διηνεκες εκαθισεν εν δεξια του θεου 13 το λοιπον εκδεχομενος εως τεθωσιν οι εχθροι αυτου υποποδιον των ποδων αυτου 14 μια γαρ προσφορα τετελειωκεν εις το διηνεκες τους αγιαζομενους 15 μαρτυρει δε ημιν και το πνευμα το αγιον μετα γαρ το ειρηκεναι 16 αυτη η διαθηκη ην διαθησομαι προς αυτους μετα τας ημερας εκεινας λεγει κυριος διδους νομους μου επι καρδιας αυτων και επι την διανοιαν αυτων επιγραψω αυτους 17 και των αμαρτιων αυτων και των ανομιων αυτων ου μη μνησθησομαι ετι 18 οπου δε αφεσις τουτων ουκετι προσφορα περι αμαρτιας 19 εχοντες ουν αδελφοι παρρησιαν εις την εισοδον των αγιων εν τω αιματι ιησου 20 ην ενεκαινισεν ημιν οδον προσφατον και ζωσαν δια του καταπετασματος τουτ εστιν της σαρκος αυτου 21 και ιερεα μεγαν επι τον οικον του θεου 22 προσερχωμεθα μετα αληθινης καρδιας εν πληροφορια πιστεως ρεραντισμενοι τας καρδιας απο συνειδησεως πονηρας και λελουσμενοι το σωμα υδατι καθαρω 23 κατεχωμεν την ομολογιαν της ελπιδος ακλινη πιστος γαρ ο επαγγειλαμενος 24 και κατανοωμεν αλληλους εις παροξυσμον αγαπης και καλων εργων 25 μη εγκαταλειποντες την επισυναγωγην εαυτων καθως εθος τισιν αλλα παρακαλουντες και τοσουτω μαλλον οσω βλεπετε εγγιζουσαν την ημεραν 26 εκουσιως γαρ αμαρτανοντων ημων μετα το λαβειν την επιγνωσιν της αληθειας ουκετι περι αμαρτιων απολειπεται θυσια 27 φοβερα δε τις εκδοχη κρισεως και πυρος ζηλος εσθιειν μελλοντος τους υπεναντιους 28 αθετησας τις νομον μωυσεως χωρις οικτιρμων

επι δυσιν η τρισιν μαρτυσιν αποθησκει 29 ποσω δοκειτε χειρονος αξιωθησεται τιμωριας ο τον υιον του θεου καταπατησας και το αιμα της διαθηκης κοινον ηγησαμενος εν ω ηγιασθη και το πνευμα της χαριτος ενυβρισας 30 οιδαμεν γαρ τον ειποντα εμοι εκδικησις εγω ανταποδωσω και παλιν κρινει κυριος τον λαον αυτου 31 φοβερον το εμπεσειν εις χειρας θεου ζωντος 32 αναμιμνησκεσθε δε τας προτερον ημερας εν αις φωτισθεντες πολλην αθλησιν υπεμεινατε παθηματων 33 τουτο μεν ονειδισμοις τε και θλιψεσιν θεατριζομενοι τουτο δε κοινωνοι των ουτως αναστρεφομενων γενηθεντες 34 και γαρ τοις δεσμοις συνεπαθησατε και την αρπαγην των υπαρχοντων υμων μετα χαρας προσεδεξαθε γινωσκοντες εχειν εαυτους κρειττονα υπαρξιν και μενουσαν 35 μη αποβαλητε ουν την παρρησιαν υμων ητις εχει μεγαλην μισθαποδοσιαν 36 υπομονης γαρ εχετε χρειαν ινα το θελημα του θεου ποιησαντες κομισησθε την επαγγελιαν 37 ετι γαρ μικρον οσον οσον ο ερχομενος ηξει και ου χρονισει 38 ο δε δικαιος {VAR1: [μου] } {VAR2: μου } εκ πιστεως ζησεται και εαν υποστειληται ουκ ευδοκει η ψυχη μου εν αυτω 39 ημεις δε ουκ εσμεν υποστολης εις απωλειαν αλλα πιστεως εις περιποιησιν ψυχης

11 εστιν δε πιστις ελπιζουμενων υποστασις πραγματων ελεγχος ου βλεπομενων 2 εν ταυτη γαρ εμαρτυρηθησαν οι πρεσβυτεροι 3 πιστει νοουμεν κατηρτισθαι τους αιωνας ρηματι θεου εις το μη εκ φαινομενων το βλεπομενον γεγονεναι (αιδηn 165) 4 πιστει πλειονα θυσιαν αβελ παρα καιν προσηνεγκεν τω θεω δι ης εμαρτυρηθη ειναι δικαιος μαρτυρουντος επι τοις δωροις αυτου του θεου και δι αυτης αποθανων ετι λαλει 5 πιστει ενωχ μετετεθη του μη ιδειν θανατον και ουχ ηυρισκετο διοτι μετεθηκεν αυτον ο θεος προ γαρ της μεταθεσεως μεμαρτυρηται ευαρεστηκεναι τω θεω 6 χωρις δε

πιστεως αδυνατον ευαρεστησαι πιστευσαι γαρ δει τον προσερχομενον {VAR1: [τω] } {VAR2: τω } θεω οτι εστιν και τοις εκζητουσιν αυτον μισθαποδοτης γινεται 7 πιστει χρηματισθεις νωε περι των μηδεπω βλεπομενων ευλαβηθεις κατεσκευασεν κιβωτον εις σωτηριαν του οικου αυτου δι ης κατεκρινεν τον κοσμον και της κατα πιστιν δικαιοσυνης εγενετο κληρονομος 8 πιστει καλουμενος αβρααμ υπηκουσεν εξελθειν εις τοπον ον ημελλεν λαμβανειν εις κληρονομιαν και εξηλθεν μη επισταμενος που ερχεται 9 πιστει παρωκησεν εις γην της επαγγελιας ως αλλοτριαν εν σκηναις κατοικησας μετα ισαακ και ιακωβ των συγκληρονομων της επαγγελιας της αυτης 10 εξεδεχετο γαρ την τους θεμελιους εχουσαν πολιν ης τεχνιτης και δημιουργος ο θεος 11 πιστει και αυτη σαρρα {VAR2: στειρα } δυναμιν εις καταβολην σπερματος ελαβεν και παρα καιρον ηλικιας επει πιστον ηγησατο τον επαγγειλαμενον 12 διο και αφ ενος εγεννηθησαν και ταυτα νενεκρωμενου καθως τα αστρα του ουρανου τω πληθει και ως η αμμος η παρα το χειλος της θαλασσης η αναριθμητος 13 κατα πιστιν απεθανον ουτοι παντες μη {VAR1: κομισαμενοι } {VAR2: λαβοντες } τας επαγγελιας αλλα πορρωθεν αυτας ιδοντες και ασπασαμενοι και ομοιογησαντες οτι ξενοι και παρεπιδημοι εισιν επι της γης 14 οι γαρ τοιαυτα λεγοντες εμφανιζουσιν οτι πατριδα επιζητουσιν 15 και ει μεν εκεινης εμνημονευον αφ ης εξεβησαν ειχον αν καιρον ανακαμψαι 16 νυν δε κρειττονος ορεγονται τουτ εστιν επουρανιου διο ουκ επαισχυνεται αυτους ο θεος θεος επικαλεισθαι αυτων ητοιμασεν γαρ αυτοις πολιν 17 πιστει προσενηνοχεν αβρααμ τον ισαακ πειραζομενος και τον μονογενη προσεφερεν ο τας επαγγελιας αναδεξαμενος 18 προς ον ελαληθη οτι εν ισαακ κληθησεται σοι σπερμα 19 λογισαμενος οτι και εκ νεκρων εγειρειν δυνατος ο θεος οθεν αυτον και εν παραβολη εκομισατο 20 πιστει και

περι μελλοντων ευλογησεν ισαακ τον ιακωβ και τον ησαυ 21 πιστει ιακωβ αποθησκων εκαστον των ιιων ιωσηφ ευλογησεν και προσεκυνησεν επι το ακρον της ραβδου αυτου 22 πιστει ιωσηφ τελευτων περι της εξοδου των ιιων ισραηλ εμνημονευσεν και περι των οστεων αυτου ενετειλατο 23 πιστει μωυσης γεννηθεις εκρυβη τριμηνον υπο των πατερων αυτου διοτι ειδον αστειον το παιδιον και ουκ εφοβηθησαν το διαταγμα του βασιλεως 24 πιστει μωυσης μεγας γενομενος ηρησατο λεγεσθαι υιος θυγατρος φαραω 25 μαλλον ελομενος συγκακουχεισθαι τω λωα του θεου η προσκαριον εχειν αμαρτιας απολαυσιν 26 μειζονα πλουτον ηγησαμενος των αιγυπτου θησαυρων τον ονειδισμον του χριστου απεβλεπεν γαρ εις την μισθαποδοσιαν 27 πιστει κατελιπεν αιγυπτον μη φοβηθεις τον θυμον του βασιλεως τον γαρ αορατον ως ορων εκαρτερησεν 28 πιστει πεποιηκεν το πασχα και την προσχυσιν του αιματος ινα μη ο ολοθρευων τα πρωτοτοκα θιγη αυτων 29 πιστει διεβησαν την ερυθραν θαλασσαν ως δια ξηρας γης ης πειραν λαβοντες οι αιγυπτιοι κατεποθησαν 30 πιστει τα τειχη ιεριχω επεσαν κυκλωθεντα επι επτα ημερας 31 πιστει ρααβ η πορνη ου συναπωλετο τοις απειθησασιν δεξαμενη τους κατασκοπους μετ ειρηνης 32 και τι ετι λεγω επιλειψι με γαρ διηγουμενον ο χρονος περι γεδεων βαρακ σαμψων ιεφθαες δαυιδ τε και σαμουηλ και των προφητων 33 οι δια πιστεως κατηγωνισαντο βασιλειας ειργασαντο δικαιοσυνην επετυχον επαγγελιων εφραξαν στοματα λεοντων 34 εσβεσαν δυναμιν πυρος εφυγον στοματα μαχαιρης εδυναμωθησαν απο ασθενειας εγενηθησαν ισχυροι εν πολεμω παρεμβολας εκλιναν αλλοτριων 35 ελαβον γυναικες εξ αναστασεως τους νεκρους αυτων αλλοι δε ετυμπανισθησαν ου προσδεξαμενοι την απολυτρωσιν ινα κρειττονος αναστασεως τυχωσιν 36 ετεροι δε εμπαιγμων και μαστιγων

πειραν ελαβον ετι δε δεσμων και φυλακης 37 ελιθασθησαν {VAR1: επειρασθησαν } επρισθησαν εν φονω μαχαιρης απεθανον περιηλθον εν μηλωταις εν αιγειοις δερμασιν υστερουμενοι θλιβομενοι κακουχουμενοι 38 ουκ ην αξιος ο κοσμος επι ερημιαις πλανωμενοι και ορεσιν και σπηλαιοις και ταις οπαις της γης 39 και ουτοι παντες μαρτυρηθεντες δια της πιστεως ουκ εκομισαντο την επαγγελιαν 40 του θεου περι ημων κρειττον τι προβλεψαμενου ινα μη χωρις ημων τελειωθωσιν

12 τοιγαρουν και ημεις τοσουτον εχοντες

περικειμενον ημιν νεφος μαρτυρων ογκον αποθεμενοι παντα και την ευπεριστατον αμαρτιαν δι υπομονης τρεχωμεν τον προκειμενον ημιν αγωνα 2 αφορωντες εις τον της πιστεως αρχηγον και τελειωτην ιησουν ος αντι της προκειμενης αυτω χαρας υπεμεινεν σταυρον αισχυνης καταφρονησας εν δεξια τε του θρονου του θεου κεκαθικεν 3 αναλογισασθε γαρ τον τοιαυτην υπομεμενηκοτα υπο των αμαρτωλων εις {VAR1: εαυτους } {VAR2: εαυτον } αντιλογιαν ινα μη καμητε ταις ψυχαις υμων εκλυομενοι 4 ουπω μεχρις αιματος αντικατεστητε προς την αμαρτιαν ανταγωνιζομενοι 5 και εκλελησθε της παρακλησεως ητις υμιν ως υιοις διαλεγεται υιε μου μη ολιγωρει παιδειας κυριου μηδε εκλυουν υπ αυτου ελεγχομενος 6 ον γαρ αγαπα κυριος παιδευει μαστιγοι δε παντα υιον ον παραδεχεται 7 εις παιδειαν υπομενετε ως υιοις υμιν προσφερεται ο θεος τις γαρ υιος ον ου παιδευει πατηρ 8 ει δε χωρις εστε παιδειας ης μετοχοι γεγονασιν παντες αρα νοθοι και ουχ υιοι εστε 9 ειτα τους μεν της σαρκος ημων πατερας ειχομεν παιδευτας και ενετρεπομεθα ου πολυ {VAR2: [δε] } μαλλον υποταγησομεθα τω πατρι των πνευματων και ζησομεν 10 οι μεν γαρ προς ολιγας ημερας κατα το δοκουν αυτοις επαιδευνον ο δε επι το συμφερον εις το

μεταλαβειν της αγιοτητος αυτου 11 πασα {VAR1: μεν } {VAR2: δε } παιδεια προς μεν το παρον ου δοκει χαρας ειναι αλλα λυπης υστερον δε καρπον ειρηνικον τοις δι αυτης γεγυμνασμενοις αποδιδωσιν δικαιοισυνης 12 διο τας παρειμενας χειρας και τα παραλελυμενα γονατα ανορθωσατε 13 και τροχιας ορθας ποιειτε τοις ποσιν υμων ινα μη το χωλον εκτραπη ιαθη δε μαλλον 14 ειρηνην διωκετε μετα παντων και τον αγιασμον ου χωρις ουδεις οψεται τον κυριον 15 επισκοπουντες μη τις υστερων απο της χαριτος του θεου μη τις ριζα πικριας ανω φυουσα ενοχλη και δι αυτης μιανθωσιν {VAR1: οι } πολλοι 16 μη τις πορνος η βεβηλος ως ησαυ ος αντι βρωσεως μιας απεδετο τα πρωτοτοκια εαυτου 17 ιστε γαρ οτι και μετεπειτα θελων κληρονομησαι την ευλογιαν απεδοκιμασθη μετανοιας γαρ τοπον ουχ ευρεν καιπερ μετα δακρυων εκζητησας αυτην 18 ου γαρ προσεληλυθατε ψηλαφωμενω και κεκαυμενω πυρι και γνοφω και ζοφω και θυελλη 19 και σαλπιγγος ηχω και φωνη ρηματων ης οι ακουσαντες παρητησαντο {VAR2: μη } προστεθηναι αυτοις λογον 20 ουκ εφερον γαρ το διαστελλομενον καν θηριον θιγη του ορους λιθοβοληθησεται 21 και ουτως φοβερον ην το φανταζομενον μωυσης ειπεν εκφοβος ειμι και εντρομος 22 αλλα προσεληλυθατε σιων ορει και πολει θεου ζωντος ιερουσαλημ επουρανιω και μυριασιν αγγελων 23 πανηγυρει και εκκλησια πρωτοτοκων απογεγραμμενων εν ουρανοις και κριτη θεω παντων και πνευμασιν δικαιων τετελειωμενων 24 και διαθηκης νεας μεσιτη ιησου και αιματι ραντισμου κρειττον λαλουντι παρα τον αβελ 25 βλεπετε μη παραιτησησθε τον λαλουντα ει γαρ εκεινοι ουκ εξεφυγον επι γης παραιτησαμενοι τον χρηματιζοντα πολυ μαλλον ημεις οι τον απ ουρανων αποστρεφομενοι 26 ου η φωνη την γην εσαλευσεν τοτε νυν δε επηγγελται λεγων ετι απαξ εγω σεισω ου μονον

την γην αλλα και τον ουρανον 27 το δε ετι απαξ δηλοι [την] των σαλευομενων μεταθεσιν ως πεποιημενων ινα μεινη τα μη σαλευομενα 28 διο βασιλειαν ασαλευτον παραλαμβανοντες εχωμεν χαριν δι ης λατρευωμεν ευαρεστως τω θεω μετα ευλαβειας και δεους 29 και γαρ ο θεος ημων πυρ καταναλισκον

13 η φιλαδελφια μενετω 2 της φιλοξενιας μη επιλανθανεσθε δια ταυτης γαρ ελαθον τινες ξενισαντες αγγελους 3 μιμνησκεσθε των δεσμιων ως συνδεδεμενοι των κακουχουμενων ως και αυτοι οντες εν σωματι 4 τιμιος ο γαμος εν πασιν και η κοιτη αμιαντος πορνους γαρ και μοιχους κρινει ο θεος 5 αφιλαργυρος ο τροπος αρκουμενοι τοις παρουσιν αυτος γαρ ειρηκεν ου μη σε ανω ουδ ου μη σε εγκαταλιπω 6 ωστε θαρρουντας ημας λεγειν κυριος εμοι βοηθος {VAR2: [και] } ου φοβηθησομαι τι ποιησei μοι ανθρωπος 7 μνημονευτε των ηγουμενων υμων οιτινες ελαλησαν υμιν τον λογον του θεου αων αναθεωρουντες την εκβασιν της αναστροφης μιμεισθε την πιστιν 8 ιησους χριστος εχθες και σημερον ο αυτος και εις τους αιωνας (aiōn g165) 9 διδαχαις ποικιλαις και ξεναις μη παραφερεσθε καλον γαρ χαριτι βεβαιουσθαι την καρδιαν ου βρωμασιν εν οις ουκ αφεληθησαν οι περιπατουντες 10 εχομεν θυσιαστηριον εξ ου φαγειν ουκ εχουσιν {VAR1: [εξουσιαν] } {VAR2: εξουσιαν } οι τη σκηνη λατρευοντες 11 αω γαρ εισφερεται ζωων το αιμα περι αμαρτιας εις τα αγια δια του αρχιερεως τουτων τα σωματα κατακαιεται εξω της παρεμβολης 12 διο και ιησους ινα αγιαση δια του ιδιου αιματος τον λαον εξω της πυλης επαθεν 13 τοινυν εξερχωμεθα προς αυτον εξω της παρεμβολης τον ονειδισμον αυτου φεροντες 14 ου γαρ εχομεν ωδε μενουσαν πολιν αλλα την μελλουσαν επιζητουμεν 15 δι αυτου {VAR2: [ουν] } αναφερωμεν θυσιαν αινεσεως δια παντος τω θεω τουτ εστιν καρπον

χειλεων ομολογουντων τω ονοματι αυτου 16 της δε ευποιιας και κοινωνιας μη επιλανθανεσθε τοιαυταις γαρ θυσιαις ευαρεστειται ο θεος 17 πειθεσθε τοις ηγουμενοις υμων και υπεικετε αυτοι γαρ αγρυπνουσιν υπερ των ψυχων υμων ως λογον αποδωσοντες ινα μετα χαρας τουτο ποιωσιν και μη στεναζοντες αλυσιτελες γαρ υμιν τουτο 18 προσευχεσθε περι ημων πειθομεθα γαρ οτι καλην συνειδησιν εχομεν εν πασιν καλως θελοντες αναστρεφεσθαι 19 περισσοτερως δε παρακαλω τουτο ποιησαι ινα ταχιον αποκατασταθω υμιν 20 ο δε θεος της ειρηνης ο αναγαγων εκ νεκρων τον ποιμενα των προβατων τον μεγαν εν αιματι διαθηκης αιωνιου τον κυριον ημων ιησουν (aiōnios g166) 21 καταρτισαι υμας εν παντι αγαθω εις το ποιησαι το θελημα αυτου ποιων εν ημιν το ευαρεστον ενωπιον αυτου δια ιησου χριστου ω η δοξα εις τους αιωνας {VAR1: των αιωνων } {VAR2: [των αιωνων] } αμην (aiōn g165) 22 παρακαλω δε υμας αδελφοι ανεχεσθε του λογου της παρακλησεως και γαρ δια βραχεων επεστειλα υμιν 23 γινωσκετε τον αδελφον ημων τιμοθεον απολελυμενον μεθ ου εαν ταχιον ερχηται οιφομαι υμας 24 ασπασασθε παντας τους ηγουμενους υμων και παντας τους αγιους ασπαζονται υμας οι απο της ιταλιας 25 η χαρις μετα παντων υμων

Ιακωβου

1 ιακωβος θεου και κυριου ιησου χριστου δουλος ταις δωδεκα φυλαις ταις εν τη διασπορα χαιρειν 2 πασαν χαραν ηγησασθε αδελφoi μου οταν πειρασμoiς περιπεσητe ποικιλoiς 3 γινωσκοντeς οti to δokimioν uμων tηs pιstewoς kateρgazetai upomonη 4 η δe upomonη eρgoyn tεleioν eχetω iνa ηte tεleioi κai oloklhrois eν mηdēni leipomenoi 5 ei δe tιs uμωn leipetai sοfiaς aiteitω pαra tuo δidontos θeou paσiv aploas κai mη oνeiδiζontos κai δoθhsetai autw 6 aiteitω δe piσtei mηdēn δiakrinoмenoc o γap δiakrinoмenoc eoikev kluδawvi thalassthς aнеmizomewa κai ripitizomewa 7 mη γap oiesethw o αnθrwpoς ekeinoc oti lηmψetai ti pαra tuo kυriou 8 anhρ δiψuxoc akatastatoc eν paσaiς tαιs obois autou 9 kauχasoth δe {VAR1: [o]} {VAR2: o} adelphoς o tapeinoc eν tw uψei autou 10 o δe plouσioc eν tη tapeinwsei autou oti wɔs anθoς xɔrtou pareleuσetai 11 aneteilev γap o hlios suv tw kauσowvi κai eξηrapnev ton xɔrtou κai to anθoς autou eξepesen κai η eunperpeia tuo prosawpou autou apωleto outwas κai o plouσioc eν tαιs poreriais autou mafanθhsetai 12 makaroiς anhρ oς upomenei peirasmor oti dokiμoς genvomeνoς lηmψetai ton stefanon tηs zωhς on epηggelato tōis agapawson autou 13 mηdēiς peirazomewoς legetw oti apō θeou peirazomai o γap θeos apeirastos esitiv kakow peirazetai δe autou ouδena 14 ekaстoς δe peirazetai upo tηs idias epithumiaς ezelkomeνoς κai dεleazomewoς 15 eita η epithumia suлlaбouwsa tikteti amaprtiаn η δe amaprtia apotelesθeis aпokuei thavatov 16 mη planaσth δe adelphoi muo agaphtoi 17 paσa doσiς agath κai paν dωrhemta tεleioν anwθewn esitiv katabaivon apo tuo patroς tw φωtaw pαr o ouk eni parallagη tropηs aposkiasma 18 boulhθeis

apekuηsεn ηmas λogω alhθeias eis to einai ηmas aparxh tina tw autu ktismatow 19 iste adelphoi muo agaphtoi estw δe paс anθrwpoς tachus eis to akousai bradus eis to lahlhsai bradus eis orghn 20 orgh yar anδros dikaiosunh θeou ouk eρgazetai 21 di oπoθhemenoi paσan rupariav κai pεriσseian kakias eν prauhteti deχasθe tōn emfuton loγoν tōn dunamewon swasai taс ψuxas uμωn 22 γineσθe δe poihtai loγoν κai mη {VAR1: akroatai muon} {VAR2: muon akroatai} pαraloγiζomewoи eautou 23 oti ei tis akroatηs loγou esitiv κai ou poihtηs ouтoς eoikev anδri katanosunti to prosawpon tηs γeneseowc autou eν esoptew 24 katenoihsen γap eautou κai apelhlyuθhen κai eunθewc epeleahetho oπoioς ηn 25 o δe parakuψas eis noymo n tεleioν ton tηs elεuθerias κai paraueinac ouk akroatηs epihsmoηs γenomeνoς alla poihtηs eρgou ouтoς makarios eν tη poihssei autou esitai 26 ei tis dокei threksos einai mη xalinaγawγaw γlωsas {VAR1: eautou} {VAR2: autou} alla apatw kardiaν {VAR1: eautou} {VAR2: autou} toutou mataios η threkscia 27 threkscia kathara κai amiatoc pαra tw θew κai patri autη esitiv epihkeitsesthai orphavouc κai xhras eν tη thliψei autw aспilov eautou tηreiv apō tuo kosmu

2 adelphoi muo mη eν prosawpolhmpiai eχete tηn piσtiv tuo kυriou ηmas iηsou chriſtou tηs δoхeis 2 ean γap eisεlθi eis sunaγawγen uμωn anhρ xrosdaktuλiоs eν esthhti lamprā eisεlθi δe κai ptωchοs eν ruparā esthhti 3 epihleψhе δe epi tōn foprounta tηn esthhta tηn lamprā κai eiphtet su kathou wde kahw κai tw ptωch eiphtet su sthhi {VAR1: η kahou ekei} {VAR2: ekei η kahou} upo to upopodion muo 4 ou diekriθhtet eν eautoic κai eγeneσθe kritai diaλoγiσmaw ponηrωn 5 akousate adelphoi muo agaphtoi oux o θeos ezelēzato touc ptωchouc tw kosmu plouσiouc eν piσtei κai klhronomouc tηs

βασιλειας ης επηγγειλατο τοις αγαπωσιν αυτον 6 υμεις δε ητιμασατε τον πτωχον ουχ οι πλουσιοι καταδυναστευουσιν υμων και αυτοι ελκουσιν υμας εις κριτηρια 7 ουκ αυτοι βλασφημουσιν το καλον ονομα το επικληθεν εφ υμας 8 ει μεντοι νομον τελειτε βασιλικον κατα την γραφην αγαπησεις τον πλησιον σου ως σεαυτον καλως ποιειτε 9 ει δε προσωπολημπτειτε αμαρτιαν εργαζεσθε ελεγχομενοι υπο του νομου ως παραβαται 10 οστις γαρ ολον τον νομον τηρηση πταιση δε εν ενι γεγονεν παντων ενοχος 11 ο γαρ ειπων μη μοιχευσης ειπεν και μη φονευσης ει δε ου μοιχευεις φονευεις δε γεγονας παραβατης νομου 12 ουτως λαλειτε και ουτως ποιειτε ως δια νομου ελευθεριας μελλοντες κρινεθαι 13 η γαρ κρισις ανελεος τω μη ποιησαντι ελεος κατακαυχαται ελεος κρισεως 14 τι {VAR2: το } οφελοις αδελφοι μου εαν πιστιν λεγη τις εχειν εργα δε μη εχη μη δυναται η πιστις σωσαι αυτον 15 εαν αδελφος η αδελφη γυμνοι υπαρχωσιν και λειπομενοι της εφημερου τροφης 16 ειπη δε τις αυτοις εξ υμων υπαγετε εν ειρηνη θερμαινεσθε και χορταζεσθε μη δωτε δε αυτοις τα επιτηδεια του σωματος τι {VAR2: το } οφελοις 17 ουτως και η πιστις εαν μη εχη εργα νεκρα εστιν καθ εαυτην 18 αλλ ερει τις συ πιστιν εχεις καγω εργα εχω δειξον μοι την πιστιν σου χωρις των εργων καγω σοι δειξω εκ των εργων μου την πιστιν 19 συ πιστευεις οτι εις {VAR1: θεος εστιν } {VAR2: εστιν ο θεος } καλως ποιεις και τα δαιμονια πιστευουσιν και φρισσουσιν 20 θελεις δε γνωναι ω ανθρωπε κενε οτι η πιστις χωρις των εργων αργη εστιν 21 αβρααμ ο πατηρ ημων ουκ εξ εργων εδικαιωθη ανενεγκας ισαακ τον νιον αυτου επι το θυσιαστηριον 22 βλεπεις οτι η πιστις συνηργει τοις εργοις αυτου και εκ των εργων η πιστις ετελειωθη 23 και επληρωθη η γραφη η λεγουσα επιστευσεν δε αβρααμ τω θεω και ελογισθη αυτω εις δικαιοσυνην και φιλοις θεου εκληθη

24 ορατε οτι εξ εργων δικαιουται ανθρωπος και ουκ εκ πιστεως μονον 25 ομοιως δε και ρααβη πορνη ουκ εξ εργων εδικαιωθη υποδεξαμενη τους αγγελους και ετερα οδω εκβαλουσα 26 ωσπερ {VAR2: γαρ } το σωμα χωρις πνευματος νεκρον εστιν ουτως και η πιστις χωρις εργων νεκρα εστιν

3 μη πολλοι διδασκαλοι γινεσθε αδελφοι μου ειδοτες οτι μειζον κριμα λημψομεθα 2 πολλα γαρ πταιομεν απαντες ει τις εν λογω ου πταιει ουτος τελειος ανηρ δυνατος χαλιναγωγησαι και ολον το σωμα 3 ει δε των ιππων τους χαλινους εις τα στοματα βαλλομεν εις το πειθεσθαι αυτους ημιν και ολον το σωμα αυτων μεταγομεν 4 ιδου και τα πλοια τηλικαυτα οντα και υπο ανεμων σκληρων ελαυνομενα μεταγεται υπο ελαχιστου πηδαλιου οπου η ορμη του ευθυνοντος βουλεται 5 ουτως και η γλωσσα μικρον μελος εστιν και μεγαλα αυχει ιδου ηλικον πυρ ηλικην υλην αναπτει 6 και η γλωσσα πυρ ο κοσμος της αδικιας η γλωσσα καθισταται εν τοις μελεσιν ημων η σπιλουσα ολον το σωμα και φλοιγιζουσα τον τροχον της γενεσεως και φλοιγιζομενη υπο της γεεννης (Geenna g1067) 7 πασα γαρ φυσις θηριων τε και πετεινων ερπετων τε και εναλιων δαμαζεται και δεδαμασται τη φυσει τη ανθρωπινη 8 την δε γλωσσαν ουδεις δαμασαι δυναται ανθρωπων ακαταστατον κακον μεστη ιου θανατηφορου 9 εν αυτη ευλογουμεν τον κυριον και πατερα και εν αυτη καταρωμεθα τους ανθρωπους τους καθ ομοιωσιν θεου γεγονοτας 10 εκ του αυτου στοματος εξερχεται ευλογια και καταρα ου χρη αδελφοι μου ταυτα ουτως γινεσθαι 11 μητι η πηγη εκ της αυτης οπης βρυει το γλυκυ και το πικρον 12 μη δυναται αδελφοι μου συκη ελαιαις ποιησαι η αμπελος συκα ουτε αλυκον γλυκυ ποιησαι υδωρ 13 τις σοφος και επιστημων εν υμιν δειξατω εκ της καλης αναστροφης τα εργα αυτου εν πραυτητι σοφιας 14 ει δε ζηλον

πικρον εχετε και εριθειαν εν τη καρδια υμων μη κατακαυχασθε και ψευδεσθε κατα της αληθειας 15 ουκ εστιν αυτη η σοφια ανωθεν κατερχομενη αλλα επιγειος ψυχικη δαιμονιωδης 16 οπου γαρ ζηλος και εριθεια εκει ακαταστασια και παν φαυλον πραγμα 17 η δε ανωθεν σοφια πρωτον μεν αγνη εστιν επειτα ειρηνικη επιεικης ευπειθης μεστη ελεους και καρπων αγαθων αδιακριτος ανυποκριτος 18 καρπος δε δικαιοσυνης εν ειρηνη σπειρεται τοις ποιουσιν ειρηνη

4 ποθεν πολεμοι και ποθεν μαχαι εν υμιν ουκ εντευθεν εκ των ηδονων υμων των στρατευομενων εν τοις μελεσιν υμων 2 επιθυμειτε και ουκ εχετε φονευετε και ζηλουτε και ου δυνασθε επιτυχειν μαχεσθε και πολεμειτε ουκ εχετε δια το μη αιτεισθαι υμας 3 αιτειτε και ου λαμβανετε διοτι κακως αιτεισθε ινα εν ταις ηδοναις υμων δαπανησητε 4 μοιχαλιδες ουκ οιδατε οτι η φιλια του κοσμου εχθρα του θεου εστιν ος εαν ουν βουληθη φιλος ειναι του κοσμου εχθρος του θεου καθισταται 5 η δοκειτε οτι κενως η γραφη λεγει προς φθονον επιποθει το πνευμα ο κατωκισεν εν ημιν 6 μειζονα δε διδωσιν χαριν διο λεγει ο θεος υπερηφανοις αντιτασσεται ταπεινοις δε διδωσιν χαριν 7 υποταγητε ουν τω θεω αντιστητε δε τω διαβολω και φρενξεται αφ υμων 8 εγγισατε τω θεω και {VAR1: εγγισει } {VAR2: εγγιει } υμιν καθαρισατε χειρας αμαρτωλοι και αγνισατε καρδιας διψυχοι 9 ταλαιπωρησατε και πενθησατε και κλαυσατε ο γελως υμων εις πενθος μετατραπητω και η χαρα εις κατηφειαν 10 ταπεινωθητε ενωπιον κυριου και υψωσει υμας 11 μη καταλαλειτε αλληλων αδελφοι ο καταλαλων αδελφου η κρινων τον αδελφον αυτου καταλαλει νομου και κρινει νομον ει δε νομον κρινεις ουκ ει ποιητης νομου αλλα κριτης 12 εις εστιν {VAR2: [ο] } νομοθετης και κριτης ο δυναμενος σωσαι και απολεσαι συ δε τις ει ο κρινων τον πλησιον 13 αγε νυν οι

λεγοντες σημερον η αυριον πορευσομεθα εις τηνδε την πολιν και ποιησομεν εκει ενιαυτον και εμπορευσομεθα και κερδησομεν 14 οιτινες ουκ επιστασθε {VAR2: το } της αυριον ποια η ζωη υμων ατρις γαρ εστε {VAR2: η } προς ολιγον φαινομενη επειτα και αφανιζομενη 15 αντι του λεγειν υμας εαν ο κυριος {VAR1: θελη } {VAR2: θεληση } και ζησομεν και ποιησομεν τουτο η εκεινο 16 νυν δε καυχασθε εν ταις αλαζονειαις υμων πασα καυχησις τοιαυτη πονηρα εστιν 17 ειδοτι ουν καλον ποιειν και μη ποιουντι αμαρτια αυτω εστιν

5 αγε νυν οι πλουσιοι κλαυσατε ολολυζοντες επι ταις ταλαιπωριαις υμων ταις επερχομεναις 2 ο πλουτος υμων σεσηπεν και τα ιματια υμων σητοβρωτα γεγονεν 3 ο χρυσος υμων και ο αργυρος κατιωται και ο ιος αυτων εις μαρτυριον υμιν εσται και φαγεται τας σαρκας υμων ως πυρ εθησαυρισατε εν εσχαταις ημεραις 4 ιδου ο μισθος των εργατων των αμησαντων τας χωρας υμων ο {VAR1: αφυστερημενος } {VAR2: απεστερημενος } αφ υμων κραζει και αι βοαι των θερισαντων εις τα ωτα κυριου σαβαωθ {VAR1: εισεληλυθαν } {VAR2: εισεληλυθασιν } 5 ετρυφησατε επι της γης και εσπαταλησατε εθρεψατε τας καρδιας υμων εν ημερα σφαγης 6 κατεδικασατε εφονευσατε τον δικαιον ουκ αντιτασσεται υμιν 7 μακροθυμησατε ουν αδελφοι εως της παρουσιας του κυριου ιδου ο γεωργος εκδεχεται τον τιμιον καρπον της γης μακροθυμων επ αυτω εως λαβη προιμον και οψιμον 8 μακροθυμησατε και υμεις στηριξατε τας καρδιας υμων οτι η παρουσια του κυριου ηγγικεν 9 μη στεναζετε αδελφοι κατ αλληλων ινα μη κριθητε ιδου ο κριτης προ των θυρων εστηκεν 10 υποδειγμα λαβετε αδελφοι της κακοπαθιας και της μακροθυμιας τους προφητας οι ελαλησαν εν τω ονοματι κυριου 11 ιδου μακαριζομεν τους υπομειναντας την υπομονην ιωβ ηκουσατε και το τελος κυριου ειδετε οτι

πολυσπλαγχνος εστιν ο κυριος και οικτιρμων **12**
προ παντων δε αδελφοι μου μη ομνυετε μητε
τον ουρανον μητε την γην μητε αλλον τινα
ορκον ητω δε υμων το ναι ναι και το ου ου ινα
μη υπο κρισιν πεσητε **13** κακοπαθει τις εν υμιν
προσευχεσθω ευθυμει τις ψαλλετω **14** ασθενει
τις εν υμιν προσκαλεσασθω τους πρεσβυτερους
της εικλησιας και προσευξασθωσαν επ αυτον
αλειψαντες {VAR2: [αυτον]} ελαιω εν τω ονοματι
{VAR1: [του κυριου]} {VAR2: του κυριου} **15**
και η ευχη της πιστεως σωσει τον καμνοντα και
εγερει αυτον ο κυριος καν αμαρτιας η πεποιηκως
αφεθησεται αυτω **16** εξομολογεισθε ουν αλληλοις
τας αμαρτιας και {VAR1: προσευχεσθε } {VAR2:
ευχεσθε } υπερ αλληλων οπως ιαθητε πολυ
ισχυει δεησις δικαιου ενεργουμενη **17** ηλιας
ανθρωπος ην ομοιοπαθης ημιν και προσευχη
προσηυξατο του μη βρεξαι και ουκ εβρεξεν επι
της γης ενιαυτους τρεις και μηνας εξ **18** και παλιν
προσηυξατο και ο ουρανος υετον εδωκεν και η
γη εβλαστησεν τον καρπον αυτης **19** αδελφοι
μου εαν τις εν υμιν πλανηθη απο της αληθειας
και επιστρεψη τις αυτον **20** {VAR1: γινωσκετε }
{VAR2: γινωσκετω } οτι ο επιστρεψας αμαρτωλον
εκ πλανης οδου αυτου σωσει ψυχην αυτου εκ
θανατου και καλυψει πληθος αμαρτιων

Πετρου Α'

1 πετρος αποστολος ιησου χριστου εκλεκτοις παρεπιδημοις διασπορας ποντου γαλατιας καππαδοκιας ασιας και βιθυνιας **2** κατα προγνωσιν θεου πατρος εν αγιασμω πνευματος εις υπακοην και ραντισμον αιματος ιησου χριστου χαρις υμιν και ειρηνη πληθυνθειη **3** ευλογητος ο θεος και πατηρ του κυριου ημων ιησου χριστου ο κατα το πολυ αυτου ελεος αναγεννησας ημας εις ελπιδα ζωσαν δι αναστασεως ιησου χριστου εκ νεκρων **4** εις κληρονομιαν αφθαρτον και αιμιαντον και αμαραντον τετηρημενην εν ουρανοις εις υμας **5** τους εν δυναμει θεου φρουρουμενους δια πιστεως εις σωτηριαν ετοιμην αποκαλυφθηναι εν καιρω εσχατω **6** εν ω αγαλλιασθε ολιγον αρτι ει δεον {VAR2: [εστιν]} λυπηθεντες εν ποικιλοις πειρασμοις **7** ινα το δοκιμιον υμων της πιστεως πολυτιμοτερον χρυσιου του απολλυμενου δια πυρος δε δοκιμαζομενου ευρεθη εις επαινον και δοξαν και τιμην εν αποκαλυψει ιησου χριστου **8** ον ουκ ιδοντες αγαπατε εις ον αρτι μη ορωντες πιστευοντες δε {VAR1: αγαλλιατε } {VAR2: αγαλλιασθε } χαρα ανεκλαλητω και δεδοξασμενη **9** κομιζομενοι το τελος της πιστεως {VAR2: [υμων] } σωτηριαν ψυχων **10** περι ης σωτηριας εξεζητησαν και εξηραυνησαν προφηται οι περι της εις υμας χαριτος προφητευσαντες **11** εραυνωντες εις τινα η ποιον καιρον εδηλου το εν αυτοις πνευμα χριστου προμαρτυρομενον τα εις χριστον παθηματα και τας μετα ταυτα δοξας **12** οις απεκαλυφθη οτι ουχ εαυτοις υμιν δε διηκονουν αυτα α ννυ ανηγγελη υμιν δια των ευαγγελισαμενων υμας {VAR2: [εν] } πνευματι αιγια αποσταλεντι απ ουρανου εις α επιθυμουσιν αγγελοι παρακυψαι **13** διο αναζωσαμενοι τας οσφυας της διανοιας υμων νηφοντες τελειως ελπισατε επι την φερομενην υμιν χαριν εν

αποκαλυψει ιησου χριστου **14** ως τεκνα υπακοης μη συσχηματιζομενοι ταις προτερον εν τη αγνοια υμων επιθυμιαις **15** αλλα κατα τον καλεσαντα υμας αγιον και αυτοι αγιοι εν παση αναστροφη γενηθητε **16** διοτι γεγραπται [οτι] αγιοι εσεσθε οτι εγω αγιος {VAR2: [ειμι] } **17** και ει πατερα επικαλεισθε τον απροσωπολημπτως κρινοντα κατα το εκαστον εργον εν φοβω τον της παροικιας υμων χρονον αναστραφητε **18** ειδοτες οτι ου φθαρτοις αργυριω η χρυσιω ελυτρωθητε εκ της ματαιας υμων αναστροφης πατροπαραδοτου **19** αλλα τιμιω αιματι ως αμνου αμωμου και ασπιλου χριστου **20** προεγνωσμενου μεν προ καταβολης κοσμου φανερωθεντος δε επ εσχατου των χρονων δι υμας **21** τους δι αυτου πιστους εις θεον τον εγειραντα αυτον εκ νεκρων και δοξαν αυτω δοντα ωστε την πιστην υμων και ελπιδα ειναι εις θεον **22** τας ψυχας υμων ηγνικοτες εν τη υπακοη της αληθειας εις φιλαδελφιαν ανυποκριτον εκ {VAR2: [καθαρας] } καρδιας αλληλους αγαπησατε εκτενως **23** αναγεγενημενοι ουκ εκ σπορας φθαρτης αλλα αφθαρτου δια λογου ζωντος θεου και μενοντος (αιδη g165) **24** διοτι πασα σαρξ ως χορτος και πασα δοξα αυτης ως ανθος χορτου εξηρανθη ο χορτος και το ανθος εξεπεσεν **25** το δε ρημα κυριου μενει εις τον αιωνα τουτο δε εστιν το ρημα το ευαγγελισθεν εις υμας (αιδη g165)

2 αποθεμενοι ουν πασαν κακιαν και παντα δολον και {VAR1: υποκρισιν } {VAR2: υποκρισιεis } και φθονους και πασας καταλαλιας **2** ως αρτιγεννητα βρεφη το λογικον αδολον γαλα επιποθησατε ινα εν αυτω αυξηθητε εις σωτηριαν **3** ει εγευσασθε οτι χρηστος ο κυριος **4** προς ον προσερχομενοι λιθον ζωντα υπο ανθρωπων μεν αποδεδοκιμασμενον παρα δε θεω εκλεκτον εντιμον **5** και αυτοι ως λιθοι ζωντες οικοδομεισθε οικος πνευματικος εις ιερατευμα αγιον ανενεγκαι πνευματικας θυσιας ευπροσδεκτους {VAR2: [τω] } θεω δια ιησου

χριστου 6 διοτι περιεχει εν γραφη ιδου τιθημι εν σιων λιθον {VAR1: εκλεκτον ακρογωνιαιον } {VAR2: ακρογωνιαιον εκλεκτον } εντιμον και ο πιστευων επ αυτω ου μη καταισχυνθη 7 υμιν ουν η τιμη τοις πιστευουσιν απιστουσιν δε λιθος ον απεδοκιμασαν οι οικοδομουντες ουτος εγενηθη εις κεφαλην γωνιας 8 και λιθος προσκομματος και πετρα σκανδαλου οι προσκοπτουσιν τω λογω απειθουντες εις ο και ετεθησαν 9 υμεις δε γενος εκλεκτον βασιλειον ιερατευμα εθνος αγιον λαος εις περιποιησιν οπως τας αρετας εξαγγειλητε του εκ σκοτουνς υμας καλεσαντος εις το θαυμαστον αυτου φως 10 οι ποτε ου λαος νυν δε λαος θεου οι ουκ ηλεημενοι νυν δε ελεηθεντες 11 αγαπητοι παρακαλω ως παροικους και παρεπιδημους απεχεσθαι των σαρκικων επιθυμιων αιτινες στρατευονται κατα της ψυχης 12 την αναστροφην υμων εν τοις εθνεσιν εχοντες καλην ινα εν ω καταλαλουσιν υμων ως κακοποιων εκ των καλων εργων εποπτευοντες δοξασωσιν τον θεον εν ημερα επισκοπης 13 υποταγητε παση ανθρωπινη κτισει δια τον κυριον ειτε βασιλει ως υπερεχοντι 14 ειτε ηγεμοσιν ως δι αυτου πεμπομενοις εις εκδικησιν κακοποιων επαινον δε αγαθοποιων 15 οτι ουτως εστιν το θελημα του θεου αγαθοποιουντας φιμουν την των αφρονων ανθρωπων αγνωσιαν 16 ως ελευθεροι και μη ως επικαλυμμα εχοντες της κακιας την ελευθεριαν αλλ ως θεου δουλοι 17 παντας τιμησατε την αδελφοτητα αγαπατε τον θεον φοβεισθε τον βασιλεα τιματε 18 οι οικεται υποτασσομενοι εν παντι φοβω τοις δεσποταις ου μονον τοις αγαθοις και επιεικεσιν αλλα και τοις σκολιοις 19 τοντο γαρ χαρις ει δια συνειδησιν θεου υποφερει τις λυπας πασχων αδικως 20 ποιον γαρ κλεος ει αμαρτανοντες και κολαφιζομενοι υπομενειτε αλλ ει αγαθοποιουντες και πασχοντες υπομενειτε τοντο χαρις παρα θεω 21εις τοντο γαρ εκληθητε οτι και χριστος επαθεν υπερ υμων υμιν

υπολιμπανων υπογραμμον ινα επακολουθησητε τοις ιχνειν αυτου 22 ος αμαρτιαν ουκ εποιησεν ουδε ευρεθη δολος εν τω στοματι αυτου 23 ος λοιδορουμενος ουκ αντελοιδορει πασχων ουκ ηπειλει παρεδιδου δε τω κρινοντι δικαιως 24 ος τας αμαρτιας ημων αυτος ανηνεγκεν εν τω σωματι αυτου επι το ξυλον ινα ταις αμαρτιαις απογενομενοι τη δικαιοσυνη ζησωμεν ου τω μωλωπι ιαθητε 25 ητε γαρ ως προβατα πλανωμενοι αλλα επεστραφητε νυν επι τον ποιμενα και επισκοπον των ψυχων υμων

3 ομοιως {VAR2: [αι] } γυναικες υποτασσομεναι τοις ιδιοις ανδρασιν ινα {VAR2: και } ει τινες απειθουσιν τω λογω δια της των γυναικων αναστροφης ανευ λογου κερδηθησονται 2 εποπτευσαντες την εν φοβω αγνην αναστροφην υμων 3 ων εστω ουχ ο εξωθεν εμπλοκης τριχων και περιθεσεως χρυσιων η ενδυσεως ιματιων κοσμος 4 αλλ ο κρυπτος της καρδιας ανθρωπος εν τω αφθαρτω του {VAR1: ησυχιου και πραεως } {VAR2: πραεως και ησυχιου } πνευματος ο εστιν ενωπιον του θεου πολυτελες 5 ουτως γαρ ποτε και αι αγιαι γυναικες αι ελπιζουσαι εις θεον εκοσμουν εαυτας υποτασσομεναι τοις ιδιοις ανδρασιν 6 ως σαρρα {VAR1: υπηκουεν } {VAR2: υπηκουσεν } τω αβρααμ κυριον αυτον καλουσα ης εγενηθητε τεκνα αγαθοποιουσαι και μη φοβουμεναι μηδεμιαν πτοησιν 7 οι ανδρες ομοιως συνοικουντες κατα γνωσιν ως ασθενεστερω σκευει τω γυναικειων απονεμοντες τιμην ως και {VAR1: συγκληρονομοι } {VAR2: συγκληρονομοις } χαριτος ζωης εις το μη εγκοπτεσθαι τας προσευχας υμων 8 το δε τελος παντες ομοφρονες συμπαθεις φιλαδελφοι ευσπλαγχνοι ταπεινοφρονες 9 μη αποδιδοντες κακον αντι κακου η λοιδοριαν αντι λοιδοριας τουναντιον δε ευλογουντες οτι εις τοντο εκληθητε ινα ευλογιαν κληρονομησητε 10 ο γαρ θελων ζωην αγαπαν και ιδειν ημερας αγαθας

πανσατω την γλωσσαν απο κακου και χειλη του μη λαλησαι δολον **11** εκκλινατω δε απο κακου και ποιησατω αγαθον ζητησατω ειρηνην και διωξατω αυτην **12** οτι οφθαλμοι κυριου επι δικαιους και ωτα αυτου εις δεησιν αυτων προσωπον δε κυριου επι ποιουντας κακα **13** και τις ο κακωσων υμας εαν του αγαθου ζηλωται γενησθε **14** αλλ ει και πασχοιτε δια δικαιοσυνην μακαριοι τον δε φοβον αυτων μη φοβηθητε μηδε ταραχθητε **15** κυριον δε τον χριστον αγιασατε εν ταις καρδιαις υμων ετοιμοι αει προς απολογιαν παντι τω αιτουντι υμας λογον περι της εν υμιν ελπιδος αλλα μετα πραυτητος και φοβου **16** συνειδησιν εχοντες αγαθην ινα εν ω καταλαλεισθε καταισχυνθωσιν οι επηρεαζοντες υμων την αγαθην εν χριστω αναστροφην **17** κρειττον γαρ αγαθοποιουντας ει θελοι το θελημα του θεου πασχειν η κακοποιουντας **18** οτι και χριστος απαξ περι αμαρτιων {VAR1: απεθανεν } {VAR2: επαθεν } δικαιος υπερ αδικων ινα υμας προσαγαγη τω θεω θανατωθεις μεν σαρκι ζωοποιηθεις δε πνευματι **19** εν ω και τοις εν φυλακη πνευμασιν πορευθεις εκηρυξεν **20** απειθησασιν ποτε οτε απεξεδεχετο η του θεου μακροθυμια εν ημεραις νωε κατασκευαζομενης κιβωτου εις ην ολιγοι τουτ εστιν οκτω ψυχαι διεσωθησαν δι υδατος **21** ο και υμας αντιτυπον νυν σωζει βαπτισμα ου σαρκος αποθεσις ρυπου αλλα συνειδησεως αγαθης επερωτημα εις θεον δι αναστασεως ιησου χριστου **22** ος εστιν εν δεξια {VAR2: [του] } θεου πορευθεις εις ουρανον υποταγεντων αυτω αγγελων και εξουσιων και δυναμεων

4 χριστου ουν παθοντος σαρκι και υμεις την αυτην εννοιαν οπλισασθε οτι ο παθων σαρκι πεπαυται {VAR1: αμαρτιαις } {VAR2: αμαρτιας } **2** εις το μηκετι ανθρωπων επιθυμιαις αλλα θεληματι θεου τον επιλοιπον εν σαρκι βιωσαι χρονον **3** αρκετος γαρ ο

παρεληλυθως χρονος το βιουλημα των εθνων κατειργασθαι πεπορευμενους εν ασελγειαις επιθυμιαις οινοφλυγιαις κωμοις ποτοις και αθεμιτοις ειδωλολατριαις **4** εν ω ξενιζονται μη συντρεχοντων υμων εις την αυτην της ασωτιας αναχυσιν βλασφημουντες **5** οι αποδωσουσιν λογον τω ετοιμως {VAR1: κρινοντι } {VAR2: εχοντι κριναι } ζωντας και νεκρους **6** εις τουτο γαρ και νεκροις ευηγγελισθη ινα κριθωσιν μεν κατα ανθρωπους σαρκι ζωσιν δε κατα θεον πνευματι **7** παντων δε το τελος ηγγικεν σωφρονησατε ουν και νηψατε εις προσευχας **8** προ παντων την εις εαυτους αγαπην εκτενη εχοντες οτι αγαπη καλυπτει πληθος αμαρτιων **9** φιλοξενοι εις αλληλους ανευ γογγυσμου **10** εκαστος καθως ελαβεν χαρισμα εις εαυτους αυτο διακονουντες ως καλοι οικονομοι ποικιλης χαριτος θεου **11** ει τις λαλει ως λογια θεου ει τις διακονει ως εξ ισχυος ης χορηγει ο θεος ινα εν πασιν δοξαζηται ο θεος δια ιησου χριστου ω εστιν η δοξα και το κρατος εις τους αιωνας των αιωνων αμην **αιον g165** **12** αγαπητοι μη ξενιζεσθε τη εν υμιν πυρωσει προς πειρασμον υμιν γινομενη ως ξενου υμιν συμβαινοντος **13** αλλα καθο κοινωνειτε τοις του χριστου παθημασιν χαιρετε ινα και εν τη αποκαλυψει της δοξης αυτου χαρητε αγαλλιωμενοι **14** ει ονειδιζεσθε εν ονοματι χριστου μακαριοι οτι το της δοξης και το του θεου πνευμα εφ υμας αναπαυεται **15** μη γαρ τις υμων πασχετω ως φονευς η κλεπτης η κακοποιος η ως αλλοτριεπισκοπος **16** ει δε ως χριστιανος μη αισχυνεσθω δοξαζετω δε τον θεον εν τω ονοματι τουτω **17** οτι [ο] καιρος του αρξασθαι το κριμα απο του οικου του θεου ει δε πρωτον αφ ημων τι το τελος των απειθουντων τω του θεου ευαγγελιων **18** και ει ο δικαιος μολις σωζεται ο {VAR1: [δε] } ασεβης και αμαρτωλος που φανειται **19** ωστε και οι πασχοντες κατα το θελημα του

θεου πιστω κτιστη παρατιθεσθωσαν τας ψυχας
{VAR2: αυτων } εν αγαθοποια

5 πρεσβυτερους ουν εν υμιν παρακαλω ο συμπρεσβυτερος και μαρτυς των του χριστου παθηματων ο και της μελλουσης αποκαλυπτεσθαι δοξης κοινωνος **2** ποιμανατε το εν υμιν ποιμνιον του θεου {VAR2: [επισκοπουντες] } μη αναγκαστως αλλα εκουσιως {VAR2: κατα θεον } μηδε αισχροκερδως αλλα προθυμως **3** μηδε ως κατακυριευοντες των κληρων αλλα τυποι γινομενοι του ποιμνιου **4** και φανερωθεντος του αρχιποιμενος κομιεισθε τον αμαραντινον της δοξης στεφανον **5** ομοιως νεωτεροι υποταγητε πρεσβυτεροις παντες δε αλληλοις την ταπεινοφροσυνην εγκομβωσασθε οτι [ο] θεος υπερηφανοις αντιτασσεται ταπεινοις δε διδωσιν χαριν **6** ταπεινωθητε ουν υπο την κραταιαν χειρα του θεου ινα υμας υψωση εν καιρω **7** πασαν την μεριμναν υμων επιριψαντες επ αυτον οτι αυτω μελει περι υμων **8** νηψατε γρηγορησατε ο αντιδικος υμων διαβολος ως λεων ωρυομενος περιπατει ζητων {VAR2: [τινα] } καταπιειν **9** ω αντιστητε στερεοι τη πιστει ειδοτες τα αυτα των παθηματων τη εν {VAR1: τω } {VAR2: [τω] } κοσμω υμων αδελφοτητι επιτελεισθαι **10** ο δε θεος πασης χαριτος ο καλεσας υμας εις την αιωνιον αυτου δοξαν εν χριστω {VAR2: [ιησου] } ολιγον παθοντας αυτος καταρτισει στηριξει σθενωσει {VAR2: θεμελιωσει } (aiōnios g166) **11** αυτω το κρατος εις τους αιωνας αμην (aiōn g165) **12** δια σιλουανου υμιν του πιστου αδελφου ως λογιζομαι δι ολιγων εγραψα παρακαλων και επιμαρτυρων ταυτην ειναι αληθη χαριν του θεου εις ην στητε **13** ασπαζεται υμας η εν βαβυλωνι συνεκλεκτη και μαρκος ο υιος μου **14** ασπασασθε αλληλους εν φιληματι αγαπης ειρηνη υμιν πασιν τοις εν χριστω

Πετρου Β'

1 {VAR1: σιμων } {VAR2: συμεων } πετρος δουλος και αποστολος ιησου χριστου τοις ισοτιμον ημιν λαχουσιν πιστιν εν δικαιοισυνη του θεου ημων και σωτηρος ιησου χριστου **2** χαρις υμιν και ειρηνη πληθυνθει εν επιγνωσει του θεου και ιησου του κυριου ημων **3** ως παντα ημιν της θειας δυναμεως αυτου τα προς ζωην και ευσεβειαν δεδωρημενης δια της επιγνωσεως του καλεσαντος ημας {VAR1: δια δοξης και αρετης } {VAR2: ιδια δοξη και αρετη } **4** δι ων τα τιμια και μεγιστα ημιν επαγγελματα δεδωρηται ινα δια τουτων γενησθε θειας κοινωνοι φυσεως αποφυγοντες της εν τω κοσμω εν επιθυμια φθορας **5** και αυτο τουτο δε σπουδην πασαν παρεισενεγκαντες επιχορηγησατε εν τη πιστει υμων την αρετην εν δε τη αρετη την γνωσιν **6** εν δε τη γνωσει την εγκρατειαν εν δε τη εγκρατεια την υπομονην εν δε τη υπομονη την ευσεβειαν **7** εν δε τη ευσεβεια την φιλαδελφιαν εν δε τη φιλαδελφια την αγαπην **8** ταυτα γαρ υμιν υπαρχοντα και πλεοναζοντα ουκ αργους ουδε ακαρπους καθιστησιν εις την του κυριου ημων ιησου χριστου επιγνωσιν **9** ω γαρ μη παρεστιν ταυτα τυφλος εστιν μυωπαζων ληθην λαβων του καθαρισμου των παλαι αυτου αμαρτιων **10** διο μαλλον αδελφοι σπουδασατε βεβαιαν υμων την κλησιν και εκλογην ποιεισθαι ταυτα γαρ ποιουντες ου μη πταισητε ποτε **11** ουτως γαρ πλουσιως επιχορηγηθησεται υμιν η εισοδος εις την αιωνιον βασιλειαν του κυριου ημων και σωτηρος ιησου χριστου (*αισηνος g166*) **12** διο μελλησω αει υμας υπομιμησκειν περι τουτων καιπερ ειδοτας και εστηριγμενους εν τη παρουση αληθεια **13** δικαιον δε ηγουμαι εφ οσον ειμι εν τουτω τω σκηνωματι διεγειρειν υμας εν υπομνησει **14** ειδως οτι ταχινη εστιν η αποθεσις του σκηνωματος μου καθως και ο κυριος ημων

ιησους χριστος εδηλωσεν μοι **15** σπουδασω δε και εκαστοτε εχειν υμας μετα την εμην εξοδον την τουτων μνημην ποιεισθαι **16** ου γαρ σεσοφισμενοις μυθοις εξακολουθησαντες εγνωρισαμεν υμιν την του κυριου ημων ιησου χριστου δυναμιν και παρουσιαν αλλ εποπται γενηθεντες της εκεινου μεγαλειοτητος **17** λαβων γαρ παρα θεου πατρος τιμην και δοξαν φωνης ενεχθεισης αυτω τοιασδε υπο της μεγαλοπρεπους δοξης ο νιος μου ο αγαπητος μου ουτος εστιν εις ον εγω ευδοκησα **18** και ταυτην την φωνην ημεις ηκουσαμεν εξ ουρανου ενεχθεισαν συν αυτω οντες εν τω αγιω ορει **19** και εχομεν βεβαιοτερον τον προφητικον λογον ω καλως ποιειτε προσεχοντες ως λυχνω φαινοντι εν αυχμηρω τοπω εως ου ημερα διαυγαση και φωσφορος ανατειλη εν ταις καρδιαις υμων **20** τουτο πρωτον γινωσκοντες οτι πασα προφητεια γραφης ιδιας επιλυσεως ου γινεται **21** ου γαρ θεληματι ανθρωπου ηνεχθη προφητεια ποτε αλλα υπο πνευματος αγιου φερομενοι ελαλησαν απο θεου ανθρωποι

2 εγενοντο δε και ψευδοπροφηται εν τω λαω ως και εν υμιν εσονται ψευδοδιδασκαλοι οιτινες παρεισαζουσιν αιρεσεις απωλειας και τον αγορασαντα αυτους δεσποτην αρνουμενοι επαγοντες εαυτοις ταχινην απωλειαν **2** και πολλοι εξακολουθησουσιν αυτων ταις ασελγειαις δι ους η οδος της αληθειας βλασφημηθησεται **3** και εν πλεονεξια πλαστοις λογοις υμας εμπορευενται οις το κριμα εκπαλαι ουκ αργει και η απωλεια αυτων ου νυσταζει **4** ει γαρ ο θεος αγγελων αμαρτησαντων ουκ εφεισατο αλλα {VAR1: σειροις } {VAR2: σειραις } ζοφου ταρταρωσας παρεδωκεν εις κρισιν τηρουμενους (*Tartaroθ g5020*) **5** και αρχαιον κοσμου ουκ εφεισατο αλλα ογδοον νωε δικαιοισυνης κηρυκα εφυλαξεν κατακλυσμον κοσμω ασεβων επαξας **6** και πολεις σοδομων και γομορρας τεφρωσας

{VAR2: [καταστροφή] } κατεκρινεν υποδειγμα μελλοντων {VAR1: ασεβεσιν } {VAR2: (ασεβεσιν) } τεθεικως 7 και δικαιον λωτ καταπονουμενον υπο της των αθεσμων εν ασελγεια αναστροφης ερρυσατο 8 βλεμματι γαρ και ακοη {VAR2: ο } δικαιοις εγκατοικων εν αυτοις ημεραν εξ ημερας ψυχην δικαιαν ανομοις εργοις εβασανιζεν 9 οιδεν κυριος ευσεβεις εκ πειρασμου ρυεσθαι αδικους δε εις ημεραν κρισεως κολαζομενους τηρειν 10 μαλιστα δε τους οπισω σαρκος εν επιθυμια μιασμου πορευομενους και κυριοτητος καταφρονουντας τολμηται αυθαδεις δοξας ου τρεμουσιν βλασφημουντες 11 οπου αγγελοι ισχυι και δυναμει μειζονες οντες ου φερουσιν κατ αυτων {VAR1: [παρα κυριω] } {VAR2: παρα κυριου } βλασφημον κρισιν 12 ουτοι δε ως αλογα ζωα γεγεννημενα φυσικα εις αλωσιν και φθοραν εν οις αγνοουσιν βλασφημουντες εν τη φθορα αυτων και φθαρησονται 13 αδικουμενοι μισθον αδικιας ηδονην ηγονμενοι την εν ημερα τρυφην σπιλοι και μωμοι εντρυφωντες εν ταις απαταις αυτων συνευωχουμενοι υμιν 14 οφθαλμους εχοντες μεστους μοιχαλιδος και {VAR1: ακαταπαστους } {VAR2: ακαταπαυστους } αμαρτιας δελεαζοντες ψυχας αστηρικτους καρδιαν γεγυμνασμενην πλεονεξιας εχοντες καταρας τεκνα 15 καταλειποντες ευθειαν οδον επλανηθησαν εξακολουθησαντες τη οδω του βαλααμ του {VAR1: βεωρ } {VAR2: βοσορ } ος μισθον αδικιας ηγαπησεν 16 ελεγξιν δε εσχεν ιδιας παρανομιας υποζυγιον αφωνον εν ανθρωπου φωνη φθεγξαμενον εκωλυσεν την του προφητου παραφρονιαν 17 ουτοι εισιν πηγαι ανυδροι και ομιχλαι υπο λαιλαπος ελαυνομεναι οις ο ζοφος του σκοτουνς τετηρηται 18 υπερογκα γαρ ματαιοτητος φθεγγομενοι δελεαζουσιν εν επιθυμιαις σαρκος ασελγειαις τους ολιγως αποφευγοντας τους εν πλανη αναστρεφομενους 19 ελευθεριαν αυτοις επαγγελλομενοι αυτοι

δουλοι υπαρχοντες της φθορας ω γαρ τις ηττηται τουτω δεδουλωται 20 ει γαρ αποφυγοντες τα μιασματα του κοσμου εν επιγνωσει του κυριου {VAR2: [ημων] } και σωτηρος ιησου χριστου τουτοις δε παλιν εμπλακεντες ηττωνται γεγονεν αυτοις τα εσχατα χειρονα των πρωτων 21 κρειττον γαρ ην αυτοις μη επεγνωκεναι την οδον της δικαιοσυνης η επιγνουσιν υποστρεψαι εκ της παραδοθεισης αυτοις αγιας εντολης 22 συμβεβηκεν αυτοις το της αληθους παροιμιας κυων επιστρεψας επι το ιδιον εξεραμα και υς λουσαμενη εις κυλισμον βορβορου

3 ταυτην ηδη αγαπητοι δευτεραν υμιν γραφω επιστολην εν αις διεγειρω υμων εν υπομνησει την ειλικρινη διανοιαν 2 μνησθηναι των προειρημενων ρηματων υπο των αγιων προφητων και της των αποστολων υμων εντολης του κυριου και σωτηρος 3 τουτο πρωτον γινωσκοντες οτι ελευσονται επ εσχατων των ημερων {VAR1: εν } {VAR2: [εν] } εμπαιγμονη εμπαικται κατα τας ιδιας επιθυμιας αυτων πορευομενοι 4 και λεγοντες που εστιν η επαγγελια της παρουσιας αυτου αφ ης γαρ οι πατερες εκοιμηθησαν παντα ουτως διαμενει απ αρχης κτισεως 5 λανθανει γαρ αυτους τουτο θελοντας οτι ουρανοι ησαν εκπαλαι και γη εξ υδατος και δι υδατος συνεστωσα τω του θεου λογω 6 δι ων ο τοτε κοσμος υδατι κατακλυσθεις απωλετο 7 οι δε νυν ουρανοι και η γη τω αυτω λογω τεθησαυρισμενοι εισιν πυρι τηρουμενοι εις ημεραν κρισεως και απωλειας των ασεβων ανθρωπων 8 εν δε τουτο μη λανθανετω υμας αγαπητοι οτι μια ημερα παρα κυριω ως χιλια ετη και χιλια ετη ως ημερα μια 9 ου βραδυνει κυριος της επαγγελιας ως τινες βραδυτητα ηγουνται αλλα μακροθυμει εις υμας μη βουλομενος τινας απολεσθαι αλλα παντας εις μετανοιαν χωρησαι 10 ηξει δε ημερα κυριου ως κλεπτης εν η οι ουρανοι ροιζηδον παρελευσονται στοιχεια δε καυσουμενα

λυθησεται και γη και τα εν αυτη εργα ευρεθησεται
11 τουτων ουτως παντων λυομενων ποταπους
δει υπαρχειν [υμας] εν αγιαις αναστροφαις και
ευσεβειαις 12 προσδοκωντας και σπευδοντας την
παρουσιαν της του θεου ημερας δι ην ουρανοι
πυρουμενοι λυθησονται και στοιχεια καυσουμενα
τηκεται 13 καινους δε ουρανους και γην καινην
κατα το επαγγελμα αυτου προσδοκωμεν εν οις
δικαιοισυνη κατοικει 14 διο αγαπητοι ταυτα
προσδοκωντες σπουδασατε ασπιλοι και αμωμητοι
αυτω ευρεθηναι εν ειρηνη 15 και την του κυριου
ημων μακροθυμιαν σωτηριαν ηγεισθε καθως
και ο αγαπητος ημων αδελφος παυλος κατα
την δοθεισαν αυτω σοφιαν εγραψεν υμιν 16 ως
και εν πασαις επιστολαις λαλων εν αυταις περι
τουτων εν αις εστιν δυσνοητα τινα α οι αμαθεις
και αστηρικτοι στρεβλουσιν ως και τας λοιπας
γραφας προς την ιδιαν αυτων απωλειαν 17
υμεις ουν αγαπητοι προγινωσκοντες φυλασσεσθε
ινα μη τη των αθεσμων πλανη συναπαχθεντες
εκπεσητε του ιδιου στηριγμου 18 αυξανετε δε εν
χαριτι και γνωσει του κυριου ημων και σωτηρος
ιησου χριστου αυτω η δοξα και νυν και εις
ημεραν αιωνος {VAR2: [αμην] } (aiōn g165)

Iωαννου Α'

1 ο ην απ αρχης ο ακηκοαμεν ο εωρακαμεν τοις οφθαλμοις ημων ο εθεασαμεθα και αι χειρες ημων εψηλαφησαν περι του λογου της ζωης **2** και η ζωη εφανερωθη και εωρακαμεν και μαρτυρουμεν και απαγγελλομεν υμιν την ζωην την αιωνιον ητις ην προς τον πατερα και εφανερωθη ημιν (αιδηνιος g166) **3** ο εωρακαμεν και ακηκοαμεν απαγγελλομεν και υμιν ινα και υμεις κοινωνιαν εχητε μεθ ημων και η κοινωνια δε η ημετερα μετα του πατρος και μετα του νιου αυτου ιησου χριστου **4** και ταυτα γραφομεν ημεις ινα η χαρα ημων η πεπληρωμενη **5** και εστιν αυτη η αγγελια ην ακηκοαμεν απ αυτου και αναγγελλομεν υμιν οτι ο θεος φως εστιν και σκοτια {VAR1: ουκ εστιν εν αυτω } {VAR2: εν αυτω ουκ εστιν } ουδεμια **6** εαν ειπωμεν οτι κοινωνιαν εχομεν μετ αυτου και εν τω σκοτει περιπατωμεν ψευδομεθα και ου ποιουμεν την αληθειαν **7** εαν δε εν τω φωτι περιπατωμεν ως αυτος εστιν εν τω φωτι κοινωνιαν εχομεν μετ αλληλων και το αιμα ιησου του νιου αυτου καθαριζει ημας απο πασης αμαρτιας **8** εαν ειπωμεν οτι αμαρτιαν ουκ εχομεν εαυτους πλανωμεν και η αληθεια ουκ εστιν εν ημιν **9** εαν ομολογωμεν τας αμαρτιας ημων πιστος εστιν και δικαιος ινα αφη ημιν τας αμαρτιας και καθαριση ημας απο πασης αδικιας **10** εαν ειπωμεν οτι ουχ ημαρτηκαμεν ψευστην ποιουμεν αυτον και ο λογος αυτου ουκ εστιν εν ημιν

2 τεκνια μου ταυτα γραφω υμιν ινα μη αμαρτητε και εαν τις αμαρτη παρακλητον εχομεν προς τον πατερα ιησουν χριστον δικαιον **2** και αυτος ιλασμος εστιν περι των αμαρτιων ημων ου περι των ημετερων δε μονον αλλα και περι ολου του κοσμου **3** και εν τουτω γινωσκομεν οτι εγνωκαμεν αυτον εαν τας εντολας αυτου τηρωμεν **4** ο λεγων οτι εγνωκα αυτον και τας

εντολας αυτου μη τηρων ψευστης εστιν και εν τουτω η αληθεια ουκ εστιν **5** ος δ αν τηρη αυτου τον λογον αληθως εν τουτω η αγαπη του θεου τετελειωται εν τουτω γινωσκομεν οτι εν αυτω εσμεν **6** ο λεγων εν αυτω μενειν οφειλει καθως εκεινος περιεπατησεν και αυτος {VAR2: [ουτως] } περιπατειν **7** αγαπητοι ουκ εντολην καινην γραφω υμιν αλλ εντολην παλαιαν ην ειχετε απ αρχης η εντολη η παλαια εστιν ο λογος ον ηκουσατε **8** παλιν εντολην καινην γραφω υμιν ο εστιν αληθες εν αυτω και εν υμιν οτι η σκοτια παραγεται και το φως το αληθινον ηδη φαινει **9** ο λεγων εν τω φωτι ειναι και τον αδελφον αυτου μισων εν τη σκοτια εστιν εως αρτι **10** ο αγαπων τον αδελφον αυτου εν τω φωτι μενει και σκανδαλον εν αυτω ουκ εστιν **11** ο δε μισων τον αδελφον αυτου εν τη σκοτια εστιν και εν τη σκοτια περιπατει και ουκ οιδεν που υπαγει οτι η σκοτια ετυφλωσεν τους οφθαλμους αυτου **12** γραφω υμιν τεκνια οτι αφεωνται υμιν αι αμαρτιαι δια το ονομα αυτου **13** γραφω υμιν πατερες οτι εγνωκατε τον απ αρχης γραφω υμιν νεανισκοι οτι νενικηκατε τον πονηρον εγραψα υμιν παιδια οτι εγνωκατε τον πατερα **14** εγραψα υμιν πατερες οτι εγνωκατε τον απ αρχης εγραψα υμιν νεανισκοι οτι ισχυροι εστε και ο λογος {VAR1: [του θεου] } {VAR2: του θεου } εν υμιν μενει και νενικηκατε τον πονηρον **15** μη αγαπατε τον κοσμον μηδε τα εν τω κοσμω εαν τις αγαπα τον κοσμον ουκ εστιν η αγαπη του πατρος εν αυτω **16** οτι παν το εν τω κοσμω η επιθυμια της σαρκος και η επιθυμια των οφθαλμων και η αλαζονεια του βιου ουκ εστιν εκ του πατρος αλλ εκ του κοσμου εστιν **17** και ο κοσμος παραγεται και η επιθυμια {VAR1: [αυτου] } {VAR2: αυτου } ο δε ποιων το θελημα του θεου μενει εις τον αιωνα (αιδηνιος g165) **18** παιδια εσχατη ωρα εστιν και καθως ηκουσατε οτι αντιχριστος ερχεται και νυν αντιχριστοι πολλοι

γεγονασιν οθεν γινωσκομεν οτι εσχατη ωρα εστιν 19 εξ ημων εξηλθαν αλλ ουκ ησαν εξ ημων ει γαρ εξ ημων ησαν μεμενηκεισαν αν μεθ ημων αλλ ινα φανερωθωσιν οτι ουκ εισιν παντες εξ ημων 20 και υμεις χρισμα εχετε απο του αγιου {VAR2: και } οιδατε παντες 21 ουκ εγραψα υμιν οτι ουκ οιδατε την αληθειαν αλλ οτι οιδατε αυτην και οτι παν ψευδος εκ της αληθειας ουκ εστιν 22 τις εστιν ο ψευστης ει μη ο αρνουμενος οτι ιησους ουκ εστιν ο χριστος ουτος εστιν ο αντιχριστος ο αρνουμενος τον πατερα και τον νιον 23 πας ο αρνουμενος τον νιον ουδε τον πατερα εχει ο ομοιογων τον νιον και τον πατερα εχει 24 υμεις ο ηκουσατε απ αρχης εν υμιν μενετω εαν εν υμιν μεινη ο απ αρχης ηκουσατε και υμεις εν τω υιω και {VAR1: [εν] } {VAR2: εν } τω πατρι μενειτε 25 και αυτη εστιν η επαγγελια ην αυτος επηγγειλατο ημιν την ζωην την αιωνιον (αισηνιος g166) 26 ταυτα εγραψα υμιν περι των πλανωντων υμας 27 και υμεις το χρισμα ο ελαβετε απ αυτου μενει εν υμιν και ου χρειαν εχετε ινα τις διδασκη υμας αλλ ως το αυτου χρισμα διδασκει υμας περι παντων και αληθες εστιν και ουκ εστιν ψευδος και καθως εδιδαξεν υμας μενετε εν αυτω 28 και νυν τεκνια μενετε εν αυτω ινα εαν φανερωθη σχωμεν παρρησιαν και μη αισχυνθωμεν απ αυτου εν τη παρουσια αυτου 29 εαν ειδητε οτι δικαιος εστιν γινωσκετε οτι {VAR2: και } πας ο ποιων την δικαιοσυνην εξ αυτου γεγεννηται

3 ιδετε ποταπην αγαπην δεδωκεν ημιν ο πατηρ ινα τεκνα θεου κληθωμεν και εσμεν δια τουτο ο κοσμος ου γινωσκει ημας οτι ουκ εγνω αυτον 2 αγαπητοι νυν τεκνα θεου εσμεν και ουπω εφανερωθη τι εσομεθα οιδαμεν οτι εαν φανερωθη ομοιοι αυτω εσομεθα οτι οφομεθα αυτον καθως εστιν 3 και πας ο εχων την ελπιδα ταυτην επ αυτω αγνιζει εαυτον καθως εκεινος αγνος εστιν 4 πας ο ποιων την αμαρτιαν και την

ανομιαν ποιει και η αμαρτια εστιν η ανομια 5 και οιδατε οτι εκεινος εφανερωθη ινα τας αμαρτιας αρη και αμαρτια εν αυτω ουκ εστιν 6 πας ο εν αυτω μενων ουχ αμαρτανει πας ο αμαρτανων ουχ εωρακεν αυτον ουδε εγνωκεν αυτον 7 τεκνια μηδεις πλανατω υμας ο ποιων την δικαιοσυνην δικαιος εστιν καθως εκεινος δικαιος εστιν 8 ο ποιων την αμαρτιαν εκ του διαβολου εστιν οτι απ αρχης ο διαβολος αμαρτανει εις τουτο εφανερωθη ο υιος του θεου ινα λυση τα εργα του διαβολου 9 πας ο γεγεννημενος εκ του θεου αμαρτιαν ου ποιει οτι σπερμα αυτου εν αυτω μενει και ου δυναται αμαρτανειν οτι εκ του θεου γεγεννηται 10 εν τουτω φανερα εστιν τα τεκνα του θεου και τα τεκνα του διαβολου πας ο μη ποιων δικαιοσυνην ουκ εστιν εκ του θεου και ο μη αγαπων τον αδελφον αυτου 11 οτι αυτη εστιν η αγγελια ην ηκουσατε απ αρχης ινα αγαπωμεν αλληλους 12 ου καθως καιν εκ του πονηρου ην και εσφαξεν τον αδελφον αυτου και χαριν τινος εσφαξεν αυτον οτι τα εργα αυτου πονηρα ην τα δε του αδελφου αυτου δικαια 13 {VAR2: [και] } μη θαυμαζετε αδελφοι ει μισει υμας ο κοσμος 14 ημεις οιδαμεν οτι μεταβεθηκαμεν εκ του θανατου εις την ζωην οτι αγαπωμεν τους αδελφους ο μη αγαπων μενει εν τω θανατω 15 πας ο μισων τον αδελφον αυτου ανθρωποκτονος εστιν και οιδατε οτι πας ανθρωποκτονος ουκ εχει ζωην αιωνιον εν αυτω μενουσαν (αισηνιος g166) 16 εν τουτω εγνωκαμεν την αγαπην οτι εκεινος υπερ ημων την ψυχην αυτου εθηκεν και ημεις οφειλομεν υπερ των αδελφων τας ψυχας θειναι 17 ος δ αν εχη τον βιον του κοσμου και θεωρη τον αδελφον αυτου χρειαν εχοντα και κλειση τα σπλαγχνα αυτου απ αυτου πως η αγαπη του θεου μενει εν αυτω 18 τεκνια μη αγαπωμεν λογω μηδε τη γλωσση αλλα εν εργω και αληθεια 19 {VAR2: [και] } εν τουτω γνωσομεθα οτι εκ της αληθειας εσμεν και εμπροσθεν αυτου πεισομεν

την καρδιαν ημων **20** οτι εαν καταγινωσκη ημων η καρδια οτι μειζων εστιν ο θεος της καρδιας ημων και γινωσκει παντα **21** αγαπητοι εαν η καρδια {VAR2: [ημων]} μη καταγινωσκη παρρησιαν εχομεν προς τον θεον **22** και ο εαν αιτωμεν λαμβανομεν απ αυτου οτι τας εντολας αυτου τηρουμεν και τα αρεστα ενωπιον αυτου ποιουμεν **23** και αυτη εστιν η εντολη αυτου ινα πιστευσωμεν τω ονοματι του νιου αυτου ιησου χριστου και αγαπωμεν αλληλους καθως εδωκεν εντολην ημιν **24** και ο τηρων τας εντολας αυτου εν αυτω μενει και αυτος εν αυτω και εν τουτω γινωσκομεν οτι μενει εν ημιν εκ του πνευματος ου ημιν εδωκεν

4 αγαπητοι μη παντι πνευματι πιστευετε αλλα δοκιμαζετε τα πνευματα ει εκ του θεου εστιν οτι πολλοι ψευδοπροφηται εξεληλυθασιν εις τον κοσμον **2** εν τουτω γινωσκετε το πνευμα του θεου παν πνευμα ο ομολογει ιησουν χριστον εν σαρκι εληλυθοτα εκ του θεου εστιν **3** και παν πνευμα ο μη ομολογει τον ιησουν εκ του θεου ουκ εστιν και τουτο εστιν το του αντιχριστου ο ακηκοατε οτι ερχεται και νυν εν τω κοσμω εστιν ηδη **4** υμεις εκ του θεου εστε τεκνια και νενικηκατε αυτους οτι μειζων εστιν ο εν υμιν η ο εν τω κοσμω **5** αυτοι εκ του κοσμου εισιν δια τουτο εκ του κοσμου λαλουσιν και ο κοσμος αυτων ακουει **6** ημεις εκ του θεου εσμεν ο γινωσκων τον θεον ακουει ημων ος ουκ εστιν εκ του θεου ουκ ακουει ημων εκ τουτου γινωσκομεν το πνευμα της αληθειας και το πνευμα της πλανης **7** αγαπητοι αγαπωμεν αλληλους οτι η αγαπη εκ του θεου εστιν και πας ο αγαπων εκ του θεου γεγεννηται και γινωσκει τον θεον **8** ο μη αγαπων ουκ εγνω τον θεον οτι ο θεος αγαπη εστιν **9** εν τουτω εφανερωθη η αγαπη του θεου εν ημιν οτι τον νιον αυτου τον μονογενη απεσταλκεν ο θεος εις τον κοσμον ινα ζησωμεν δι αυτου **10** εν τουτω εστιν η αγαπη ουχ οτι ημεις ηγαπηκαμεν

τον θεον αλλ οτι αυτος ηγαπησεν ημας και απεστειλεν τον νιον αυτου ιλασμον περι των αμαρτιων ημων **11** αγαπητοι ει ουτως ο θεος ηγαπησεν ημας και ημεις οφειλομεν αλληλους αγαπαν **12** θεον ουδεις πωποτε τεθεαται εαν αγαπωμεν αλληλους ο θεος εν ημιν μενει και η αγαπη αυτου {VAR1: τετελειωμενη εν ημιν } {VAR2: εν ημιν τετελειωμενη } εστιν **13** εν τουτω γινωσκομεν οτι εν αυτω μενομεν και αυτος εν ημιν οτι εκ του πνευματος αυτου δεδωκεν ημιν **14** και ημεις τεθεαμεθα και μαρτυρουμεν οτι ο πατηρ απεσταλκεν τον νιον σωτηρα του κοσμου **15** ος εαν ομολογηση οτι ιησους {VAR1: [χριστος] } εστιν ο νιος του θεου ο θεος εν αυτω μενει και αυτος εν τω θεω **16** και ημεις εγνωκαμεν και πεπιστευκαμεν την αγαπην ην εχει ο θεος εν ημιν ο θεος αγαπη εστιν και ο μενων εν τη αγαπη εν τω θεω μενει και ο θεος εν αυτω {VAR1: [μενει] } {VAR2: μενει } **17** εν τουτω τετελειωται η αγαπη μεθη ημων ινα παρρησιαν εχωμεν εν τη ημερα της κρισεως οτι καθως εκεινος εστιν και ημεις εσμεν εν τω κοσμω τουτω **18** φοβος ουκ εστιν εν τη αγαπη αλλ η τελεια αγαπη εξω βαλλει τον φοβον οτι ο φοβος κολασιν εχει ο δε φοβουμενος ου τετελειωται εν τη αγαπη **19** ημεις αγαπωμεν οτι αυτος πρωτος ηγαπησεν ημας **20** εαν τις ειπη οτι αγαπω τον θεον και τον αδελφον αυτου μιση ψευστης εστιν ο γαρ μη αγαπων τον αδελφον αυτου ον εωρακεν τον θεον ον ουχ εωρακεν ου δυναται αγαπαν **21** και ταυτην την εντολην εχομεν απ αυτου ινα ο αγαπων τον θεον αγαπα και τον αδελφον αυτου

5 πας ο πιστευων οτι ιησους εστιν ο χριστος εκ του θεου γεγεννηται και πας ο αγαπων τον γεννησαντα αγαπα {VAR2: [και] } τον γεγεννημενον εξ αυτου **2** εν τουτω γινωσκομεν οτι αγαπωμεν τα τεκνα του θεου οταν τον θεον αγαπωμεν και τας εντολας αυτου ποιωμεν **3** αυτη γαρ εστιν η αγαπη του θεου ινα τας εντολας

αυτου τηρωμεν και αι εντολαι αυτου βαρειαι ουκ εισιν 4 οτι παν το γεγεννημενον εκ του θεου νικα τον κοσμον και αυτη εστιν η νικη η νικησασα τον κοσμον η πιστις ημων 5 τις {VAR1: εστιν [δε] } {VAR2: [δε] εστιν } ο νικων τον κοσμον ει μη ο πιστευων οτι ιησους εστιν ο νιος του θεου 6 ουτος εστιν ο ελθων δι υδατος και αιματος ιησους χριστος ουκ εν τω υδατι μονον αλλ εν τω υδατι και εν τω αιματι και το πνευμα εστιν το μαρτυρουν οτι το πνευμα εστιν η αληθεια 7 οτι τρεις εισιν οι μαρτυρουντες 8 το πνευμα και το υδωρ και το αιμα και οι τρεις εις το εν εισιν 9 ει την μαρτυριαν των ανθρωπων λαμβανομεν η μαρτυρια του θεου μειζων εστιν οτι αυτη εστιν η μαρτυρια του θεου οτι μεμαρτυρηκεν περι του νιου αυτου 10 ο πιστευων εις τον νιον του θεου εχει την μαρτυριαν εν {VAR1: αυτω } {VAR2: εαυτω } ο μη πιστευων τω θεω ψευστην πεποιηκεν αυτον οτι ου πεπιστευκεν εις την μαρτυριαν ην μεμαρτυρηκεν ο θεος περι του νιου αυτου 11 και αυτη εστιν η μαρτυρια οτι ζωην αιωνιον εδωκεν {VAR1: ο θεος ημιν } {VAR2: ημιν ο θεος } και αυτη η ζωη εν τω νιω αυτου εστιν (αιωνιος g166) 12 ο εχων τον νιον εχει την ζωην ο μη εχων τον νιον του θεου την ζωην ουκ εχει 13 ταυτα εγραψα υμιν ινα ειδητε οτι ζωην εχετε αιωνιον τοις πιστευουσιν εις το ονομα του νιου του θεου (αιωνιος g166) 14 και αυτη εστιν η παρρησια ην εχομεν προς αυτον οτι εαν τι αιτωμεθα κατα το θελημα αυτου ακουει ημων 15 και εαν οιδαμεν οτι ακουει ημων ο εαν αιτωμεθα οιδαμεν οτι εχομεν τα αιτηματα α ητηκαμεν απ αυτου 16 εαν τις ιδη τον αδελφον αυτου αμαρτανοντα αμαρτιαν μη προς θανατον αιτησει και δωσει αυτω ζωην τοις αμαρτανουσιν μη προς θανατον εστιν αμαρτια προς θανατον ου περι εκεινης λεγω ινα ερωτηση 17 πασα αδικια αμαρτια εστιν και εστιν αμαρτια ου προς θανατον 18 οιδαμεν οτι πας ο γεγεννημενος εκ του θεου

ουχ αμαρτανει αλλ ο γεννηθεις εκ του θεου τηρει αυτον και ο πονηρος ουχ απτεται αυτου 19 οιδαμεν οτι εκ του θεου εσμεν και ο κοσμος ολος εν τω πονηρω κειται 20 οιδαμεν δε οτι ο νιος του θεου ηκει και δεδωκεν ημιν διανοιαν ινα {VAR1: γινωσκομεν } {VAR2: γινωσκωμεν } τον αληθινον και εσμεν εν τω αληθινω εν τω νιω αυτου ιησου χριστω ουτος εστιν ο αληθινος θεος και ζωη αιωνιος (αιωνιος g166) 21 τεκνια φυλαξατε εαυτα απο των ειδωλων

Ιωαννου Β'

1 ο πρεοβυτερος εκλεκτη κυρια και τοις τεκνοις αυτης ους εγω αγαπω εν αληθεια και ουκ εγω μονος αλλα και παντες οι εγνωκοτες την αληθειαν **2** δια την αληθειαν την μενουσαν εν ημιν και μεθ ημων εσται εις τον αιωνα (aiōn g165) **3** εσται μεθ ημων χαρις ελεος ειρηνη παρα θεου πατρος και παρα ιησου χριστου του υιου του πατρος εν αληθεια και αγαπη **4** εχαρην λιαν οτι ευρηκα εκ των τεκνων σου περιπατουντας εν αληθεια καθως εντολην ελαφομεν παρα του πατρος **5** και νυν ερωτω σε κυρια ουχ ως εντολην {VAR1: γραφων σοι καινην } {VAR2: καινην γραφων σοι } αλλα ην ειχομεν απ αρχης ινα αγαπωμεν αλληλους **6** και αυτη εστιν η αγαπη ινα περιπατωμεν κατα τας εντολας αυτου αυτη η εντολη εστιν καθως ηκουσατε απ αρχης ινα εν αυτη περιπατητε **7** οτι πολλοι πλανοι εξηλθον εις τον κοσμον οι μη ομολογουντες ιησουν χριστον ερχομενον εν σαρκι ουτος εστιν ο πλανος και ο αντιχριστος **8** βλεπετε εαυτους ινα μη απολεσητε α ειργασαμεθα αλλα μισθον πληρη απολαβητε **9** πας ο προαγων και μη μενων εν τη διδαχη του χριστου θεον ουκ εχει ο μενων εν τη διδαχη ουτος και τον πατερα και τον υιον εχει **10** ει τις ερχεται προς υμας και ταυτην την διδαχην ου φερει μη λαμβανετε αυτον εις οικιαν και χαιρειν αυτω μη λεγετε **11** ο λεγων γαρ αυτω χαιρειν κοινωνει τοις εργοις αυτου τοις πονηροις **12** πολλα εχων υμιν γραφειν ουκ εβουληθην δια χαρτου και μελανος αλλα ελπιζω γενεσθαι προς υμας και στομα προς στομα λαλησαι ινα η χαρα {VAR1: υμων } {VAR2: ημων } πεπληρωμενη η **13** ασπαζεται σε τα τεκνα της αδελφης σου της εκλεκτης

Ιωαννου Γ'

1 ο πρεσβυτερος γαιω τω αγαπητω ον εγω
αγαπω εν αληθεια **2** αγαπητε περι παντων
ευχομαι σε ευδουσθαι και υγιαινειν καθως
ευδουται σου η ψυχη **3** εχαρην γαρ λιαν
ερχομενων αδελφων και μαρτυρουντων σου
τη αληθεια καθως συ εν αληθεια περιπατεις
4 μειζοτεραν τουτων ουκ εχω {VAR1: χαριν }
{VAR2: χαραν } ινα ακουω τα εμα τεκνα εν
τη αληθεια περιπατουντα **5** αγαπητε πιστον
ποιεις ο εαν εργαση εις τους αδελφους και τουτο
ξενους **6** οι εμαρτυρησαν σου τη αγαπη ενωπιον
εκκλησιας ους καλως ποιησεις προπεμψας αξιως
του θεου **7** υπερ γαρ του ονοματος εξηλθον
μηδεν λαμβανοντες απο των εθνικων **8** ημεις
ουν οφειλομεν υπολαμβανειν τους τοιουτους
ινα συνεργοι γινωμεθα τη αληθεια **9** εγραψα
τι τη εκκλησια αλλ ο φιλοπρωτευων αυτων
διοτρεφης ουκ επιδεχεται ημας **10** δια τουτο εαν
ελθω υπομνησω αυτου τα εργα α ποιει λογοις
πονηροις φλυαρων ημας και μη αρκουμενος επι
τουτοις ουτε αυτος επιδεχεται τους αδελφους και
τους βουλομενους κωλυει και εκ της εκκλησιας
εκβαλλει **11** αγαπητε μη μιμου το κακον αλλα
το αγαθον ο αγαθοποιων εκ του θεου εστιν ο
κακοποιων ουχ εωρακεν τον θεον **12** δημητριω
μεμαρτυρηται υπο παντων και υπο αυτης της
αληθειας και ημεις δε μαρτυρουμεν και οιδας
οτι η μαρτυρια ημων αληθης εστιν **13** πολλα
ειχον γραψαι σοι αλλ ου θελω δια μελανος και
καλαμου σοι γραφειν **14** ελπιζω δε ευθεως σε
ιδειν και στομα προς στομα λαλησομεν ειρηνη
σοι ασπαζονται σε οι φιλοι ασπαζου τους φιλους
κατ ονομα

Iουδα

1 ιουδας ιησου χριστου δουλος αδελφος δε ιακωβου τοις εν θεω πατρι ηγαπημενοις και ιησου χριστω τετηρημενοις κλητοις **2** ελεος υμιν και ειρηνη και αγαπη πληθυνθειη **3** αγαπητοι πασαν σπουδην ποιουμενος γραφειν υμιν περι της κοινης ημων σωτηριας αναγκην εσχον γραψαι υμιν παρακαλων επαγωνιζεσθαι τη απαξ παραδοθειση τοις αγιοις πιστει **4** {VAR1: παρεισεδυσαν } {VAR2: παρεισεδυσαν } γαρ τινες ανθρωποι οι παλαι προγεγραμμενοι εις τουτο το κριμα ασεβεις την του θεου ημων χαριτα μετατιθεντες εις ασελγειαν και τον μονον δεσποτην και κυριον ημων ιησουν χριστον αρνουμενοι **5** υπομνησαι δε υμας βουλουμαι ειδοτας {VAR1: απαξ παντα οτι κυριος } {VAR2: [υμαξ] παντα οτι [ο] κυριος απαξ } λαον εκ γης αιγυπτου σωσας το δευτερον τους μη πιστευσαντας απωλεσεν **6** αγγελους τε τους μη τηρησαντας την εαυτων αρχην αλλα απολιποντας το ιδιον οικητηριον εις κρισιν μεγαλης ημερας δεσμοις αιδιοις υπο ζοφον τετηρηκεν (aiōnios g126) **7** ως σοδομα και γομορρα και αι περι αυτας πολεις τον ομοιον τροπον τουτοις εκπορνευσασαι και απελθουσαι οπισω σαρκος ετερας προκεινται δειγμα πυρος αιωνιου δικην υπεχουσαι (aiōnios g166) **8** ομοιως μεντοι και ουτοι ενυπνιαζομενοι σαρκα μεν μιαινουσιν κυριοτητα δε αθετουσιν δοξας δε βλασφημουσιν **9** ο δε μιχαηλ ο αρχαγγελος οτε τω διαβολω διακρινομενος διελεγετο περι του μωσεως σωματος ουκ ετολμησεν κρισιν επενεγκειν βλασφημιας αλλα ειπεν επιτιμησαι σοι κυριος **10** ουτοι δε οσα μεν ουκ οιδασιν βλασφημουσιν οσα δε φυσικως ως τα αλογα ζωα επιστανται εν τουτοις φθειρονται **11** ουαι αυτοις οτι τη οδω του καιν επορευθησαν και τη πλανη του βαλααμ μισθου εξεχυθησαν και τη αντιλογια του

κορε απωλοντο **12** ουτοι εισιν οι εν ταις αγαπαις υμων σπιλαδες συνευωχουμενοι αφοβως εαυτους ποιμαινοντες νεφελαι ανυδροι υπο ανεμων παραφερομεναι δενδρα φθινοπωρινα ακαρπα δις αποθανοντα εκριζωθεντα **13** κυματα αγρια θαλασσης επαφριζοντα τας εαυτων αισχυνας αστερες πλανηται οις ο ζοφος του σκοτους εις αιωνα τετηρηται (aiōn g165) **14** {VAR1: επροφητευσεν } {VAR2: προεφητευσεν } δε και τουτοις εβδομος απο αδαμ ενωχ λεγων ιδου ηλθεν κυριος εν αγιαις μυριασιν αυτου **15** ποιησαι κρισιν κατα παντων και ελεγξαι {VAR1: παντας τους ασεβεις } {VAR2: πασαν ψυχην } περι παντων των εργων ασεβειας αυτων ων ησεβησαν και περι παντων των σκληρων ων ελαλησαν κατ αυτου αιμαρτωλοι ασεβεις **16** ουτοι εισιν γογγυσται μεμψιμοιροι κατα τας επιθυμιας {VAR1: αυτων } {VAR2: εαυτων } πορευομενοι και το στομα αυτων λαλει υπερογκα θαυμαζοντες προσωπα ωφελειας χαριν **17** υμεις δε αγαπητοι μνησθητε των ρηματων των προειρημενων υπο των αποστολων του κυριου ημων ιησου χριστου **18** οτι ελεγον υμιν {VAR1: επ εσχατου } {VAR2: [οτι] επ εσχατου [του] } χρονου εσονται εμπαικται κατα τας εαυτων επιθυμιας πορευομενοι των ασεβειων **19** ουτοι εισιν οι αποδιοριζοντες ψυχικοι πνευμα μη εχοντες **20** υμεις δε αγαπητοι εποικοδομουντες εαυτους τη αγιωτατη υμων πιστει εν πνευματι αγιω προσευχομενοι **21** εαυτους εν αγαπη θεου τηρησατε προσδεχομενοι το ελεος του κυριου ημων ιησου χριστου εις ζωην αιωνιον (aiōnios g166) **22** και ους μεν ελεατε διακρινομενους {VAR1: σωζετε εκ πυρος αρπαζοντες } **23** ους δε {VAR2: σωζετε εκ πυρος αρπαζοντες ους δε } ελεατε εν φοβω μισουντες και τον απο της σαρκος εσπιλωμενον χιτωνα **24** τω δε δυναμενω φυλαξαι υμας απταιστους και στησαι κατενωπιον της δοξης αυτου αιμωμους εν αγαλλιασει **25** μονω θεω σωτηρι ημων δια ιησου χριστου του κυριου

ημων δοξα μεγαλωσυνη κρατος και εξουσια προ
παντος του αιωνος και νυν και εις παντας τους
αιωνας αμην (**aiōn g165**)

Αποκαλυψις Ιωαννου

1 αποκαλυψις ιησου χριστου ην εδωκεν αυτω ο θεος δειξαι τοις δουλοις αυτου α δει γενεσθαι εν ταχει και εσημανεν αποστειλας δια του αγγελου αυτου τω δουλω αυτου ιωαννη **2** οι εμαρτυρησεν τον λογον του θεου και την μαρτυριαν ιησου χριστου οσα ειδεν **3** μακαριος ο αναγινωσκων και οι ακουοντες τους λογους της προφητειας και τηρουντες τα εν αυτη γεγραμμενα ο γαρ καιρος εγγυς **4** ιωαννης ταις επτα εκκλησιαις ταις εν τη ασια χαρις υμιν και ειρηνη απο ο ων και ο ην και ο ερχομενος και απο των επτα πνευματων α ενωπιον του θρονου αυτου **5** και απο ιησου χριστου ο μαρτυρ ο πιστος ο πρωτοτοκος των νεκρων και ο αρχων των βασιλεων της γης τω αγαπωντι ημας και λυσαντι ημας εκ των αμαρτιων {VAR1: [ημων] } {VAR2: ημων } εν τω αιματι αυτου **6** και εποιησεν ημας βασιλειαν ιερεις τω θεω και πατρι αυτου αυτω η δοξα και το κρατος εις τους αιωνας {VAR2: [των αιωνων] } αμην (αιση g165) **7** ιδου ερχεται μετα των νεφελων και οιψεται αυτον πας οφθαλμος και οιτινες αυτον εξεκεντησαν και κοψονται επ αυτον πασαι αι φυλαι της γης ναι αμην **8** εγω ειμι το αλφα και το ω λεγει κυριος ο θεος ο ων και ο ην και ο ερχομενος ο παντοκρατωρ **9** εγω ιωαννης ο αδελφος υμων και συγκοινωνος εν τη θλιψει και βασιλεια και υπομονη εν ιησου εγενομην εν τη νησω τη καλουμενη πατμω δια τον λογον του θεου και την μαρτυριαν ιησου **10** εγενομην εν πνευματι εν τη κυριακη ημερα και ηκουσα οπισω μου φωνην μεγαλην ως οαλπιγγος **11** λεγουσης ο βλεπεις γραψον εις βιβλιον και πεμψον ταις επτα εκκλησιαις εις εφεσον και εις σμυρναν και εις περγαμον και εις θυατειρα και εις σαρδεις και εις φιλαδελφειαν και εις λαοδικειαν **12** και επεστρεψα βλεπειν την φωνην ητις ελαλει μετ εμου και επιστρεψα ειδον επτα

λυχνιας χρυσας **13** και εν μεσω των λυχνιων ομοιον υιον ανθρωπου ενδεδυμενον ποδηρη και περιεζωσμενον προς τοις μαστοις ζωνην χρυσαν **14** η δε κεφαλη αυτου και αι τριχες λευκαι ως εριον λευκον ως χιων και οι οφθαλμοι αυτου ως φλοξ πυρος **15** και οι ποδες αυτου ομοιοι χαλκολιβανω ως εν καμινω πεπυρωμενης και η φωνη αυτου ως φωνη υδατων πολλων **16** και εχων εν τη δεξια χειρι αυτου αστερας επτα και εκ του στοματος αυτου ρομφαια διστομος οξεια εκπορευομενη και η οψις αυτου ως ο ηλιος φαινει εν τη δυναμει αυτου **17** και οτε ειδον αυτον επεσα προς τους ποδας αυτου ως νεκρος και εθηκεν την δεξιαν αυτου επ εμε λεγων μη φοβου εγω ειμι ο πρωτος και ο εσχατος **18** και ο ζων και εγενομην νεκρος και ιδου ζων ειμι εις τους αιωνας των αιωνων και εχω τας κλεις του θανατου και του αδου (αιση g165, Hadēs g86) **19** γραψον ουν α ειδες και α εισιν και α μελλει {VAR1: γινεσθαι } {VAR2: γενεσθαι } μετα ταυτα **20** το μυστηριον των επτα αστερων ους ειδες επι της δεξιας μου και τας επτα λυχνιας τας χρυσας οι επτα αστερες αγγελοι των επτα εκκλησιων εισιν και αι λυχνιαι αι επτα επτα εκκλησιαι εισιν **2** τω αγγελω {VAR1: τω } {VAR2: της } εν εφεσω εκκλησιας γραψον ταδε λεγει ο κρατων τους επτα αστερας εν τη δεξια αυτου ο περιπτων εν μεσω των επτα λυχνιων των χρυσων **2** οιδα τα εργα σου και τον κοπον και την υπομονην σου και οτι ου δυνη βαστασαι κακους και επειρασας τους λεγοντας εαυτους αποστολους και ουκ εισιν και ευρες αυτους ψευδεις **3** και υπομονην εχεις και εβαστασας δια το ονομα μου και ου κεκοπιακες **4** αλλα εχω κατα σου οτι την αγαπην σου την πρωτην αφηκες **5** μνημονευε ουν ποθεν πεπτωκας και μετανοησον και τα πρωτα εργα ποιησον ει δε μη ερχομαι σοι και κινησω την λυχνιαν σου εκ του τοπου αυτης εαν μη μετανοησης **6** αλλα τουτο εχεις οτι μισεις τα

εργα των νικολαιτων α καγω μισω 7 ο εχων ους ακουσατω τι το πνευμα λεγει ταις εκκλησιαις τω νικωντι δωσω αυτω φαγειν εκ του ξυλου της ζωης ο εστιν εν τω παραδεισω του θεου 8 και τω αγγελω {VAR1: τω } {VAR2: της } εν σμυρνη εκκλησιας γραψον ταδε λεγει ο πρωτος και ο εσχατος ος εγενετο νεκρος και εζησεν 9 οιδα σου την θλιψιν και την πτωχειαν αλλα πλουσιος ει και την βλασφημιαν εκ των λεγοντων ιουδαιους ειναι εαυτους και ουκ εισιν αλλα συναγωγη του σατανα 10 {VAR1: μη } {VAR2: μηδεν } φοβου α μελλεις πασχειν ιδου μελλει βαλλειν ο διαβολος εξ υμων εις φυλακην ινα πειρασθητε και {VAR1: εχητε } {VAR2: εξετε } θλιψιν ημερων δεκα γινου πιστος αχρι θανατου και δωσω σοι τον στεφανον της ζωης 11 ο εχων ους ακουσατω τι το πνευμα λεγει ταις εκκλησιαις ο νικων ου μη αδικηθη εκ του θανατου του δευτερου 12 και τω αγγελω της εν περγαμω εκκλησιας γραψον ταδε λεγει ο εχων την ρομφαιαν την διστομον την οξειαν 13 οιδα που κατοικεις οπου ο θρονος του σατανα και κρατεις το ονομα μου και ουκ ηρησω την πιστιν μου και εν ταις ημεραις αντιπας ο μαρτυς μου ο πιστος {VAR1: [μου] } {VAR2: μου } ος απεκτανθη παρ υμιν οπου ο σατανας κατοικει 14 αλλ εχω κατα σου ολιγα οτι εχεις εκει κρατουντας την διδαχην βαλααμ ος εδιδασκεν τω βαλακ βαλειν σκανδαλον ενωπιον των υιων ισραηλ φαγειν ειδωλοιθυτα και πορνευσαι 15 ουτως εχεις και συ κρατουντας την διδαχην {VAR2: [των] } νικολαιτων ομοιως 16 μετανοησον ουν ει δε μη ερχομαι σοι ταχυ και πολεμησω μετ αυτων εν τη ρομφαια του στοματος μου 17 ο εχων ους ακουσατω τι το πνευμα λεγει ταις εκκλησιαις τω νικωντι δωσω αυτω του μαννα του κεκρυμμενου και δωσω αυτω ψηφον λευκην και επι την ψηφον ονομα καινον γεγραμμενον ο ουδεις οιδεν ει μη ο λαμβανων 18 και τω αγγελω {VAR1: τω } {VAR2: της } εν θυατειροις

εκκλησιας γραψον ταδε λεγει ο νιος του θεου ο εχων τους οφθαλμους {VAR1: [αυτου] } {VAR2: αυτου } ως φλογα πυρος και οι ποδες αυτου ομοιοι χαλκολιβανω 19 οιδα σου τα εργα και την αγαπην και την πιστιν και την διακονιαν και την υπομονην σου και τα εργα σου τα εσχατα πλειονα των πρωτων 20 αλλα εχω κατα σου οτι αφεις την γυναικα ιεζαβελ η λεγουσα εαυτην προφητιν και διδασκει και πλανα τους εμους δουλους πορνευσαι και φαγειν ειδωλοιθυτα 21 και εδωκα αυτη χρονον ινα μετανοηση και ου θελει μετανοησαι εκ της πορνειας αυτης 22 ιδου βαλλω αυτην εις κλινην και τους μοιχευοντας μετ αυτης εις θλιψιν μεγαλην εαν μη {VAR1: μετανοησουσιν } {VAR2: μετανοησωσιν } εκ των εργων αυτης 23 και τα τεκνα αυτης αποκτενω εν θανατω και γνωσονται πασαι αι εκκλησιαι οτι εγω ειμι ο εραυνων νεφρους και καρδιας και δωσω υμιν εκαστω κατα τα εργα υμων 24 υμιν δε λεγω τοις λοιποις τοις εν θυατειροις οσοι ουκ εχουσιν την διδαχην ταυτην οιτινες ουκ εγνωσαν τα βαθεα του σατανα ως λεγουσιν ου βαλλω εφ υμας αλλο βαρος 25 πλην ο εχετε κρατησατε {VAR1: αχρις } {VAR2: (αχρις) } ου αν ξω 26 και ο νικων και ο τηρων αχρι τελους τα εργα μου δωσω αυτω εξουσιαν επι των εθνων 27 και ποιμανει αυτους εν ραβδω σιδηρα ως τα σκευη τα κεραμικα συντριβεται 28 ως καγω ειληφα παρα του πατρος μου και δωσω αυτω τον αστερα τον πρωινον 29 ο εχων ους ακουσατω τι το πνευμα λεγει ταις εκκλησιαις

3 και τω αγγελω της εν σαρδεσιν εκκλησιας γραψον ταδε λεγει ο εχων τα επτα πνευματα του θεου και τους επτα αστερας οιδα σου τα εργα οτι ονομα εχεις οτι ζης και νεκρος ει 2 γινου γρηγορων και στηρισον τα λοιπα α εμελλον αποθανειν ου γαρ ευρηκα σου {VAR2: τα } εργα πεπληρωμενα ενωπιον του θεου μου 3 μνημονευε ουν πως ειληφας και ηκουσας και τηρει και

μετανοησον εαν ουν μη γρηγορησης ηξω ως κλεπτης και ου μη γνως ποιαν ωραν ηξω επι σε 4 αλλα εχεις ολιγα ονοματα εν σαρδεσιν α ουκ εμοιλυναν τα ιματια αυτων και περιπατησουσιν μετ εμου εν λευκοις οτι αξιοι εισιν 5 ο νικων ουτως περιβαλειται εν ιματιοις λευκοις και ου μη εξαλειψω το ονομα αυτου εκ της βιβλου της ζωης και ομολογησω το ονομα αυτου ενωπιον του πατρος μου και ενωπιον των αγγελων αυτου 6 ο εχων ους ακουσατω τι το πνευμα λεγει ταις εκκλησιαις 7 και τω αγγελω της εν φιλαδελφεια εκκλησιαις γραψον ταδε λεγει ο αγιος ο αληθινος ο εχων την κλειν δαυιδ ο ανοιγων και ουδεις κλεισει και κλειων και ουδεις ανοιγει 8 οιδα σου τα εργα ιδου δεδωκα ενωπιον σου θυραν ηνεωγμενην ην ουδεις δυναται κλεισαι αυτην οτι μικραν εχεις δυναμιν και ετηρησας μου τον λογον και ουκ ηρνησω το ονομα μου 9 ιδου διδω εκ της συναγωγης του σατανα των λεγοντων εαυτους ιουδαιους ειναι και ουκ εισιν αλλα ψευδονται ιδου ποιησω αυτους ινα ηξουσιν και προσκυνησουσιν ενωπιον των ποδων σου και γνωσιν οτι εγω ηγαπησα σε 10 οτι ετηρησας τον λογον της υπομονης μου καγω σε τηρησω εκ της ωρας του πειρασμου της μελλουσης ερχεσθαι επι της οικουμενης ολης πειρασαι τους κατοικουντας επι της γης 11 ερχομαι ταχυ κρατει ο εχεις ινα μηδεις λαβη τον στεφανον σου 12 ο νικων ποιησω αυτον στυλον εν τω νων του θεου μου και εξω ου μη εξελθη ετι και γραψω επ αυτον το ονομα του θεου μου και το ονομα της πολεως του θεου μου της καινης ιερουσαλημ η καταβαινουσα εκ του ουρανου απο του θεου μου και το ονομα μου το καινον 13 ο εχων ους ακουσατω τι το πνευμα λεγει ταις εκκλησιαις 14 και τω αγγελω της εν λαοδικεια εκκλησιαις γραψον ταδε λεγει ο αμην ο μαρτυς ο πιστος και {VAR1: [ο] } αληθινος η αρχη της κτισεως του θεου 15 οιδα σου τα εργα οτι ουτε ψυχρος ει ουτε

ζεστος οφελον ψυχρος ης η ζεστος 16 ουτως οτι χλιαρος ει και ουτε ζεστος ουτε ψυχρος μελλω σε εμεσαι εκ του στοματος μου 17 οτι λεγεις οτι πλουσιος ειμι και πεπλουτηκα και ουδεν χρειαν εχω και ουκ οιδας οτι συ ει ο ταλαιπωρος και ελεεινος και πτωχος και τυφλος και γυμνος 18 συμβουλευω σοι αγορασαι παρ εμου χρυσιον πεπυρωμενον εκ πυρος ινα πλουτησης και ιματια λευκα ινα περιβαλη και μη φανερωθη η αισχυνη της γυμνοτητος σου και {VAR1: κολλουριον } {VAR2: (κολλουριον) } εγχρισαι τους οφθαλμους σου ινα βλεπης 19 εγω οσους εαν φιλω ελεγχω και παιδευω ζηλευε ουν και μετανοησον 20 ιδου εστηκα επι την θυραν και κρουω εαν τις ακουση της φωνης μου και ανοιξη την θυραν {VAR2: [και] } εισελευσομαι προς αυτον και δειπνησω μετ αυτου και αυτος μετ εμου 21 ο νικων δωσω αυτω καθισαι μετ εμου εν τω θρονω μου ως καγω ενικησα και εκαθισα μετα του πατρος μου εν τω θρονω αυτου 22 ο εχων ους ακουσατω τι το πνευμα λεγει ταις εκκλησιαις

4 μετα ταυτα ειδον και ιδου θυρα ηνεωγμενη εν τω ουρανω και η φωνη η πρωτη ην ηκουσα ως σαλπιγγος λαλουσης μετ εμου λεγων αναβα αωδε και δειξω σοι α δει γενεσθαι μετα ταυτα 2 ευθεως εγενομην εν πνευματι και ιδου θρονος εκειτο εν τω ουρανω και επι τον θρονον καθημενος 3 και ο καθημενος ομοιος ορασει λιθω ιασπιδι και σαρδιω και ιρις κυκλοθεν του θρονου ομοιος ορασει σμαραγδινω 4 και κυκλοθεν του θρονου {VAR1: θρονοι } {VAR2: θρονους } εικοσι τεσσαρες και επι τους θρονους εικοσι τεσσαρας πρεσβυτερους καθημενους περιβεβλημενους {VAR2: εν } ιματιοις λευκοις και επι τας κεφαλας αυτων στεφανους χρυσους 5 και εκ του θρονου εκπορευονται αστραπαι και φωναι και βρονται και επτα λαμπαδες πυρος καιομεναι ενωπιον του θρονου α εισιν τα επτα πνευματα του θεου 6 και ενωπιον του θρονου ως θαλασσα υαλινη ομοια

κρυσταλλω και εν μεσω του θρονου και κυκλω του θρονου τεσσαρα ζωα γεμοντα οφθαλμων εμπροσθεν και οπισθεν 7 και το ζωον το πρωτον ομοιον λεοντι και το δευτερον ζωον ομοιον μοσχω και το τριτον ζωον εχων το προσωπον ως ανθρωπου και το τεταρτον ζωον ομοιον αετω πετομενω 8 και τα τεσσαρα ζωα εν καθ εν αυτων εχων ανα πτερυγας εξ κυκλοθεν και εσωθεν γεμουσιν οφθαλμων και αναπαυσιν ουκ εχουσιν ημερας και νυκτος λεγοντες αγιος αγιος κυριος ο θεος ο παντοκρατωρ ο ην και ο ων και ο ερχομενος 9 και οταν δωσουσιν τα ζωα δοξαν και τιμην και ευχαριστιαν τω καθημενω επι {VAR1: του θρονου } {VAR2: τω θρονω } τω ζωντι εις τους αιωνας των αιωνων (aiōn g165) 10 πεσουνται οι εικοσι τεσσαρες πρεσβυτεροι ενωπιον του καθημενου επι του θρονου και προσκυνησουσιν τω ζωντι εις τους αιωνας των αιωνων και βαλουσιν τους στεφανους αυτων ενωπιον του θρονου λεγοντες (aiōn g165) 11 αξιος ει ο κυριος και ο θεος ημων λαβειν την δοξαν και την τιμην και την δυναμιν οτι συ εκτισας τα παντα και δια το θελημα σου ησαν και εκτισθησαν

5 και ειδον επι την δεξιαν του καθημενου επι του θρονου βιβλιον γεγραμμενον εσωθεν και οπισθεν κατεσφραγισμενον σφραγισιν επτα 2 και ειδον αγγελον ισχυρον κηρυσσοντα εν φωνη μεγαλη τις αξιος ανοιξαι το βιβλιον και λυσαι τας σφραγιδας αυτου 3 και ουδεις εδυνατο εν τω ουρανω ουδε επι της γης ουδε υποκατω της γης ανοιξαι το βιβλιον ουτε βλεπειν αυτο 4 και {VAR1: [εγω] } εκλαιον πολυ οτι ουδεις αξιος ευρεθη ανοιξαι το βιβλιον ουτε βλεπειν αυτο 5 και εις εκ των πρεσβυτερων λεγει μοι μη κλαιε ιδου ενικησεν ο λεων ο εκ της φυλης ιουδα η ριζα δαυιδ ανοιξαι το βιβλιον και τας επτα σφραγιδας αυτου 6 και ειδον εν μεσω του θρονου και των τεσσαρων ζωων και εν μεσω των πρεσβυτερων αρνιον εστηκος ως εσφαγμενον εχων κερατα

επτα και οφθαλμους επτα οι εισιν τα [επτα] πνευματα του θεου απεσταλμενοι εις πασαν την γην 7 και ηλθεν και ειληφεν εκ της δεξιας του καθημενου επι του θρονου 8 και οτε ελαβεν το βιβλιον τα τεσσαρα ζωα και οι εικοσι τεσσαρες πρεσβυτεροι επεσαν ενωπιον του αρνιου εχοντες εκαστος κιθαραν και φιαλας χρυσας γεμουσας θυμιαματων αι εισιν αι προσευχαι των αγιων 9 και αδουσιν ωδην καινην λεγοντες αξιος ει λαβειν το βιβλιον και ανοιξαι τας σφραγιδας αυτου οτι εσφαγης και ηγορασας τω θεω εν τω αιματι σου εκ πασης φυλης και γλωσσης και λαου και εθνους 10 και εποιησας αυτους τω θεω ημων βασιλειαν και ιερεις και {VAR1: βασιλευουσιν } {VAR2: βασιλευουσουσιν } επι της γης 11 και ειδον και ηκουσα φωνην αγγελων πολλων κυκλω του θρονου και των ζωων και των πρεσβυτερων και ην ο αριθμος αυτων μυριαδες μυριαδων και χιλιαδες χιλιαδων 12 λεγοντες φωνη μεγαλη αξιον εστιν το αρνιον το εσφαγμενον λαβειν την δυναμιν και πλουτον και σοφιαν και ισχυν και τιμην και δοξαν και ευλογιαν 13 και παν κτισμα ο εν τω ουρανω και επι της γης και υποκατω της γης και επι της θαλασσης {VAR1: [εστιν] } και τα εν αυτοις παντα ηκουσα λεγοντας τω καθημενω επι {VAR1: του θρονου } {VAR2: τω θρονω } και τω αρνιω η ευλογια και η τιμη και η δοξα και το κρατος εις τους αιωνας των αιωνων (aiōn g165) 14 και τα τεσσαρα ζωα ελεγον αμην και οι πρεσβυτεροι επεσαν και προσεκυνησαν

6 και ειδον οτε ηνοιξεν το αρνιον μιαν εκ των επτα σφραγιδων και ηκουσα ενος εκ των τεσσαρων ζωων λεγοντος ως φωνη βροντης ερχου 2 και ειδον και ιδου ιππος λευκος και ο καθημενος επ αυτον εχων τοξον και εδοθη αυτω στεφανος και εξηλθεν νικων και ινα νικηση 3 και οτε ηνοιξεν την σφραγιδα την δευτεραν ηκουσα του δευτερου ζωου λεγοντος ερχου 4 και εξηλθεν αλλος ιππος πυρρος και τω καθημενω

επ αυτον εδοθη {VAR1: [αυτω] } {VAR2: αυτω } λαβειν την ειρηνην {VAR1: [εκ] } {VAR2: εκ } της γης και ινα αλληλους σφαξουσιν και εδοθη αυτω μαχαιρα μεγαλη 5 και οτε ηνοιξεν την σφραγιδα την τριτην ηκουσα του τριτου ζωου λεγοντος ερχου και ειδον και ιδου ιππος μελας και ο καθημενος επ αυτον εχων ζυγον εν τη χειρι αυτου 6 και ηκουσα ως φωνην εν μεσω των τεσσαρων ζωων λεγουσαν χοινιξ σιτου δηναριου και τρεις χοινικες κριθων δηναριου και το ελαιον και τον οινον μη αδικησης 7 και οτε ηνοιξεν την σφραγιδα την τεταρτην ηκουσα φωνην του τεταρτου ζωου λεγοντος ερχου 8 και ειδον και ιδου ιππος χλωρος και ο καθημενος επανω {VAR1: [αυτου] } {VAR2: αυτον } ονομα αυτω [ο] θανατος και ο αδης ηκολουθει μετ αυτου και εδοθη αυτοις εξουσια επι το τεταρτον της γης αποκτειναι εν ρομφαια και εν λιμω και εν θανατω και υπο των θηριων της γης (Hadēs 986) 9 και οτε ηνοιξεν την πεμπτην σφραγιδα ειδον υποκατω του θυσιαστηριου τας ψυχας των εσφαγμενων δια τον λογον του θεου και δια την μαρτυριαν ην ειχον 10 και εκραξαν φωνη μεγαλη λεγοντες εως ποτε ο δεσποτης ο αγιος και αληθινος ου κρινεις και εκδικεις το αιμα ημων εκ των κατοικουντων επι της γης 11 και εδοθη αυτοις εκαστω στολη λευκη και ερρεθη αυτοις ινα αναπαυσονται ετι χρονον μικρον εως πληρωθωσιν και οι συνδουλοι αυτων και οι αδελφοι αυτων οι μελλοντες αποκτεννεσθαι ως και αυτοι 12 και ειδον οτε ηνοιξεν την σφραγιδα την εκτην και σεισμος μεγας εγενετο και ο ηλιος εγενετο μελας ως σακκος τριχινος και η σεληνη ολη εγενετο ως αιμα 13 και οι αστερες του ουρανου επεσαν εις την γην ως συκη βαλλει τους ολυνθους αυτης υπο ανεμου μεγαλου σειομενη 14 και ο ουρανος απεχωρισθη ως βιβλιον ελισσομενον και παν ορος και νησος εκ των τοπων αυτων εκινηθησαν 15 και οι βασιλεις

της γης και οι μεγιστανες και οι χιλιαρχοι και οι πλουσιοι και οι ισχυροι και πας δουλος και ελευθερος εκρυψαν εαυτους εις τα σπηλαια και εις τας πετρας των ορεων 16 και λεγουσιν τοις ορεσιν και ταις πετραις πεσετε εφ ημας και κρυψατε ημας απο προσωπου του καθημενου επι του θρονου και απο της οργης του αρνιου 17 οτι ηλθεν η ημερα η μεγαλη της οργης αυτων και τις δυναται σταθηναι

7 μετα τουτο ειδον τεσσαρας αγγελους εστωτας επι τας τεσσαρας γωνιας της γης κρατουντας τους τεσσαρας ανεμους της γης ινα μη πνεη ανεμος επι της γης μητε επι της θαλασσης μητε επι παν δενδρον 2 και ειδον αλλον αγγελον αναβαινοντα απο ανατολης ηλιου εχοντα σφραγιδα θεου ζωντος και εκραξεν φωνη μεγαλη τοις τεσσαρσιν αγγελοις οις εδοθη αυτοις αδικησαι την γην και την θαλασσαν 3 λεγων μη αδικησητε την γην μητε την θαλασσαν μητε τα δενδρα αχρι σφραγισωμεν τους δουλους του θεου ημων επι των μετωπων αυτων 4 και ηκουσα τον αριθμον των εσφραγισμενων εκατον τεσσερακοντα τεσσαρες χιλιαδες εσφραγισμενοι εκ πασης φυλης υιων ισραηλ 5 εκ φυλης ιουδα δωδεκα χιλιαδες εσφραγισμενοι εκ φυλης ρουβην δωδεκα χιλιαδες εκ φυλης γαδ δωδεκα χιλιαδες 6 εκ φυλης ασηρ δωδεκα χιλιαδες εκ φυλης νεφθαλιμ δωδεκα χιλιαδες εκ φυλης μανασση δωδεκα χιλιαδες 7 εκ φυλης συμεων δωδεκα χιλιαδες εκ φυλης λευι δωδεκα χιλιαδες εκ φυλης ισσαχαρ δωδεκα χιλιαδες 8 εκ φυλης ζαβουλων δωδεκα χιλιαδες εκ φυλης ιωσηφ δωδεκα χιλιαδες εκ φυλης βενιαμιν δωδεκα χιλιαδες εσφραγισμενοι 9 μετα ταυτα ειδον και ιδου οχλος πολυς ον αριθμησαι αυτον ουδεις εδυνατο εκ παντος εθνους και φυλων και λαων και γλωσσων εστωτες ενωπιον του θρονου και ενωπιον του αρνιου περιβεβλημενους στολας λευκας και φοινικες εν ταις χερσιν αυτων 10 και

κραζουσιν φωνη μεγαλη λεγοντες η σωτηρια τω θεω ημων τω καθημενω επι τω θρονω και τω αρνια 11 και παντες οι αγγελοι ειστηκεισαν κυκλω του θρονου και των πρεσβυτερων και των τεσσαρων ζωων και επεσαν ενωπιον του θρονου επι τα προσωπα αυτων και προσεκυνησαν τω θεω 12 λεγοντες αμην η ευλογια και η δοξα και η σοφια και η ευχαριστια και η τιμη και η δυναμις και η ισχυς τω θεω ημων εις τους αιωνας των αιωνων {VAR1: [αμην] } {VAR2: αμην} (aiōn g165)

13 και απεκριθη εις εκ των πρεσβυτερων λεγων μοι ουτοι οι περιβεβλημενοι τας στολας τας λευκας τινες εισιν και ποθεν ηλθον 14 και ειρηκα αυτω κυριε μου συ οιδας και ειπεν μοι ουτοι εισιν οι ερχομενοι εκ της θλιψεως της μεγαλης και επλυναν τας στολας αυτων και ελευκαναν αυτας εν τω αιματι του αρνιου 15 δια τουτο εισιν ενωπιον του θρονου του θεου και λατρευουσιν αυτω ημερας και νυκτος εν τω νων αυτου και ο καθημενος επι του θρονου σκηνωσει επ αυτους 16 ου πεινασουσιν ετι ουδε διψησουσιν ετι ουδε μη πεση επ αυτους ο ηλιος ουδε παν καυμα 17 οτι το αρνιον το ανα μεσον του θρονου ποιμανει αυτους και οδηγησει αυτους επι ζωης πηγας υδατων και εξαλειψει ο θεος παν δακρυον εκ των οφθαλμων αυτων

8 και οταν ηνοιξεν την σφραγιδα την εβδομην εγενετο σιγη εν τω ουρανω ως ημιωριον 2 και ειδον τους επτα αγγελους οι ενωπιον του θεου εστηκασιν και εδοθησαν αυτοις επτα σαλπιγγες 3 και αλλος αγγελος ηλθεν και εσταθη επι του θυσιαστηριου εχων λιβανωτον χρυσουν και εδοθη αυτω θυμιαματα πολλα ινα δωσει ταις προσευχαις των αγιων παντων επι το θυσιαστηριον το χρυσουν το ενωπιον του θρονου 4 και ανεβη ο καπνος των θυμιαματων ταις προσευχαις των αγιων εκ χειρος του αγγελου ενωπιον του θεου 5 και ειληφεν ο αγγελος των λιβανωτον και εγεμισεν αυτον εκ του πυρος

του θυσιαστηριου και εβαλεν εις την γην και εγενοντο βρονται και φωναι και αστραπαι και σεισμος 6 και οι επτα αγγελοι οι εχοντες τας επτα σαλπιγγας ητοιμασαν αυτους ινα σαλπισωσιν 7 και ο πρωτος εσαλπισεν και εγενετο χαλαζα και πυρ μεμιγμενα εν αιματι και εβληθη εις την γην και το τριτον της γης κατεκαη και το τριτον των δενδρων κατεκαη και πας χορτος χλωρος κατεκαη 8 και ο δευτερος αγγελος εσαλπισεν και ως ορος μεγα πυρι καιομενον εβληθη εις την θαλασσαν και εγενετο το τριτον της θαλασσης αιμα 9 και απεθανεν το τριτον των κτισματων των εν τη θαλασση τα εχοντα ψυχας και το τριτον των πλοιων διεφθαρησαν 10 και ο τριτος αγγελος εσαλπισεν και επεσεν εκ του ουρανου αστηρ μεγας καιομενος ως λαμπας και επεσεν επι το τριτον των ποταμων και επι τας πηγας των υδατων 11 και το ονομα του αστερος λεγεται ο αψινθος και εγενετο το τριτον των υδατων εις αψινθον και πολλοι των ανθρωπων απεθανον εκ των υδατων οτι επικρανθησαν 12 και ο τεταρτος αγγελος εσαλπισεν και επληγη το τριτον του ηλιου και το τριτον της σεληνης και το τριτον των αστερων ινα σκοτισθη το τριτον αυτων και η ημερα μη φανη το τριτον αυτης και η νυξ ομοιως 13 και ειδον και ηκουσα ενος αετου πετομενου εν μεσουρανηματι λεγοντος φωνη μεγαλη ουαι ουαι ουαι τους κατοικουντας επι της γης εκ των λοιπων φωνων της σαλπιγγος των τριων αγγελων των μελλοντων σαλπιζειν

9 και ο πεμπτος αγγελος εσαλπισεν και ειδον αστερα εκ του ουρανου πεπτωκοτα εις την γην και εδοθη αυτω η κλεις του φρεατος της αβυσσου (Abyssos g12) 2 και ηνοιξεν το φρεαρ της αβυσσου και ανεβη καπνος εκ του φρεατος ως καπνος καμινου μεγαλης και εσκοτωθη ο ηλιος και ο αηρ εκ του καπνου του φρεατος (Abyssos g12) 3 και εκ του καπνου εξηλθον ακριδες εις την γην και εδοθη αυταις εξουσια ως εχουσιν

εξουσιαν οι σκορπιοι της γης 4 και ερρεθη αυταις ινα μη αδικησουσιν τον χορτον της γης ουδε παν χλωρον ουδε παν δενδρον ει μη τους ανθρωπους οιτινες ουκ εχουσιν την σφραγιδα του θεου επι των μετωπων 5 και εδοθη {VAR1: αυταις } {VAR2: αυτοις } ινα μη αποκτεινωσιν αυτους αλλ ινα βασανισθησονται μηνας πεντε και ο βασανισμος αυτων ως βασανισμος σκορπιου οταν παιση ανθρωπον 6 και εν ταις ημεραις εκειναις ζητησουσιν οι ανθρωποι τον θανατον και ου μη ευρησουσιν αυτον και επιθυμησουσιν αποθανειν και φευγει ο θανατος απ αυτων 7 και τα ομοιωματα των ακριδων ομοια ιπποις ητοιμασμενοις εις πολεμον και επι τας κεφαλας αυτων ως στεφανοι ομοιοι χρυσω και τα προσωπα αυτων ως προσωπα ανθρωπων 8 και ειχον τριχας ως τριχας γυναικων και οι οδοντες αυτων ως λεοντων ησαν 9 και ειχον θωρακας ως θωρακας σιδηρους και η φωνη των πτερυγων αυτων ως φωνη αρματων ιππων πολλων τρεχοντων εις πολεμον 10 και εχουσιν ουρας ομοιας σκορπιοις και κεντρα και εν ταις ουραις αυτων η εξουσια αυτων αδικησαι τους ανθρωπους μηνας πεντε 11 εχουσιν επ αυτων βασιλεα τον αγγελον της αβυσσου ονομα αυτω εβραιστι αβαδδων και εν τη ελληνικη ονομα εχει απολλυων (**Abyssos g12**) 12 η ουαι η μια απηλθεν ιδου ερχεται ετι δυο ουαι μετα ταυτα 13 και ο εκτος αγγελος εσαλπισεν και ηκουσα φωνην μιαν εκ των {VAR2: [τεσσαρων] } κερατων του θυσιαστηριου του χρυσου του ενωπιον του θεου 14 λεγοντα τω εκτω αγγελω ο εχων την σαλπιγγα λυσον τους τεσσαρας αγγελους τους δεδεμενους επι τω ποταμω τω μεγαλω ευφρατη 15 και ελυθησαν οι τεσσαρες αγγελοι οι ητοιμασμενοι εις την ωραν και ημεραν και μηνα και ενιαυτον ινα αποκτεινωσιν το τριτον των ανθρωπων 16 και ο αριθμος των στρατευματων του ιππικου δισμυριαδες μυριαδων ηκουσα τον αριθμον

αυτων 17 και ουτως ειδον τους ιππους εν τη ορασει και τους καθημενους επ αυτων εχοντας θωρακας πυρινους και υακινθινους και θειωδεις και αι κεφαλαι των ιππων ως κεφαλαι λεοντων και εκ των στοματων αυτων εκπορευεται πυρ και καπνος και θειον 18 απο των τριων πληγων τουτων απεκτανθησαν το τριτον των ανθρωπων εκ του πυρος και του καπνου και του θειου του εκπορευομενου εκ των στοματων αυτων 19 η γαρ εξουσια των ιππων εν τω στοματι αυτων εστιν και εν ταις ουραις αυτων αι γαρ ουραι αυτων ομοιαι οφεσιν εχουσαι κεφαλας και εν αυταις αδικουσιν 20 και οι λοιποι των ανθρωπων οι ουκ απεκτανθησαν εν ταις πληγαις ταυταις {VAR1: ου } {VAR2: ουδε } μετενοησαν εκ των εργων των χειρων αυτων ινα μη προσκυνησουσιν τα δαιμονια και τα ειδωλα τα χρυσα και τα αργυρα και τα χαλκα και τα λιθινα και τα ξυλινα α ουτε βλεπειν δυνανται ουτε ακουειν ουτε περιπατειν 21 και ου μετενοησαν εκ των φονων αυτων ουτε εκ των φαρμακων αυτων ουτε εκ της πορνειας αυτων ουτε εκ των κλεμματων αυτων

10 και ειδον αλλον αγγελον ισχυρον καταβαινοντα εκ του ουρανου περιβεβλημενον νεφελην και η ιρις επι {VAR1: την κεφαλην } {VAR2: της κεφαλης } αυτου και το προσωπον αυτου ως ο ηλιος και οι ποδες αυτου ως στυλοι πυρος 2 και εχων εν τη χειρι αυτου βιβλαριδιον ηνεωγμενον και εθηκεν τον ποδα αυτου τον δεξιον επι της θαλασσης τον δε ευωνυμον επι της γης 3 και εκραξεν φωνη μεγαλη ωσπερ λεων μυκαται και οτε εκραξεν ελαλησαν αι επτα βρονται τας εαυτων φωνας 4 και οτε ελαλησαν αι επτα βρονται ημελλον γραφειν και ηκουσα φωνην εκ του ουρανου λεγουσαν σφραγισον α ελαλησαν αι επτα βρονται και μη αυτα γραψης 5 και ο αγγελος ον ειδον εστωτα επι της θαλασσης και επι της γης ηρεν την χειρα αυτου την δεξιαν εις τον

ουρανον **6** και ωμοσεν εν τω ζωντι εις τους αιωνας των αιωνων ος εκτισεν τον ουρανον και τα εν αυτω και την γην και τα εν αυτη {VAR1: [και } {VAR2: και } την θαλασσαν και τα εν {VAR1: αυτη} } {VAR2: αυτη } οτι χρονος ουκετι εσται (aiōn g165) **7** αλλ εν ταις ημεραις της φωνης του εβδομου αγγελου οταν μελλη σαλπιζειν και ετελεσθη το μυστηριον του θεου ως ευηγγελισεν τους εαυτου δουλους τους προφητας **8** και η φωνη ην ηκουσα εκ του ουρανου παλιν λαλουσαν μετ εμου και λεγουσαν υπαγε λαβε το βιβλιον το ηνεωγμενον εν τη χειρι του αγγελου του εστωτος επι της θαλασσης και επι της γης **9** και απηλθα προς τον αγγελον λεγων αυτω δουναι μοι το βιβλαριδιον και λεγει μοι λαβε και καταφαγε αυτο και πικρανει σου την κοιλιαν αλλ εν τω στοματι σου εσται γλυκυ ως μελι **10** και ελαβον το βιβλαριδιον εκ της χειρος του αγγελου και κατεφαγον αυτο και ην εν τω στοματι μου ως μελι γλυκυ και οτε εφαγον αυτο επικρανθη η κοιλια μου **11** και λεγουσιν μοι δει σε παλιν προφητευσαι επι λαοις και εθνεσιν και γλωσσαις και βασιλευσιν πολλοις

11 και εδοθη μοι καλαμος ομοιος ραβδω λεγων εγειρε και μετρησον τον ναον του θεου και το θυσιαστηριον και τους προσκυνουντας εν αυτω **2** και την αυλην την εξωθεν του ναου εκβαλε εξωθεν και μη αυτην μετρησης οτι εδοθη τοις εθνεσιν και την πολιν την αγιαν πατησουντιν μηνας τεσσερακοντα [και] δυο **3** και δωσω τοις δυσιν μαρτυσιν μου και προφητευσουντιν ημερας χιλιας διακοσιας εξηκοντα {VAR1: περιβεβλημενους } {VAR2: περιβεβλημενοι } σακκους **4** ουτοι εισιν αι δυο ελαιαι και αι δυο λυχνιαι {VAR1: [αι] } {VAR2: αι } ενωπιον του κυριου της γης εστωτες **5** και ει τις αυτους θελει αδικησαι πυρ εκπορευεται εκ του στοματος αυτων και κατεσθιει τους εχθρους αυτων και ει τις θεληση αυτους αδικησαι ουτως

δει αυτον αποκτανθηναι **6** ουτοι εχουσιν την εξουσιαν κλεισαι τον ουρανον ινα μη υετος βρεχη τας ημερας της προφητειας αυτων και εξουσιαν εχουσιν επι των υδατων στρεφειν αυτα εις αιμα και παταξαι την γην εν παση πληγη οσακις εαν θελησωσιν **7** και οταν τελεσωσιν την μαρτυριαν αυτων το θηριον το αναβαινον εκ της αβυσσου ποιησει μετ αυτων πολεμον και νικησει αυτους και αποκτενει αυτους (Abyssos g12) **8** και το πτωμα αυτων επι της πλατειας της πολεως της μεγαλης ητις καλειται πνευματικως σοδομα και αιγυπτος οπου και ο κυριος αυτων εσταυρωθη **9** και βλεπουσιν εκ των λαων και φυλων και γλωσσων και εθνων το πτωμα αυτων ημερας τρεις και ημισυ και τα πτωματα αυτων ουκ αφιουσιν τεθηναι εις μνημα **10** και οι κατοικουντες επι της γης χαιρουσιν επ αυτοις και ευφραινονται και δωρα πεμψουσιν αλληλοις οτι ουτοι οι δυο προφηται εβασανισαν τους κατοικουντας επι της γης **11** και μετα {VAR1: [τας] } {VAR2: τας } τρεις ημερας και ημισυ πνευμα ζωης εκ του θεου εισηλθεν {VAR1: [εν] } {VAR2: εν } αυτοις και εστησαν επι τους ποδας αυτων και φοβος μεγας επεπεσεν επι τους θεωρουντας αυτους **12** και ηκουσαν φωνης μεγαλης εκ του ουρανου λεγουσης αυτοις αναβατε αδε και ανεβησαν εις τον ουρανον εν τη νεφελη και εθεωρησαν αυτους οι εχθροι αυτων **13** και εν εκεινη τη ωρα εγενετο σεισμος μεγας και το δεκατον της πολεως επεσεν και απεκτανθησαν εν τω σεισμω ονοματα ανθρωπων χιλιαδες επτα και οι λοιποι εμφοβοι εγενοντο και εδωκαν δοξαν τω θεω του ουρανου **14** η ουαι η δευτερα απηλθεν ιδου η ουαι η τριτη ερχεται ταχυ **15** και ο εβδομος αγγελος εσαλπισεν και εγενοντο φωναι μεγαλαι εν τω ουρανω λεγοντες εγενετο η βασιλεια του κοσμου του κυριου ημων και του χριστου αυτου και βασιλευσει εις τους αιωνας των αιωνων (aiōn g165) **16** και οι εικοσι

τεσσαρες πρεσβυτεροι [οι] ενωπιον του θεου καθημενοι επι τους θρονους αυτων επεσαν επι τα προσωπα αυτων και προσεκυνησαν τω θεω **17** λεγοντες ευχαριστουμεν σοι κυριε ο θεος ο παντοκρατωρ ο ων και ο ην οτι ειληφας την δυναμιν σου την μεγαλην και εβασιλευσας **18** και τα εθνη ωργισθησαν και ηλθεν η οργη σου και ο καιρος των νεκρων κριθηναι και δουναι τον μισθον τοις δουλοις σου τοις προφηταις και τοις αγιοις και τοις φοβουμενοις το ονομα σου τους μικρους και τους μεγαλους και διαφθειραι τους διαφθειροντας την γην **19** και ηνοιγη ο ναος του θεου ο εν τω ουρανω και ωφθη η κιβωτος της διαθηκης αυτου εν τω ναω αυτου και εγενοντο αστραπαι και φωναι και βρονται και σεισμος και χαλαζα μεγαλη

12 και σημειον μεγα ωφθη εν τω ουρανω γυνη περιβεβλημενη τον ήλιον και η σεληνη υποκατω των ποδων αυτης και επι της κεφαλης αυτης στεφανος αστερων δωδεκα **2** και εν γαστρι εχουσα και κραζει ωδινουσα και βασανιζομενη τεκειν **3** και ωφθη αλλο σημειον εν τω ουρανω και ιδου δρακων μεγας πυρρος εχων κεφαλας επτα και κερατα δεκα και επι τας κεφαλας αυτου επτα διαδηματα **4** και η ουρα αυτου συρει το τριτον των αστερων του ουρανου και εβαλεν αυτους εις την γην και ο δρακων εστηκεν ενωπιον της γυναικος της μελλουσης τεκειν ινα οταν τεκη το τεκνον αυτης καταφαγη **5** και ετεκεν υιον αρσεν ος μελλει ποιμαινειν παντα τα εθνη εν ραβδω σιδηρα και ηρπασθη το τεκνον αυτης προς τον θεον και προς τον θρονον αυτου **6** και η γυνη εφυγεν εις την ερημον οπου εχει εκει τοπον ητοιμασμενον απο του θεου ινα εκει τρεφωσιν αυτην ημερας χιλιας διακοσιας εξηκοντα **7** και εγενετο πολεμος εν τω ουρανω ο μιχαηλ και οι αγγελοι αυτου του πολεμησαι μετα του δρακοντος και ο δρακων επολεμησεν και οι αγγελοι αυτου **8** και ουκ

ισχυσεν ουδε τοπος ευρεθη αυτων ετι εν τω ουρανω **9** και εβληθη ο δρακων ο μεγας ο οφις ο αρχαιος ο καλουμενος διαβολος και ο σατανας ο πλανων την οικουμενην ολην εβληθη εις την γην και οι αγγελοι αυτου μετ αυτου εβληθησαν **10** και ηκουσα φωνην μεγαλην εν τω ουρανω λεγουσαν αρτι εγενετο η σωτηρια και η δυναμις και η βασιλεια του θεου ημων και η εξουσια του χριστου αυτου οτι εβληθη ο κατηγωρ των αδελφων ημων ο κατηγορων αυτους ενωπιον του θεου ημων ημερας και νυκτος **11** και αυτοι ενικησαν αυτον δια το αιμα του αρνιου και δια τον λογον της μαρτυριας αυτων και ουκ ηγαπησαν την ψυχην αυτων αχρι θανατου **12** δια τουτο ευφραινεσθ {VAR2: [οι] } ουρανοι και οι εν αυτοις σκηνουντες ουαι την γην και την θαλασσαν οτι κατεβη ο διαβολος προς υμας εχων θυμον μεγαν ειδως οτι ολιγον καιρον εχει **13** και οτε ειδεν ο δρακων οτι εβληθη εις την γην εδιωξεν την γυναικα ητις ετεκεν τον αρσενα **14** και εδοθησαν τη γυναικι αι δυο πτερυγες του αετου του μεγαλου ινα πετηται εις την ερημον εις τον τοπον αυτης οπου τρεφεται εκει καιρον και καιρους και ημισυ καιρου απο προσωπου του οφεως **15** και εβαλεν ο οφις εκ του στοματος αυτου οπισω της γυναικος υδωρ ως ποταμον ινα αυτην ποταμοφορητον ποιηση **16** και εβοηθησεν η γη τη γυναικι και ηνοιξεν η γη το στομα αυτης και κατεπιεν τον ποταμον ον εβαλεν ο δρακων εκ του στοματος αυτου **17** και ωργισθη ο δρακων επι τη γυναικι και απηλθεν ποιησαι πολεμον μετα των λοιπων του σπερματος αυτης των τηρουντων τας εντολας του θεου και εχοντων την μαρτυριαν ιησου

13 και εσταθη επι την αμμον της θαλασσης και ειδον εκ της θαλασσης θηριον αναβαινον εχον κερατα δεκα και κεφαλας επτα και επι των κερατων αυτου δεκα διαδηματα και επι τας κεφαλας αυτου {VAR1: ονοματα } {VAR2:

(ονοματά) } βλασφημιας 2 και το θηριον ο ειδον ην ομοιον παρδαλει και οι ποδες αυτου ως αρκου και το στομα αυτου ως στομα λεοντος και εδωκεν αυτω ο δρακων την δυναμιν αυτου και τον θρονον αυτου και εξουσιαν μεγαλην 3 και μιαν εκ των κεφαλων αυτου ως εσφαγμενην εις θανατον και η πληγη του θανατου αυτου εθεραπευθη και εθαυμασθη ολη η γη οπισω του θηριου 4 και προσεκυνησαν τω δρακοντι οτι εδωκεν την εξουσιαν τω θηριω και προσεκυνησαν τω θηριω λεγοντες τις ομοιος τω θηριω και τις δυναται πολεμησαι μετ αυτου 5 και εδοθη αυτω στομα λαλουν μεγαλα και βλασφημιας και εδοθη αυτω εξουσια ποιησαι μηνας τεσσερακοντα [και] δυο 6 και ηνοιξεν το στομα αυτου εις βλασφημιας προς τον θεον βλασφημησαι το ονομα αυτου και την σκηνην αυτου τους εν τω ουρανω σκηνουντας 7 {VAR1: [και] } {VAR2: και } εδοθη αυτω ποιησαι πολεμον μετα των αγιων και νικησαι {VAR1: αυτους] } {VAR2: αυτους } και εδοθη αυτω εξουσια επι πασαν φυλην και λαον και γλωσσαν και εθνος 8 και προσκυνησουσιν αυτον παντες οι κατοικουντες επι της γης ου ου γεγραπται το ονομα αυτου εν τω βιβλιω της ζωης του αρνιου του εσφαγμενου απο καταβολης κοσμου 9 ει τις εχει ους ακουσατω 10 ει τις εις αιχμαλωσιαν εις αιχμαλωσιαν υπαγει ει τις εν μαχαιρη {VAR1: αποκτενει δει } {VAR2: αποκτανθηναι } αυτον εν μαχαιρη αποκτανθηναι ωδη εστιν η υπομονη και η πιστις των αγιων 11 και ειδον αλλο θηριον αναβαινον εκ της γης και ειχεν κερατα δυο ομοια αρνιω και ελαλει ως δρακων 12 και την εξουσιαν του πρωτου θηριου πασαν ποιει ενωπιον αυτου και ποιει την γην και τους εν αυτη κατοικουντας ινα προσκυνησουσιν το θηριον το πρωτον ου εθεραπευθη η πληγη του θανατου αυτου 13 και ποιει σημεια μεγαλα ινα και πυρ ποιη εκ του ουρανου καταβαινειν εις την γην ενωπιον των ανθρωπων 14 και πλανα

τους κατοικουντας επι της γης δια τα σημεια α εδοθη αυτω ποιησαι ενωπιον του θηριου λεγων τοις κατοικουσιν επι της γης ποιησαι εικονα τω θηριω ος εχει την πληγην της μαχαιρης και εζησεν 15 και εδοθη {VAR1: αυτη } {VAR2: αυτω } δουναι πνευμα τη εικονι του θηριου ινα και λαληση η εικων του θηριου και ποιηση [ινα] οσοι εαν μη προσκυνησωσιν τη εικονι του θηριου αποκτανθωσιν 16 και ποιει παντας τους μικρους και τους μεγαλους και τους πλουσιους και τους πτωχους και τους ελευθερους και τους δουλους ινα δωσιν αυτοις χαραγμα επι της χειρος αυτων της δεξιας η επι το μετωπον αυτων 17 {VAR1: [και] } {VAR2: και } ινα μη τις δυνηται αγορασαι η πωλησαι ει μη ο εχων το χαραγμα το ονομα του θηριου η τον αριθμον του ονοματος αυτου 18 ωδη η σοφια εστιν ο εχων νουν ψηφισατω τον αριθμον του θηριου αριθμος γαρ ανθρωπου εστιν και ο αριθμος αυτου εξακοσιοι εξηκοντα εξ

14 και ειδον και ιδου το αρνιον εστος επι το ορος σιων και μετ αυτου εκατον τεσσερακοντα τεσσαρες χιλιαδες εχουσαι το ονομα αυτου και το ονομα του πατρος αυτου γεγραμμενον επι των μετωπων αυτων 2 και ηκουσα φωνην εκ του ουρανου ως φωνην υδατων πολλων και ως φωνην βροντης μεγαλης και η φωνη ην ηκουσα ως κιθαρωδων κιθαριζοντων εν ταις κιθαραις αυτων 3 και αδουσιν {VAR1: ως } {VAR2: [ως] } ωδην καινην ενωπιον του θρονου και ενωπιον των τεσσαρων ζωων και των πρεσβυτερων και ουδεις εδυνατο μαθειν την ωδην ει μη αι εκατον τεσσερακοντα τεσσαρες χιλιαδες οι ηγορασμενοι απο της γης 4 ουτοι εισιν οι μετα γυναικων ουκ εμολυνθησαν παρθενοι γαρ εισιν ουτοι οι ακολουθουντες τω αρνιω οπου αν {VAR1: υπαγει } {VAR2: υπαγη } ουτοι ηγορασθησαν απο των ανθρωπων απαρχη τω θεω και τω αρνιω 5 και εν τω στοματι αυτων ουχ ευρεθη ψευδος αμωμοι εισιν 6 και ειδον αλλον αγγελον πετομενον

εν μεσουρανηματι εχοντα ευαγγελιον αιωνιον ευαγγελισαι επι τους καθημενους επι της γης και επι παν εθνος και φυλην και γλωσσαν και λαον (αιδηνος g166) 7 λεγων εν φωνη μεγαλη φοβηθητε τον θεον και δοτε αυτω δοξαν οτι ηλθεν η ωρα της κρισεως αυτου και προσκυνησατε τα ποιησαντι τον ουρανον και την γην και θαλασσαν και πηγας υδατων 8 και αλλος {VAR1: δευτερος [αγγελος] } {VAR2: αγγελος δευτερος } ηκολουθησεν λεγων επεσεν επεσεν βαβυλων η μεγαλη η εκ του οινου του θυμου της πορνειας αυτης πεποτικεν παντα τα εθνη 9 και αλλος αγγελος τριτος ηκολουθησεν αυτοις λεγων εν φωνη μεγαλη ει τις προσκυνει το θηριον και την εικονα αυτου και λαμβανει χαραγμα επι του μετωπου αυτου η επι την χειρα αυτου 10 και αυτος πιεται εκ του οινου του θυμου του θεου του κεκερασμενου ακρατου εν τω ποτηριω της οργης αυτου και βασανισθησεται εν πυρι και θειω ενωπιον αγγελων αγιων και ενωπιον του αρνιου 11 και ο καπνος του βασανισμου αυτων εις αιωνας αιωνων αναβαινει και ουκ εχουσιν αναπαυσιν ημερας και νυκτος οι προσκυνουντες το θηριον και την εικονα αυτου και ει τις λαμβανει το χαραγμα του ονοματος αυτου (αιδηνος g165) 12 ωδε η υπομονη των αγιων εστιν οι τηρουντες τας εντολας του θεου και την πιστιν ιησου 13 και ηκουσα φωνης εκ του ουρανου λεγουσης γραφον μακαριοι οι νεκροι οι εν κυριω αποθηησκοντες απ αρτι ναι λεγει το πνευμα ινα αναπαησονται εκ των κοπων αυτων τα γαρ εργα αυτων ακολουθει μετ αυτων 14 και ειδον και ιδου νεφελη λευκη και επι την νεφελην καθημενον ομοιον υιον ανθρωπου εχων επι της κεφαλης αυτου στεφανον χρυσουν και εν τη χειρι αυτου δρεπανον οξυ 15 και αλλος αγγελος εξηλθεν εκ του ναου κραζων εν φωνη μεγαλη τω καθημενω επι της νεφελης πεμψον το δρεπανον σου και θερισον οτι ηλθεν η ωρα θερισαι οτι

εξηρανθη ο θερισμος της γης 16 και εβαλεν ο καθημενος επι της νεφελης το δρεπανον αυτου επι την γην και εθερισθη η γη 17 και αλλος αγγελος εξηλθεν εκ του ναου του εν τω ουρανω εχων και αυτος δρεπανον οξυ 18 και αλλος αγγελος [εξηλθεν] εκ του θυσιαστηριου [ο] εχων εξουσιαν επι του πυρος και εφωνησεν φωνη μεγαλη τω εχοντι το δρεπανον το οξυ λεγων πεμψον σου το δρεπανον το οξυ και τρυγησον τους βοτρυας της αμπελου της γης οτι ηκμασαν αι σταφυλαι αυτης 19 και εβαλεν ο αγγελος το δρεπανον αυτου εις την γην και ετρυγησεν την αμπελον της γης και εβαλεν εις την ληνον του θυμου του θεου τον μεγαν 20 και επατηθη η ληνος εξωθεν της πολεως και εξηλθεν αιμα εκ της ληνου αχρι των χαλινων των ιππων απο σταδιων χιλιων εξακοσιων

15 και ειδον αλλο σημειον εν τω ουρανω μεγα και θαυμαστον αγγελους επτα εχοντας πληγας επτα τας εσχατας οτι εν αυταις ετελεσθη ο θυμος του θεου 2 και ειδον αως θαλασσαν υαλινην μεμιγμενην πυρι και τους νικωντας εκ του θηριου και εκ της εικονος αυτου και εκ του αριθμου του ονοματος αυτου εστωτας επι την θαλασσαν την υαλινην εχοντας κιθαρας του θεου 3 και αδουσιν την ωδην μωυσεως του δουλου του θεου και την ωδην του αρνιου λεγοντες μεγαλα και θαυμαστα τα εργα σου κυριε ο θεος ο παντοκρατωρ δικαιαι και αληθιναι αι οδοι σου ο βασιλευς των {VAR1: αιωνων } {VAR2: εθνων } 4 τις ου μη φοβηθη κυριε και δοξασει το ονομα σου οτι μονος οσιος οτι παντα τα εθνη ηξουσιν και προσκυνησουσιν ενωπιον σου οτι τα δικαιωματα σου εφανερωθησαν 5 και μετα ταυτα ειδον και ηνοιγη ο ναος της σκηνης του μαρτυριου εν τω ουρανω 6 και εξηλθον οι επτα αγγελοι [οι] εχοντες τας επτα πληγας εκ του ναου ενδεδυμενοι {VAR1: λιθον } {VAR2: λινον } καθαρον λαμπρον και περιεζωσμενοι περι τα

στηθή ζωνας χρυσας 7 και εν εκ των τεσσαρων ζωων εδωκεν τοις επτα αγγελοις επτα φιαλας χρυσας γεμουσας του θυμου του θεου του ζωντος εις τους αιωνας των αιωνων (αιδηn g165) 8 και εγεμισθη ο ναος καπνου εκ της δοξης του θεου και εκ της δυναμεως αυτου και ουδεις εδυνατο εισελθειν εις τον ναον αχρι τελεσθωσιν αι επτα πληγαι των επτα αγγελων

16 και ηκουσα μεγαλης φωνης εκ του ναου

λεγουσης τοις επτα αγγελοις υπαγετε και εκχεετας επτα φιαλας του θυμου του θεου εις την γην 2 και απηλθεν ο πρωτος και εξεχεεν την φιαλην αυτου εις την γην και εγενετο ελκος κακον και πονηρον επι τους ανθρωπους τους εχοντας το χαραγμα του θηριου και τους προσκυνουντας τη εικονι αυτου 3 και ο δευτερος εξεχεεν την φιαλην αυτου εις την θαλασσαν και εγενετο αιμα ως νεκρου και πασα ψυχη ζωης απεθανεν τα εν τη θαλασση 4 και ο τριτος εξεχεεν την φιαλην αυτου εις τους ποταμους και τας πηγας των υδατων και εγενετο αιμα 5 και ηκουσα του αγγελου των υδατων λεγοντος δικαιος ει ο ων και ο ην {VAR1: [ο] } {VAR2: ο} οσιος οτι ταυτα εκρινας 6 οτι αιμα αγιων και προφητων εξεχεαν και αιμα αυτοις {VAR1: δεδωκας } {VAR2: (δεδωκας) } πιειν αξιοι εισιν 7 και ηκουσα του θυσιαστηριου λεγοντος ναι κυριε ο θεος ο παντοκρατωρ αληθιναι και δικαιαι αι κρισεις σου 8 και ο τεταρτος εξεχεεν την φιαλην αυτου επι τον ηλιον και εδοθη αυτω καυματισαι τους ανθρωπους εν πυρι 9 και εκαυματισθησαν οι ανθρωποι καυμα μεγα και εβλασφημησαν το ονομα του θεου του εχοντος την εξουσιαν επι τας πληγας ταυτας και ου μετενοησαν δουναι αυτω δοξαν 10 και ο πεμπτος εξεχεεν την φιαλην αυτου επι τον θρονον του θηριου και εγενετο η βασιλεια αυτου εσκοτωμενη και εμασωντο τας γλωσσας αυτων εκ του πουνο 11 και εβλασφημησαν τον θεον του ουρανου εκ

των πονων αυτων και εκ των ελκων αυτων και ου μετενοησαν εκ των εργων αυτων 12 και ο εκτος εξεχεεν την φιαλην αυτου επι τον ποταμον τον μεγαν {VAR1: [τον] } {VAR2: τον } ευφρατην και εξηρανθη το υδωρ αυτου ινα ετοιμασθη η οδος των βασιλεων των απο ανατολης ηλιου 13 και ειδον εκ του στοματος του δρακοντος και εκ του στοματος του θηριου και εκ του στοματος του ψευδοπροφητου πνευματα τρια ακαθαρτα ως βατραχοι 14 εισιν γαρ πνευματα δαιμονιων ποιουντα σημεια α εκπορευεται επι τους βασιλεις της οικουμενης ολης συναγαγειν αυτους εις τον πολεμον της ημερας της μεγαλης του θεου του παντοκρατορος 15 ιδου ερχομαι ως κλεπτης μακαριος ο γρηγορων και τηρων τα ιματια αυτου ινα μη γυμνος περιπατη και βλεπωσιν την ασχημοσυνην αυτου 16 και συνηγαγεν αυτους εις τον τοπον τον καλουμενον εβραιστι αρμαγεδων 17 και ο εβδομος εξεχεεν την φιαλην αυτου επι τον αερα και εξηλθεν φωνη μεγαλη εκ του ναου απο του θρονου λεγουσα γεγονεν 18 και εγενοντο αστραπαι και φωναι και βρονται και σεισμος εγενετο μεγας οιος ουκ εγενετο αφ ου {VAR1: ανθρωποι εγενοντο } {VAR2: ανθρωπος εγενετο } επι της γης τηλικουτος σεισμος ουτως μεγας 19 και εγενετο η πολις η μεγαλη εις τρια μερη και αι πολεις των εθνων επεσαν και βαβυλων η μεγαλη εμνησθη ενωπιον του θεου δουναι αυτη το ποτηριον του οινου του θυμου της οργης αυτου 20 και πασα νησος εφυγεν και ορη ουχ ευρεθησαν 21 και χαλαζα μεγαλη ως ταλαντιαια καταβαινει εκ του ουρανου επι τους ανθρωπους και εβλασφημησαν οι ανθρωποι τον θεον εκ της πληγης της χαλαζης οτι μεγαλη εστιν η πληγη αυτης σφοδρα

17 και ηλθεν εις εκ των επτα αγγελων των εχοντων τας επτα φιαλας και ελαλησεν μετ ουμου λεγων δευρο δειξω σοι το κριμα της πορνης της μεγαλης της καθημενης επι υδατων

πολλων 2 μεθ ης επορνευσαν οι βασιλεις της γης και εμεθυσθησαν οι κατοικουντες την γην εκ του οινου της πορνειας αυτης 3 και απηνεγκεν με εις ερημον εν πνευματι και ειδον γυναικα καθημενην επι θηριον κοκκινον {VAR1: γεμοντα } {VAR2: (γεμοντα) } ονοματα βλασφημιας εχων κεφαλας επτα και κερατα δεκα 4 και η γυνη ην περιβεβλημενη πορφυρουν και κοκκινον και κεχρυσωμενη χρυσιω και λιθω τιμιω και μαργαριταις εχουσα ποτηριον χρυσουν εν τη χειρι αυτης γεμον βδελυγματων και τα ακαθαρτα της πορνειας αυτης 5 και επι το μετωπον αυτης ονομα γεγραμμενον μυστηριον βαβυλων η μεγαλη μητηρ των πορνων και των βδελυγματων της γης 6 και ειδον την γυναικα μεθυουσαν εκ του αιματος των αγιων και εκ του αιματος των μαρτυρων ιησου και εθαυμασα ιδων αυτην θαυμα μεγα 7 και ειπεν μοι ο αγγελος δια τι εθαυμασας εγω ερω σοι το μυστηριον της γυναικος και του θηριου του βασταζοντος αυτην του εχοντος τας επτα κεφαλας και τα δεκα κερατα 8 το θηριον ο ειδες ην και ουκ εστιν και μελλει αναβαινειν εκ της αβυσσου και εις απωλειαν υπαγει και θαυμασθησονται οι κατοικουντες επι της γης ων ου γεγραπται το ονομα επι το βιβλιον της ζωης απο καταβολης κοσμου βλεποντων το θηριον οτι ην και ουκ εστιν και παρεσται (Abyssos g12) 9 ωδε ο νους ο εχων σοφιαν αι επτα κεφαλαι επτα ορη εισιν οπου η γυνη καθηται επ αυτων 10 και βασιλεις επτα εισιν οι πεντε επεσαν ο εις εστιν ο αλλος ουπω ηλθεν και οταν ελθη ολιγον αυτον δει μειναι 11 και το θηριον ο ην και ουκ εστιν και αυτος ογδοος εστιν και εκ των επτα εστιν και εις απωλειαν υπαγει 12 και τα δεκα κερατα α ειδες δεκα βασιλεις εισιν οιτινες βασιλειαν ουπω ελαβον αλλα εξουσιαν ως βασιλεις μιαν ωραν λαμβανουσιν μετα του θηριου 13 ουτοι μιαν γνωμην εχουσιν και την δυναμιν και εξουσιαν αυτων τω θηριω διδοασιν

14 ουτοι μετα του αρνιου πολεμησουσιν και το αρνιον νικησει αυτους οτι κυριος κυριων εστιν και βασιλευς βασιλεων και οι μετ αυτου κλητοι και εκλεκτοι και πιστοι 15 και λεγει μοι τα υδατα α ειδες ου η πορνη καθηται λαοι και οχλοι εισιν και εθνη και γλωσσαι 16 και τα δεκα κερατα α ειδες και το θηριον ουτοι μισησουσιν την πορνην και ηρημωμενην ποιησουσιν αυτην και γυμνην και τας σαρκας αυτης φαγονται και αυτην κατακαυσουσιν {VAR1: [εν] } {VAR2: εν } πυρι 17 ο γαρ θεος εδωκεν εις τας καρδιας αυτων ποιησαι την γνωμην αυτου και ποιησαι μιαν γνωμην και δουναι την βασιλειαν αυτων τω θηριω αχρι τελεσθησονται οι λογοι του θεου 18 και η γυνη ην ειδες εστιν η πολις η μεγαλη η εχουσα βασιλειαν επι των βασιλεων της γης

18 μετα ταυτα ειδον αλλον αγγελον καταβαινοντα εκ του ουρανου εχοντα εξουσιαν μεγαλην και η γη εφωτισθη εκ της δοξης αυτου 2 και εκραξεν εν ισχυρα φωνη λεγων επεσεν βαβυλων η μεγαλη και εγενετο κατοικηθηριον δαιμονιων και φυλακη παντος πνευματος ακαθαρτου και φυλακη παντος ορνεου ακαθαρτου {VAR2: [και φυλακη παντος θηριου ακαθαρτου] } και μεμισημενου 3 οτι εκ {VAR1: [του οινου] } {VAR2: του οινου } του θυμου της πορνειας αυτης {VAR1: πεπτωκαν } {VAR2: πεπωκαν } παντα τα εθνη και οι βασιλεις της γης μετ αυτης επορνευσαν και οι εμποροι της γης εκ της δυναμεως του στρηνους αυτης επλουτησαν 4 και ηκουσα αλλην φωνην εκ του ουρανου λεγουσαν εξελθατε ο λαος μου εξ αυτης ινα μη συγκοινωνησητε ταις αμαρτιαις αυτης και εκ των πληγων αυτης ινα μη λαβητε 5 οτι εκολληθησαν αυτης αι αμαρτιαι αχρι του ουρανου και εμνημονευσεν ο θεος τα αδικηματα αυτης 6 αποδοτε αυτη ως και αυτη απεδωκεν και διπλωσατε {VAR1: [τα] } {VAR2: τα } διπλα κατα τα εργα αυτης εν τω ποτηριω ω εκερασεν

κερασατε αυτη διπλουν 7 οσα εδοξασεν αυτην και εστρηνιασεν τοσουτον δοτε αυτη βασανισμον και πενθος οτι εν τη καρδια αυτης λεγει οτι καθημαι βασιλισσα και χηρα ουκ ειμι και πενθος ου μη ιδω 8 δια τουτο εν μια ημερα ηζουσιν αι πληγαι αυτης θανατος και πενθος και λιμος και εν πυρι κατακαυθησεται οτι ισχυρος {VAR1: [κυριος] } {VAR2: κυριος } ο θεος ο κρινας αυτην 9 και κλαιουσουσιν και κοψονται επ αυτην οι βασιλεις της γης οι μετ αυτης πορνευσαντες και στρηνιασαντες οταν βλεπωσιν τον καπνον της πυρωσεως αυτης 10 απο μακροθεν εστηκοτες δια τον φοβον του βασανισμου αυτης λεγοντες ουαι ουαι η πολις η μεγαλη βαβυλων η πολις η ισχυρα οτι μια ωρα ηλθεν η κρισις σου 11 και οι εμποροι της γης κλαιουσιν και πενθουσιν επ αυτην οτι τον γομον αυτων ουδεις αγοραζει ουκετι 12 γομον χρυσου και αργυρου και λιθου τιμιου και μαργαριτων και βυσσινου και πορφυρας και σιρικου και κοκκινου και παν ξυλον θυινον και παν σκευος ελεφαντινον και παν σκευος εκ ξυλου τιμιωτατου και χαλκου και σιδηρου και μαρμαρου 13 και κινναμωμον και αμωμον και θυμιαματα και μυρον και λιβανον και οινον και ελαιον και σεμιδαλιν και σιτον και κτηνη και προβατα και ιππων και ρεδων και σωματων και ψυχας ανθρωπων 14 και η οπωρα σου της επιθυμιας της ψυχης απηλθεν απο σου και παντα τα λιπαρα και τα λαμπρα απωλετο απο σου και ουκετι ου μη αυτα ευρησουσιν 15 οι εμποροι τουτων οι πλουτησαντες απ αυτης απο μακροθεν στησονται δια τον φοβον του βασανισμου αυτης κλαιοντες και πενθουντες 16 λεγοντες ουαι ουαι η πολις η μεγαλη η περιβεβλημενη βυσσινον και πορφυρουν και κοκκινον και κεχρυσωμενη [εν] χρυσια και λιθω τιμιω και μαργαριτη 17 οτι μια ωρα ηρημωθη ο τοσουτος πλουτος και πας κυβερνητης και πας ο επι τοπον πλεων και ναυται και οσοι την

θαλασσαν εργαζονται απο μακροθεν εστησαν 18 και {VAR1: εκραξαν } {VAR2: εκραζον } βλεποντες τον καπνον της πυρωσεως αυτης λεγοντες τις ομοια τη πολει τη μεγαλη 19 και εβαλον χουν επι τας κεφαλας αυτων και {VAR1: εκραξαν } {VAR2: εκραζον } κλαιοντες και πενθουντες λεγοντες ουαι ουαι η πολις η μεγαλη εν η επλουτησαν παντες οι εχοντες τα πλοια εν τη θαλασση εκ της τιμιοτητος αυτης οτι μια ωρα ηρημωθη 20 ευφραινου επ αυτη ουρανε και οι αγιοι και οι αποστολοι και οι προφηται οτι εκρινεν ο θεος το κριμα υμων εξ αυτης 21 και ηρεν εις αγγελος ισχυρος λιθον ως μυλινον μεγαν και εβαλεν εις την θαλασσαν λεγων ουτως ορμηματι βληθησεται βαβυλων η μεγαλη πολις και ου μη ευρεθη ετι 22 και φωνη κιθαρωδων και μουσικων και αυλητων και σαλπιστων ου μη ακουσθη εν σοι ετι και πας τεχνιτης {VAR1: [πασης τεχνης] } {VAR2: πασης τεχνης } ου μη ευρεθη εν σοι ετι και φωνη μυλου ου μη ακουσθη εν σοι ετι 23 και φως λυχνου ου μη φωνη εν σοι ετι και φωνη νυμφιου και νυμφης ου μη ακουσθη εν σοι ετι οτι {VAR1: [οι] } {VAR2: οι } εμποροι σου ησαν οι μεγιστανες της γης οτι εν τη φαρμακεια σου επλανηθησαν παντα τα εθνη 24 και εν αυτη αιμα προφητων και αγιων ευρεθη και παντων των εσφαγμενων επι της γης

19 μετα ταυτα ηκουσα ως φωνην μεγαλην οχλου πολλουν εν τω ουρανω λεγοντων αλληλουια η σωτηρια και η δοξα και η δυναμις του θεου ημων 2 οτι αληθιναι και δικαιαι αι κρισεις αυτου οτι εκρινεν την πορνην την μεγαλην ητις εφθειρεν την γην εν τη πορνεια αυτης και εξεδικησεν το αιμα των δουλων αυτου εκ χειρος αυτης 3 και δευτερον ειρηκαν αλληλουια και ο καπνος αυτης αναβαινει εις τους αιωνας των αιωνων (αιδηn g165) 4 και επεσαν οι πρεσβυτεροι οι εικοσι τεσσαρες και

τα τεσσαρα ζωα και προσεκυνησαν τω θεω τω καθημενω επι τω θρονω λεγοντες αμην αλληλουια 5 και φωνη απο του θρονου εξηλθεν λεγουσα αινειτε τω θεω ημων παντες οι δουλοι αυτου {VAR2: [και] } οι φοβουμενοι αυτον οι μικροι και οι μεγαλοι 6 και ηκουσα ως φωνην οχλου πολλου και ως φωνην υδατων πολλων και ως φωνην βροντων ισχυρων λεγοντων αλληλουια οτι εβασιλευσεν κυριος ο θεος [ημων] ο παντοκρατωρ 7 χαιρωμεν και αγαλλιωμεν και {VAR1: δωσομεν } {VAR2: δωσωμεν } την δοξαν αυτω οτι ηλθεν ο γαμος του αρνιου και η γυνη αυτου ητοιμασεν εαυτην 8 και εδοθη αυτη ινα περιβαληται βυσσινον λαμπρον καθαρον το γαρ βυσσινον τα δικαιωματα των αγιων εστιν 9 και λεγει μοι γραψον μακαριοι οι εις το δειπνον του γαμου του αρνιου κεκλημενοι και λεγει μοι ουτοι οι λογοι αληθινοι του θεου εισιν 10 και επεσα εμπροσθεν των ποδων αυτου προσκυνησαι αυτω και λεγει μοι ορα μη συνδουλος σου ειμι και των αδελφων σου των εχοντων την μαρτυριαν ιησου τω θεω προσκυνησον η γαρ μαρτυρια ιησου εστιν το πνευμα της προφητειας 11 και ειδον τον ουρανον ηνεωγμενον και ιδου ιππος λευκος και ο καθημενος επ αυτον {VAR1: πιστος [καλουμενος] } {VAR2: [καλουμενος] πιστος } και αληθινος και εν δικαιοσυνη κρινει και πολεμει 12 οι δε οφθαλμοι αυτου {VAR2: [ως] } φλοξ πυρος και επι την κεφαλην αυτου διαδηματα πολλα εχων ονομα γεγραμμενον ο ουδεις οιδεν ει μη αυτος 13 και περιβεβλημενος ιματιον {VAR1: ρεραντισμενον } {VAR2: βεβαμμενον } αιματι και κεκληται το ονομα αυτου ο λογος του θεου 14 και τα στρατευματα {VAR1: τα } {VAR2: [τα] } εν τω ουρανω ηκολουθει αυτω εφ ιπποις λευκοις ενδεδυμενοι βυσσινον λευκον καθαρον 15 και εκ του στοματος αυτου εκπορευεται ρομφαια οξεια ινα εν αυτη παταξη τα εθνη και αυτος ποιμανει αυτους εν ραβδω σιδηρα και αυτος πατει την

ληνον του οινου του θυμου της οργης του θεου του παντοκρατορος 16 και εχει επι το ιματιον και επι τον μηρον αυτου ονομα γεγραμμενον βασιλευς βασιλεων και κυριος κυριων 17 και ειδον ενα αγγελον εστωτα εν τω ηλιω και εκραζεν [εν] φωνη μεγαλη λεγων πασιν τοις ορνεοις τοις πετομενοις εν μεσουρανηματι δευτε συναχθητε εις το δειπνον το μεγα του θεου 18 ινα φαγητε σαρκας βασιλεων και σαρκας χιλιαρχων και σαρκας ισχυρων και σαρκας ιππων και των καθημενων επ {VAR1: αυτους } {VAR2: αυτων } και σαρκας παντων ελευθερων τε και δουλων και μικρων και μεγαλων 19 και ειδον το θηριον και τους βασιλεις της γης και τα στρατευματα αυτων συνηγμενα ποιησαι τον πολεμον μετα του καθημενου επι του ιππου και μετα του στρατευματος αυτου 20 και επιασθη το θηριον και μετ αυτου ο ψευδοπροφητης ο ποιησας τα σημεια ενωπιον αυτου εν οις επλανησεν τους λαβοντας το χαραγμα του θηριου και τους προσκυνουντας τη εικονι αυτου ζωντες εβληθησαν οι δυο εις την λιμνην του πυρος της καιομενης εν θειω (Limne Pyr g3041 g4442) 21 και οι λοιποι απεκτανθησαν εν τη ρομφαια του καθημενου επι του ιππου τη εξελθουση εκ του στοματος αυτου και παντα τα ορνεα εχορτασθησαν εκ των σαρκων αυτων

20 και ειδον αγγελον καταβαινοντα εκ του ουρανου εχοντα την κλειν της αβυσσου και αλυσιν μεγαλην επι την χειρα αυτου (Abyssos g12) 2 και εκρατησεν τον δρακοντα ο οφις ο αρχαιος ος εστιν διαβολος και ο σατανας και εδησεν αυτον χιλια ετη 3 και εβαλεν αυτον εις την αβυσσον και εκλεισεν και εσφραγισεν επανω αυτου ινα μη πλανηση ετι τα εθνη αχρι τελεσθη τα χιλια ετη μετα ταυτα δει λυθηναι αυτον μικρον χρονον (Abyssos g12) 4 και ειδον θρονους και εκαθισαν επ αυτους και κριμα εδοθη αυτοις και τας ψυχας των πεπελεκισμενων δια την μαρτυριαν ιησου και δια τον λογον του θεου

και οιτίνες ου προσεκυνησαν το θηριον ουδε την εικονα αυτου και ουκ ελαβον το χαραγμα επι το μετωπον και επι την χειρα αυτων και εζησαν και εβασιλευσαν μετα του χριστου χιλια ετη 5 οι λοιποι των νεκρων ουκ εζησαν αχρι τελεσθη τα χιλια ετη αυτη η αναστασις η πρωτη 6 μακαριος και αγιος ο εχων μερος εν τη αναστασει τη πρωτη επι τουτων ο δευτερος θανατος ουκ εχει εξουσιαν αλλ εσονται ιερεις του θεου και του χριστου και βασιλευσουσιν μετ αυτου [τα] χιλια ετη 7 και οταν τελεσθη τα χιλια ετη λυθησetai ο σατανας εκ της φυλακης αυτου 8 και εξελευσetai πλανησai τα εθνη τα εν ταις τεσσαρσιν γωνιαις της γης τον γωγ και μαγωγ συναγαγειν αυτους εις τον πολεμον ων ο αριθμος αυτων ως η αμμος της θαλασσης 9 και ανεβησαν επι το πλατος της γης και εκυκλευσαν την παρεμβολην των αγιων και την πολιν την ηγαπημενην και κατεβη πυρ εκ του ουρανου και κατεφαγεν αυτους 10 και ο διαβολος ο πλανων αυτους εβληθη εις την λιμνην του πυρος και θειου οπου και το θηριον και ο ψευδοπροφητης και βασανισθησονται ημερας και νυκτος εις τους αιωνας των αιωνων (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 και ειδον θρονον μεγαν λευκον και τον καθημενον επ {VAR1: αυτου } {VAR2: αυτον } ου απο του προσωπου εφυγεν η γη και ο ουρανος και τοπος ουχ ευρεθη αυτοις 12 και ειδον τους νεκρους τους μεγαλους και τους μικρους εστωτας ενωπιον του θρονου και βιβλια ηνοιχθησαν και αλλο βιβλιον ηνοιχθη ο εστιν της ζωης και εκριθησαν οι νεκροι εκ των γεγραμμενων εν τοις βιβλιοις κατα τα εργα αυτων 13 και εδωκεν η θαλασσα τους νεκρους τους εν αυτη και ο θανατος και ο αδης εδωκαν τους νεκρους τους εν αυτοις και εκριθησαν εκαστος κατα τα εργα αυτων (Hadēs g86) 14 και ο θανατος και ο αδης εβληθησαν εις την λιμνην του πυρος ουτος ο θανατος ο δευτερος εστιν η λιμνη του πυρος (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442)

15 και ει τις ουχ ευρεθη εν τη βιβλω της ζωης γεγραμμενος εβληθη εις την λιμνην του πυρος (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 και ειδον ουρανον καινον και γην καινην ο γαρ πρωτος ουρανος και η πρωτη γη απηλθαν και η θαλασσα ουκ εστιν ετι 2 και την πολιν την αγιαν ιερουσαλημ καινην ειδον καταβαινουσαν εκ του ουρανου απο του θεου ητοιμασμενην ως νυμφην κεκοσμημενην τω ανδρι αυτης 3 και ηκουσα φωνης μεγαλης εκ του θρονου λεγουσης ιδου η σκηνη του θεου μετα των ανθρωπων και σκηνωσει μετ αυτων και αυτοι λαοι αυτου εσονται και αυτος ο θεος μετ αυτων εσται {VAR2: [αυτων θεος]} 4 και εξαλειψει παν δακρυον εκ των οφθαλμων αυτων και ο θανατος ουκ εσται ετι ουτε πενθος ουτε κραυγη ουτε πονος ουκ εσται ετι {VAR2: [οτι]} τα πρωτα απηλθαν 5 και ειπεν ο καθημενος επι τω θρονω ιδου καινα ποιω παντα και λεγει γραψον οτι ουτοι οι λογοι πιστοι και αληθινοι εισιν 6 και ειπεν μοι γεγοναν εγω {VAR2: [ειμι]} το αλφα και το ω η αρχη και το τελος εγω τω διψωντι δωσω εκ της πηγης του ινδατος της ζωης δωρεαν 7 ο νικων κληρονομησει ταυτα και εσομαι αυτω θεος και αυτος εσται μοι υιος 8 τοις δε δειλοις και απιστοις και εβδελυγμενοις και φονευσιν και πορνοις και φαρμακοις και ειδωλολατραις και πασιν τοις ψευδεσιν το μερος αυτων εν τη λιμνη τη καιομενη πυρι και θειω ο εστιν ο θανατος ο δευτερος (Limnē Pyr g3041 g4442) 9 και ηλθεν εις εκ των επτα αγγελων των εχοντων τας επτα φιαλας των γεμοντων των επτα πληγων των εσχατων και ελαλησεν μετ εμου λεγων δευρο δειξω σοι την νυμφην την γυναικα του αρνιου 10 και απηνεγκεν με εν πνευματι επι ορος μεγα και υψηλον και εδειξεν μοι την πολιν την αγιαν ιερουσαλημ καταβαινουσαν εκ του ουρανου απο του θεου 11 εχουσαν την δοξαν του θεου ο φωστηρ αυτης ομοιος λιθω τιμιωτατω ως λιθω

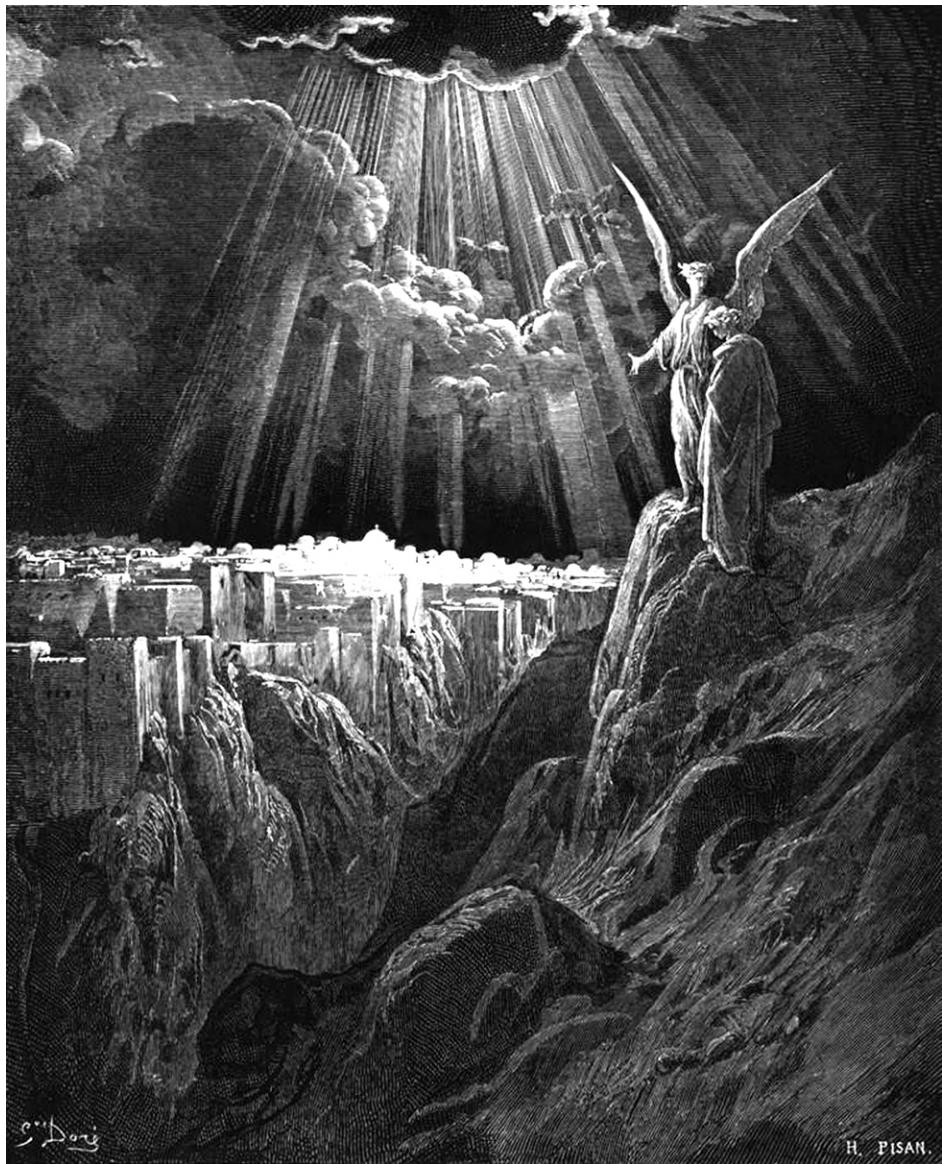
ιασπιδί κρυσταλλιζόντι 12 εχουσα τειχος μεγα και υψηλον εχουσα πυλωνας δωδεκα και επι τοις πυλωσιν αγγελους δωδεκα και ονοματα επιγεγραμμενα α εστιν {VAR2: [τα ονοματα]} των δωδεκα φυλων ιιων ισραηλ 13 απο ανατολης πυλωνες τρεις και απο βορρα πυλωνες τρεις και απο νοτου πυλωνες τρεις και απο δυσμων πυλωνες τρεις 14 και το τειχος της πολεως εχων θεμελιους δωδεκα και επ αυτων δωδεκα ονοματα των δωδεκα αποστολων του αρνιου 15 και ο λαλων μετ εμου ειχεν μετρον καλαμον χρυσουν ινα μετρηση την πολιν και τους πυλωνας αυτης και το τειχος αυτης 16 και η πολις τετραγωνος κειται και το μηκος αυτης οσον {VAR2: [και]} το πλατος και εμετρησεν την πολιν τω καλαμω επι σταδιων δωδεκα χιλιαδων το μηκος και το πλατος και το υψος αυτης ισα εστιν 17 και εμετρησεν το τειχος αυτης εκατον τεσσερακοντα τεσσαρων πηχων μετρον ανθρωπου ο εστιν αγγελου 18 και η ενδωμησις του τειχους αυτης ιασπις και η πολις χρυσιον καθαρον ομοιον υαλω καθαρω 19 οι θεμελιοι του τειχους της πολεως παντι λιθω τιμιω κεκοσμημενοι ο θεμελιος ο πρωτος ιασπις ο δευτερος σαπφιρος ο τριτος χαλκηδων ο τεταρτος σμαραγδος 20 ο πεμπτος σαρδονυξ ο εκτος σαρδιον ο εβδομος χρυσολιθος ο ογδοος βηρυλλος ο ενατος τοπαζιον ο δεκατος χρυσοπρασος ο ενδεκατος υακινθος ο δωδεκατος αμεθυστος 21 και οι δωδεκα πυλωνες δωδεκα μαργαριται ανα εις εκαστος των πυλωνων ην εξ ενος μαργαριτου και η πλατεια της πολεως χρυσιον καθαρον ως υαλος διαυγης 22 και ναον ουκ ειδον εν αυτη ο γαρ κυριος ο θεος ο παντοκρατωρ ναος αυτης εστιν και το αρνιον 23 και η πολις ου χρειαν εχει του ηλιου ουδε της σεληνης ινα φαινωσιν αυτη η γαρ δοξα του θεου εφωτισεν αυτην και ο λυχνος αυτης το αρνιον 24 και περιπατησουσιν τα εθνη δια του φωτος αυτης και οι βασιλεις της γης φερουσιν

την δοξαν αυτων εις αυτην 25 και οι πυλωνες αυτης ου μη κλεισθωσιν ημερας νυξ γαρ ουκ εσται εκει 26 και οισουσιν την δοξαν και την τιμην των εθνων εις αυτην 27 και ου μη εισελθη εις αυτην παν κοινον και [ο] ποιων βδελυγμα και ψευδος ει μη οι γεγραμμενοι εν τω βιβλιω της ζωης του αρνιου

22 και εδειξεν μοι ποταμον υδατος ζωης

λαμπρον ως κρυσταλλον εκπορευομενον εκ του θρονου του θεου και του αρνιου 2 εν μεσω της πλατειας αυτης και του ποταμου εντευθεν και εκειθεν ξυλον ζωης ποιουν καρπους δωδεκα κατα μηνα εκαστον αποδιδουν τον καρπον αυτου και τα φυλλα του ξυλου εις θεραπειαν των εθνων 3 και παν καταθεμα ουκ εσται ετι και ο θρονος του θεου και του αρνιου εν αυτη εσται και οι δουλοι αυτου λατρευσουσιν αυτω 4 και οφονται το προσωπον αυτου και το ονομα αυτου επι των μετωπων αυτων 5 και νυξ ουκ εσται ετι και ουκ εχουσιν χρειαν φωτος λυχνου και {VAR1: φως } {VAR2: φωτος } ηλιου οτι κυριος ο θεος φωτισει {VAR1: [επ] } {VAR2: επ } αυτους και βασιλευσουσιν εις τους αιωνας των αιωνων (aiōn g165) 6 και ειπεν μοι ουτοι οι λογοι πιστοι και αληθινοι και ο κυριος ο θεος των πνευματων των προφητων απεστειλεν τον αγγελον αυτου δειξαι τοις δουλοις αυτου α δει γενεσθαι εν ταχει 7 και ιδου ερχομαι ταχυ μακαριος ο τηρων τους λογους της προφητειας του βιβλιου τουτου 8 καγω ιωαννης ο ακουων και βλεπων ταυτα και οτε ηκουσα και εβλεψα επεσα προσκυνησαι εμπροσθεν των ποδων του αγγελου του δεικνυοντος μοι ταυτα 9 και λεγει μοι ορα μη συνδουλος σου ειμι και των αδελφων σου των προφητων και των τηρουντων τους λογους του βιβλιου τουτου τω θεω προσκυνησον 10 και λεγει μοι μη σφραγισης τους λογους της προφητειας του βιβλιου τουτου ο καιρος γαρ εγγυς εστιν 11 ο αδικων αδικησατω ετι και ο ρυπαρος ρυπανθητω

ετι και ο δικαιος δικαιοσυνην ποιησατω ετι και
ο αγιος αγιασθητω ετι **12** ιδου ερχομαι ταχυ και
ο μισθος μου μετ εμου αποδουναι εκαστω ως το
εργον εστιν αυτου **13** εγω το αλφα και το ω ο
πρωτος και ο εσχατος η αρχη και το τελος **14**
μακαριοι οι πλυνοντες τας στολας αυτων ινα
εσται η εξουσια αυτων επι το ξυλον της ζωης και
τοις πυλωσιν εισελθωσιν εις την πολιν **15** εξω
οι κυνες και οι φαρμακοι και οι πορνοι και οι
φονεις και οι ειδωλολατραι και πας φιλων και
ποιων ψευδος **16** εγω ιησους επεμψα τον αγγελον
μου μαρτυρησαι υμιν ταυτα επι ταις εκκλησιαις
εγω ειμι η ριζα και το γενος δαυιδ ο αστηρ ο
λαμπρος ο πρωινος **17** και το πνευμα και η νυμφη
λεγουσιν ερχου και ο ακουων ειπατω ερχου και
ο διψων ερχεσθω ο θελων λαβετω υδωρ ζωης
δωρεαν **18** μαρτυρω εγω παντι τω ακουοντι τους
λογους της προφητειας του βιβλιου τουτου εαν
τις επιθη επ αυτα επιθησει ο θεος επ αυτον τας
πληγας τας γεγραμμενας εν τω βιβλιω τουτω **19**
και εαν τις αφελη απο των λογων του βιβλιου
της προφητειας ταυτης αφελει ο θεος το μερος
αυτου απο του ξυλου της ζωης και εκ της πολεως
της αγιας των γεγραμμενων εν τω βιβλιω τουτω
20 λεγει ο μαρτυρων ταυτα ναι ερχομαι ταχυ
αμην ερχου κυριε ιησου **21** η χαρις του κυριου
ιησου {VAR1: [χριστου] μετα των αγιων } {VAR2:
μετα παντων }

και την πολιν την αγιαν ιερουσαλημ καινην ειδον καταβαινουσαν εκ του ουρανου απο του θεου ητοιμασμενην ως νυμφην κεκοσμημενην τω ανδρι αυτης και ηκουσα φωνης μεγαλης εκ του θρονου λεγουσης ιδου η σκηνη του θεου μετα των ανθρωπων και σκηνωσει μετ αυτων και αυτοι λαοι αυτου εσονται και αυτος ο θεος μετ αυτων εσται {VAR 2: [αυτων θεος]}
Αποκαλυψις Ιωαννου 21:2-3

Reader's Guide

Ελληνική at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of ten special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Ελληνική at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates ten special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Strong's: g12

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios

Language: Koine Greek

Speech: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Strong's: g126

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn

Language: Koine Greek

Speech: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Strong's: g165

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios

Language: Koine Greek

Speech: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Strong's: g166

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

Geenna

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Strong's: g1067

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Strong's: g86

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Strong's: g3041 g4442

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol

Language: Hebrew

Speech: proper noun, place

Usage: 65 times in 17 books, 50 chapters, and 63 verses

Strong's: h7585

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Strong's: g5020

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Greek---Greek-Westcott-Hort/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Κατα Λουκαν 8:31
Προς Ρωμαιους 10:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:1
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:2
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:11
Αποκαλυψις Ιωαννου 11:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 17:8
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:1
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:3

aïdos

Προς Ρωμαιους 1:20
Ιουδα 1:6

aiōn

Κατα Ματθαιον 12:32
Κατα Ματθαιον 13:22
Κατα Ματθαιον 13:39
Κατα Ματθαιον 13:40
Κατα Ματθαιον 13:49
Κατα Ματθαιον 21:19
Κατα Ματθαιον 24:3
Κατα Ματθαιον 28:20
Κατα Μαρκον 3:29
Κατα Μαρκον 4:19
Κατα Μαρκον 10:30
Κατα Μαρκον 11:14
Κατα Λουκαν 1:33
Κατα Λουκαν 1:55
Κατα Λουκαν 1:70
Κατα Λουκαν 16:8
Κατα Λουκαν 18:30
Κατα Λουκαν 20:34
Κατα Λουκαν 20:35
Κατα Ιωαννην 4:14
Κατα Ιωαννην 6:51
Κατα Ιωαννην 6:58
Κατα Ιωαννην 8:35
Κατα Ιωαννην 8:51
Κατα Ιωαννην 8:52
Κατα Ιωαννην 9:32
Κατα Ιωαννην 10:28
Κατα Ιωαννην 11:26
Κατα Ιωαννην 12:34
Κατα Ιωαννην 13:8
Κατα Ιωαννην 14:16

Πραξεις 3:21

Πραξεις 15:18

Προς Ρωμαιους 1:25

Προς Ρωμαιους 9:5

Προς Ρωμαιους 11:36

Προς Ρωμαιους 12:2

Προς Ρωμαιους 16:27

Προς Κορινθιους Α' 1:20

Προς Κορινθιους Α' 2:6

Προς Κορινθιους Α' 2:7

Προς Κορινθιους Α' 2:8

Προς Κορινθιους Α' 3:18

Προς Κορινθιους Α' 8:13

Προς Κορινθιους Α' 10:11

Προς Κορινθιους Β' 4:4

Προς Κορινθιους Β' 9:9

Προς Κορινθιους Β' 11:31

Προς Γαλατας 1:4

Προς Γαλατας 1:5

Προς Εφεσιους 1:21

Προς Εφεσιους 2:2

Προς Εφεσιους 2:7

Προς Εφεσιους 3:9

Προς Εφεσιους 3:11

Προς Εφεσιους 3:21

Προς Εφεσιους 6:12

Προς Φιλιππησιους 4:20

Προς Κολοσσαιες 1:26

Προς Τιμοθεον Α' 1:17

Προς Τιμοθεον Α' 6:17

Προς Τιμοθεον Β' 4:10

Προς Τιμοθεον Β' 4:18

Προς Τίτον 2:12

Προς Εβραιους 1:2

Προς Εβραιους 1:8

Προς Εβραιους 5:6

Προς Εβραιους 6:5

Προς Εβραιους 6:20

Προς Εβραιους 7:17

Προς Εβραιους 7:21

Προς Εβραιους 7:24

Προς Εβραιους 7:28

Προς Εβραιους 9:26

Προς Εβραιους 11:3

Προς Εβραιους 13:8

Προς Εβραιους 13:21

Πετρου Α' 1:23

Πετρου Α' 1:25

Πετρου Α' 4:11

Πετρου Α' 5:11

Πετρου Β' 3:18

Ιωαννου Α' 2:17

Ιωαννου Β' 1:2

Ιουδα 1:13

Ιουδα 1:25

Αποκαλυψις Ιωαννου 1:6

Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18

Αποκαλυψις Ιωαννου 4:9

Αποκαλυψις Ιωαννου 4:10

Αποκαλυψις Ιωαννου 5:13

Αποκαλυψις Ιωαννου 7:12

Αποκαλυψις Ιωαννου 10:6

Αποκαλυψις Ιωαννου 11:15

Αποκαλυψις Ιωαννου 14:11

Αποκαλυψις Ιωαννου 15:7

Αποκαλυψις Ιωαννου 19:3

Αποκαλυψις Ιωαννου 20:10

Αποκαλυψις Ιωαννου 22:5

aiōnios

Κατα Ματθαιον 18:8

Κατα Ματθαιον 19:16

Κατα Ματθαιον 19:29

Κατα Ματθαιον 25:41

Κατα Ματθαιον 25:46

Κατα Μαρκον 3:29

Κατα Μαρκον 10:17

Κατα Μαρκον 10:30

Κατα Λουκαν 10:25

Κατα Λουκαν 16:9

Κατα Λουκαν 18:18

Κατα Λουκαν 18:30

Κατα Ιωαννην 3:15

Κατα Ιωαννην 3:16

Κατα Ιωαννην 3:36

Κατα Ιωαννην 4:14

Κατα Ιωαννην 4:36

Κατα Ιωαννην 5:24

Κατα Ιωαννην 5:39

Κατα Ιωαννην 6:27

Κατα Ιωαννην 6:40

Κατα Ιωαννην 6:47

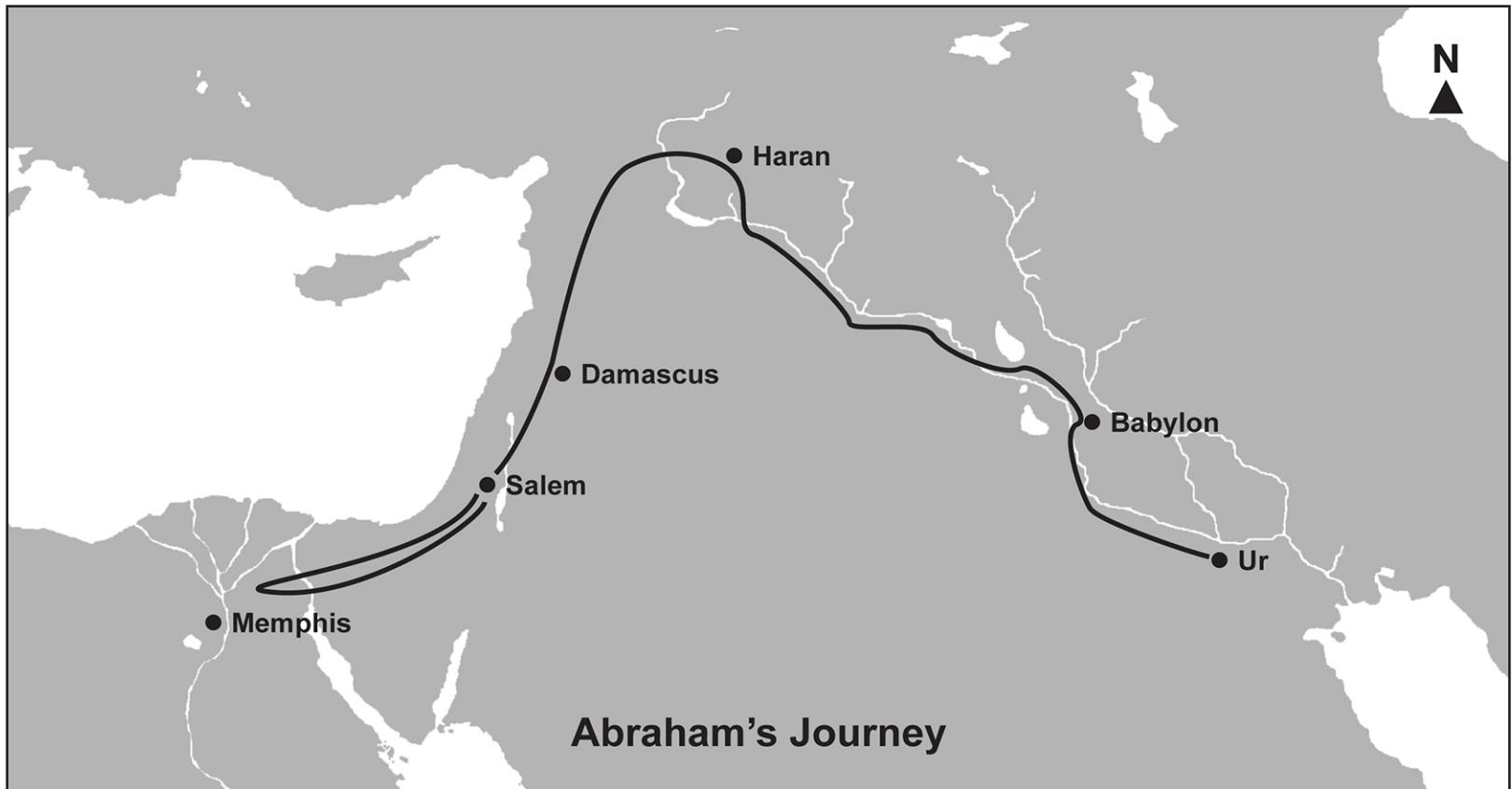
Κατα Ιωαννην 6:54

Κατα Ιωαννην 6:68

Κατα Ιωαννην 10:28
Κατα Ιωαννην 12:25
Κατα Ιωαννην 12:50
Κατα Ιωαννην 17:2
Κατα Ιωαννην 17:3
Πραξεις 13:46
Πραξεις 13:48
Προς Ρωμαιους 2:7
Προς Ρωμαιους 5:21
Προς Ρωμαιους 6:22
Προς Ρωμαιους 6:23
Προς Ρωμαιους 16:25
Προς Ρωμαιους 16:26
Προς Κορινθιους Β' 4:17
Προς Κορινθιους Β' 4:18
Προς Κορινθιους Β' 5:1
Προς Γαλατας 6:8
Προς Θεσσαλονικεις Β' 1:9
Προς Θεσσαλονικεις Β' 2:16
Προς Τιμοθεον Α' 1:16
Προς Τιμοθεον Α' 6:12
Προς Τιμοθεον Α' 6:16
Προς Τιμοθεον Α' 6:19
Προς Τιμοθεον Β' 1:9
Προς Τιμοθεον Β' 2:10
Προς Τιτον 1:2
Προς Τιτον 3:7
Προς Φιλημονα 1:15
Προς Εβραιους 5:9
Προς Εβραιους 6:2
Προς Εβραιους 9:12
Προς Εβραιους 9:14
Προς Εβραιους 9:15
Προς Εβραιους 13:20
Πετρου Α' 5:10
Πετρου Β' 1:11
Ιωαννου Α' 1:2
Ιωαννου Α' 2:25
Ιωαννου Α' 3:15
Ιωαννου Α' 5:11
Ιωαννου Α' 5:13
Ιωαννου Α' 5:20
Ιουδα 1:7
Ιουδα 1:21
Αποκαλυψις Ιωαννου 14:6

Geenna
Κατα Ματθαιον 5:22
Κατα Ματθαιον 5:29
Κατα Ματθαιον 5:30
Κατα Ματθαιον 10:28
Κατα Ματθαιον 18:9
Κατα Ματθαιον 23:15
Κατα Ματθαιον 23:33
Κατα Μαρκον 9:43
Κατα Μαρκον 9:45
Κατα Μαρκον 9:47

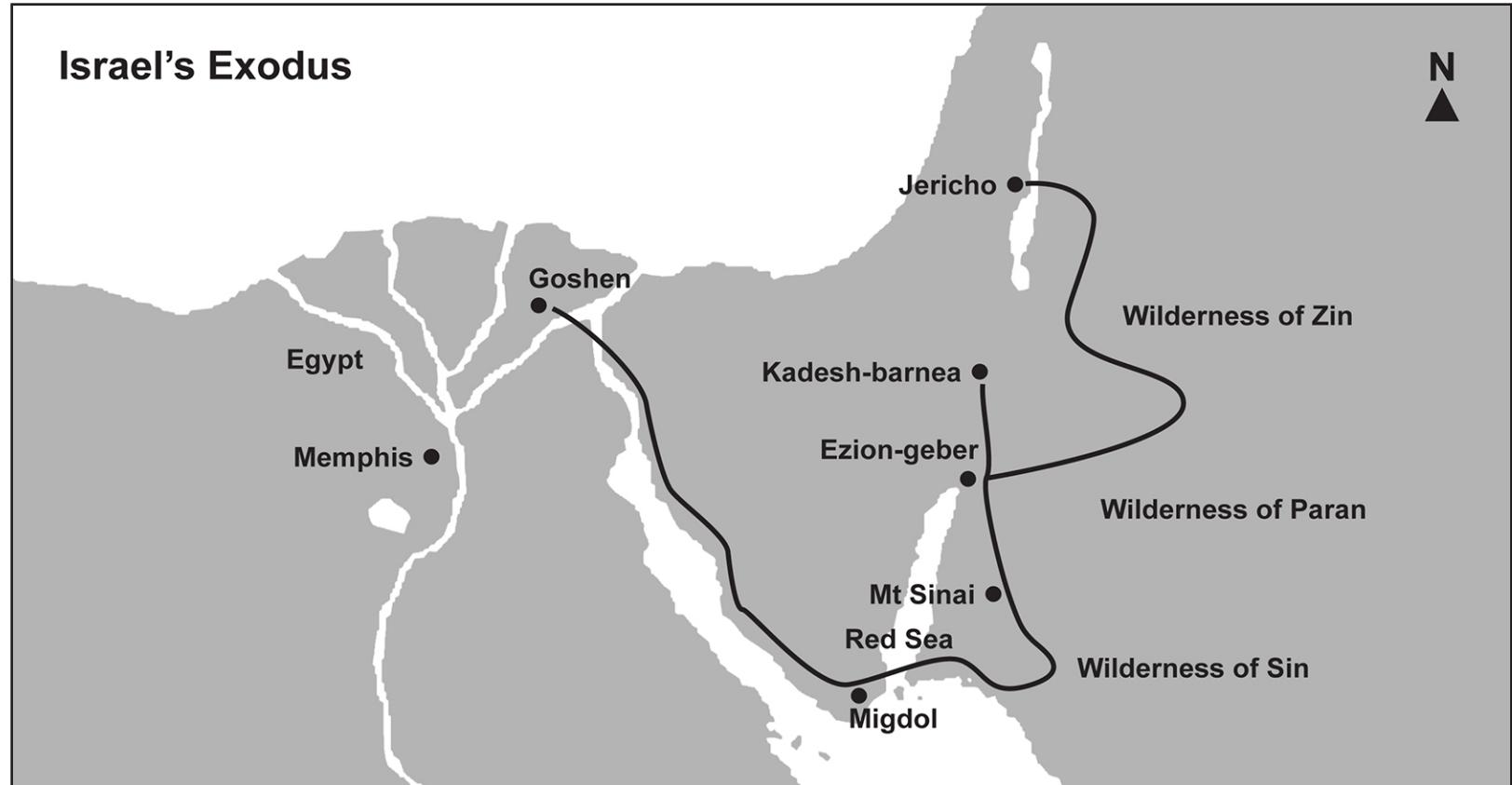
Κατα Λουκαν 12:5
Ιακωβου 3:6
Hadēs
Κατα Ματθαιον 11:23
Κατα Ματθαιον 16:18
Κατα Λουκαν 10:15
Κατα Λουκαν 16:23
Πραξεις 2:27
Πραξεις 2:31
Προς Κορινθιους Α' 15:55
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18
Αποκαλυψις Ιωαννου 6:8
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:13
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14
Limnē Pyr
Αποκαλυψις Ιωαννου 19:20
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:15
Αποκαλυψις Ιωαννου 21:8
Sheol
Γένεσις 37:35
Γένεσις 42:38
Γένεσις 44:29
Γένεσις 44:31
Άριθμοι 16:30
Άριθμοι 16:33
Δευτερονόμιον 32:22
Βασιλειῶν Α' 2:6
Βασιλειῶν Β' 22:6
Βασιλειῶν Γ' 2:6
Βασιλειῶν Γ' 2:9
Ίώβ 7:9
Ίώβ 11:8
Ίώβ 14:13
Ίώβ 17:13
Ίώβ 17:16
Ίώβ 21:13
Ίώβ 24:19
Ίώβ 26:6
Ψαλμοί 6:5
Ψαλμοί 9:17
Ψαλμοί 16:10
Ψαλμοί 18:5
Ψαλμοί 30:3
Ψαλμοί 31:17
Ψαλμοί 49:14
Ψαλμοί 49:15
Ψαλμοί 55:15
Ψαλμοί 86:13
Ψαλμοί 88:3
Ψαλμοί 89:48
Ψαλμοί 116:3
Ψαλμοί 139:8
Ψαλμοί 141:7
Παροιμίαι 1:12
Παροιμίαι 5:5
Παροιμίαι 7:27
Παροιμίαι 9:18
Παροιμίαι 15:11
Παροιμίαι 15:24
Παροιμίαι 23:14
Παροιμίαι 27:20
Παροιμίαι 30:16
Ἐκκλησιαστής 9:10
Ἄσμα Ἀσμάτων 8:6
Ἡσαΐας 5:14
Ἡσαΐας 14:9
Ἡσαΐας 14:11
Ἡσαΐας 14:15
Ἡσαΐας 28:15
Ἡσαΐας 28:18
Ἡσαΐας 38:10
Ἡσαΐας 38:18
Ἡσαΐας 57:9
ἰεζεκιήλ 31:15
ἰεζεκιήλ 31:16
ἰεζεκιήλ 31:17
ἰεζεκιήλ 32:21
ἰεζεκιήλ 32:27
Ὀσηέ 13:14
Ἀμώς 9:2
Ἰωνᾶς¹ 2:2
Ἀμβακούμ 2:5
Tartaroō
Πετρου Β' 2:4
Questioned
None yet noted

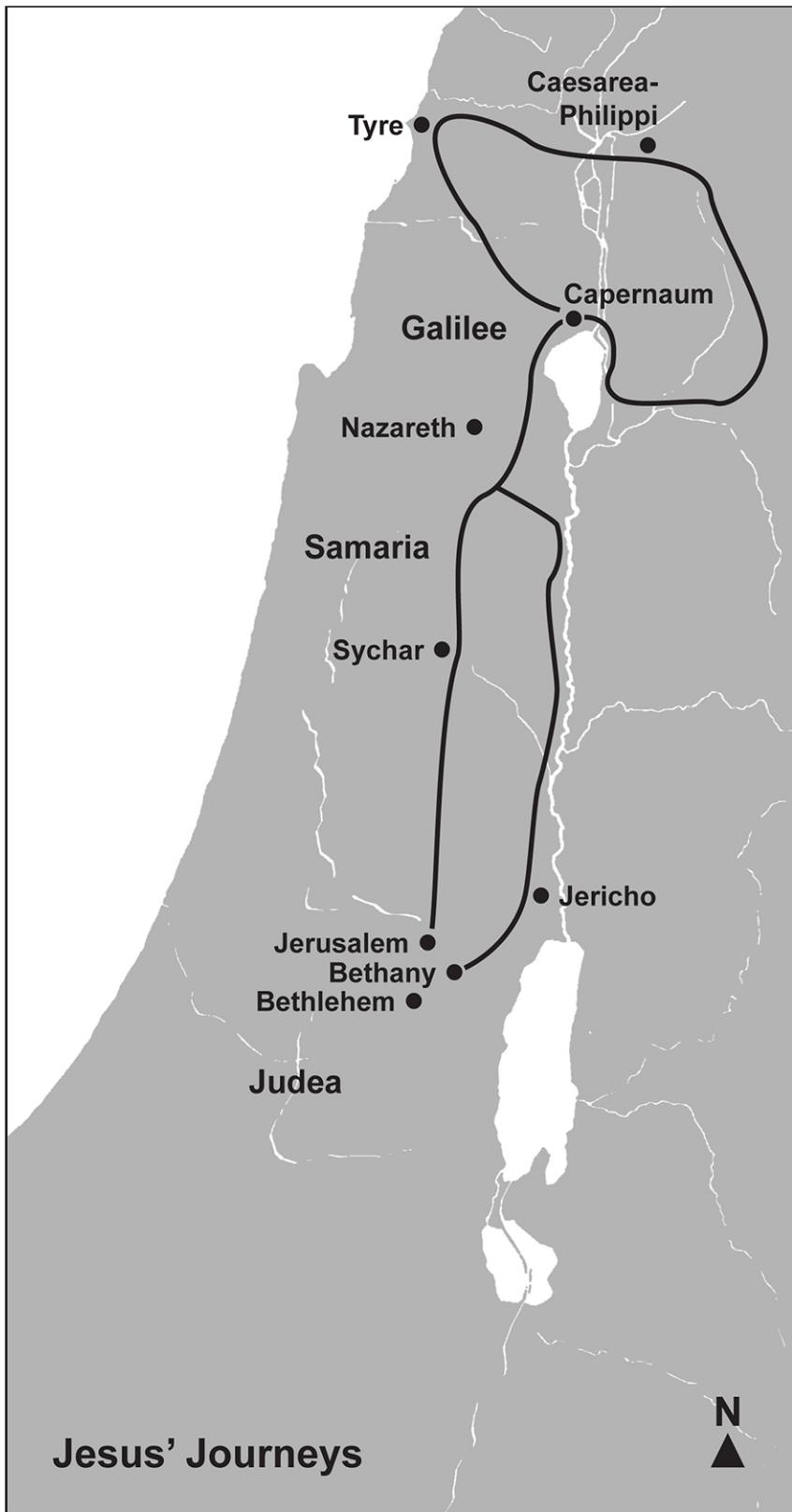
πιστεὶ καλουμένος αβραὰμ υπηκουσεν εξελθειν εις τοπον ον ημελλεν λαμβανειν εις κληρονομιαν και εξηλθεν μη επισταμενος που ερχεται - Προς Εβραιους 11:8

Israel's Exodus

N

ως δε εξαπεστειλεν φαραω τον λαον ουχ αδηγησεν αυτους ο θεος οδον γης φυλιστιμ οτι εγγυς ην ειπεν γαρ
ο θεος μηποτε μεταμεληση τω λαω ιδοντι πολεμον και αποστρεψη εις αιγυπτον - "Εξοδος 13:17

καὶ γὰρ οἱ υἱοὶ τῶν αὐτοθίστων οὐκ ηλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονησατ καὶ δονατ την ψυχὴν αὐτοῦ λυπρὸν αντὶ πολλῶν - Κατὰ Μάρκον 10:45

N
▲

παντος δουλος {VAR 1: ιησου χριστου } {VAR 2: χριστου ιησου } κλητος αποστολος αφωρισμενος εις ευαγγελιον θεου - Προς Ρωμαιους 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

1956	Christ returns for his people
1830	Jim Elliot martyred in Ecuador
1731	John Williams reaches Polynesia
1614	Zinzendorf leads Moravian mission
1572	Japanese kill 40,000 Christians
1517	Jesuits reach Mexico
1455	Martin Luther leads Reformation
1323	Gutenberg prints first Bible
1276	Franciscans reach Sumatra
1100	Ramon Llull trains missionaries
1054	Crusades tarnish the church
997	The Great Schism
864	Adalbert martyred in Prussia
716	Bulgarian Prince Boris converts
635	Boniface reaches Germany
569	Alopen reaches China
432	Longinus reaches Alodia / Sudan
397	Saint Patrick reaches Ireland
341	Carthage ratifies Bible Canon
325	Ulfilas reaches Goth / Romania
250	Niceae proclaims God is Trinity
197	Denis reaches Paris, France
70	Tertullian writes Christian literature
61	Titus destroys the Jewish Temple
52	Paul imprisoned in Rome, Italy
39	Thomas reaches Malabar, India
33	Peter reaches Gentile Cornelius
	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3 Mankind is created in God's image, male and female He created us					
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19 Sin entered the world through Adam and then death through sin					
When are we? ▼								
Where are we?			Innocence		Fallen			Glory
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age
								New Heavens and Earth
Who are we? ►	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light			Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
		Son			John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	
		Holy Spirit			Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers		
	Mankind	Living	Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth Luke 16:22 Blessed in Paradise Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command	Genesis 1:1 No Creation No people	Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth			Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
		Deceased believing			Luke 16:22 Blessed in Paradise			
		Deceased unbelieving			Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment			
	Angels	Holy			Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command			
		Imprisoned	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus	Revelation 20:13 Thalaasa Revelation 19:20 Lake of Fire Revelation 20:2 Abyss		
		Fugitive			1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			
		First Beast						
		False Prophet						
		Satan						
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7 For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all					

World Nations

πορευθεντες ουν μαθητευσατε παντα τα εθνη βαπτιζοντες αυτους εις το ονομα του πατρος και του νιου και του αγιου πνευματος - Κατα Ματθαιον 28:19